

START

Microfilmed By The

LIBRARY PHOTOGRAPHIC SERVICE

UNIVERSITY OF CALIFORNIA

74

4352



MRD-2

COURTESY Of Bancroft Library

University Of California

Berkeley California

Trithemius, Johannes, 1462-1516.
Steganographia

1

Z103 [August II, duke of Braunschweig-Lüneburg;
A8 1579-1666.
1624 Gustavi Seleni (pseud.); Cryptomenytices et
cryptographiae libri IX. in quibus & planis-
sima Steganographiae & Johanne Trithemio ...
magice & aenigmaticè olim conscriptae, eno-
datio traditur. Insuper ubique authoris
ac aliorum, non contemptendis inventis.
[Lunaeburgi] CID ICXXIIIIL
17 p.l., 493, cl; p. illus., tables (1 fold.)
diags. 29cm.

See next card

RARE BOOK ROOM CATALOG

Trithemius, Johannes, 1462-1516.
Steganographia

2

Z103 [August II, duke of Braunschweig-Lüneburg;
A8 1579-1666. Gustavi Seleni (pseud.); Crypto-
1624 menytices ... CID ICXXIIIIL. (Card 2)

Colophon: Lunaeburgi (printers device; ex-
scriptum typis & impensis Johannis & Henrici
fratrum, der Sternen bibliopolarum lunaebur-
gensium. Anno M.DC.XXIIIIL.
Engraved t.p.

LC copied

RARE BOOK ROOM CATALOG



Jo: Hyndes.

Systema integrum
CRYPTOGRAPHIAE

Autore,
† GUSTAVO SELENO.

† rev. Augusto Dacc Brunsvicensi.
vid. Atl. Geograph. in German.
Vol. I. p. 541.
vid. etiam Cass. sub an.
Loen. Trithem. p. 101.

August 8 1682



179

*ME legat invitus nemo, non scripsimus illi:
Huic scripta est, si quem, pagina nostra juvat.*



FERDINANDO

SECUNDO,

**IMPERATORI Augusto, Potentissimo,
Invictissimo;**

Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dal-
matia, Croatia, Sclavonia &c.

REGI;

ARCHIDUCI Austriæ;

**DUCE Burgundiæ, Stiria, Carinthiæ,
Carniolæ & VVürtem-**
bergæ &c;

COMITI Tirolis &c.

Domino suo Clementissimo.



RODIIT TANDEM,
fortè tamen maturè satis
in lucem, hic foetus meus,
quem annis abhinc ali-
quot, ad formæ, uti spero,
debitæ perfectionem hucusquè fovi.
Cui cum contrà Zoilum defensore o-
pus esset, nec inerte nec impotente, ne-
mo occurrit magis idoneus, magis vé-
di-

dignus,quàm Cæsarea Tua Majestas,Invictissime IMPERATOR, ac Heros Felicissime:quippe quæ de genio prolis recens editæ, & temporum lapsu sperata incrementa consecuturæ, judicare uti rectissimè debeat, ita sapientissimè possit: ejusquè cûram & protectionem suscipere, uti velit, ità fortissimè valeat. Quocirca non attinet apud T. Cæs. Majest. de Ufû præfari, qui, si usquam, certè apud T. Cæs. Majest: valere potest maximè. Quis enim Romano-Germano Imperatori par, qui majora, cum Maximis Mundi, divinâ gratiâ ipse Maximus Omnium, tractare habeat? Atque hæc Literarum secretissima commercia sæpe desiderant. Etsi verò non dubito, etiam citra istum meum Commentarium, posse T. Cæs. Majest: beneficio Steganographicæ peritiæ efficere, ne invito Tuo Numine, literæ Tuæ, cuiquam alij, quàm ad quem mittuntur, etiam in alieno, vel in ipsius hostis territorio, concredita negotia explicent: Non tamen ideo T. Cæs. Majest: Librum hunc meum, reor futurum

inu-

inutilem, cùm saltem varietate formarum & copiâ delectûs, per subjectam Tabulam possit prodesse. Cæterùm, an foetus iste Parentem suum ornare vel commendare possit, penes Tuam Cæs. Majest: esto judicium. Sanè hujus Nomen, quo se fasciâ Tuæ Augustissimæ Majestati statim venditat, instar nucis est: putamen aspectui, sicut omnia Cryptographica, patet: De nucleo autem, de Personâ, Animo & Devotione in Cæsar. Majest. meâ subjectissimâ explanabit, qui hunc foetum, facris Tuæ Cæs. Majest: manibus est traditurus. Is ipse sanè sum & ero, T. Cæs. Majest: qui semper pro viribus colere, eiquè ad quævis submissa officia, usque ad extremum vitæ halitum paratissimus permanere non desistet. Atque quò aliter possim, Germanus, & cùm fine Tuæ Cæs. Majest. incolumitate, Patria mea, salva esse nequeat? Id nuper satis intelleximus, cùm, nescio quæ nubecula, Solem hunc nonnihîl dimovisse à nobis videbatur. Nunc ubique JUSTITIA, Cæs. Majest. Tuæ germanâ Fi-

*Gastan
Selen.*

liâ fovemur: Cui cum felicissimo con-
nubio PACEM jungere, Majest. T. Cæsar.
GERMANIA audiat, ad summam felici-
tatem respirare & exultare nunc de-
mum iterum videtur. Vivat, Valeat,
& Imperet, sicut felicissimè, ità diutis-
simè Sacra Tua Majestas, Et sub augu-
stissimo patrocínio, me meaque omnia
complecti clementissimè pergat. E
Museolo Jetz-Albfluviano: 25. Januar:
©1624.

Tux CÆSARÆ Majestatis

Vasallus *subjectissimus, obsequentissimus, ac
fidelissimus, dum Spiro,*

Gustavus de Selenicâ stirpe oriundus.



PRÆ-

P R Æ F A T I O.

GUSTAVUS SELENUS,
Solerti rerum reconditarum
Indagatori.



N tibi LECTOR BONE, CRY-
PTOGRAPHIÆ Systema, quantum per
vires licuit, integrum, & quod speramus, nu-
meris suis absolutum. Præter sententiam, res
eò deducta est, cum initio nihil, nisi *Enodatio-
nem Steganographiæ, à Johanne Trithemio, Span-
beymense primùm, ac Herbipolensè postea Abbate,*
sub magico velamento, edita, cogitaremus. Quam benè utique
longam, satisque perplexam, atque adeò perpetuà quadam nube
involutam etiamnum *Libro tertio*, brevi, perspicuà & apertà *Enodatio-
ne*, tibi exhibemus. Quà de ceterò nobilissimà *Cryptographias* par-
te, sive primo nostro Instituto, quædam præfabimur, ità ut plera-
que, quæ in hanc rem dicemus, de Toro quoque Artificio dicta pu-
tes. Cum itaque huc animum primùm applicarem, constabat
hæc Enodatio nobis, summâ ingenij, eaque per aliquot annos, per-
petuatâ intentione, ac impensis non exiguis. Ubi nimirum in ve-
rè Dædaleo labyrintho, manuducendi eramus, aut Minotauri id est,
fictorum Spirituum, plùs quam ægimaticæ imprecationes, inex-
plicabile negocium faciebant. Sed id omne lubenter emolumen-
to publico exhausimus & tuo bono. Fieri enim posse sensimus, ut
illud Operè nostro, & aliorum ingeniosissimæ in hanc rem cogi-
tationes, quas Sæculum hoc, (Quod omnia, etiam abstrusissima,
procudere fataliter festinat) in publicum transcripsit, aut illustra-
rentur, aut certè non levi accessu ditarentur. Et tu quoque poteris
jam, sine dispendio temporis, quod antea nullo penè cum fructu,
erat impendendum, Occultè Scribirationem, aut id genus Scri-
pta Adversariorum vel hostium explorandi, cognoscendi vel inter-
pretandi modum, mediocri industriâ per te addiscere. At cave, plùs
quicquam mysterij, ratione ænigmaticorum Signorum, quàm hic
explicatum, in *Abbatis nostri Steganographiâ* quæras, aut tibi investi-
gandum ducas. Spondemus quippe, per ingenioli istas vires, & alia
admi-

adminicula, quibus negotij hujus intima, perspecta habemus, te o-
 leum & operam perditurum. Quâ cautione attentâ, & rectè Labore
 nostro fruëris, & de *Abbate nostro*, sinistra, id est, Magica suspicari no-
 bines. Cæterum non imponat tibi, quod non nemo imputare nobis
 possit, quasi *Enodatione* hac, rem minimè licitam aggrediamur, tùm
 quia de industriâ, hæc Ars ita sit obvelata, tecta & involuta: tùm
 quod *Abbas noster* insuper, ne Eleusynia ista sacra, sicubi ea, munere
 forsàn Divûm, alicui inluxerint, prodantur, evulgenturquè, tam-
 severè interdicat, ac precibus, (si iusta, ultrâ fatum forteân valitura
 non sint, aut morte expirent) enixius contendat, & dirâ etiam ac
 piaculari quemvis imprecatione, ab ejuscemodi arcanorum revela-
 tione abstergere allaboret. Fuerit enim celandi hoc institutum *Aut-*
thori nostro: Fuerit *Heracito*, qui semper in ore habuisse dicitur *exi-*
ent, tenebris involve, obscura: Fuerit *Platonis*, *Aristotelis*, ali-
 isquè porrò retrò Philosophis: Fuerit veteribus Jureconsultis, hoc
 inquam celandi institutum, ne vulgo isthæc innotescant: Non eò
 tamen minùs laudi verum est, *Cn. Plavio, Appij Claudij Scribæ*, quod
 Legis Actiones, ab *Appio* in formam redactas, & secretissimè habi-
 tas, Populo Romano vulgavit: *Pompon. in l. 2. de Orig. Jur.* Et placuit
Justiniano Imperatori, Sigla & Bigla, quibus Jureconsulti vicissim
 arcanam sibi reddere Juris artem nitebantur, prorsus abrogare: *Con-*
stit. ad Trebon. §. Ne autem: Constit. ad Senatum, §. Eadem: Constit. ad Ma-
gnum Senatum, §. Eadem: Constit. ad Antecessor. §. Illud: Nov. 47. c. 2. Quis
 verò *Flaminio*, aliisquè Commentatoribus, gratias non debet, quod
 animadversam apud *Philosophum in Acroamaticis* Cryptologiam seu
 Occultandi studium notârint, ac detractâ nubelucem indicarint?
 Nec propterea censemus quenquam succensere *Nelidelo*, quod *A-*
ristotelicum institutum propalaverit, ostenderitquè quod & quo-
 modò sub Apodictico Syllogismo, artificiosissimè pro omni disci-
 plinarum genere, Syllogismos Didascalicos occultarit. Si quis nobis
Platonis Rempublicam, Numerorum mysterijs involutam, dextrè fa-
 scijs solvere & explicare posset, nemo, credimus, id culparet celi illi-
 cite factum. Jam quod *Autorem nostrum* attinet, certo certius per-
 suaum habebas, rem non seriâ ipsam agere. Sit argumento totius
 Tractatus ratio, quam perpetuo ingenij lusu, sed artificiosè operto,
 ac re quasi seriâ involuto, (cui ex Manuductione, quam *Lib. 3. c. 1. Ste-*
ganographiæ præfiximus, clarissimum evadet) contextam constat.
 Quin & *Author* Claves, ut vocant, referendæ huic rei, ipse fabricavit,
 fabricatas cum *Elektore* primùm communicavit; quas alij deindè &
 sibi cõmunicatas, ante nos propalam, licet perfunctoriè, vulgârunt.
 Quò adminiculò, & ipsos Modos & Modorum rationes adinvenisse
 & depræhendisse, homini solerti, adeò operosum non fuisset, si
 modò

modò *Author* sibi semper constitisset, & sæpè iterum, quod aperue-
 rat, interjectionum & transpositionum nube, proit fecit, non oc-
 cultasset: aut ipsa Exemplaria, tam manu, quàm typis exscripta, Au-
 thographo, veluti non fit, respondissent. Quas tamen difficultates
 omnes, in tui gratiam, uti modò innuimus, superavimus. Nequè et-
 iam momenti alicujus ratio prohibitionis est. Si enim non obstan-
 te, quod verendû fuerit *Hariadenum Abenobarbum*, aut alium quen-
 dam Pyratarum & Latronum Ducem, stratagemate bellico hoc vel
 illo usurum, nihilominus licuit *Vegetio*; *Sexto Frontino*; *Johanni Ja-*
cobi de VValbausen & Alijs, stratagemata bellica passim colligere, a-
 liisquè ad imitandum publicè proponere: Cur nobis vitio verti de-
 beat, in necessarium ulum, prò Bonis similia (Habet enim hæc res,
 cum bellicis istis inventis, aliquid commune) publicare: Etsi malè
 ferjati quidam, eadem olim usurpare sibi possint? Si *Guiscardus* &
Lisimunda, uti est in *Bocattij Fabulis*, ingeniosi in hanc rem, amatorias
 Literas, occultâ ratione concinnare, ac illicitos concubitus, indè
 promovere potuere: (De quâ re extant *Philippi Beroaldi* Versus:

Quid non sentit Amor? fallacem excogitat Artem.

Fœmina: Et arcanas conficit ipsa notas,

Littera, dissecâ celatur arundine furtim,

Quam dat Amatori, pulchra Puella suo.

Callidus banc cannam temerè non credit Amator,

Esse datam, inventas inspicit ille notas,

Gaudet Amans, laudatquè viam, quam Fœmina monstrat,

Polliciti expectans gaudia concubitus.

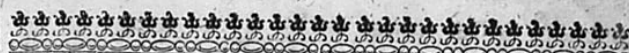
Scripta docent, furtrivus amor conjungere Amantes

Quo possit cupidos tempore, quovè loco.)

Quis propterea fido alicui Achatî hanc Artem invidet? ut hac ra-
 tione, amicum periculi imminentis præmonere, aut eidem carceri-
 bus decet, aut alio casu impedito, Secretum clam omnibus, con-
 siliû suggerere posset? Veluti *Demetrius Polierces*, vel cum elusio-
 ne juris jurandi, quò silentium promiserat, ejus generis quadam, aut
 certè non prorsus absimili Scripturâ usus, erga *Mitbridatem* se exhi-
 buit. *Plutarch: in Demet: Pol:* Abusus certè, nihil præjudicare debet
 vero usui. Id quia liquet, tuo orio, ò BONE, etiam abuti nolumus:
 Dummodò istius Usus, te aliquantulum commonefecerimus. Etsi
 nim isthæc omnia, ociosi hominis commenta, atquè adeò pueriles
 neptiæ, non nemini videri poterant, quæ nec ad privatam, nec pu-
 blicam utilitatem facerent: Tamèn ut quisquè suo sensu maximè
 bundet, ita & parùm sensus inesse, comminimùm perspicillo, ei o-
 pus esse, cordatû judicabit, si quantum momenti, in tutâ hac Se-
 cretum perferendi ratione, bellicis præsertim & alijs temporibus
 neces-

necessarijs, situm sit, pervidere aut nolit aut nequeat. Quâ de re, amplius verba, cum res ipsa, per se satis pateat, facere, merito superfedemus. Nec metuendum erit, ne nostrâ hac *Enodatione* usum hunc ipsimet planè subvertamus, aut inutilem efficiamus; quoniam si occultandi ratio hic tradita, nostro Hosti, aut ei, quem latere Secreta nostra volumus, suboleat; huic jam Secretum, perlectis hisce nostris, amplius non possit esse non in propatulo. Utut enim, fieri id quandoque posse, demus: Respondemus tamen: Non id egimus, nec potuimus, ut omnes omnino Modos Occultè Scribendi pröderemus, inque apricum produceremus; Sed tantum circa genera, secundum *Authoris* consilium & filum occupati fuimus, non ut studioli Artis hujus, ibi consisterent, sed hisce benè perspectis & cognitis, progredierentur, ac Generales istos Modos, miris iterum Modis, variare, atque ex illis prò libitu inter se secretò novos Modos constituerent. Quod uti factum non difficile est, ita facile fieri posset, ut nec ipse *Trithemius*, si superesset, ex hujusmodi novo ac conventionali, (ut ita loquamur) seu arbitrariè electo modo scribendi Secretum, aliquem sensum colligere, ullâ ratione valeret: atque hinc eveniret, ut ab Arte suâ Artifex in Discipulo suo, pudore prorsus suffunderetur. Sed nec ita truncatim *Enodatione* hanc, tanquam Membrum pulcherrimè quidem vestitum, à Corpore tamen avulsim, exire passi fuimus. Nam & totum corpus insimul produximus, & vincula, quibus *Steganographia*, reliquis membris *CRYPTOMENYTIQUES* & *CRYPTOGRAPHIAS* artificiosè necitur, ostendimus, tum occasione eâ, in totius Artis, occultè quid alicui significandi, arcem & penetralia nos ingressimus. An bono auspicio, tuo id iudicio, (sic tamen, ut si iniquus existas, causâ nostrâ, non defuturi simus) relinquimus. Certè gratiam si non aliundè, hinc tamen à Te inibimus, quod ex politioribus *Authoribus*, quorum Opera, aut planè impressa non sunt, aut Exemplaria amplius non extant, aut difficulter habentur, subtilissima quæque Inventâ, Artem hanc mirificè commendantia, passim hic insperferimus, atque adeo nostris auxerimus. Nunc ergo Vale, propediem quæ ex Bibliothecâ nostrâ, expecta, Deo juvante, meliora. Ex Musæo *Jetzalsfluviano*: Anno reparatæ Salutis, 1624. 27. Februar. 3.

NOMI



NOMINA EORUM, QUORUM vel operâ in nostro usi sumus Ope- re, vel mentionem fecimus.

A.



Africanus, pag. 473.
Aimoinus Monachus,
p. 19.
Albertus Magnus, p. 16.
17.

Flaccius Albinus, p. 442.
Andreas Alciatus, p. 383.
Alcidamas, p. 432.
Alcuinus, p. 282.
Alexander Severus, p. 249.
Appianus, p. 432.
Guido Aretinus, p. 323.
Aristoteles, In *Præf.* p. 9. 437. 438.
Johan Arndt, p. 475.
Athenæus, p. 401.
Augustinus, p. 298. 314.
Augustus Octavianus Imp. p. 4.
174.
Ausonius, p. 401.

B.

Rocherius Bacho, Anglus, p. 137.
Johannes Balæus, p. 138.
Johann. Barclaius, p. 432. 433.
Beda, Anglo-Saxo, p. 16. 282. 427.
Petrus Bembus, p. 372.
D. Bernhardus, p. 320.
Philippus Beroaldus, In *Præf.*
S. S. Biblia, p. 19. 319. 372. 378.
Joannes Bocacius, In *Præf.*
Janus Jacobus Boissardus, p. 118.
Sebastianus Brandt, p. 18.
Brechtelius, p. 295.
Brutus, p. 416.

Petrus Bungus, p. 386.
Joannes Buteo, p. 352. 447. 489. ad
492.

C.

V. Vilhelmus Camdenus, p. 16.
Philippus Camerarius, p. 16. 19.
Hieronymus Cardanus, p. 5. 6. 15.
18. 141. 144. 145. 254. 377. 378.
379. 400. 401. 402. 430. 433. 489.
Carolus Magnus, p. 282.
Isaacus Casaubonus, p. 382. 422.
Otto Casmannus, p. 9.
M. Aurelius Calsiodorus, p. 3382.
Georgius Cedrenus, 409. 416.
M. Tullius Cicero, p. 4. 9. 270. 309.
372. 377. 378. 429. 490.
Claudianus, p. 328.
Appianus Claudius, In *Præf.*
Philippus Cluverius, p. 283.
Gabriel Collangeli, p. 5. 171. 177.
281. 286. 312. 313.

Columella, p. 351.
*Abram Colornus Heb. Mantua-
nus*, p. 6. 185. ad 245.
Franciscus Connanus, p. 439.
Daniel Cramerus, D. p. 403.
Petrus Crinitus, p. 378.
Martinus Cromerus, p. 416.
Jacobus Cujacius, p. 370.
Cyprianus, p. 372.

D.

Dio Calsius, p. 16.
Dorarus, p. 282.
Janus Doufa, p. 37. 418.
b
Clan

Claudius Duretus. p.283.

E.

Epictetus. p.31.
Desiderius Erasmus Roterodamus.
p.4.282.429.
Euphormio, frvè Barclaius. p.369.
Eulebius Pampbilus. p.372.

F.

Flaminius. In Pref.
Cneus Flavius. In Prefat.
Sextus Julius Frontinus. In Pref.
p.402.417.

G.

Aulus Gellius. p.173.260.378.401.
402.415.
Conradus Gesnerus. p.18.378.
Gieslenfes Professores. p.9.
Adolphus Glauburgius. p.141.
Rodolphus Goclenius. p.9.
Gorgias. p.432.
Johannes Goropius Becanus. p.20.
Ludovicus Granatenfis Monachus.
p.422.
D. Gregorius. p.376.
Petrus Gregorius. p.3.284.383.
Janus Gruterus. p.372.
Franciscus Guicciardinus. p.356.

H.

Johannes Hascenbart. p.291.295.
Heraclitus. In Pref.
Herodotus. p.415.
Hichus Francorum Rex. p.282.
D. Hieronymus. p.301.
Fridericus Hollandt. p.325.
Homerus. p.388.
Honorius Thebanus. p.282.
Joachim Hopperus. p.383.
Horatius. p.171.378.

Horus Apollo. p.383.
Dominicus de Hottinga. p.5.171.
Magnentius Hrabanus. p.138.139.
140.
Hermannus Hugo. p.5.6.9.23.173.
246.264.283.370.371.372.383.
416.417.
Hunibaldus Historiographus. pag.
282.283.

I.

Jacobus, Rex Magne Britannia,
Francia & Hybernica. p.381.
Johannes Jacobi de VValbauhen.
In Pref.
Jaimel, Megalopius Rex. p.282.
Flavius Jolephus. p.417.
Irenæus. p.246.427.
Ildorus. p.371.372.382.
C. Julius Caesar. pag.4.6.173.431.
432.
Franciscus Junius. p.108.
Justinianus Imperator. In Pref.
p.372.438.
Justinus. p.415.

K.

Bartolomeus Keckermannus. p.
9.438.
Franciscus Kefslerus. p.434.

L.

Laërtius. p.382.
Leo Marficanus. p.417.
Petrus Lindenbergius. p.283.
Justus Lipsius. p.370.371.372.417.
418.431.432.433.
Lucas Minorita. p.427.

M.

Macrobius. p.378.427.
Aldus Manutius. p.378.
Amma-

Ammaianus Marcellinus. p.16.402.
Georgius Mayer. p.381.
Hieronymus Megiserus. p.18.
Emanuel Metteranus. p.418.
Mecenas. p.372.
Thomas Morus. p.282.421.
Sebastianus Munsterus. p.18.378.

N.

Joannes Nauclerus. p.23.
Johannes Neldelius. In Pref.
Nicephorus Gregoras. p.416.

O.

Fridericus Comes Oetingensis. p.
321.323.324.335.336.344.348.
425.433.
Publius Optatianus Porfirius. p.
138.139.
Hieronymus Oforius. p.417.
Otfrius Monach. VVissenburgen-
fis. p.282.
Ovidius Naso. p.378.401.416.

P.

Paulus, Diaconus Romanus. p.323.
Petrus de Abano frvè Aponius. p.
282.
Petrus, Cameracensis Monachus.
p.342.
Pharamundus, Rex Francorum.
p.282.
Franciscus Piccolominus. p.9.
10.22.
Johann. Pierius Valerianus. p.383.
427.
Plato. In Prefat.
Cajus Plinius. p.3.377.378.379.
418.432.
Plutarchus. In Pref. p.372.
Poggius. p.23.

Polianus. p.402.409.415.416.
Polybius. p.286.431.
Pomponius. J. C. In Prefat.
Job. Bapt. Porta. p.4.5.6.8.16.17.
19.28.141.146. ad 162.177.178.
182.254.290.291.369.377.379.
383.401. ad 404.407. ad 416.
418.427.433.477.478.479.
Ptolomæus. p.124.
Probus Grammaticus. p.173.
Erycius Puteanus. p.3.5.182.
Franciscus Pychæus. p.382.

Quintilianus. p.9.370.378.
Quintus Calaber. p.432.

R.

Henricus Rantzovius. p.283.416.
Elias Reulnerus. p.416.
Cælius Rhodiginus. p.4.378.
Fridericus Rinnerus. p.425.

S.

M. Antonius Coccius Sabellicus.
p.4.
Thomas Sagittarius. p.9.
Julius Caesar Scaliger. p.4.6.7.9.
284.401.
M. Daniel Schvventerus. p.5.7.17.
18.19.25.146.252.288.291.293.
295.311.359.368.404. ad 408.
410.422.425.427.430.431.433.
434.448.470.484.
Thomas Seghetus. p.185.
Annaeus Seneca. p.372.
Sigismundus Abbas de Seon. p.118.
Carolus Sigonius. p.370.
Jacobus de Silvestris. p.30.360. ad
366.374.
Sixtus Senensis. p.382.
b 2
Sopho-

Sophocles. p. 432. *Paulus Vellerus.* p. 138.
Jacobus Spiegel. p. 370. *S. Aurelius Victor.* p. 4.
Suetonius. p. 6. 174. *Blasius Vigenierus.* p. 5. 171. 178. 181.
Suidas. p. 431. 182. 248. 250. 252. 254. 255. 257.
 260. 262. 265. 267. 269. 272. 281.
 287. 289. 290. 299. 307. 308. 309.
 314. 317. 320. 327. 329. 340. 345.
 354. 346. 352. 424.

T.

Cornelius Tacitus. p. 4.
Jacobus Augustus Thuanus. p. 417.
Thucydides. p. 431.
Leonhardus Thurneuser. p. 18. 281.
Theophrastus. p. 402.
Robertus Titius. p. 382.

Nicolaus Trigaultius. p. 394. 395.
Johannes Trithemius. In Pref. p.
 5. 6. 7. 32. 33. 37. ad 130. 133. 135. 136.
 138. 142. ad 146. 168. 171. 173. 177.
 183. 184. 281. 282. 283. 285. 286. 356.
 368. 372. 377. 442. 443. 444. 447.
 448.

Hadrianus Turnebus. p. 370.
Tullius Tyro. p. 372.

V.

Varro. p. 418.
Vastvaldus. p. 282.
Flavius Vegetius. In Pref. p. 432.

VV.

Johannes Walchius. p. 5. 8. 15. 16.
 171. 294. ad 298. 303. 304. 305.
 306. 335. 336. 338. 340. 342. 349.
 380. 408. 447.
Johannes de Woësbroch. p. 108.
Joannes Wouverius. p. 382.

X.

Xenophon. p. 372. 462.
Xiphilinus. p. 16. 402.

Z.

Leonhardus Zuberus. p. 177.
Theodorus Zvingerus. p. 22.



AUTHORI CRYPTOGRAPHICI
Systematis, D. S. C.



V ferrugineo quæ Nox occultat amictu,
 Mox plenâ ostendit Cynthia Clara face:
 Sic quoque GUSTAVUS nunc detegit arte SELENUS,
 Tempora quæ tenebris occultuere diu.
 Est potis hæc, quæ non parvula Stella videt,
 Sic & multa videt GUSTAVUS acumine Mentis,
 Sat doctos alios quæ latuere viros.
 Hinc fit ut Iplius sint acceptissima Scripta,
 Optet & illorum quilibet arte frui.
 Hyberno Augustus Mensis cæu gratior igni est;
 Sic præstant alijs Scripta SELENE tuæ.
 Sparge igitur Radios per Mundum Augusta Diana,
 Quamquæ dedit Lucem Sol tibi, distribue.
 Sparge etiam Radios in me flagrantis amoris,
 Et fac ut nunquam priver amore tuo.
 Sint mihi cum Phœbo clementia lumina Phœbes,
 Me Deus & Dominus certet amare meus.
 Sic ego Solsequij & Lunaris floris ad instar,
 Et Phœbum & Phœben motu animoque sequar.

H. D. ergo concinnavit,

*Matthias à Jagorv, Hereditarius in Ralsenberg/
 Selenica Aula, quæ est Jetzälsflurviij, pro
 tempore Præfectus, ipsique Authori à Con-
 silijs.*

In.
Honorem Authoris, D.S.C.
LECTORI.

RALLAS, JUNO, VENUS, CHARITES, Divique, Deaque
Congressu quondam sunt, JOVIS ante thronum.
Conquesti, tutus quod vix CYLLENIVS unquam
MARTIS ab insidijs carpere posset iter.
MARS ex adverso culpam regerebat in ipsos
Monstrabatque suo hoc se didicisse malo.

JUPITER hinc dubiam cernens sic vertere causam,
SILENO, rixam dirimat ille, jubet.

Qui mox occultè scribendi repperit artem,
Scribere nè noceat, solvere nè liceat.

Vidit & admirans enigmata cryptica Mundus,
A doctis frustra querere cepit opem.

Cumque adeo nullus toto existeret in Orbe,
Qui secretam artem callidus erueret.

Ecce SELENUS opem tulit hanc, monstrans tibi formam
Scribere quâ poteris; Solvere quâ poteris.

Utere nunc Genio Lector, Geniumque SELENI
Effers, & hæc mecum fac pia vota DEO:

Floreat & valeat, vivatque SELENUS in annos
Nefloreos, Sceptrum MARTEQUE & ARTE gerat.

H.D. ergo Linq. apponebat,

Otto von Smpfeda/ Hereditarius in Ba-
nscen & Nottorff/ Authori ab inti-
mis.



In.
Cryptomenyticen & Cryptographian.
GUSTAVI SELENI,
Æmiv, Odarion Georgi Remi J.C.

DÆdalæ nobis blandæ modulamine linguæ
Reconditos mentis dedit sensus PARENS
RERUM aptè effari, penitusque expromere, & ore
Exprimere; porro pectoribus immittere, ut
Auribus argutis præsentès scilicet hauttas
Voces queant, & hi vicissim reddere.

ABSENTI verò (sæpè id contingere sivevit)
Si forte confabularier mortalium.

Quis veller, magno calami commercia chartæque
Inventa quondam commodo, nemo neget;

At multis fuerat meritò secreta papyro
Ceræque, relligio (viden ?) concedere.

Nam facile effringat temeraria dextera utramque.
Sunt curiosi talium quamplurimi.

Hinc repperta fuit viridantis acumine mentis
ARS artium: ingeniola næ scientia:

Mutatis quæ litterulis, numerisque, figurisque.
Abstrusa scribendi Modum approbè docet.

Si quas fors tabulas, audax atque improba, amico
Procul remoto, mille milliaribus

Qui distet, scriptas, manus hém violenta resignet,
Frustrà finis venabitur reconditos.

HOC ARTIS TE TE, studio excoluisse, SELENE,

Ad usque miraculum, probo & laudo; Hercule,

Dextro, quod nemo fecit, potuitque, patraisti:

Et nemo progredietur ulterius: scio.

Hinc laudes TIBI Posteritas canet; exsolvetque

Laudes, IN ARTE CRYPTOGRAPHICA PRINCIPI.

Adinebat LUB. MERITISSIMO

G. Remus J. C. Reip. Norimb. à consilijs
cl. b cxxII Eidibus Mals.

Ad Germanos: Ejusdem.

Mirare, Tellus Teutonum, mirare Opus:
Mira artis hic Liber, artis hocce magna Opus
A quo profanum vulgus arceo procul.
Qui naris emuncta minus, quis synciput
Non ter quaterque perpurgatum erit, procul
Jubeo bos abesse: exesse jubeo serio.
Refugit teri manibusque plebeis, teri
Hoc manibus illotis recusat planè Opus:
Sed eruditos unicè desiderat
Viros, ocellis Argon atque Lyncea,
Qui noverit superare. Nil subtilius,
Nihil laboriosius GERMANIA
Annis trecentis viderit; non mentiar.
Vivas, SELENE, Nestoris sacrum & VALE.

Ejusdem, in Enodationem Trithemianæ

Steganographiæ Jambici Senarij.

Sub lapide quo vis Scorpionem qui putant
Latitare, falluntur nimis: turpissimè
Labuntur; errant orbe toto; non ita est.
Scribendi amicis Arte, quæ recondita,
Quæ non sit unicuique vulgo pervia,
TRITHEMIUS quondam docebat Artifex:
(Manus iniquæ quando sæpè Literas
Raptant, relignant & revelant abdita,
Nullo suo bono, bonorum incommodo)
Hinc fama vana exoritur incompitis viris,
Magicen docere: cum nihil doceat minus.
Facienda nulli & nemini est injuria:
Favore contrà digna perpetim fuit,
Et vindicanda semper innocentia;
Quod Jureconsultorum in ore filij
Habent. Bodinus sive Bovillus, sibi hoc
Habeant. Tuetur en SELENEUS masculè
Abbatis innocentiam TRITHEMI.

Madrigale di Filippo Hainhofer, Cittadino d' Augusta.

Chiuso in angusta parte Augusto parto,
Non starai, che lodato
Da l'ingegni più rari
Andrai col Tempo al pari,
Ovunque Febo snoda il crin aurato,
Come nascosto, come
Privo sarà di nome,
Chi tenta altrui scuoprire
Quanto può mai celar l'arte nel dire:
Ne palesati suoi secreti l'Arte
Scoprirà te secreto in ogni parte.

Un' altro: del medesimo.

Questa Luna, che sorge
In grembo quasi à l'orisc
A i Lidi più remoti l' lume porge.
Luce, & non mai tramonta,
E nell' Atlante forse
Più chiari spiega i rai, che dove sponta
Cynthia così più suole
Risplender lungi, che congiunta al Sole.

AD
GUSTAVUM SELENUM.

1. In.

Enodationem Steganographiæ,
Carmen Lusorium.

T Rittbenij Abbatis, dum clarâ luce reponis
Artem, quam miris texerat ille modis;
Subrisit Vates, solitasque recurrit ad Artes,
Nec ceptis istis, dixit, inultus eris.
Nec mora, SPIRITUUM circum glomerante, vocatâ
Turba, incantando carmina dira vibrat.

Carmina, quæ si GUSTAVI augusti a SELENI
Erueret nodis, nominarite suis.
Ad quæ profiliens, qui primus honore PAMERSIEL
Horrissona voces, evomit ore, truces:
Hakul Gavofeti, Visodrum Xydreal Uvyn
Zehnablu Progodset Rhidue Nagdeory.
Excipit. Hæ rectè! Vates adum prodere nostra,
Et factum oppertum profutuisse jurat;
Ecce tuum produs quoque, quod latitare volebas
Nomen, adhuc volitans, docta per ora virtum,
Quâ latebris nostra utrinque occultavimus, ECCE,
Hinc atque hinc lucem concipiunt penitus.

2. In.

Totum Systema

Carmen Applausorium.

S Ic est, mi bone Præsul, indè fama
Ingens exoritur, TIBI & SELENO
Et par surgit utriusque laus; sed hoc te
SELENUS luperat, quod omne punctum
Tâm docto, numeris & absoluto
Quo PALLAS stupefacta ter, Libello
Confertim tulerit STENOGRAPHORUM
Quantum unquam fuit eruditionis.

Faciebat
Matthias Börtius J.U.L. Auctori ab intimis,
& Consul Saltquedensis.

AD
G. SELENUM.

A ugustissime principum virorum,
Prudentissime principum virorum,
Humanissime principum virorum,
Qui quantum reliqui, ocio jocisque,
Qui quantum reliqui mero aut amore

Perdunt temporis, eruditioni
Impendis sapientiæ quæ libris;
Quorum copia cum tibi parata
Sic tanta, ut titulos tenere solos
Infixos animo labor sit ingens,
Tu cæu bibliotheca viva, calles
Græcus, Gallus, Iber, Latinus idem
Quæ vel Græcia condidit vetusta,
Quæ vel Gallica syda vel Latina,
Quæ scripsere Itali, aut graves Iberi.
Ergo hinc instar apis, vagatus inter
Campos floriferos & ampla tempe
Humanæ atque sacræ eruditionis,
Ingenti studio & labore promissis,
Quod totus stræpeat colatque mundus,
Quod totum recreet juvetque mundum.
Salve Semideum propago, salve
Augustissime principum virorum,
Prudentissime principum virorum,
Humanissime principum virorum,
Tanto augustior omnibus futurus,
Per cultum sapientiæ eruditæ,
Quanto rarius est vacare Libris
Terræ numina Principesque mundi.

Auctoris D. M. C. Medicus,
MELCHIOR BRELERUS.



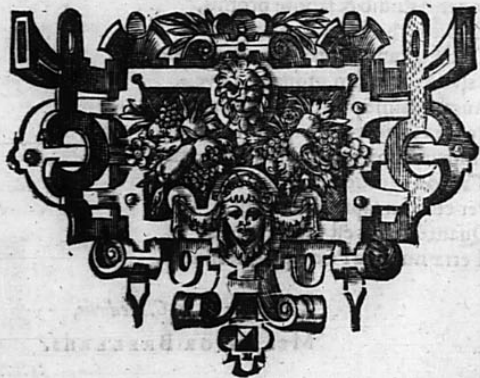
In.
GUSTAVI SELENI

Principis *Opus, immortalitate dignum.*



*Ribus Arma, Armisquē Artes defendere, quondam
Full erat hac Virtus, full erat Ingenium.
Fama vetus taceat; Majora in Principe sunt Hoc,
Ingenium & Virtus cum PIETATE, Bona.
Liber & loquere Auctorem: Nequē tuis, nequē scombro
Formida, dūm Sol occidit atquē oritur.
Lucifer aſſorum populū ſtellasquē tribules
Vincit; Tu vincis Lumine Tritbemios.
Nonnē vides, ut Muſa tibi ridetquē favetquē,
Ut ſunt in laudes cuncta diſerta tuas?*

Scribeb. Noribergæ,
M. Joh. Saubertus Diaconus
Ægidianus.



De

De
Mirabili Cryptographiâ
GUSTAVI SELENI.



*U*i dixit cunctas per terras, perquē profundum
Cœlum, per tractus æquoris ire DEUM,
Divinâquē animâ informare animalia cuncta,
Mens illi ſolers, ingeniumquē fuit.
Hoc in te egregiè apparet, perdocte SELENE,
Qui linguas vivis perſimilesquē facis.
Sic cedit rerum novitate extruſâ Veruſtis,
Sic res ſunt omnes maxima cura Duci.
O felicem hominem, de cœlo Juppiter alto
Cui tantū mentis ceſſit habere ſuâ!

L. M. 2
deproperavi
Elias Ebinger.

In.
Cryptographicen.
GUSTAVI SELENI.
Epigramma.



*R*efidiâ in tantâ ſecl, tantaquē malorum
Colluvie, quibus beû! tempora noſtra ſcatent:
Vir ſapiens meritò cordis Secreta recondit,
Nec facile effutit, quæ reticenda videt.
Res divina etenim, præſtare ſilentia rebus,
Imprimere & labijs caſta ſigilla ſuis
At quoniam fidis hac vita careret amicis:
Exoptanda homini vix ea vita foret:

ic

Inven-

*Inventa est, paucis cordis secreta revelans
 Ars Cryptographice, mystica, diu, sacra.
 Hanc quia tam facili metodo, doctæque SELENUS
 Tradit, divini cæd specimen genij:
 Est quod agant grates pariter Sapiens & Amicus:
 Auctori & Vitæ flamina longa regent.*

M. Petrus Meyderlinus, Collegij Evangelici
 Ephorus, Augustæ Vindelicorum, ac-
 cinebat,



GUSTA-



GUSTAVUS SELENUS.

Anagramma:

Augustus es, Lun' es.

DE Cryptographiâ me dicere multa parantem,
 Quantus fiet Liber iste & Author illius,
 Auriculam vellens monuit Patraræ Apollo,
 Hisquæ increpans affatur ultrò vocibus:
 Quid mihi *Gustavum*, Quid Tu illustrare *Selenium*,
 Inanibus paras miselle laudibus?
Augustus Gustavus hic est, hic *Luna Selenus*,
 Ut nomen accognomen ipsum comprobant.
Augustos augusta decent, cultiquæ Marones,
 A Sole solo *Luna* lumen * concipit.

Joh. Hontbemiuss Ubius.

* non à qu-
 vis Poet-
 stro.

Ejusdem Echo, in idem præcedens
 Anagramma.

Equis hic *AUGUSTUS*? natumne è Stirpe putemus
 Magnatum? *NATUM*. Siccinè Nais? *AIS*.
 Ecce *LUNA* cluet? magis hinc magis atquæ patefcet
 Illius. an nobis conditio? *DITIO*.
 Jam Liber hic, dignusne Tibi est volvi atquæ revolve?
EVOLVI. Id si quis fortè negaret? *ARET*.
 O Scripturarum, *RARUM* genus atquæ volumen!
LUMEN. Quale micat Solis ab orbitâ? *ITA*.
 Quin suprà astrorum fulgorem hunc judico. *DICO*.
 Tantaquæ vix Phœbus lumina præbet. *HEBET*,
 Jamnè hosces hic arte docet vitare libellus
 Astutâ? *TUT A*, fallerequæ egregiè?
REGIE, & insidias prænoscere? *NOSCERE*: Nanyuè
 Scire Virum hinc technas perfacile est. *FACILE EST*.
 Scilicet ut possis ab ijs tibi ritè cavere?
VERE, improvisò ne pereas, *PER EAS*.

Rarae ea opes, quas habuit proclive aliunde parare.
RARE, & qua superent Sardonychas. *ONTCHAS*.
 Id genus edoceat qui Te mysteria, nullus
 Extat in Orbe liber, crede mihi, *EDE MIHI*
 Ordine nam perbibet, qua res retegenda, *TEGENDA*,
 Quoquē modo id deceat confieri. *FIERI*.
 Quisquis es ergo, teras Opus hoc, relegasquē, *LEGASQUE*,
 Mille putesquē Artes inde patere. *TERE*.
 Usquē tere, assiduos Cryptographice ista reposcit;
POSCIT. Ama, datur hanc nam tibi lege. *LEGE*.
 An prodire nefas? *NÆ FAS*, lucemquē videre?
 E *RE*. Librum inquam hunc fasnē latere? *TERE*.
 An (quod opinetur Vulgus rude fortē) futurus
 Futilis hic Labor est? *UTILIS HIC LABOR EST*.
 Num dulces fructus mox proferet? O *FERET*. Ergo
 Jure Patrem Authorem Patria clamat? *AMAT*.
 O quanta hac animis prapandit lumina *LUNA*!
UNA. Vir *AUGUSTI* hic quam bene nomen habet!
OMEN HABET, Populi dum rem feliciter Author
 Auget & amplificat, condecorat. *DECORAT*.
 Promovet hic pacem Martemquē *ARTEMQUE*. Putasne
 Dignum hunc, ut scriptis digna brabeia ferat?
EIA FERAT, Sertisquē Deus quem cingat ephæbus?
PHOEBUS, Pierides concelebrent? *CELEBRENT*.
 Jam satis est, nequē enim nostrā Te est amplius æquum.
 Nymphæ, fatigari voce petacē. *TACE*.

Aliud Anagramma.

GUSTAVUS SELENUS.

Vales gustu, sensu.

Add. Authorem.



Quisquis es (esse autem Divis Genitoribus ortum
 Crediderim) eximio gustu sensuquē peracri
 Næ *GUSTAVE vales*, vulgaria quippē palatum,
 Cuncta tuum temnit, tantum sibi fercula poscit
 Æmula Divorum dapibus, quæ pascere mentem,

Et satiare famem valeant, quæ ardescis in Artes,
 Virtutesquē bonas. Hæc sunt tua liba, placentæ,
 Lautitiæquē epulæquē tuæ, hæc bellaria, præ queis

Mur-

Murenæquē latus, lepores & hiantia spernis
 Ostrea, vel quæcunquē gulofus Apicius optet.
 Sola tuo sapiunt Sapientum Scripta palato,
 E quibus, ut Tibi delicias excerpere possis,
 Perlegis extremo Libros vel ab Orbe petitos,
 Herculeoquē labore notas, quæcunquē figuris
 Insolitis conscripta vides, quæcunquē character
 Occulit ambiguus, quæcunquē obducta tenebris
 Atquē invisa jacent, mox Dij in luminis auras
 Pervigili studio prodis quodcunquē repertum est.
 Nempe suâ ferulâ subducto ita cœlitis igni
 (Per ferulam *Sensum* prisca accipere Poëtæ.)
 Humanum variâ quondam genus arte Prometheus
 Inlustravit, velut ipse novum mortalibus infers
 Hoc Cryptographico nunc Tute volumine lumen.
 Næ gustu *GUSTAVE vales*, sensuquē peracri.



Aliud Epigramma, ad D. Authorem.



Ellor, an hoc me Anagramma tuo de Nomine vero,
 Dequē tuâ certum conditione facit?
AUGUSTI latè præfunt ditionibus, Orbem,
 Illustrat radijs candida *LUNA* suis.

Allusio ad Nomen D. Authoris.



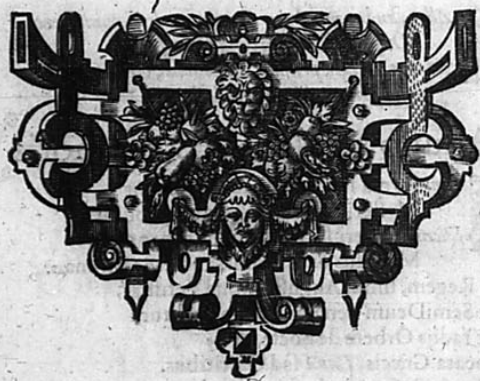
Seleni formâ sub simpliciore tegebant
 Mysteria olim maxima ac recondita.
Silenium pueri sacra & divina canentem
 Mnasilus & Chromis audiēte carmina.
Silenium Regem, simul Augustumquē Vetustas,
 Ut SemiDeum venerata prisca creditur.
 Illustrat radijs Orbem de nocte, *2047*
 Vocata Græcis, *Luna* sed Quiritibus.
 Tu quoquē, *Gustavi* nudo sub nomine, totum
 Scriptis *Selene* Orbem sacris illuminas.
 Quis te *Silenium* neget *AUGUSTUMQUE SELENE*?
 Quis esse Te *Selene LUNAM* haud dixerit?

Aliter.

R *Es tēpis angustas nobis, retegisquē; Vocari
Quis Te Silenum jure Selene neget!
Silenus Phœbum superavit & Orphea cantu,
Moruit & hoc quercus, saxa trucesquē feras;
Tu tamen hunc etiam Victorem vincis & affers,
Ob quas irventas gaudeat Orbis, opes.*

Ad D. Authorem de præſenti Opere:
Tetraſtichon.

Nostrare facis Secreta, aliena patere.
Quid nisi delapsus es Numen ab axe Poli?
Quid nisi Luna nitens, Pandora, ancile Deorum?
Oedipus es, Sphinx es, Vive Selene diu.



Eteo.

Eteostichon de Operis h. Editione.

EDIDIT (Insigni Phœbo asserante Labori)
DIVINâ præstans arte SeLENVs OpVs.

Joh. Honthemius Ubuius.

Ejusdem Distichon Dædalicum, seu Cubus, in quo, tam Hexameter, quam Pentameter Versus, in unâ eademque tabulâ, legenti complurès occurrunt.

Ad D. Authorem.

[illegible] $\text{id} \in \mathcal{B}$.

*Occulta inquiris, celas celanda peritè;
Artificis res est utraqùè, crede, probi.*

ALIUD DISTICHON DÆDALICUM,

quæ Versus CRYPTOGRAPHIÆ SELENICÆ, non
toties etiam (distinctis tamen Cubis)

Magna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsabaXe
aMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsabaX
gaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
ngaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
angaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
SangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
cSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
leSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
eLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
neLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
eneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
peneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
rpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
orpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
borpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
IborpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
sIborpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
DsIborpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
aDsIborpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
s,aDsIborpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
vôs,aDsIborpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
rIVôs,aDsIborpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
LrIVôs,aDsIborpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
aLrIVôs,aDsIborpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
fpaLrIVôs,aDsIborpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
VfpaLrIVôs,aDsIborpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
asVfpaLrIVôs,aDsIborpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
basVfpaLrIVôs,aDsIborpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
XabasVfpaLrIVôs,aDsIborpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba
eXabasVfpaLrIVôs,aDsIborpeneLeSangaMagna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsaba

id est:

Magna SeLeneprobIs Das,ô VirLapfVsabaXe



Obe

IN QUO, PRÆTERQUAM, QUOD UTER-

edita, sed conscripta Annum 1622¹⁶²² complectitur, mul-
Lectori legendus repræsentatur.

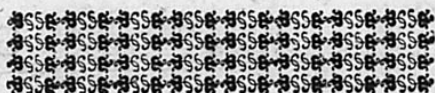
Obenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
bObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
ebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
nebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
ēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
rēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
VrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
MvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
VMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
LVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
tLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
orLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
otLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
VsrLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
IVsrLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
VIVsrLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
eVIVsrLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
SeVIVsrLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
eSeVIVsrLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
LeSeVIVsrLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
cLeSeVIVsrLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
neLeSeVIVsrLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
eneLeSeVIVsrLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
DeneLeSeVIVsrLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
IDeneLeSeVIVsrLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.
eIDeneLeSeVIVsrLVMvrēnebObenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.

id est:

Obenê!tVMVLtosVIVESeLeneDles.

Humilim.Devot.ergôl.m.accinebat,

Idem Johann.Honthemius Ubis.



In

In
GUSTAVI SELENI
Cryptographicos Libros.

CEu cœca filo rexerat vestigia,
Monstri à biformis cade digressu ducis
Regine amantis Dadalus miserans vicem:
Laboriosis atque doctis paginis
Pandit SELENUS anxijis mortalibus
Obscura sensuum involuera, largitur
Et NOCTILUCA clariùs multo face.
Jam non SELENUS ille, non est. Phœbus est.

De eodem Joannis Trithemij ob Stega-
nographiam Magices insimulati vindicæ.

ACheronta multis integrum arcanis notis
Motum ire visus horridisquæ vocibus
Vir elegantis ingenij Trithemius.
Retexit artes non malas imò utiles
Curâ SELENUS ingenique acuminis,
Probique famam absolvit à probro viri.
Prodesse vivo quilibet forsan queat:
At mortuo prodesse non cuiuslibet.

Ad ejusdem Prænomen allusio.

AUGUSTA mens est; nomen AUGUSTUM est tibi:
AUGUSTUM avorum nomini est decori genus:
AUGUSTA magnæ est fama virtutis comes.
AUGUSTA resant fata, queis dignus clues.

Ab eodem benignè acceptus, liberaliter habitus di-
missusque, cultui & gratitudini testandis

THOMAS SEGHEUS F.

GUSTAVO SELENO,
D.S.C. Opus Steganographicum
adornanti;

Herculeos celebrent alij jaçtentquæ labores,
Sit mihi GUSTAVI dulce labore frui:
Carminis Artifices jaçter veneranda Vetustas,
Quos Orpheus inter primus, opinor, erat
Quem cantu traxisse feras, & flumina fingunt,
Threiciâ, (mirum!) detinuisse lyra:
Quem fidibus movisse canunt Plutonia regna,
Eumenidasquæ atras, Cerbereumquæ canem.
Tolle Poëtarum nugas, & vera repono:
Utilius profert hinc SELENUS Opus.
Dùm tales mirâ docet arte fideliter artes
Quæ superant Melicas utilitate Deas.
Unde etiam hunc ipsos Vates, celebrare SELENUM,
Silenumquæ ipsi postposuisse decet.
Nè tamen hoc (moneo) quisquam è vulgaribus ausit,
Sed cujus cingant laurea fersa comas.
Ipsum Silenum fas est laudare SELENUM.
Divus hic: In magnis mi voluisse sat est.

debitæ subj. & humil: devot. ergo accinebat,

Andreas Ludovicus Schopperus, D.
Authoris Consil.
THE ASTOR LENOX TILDEN LIBRARY
NY

INDEX

GUSTA-

INDEX ERRATORUM.

Errata, quæ, fervidiori opere, præter spem irrepsere, Lector bene vole, antequam te Lectioni accingas, ad indicem hunc, corrigere nè graveris. ita nihil esse, quod te amplius morari possit, co. filimus.

pag. 1. lin. 4. inf. dele &c.
 p. 45. l. 7. subols. aciat.
 p. 18. l. 6. a. f. Idiotismum.
 p. 29. l. ult. post 18 litera, inter e & a, inseratur e.
 p. 33. l. 17. occupatos, l. antep. nectenda.
 p. 37. l. 11. distinguantur, l. 18. Idiotismo, l. 22. Alludit.
 p. 40. l. 35. Cap. Seq.
 p. 45. l. 3. sepeque, l. ult. despicio.
 p. 54. l. pen. preces.
 p. 57. l. 7. a. f. Drelnoz.
 p. 64. l. 29. Ignorantia, l. pen. donarunt.
 p. 69. l. antep. offendet.
 p. 73. l. 10. subdividitur.
 p. 74. l. 17. Benguitati.
 p. 78. l. 31. laudabilem.
 p. 91. l. 22. andern.
 p. 96. l. 8. inf. magna.
 p. 97. l. 3. tempera, l. 6. Phedem.
 p. 98. l. pen. Johans. Veta.
 p. 108. l. 29. dele, uti & sequentibus.
 p. 111. l. 6. simplex ac, l. pen. quieti.
 p. 129. l. 10. & 11. perfectissime.
 p. 135. l. 16. 27. confignificans.
 p. 139. l. 15. a. f. Publilius.
 p. 142. l. 14. adaptatio, l. 32. 33. dividendo, l. pen. & ult. ordinis.
 p. 146. l. 5. alia & diversa.
 p. 148. col. 6. l. 10. atque.
 p. 187. l. 3. a. f. banc a latere.
 p. 244. l. 10. unum post aliud, l. 18. intuitum, l. 11. a. f. evadat.
 p. 245. l. 9. a. f. pramittet.
 p. 249. l. 16. Libyos.
 p. 251. l. 9. in quolibet.
 p. 255. l. 4. a. f. vacantibus.
 p. 258. l. ult. intuitu.
 p. 266. l. 2. ab initio (scilicet Dictionis.)
 p. 272. l. 29. quam.
 p. 273. l. 4. a. f. Lib. seq. Ibid. transpositionis. l. ult. dele. &c.
 p. 275. l. 9. dele si.
 p. 277. l. 10. a. f. In tabula, sequentia verba, (Hæ triplici processu constat) statim sequantur, cap. 23.
 p. 279. l. 15. qua quasi.
 p. 283. l. 2. a. f. Quod.
 p. 297. l. 13. a. f. secuit.
 p. 305. l. 8. a. f. Linea.
 p. 314. l. 9. ejus.

p. 316. l. 8. directio.
 p. 319. l. 4. a. f. deprehenduntur.
 p. 320. l. 15. 16. in numeris pro o, repono g.
 pag. 321. l. 13. locus erit: Imo etiam. Ibidem, Schem. Mulicali, dele ab initio, unam notam ex istis quatuor se insequentibus in quartâ lineâ. Ibid. l. 4. a. f. pro a finistro, leg. ab imo.
 p. 322. l. 15. Inversa.
 p. 323. l. 21. & 22. polluti L. Abj.
 p. 324. l. 6. Opera vero pretium.
 p. 332. l. 11. & 12. mirabilis.
 p. 340. l. 18. & domus tua pariet, l. 16. a. f. emig. 19. l. 16. 15. a. f. omnigenorum animantium.
 p. 342. l. 10. accuratè.
 p. 343. l. 4. ubi.
 p. 344. l. 13. & 9. a. f. in Disfianta.
 p. 348. l. 7. c. 19. b. Libri.
 p. 368. l. 5. a. f. huc etiam.
 p. 370. l. 2. dele &c.
 p. 378. l. 4. a. f. excudit.
 p. 379. l. 6. innumeris.
 p. 380. l. 27. per. scribere.
 p. 381. l. 4. a. f. displicere.
 p. 386. l. 31. 32. Necessarius, l. 13. a. f. V. crismile.
 p. 392. l. 2. imperant.
 p. 395. l. 20. legent.
 p. 400. l. 7. institui, l. 5. a. f. de ligno.
 p. 401. l. 12. a. f. conficia tergum.
 p. 402. l. 14. a. f. non renitor.
 p. 412. l. 23. Literis, l. 4. substitutionibus.
 p. 414. l. 4. a. f. latte.
 p. 419. l. 29. divinius illud.
 p. 423. l. 10. a. f. exhibere. Res.
 p. 429. l. 12. Simile.
 p. 432. l. 1. neglegunt?
 p. 433. l. 14. promueni.
 p. 445. l. 29. indifferenter.
 p. 450. l. 16. Symboloque, l. 19. Ut militem.
 p. 454. l. 17. Conventum augustum.
 p. 456. l. 11. a. f. invicem,
 p. 458. l. 15. modo.
 p. 461. l. 24. protul.
 p. 463. l. 11. pedes.
 p. 465. l. 13. a. f. detrectarent.
 p. 468. l. 11. metari. l. 3. a. f. monitorio.
 p. 469. l. 26. mota.
 p. 486. l. 7. dele notam &.
 p. 487. l. 10. a. f. May.

(I)

Æ

arum

apè Manifesta-

Litera-
rum.

Scribendi
onis Instru-
tum.
in qua
lex qua

uens necessa-
l.

tarum,
negocia.

CAPUT

one 9.
bidem.
unam
sibus

à f. em
antiens.

mile.

1945.

1

[illegible]

LIB. I. Prothoe-
ria, cap. 1.
que est vel

Generalis, agens de
Origine & naturâ, c. 1.
Definitione, c. 2.

Specialis, conside-
rans

Definitio-
nis par-
tes, c. 2.

Antecedentes, ut
Nominâ,
Synonyma,
Genus.

Sedens, c. 3.

Constituens, ut
Formam seu Finem Internum,
Obiectum,
Subiectum.

Partitione
Mediorum,
per Modos
occultæ vel

Consequentes, veluti - finem Externum.
Loquendi,
Scribendi,
Signis denotandi.

Voces ipsæ,
& tum cõ-
tingunt
ipsum Ser-
monis

LIB. II. Sermonis,
& tum o-
riuntur c. i. median-
te

Suggestione clanculariâ per
Translationem metaphoricâ.

Depressionem vocis,
Insuffurationem ad fistulam,
Inclusionem in tubum.

Transpositoriâ, eaque vel

Interpolatoriâ, que
contingit vel

Innovatione Idiomatimi.

Moralis, & tum occultati-
fit, aut
Conventionalis,
Artificialis, vid. Tab. Lib. 8.

Depressio sic dicta,
Mixta.

Substitutione aliquot barbararum vocum,
Interjectione quarundam Literarum,
Appositione octoſarum Vocum.

Gestu,
Falto

Obliquo & ambagibus pleno,
Certo & directo significante.

LIB. III. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. IV. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. V. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. VI. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. VII. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. VIII. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. IX. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. X. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XI. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XII. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XIII. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XIV. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XV. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XVI. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XVII. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XVIII. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XIX. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XX. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XXI. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XXII. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XXIII. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XXIV. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XXV. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XXVI. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XXVII. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XXVIII. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XXIX. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XXX. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

LIB. XXXI. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

Efficitia-
rum sit, c. 10.
per comparationem diffi-
onum.

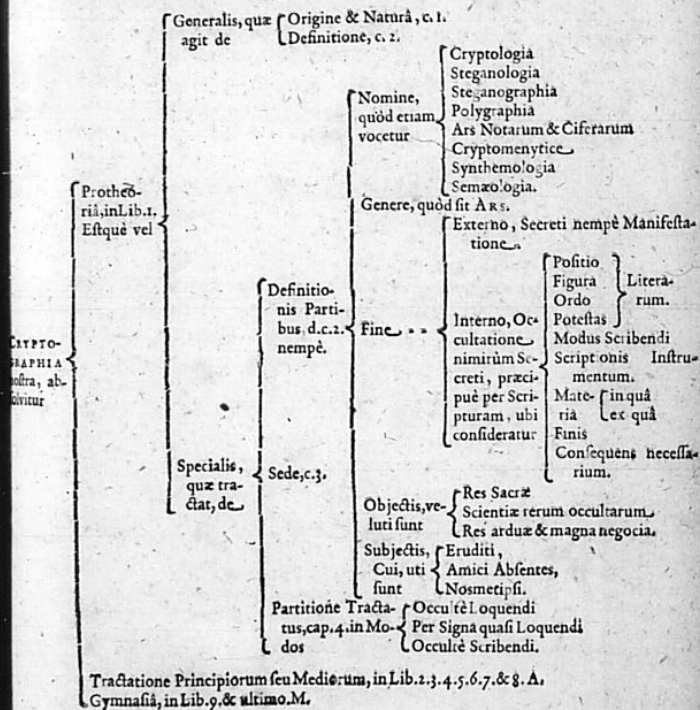
LIB. XXXII. Verarum,
& sit mo-
do

Obnubilato-
ria superin-
ductio,ocio-
ſarum Lite-
rarum, c. 10.
per comparationem diffi

Errata, quæ, C. 1. Uniuscuiusque propriam finem irrepensibilem, I. e. tot bene

[illegible]

TABULA Synopsis hujus Libri continens



CAPUT PRIMUM.

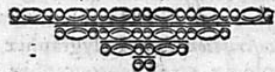
Continens Introductionem Generalem;

ubi & de Origine, Necessitate, Conditoribus hujus
 Artis, & Authoris Consilio,
 disseritur.

RARUM ESSET, SI TANTUM HOMINI IN-
 telligere, & secum ingeniosissime omnia, quae scribi possunt, ex-
 cogitare datum, non vero simul concessum esset LOQUL. Sed
 quos limites, inquit Erycius Puteanus, in Orat. 13. de pa-
 lastr: bon: ment: solertia humani patitur ingenii? Post-
 quam illud sive naturæ, sive industriæ miraculum evuluit, tentavit
 quisque etiam sine voce loqui. Parum erat, indicium animi, minist-
 rio formare vocis, nisi & abentes, posterique audirent. Prorus im-
 perfectum linguæ ingenium mortales censuerunt, nisi & calami usus
 accederet: Scriptio scilicet. Scribendi hoc inventum admodum subtilè;
 unde & Ars Scriptoria, Hebræis, eo nomine per excellentiam, uti observa-
 vit Petrus Gregorius, lib. 16. Art: Mir: c. 11. honestatur; & admirandum
 maximè. Si enim mirabile est, & prope divinum quoddam, dicente eodem
 Gregorio, c. 2. lib. 16. de Republ. beneficium, mentis notas exprimi, per
 verba articulata, accedente consensu significationis; certè vocis fugientis so-
 nitum, mentemque retinere Literis & Signis, longè mirabilius & utilissimum
 erit, non tantum præsentis, sed etiam futuris sæculis. Accedit, quòd nihil ma-
 gis mirum esse possit, quàm tam pauculis Literis, quæ omnes omnino sunt vi-
 genti tres, tot tam varia, in omnibus linguis nomina constare, quæ sibi singula
 sunt dissimilima: Esse autem adhuc vocabula ferè infinita, nondum excogi-
 tata vel audita, quæ quilibet posset sibi fabricare. Illud verò facit quasi
 banc rem incredibilem, nisi oculis ipsi usurparemus, tot & facta & ficta esse,
 vocabula, tantum ex Consonantibus, Vocalium interjectu junctis: Quæ si
 pronunciari possent, ex solis Consonantibus facta, sicut possunt scribi, Deus
 Bone! quanta, quàm incredibilis, novorum verborum vis, indes conslari
 posset? Nec minus utile, istud ipsum Inventum, uti verissime dixit Plinius,
 lib. 14. c. 11. Nat. Historiæ. Hujus unius rei usû, scimus maximè constare,
 Humanitatem Vita, Memoriam ac Hominum Immortalitatem. Inservit
 enim Humanæ Vitæ, quando cum absentibus & longissime distantibus, bu-
 nus beneficio, nobis licet conversari. Consultit Memorix: Scripturæ quippè,
 secundum Calsiodorum lib. 15. Varior. humanorum actuum servatur fi-
 dele ministerium: Ac denique confert Immortalitati, cum Posteritati per
 tam prospicere possimus, immortalesque ipsi, quodammodo evadere valea-
 mus.

mus. Uti verò tanta huius rei utilitas sit, non defuere tamen, qui Scriptio-
nem & Literas, virus & publicam pestem (quò etiam spectat Fabula Cadmi,
Serpentis extincti dentes, in terram seminantis: vide Desideriū Erasumum,
in Dial. de Pronunciati:) indigere non erubuerunt, & ab usu hominum
remotam longissime, voluerunt: ut de Thamo, Cæl. Rhod. lib. 22. c. 15. De
nonnullis Gentibus, Sabell. Enneid. Tom. 1. Dequē Licinio Imperatore,
S. Aurelius Victor, referunt. Quitamen, dūm ejusmodi, prava & detor-
ta mentis conceptus, temerario ore effutiant, digni essent, ut cum abolitione,
quam cupiverunt Literarum & Linguae extinctione multarentur. Ut enim
non minor Lingua quàm Literarum abusus; Itā planissimè stoliditatis sue
argumentum, hacce temerariā (Eonamquē ipso, vel ipsa lingua abutuntur)
reprehensione praeberunt: parum attendendo Literas ipsius Vocis, Voces ve-
ro Mentis seu Conceptus esse Imagines. Longè igitur rectius, si modo lingua
periculum, quod vel aequissimo Rhadamanti decreto, impendebat effugere
maluissent, longè, inquam rectius utiquē fecissent, ut intra abditiſsimos men-
tis recessus, istiusmodi detorta iudicia, retinuisſent, secumq; emori passusuis-
sent, quàm malum semen, ministerio rei bonae, sive Loquela, in alienum agrum
ſpargere, temerario anſu tentassent. Sed hac latius persequi, non nostri est
instituti. Id tamen negare nequimus, Descriptionis præter abusum, quædam
ulterius esse vitia & damna. Quemadmodum enim, nec omnia, nec apud
omnes, nec omnibus eloqui; itā nec scribere expedit atque convenit. Et ta-
men summè ſapissimè necessarium est, ut vel Posteris, sed non nisi Eruditis,
vestigia rerum abſtruſarum relinquuntur: vel Amicis Abſentibus, negotia
nostra, sine periculo manifestentur. Quare si Ars quædam daretur, quæ isti,
sive vitio sive damno mederetur, eamſe nonnè ambabus amplecteremur
manibus ac laudaremus? Et sanè in eo, audacia humana, terminos ſibiſig-
passa non est, sed illud PLUS ULTRA, studiosè & bic ſectata est. Inven-
tis enim Literis, atque ad perfectionem suam deductis, jam in propatulo erat
omnibus, quod Literis representabatur: Ecce, cum id nec publicè nec priva-
tim, itā promiscuè usui esse videbatur, inventa ratio est, quā Literarum ju-
bar, undiq; splendescens, aut nebula obduceretur, aut Imaginum mysterio in-
volveteretur, aut characterum subinde affectata novitate, aliquantum eva-
neſceret. Itā Egyptii, qui Literarum Inventores perhibentur, Tacit. lib. 11.
Annal. Notas illas Hieroglyphicas simul adinvenerunt: de quibus nos remif-
sive agemus, infra Lib. 7. c. 14. Sic tota Sapiens Vetusſtas, olim Sacras & Oc-
cultas ſcientias, occulte scriptas reliquit: Et Cicero, Cæſar, Auguſtus, ſam-
mi bello ac pace viri, ut prætereamus alios, Cryptographiā uſi ſunt. Quod la-
tius explanatum, à Joh. Bapt. Porta, Lib. 1. de Occult. Lit. Notis, c. 2. &
4. hic omittimus. At cum rudia ista, prisci ævi Commenta, ſagaciſſimo huius
nostro ſeculo, minimè ſatisfacerent, & prorsus inutilia viderentur, demon-
ſtrante Porta, d. lib. 1. c. 14. Ut in illa, rectè quadrare poſſit, illud Scaligeri,
» Exerc. 327. dicentis: Institutum hoc, non tam Artem, quàm imposu-

ram aut delirium esse: Inde factum est, ut nostrā ætate, non tantum non
defuerint, qui, quas in vulgus promiscui noticiam devenire noluerunt, res
illas, publici juris aliās factas, mirè obvelarint, veluti gratiā Exempli, de
Trithemii Opere Steganographico, debinc planum faciemus: Verum
etiam certatim Viri doctissimi prodierint, qui artificiosissimis inventis, Insti-
tutum hoc, ad communis maximè vitæ usum, excoluerint, & ad Artis fasti-
gium, præclarè provexerint: ut post Trithemium, recensere possumus, Ca-
laubonum, Vigenarium, Collangelium, Gallos: Cardanum, Portam,
Walchium, Schvventerum: Et qui præterea hanc rem attigerunt, Putea-
num, Hermannum Hugonē, & Alios. Sed qui, quæ ita variè dispersa repe-
riuntur, in unum collegerit, inque unum corpus, ac Artis quoddam Systema
redegerit, invenimus neminem: licet Porta, & qui illius vestigia, patriā lin-
guā, passim legit, Schvventerus, quadantenus Methodum adhibuerint, sed in
quæ multa, tam quoad formam, quàm materiam, desiderare posſus. Nos ita-
quē, non abs re, operæ præcium facturi sumus, si id muneris in nos suscipia-
mus, & illum etiam laborem devoremus: Nec patietur invitè, bonus ille
noſter Trithemius, cuius Steganographiam præcipuè enodandam susci-
pimus, se in ordinem redigi, & si non primo, suo tamen loco, inter aliorum
Autorum, ingeniosissima & nostra Commenta, collocari. In hoc namq; ſe-
dulo incumbemus, nè quem ad exemplum Frisii cuiusdam (cujus infra lib. 5.
c. 1. plenior ſequetur mentio) labore & laude ſua defraudemus. Ideoq; No-
mina Autorum, juxta Inventa apponemus. Ceterum in adornando hoc
Systemate, ita progrediemur, ut primò tradamus Protheoriam, explica-
tione Definitionis: mox Principiorum, seu Mediorum Tractatio-
nem suscipiamus: Quibus ultimo loco subiiciemus
Gymnasia & quæ eò pertinere
videbuntur.



CAPUT II.

De Definitione, & ejus Evolutione.

CRYPTOGRAPHIA est Ars, aliquid alicui, cui rem exploratam volumus, clam omnibus aliis, tuto & sine periculo manifestandi, per occultam Scriptionem.

Hanc Definitionem, explicatione Nominis, Generis, Finis, Objecti & Medij, illustrabimus.

Nomen quod attinet, habemus varium ab Authoribus, puta Cryptographiam, Cryptologiam, item Steganologiam, Steganographiam & Polygraphiam, à Trithemio: Artem Notarum, Zipherarum à Cardano, Scaligero, Exerc. 327. Porta & Vigenero: Cryptomenyctices, ab eo, qui Notas breviusculas illas in Portam scripsit: Et denique Scotographiam, ab Abramo Colurno, Heb. Mantuano. Quas voces omnes, pro Synonymis vulgò accipiunt: Reperitur tamen, non levis inter illas differentia. Quadam enim Generis, quadam Speciei, quadam utriusque nomina referunt. Ars namque Notarum seu Zipherarum, longè specialior est, quam ut totius Artis summam complectatur. Pertinet enim propriè, tantum ad Notas, ut contradiistinguuntur à Literis: Herm. Hugo, de primâ Scrib. orig. c. 17. ubi eo nomine rectè reprehendit Suetonium, quod Julij Cæsaris, occultam rationem scribendi, Scriptionem per Notas vocavit. Aliud enim est, Scribere per Notas seu compendio, aliud per transpositas Literas. Quinimò nec tota Notarum Ars, huc pertinet. Hæc enim duos Fines habet, & Occultationem; quæ huius loci, & Scribendi Compendium, quod non est de Fine huius Artis; sed constituit potius, propriam Artem, quam Tachographiam nuncupant. Ars igitur Notarum, ut de his vocabulis, quid sentiendum, ingenue aperiamus, Species tantum est, & continet particulam solum, totius Tractationis, ut ex sequentibus clarius elucebit. Polygraphiæ verò nomen, per se longè est Generalius, vel ipso nomine indice, & ulterius se extendit, quam tota ratio secretò scribendi: Licet Trithemius, vocem, ad occultam Scriptionem in Genere, inscriptione Libri Polygraphiæ, adstringat. Steganographiæ & Steganologiæ, uti & Scotographiæ nomina, indefinita sunt & nimis quodè Generalia: Cryptologiæ verò vox satisfacere videtur. Sed si in Genere eam accipias, de omni obscuri ratione, jam latior est: si verò ad Vocem & Scripturam arctes, jam strictior est, quam ut ambitum Artis exhauriat. Quod si verò Cryptologia angustior est, jam certè Cryptographiæ, ut potè quæ sub illâ comprahenditur, Speciem tantum Artis denotabit. Id quod non diffitemur. Restat ergo vocabulum Cryptomenyctices, quæ omnem omnino rationem, occultè significandi aliquid, comprahendit, sive illud fiat Voce, sive Scripto, sive Signo. Sit ergo summum genus, Cryptomenyctice, proxime sub se comprahendens Cryptologiam, quæ Voce; Cry-

ptogra-

ptographiam, quæ Scripto constat: Et tertiam, quæ circa Signa est, & utramque insequitur, quam Synthemologiam, vel Semæologiam, appellare possumus, ac deinceps, majoris certitudinis gratia appellabimus. Inter est enim, in Artibus habere certa Nomina, quibus utamur. Sic quamvis Steganographia & Polygraphia latius pateant, uti diximus, eas tamen nos, pro artificiosis vocabulis habebimus & usurpabimus: ut Steganographia sit, & ea denotetur nobis pars illa, quæ Distiones Ociosas, ad Literas Significativas arctat, hisque secretum sensum operit, ut fecisse videmus Trithemium, duobus Steganographiæ Libris: Polygraphiam verò accipiamus de eâ parte, quæ in promptu habemus, multa Scripta Synonyma & Distiones, quibus, juxta Alphabeta, ipsis prapposita, congestis & apparatus, secretissime secretum exprimere datur. Idem de reliquis Artis vocabulis, sit iudicium. Schvventerus in Genere appellat, Eine gehayme Magische Naturliche Red, und Schreibkunst. Quæ omnia uti scire habeant, ita accurate notatum volumus, nos Cryptographias vocabulo, in latiori significatione, quæ etiam Synthemologias partem, quæ Scriptionem imitatur, comprahendit, tum ut proposito definitioni, seu definitum inserviat, usurpare, idque non citrà rationem, instituti nostri. Cum enim animus fuit, Scripturæ Occultæ Historiam, hic principaliter persequi, & tantum summam Loquendi griphos perstringere; elegimus vocem Cryptographias, ac maluimus definire id potius, quod principale subiectum Tractationis contineret. Vide quæ dicemus cap. seq. circ. f.

Genus diximus Artem: At Julius Cæsar Scaliger, summus Philosophus, d. Exerc. 327. de Subtilitate, huius rei, astutiam quandam esse concepit, nullà verò ratione, Artem dici posse, contendit. Cui nihil aliud reponemus, quam quod nunquam ita judicasset, si fortè hoc, quicquid Systematis, aut variæ illa occultandi instrumenta, ingeniosissime nostrâ etate excogitata, videre ei contigisset. Quod verò ibidem, hanc eandem Artem, imposturam & delirium nuncupet, viroque gravi indignam censcat: Illud aut intellexit, sicut & cap. præcedenti monuimus, de Veterum magis adhuc rudibus, & non ita, uti postea contigit, expolitis inventis: aut, Vir alioquin judiciosissimus humani alicuius, hic passus fuit: Etenim aliud, Finis, Materia & Media Artis demonstrant, ut his immorari, non sit necesse.

Objecta, quæ ita oculi desiderant, olim fuerunt & possunt esse, 1. Res æcræ. 2. Scientiæ rerum occultarum: 3. Res arduæ & magna negotia, imprimis belli & alio difficili tempore, quæ secreta esse conveniunt.

Finis ultimus est, Secreti manifestatio: Si enim nunquam & nemini fiat manifestatio, frustra agimus. Huius verò Finis conditio maxima est, ut sit secreta, ut aut difficulter, aut nullo modo, de sensu secreto Scripti aut Epistolæ, alij quam ei, quem scire cupimus, constare, adeoq; securus & inemnis Scriptor servari possit: Maximum enim inde & sapius capitale periculum. Ex quo utilitatem & necessitatem summam, huius Artis conjectare

licet: Cuius neglectu, multos capitis periculum adijisse, recenset Porta, lib. 1. cap. 4. & præcipue Henricum IV. Gallia Regem, stragem illam insignem apud Aurelium sibi attraxisse, ostendit Walchius Decad. Fab. 9. p. 193.

Subiectum cui, vel sunt tantum Eruditi, vide hic, pag. 22. apud Portam; vel in communi vita & negotiis, Amici potissimum absentes, quorum interesse putamus, scire nostra consilia, conatus, & quæ illis & nobis salutaria: aut etiam Nosmetipsi, si quid occultum, memoria gratia habere volumus.

Sequitur denique Finis Internus seu Medium, recte ad Extremum Finem perveniendi, quod est Occultatio Secreti, non omnis, sed quæ fit per Scripturam, seu Scriptionem, Propriam vel Impropiam. Locutionis autem cur hic nulla fiat mentio, supra attingebamus.

Scriptionis verò propriè sic dictæ, proxima Causa est. Positio Literarum; circa quas consideranda veniunt, Figura, Ordo & Poreitas: quod etiam spectat Modus Scribendi: Instrumentum Scriptionis est Stylus seu Calamus: Materia in qua, præcipue est Charta: Materia ex qua, Atramentum: Finis, Epistolium: Consequens necessarium, Transmissio. Aliquæ ab his omnibus seu fundamentis, Occultandi rationes oriri possunt, ut planius ex sequentibus patèbit. Tantum de Definitione: Quæ verò scribenda restant, de hoc Fine Interno, qui respectu Finis Externi, Medium tantum est; Sicut etiam de illis, quæ ad Scripturam Impropiam pertinent; Ea omnia suis locis, Lib. nimirum 2. cap. 2. &

Lib. 8. cap. 8. & sequentibus, referemus.



CAP. III

CAPUT III

De Sede Cryptographiæ & Cognatis.



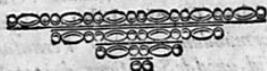
Eristimè dixit Aristoteles, lib. 1. c. 1. de Animâ; Principia Discipularum, pendere à doctrinâ de Animâ. Quod etiam Cicero, de Jurisprudentiâ loquens, respexit: Juris inquit, disciplina, ex ipsâ Hominis naturâ, id est, proprietatibus, deducenda est. Quod cum ita sit, philosophandum hic est, sed, quod monebat ille, paucis.

Proprietates hominis, quoad nostrum Institutum, vel respectu Animæ, vel simul Corporis considerantur, & sunt Ratio, Oratio & Scriptura. Rationem Proprietatem esse, concedunt omnes Physici, adeo ut vel sola indigetetur.

De Oratione verò, multoquæ magis Scriptione, apud eosdem altissimum est silentium. Casmannus lib. 1. Physiol: Orationem seu Rationem Sermoneatricem, cuius fundamentum in solâ Animâ, Instrumentum operationis in corpore, primus videtur retulisse: Et rectè, ut bonis rationibus, ostendit Thomas Sagittarius, in Exerc. Phys. 24. Exerc. th. 20. lit. a. Scripturam, vel potius Scribendi facultatem, eò refert etiam Keckermannus, lib. 4. c. 8. Syst. Phys. Quippè coherent, Vox & Scriptio. Ut enim Sermo est imago Cogitationum mentis: Ita Scriptura est imago Sermoneis ore prolata aut proferendi. Est verò hæc Facultas, sint à Naturâ, Arte tamen iuvantur. Inde Logica, Rationem corrigit, dirigit & informat, quæ, cum Instrumento Externo non indigeat, Scal. Exerc. 307. Sect. 23. contenta est, Ratione formandâ, nec per se curat Orationem aut Scripturam, licet non planè excludat, quando præsertim cogitata, cum aliis sunt communicanda. Sermone verò format Grammatica principaliter: In consequentiam verò & Scripturam. Inde Grammatica definitur Quintiliano, certa loquendi & scribendi ratio: licet Accuratiores voculam scribendi, abundare clamitent, cum scribere, in benè loquendo includatur: Gieslen. in Gramm. lib. 1. c. 1. Gœtlen. in Problem. Gramm. Lib. 1. c. 1. Insuper & Rhetorica, pro suo scopo assumit informandum utrumquæ. Verum tamen nec Grammatica nec Rhetorica, omne id, quod de Scriptione, dici potest aut debet, exbauunt, sed quedam adhuc Philologiæ, de eâ dicendâ relinquunt: veluti Hermannus Hugo, argumento egregii Tractatus, quem de Scribendi Origine & rei literariæ Antiquitate, scripsit, abundè ostendit. Sic etiam Scripturæ aliquid, quod præter & ultra Grammaticas & Rhetoricas artes & scopum est, accedere potest, quò peculiaris Ars, oriri valet. Quò Modo Poëtica, ipsæ disciplinæ super addita reperitur. Nam cum Rationi ac Oratori, Numerus, Fabula, Imitationes Comica & Tragica, ut delectando prodesse, addi cœperunt, illa exorta est, atq; ad numerum Artium recepta: Piccolom.

in

in Introd. ad Scient. de Nat. c. 2. Eodem planè modo, circa Scripturam accidit, ut eivaria addita sint, quò Scriptio occulta sit, clam reliquis habeatur & securè pertranseat. Quò factum, cum præsertim illud non temerè, sed certà ratione fieret, ut inde Ars specularis prodiret, quæ profiteretur occultè scribendi rationem. Quia verò huiusmodi Ars, tum in vità communi, tum publicà, belli & aliis difficillimis temporibus, non exigam uti litatem confert; inde nemo credimus, nobis succenseat, si illam prò Ingenuà habeamus & venditemus Arte, ac in eam classẽ Artium, quas modò recensuimus, reponamus: Ità tamen, ut si cum iis, hoc est, Logicà, Grammaticà, Rhetoricà & Poëtica, pari progressu, non audeat aut debeat progredi, saltẽ ut pedissequa Grammatices & Rhetorices subsequatur. At inquis, Occultandi hoc Institutum, non tantum Scripturæ, sed & Vocis, imò aliis etiam rebus accidit. Respondeo. Ità enim sup. c. 2. & Cryptologiam & Semaologiam præterea dari asseruimus, atquẽ tribus hisce unũ Genus Cryptomeneticen assignavimus: Quæ quidem, ut reliquas sub se comprehendens, hic ponenda esset: Verum maluimus Cryptographiam eo honore dignari: tum quia & huius præcipuam suscepimus Tractationem, tum etiam quòd usus occultandi, maxime inter Absentes, quos inter Scripturæ tantum, non Vocis commercium intercedit, locum habeat. Etsi igitur, Cryptologia, naturà præcedit: Cryptographia tamen amplior est, & principatum ducit. Semaologia & Semaographia, non magna habetur ratio, cum in consequentiam, utrique illarum accedat. Patet ergo ratio, quare præcipuam Speciem, omisso Genere, nempe Cryptomeneticà, Instrumentariis istis Disciplinis, Logicæ, Grammaticæ, Rhetoricæ & Poëticæ, solum adnumeravimus. Non refragatur tamen, si extra consilii nostri metas, vel Cryptomeneticas vel Cryptologiæ vocis, uti quis velit, modo teneat, inter Instrumentarias Disciplinas, banc, quam tradituri sumus Artem, reperiri, & Quatuor istis, Quintam accessisse.



CAPUT

CAPUT IV.

De Partitione Sequentis Tractationis.



Abolutis iis, quæ ad Protheorian attinent, jam rectè ad Media, seu Modos occultè Scribendi, accedendum. Verum ut nihil intactum relinquamus, primò Modos Occultè Loquendi, ut in modum breviter perstringemus. Videatur suprà c. 2. vers.

Quæ omnia: Quibus eadem ratione Modos per Signa quali Loquendi subnectemus, Lib. 2. cap. 1. Hisce verò ita transcurfis, cap. 2. rem ipsam, h. e. Scriptionem Occultam aggrediemur, atquẽ Media varia eruemus:

In quorum tractatione, Capita reliqua, Libri 2.

3. 4. 5. 6. 7. & octavi, occu-

pantur.



LIBER

LIBER SECUNDUS,
De

MEDIIS SEU MODIS OCCUL-
tandi, partim Generalibus, par-
tim Specialibus.

Me- dia- sa- Modi occul- tandi (vid. Lib. A. Tab. pt.)	Scriptio- nem c. 2. capli- cantur.	Signo (vi- deant hic Lib. M.)	Morali- Et rum occulta- to fit, Conven- tionali, Arificia Lib. 8.	Liti- ras, c. 3. Et ita mutat Lib. 5.	Prole- minatio Lib. 4.	Arbitrarium, c. 8.	Subtil- torio, Gradu- ali, Mito
Sermo- nem c. 1. Et dant	Vocis Contin- guant sermonis	Signo (vi- deant hic Lib. M.)	Morali- Et rum occulta- to fit, Conven- tionali, Arificia Lib. 8.	Liti- ras, c. 3. Et ita mutat Lib. 5.	Prole- minatio Lib. 4.	Arbitrarium, c. 8.	Subtil- torio, Gradu- ali, Mito
Sermo- nem c. 1. Et dant	Vocis Contin- guant sermonis	Signo (vi- deant hic Lib. M.)	Morali- Et rum occulta- to fit, Conven- tionali, Arificia Lib. 8.	Liti- ras, c. 3. Et ita mutat Lib. 5.	Prole- minatio Lib. 4.	Arbitrarium, c. 8.	Subtil- torio, Gradu- ali, Mito
Sermo- nem c. 1. Et dant	Vocis Contin- guant sermonis	Signo (vi- deant hic Lib. M.)	Morali- Et rum occulta- to fit, Conven- tionali, Arificia Lib. 8.	Liti- ras, c. 3. Et ita mutat Lib. 5.	Prole- minatio Lib. 4.	Arbitrarium, c. 8.	Subtil- torio, Gradu- ali, Mito

Signa (vid. Signum f. supra) Scripturam exprimentia M. Lib. 8.

Materiali, K. Lib. 8.

Accellorio Connetto, L. Lib. 8.

Modorum e

Formali

Princi-

palis, c.

Stem,

Lib. 7.

Ido-

Dictiones,

G. Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

Lib. 7.

TABULA Synopsi huius Libri completens.

CAPUT PRIMUM.

Delibans Modos Cryptologiae, proprie sic dictae.

TAM SATIS, LIBRO SUPERIORE, DECLARATUM EST, & Sermonem & Scripturam, ac denique Signum, ita oculi posse & debere Secretum, ut prater consensum huius instituti, illud nemo alijs facile suboleat, assequatur & cognoscatur; Deinceps, quod propositi Operis contextus exigit, ad Tractationem singulorum Occultandi Modorum veniamus. Id ut ordine & adseriem istam fiat, ordiemur hoc Capite à Sermonis Obscurationibus.

Hec itaque Obscuratione contingit, vel mediante Sermone, vel Signo. Esi enim Signi Tractationem, in ultimum locum rejecimus, nihil tamen impedit, quin partis ejus, quæ Sermonem spectat, noticiam, cum brevior sit, anticipemus.

Mediante Voce quæ fit, ea peragitur aut Sermonis clancularia suggestione: aut Translatione, aut Alteratione.

Ista vicissim fit, per Clanculariam Vocis Depressionem, aut Insufurationem ad Fistulam, aut Inclusionem in Tubum, seu Canalem majorem. Clancularia Depressio est, ubi submisit Præsenti loquimur: Verum hac, ab Arte, utpote indecora & suspitione plena, remota, (vid. Cardan. Lib. 12. de Subt.) de reliquis videamus. Insufuratio per Fistulam, aut Canalem majorem, fit inter Remotos. Inklusio articulata Vocis in Tubum, inter Absentes & longissime distans. De quibus duobus Modis, est ut audias Walchium, Decad. 9. Fab. p. 223, ita differentem: Non hic sermo nobis & res est, de illo occulto Loquendi Modo, quo duo Amici, locis à se invicem longissime, utpote bis aut trecentum passibus & amplius, quæ vix credas, distitis, constituti, per fistulam plumbeam æneamve, tuto sibi colloqui possint, absque illo illorum hominum, qui in medio versantur, Auditionis Sensu. Quod si iustis meatibus inclusi & illæsi juvantur, ut scopulos non metuant, per longissimos ductus delati, jam integri atque articulati, ex altera Tubi parte, eo ipso aut paulò seriore tempore, ut immisi sunt, percipiuntur, imprudentibus ac surdis, omnibus illis, qui locis intermedijs versantur. Sed in hoc nobis in præsentiarum labor potius atque artificium est, quàm ratione amicis, per aliquot etiam miliaria distitis, loquamur per Tubum, cui certa quædam articulata verba committamus, atque insufuremus, probeque munita, tabellario, aliò transponenda curemus, illa, ut ex fistula hac, quæ concredita erant, fide & ordine, pronunciationisque serie, rursus exsiliant, atque amici aures percellant. Sed huic meæ narrationi, ut non

» quivis facile fidem adhibet: ita majoris forsan, quam tu credas, Au-
 » tis est, certa quædam atque suis articulis comprehensa verba, fide-
 » includi, & post satis longum, temporis ac dierum, sed & itineris ac-
 » locorum intervallum, eodem Sermonis discrimine & Orationis serie,
 » illa reddi & observari. Hinc statuum quoque aut ligneum aliquod
 » Simulachri os loqui, & ad rogata respondere facies: ita quod ti-
 » bi lusus, plerisque miraculo erit. Id quod de Alberto Magno, Au-
 » thores testantur, qui Caput fabricaverit, quod loqueretur: de quo
 » dubium non est, quin prædictorum artificiorum aliquod, rem hanc
 » raram & admiratione dignam præstiterit. *Hæc Walchius. Certe illius*
 » *fidem, quod scilicet de Fistula traditur, nos ipsi in conclavi Gynganeo, ut vo-*
 » *cant Palatii Ducalis Mantuani, antè portam Sebastiani, experti su-*
 » *mus: Ubi beneficio ejusmodi fissule, & duos, in extremis partibus seu an-*
 » *gulis istius conclavis stantes confabulantes vidimus & alterum nobiscum*
 » *eadem ratione confabulantem audivimus, omnibus aliis, qui in medio erant,*
 » *absque auditionis sensu relictis. De simili fistula frons tubulo æreo ex aliis,*
 » *(Nam non ita recens bunc inventum esse) audi Philippum Camerarium, in*
 » cent. i. c. 28. pagin. 142. 143. sic differentem: Murus quoque vel vallum
 » Picticum admirandum, olim contra incursiones Barbarorum, ad
 » muniendam Angliam in Provinciam redactam, à Romanis mira-
 » prudentiâ constructum, ab eodem Camdeno, non minus erudite,
 » quam eleganter & prolixè describitur. Ejus quoque mentionem
 » facit Beda Anglo-Saxo, & locum ubi adhuc ejus rudera apparent, de-
 » signat. Addit quoque, quando & quomodo hic murus à Scotis &
 » Pictis dirutus sit. Ubi inter alia recenset muri hujus vestigia & ru-
 » dera, multis in locis extrâ; eumque castella habuisse crebriora, mil-
 » lenis passibus disparata, quorum radices, quadratâ formâ alibi visan-
 » tur, & his turres interpositas, in quibus dispositus miles barbaris
 » immineret, & stationes Areani haberent. Genus id hominum erat,
 » pergit ille, à Veteribus institutum, quorum, ut inquit Marcellinus,
 » officium erat, ut ultro citroque per longa spacia discurrerent, vicin-
 » narum gentium strepitus, nostris Ducibus intimarent. Tubulum
 » item æreum, eo artificio muro insertum inter singula castella & tur-
 » res intercurrisse ferunt Accolæ, ut si quis vocem in eum, quacunque
 » turri immisisset, statim sonus in proximam, inde ad tertiam & omnes
 » deinceps non interruptus perferretur, ad significandum, ubi loci,
 » hostium insultus timeretur. Cujusmodi miraculum de Bizantijs
 » Turribus, è Dione refert Xiphilinus in historia Severi. *Hæc tenus è*
 » *Camdeno Camerarius. Quod vero à Walchio, de Inclusionè & Trans-*
 » *missione dictum, nequidum in effectum vidimus deductum: Sicut & de eo*
 » *dubitanter Porta, lib. 16. Mag. Nat. c. 12. in f. scribit, quamvis audivisse*
 » *se, referat, Amantes diu clam simul ita collocatos per plumbeum tubum, &*
 » *adibit*

adibit ipsorum longe inter se distantibus. Ejus verba quia Liber is, in omnium
manibus non versatur, hinc transcribemus. Sit, inquit, tubus fictilis, sed
melior plumbeus, vel ex aliqua materia opime clausus, ne vox lon-
gitudine exinaniatur: Nam quicquid loqueris ex unâ parte, vox in-
corrupta integra, ut ex ore loquentis prodit, ita ad alterius aures per-
venit. Quod enim per aliquot miliaria fieri posse non dubito. Vox
non divulsâ, non dissipata per longissimum intervallum fertur inte-
gra. Nos per Biscentum passus experti sumus, cum alia commoditas
non daretur, & verba ita aperta & clara exaudiebantur, ut per os Lo-
quentis prolata erant. Ex hoc in animum induxi, verba in itinere pro-
lata, tubis plumbeis interciperi, & sic quousque placuerit, conclusa
tenere; ut cum foramen aperiretur, verba exilirent. Videmus enim
tempore ferri sonitus, & per tubum delatos concludi in medio posse:
& si tubus longissimus commoditatem tolleret, per reflexos ductus
parvo loco multos canales concludere. Legimus ab Alberto, fictile
caput fabricatum, quod suo tempore loqueretur: Sed hoc artificio
idem efficere sperarem: Sed de his periculum non fecimus, nisi quod
diximus. Tantum de Primo Generaliori Modo: Sequitur Secundus:

Translatio fit Schemate seu figurâ à Oratione, & Eruditis tantum est
propria: Ea quæ contingit figuris Rhetoricis, Metaphorâ, Metonymiâ, An-
tonomasiâ, Allegoriâ, Amphiboliâ: quæ quidem Rhetores, exornan-
dæ rei adhibent: At Cryptologi, diverso scopo, ijs obscuritatem quandam ve-
nantur: Vid. Port. Lib. i. c. 5. addaturque Schvventerus Lib. i. Mod. 8.
Steganol. & Steganog. ubi adducit aliquot Exempla.

Alteratio fit tripliciter: Transpositione: Interpolatione: vel
Innovatione.

Per Transpositionem fit Alteratio, vel quarundam Literarum,
Transpositione Simpliciter, vel Transpositione propriè sic dictâ, vel denique
Mixto modo. Transpositione ita: Si duæ Dictiones simul accipiuntur, &
Litera prima, utriusque Dictionis inter se permittuntur: E. g. Morgen
kom zu mir fürs Thor: Rorgen mom mu zir turs thor: Vid. Schvvent:
in auctâ Stegan. p. 221. 222. Per Transpositionem propriè sic dictam,
Vid. i. Lib. 5. c. 2. Quando Litera Dictionis prima & ultima transponitur,
in sequentem Literam Alphabeti: Quâ de re Schvvent. in ren. Steg. p. 60.
61. & 220. aliquas proponit Regulas, cum in Monosyllabis & Conson-
nantium, res non equè expedita sit: Exemplum sit: Morgen kan ich kom-
men: pro eo ita loquimur: Norgoe lao kei lommo. Conjunctim seu Mixto
Modo fit hæc Transpositio, ubi isti Speciales Modi ex parte simul concurrunt,
ut fit in Transpositione Literarum illâ, quam Schvventerus aliquot Regulis
Mod. 9. explicat: ubi non tantum Litera transferuntur, sed & permittun-
tur; quod Institutum Judæis dicitur familiare: Deinde usque venit etiam, in
Transpositione Syllabarum, quæ ratio in Academijs, à Studiosis usurpatur:
Quam

Quam itidem Regulis aliquot, Schvvent. Mod. II. Lib. I. explanat: Nos digram intendisse satis pro instituto nostro esse opinamur.

Alteratio Sermonis per Interpolationem, fit aut vocum quarundam Substitutione: aut Interjectione quarundam Literarum: aut Appositione vocum ociosarum plurium: Per Substitutionem contingit Interpolatio, quando retento sermone patrio, barbara & obsoleta vocabula intermiseruntur: Quam Linguam Itali Calman, referente Cardano Lib. 12. de Re. Variet. nuncupant: Nos *Kostwelsch* sive *Betler* Latine vocamus: De qua post Münsterum & Branden, Gefnerum ac Megiserum, Schvvent. d. Lib. c. 7. Per Interjectionem Interpolatio fit, quando aut (1) simpliciter, post Vocalem Consonans interijcitur & simul Vocalis precedens repetitur: ut: Pabateder, pro Pater: Quod Inventum Thurneulero adscribitur: Aut (2) quando Dictio in singulas Syllabas dividitur & secatur, ita ut quæque Syllaba apponatur, tum in principio, aspiratio H, tum in fine Syllabæ. E. S. Quod verò dicimus de Litera H, id ita procedit simpliciter, si Syllabæ Dictionis distracta, incipiat à Vocali: Si verò à consonante una duabus vel pluribus incipit, tum Consonans vel Consonantes in finem Syllabæ reijciuntur, ut tanto commodius Litera H locum fiat: E. g. sit verbum Invocabimus; Hoc distrabimus in quinque Syllabas: Et sermo ita immutatur: Hines, hoves, haces, hibes, hulmes: Hæc Syllaba secunda cum tribus sequentibus, quod ab initio Consonantem habeant, transponuntur ita, ut consonans in finem reijciatur: Sic, *Glauben: Schag: Schreiben: Schlafen* immutantur in *Shagles: Hembes: Hagshes: Heishes: Hembes: Hasshes: Henses*. Aut denique (3) cum Litera Dictionis prima, in Ultimam Dictionis reijcitur & apponitur Vocalis E, vel I Syllabæ ENE. g. *Rom hero: Omke Erohe*. Aut, *Wit mit mir gehn: Ituden itmen itmen ehngen*: Vid. Schvvent. Mod. II. & 13. d. Lib. I. Denique per Appositionem fit Sermonis Interpolatio, quando Dictionibus significantibus, multa alia interponuntur, ita ut certæ Notæ, Dictiones significantes, tantum inter nosci possint: E. g. Illa tantum vox est significativa, quæ sequitur mentionem Animalis cuiusdam: aut quæ in qualibet breviusculâ Periodo, aut est Prima, aut Ultima: Exempla habet Schvvent. d. Lib. I. c. 6. Si verò is, qui conscius occulti esse debet, visui nostro subdusus est, tum cantilenâ quadam, Dictionibus ad istum modum dispositis, citrà suspensionem, Occultum manifestare licet: Vid. Schvvent. Lib. 17. c. 17. & infr. Lib. 7. c. 2.

Restat ut attingamus Alterationem per Innovationem, quæ fit, quando peregrinum Idiotisma, pro consueto usurpamus: Cui Modo, cum non satis tutus sit, quid jureat immorari? Vid. Lib. 7. c. 15.

Tantum de Sermonis Occultatione: Sequitur Occultatio per Signa, eaque vel Moralia: vel Conventionalia: vel Artificialia.

Moralia Signa vocamus, quæ per se, more aliquo, citrà conventionem privatam, citràque representationem quandam Literarum, occulte rem aliquam

quam monstrant; atque hæc hujus sunt loci. Manifestamus autem ijs Secreta duplici ratione: vel Gestu, vel Facto, eoque vel Vago vel Certo. Gestu significamus, Corporis Signis, ut Capitis positu, nutu: Vultus, Oculorum, Supercilij & Frontis, Genarum & Faciei, Narium, Labiorumque habitu & gestu: Colli & Humorum contractione & extensione: Manuum motione: Pedum attactu: De quibus omnibus Porta, d. Lib. I. c. 7. In specie verò de nutu nutu, & attactu Pedum attingit Schvvent. d. Lib. I. c. 2. & 3. Facto vago vel incerto significamus, cum per tacitas quasdam ambages, secretam nostram mentem; alicui indicamus: Cujus generis Exempla, habet Porta, d. Lib. I. c. 8. Denique Facto certo, cum scilicet id regulariter seu publicè, hoc vel illud significandi vim habet. Sic adhibentur pulsus & sonus Campanæ, explosio Tormentorum & c. ad hoc vel illud significandi; Vid. Porta d. lib. I. c. 6.

Conventionalia sunt, quæ ex composito & conventionione illorum inter quos agitur, potestatem significandi assumunt. Sic ex composito, Jonathani, emissionis telorum è Sagitta, infcio famulo, secreta animi sensa explicabat David, utilegimus, 1. Sam. 20. v. 20. 21. 22. 35. ad 40. Sic VVinomadi, Cbildrico Francorum Regi profugo, missione dimidiæ aurei, cuius partem mediam abeunti dederat in signum, reditum securum annunciat: Aimoinus Monachus, Lib. I. de gestis Francorum. c. 7. Ità ajunt Turcarum Imperatores, sive maxis Suldanos Otomanicos, cum octo Mutis per Signa (quæ ut ipsi intelligunt, ita per eandem animi sensus exprimere scitè noverunt) ex composito loqui. Illic itaque atque his conventum Signum datur, illi signatum à nemine alio presente explorandum, expediunt. Quod institutum, Majestaticum quippiam Imperatorum esse, Turca censet, hocque loquendi genus Ixarette indignant: Vid. Phil. Camerar. In Centur. I. Horar. Subc. c. 86. p. 399.

Artificialiter verò Signis manifestamus rem, cum Signa ita producere possumus, ut rei conscius, quasi Litera exhibeantur, quibus Scriptionem istam nostram Symbolicam intelligere queat. De qua, cum ad Cryptographiam pertineat, hic dicendi locus amplius non est: Vid.

Lib. 8. c. II.



Cryptographiam propriè attingens,

ejusque fundamenta pertractans.

DE eâ Occultatione, quæ in Loquendo confistit, actum principaliter sup. capite. Nunc quæ Scribendo perficitur, sequitur. Suprà verò Lib. 1. c. 2. de Fine Interno diximus, eum esse Occultationem Secreti, præcipue per occultam Scriptionem seu Scripturam. Videamus igitur, quid Occulta Scriptio sit, & qui ejus ambitus. Ità enim paulatim in cognitionem pervenimus Mediorum seu variorum Modorum Scribendi.

Scriptio itaque Occulta est, quæ Voces, Verba, & uno verbo Epistola, per Literas, amico, instituti conficio, occultè seu clam alijs omnibus; ponimus ob oculos. Paucis explicanda hæc Definitio, quæ ex Joh. Goropio Becano, Lib. 3. Hierogl. huc accommodavimus. Objectum sunt, Voces, Verba & Epistola: ubi Voces seu Verba, Materiale: Epistola Formale denotant. Causa Instrumentalis, sunt Literæ seu Scriptilia Elementa: Causa Proxima, est Positio: Reliqua Finem Scriptionis indicant: Videatur sup. c. 2. in f. Lib. 1. Atque ab his fontibus, omnia Occultandi Media deducuntur, adeo ut nihil hanc Artem & Artis partem spectans, reperiat, quod huc referri non possit aut debeat, ut ex sequentibus ad oculum patefiet.

Definitionem sequitur Divisio, seu potius Distinctio, quam ex tripliciter ratione damus. Primo Scriptio Occulta, est vel Propria, vel Impropria, seu Significativa. Ratio Divisionis est, ex Causâ Proximâ: quod in Definitione dicebamus. Scribere enim ponere per Literas: Idque intelligi potest, ut id fiat Verè, ut ipsi per nos seu nostros, formamus Literas & Scribimus: vel Impropiè seu significativè, ubi non Scriptilia Elementa seu Literas, sed aliud, quod non scribitur nec pingitur, ob oculos ponimus, quod suo modo Literas representare possit, ut sit per Signa Realia. Trichotomia sic constat: Occultatio fit vel Voce, vel Scripto, vel Signotum Vocem tum Scriptione representante. Quæ Vocem refert, de eojam suprà dictum: quæ Scriptionem postea dicemus. Deinde Scriptio Occulta est, vel in se Clandestina, vel ita habetur, ratione Velamento, quo operitur, vel ratione Clanculariæ Misfionis. Ratio Divisionis est ex ijs, quæ sunt de Fine, & pro Fine. De Fine est, ut ipsa Scriptio sit Clandestina: Vel si non sit, pro Fine est, ut ipsa Scriptura Transmissio sit Occulta. Tertiò Scriptio in se Occulta est talis, vel ratione Literarum, vel Senſus, vel Idiomaticis. Ratio Divisionis obscura esse non potest. Cum n. Scriptio fiat per Literas, primò in ijs Occultatio esse potest: aut si non est, in Sensu vel sine in Literis, nec in Sensu caret, Occultatio ea potest oriri, ex Idiomaticis Peregrini usurpatione & assumptione. Ex hisce nunc facili negotio Modi Occultandi sumi & deduci possunt, ad hunc modum, quod sint Universales, vel Generales, vel Speciales. Universales sunt præter Locutionem, Occulta Scriptio per Literas: Et quasi Scriptio seu representatio Literarum per Signa: Universales appellamus, quod ambitum totius Artis comprehendant. Modi Generales sunt, Scriptio Clandestina, Epistola Obvelatio, & Clancularia Misfio: Generales vocamus idèò, quia non circâ Universam, sed tamen Maximam Artis partem occupantur. Modi denique Speciales sunt, 1. Scriptio per Occultum Literarum positum: 2. per Occultum Sensum: 3. per Abditum Idioma. CAPUT

De Scriptione Occultâ, per Literarum Positum.

Hucusque descendimus ab Universalissimis: Pergendum ad novissimum gradum, qui est Scriptio. Scriptio itaque Occulta per Literas, fit Positu Literarum, vel Per Se, vel quæ Syllabam, vel quæ Dictionem constituunt. Ratio Divisionis, non obscura esse potest, cum Literæ Per Se, sint quasi Fundamentum: Syllabæ, Partes: Dictiones Textum. Scriptio ex Literarum per se Positu, potest porro esse Occulta, vel ratione Ordinis, vel Potestatis, vel Figuræ Literarum. Distinctionis ratio est, quod Literis tria hæc accidunt; Figura, Ordo & Potestas. Quamvis alij Potestatem velint esse specificam differentiam Literæ, non ejus affectionem. Postulamus tamen hic nobis concedi, ut vel populariter ad affectionem referamus: Licet eo sensu, quò nos capimus, nihil aliud, quam affectio seu proprietas esse posit.

Hactenus satis perpetuâ Divisione, descensum est, usque ad extremum Literæ, quod est Figura. Nunc vicissim per Tractationem ascendendum est: Cujus fundamentum in ipsâ est Literâ, seu re, quæ omnium, si Vocem spectes est minima. Ordinem autem, nostro quodam consilio, ab Ordine Literarum, à quò ad Potestatem, Figuram: Deinde ad Syllabas, Dictiones, Senſum, Idioma, Scriptionis Materiem, & Misfionem progredientes, sic paulatim velis in Signorum Mysterijs contractis, in Portum, principium ducti itineris, elevabimur:

vid. Inf. Lib. 8. c. 11.



De Ordinis Turbatione, & Modis
indè dependentibus.

Rediendum à Primo Modo Scriptionis Occultæ, ratione Ordinis proveniente. Salvâ enim adhuc existente, quoad existentiam, & potestatem suam, Literæ, prima omnium in Ordine, rectè quæritur & consideratur Occultatio. Ordinem cum dicimus, intelligimus Ordinem Collocationis, quò Literæ ad exprimendam Dictionem ac Sententiam ponuntur: Cujus ratio communis, sat nota omnibus est. Ut verò in his & sequentibus Modis Cardinalibus, rectè procedatur, advertendum est, ad tria Principia, quæ in quovis horum Modorum concurrunt. Primum Dirigens; Exsequens alterum; & tertium Absolvens nobis dicitur: vid. Piccolom. c. 2. de motu animal. Quorum Illud remotè; Istud propinquè; Hoc proximè rem ponit: Illud jubet; Istud exsequitur; Hoc subsidio venit. Lex & Regula perpetua cuique sua. Illi, à communicatione, quam maxime recedendum; Isti, dolis astu & fallacijs incedendum; Huic non temerè sed ubiquè, certâ accedente dispositione, negocium perficiendum. Ab hac itaque recedendum esse, per Ordinis Soliti Disturbationem, monemur Principio Dirigente.

Turbatio hæc, est vel Apparens, vel Vera, vel Mixta. Apparens Turbatio Ordinis Literarum fit, quando à solito modo Scribendi recedimus, per Inversionem. Vera est, quando retento usitato modo Scribendi, Literæ ab invicem distrabuntur & disseminantur: Mixta est, quando retinetur quidem Ordo, sed per ociosas Literas, nihilominus interrumpitur. Qui tres Turbationis Rivuli, cetera Principia Exsequencia, constituunt tria genera, astus, doli & fallaciarum, quibus hic incedendum. Quæ Genera, à Principio Absolvente, seu proximâ causâ, postmodum certâ Arte & Dispositione illigantur, ac eorum quodvis, suis terminis ita cohercet, ut ultima perfectio & propria Natura, inde se ostendere possit. Quæ cognita illucescit Secretum, Inverso, Distracto, & ab alijs quasi Obsesso Ordine, aliàs opterum & testum.

Ceterum Modi, tribus illis Generibus respondentes, denominationem accipiunt, à propinquo hoc Principio: Undè Disturbationis illius Generalis Modos, dicemus, eos eadem operâ dividentes, esse hos tres: 1. Scriptionem Inversam: 2. Disseminationem seu Projectionem Literarum: 3. Superinductionem Literarum Ociosarum. Qui Modi postea magis

Formale, ex Principio Absolvente proximo, Nomina assumunt, ut porro in singulis videbimus. Ordine namque & sigillatim istos nunc evolvemus.

De Scriptione Inversâ, in Genere
& in Specie.

Rimus qui ad Ordinem Literarum pertinet Modus, est ipsa Inversa Scriptio. De quo Modo, primò agendum, siquidem is Simplicissimus. Tantum enim à solitâ Positione Literarum seu Scriptione per Inversionem procedit. Hæc autem Inversio, contingere potest triplici modo: vel Simpliciter: vel accedente simul Inversâ Literarum positione: vel adhibito quodam Ornatu aut Vestitu. Illam Simplicem: Istam novè Alteratam: Hanc Artificialitèr vestitam dicemus.

Simplex Inversio contingit, quando ab usitatâ ratione Scribendi receditur. Usitata verò vel communis ratio est, ubi semper à levâ ad dextram scribimus, cum olim per versus, alternatim à dextrâ in levam scriberetur: De cuius Origine non ille pida annotavit Naclerus, Volum. 1. Gener. 54. Ab hac ratione recedunt 1. Hebræi, qui à dextrâ in levam scribunt: 2. Syri, Indii, & Ethiopes & Sinenses, qui à summo ad imum, vel ab imo ad summum: perpendicularitèr scribunt: 3. Gothi antiqui, ex sententiâ Zvingeri, quamvis erronea: vid. Herm. Hug. cap. 8. deprim. Scrib. Orig. quos dicit scripsisse à summo ad imum, & rursus ascendendo ab imo ad summum. Si quis igitur hoc Occultandi genere, quod tamen satis tutum non est, delectari velit, is ad Exemplum habeat sequens Schema, ubi ad dextram, ab imo velut per gradus ascenditur ad summum, & dehinc per versus à summo ad imum reditur alternatim: Variatur si Lineis scribas diametralibus & à dextrâ incipias.

L a m m u a a r n i
a c o u t m e b d t
m s a s u i c i n
u e d a i r i h n u
m t i d n t n t o b
p n m e i x l u n i
o e u s s e a a u r
g e m m t d s t c
g u d u r s u o n s

Hæc & similia, quorum viginti quatuor Modos, Tabellâ subjectâ, Herm. Hug. d. Tr. c. 8. tradit, usum sibi vendicant non exiguum in Steganographiis, uti ex c. 10. lib. 3. colligere licet.

Novè Alterata est, si non tantum modum Scribendi, quo E. g. à dextrâ ad levam, more Hebraico scribimus, retineamus, sed Literas quoque ipsas, à dextro latere in levum inchoemus, & ita simul Literarum Figuras invertamus.

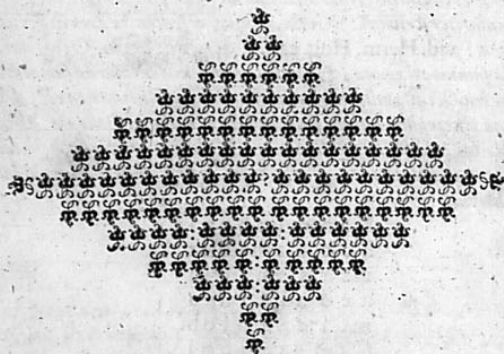
*Artificialiter vestita est, ubi ad suspensionem dimovendam ita ratio ini-
tur, ut Litera ita recurrentes exornentur Dictionibus, recto ordine inceden-
tibus. Cuius Exemplum est in vulgato versu:*

Signa te signa, temerè me tangis & angis

Roma tibi subito moribus ibit amor.

*Cum verò hic Modus ad eruditos Poetas & alios, non verò ita ad commu-
nis vita & Epistolij rationem pertineat, de eo non magnopere hic curandum.
Huc spectare videtur artificium, quò sive à levâ in dextram, sive à dextrâ in
sinistram legas, semper integre Dictiones & integer Sermo; licet diverso
constat. Id genus Scripti, non ita pridem, in laudes Bobemorum, si verò
retrolegas, in vituperium eorumdem evulgatum est. Sed quia hac rationali*

*Dictionum ipsarum, non Literarum recursus propriè pertinet, nec
etiam nostro instituto, uti jam dictum, inseruit, eam missam
facimus: Sufficit hic semel mentionem
injicere.*



CAPUT

CAPUT VI.

De Projectione Literarum ordinariâ directâ per transultum.

Secundus ad Ordinem Literarum pertinens Modus, est Scriptio
per Translationem seu Disseminationem Literarum: Ubi
Litera, qua in Ordinem ad significandum Secretum jam posita
vel ponenda sunt, de sua statione, in alium locum vel lineam in vi-
cem transferuntur & transponuntur. Non enim inconcinne & hic Modus,
transpositionis vocula, indigitari potest. Verum quoniam Vox illa, ma-
gis propriè Permutationi Literarum, de qua Lib. 5. agitur, dicata est, hinc
translationis verbo, magis est ut hic utamur. Quamvis fortè conveni-
entius Dispersio, Projectio, Disseminatio Literarum vocari posset, à Pro-
pinquo scilicet Principio. Caterum Disseminatio hac contingit, vel per
Dispositionem Ordinariam; vel Arbitrariam; vel Artificialem.

Disseminatio seu Projectio Literarum, pendens ex certo ordine & ra-
tione, hoc vel illo modo disposita, iterum fit vel Directa, vel Obliqua, vel
Inverso modo.

Projectio Ordinaria Directa, vicissim ratione Processus, fit vel
Transultum, vel Gradatim, vel Successivè.

Transultoria Literarum Projectio contingit, quando per saltum,
quasi, Litera de uno loco in alium transiliunt: Idquè fieri potest, vel ratio-
ne Dictionum, vel Linearum, vel alterius Ordinis, Ratione (1) Di-
ctionum variè. Nam vel omnes Litera Dictionum sunt transiles, vel qua-
dam tantum. Si Quaedam tantum; fieri id potest, e.g. in duabus Dictio-
nibus, ita ut si Litera Initiales & ultima duarum simul sumantur Dictio-
num inter se permutata transferuntur. Quà de re, cum de Sermone c. 1. h.
Lib. 5. Per Transpositionem &c. loquebamur, etiam aliquid dictum est:
Sed ibi tantum, ob summam difficultatem, qua in Sermone accidit, Initia-
les: Hic verò etiam Ultima permutantur: Vid: Schvv. p. 221. & 222.
Exemplum hic esto: *Uns ist nicht höher, als der liebe Fried zu wun-
schen; Id ita scribendum: Intuss hichs nohert dir als sichd ltrce von
wunschen.* Si omnes contingit id e.g. in una Dictione ad hunc modum;
ut prima in ordine fiat secunda: Secunda fiat prima: Quarta fiat tertia:
Et tertia quarta, & sic deinceps: E.g. Virtus, distrabiunt ita lustru. Ra-
tione (2) Linearum: Sinempè duas vel tres ponimus Lineas, atque Lite-
ram Occulta Sententia primam, in primam Lineam: Secundam in secundam:
Tertiam in tertiam collocamus. Vel denique, (3) interveniente quodam
quasi Abaco, in quo Numeri indicant, quoto loco Litera, ordine se insequen-
tes, transferendi sint. Abacus ita construitur: Habeantur cæca Linea

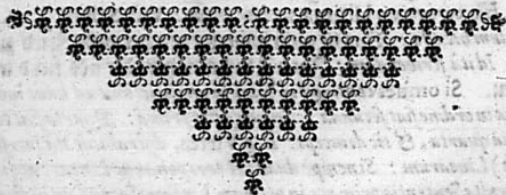
quatuor, quarum quilibet octo, vel si placet duodecim vel etiam pluribus punctis, iusto intervallo distitis; consuet. In huius utroque latere, numeri exteriora Puncta occupent, ut tam in ipso primo Ordine Punctorum, quam in reliquis interioribus ordinibus, indicent locum disseminandarum Literarum. Sit E.g. ejusmodi Schema.

1 3
5 7
6 8
2 4

Exemplo res fiet clarior: Sumatur Secretum, atque si fieri potest, constringatur ad numerum aliquem parem, e.g. 32 Literarum, uti sit in hac Sententia: *Spinola hat Oppenheim cimbefommen.* Jam E.g. octonas priores Literas, eo ordine, quo numeri iubent, disseminas, mox octonas insequentibus, ad eandem dispositionem colloques, & ita pergas, donec omnia puncta Literis expleveris: Quod eveniet tandem ejusmodi Literarum strues:

S a h b b t t i
o p b m e i c a
l p c m n n n h
p t e c o m o n

Sed hanc structuram, prudens Cryptographus, in ipsa Epistola, quam hac forma scripturus est, earatione turbabit, ut non attento numero octonario, tot Literas, in qualibet Linea scribat, quot possit. Conscius enim huius rei facile hanc structuram reparabit, si jam ad ordinem significanti Literas revocare velit. Huc pertinent duo quidam alij Processus, huic dispositioni admodum similes, sed & penè elegantiores, qui Lib. 9. c. 5. Mod. nostro primo, testè in subjecti ibi Exempli secretiore sensu explicantur. Quos si placet, inde eruere poteris. Propalare enim eos sine labore tuo nolumus.



CAPUT

CAPUT VII

De Diffeminatione Literarum ordinariâ directâ Secundi & Tertij Generis, tum Obliquâ, tum Inversa.

Habemus Projectionem Literarum Transfultoriam. Sequitur Gradualis, quæ sit, cum Diffemination seu Projectio paulatim per gradus crescit & decrescit, ut initio una, mox duas, deinde tres & porro quatuor &c. posteriores Literæ, in priorum Literarum, aliterius nempe duarum, trium vel quatuor, Locum, per gradus invicem mutant: Quod exemplo fiet manifestius, diffeminatis, Sententia huius, (Oscite iusticiam moniti, & non temnere Divos:) Literis in hunc modum, Doctis utste mmonicia tnonitie nerstem jued so, Restat Successiva, quæ sit, cum Sententia Secreta Literas ex æquo in duas, tres vel plures ordines dispartitur & successivè Litera, modo ex primo; deinde ex altero; mox ex tertio ordine, desumitur & ponitur. Sic E.g. ex bipartitione huius Sententia: Benefaciendum omnibus: talis Literarum dispositio oritur: Bdeunme ofmanciibeuns. Quod variis Modis adhuc fieri potest. Etiam de Directâ. Sequitur Obliqua, ubi per ambages procedimus: E.g. Si simul duo Secreta assumimus, eorumque Literas invicem distrahimus & diffeminamus, quibus ita involutis postea priora artificia superinducimus. Inversa denique Literarum Projectio contingit, cum Inverso modo procedimus: E.g. Si à fine incipientes, recurrere faciamus Literas: quod si velita simpliciter in genere, vel ex parte: puta si ex parte, Literis recurramus, ex parte verò alterâ, Literas rectâ currere faciamus. Exemplum præfens dictum: Benefaciendum omnibus: Ubi ita, primò bipartitis Literis, retrò legimus Ndeuimcoamf neinbeubs. Horum omnium Modorum usus etiam non exiguus in Steganographicis illis Modis sub nominibus Geradielis, Bydielis, Urielis, Pyrichielis, Solevielis, Menadielis & Macarielis, j. Lib. 3. c. 11. explicatis, deprahenditur, ut ibi videre est.

C 2

CAPUT

CAPUT VIII.

De Projectione Literarum Arbitraria,
seu per clavem.

Explicata est Projectio, quæ suo quodam ordine, certâ dispositione adinventio, se tueretur: Sequitur Arbitraria, quæ scilicet pendet ex arbitrariè electo principio, atque inde dispositionis rationem consequitur. Quod Principium externum, Porta Lib. 2. c. 15.

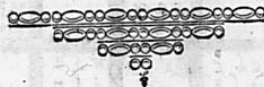
Clavem appellat: Ibi quæ Modum hunc satis obscure tradit. Qui ut rectius intelligatur, primò aperiendum erit, quid sit Clavis. Clavis hoc loco, metaphoricè accepta, tum generis tum speciei, tum individui nomen subit. Generis ita, quando quæ modum occultandi tenet, dicitur indistinctè habere Clavem. Sic qui fecit rationem dispositionis, in precedentibus capp. proposita: Item qui Leges seu Conjuraciones, Lib. 3. contentas, intelligit, Claves nactus esse videtur. Speciei verò, quando cum præceptis, aliunde quid assumitur, quod rationem tum Claudendi tum Referendi habet. Id quia adhuc dupliciter fit, aut per externam aliquam Sententiam, Literam ac Notam; aut per rem aliam ex arte factam. Inde Porta, d. lib. 2. c. 15. Clavis vocem in Individuo usurpat, ubi aliquot externa verba aliunde pro libitu adhibentur: ut Clavis hic nihil aliud sit, quàm talis sententia, aut certa verba, quæ consij clandestinæ Scriptiois, sibi pro arbitrio eligunt aut fingunt, ut sint mensura dispositionis faciendæ & resolvendæ: seu sunt talia verba, quibus Secretum occultamus alijs, conscio verò referandum damus. Quæ specialissima significatione, distinguitur ab Instrumento externo artificiali, à quo itidem res occultandi & referendi pendet, de quo infra, cap. 9. In hac porro significatione strictissima, etiam Clavis nomen suscipiunt, Alphabeti, Literæ, Puncti, Virgula & Numeri: Quando scilicet alijs artificij ulterius recludendus adhibentur: De quibus suo loco, quoties opus, monebimus. Quibus ita præmissis, jam ad nostrum accedamus Modum, cujus praxin ita addisces commode: Sit thema Secretum huiusmodi, quod amico soli, manifestare cupis. *Spinola hatt Oppenheim einbekommen / dasür er Wormbs gerne gehabt.* Prima jam cura sit, ut huius thematis, numeres Literas, quæ hic sunt numero 57. Quo numero cognito, charta tot Punctis, iustis intervallis distinctis, designabitur: Quo facto, secundo loco, ad occultandum Secretum, hac Sententia vel similis, ad eijusquæ arbitrium, pro Clave statuetur: *Caltum foderat Lucretia pectus:* Cui subiungatur *Algazel*, cū barbarum, ut non ita facile menti occurrat. Usus huius Clavis est, monstrare stationem, ubi quælibet Litera per translationem est ponenda: Quod ita fit & peragitur, ut acceptem numerum Literæ Clavicularia, quota in Alphabeto fuerit, moxque ad numerum

numerus illius, Literam secreti thematis, respondente Punctorum ordine, reponamus: ut, si Secreti thematis prima Litera sit *Avel B*: Verborum quæ ex inficis à Clavi sumuntur, primapariter sit *C*, vel *D*, quarum prima, tertio, altera quarto loco, in Alphabeti ordine reperitur. Illa Litera *Avel B*, ad earum rationem, tertio, vel pari modo, quarto puncti loco, in charta disponatur: Idquæ fiat, donè totius Epistola verba absolvantur. Hoc ita cognito, tertia cura erit, ut iusta jam fiat applicatio illius, quod modo dictum est: quæ ita instituetur; ut primò secretum thema, relicto inter versus seu lineas iusto spacio, in chartam conijciatur: quo et singulis ejus Literis, Clavis, huiusquæ pariter singule Literæ supponi, simulque Literis hise Clavis numerus, quo in Alphabeto reponitur, superponi possit. Quod si Clavis Literæ, Literis secreti thematis, non respondeant, istius verba, toties repetentur, donè possint adequari, hoc modo:

*Spinola hatt oppenheim einbekommen dasür
castum foderat lucretia pectus algazel cas
er uoormbs gerne gehabt.
tum foderat lucretia pectus.*

Quibus omnibus peractis, jam ad Punctorum factam designationem te convertas, & Literam *S*, tertij Puncti loco: Literam *P*, mox sequentis Puncti loco: Literam *I*, abhinc 17 Puncti spacio colles: ubi ut rectus in scribendo ordo servetur, duo observanda veniunt: Alterum, ut una Litera vel character posito, postmodum in numerandis Literarum ordinibus inde sumatur initium, ubi novissimus character relictus est, donec ad postremum, versus punctum deventum sit, tum relictis ab initio spacijs, pro Numeri ratione, iterum incipiendum est; & sic deinceps: Alterum, ut occupata Punctorum intervalla prætereantur: Veluti hoc subiecto Exemplo clarius indicatur: Si quis dispositionis inibi factæ rationem satis manifestatam recoligat:

Desphoiedmne lurrea lmbgrbpaam hfhog sane punctebst immuobe.



CAPUT IX.

De Translatione seu Projectione Literarum artificiali, sive mediante Tabulâ.

Sequitur Diffeminatio, ad dispositionem Tabulæ, ex arte confecta: Quam à priori, mediante Clavæ contingente, distinguimus. Et si enim Tabula, vel quandoque loco Tabulæ, adhibuitur Instrumentum externum, Clavæ videri poterat: Inter hactamen distinctionem reperiri, argumento est, quod Clavis in Verbis aut Literis consistens, magis ex cuiusque arbitrio, Tabula verò, ex Artificium dispositione pendet: Deinde & Tabulis, quandoque Claves accedere soleant, uti deinceps, libris seqq. patebit. Hæc verò species ex seq. Tabulâ, quam à Jacobo de Sylvestris, Florentino, concinnatam, ex ejus Tractatu Italo-Latino, (quem inscripsit Opus Novum) Romæ, Anno Christi 1526, sub Clem. VII. P. M. permissu, impresso, huc transtulimus, addisci in hunc modum potest.

	bise aea		u b d b a a g j b		con ans uno	
rma b s t a n		anns rm		uta		mm
uu	catj c		agj m p r e		lun aaa p	
talr p i	rs	rme ut		amn c		mtt
mm t e	sfj rac s		dcd aer nzp		euj uxo ocu	
umf xeg n p l	m	elc n l a		rsc t l n		tut e j t
AN	NO	CHR	M.	DC.	XX	I.

Tabulâ

Tabulæ confectio ita procedit: Septem areolis in longitudine & latitudine semper constet, eæ lineolis aliquantò crassioribus ita à tramento in charta aliquâ delineentur, ut aliam chartam Scriptioni destinatam, discriminatim pelluceant. Quos factò, Literæ sic dispergenda: Prima cuiusque dictionis litera, in quartam aream: secunda, in sextam: tertia, in octavam: quarta, in secundam: quinta, in decimam: sexta, in duodecimam: septima, in decimam quartam: octava, in primam: nona, in nonam: decima, in tertiam: undecima, in undecimam: duodecima, in quintam: decima tertia, in decimam tertiam: decima quarta, in septimam coniiciatur. Quod si quarta area, Literas primas sequentium Dictionum, capere nequeat, conjice Dictiones reliquas, sub eadem dispositione, in sequentes quatuordecim areolas. Itætiā posteriores quatuordecim areolæ, has viginti octo areolas insequentibus, ulterius inservient, si decima octava areola literis sit impleta. Semper enim duæ lineæ transversales, donec quarta areola suppleatur, transponendo successivè Secreto adornata inveniuntur. Si verò Dictionum brevitate contingit, ut vacuæ forte an aliquot areæ relinquantur, istæ ociosas literis (quæ tamen signo quodam, ob differentiam notande) possunt impleri. Conscius verò hoc unice curet, ut accuratam capitæ & laterum Tabulæ, in supponendâ eâ, curam habeat. Ex hinc inde autem dispersis Literis recollectis, sequentia legas: Verba hominum duas habent ansas: Alteram, quâ in bonam; alteram, quâ in malam partem rapiuntur: Epistetus. Et, Deus cum differt auxilium, exercet rogantem, non repellit pulsantem. Sed si super lineas illas crassas & quidem perpendiculares, Secreti Literas: In areas verò & transversales lineas, vacantes conjeceris; tunc notis vel signis, ut discrimines vacantes à significantibus, minimè erit opus.



CAPUT X.

De Superinductione ociosarum Literarum per Comparationem Sermōnis Veri, Ficti, Mixti.

Non tantum Ordo collocationis Literarum interruptitur Scriptoria Inversione, & Projectoria Diffeminatio, de quibus haecenus actum: sed etiam, quod major fucus fiat, disturbatur obsessoria Superinductione novarum, & ad verum sensum nihil facientium & perinde Ociosarum Literarum. De qua nunc sermo terendus. Huius igitur Superinductionis consideratur, Objectum, Subjectum & Modus. Objectum sunt vel Literae solitariae, vel concurrentes in una Dictione, cum significantibus, vel sapientule constituentes per se Dictionem ociosam, nam vel plures. Variè enim hac ratione, superinducimus Ociosas Literas. Subjectum sunt Literae illae Secreti sensus consciae, quarum ordo & progressus, ociosis istis variè obsidetur & intercluditur. Modus vero consistit in Comparatione Dictionum & consequenter sermonis cuiusdam. Idnamque hic ubique agimus, ut specie Sermōnis veri, ficti ac per se non significantis saltem, apponendo tot literas ociosas, quot pro dictionibus con significantibus vel ociosis sufficiunt. Ceterum haec Comparatio Dictionum, est vel Sermōnis Veri, Ficti, Artificialis. Unde prodeunt tot diversi Modi. De quibus colophonis loco, quaedam generalia explicabimus, veluti de Nomine, de, Ufu, de Ordine. Nomina quod attinet, primum & ultimum Modum appellare possumus, illum Steganographicum, hunc autem Polygraphicum. Istum quidem è a ratione, quod Trithemius Libris duobus Steganographiae, saltem id agat, ut hos Modos ibi tradat & explicet, Secundum non attingat: Deinde quod magis occultae ratione, hic Literae significantes densentur, & multiplici velamine operiantur. Idenim voci *ἑρμῆς* *φρῆς* *ἑρμῆς* convenit. Hunc vero eadem ratione, quod Trithemius praecipue istum Modum tractet, in Quarto Libro suae Polygraphiae, tum etiam aliam, quam suo loco, lib. 4. cap. 8. aperiemus, Polygraphicum vocamus. Intermedium quod attinet Modum, sinamus ipsum quoque gaudere nomine Steganographici, cum in Steganographia sua, Trithemius eum quoque tractet, licet non principaliter. Summa autem harum denominationum ratio, eo redit, ut in Arte habeamus certa vocabula. Ufus horum Modorum est latissimus. Et si enim suam propriam naturam habeant, alijs tamen plerisque Modis, sive Translatione sive Transpositione illi consentiant ac perficiantur, super addi possunt, ad magis tegendum & occultandum: Praecipuus vero usus est primi Modi, qui continet plerumque vulgarem, Epistolica, ac ad usum quotidianum aptam orationem: Unde fit, ut, cum Polygraphici Modi, certâ formula

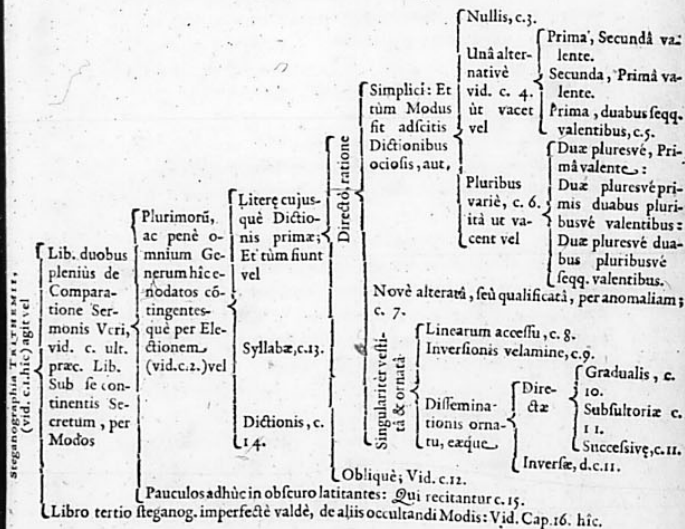
con-

consentiant, & porro suspecti valoris sint, isto praecipuo Steganographico Modo non solum occultemus thema secretum, sed etiam si quâ fortunâ, Epistole, in alterius quam cui scriptae sunt, manum pervenerint, occasionem praedicamus, ne suspicetur, cum videt exteriori formâ, vulgaria tractari, occulti aliquid subesse. Quod non ita contingit in fictitio Sermone, multo minus in omnibus alijs Modis, licet occultissimâ & nulli pervestigandâ ratione, Secretum includant. Statim enim suspicio suboritur, si inusitatorum characterum, aut sensum non habentium Literarum series, in Epistolo deprehendatur, secreti quid contineri: quod sit, ut istiusmodi Epistola supprimantur. Unde imprimis in specie, Steganographiae utilitas elucet: quae non ita esse potest, in Polygraphicis Modis. Deinde in genere hic adnotandum, proprium esse huiusce Modis, quod Steganographicus sit dignitate prior & per se operosior: Alter facilius, sed arte superior. Fit inde ut Trithemius in Steganographicis, requirat diligentem, sedulum & exercitatum discipulum: In Polygraphicis vero, extollat facilitatem rei: Vid. Praefat. sub tit. quae sunt utilit. At inquires, si ita operosa est Steganographia, quoniam usum habebit, praesertim tempore necessitatis, aut quantum, negotiis alijs occupatos viros, iuvabit? Sed respondemus: Sit ita, ut in exercitatu, aliquantum negotij facessat hac ratio. At facile difficultatem superabit, qui vires intendet, aut ab ingenio destitutus non fuerit. Quid, quod paucissimis Literis, secretus sensus comprehendendi solet vel potest: Quod fieri amat, ut exile corpus, non magno indigeat indumento. Itâ si sententia brevis est, in obvelandâ eâ, non multum laboris, infundendum tibi erit. Nunc vero de huiusce tribus Modis, eo ordine quo propositi sunt, agemus. Sic ut totus Liber tertius nobis infusetur in potissimâ parte primi Modi explicandâ: Reliquis quae de eo supersunt, sicut & secundo & tertio Modo, in Librum quartum reiectis. Ubi velim notes, quod deinceps in particulari evolutione paulo aliter ratio ordinis constet in quarto, quam in tertio Libro. Cum enim Trithemii Libros Steganographicos, Libro tertio enodandos susceperimus, ad solum & ductum quoque Trithemii necessario nobis fuit respiciendum, & catena pro instituto necessitanda: Ubi vero nobis licuit esse solutioribus, ad rectum tramitem omnia revocare, nihil prius habuimus.



LIBER TERTIUS, De STEGANOGRAPHIA IN SPECIE.

TABULA Synopsis hujus Libri complectens.



CAPUT PRIMUM.

Continet Introductionem Generalem,
ad Steganographiam Trichemij.



QUONIAM PRÆCIPUÆ NOSTRÆ SCRIPTIO-
nis Scopus est, istius Steganographiæ, quam TRICHEMIUS
involucris perpetuis conscriptam reliquit, ENODATIONEM in
lucem dare, ad eam nunc, lege Methodi, (vid. quæ sub. f. lib.
præc. dicta sunt) ducti, nos accingamus. In quâ ita versabimur, ut cum
muneri, quod suscepimus, satisfaciamus, tum etiam Instituti hæcenus ob-
servati, ne & ipsa Steganographia, extrâ Artis oleas vagetur, sedulam cu-
ram agamus. Ut itaque quæ ibi Authoris sunt, à nostris distinguantur, cu-
ravimus verba Authoris, hoc signo (,) notari. Præmittimus autem in
Genere, Introductionis loco, sequentia:

Ut profanum Vulgus, ab occultè scribendi hac Arte, arceret, atque ad-
eò, quibusdam quasi terriculamentis, abferreret, Ingeniolissimus noster
Abbas, eam Magiæ, vulgo invisæ & odiosi nominis specie, venditavit: qua-
si Infernalium Spirituum ope, dirisque Incantationibus, sub horrido, con-
fragofo, atque ad terrorem penè confecto peregrino Idiomatismo, res pera-
geretur. Quem scopum non obscure Ipse innuit, in duabus, ad Philippum
Electorem Palatinum, Præfationibus. Addamus nos, ipsum porro tali
involucro, ingenuum Ingenij lusum cogitasse, in gratiam Eruditorum, Ar-
tem hanc, fido Ariadnes filo adepto, addiscentium. ALLudit enim sub nomine
SPIRITUUM, ad LITERAS, quibus occultè aliquod negocium, alteri
significatur: vel quòd Ille sint Animi & Spiritus nostri Indices, voluntatem
nostram, Absenti, quò Vox non penetrat, fideli & mirabili modo (vid. pr. c. i.
lib. i. hic, & præterea Doufam in præfat. Chron. Holland.) perferentes:
vel quòd inter plures Literas, (quæ prò occultando instituto, in Epistolâ, a-
liud thema tractante, transmittendâ, adhibentur) Ipse, quibus, quasi aliud
agendo, Secretum alteri indicatur, uti Spiritus, Vita & Anima; Cateræ ve-
rò, eò non pertinentes, promortuis habende sint. Cum verò Significantes
illa Literæ seu Spiritus, in integrâ aliquâ Epistolâ, varijs mirisque modis, oc-
cultentur, sit, ut hæc ipsæ, vi & effectu, planè destituta, superiori virtute &
spiritu, qui illas quasi animet, indigere videantur. Hinc Author, Literarum
sive Gregariorum Spirituum Duces, Intermedios & horum Antesigna-
nos quosdam, seu supremos, introducit. Supremorum officium in eo collo-
cat, ut servant certos ordines & stationes, ac sub se certo modo dispositos Spi-
ritus gregarios habeant, atque utantur Intermedijs, ceteris Instrumentis, ad
aperiendum devotis, mysterium dispositionis & collocationis Literarum.
Eapropter Spiritus illos Intermedios, in Carmina illa Incantatoria conjecit,
atque itidem eosdem, inter mutorum Satellitum, id est, Literarum prorsus

nihil significantium multitudinem, mirè occultavit. Significantibus enim & pluribus mutis seu Ociosis Literis, ejusmodi Carmina constant & absolvuntur: quæ nihil aliud sunt, quàm Lex & Index dispositionis, in quolibet Modo adhibende vel adhibite. Quibus Carminibus legitime & ad præscriptum recitatis, illi supremi & principales Spiritus, faciles finguntur ad aperiendum intellectum, rogantibus. Nemini tamen nisi digno, Scientia contingit, id est, qui sit Cabala studiosus. Quo ipso Author planissime ad se, ceu primum quendam Motorem, omnia revocat, & à se solo, vel gnaro Præceptore, ad discenda, non sine mysterio (innuens videlicet, Artem banc, nunquam ita perfecte tradi posse, quin ratio scribendi inter eos con- venerit, occultari possit) indicat. Quæ præterea Author noster edisserat, de Spirituum præsertim Principalium nomine, naturâ, qualitate, numero, potestate, habitatione, gubernatione &c. ea partim ad cuiuslibet Modi explicationem pertinent: (ut ecce, primus Spiritus PAMERSIEL, dicitur Spiritus austerus, non facile exorabilis, infidelis &c. quò indicatur, quòd ille, Modus primus Scribendi, admodum difficilis sit, nec à quovis ingenio imperari possit; & facile fiat, ut seipsum suâ simplicitate prodatur; uti cap. 3. & passim, diligens Lector, per se cum voluptate advertet) partim ad institutum nihil faciunt, sed tantum rei involvende serviunt. Ubi velle adhuc mysteria indagare, hominis est, & ocio abutentis, & actum agentis, ut cautum Lectorem jam ante, in Exordio hujus Tractatus admonebamus.

Quibus ita præmissis & posthac prorsus missis, sciendum, Authorem nostrum 67 Modos, oculte Scribendi, excogitasse, quos omnes ille, proprii Nomine insignivit, quæ ceu Artificialia, singulis Modis præmissimus. Quoniam cum fructu retineri & in praxi observari possint. Illa verò si Scriptor neglexerit, facile eorum quæ scripsit, & ipse poterit oblivisci: aut propter diversitatem operationum, unâ cum Lectore, in errorem incidere. Deinde ut Carmina illa, in quibus Modi cujuslibet rationem latere diximus, intelligantur, ad sequens præceptum (interea dum sequenti demùm Libro c. 7. ratio eorum Carminum, ad certum modum & sedem revocatur) advertendum & respiciendum est: Quòd nempe in Trichemii Conjuratio- num Carminibus, primum & ultimum verbum sit ociosum & nihil significans: postmodum alterum sit significativum, sed ita ut semper Litera prima sit ociosa & vacua alternatim: tertium rursùm vacuum: Expletis denique valentibus verbis, ab ociosis quandoque Trichemii rursùm incipiat & sic alternatim ad finem pergat. De cætero majoris lucis gratiâ, nè quid desiderari possit, Carminibus & strictiori eorum Enodationi, adjunximus horundem (non omnium, at quotquot reperiri poterunt) Explicationes, Claves vocant alijs, quas Author ipse in Clave Speciali, literis consignavit. Constitutis verò ita certis Modis & ijs, quæ ad communem rationem istorum Modorum pertinent, explicatis, subjecimus deinde Exempla, eaque non dispersim, ut ab Authore factum, ceu ex Tracta-

Tractatu principali, & subiectâ Speciali Clave liquet, sed conjunctim, ut simul in conspectu essent. In quibus Exemplis, quod adhuc monendum duximus, magis ad Formam, quàm occultare Author quid voluit, quam subiectam Materiam sacram, cujus respectu, aliquid humani, pro more & injuriâ istius temporis passus, aliquoties depræbenditur, respeximus: Et ideo verba ipsius immutata, quantum per rem ipsam liceuit, studiosè retinimus: atque hic simul Catalogum Nominum, quibus Trichemius, Modos hosce Steganographicos insignivit, secundum ordinem Alphabeti, adjunctis Capitum & Modorum Numeris, quo loci cujusque Explicatio tradatur, indicantibus, præmittere volumus.

Abasdarhon, c. 12. m. 17. Advachiel, c. 15. m. 9. Ambriel, c. 15. m. 3. Amenadiel, c. 8. m. 3. Anaël, c. 12. m. 2. Armadiel, c. 10. m. 1. Aseliel, c. 5. m. 1. Asriel, c. 7. m. 2. Asmodel, c. 15. m. 2. Barchiel, c. 15. m. 8. Barchiel, c. 15. m. 12. Bariel, c. 12. m. 11. Barmiel, c. 7. m. 1. Barquiel, c. 12. m. 7. Baruchas, c. 10. m. 2. Berathiel, c. 12. m. 12. Buriel, c. 9. m. 1. Bydiel, c. 11. m. 2. Cabariel, c. 6. m. 4. Camuel, c. 4. m. 1. Carnesiel, c. 8. m. 1. Caspiel, c. 8. m. 2. Dardariel, c. 14. m. 1. Demoriel, c. 8. m. 4. Dorotheiel, c. 6. m. 3. Emoniel, c. 9. m. 3. Gambiel, c. 15. m. 11. Gediel, c. 6. m. 1. Geradiel, c. 11. m. 1. Hama- tiel, c. 15. m. 6. Hanaël, c. 15. m. 10. Hydriel, c. 9. m. 2. Jasguarim, c. 13. m. 1. Icosiel, c. 9. m. 4. Jefsicha, c. 12. m. 16. Macariel, c. 11. m. 7. Malchidaël, c. 15. m. 1. Malgaras, c. 7. m. 3. Maferiel, c. 6. m. 2. Menadiel, c. 11. m. 6. Mendrion, c. 12. m. 19. Muriel, c. 15. m. 4. Narconiel, c. 12. m. 20. Oriël, c. 12. m. 10. Osmo- daël, c. 12. m. 8. Padiel, c. 4. m. 2. Pameriel, c. 3. m. 1. Pamyel, c. 12. m. 21. Pyrichiel, c. 11. m. 4. Quabriel, c. 12. m. 9. Rayfiel, c. 7. m. 5. Sabrathan, c. 12. m. 13. Samaël, c. 12. m. 1. Samiel, c. 12. m. 6. Sarandiel, c. 14. m. 2. Sas- quiel, c. 12. m. 5. Serquanich, c. 12. m. 15. Soleviel, c. 11. m. 5. Symiel, c. 7. m. 6. Tartys, c. 12. m. 14. Vathmiel, c. 12. m. 4. Vequaniel, c. 12. m. 3. Verchiel, c. 15. m. 5. Uriel, c. 11. m. 3. Ufiel, c. 7. m. 4. Zaazenach, c. 12. m. 18. Zuriel, c. 15. m. 7.



CAPUT II.

De Steganographicâ ratione in genere,

tribus ejus generalioribus Modis, cum
Subdivisionibus.

N Cap. ult. Lib. præc. dictum est, Superinductionem Ociosorum Literarum fieri Comparatione Dictionum; quæ essent vel Veri Sermonis, vel Effici, vel Artificialiter constructi. De Comparatione Veri Sermonis hic, de Alijs in seq. Lib. 4. Est vero Comparatio hæc Veri Sermonis, Modus occultandi steganographicè verba secreta intentionis, quò ex Literis Secretæ Sententiæ & alijs ociosis variè inter se commissis, conficimus Sermonem seu Orationem, Sensum alium habentem: Quò sæpe fit ut aperta hæc Scriptura prorsus aliud, imò sepe contrarium indicet: Ità sæpe laudibus extollimus apertò Sermonem, quem secreto ac latente, extremè vituperamus: Uti videre est infràc. 6. m. 3. Ex. c. 7. m. 3. c. 8. m. 1. c. 12. m. 5. 9. 10. & 14. Confectioni Veri Sermonis accedit, ut aut lingua exoticâ, puta Latinâ aut aliâ, aut etiam vulgari tractetur. Est vero in Latinâ, Author noster, cujus filium nos sequimur, Exemplum dedit, scias tamen, eandem rationem esse in alijs. Objectum hujus Comparationis seu Conquisitionis, sunt Dictiones, non tantum quæ Secreto participant, sed etiam, quæ prorsus sunt ociosæ, & nihil quoad Secretum configiunt. Imò sæpius adsciscere licet, plures ociosas Dictiones, itidem aliquot literas occupantes, quæ de re suo loco, cap. nimirum 7. 13. & 14. h. Lib. Ratio est, ut eo laxior conficiendi sermonem potestas sit, & magis fallis possit quem latere hæc debeant. Objectum adæquatum, sunt tantum Dictiones Consignificantes, vel quoad Literam aliquam, vel Syllabam, vel quoad omnes Literas. Ad Divisionem accedentes, dicimus quòd Conquisitione ratione Objecti adæquati, sit earum Dictionum, vel quæ Primam vel Ultimam Literam; vel quæ Unam Syllabam, vel Integram Dictionem, Ociosis alijs, significantem habent. Illa Conquisitio vicissim, quæ pertinet ad Primam Literam, sit Processu Directo, Inverso, Obliquo. Comparatio Processus Directi, habet vel Naturam simplicem; vel novè Alteratam; vel aliunde Vestitam. Naturâ Simplicem constans ratio, utitur Dictionibus Ociosis, vel Nullis, vel Unâ alternativè, vel Pluribus variè. De eâ Comparatione Dictionum, quæ utitur Nullis ociosis Dictionibus, sed contenta est Consignificantibus, agemus Cap. Seq. de Reliquis postea quoque ordine loco suo: Ubi sciendum, quod ultra istos Modos, quos hæcenus tradidimus quidam Modi, eorumque Exempla, numero 12. in quibusdam manuscriptis Exemplaribus Trithemij inveniantur, quos nobis incognitos ingenue scitemur. Hos sicut & Libri 3. Steganographiæ Trithemij, scopas dissolutionis, nostro quodam consilio, c. 15. & 16. sub calcem Libri, præcedentibus subjunximus.

CAPUT

CAPUT III.

De Comparatione Dictionum Simplicis,

tantum Consignificantium, seu Modo primo
PAMERSIEL dicto.

Hic Primus Modus contentus est Dictionibus Consignificantibus, ut sub fin. cap. præc. innuimus. Consignificantes Dictiones vocamus, quæ participant, quâ Literam Primam attinet, Secretò. Eum Trithemius insignivit nomine Pamersiel: Lex vero hujus Modi, in sequentibus latet:

Pamersiel Anoyr Madrifel Ebrafotbean Abrulges Itrasbiel Nadres Or-
menu Isules Rablon Hamorphiel, h. e. Nym die ersten bugstaben / de omni
verbo.

Pamersiel Aves Chameron Murs Chadon Osburmy Delmuson Thaf-
loin Peano Charustær Melany Lyamunto Colchan Paroy Madyn Moerlay
Bubre * Atleor Don Melcorve Peloyr Ibusfil Meon Misbreath Alini Dria-
co Person, Trysolnay Lemon Asosle Mydar Icoriel Pean Thälmo Asophiel Il-
notreon Baniel Otrimos Estevor Nælbna Besrona Thulaomr Froman Bel-
dodræyn Bon Otalmesgo Merofas Elnathyn Bosramoth, h. e. Ufus sum ta-
licautelâ, ut primæ Literæ, cujuslibet Dictionis, secretam intentionem tuam, reddant Legenti.

Lamarton Anoyr Bulon Madrifel Trascbon Ebrafotbea Pantbenon
Nabrulges Camery Itrasbier Rubanily Nadres Calmofo Ormenu Lan Tyn-
les Demy Rablon Hamorphyn, h. e. Nym die ersten bugstaben / de omni
verbo.

Sivè explicatiùs, ex Clave Speciali Authoris intelligi poterit: “ p. 7.
Verba sic sonant: Cum volueris aliquid scribere ad amicum secretè, ut ne-
mo tuam intelligat voluntatem, præter eum cui scribis, tunc accipe quam-
cunque volueris narrationem latinam, quam non necesse sit, occultari: Cu-
jus dictiones omnes, sic ordina, quatenus primæ cujuslibet dictionis Literæ,
verbum reddant, quod volueris, quemadmodum in subiecto argumento vel
Exemplo te docebo. Verum iste Modus, non satis est tutus: quia facile ab
industrio homine, posset deprabendi, sicuti sæpius expertus sum. In legendò
quidem facilis est, sed cum difficultate scribitur, quia laboriosum est, dictiones
ad propositum convenientes, semper in promptu habere. Similiter obser-
vandum, si hoc vel alijs Modis, alicui scribis, non satis in Latinâ lingua eru-
dito, ut verba non druidas. Ne igitur unum existimes duo, puncta si volue-
ris, completo quolibet secreti tui verbo, apponas, & sententiâ textus exterioris
completâ, facias virgulam. Tutius tamen videtur, ut nec puncta, nec vir-
gule fiant. Multipliciter autem diversitate, hic Modus, sicut & ceteri penè
omnes, potest variari: Ità ut is, qui supradictum ordinem secretandi, per-
fecit

» fectè intelligit, alios ex eo inferendos Modos, aut vix aut difficulter possit
 » percipere. Videlicet ut prima linea, Secreti sit conficia, secunda non, vel
 » si ista fuerit, illa non sit: Et sic consequenter, occultator Secretorum, prom-
 » voluerit, utatur alternis lineis, vel totis veldimidiatis, à principio Litera-
 » rum suarum, usque ad finem descendendo, vel à fine ascendendo ad primi-
 » pium. Adde etiam, quod ab utroque latere, per descendentes & ascenden-
 » tes, alterum secus, sententias suas occultare potest, tam varijs, tamque di-
 » versis Modis, ut in enodandis his, Oedipopus sit.

Exemplum PAMERSIELIS.

p. 7. » Lucidum jubar aeterna Beatitudinis, Excellentissime Rex, Guberna-
 » tor & Tutor robustissime, universorum virtuosè viventium, exulum resu-
 » gium debitum, virtus, unanimitas, vinculum omnium, letitia lugentium,
 » exultatio sancta tristitium, virtus fragilium, nutritor egentium, salusque
 » tribulatum, miserorum adjutor, nobilium triumphator, administrator
 » gratiarum, gubernator & rege vitam servorum tuorum, sanans infirmitates
 » nostras, salvator omnium, decus viventium animarum, lucidissimum lu-
 » men, esurientium refugium. Benignissime amator servorum tuorum, vi-
 » tutum aeternae remunerator, mitis animarum glorificator, servientium tibi
 » vivifica nos Domine, ut moribus bonis decorati, jugiter exultemus. Forti-
 » tudo vera, nos fortifica, ut nitore sanctitatis, efficiamur revocati. Adjuta
 » nos Deus aeternae Redemptor: Libera amatores nominis tui, peccatum omni-
 » bus remitte: tentationes extingue nocentibus: vitam virtuosam, amorem
 » què rectitudinis tribue, exorantibus nobis. Deus altissime, verè vivifica-
 » tor infirmantium, lumen lugentium, exaudi nos, ut vitam justam, rectam
 » què mereamur jugiter tenere. Vivifica nos Salvator & Rex misericordis-
 » sime, glorificator esto, Zelantes veritatem, gaudemus què aeterni Regis
 » sublimati, conserva humiles, indulge noxas, exterminaque nocentes. h. e.
 » Lieber gettührer/ du wollest uf neßi Sündtag gerußt sin so du aller bößi
 » vermagst / vnd umb die sünd/ vnser an der Pforten warten/
 » da wollen wir mit vnserm gegüg
 » erscheinen.



CAPUT IV.

De Comparatione Dictionum Simplicium

Consignificantis & Ociosa unius alternativè, seu de
 CAMUELE & PADIELE.



» Ut Modus, ubi Nulle Ociose interveniunt. Nunc dicendum de
 » Altero Genere, ubi Una Ociosa adsciscitur. Quod dupliciter
 » fieri intelligitur, vel alternativè, vel interjectis duabus aut plu-
 » ribus Consignificantibus. De Primà Specie hic, de Altera in-
 » seq. Cap. Primæ hujus Speciei processus est talis, ut aut Prima Dictio sit
 » ociosa, Secunda significativa: vel è contrario, Prima sit significativa, Lite-
 » ra particeps, Secunda verò neutiquam, & sic deinceps.

Primus Modus CAMUEL.

Hujus Modi ratio hæc est. Camuel Aperoy Melim Mervomavial « p. 12.
 Casmoyn Craltz Busaco Aeli Lumarphotirion Theor Besamis Aneal Cabelo- «
 myr Thiamy Vefonby. h. e. Primum vacat alternativim.

Camuel Busarcha Menaton Enatiel Meran Sayr Abasremom Nacu- « p. 14.
 li Pesarum Vadru Lasmon Enoti Chamaber Ufar Lespony Abrulmi Pen «
 Sayr Thubarim Gonayr Asmon Friacha Rynon Otry Hamerfom Bucurmy «
 Pedarvellon, h. e. Vacantes includunt verbum significativum.

Prima namque narrationis dictio, nihil ad secretam intentionem con- « p. 11.
 fert: similiter & Ultima, completà sententiā seu verbo Secreti. In fine va- «
 cat una, cum sequente, quæ alterius verbi, præcedit Exordium.

Exemplum CAMUELIS.

Omnes morimur, quoniam omnes hæreditarium reatum, originalis « p. 11.
 noxæ contraximus: nemoquè vivit non moriturus in brevissimo tempore. «
 Contraximus delictum originale, in Adam & Evâ. Morimur autem mor- «
 te corporis, omnes homines, propter temeritatem Matris Evæ miserabi- «
 lem. Mortem vero Anima, Victor Mortis Jeshu, nos liberando fugavit. «
 O Jeshu Xriste crucifixe, respice humilitatem nostram: quoniam miseri su- «
 mus, infelices, multisquè tribulationibus vexamur. Ergo clementissime «
 Rex Cælorum, petimus, concede nobis contritionem, veniamquè omnium «
 peccatorum, propter humilitatem tuam eximiam, quæ redemisti nos, de in- «
 ferni arumnosis tenebris, noxiisque passionibus. O beatitudo nostra, «
 Jeshu clementissime, o dulcissime amator innocentie, quid retribuam tibi? «
 Tu sanctus & innocens pro nobis pateris. Quo fugiemus, cum vene- «
 ris ad rationis examen? Venies cum potestate, reddere mercedem uni- «
 cuiquè secundum conscientiam suam. Eruntquè tibi nuda omnia: «

„ nec te aliquid latebit, cuius non habeas noticiam. Ergo viventes agite fratres poenitentiam, districtumque Dei Omnipotentis examen, operibus misericordiae praevenite. Tergite sletibus crimina, & pauperum labores sublevantes, Deum vobis efficit placabilem. Quoniam benignus est, irvocantibus eum: Ergo dum tempus est, quaerite misericordiam eius. Semper gratias agite ei, qui redemit vos Iesus Christus crucifixus, pro hominum salute, timentium Dominum. h.e. *Norn umb die agste/ wil ich mit CCCC Pherden/ bi dir sin/ für Gräcennach uf dem selde/ bi dem gericht.*

Idem aliis occultatum verbis.

p. 11. „ Omnes morimur, quoniam omnes mortaliter reatum noxae generalis simul edimus: Et nemo hic hominum vivit, non moriturus. Omnes brevis sepeliemur. Originale delictum Baptismus indulsit: quotidianam eget poenitentiam. Manet autem mors corporis, quatenus humiliati, Deum timeamus, qui eripuit nos: Peccando vitam amisimus, virtuosè conservando, iterum divino lumine vivemus. O Jesu Rex caelorum, respice humilitatem nostram: tua miseratione vivimus: Indulgentiam morte tua percipientes. Heu cur non cum humilitate collaudamus nostrum Creatorem, miseri! Quia peccata nostra, humilitate, proprio & sanguine redimens, bonis deviantes, vitam eternam donavit, nihil merentes. Ecce bajulans crucem, Iesus mortuus. O dulcissime Salvator Jesu, quid retribuam tibi? Iesus sine peccato innocens, pro nobis moritur. Quid faciemus, cum venerit ad rationis examen, & condignam mercedem reddet, suorum unicuique omnium commissorum operum: Eruntque ibi nuda omnia, nec transibit aliquid innumeratum: cuius est horrendum iudicium. Ergo viventes, poenitentiam facite salutarem: quoniam districti iudicii examen, nequaquam mutari potest. Terge sletibus crimina: Eleemosynis, pauperum lacrymarum sublecia: Deo semper esto devotus: divina bonitas, crimina indulgentiam superat. Ergo dum tempus est, pulsa misericordiam poenitendo. Esto gratus morti eius, qui redemit te. Invoca eum, cum sancta humilitate, casto timore suffultus. h.e. *Norn umb ic.*

Aliud Exemplum CAMUELIS.

p. 12. „ Lator presentium, Frater Arnoldus Bostius, plura composuit admiranda volumina, de variis rebus, ut in Libro nostro, tibi dudum transmissio, inter alia multa, que prenotavi de Ecclesiasticis Scriptoribus, reperies scriptum in fine, ubi fit mentio viventium. Hunc tantum virum, Religionis & Artium veneratione notabilem, tue Sinceritati, Charissime fantor, commendo, & plurimum rogo, quatenus recipias ipsum, eam, quam omnes in amicitia nobis coniunctos, suscipere familiaritate consuevisi. Referat tibi arcanam multam naturam, teque conversatione dulcissimam oblectare poterit, si volueris. Meum de Magicis Experimentis Codicem, quem habes, mihi oro

quoniam

quantocius curato remittere. Volumen Synesij de virtute Spirituum, mitam tibi mox, cum mihi Experimenta mea remiseris: Cura te ipsum ut valeas, sequequere rescribo: h.e. Papa vult Imperium transferre in Francos: De hoc sum certus.

Secundus Modus PADIEL.

Ratio huius Modi haec est: Padiel Apofsy Mesarpon Omevas Peludin Malpreaxo Condusen Ulearo Thersephi Bayl Merphon Parovs Gebuli Mayl Thomjon Eltasbear Tamarson Acrym Lon Peata Casmy Chertiel Medony Readdo Lasonti Jacial Mar Tri Bulomeon Athyr Pathulmon Dbeoma Patbormyn: h.e. Primus apex verbi primi & tercy: & cetera dicat iudem.

Padiel Ariel Vanerbon Chio Tharson Phymarto Merphon Amprisco Ledabarim Elsyphroy Mesarpon Amcoris Paneryn Atle Pachumgel Thearan Beslont by Las Gomady Triami Mesarnothy, h.e. Recipiat apices primos alternatim.

In hoc enim Modo, sine suspitione occulta scribendi, Dictiones Narrationis textus, in aperto propositi, alternata positione variant: Ita videlicet, ut cum Prima Dictionis Prima Litera, intentioni occulta testimonium perhibeat, Sequentis Verbi Litera Prima, ab officio secreti muneris vacet. Postquam Tertia non sit a ministerio vacua, Quarta maneat ociosa, & sic consequenter, semper Dictiones alternatis vicibus mixtae, secreto deserviant, & publica orationi congruentes, ab Occultorum significatione, prudenti ordine recedant.

Exemplum PADIELIS.

Libera nos Iesu Xriste, eterne Salvator bonorum omnium, & indulge reorum delicta, gemitusque nostros exaudi, mitigans tempestates viciorum, renovansque conscientiam vetustatem, ad eternam nos reducit Paradysum. Bone Iesu, remitte nobis exorantibus peccata nostra: quoniam graviter offendimus & saepe relapsi sumus. Dulcissime Salvator, infirmitates nostras sana quesumus: Benignissimus esto, rogantibus te, Iesu piissime, & nos famulos tuos supplicantes exaudi. Homines sumus, assiduis miserijs involuti, maximisque tempestatibus immersi. Erue nos tribulatorum consolator victoriosissime: quoniam vita nostra, assidua infelicitate sepulta, corrumpitur. Miserere tantum Iesu, Clementissime Salvator, respice humilitatem te amantium, & non permittas demergi nos exules, in luto & turpitudine viciorum. In amore seculi bucusque torpentes jacuimus, vitiosè innodati, nostram parvipendimus salutem, futurique examinis, minime recordati sumus. Benignissime Creator, esto propitius famulis tuis, & salva lacrymantes, quos decipit miserrima vanitas Mundi. Viam probolor veritatis negleximus omnes, sed libera nos luto infixos exulesque: quoniam Salvator noster, tu es Iesu: qui neminem aspicias, gaudium indeficiens & sempiterna felicitas Sanctorum

„*Eorum es: Spes nostra, Xhrifianorum gloria, Angelorum lumen, remun-*
rator inuictorum Martyrum, corona Virginum, bonefias Viduarum. Bone-
Jesu, exaudi nos humiles, clamantes ad te: Libera nos de presenti exilio, con-
cedens nobis gratiam, ut sine fine vivamus. Vivifica quosumus nos miseros
servos tuos exules, quos redemisti, ut zelum iusticie verum consequamur.
Conserua nos Omnipotens Deus, maiestas infinita, misericordia incircum-
scripta, aterna salus nobilium animorum. h. e. Lieber getruer / Brenger dis-
briefs / halt etwas mishandelt / ist unser befehl / du wollest in gefenglich be-
halten / us unser zu kommen.

Ejusdem Secreti tenor, sub alijs penè verbis occultatus.

p. 9. „*Libera nos Jesu dulcissime, extrema Salus beatorum Spirituum. Et nostros*
reatus indulge, gemitusque pauperum exaudi, mitiga tribulationes nostras,
renova nobis vetustatem, morbos vitiis sana, virtutes tribue, exules susci-
pe, reosque absolue. Bone Jesu, remitte misericorditer excessus quoslibet no-
stros, quoniam graviter peccavimus Et sæpe relapsi sumus. Dulcissime Sal-
vator Jesu Xhrifte, salva nos, benignus esto, rogantibus te: Imò tu etià nos
famulos tuos supplices conserua. Homines sumus amanti sumus Jesu, iusticia
normam transgredientes, misericorditer erue nos, tu altissima virtus: quo-
nià vitia nostra, assidue infelicitati subiecta corrumpitur. Miserere nostri
Jesu Xhrifte Salvator, respice humilitatē fidelium animarum. Et nē permit-
tas diutius nos errare, in luto securitatis, tentationis perniciosissima. In amo-
re sicuti male turbati versamur, vitijs dediti, nostram parumpendimus salu-
tem, mox evocandi ad rationis examē. Benigne Creator, esto propitius famu-
lis tuis, Et ocyus libera nos, decepit nos vanitas Mundi: Viam nos veritatis de-
seruimus omnes, dulcissimumque lumē animarum: luto infixos erue: quoniam
salus nostra tu es, in tuoque nomine salvabimur, gaudium indesciens Et sem-
piterna felicitas: Tu es nostra norma, Sanctorum gloria, Angelorum letitia,
societas iustorum perfectissima, Creator Salvatorque humani generis. Be-
nignissime Jesu, exaudi nos humiles, te acclamantes Et libera nos, de presenti
Et futuro naufragio periculoso: ut sine fine vivamus. Utinam respicias nos
miserabiles servos tuos exulantes, qui redemisti nos, Zelati sumus vias tuas.
Conserua nos Omnipotens Deus, maiestas infinita, miseratio incircumscri-
pta: esto protectio nostra perpetua: h. e. Lieber getruer / brenger / c.

Aliud Exemplum PADIELIS, cum hac inscriptione.

p. 10. „*Padiel Melion Parme Amiel Busayr Ilno Ma Venoga Pamelochin: h. e.*
Ein Meynung.
Humane salutis amator, universorum Creator maximus, nobis indicit
obedi-

obedientiam mandatorum, cui omnes tenemur obedire ex amore. Præmium
 verò obedientibus promisit, sempiterna felicitatis tabernaculum possidere.
 Xhrifti obedientiam infirmis, quam imitari curemus, ut ad eternam fœ-
 licitatem, nobis promissam, ingredi mereamur: Angelorumque consociari
 mansionibus sempiternis. Agamus pœnitentiam dum possumus: tempus præ-
 ciosum expendentibus fructuose. Caveamus nē imparatos Mors rapiat, que
 concedere morā alicui recusat. Ideoque Fratres, agere pœnitentiam non tar-
 detis. Velociter enim ad vos, Mors venit: quam nemo vestrum, diū evadere
 potest. Dies ergo vestros transientes conspiciat, pœnitentiam inchoantes,
 quando tempus habetis. Appropinquat hora decedendi hinc. O Mors verum
 terribilium terribilissima, quam velociter nos miseros consumis: Incolatum-
 que nostrum brevissimum, multis injuriis plenum, miseris facis esse crudele?
 Evigilemus miseri, Xhristo Jesu Salvatore nostro piissimo nos exhortante Et
 contestante, ut turpes negligentias arguamus, Et bonis operibus, iusticie vias
 sollicitè custodiamus. Alme Redemptor generis humani, exaudi nos, veniam
 que nobis tribue peccatorum. O Pater misericordie, sis nobis propitius, in
 omnibus adversitatibus nostris. Sana Domine infirmas animas nostras: quo-
 nià tui sumus: Præsta nobis afflictis vermiculis, requiem sempiterna amœ-
 nitatis, quatenus te semper aspiciendo laudemus. h. e. Hac nocte post XII,
 veniam ad te, circa januam, quæ ducit ad Ortum, ibi me expectabis.
 Age ut omnia sint parata.

Idem aliter occultatum.

Humane Salutis amator, qui creavit omnia, nobis indicit obedientiam
 mandatorum, cui omnes tenemur obedire Et obsequi. Præmium sanctæ obe-
 dientie, erit sempiterna felicitas, timentibus Deum. Xhrifti obedientiam, in
 omnibus imitari studeamus, ut vitam eternam promissam nobis, merea-
 mur ingredi, cum Angelis, per misericordiam Dei. Agamus pœnitentiam,
 dum possumus. Tempus vitæ est brevissimum. Citò Mors imparatos offendet,
 repente negligentes consumet, judicique animas transmittet. In pœnitentiâ
 agenda, Fratres non tardetis. Velociter enim ad vos Mors venit: quam ne-
 mo vestrum, diū evadere potest. Dies ergo vestros transientes conspiciat: pœ-
 nitentiam inchoate, cum tempus habetis: ad quid diutius negligitis. O Mors,
 verum horribilium terribilissima, quam velociter nos miseros consumis. Inco-
 latius vester brevissimus est, iudicioque obnoxius. Mors omnes examini sub-
 mittit. Exaudi nos Xhrifte piissime Salvator, nobis quæ pœnitere cupientibus,
 esto propitius, concede nobis timorem Et amorem tuum, benignissime Redem-
 ptor, indulgentiamque peccatorum, supplicantiis tribue. Alme Creator ge-
 neris humani, exaudi nos, veniam nobis tribuens scelerum. O Pater miseri-
 cordissime, esto nobis misericors: infirmitatem nostram adjuva clementissime:
 accurreque misericorditer infirmis animabus nostris: quoniam tui sumus.
 Pater indulgentissime, animabus fidelium requiem concede, Angelisque con-
 gregatis timentibusque te adesse digneris: h. e. Hac nocte, &c. C.A.

CAPUT V.

De Comparatione Dictionum Simplicium,

Ocioſæ & Plurium Conſignificantium, ſeu

ASELIELE.

Proſt numerum Ternarium, ſequitur Multitudo. Itã nunc in hac Secunda Specie (vid. cap. 4. hic) nobis ex angiporitu Pamerſielis egreſſus, & brevita Camuelis & Padielis, præterveſtis, latiffimus vagandi campus aperitur. Quod antequam ad Aſelielis explanationem perveniamus, paucis adhuc illuſtrandum eſt. Non enim præteriri debet Camuelem & Padielem eſſe fontes, ex quibus infiniti alij Modi, cùm rivuli promanant, non tantum, quando una Ocioſa, cùm pluribus Conſignificantibus, ſed etiã quando plures Ocioſæ, cùm una vel pluribus Conſignificantibus concurrunt. Ut ad oculum hac pateant, ſubjicimus duplici ordine, diſtributis quinque Claſſibus, Progreſſus ſextuplicis adumbrationem, ubi fundamenta ſunt (o. aut. o.) ſive Vacans, Valens: Valens, Vacans, duos ordines ducentes.

1. Claſſis.	2. Claſſis.	3. Claſſis.	4. Claſſis.	5. Claſſis.
o. Camuel.	oo.	ooo.	oooo.	ooooo.
o. Aſiel.	oo. Gedi.	ooo.	oooo.	ooooo.
o...	oo...	ooo. Maſeriel.	oooo.	ooooo.
o...	oo...	ooo. Dorothiel.	oooo.	ooooo.
o...	oo...	ooo.	oooo.	ooooo.
o...	oo...	ooo.	oooo.	ooooo.
o...	oo...	ooo.	oooo.	ooooo.
o...	oo...	ooo.	oooo.	ooooo.

Ex Padielis ordine, contrario modo ita.

1. Claſſis.	2. Claſſis.	3. Claſſis.	4. Claſſis.	5. Claſſis.
o Padiel.	..o	...o	o	o
..oo	..oo	...oo	oo	oo
...ooo	..ooo	...ooo	ooo	ooo
....oooo	..oooo	...oooo	oooo	oooo
.....ooooo	..ooooo	...ooooo	ooooo	ooooo
.....ooooo	..ooooo	...ooooo	ooooo	ooooo

Ex quolibet ordine, ſequuntur triginta Modi. Auctor noſter triginta Modos ex Padielle fluentes, hic prorsus omiſit, tradito ſolo Padielle, qui Dux eſt ſequentium viginti novem Modorum. Idque propterea, quod magis ſuſpicionem careant iſti Modi, qui à Vacante vel Vacantibus incipiunt: uti ipſe innuit, in Clave Speciali, p. 14. ubi Modum Sextum, ſive Gediem ex-

plicat. Ex Camuelis autem ordine, & quidem Claſſe primã, ſecundum Modum, nomine Aſiel: Ex ſecundã, ſecundum, nomine Gedi: Ex tertia, tertium, nomine Maſeriel: Ex quartã, quantum, nomine Dorothiel: Et ex quintã, quintum, nomine Cabariel inſignitos, ſumpſit, rationem explicavit, ac Exemplis illuſtravit. Sed nec hoc prætereundum, quod nibilominus etiam alios Modos, teſtẽ attigit. Sic Carniel, de quo j. c. 8. h. l. ſi demas ei, quod à Lineæ primæ præmiſſione ocioſa, ſpeculare habet, planè eſt tertius Modus Claſſis primæ, ex ordine Camuelis. Sic eadem ratione Amenadiel, quem deſcribit Idem, c. 8. in quintum Modum Claſſis tertie: Et Demoriel, cujus deſcriptio itidem, d. c. 8. extat, in ſextum Modum, mox dictæ Claſſis incidunt: Ut mittamus alios illos Diſſeminatione & Tranſpoſitione veſtitos Modos, de quibus cap. 11. qui itidem ad aliquem Modum & Claſſem hic definitam pertinent. Hic verò tantum illi Modis reſerentur, qui ſunt Simplicis nature, id eſt, unum tantum motum habentis, quem bi Modi quinque, Aſiel, Gedi, Maſeriel, Dorothiel & Cabariel habere depræbentur. Sed nunc de Aſeliele agemus, qui adhuc Comitẽs habet, ut videre eſt, ex Claſſe primã, Ordine 2.

ASELIEL.

Lex & ratio hujus Modi, ex ſequentibus patet: Aſiel Aproyſi Me-
lim Thulnear Caſmoyn Marvear Burſon Charny Demorphaon Theoma Aſ-
meryn Diviel Caſponti Vearly Baſamſi Ernoti Chavalarſon: h. e. Poſt u-
mam vacantem, duæ valent.

Aſiel Murnea Caſmodyn Bularcha Vadufina Ty Belron Diviel Ar-
ſponti Si Panormys Orlewo Cadon Venoti Baſramyn, h. e. Una vacat, duæ
ſolvunt.

Semper enim hic Modus, primã diſtione in apertã narratione, à ſecre-
to Vacante, duas mox occulto ſervientes recipit. Quandoque etiam verbo
completo, unam vacantem adiungit: itã videlicet, ut verbi ſequentis prima
diſtione, à Secreti ſignificatione ſit vacua: atque itã due vacantes, ſolum in ſi-
ne verbi myſterij, per duo pariter completi, ponuntur.

Exemplum ASELIELIS.

Mors Jeſu Chriſti, genus humanum vivificavit, cujus vita innocenter
effuſa, liberavit nos, ab omni calamitate. Ergo bonoremus humilitatem
eius, in nobis reſiſtendo tentationibus vitiorum, inſtandoque motibus bono-
rum operum: Xriſtus Jeſus, ſalvavit animas noſtras. Gratias dicamus
eternas, noſtro Redemptori piſſimo: quoniam omnes reduxit ad tutas exu-
vias, cujus nomen, cum fervore laudamus omni tempore, præoccupantes fa-
ciem ſanctiſſimam ejus noſtris orationibus: vivamus virtuoſe, in amore

» rectitudinis, abjicientes tumultum mundalium negotiorum, iusticia normam
 » sequamur, vicijs noxijs resistamus devotissime, lacrymisque negligentias
 » abluamus, in maximâ sollicitudine, memores futuri iudicii, cujus inastima-
 » bilis horror, inferni poenis, nequaquam inferior: h. e. Ich will noch hin-
 umb X lauder Porten clossen: wart min / und lais mich in.

Idem alijs verbis occultatum.

» Passio Jesu Christi, genus humanum vivificans, cujus vita innocentem
 » afflicta, libera vit nos, ab omni calamitate: Quoniam hujus humilitate sal-
 » vabimur, in necessitate: sed turbabuntur viciosi: eritque merx bonorum co-
 » piofa. Xristus Jesus, redemit animas nostras. Gratias dicamus ei, nostro
 » Redemptori pijsimo, qui omnes redemit, qui tyrannidi erant subjeti: nomen
 » cuius benedictum, laudaverunt omnes: Et poenitentiam faciamus, de ex-
 » cessibus nostris, curemusque virtuosè vivere, in amore Redemptoris, cuius
 » timor mundat conscientiam, iustificans nos. Emendemus vitam nostram,
 » cum devotione lugentes, quatenus ad iusticiam conversi, solutionem merea-
 » mur peccatorum, in cbaritate & humilitate, jugiter perseveran-
 » tes, non deficiemus. h. e. Ich wil
 noch etc.



CAPUT

CAPUT VI.

De Comparatione Dictionum Simplici Ociosarum & Consignificantium unius vel plurium, seu de Modis GEDIELE, MASERIELE, DOROTHEIE & CABARIELE.

Sequitur Tertium Genus, ubi plures Ociosæ adsumuntur Dictio-
 nes. Quod fit tripliciter, vel si due, tresve aut plures, uni Con-
 significanti: aut si due duabus: tres tribus vel pluribus, aut vice
 versa Ociosæ plures, Valentibus pluribus accedant. Author
 verò noster, subministrat tantum, reliquis omisiss, aliquot Exempla, & eo-
 rum rationem, quæ ad ultimum Modum referuntur: ubi scilicet, due, tres,
 quatuorve, Valentes, totidem Vacantibus, sigillatim alternatimque acce-
 dunt. Quos nunc ad Authoris ductum, ordine persequemur.

Primus Modus GEDIEL.

Hic Modus ita se habet: Gediël Asiel Modebar Mopiel Casmoyn Ro. « p. 20.
 Chamurenu Proys Nasaron Atido Casmeay Vearsy Maludym Vealcayn «
 Demofar Otiël Masdurym Sodroviël Mesray Seor Amarlun Leveur Pealo «
 Netu Fabelron, h. e. Semper post duas vacantes, duæ solvunt. «
 Gediël Aprois Camor Ety Moscbeyn Dirvial Palorsan Sermel Asparlon « p. 21.
 Crispbe Lamedon Edjur Cabosym Arsy Thamerosyn, h. e. Post duas recipe «
 duas.

Post duas enim Vacantes, binas significantes hic Modus recipit, sive « p. 14.
 verba sint, sive non sint. Utitur autem duabus primis vacantibus, ad suspi- «
 cionem vitandam: Et quando Significantes, per equalium syllabarum, «
 dictiones, verbum occultum compleverunt, ipsum verbum, binis ociosis, ex «
 more concluditur: Sin minus, donec equalitas coincadat, narratio per duo «
 plurave mysteria continuatur. Ubi verò vacantes, verbum aliquod latens «
 terminant, mox quod sequitur, à significantibus inchoatur. «

Exemplum GEDIELIS.

Summa humani generis nobilitas, summaque virtus est, Deum purè « p. 20.
 amare, ipsius gloriam querere, & eum rectitudine mentis adorare. Humi- «
 litas enim puri cordis, regnabit in cælis, patientia sublimabit. Solamens «
 hominis innocentis, Deum timentis diligentique, ad nobilitatem veram, «
 E 2 confi-

» constituitur. Deum ama: Mundum sperne: Seculum iniquitatum fuge:
 » Ama religionem, fraternam charitatem, pacis vinculum, recteque conver-
 » santium unitatem. Xbristus in Evangelio monet: Non oportere nos so-
 » licitari, circa humanas curas superfluas. Habentes (inquit Sanctus Aposto-
 » lus) necessaria tantum, simus contenti. Habeamus itaque Dei amorem,
 » & zelum iusticie: quoniam verè solide divitia sunt, puritas animi, simpli-
 » citas cordis, negligentia honoris terreni, venustatis emundatio, morumque
 » sanctorum institutio. Simus intenti, operibus bonis, ne vitia nos obruant:
 » vivamus innocentes in omni rectitudine, tanquam crastino morituri: Deum
 » amemus purissimo corde, servantes sollicitè mandata ejus, cum humilitate:
 » Pro peccatis lugeamus, omni tempore piissimum Salvatorem deprecantes,
 » quatenus nobis vitia remittat, sui amorem cordisque humilitatem infun-
 » dat. Idcirco deseramus istius Mundi concupiscentias & vanos falsosque
 » bonores, obitum nostrum sedulo cogitantes. Vivere virtuosè, proximum
 » diligere, injuriam nulli facere, Deum timere, elemosynas dare, famelicos
 » reficere, bonos defendere, pravorum vitia redarguere, orationibus insistere,
 » gloriam Mundi contemnere, lectionibusque incumbere, thesauri Xbristiani
 » norum sunt. Vana enim Gloria Mundi, repente ruitur: est falsa etiam
 » divitiarum, quas brevi exspirantes relinquemus in vitiis. Sola Iusticia, est nostra
 » felicitas. In nostra humilitate sit gloriatio, & divitiarum possessio, no-
 » biscum omni tempore mansura, memoria mortis, timor Judicii, & nostri-
 » rum recordatio peccatorum. h. e. Gnediger Het/ is si dan/ das it für XI
 » noch hint/ hic zu Spanhem sin/ nirt das Schlos durch die von Winc-
 » burg/ mit veredelic ingenommen.

Idem, in alio involucrio la- titans.

p.15. » Summa humani generis nobilitas moritur. Virtus est, Deum purè
 » amare, illius gloriam, in omnibus exquirere, res mundi contemnere. Hu-
 » militas enim in cælo regnabit: innocentia etiam pura sublimabitur: sincera
 » mens lumine illustrabitur, devotionis fervore remunerabitur: actionesque
 » nostra, divinis conformentur. Dei amor magna operari solet, infirma con-
 » temnit, omnia respicit futura bona, fideliter vitia restringit, virtutibusque
 » insistit. Christus in Evangelio dixit: Non oportere nos sollicitari, circa
 » humanas superfluas curas: Habentes, inquit Sanctus Apostolus, necessaria
 » tantum, simus contenti. Habeamus itaque Dei amorem & zelum anima-
 » rum, quibus vitam sempiternam, jucundamque felicitatem, post anima-
 » terribilem exitum, nobis (humili conversatione tandem evadentes mor-
 » tem) comparare mereamur. Simus intenti operibus bonis, ne vitia nos ob-
 » ruant. Vivamus innocenter, in omni religione, tanquam Xbristiani mo-
 » rituri. Deum amemus super omnia, servientes sanctis mandatis ejus,

um humilitate ipsum colentes. Large omnia dat, supercumbit sibi. De-
 » biciamus igitur divitias varias, rutilantis fallacisque mundi: clades bo-
 » ris patienter feramus: deseramus istius Mundi gloriam, & vanas frivo-
 » lasque dignitates, omniaque nostrum propositum corruptentia. Vivere
 » virtuosè, mandatis obedire, injuriam nulli facere, Deum timere, Eleemosy-
 » nas dare, familiam regere, bonis favere, pravorum vitia redarguere, ora-
 » tionibus vacare, gloriam mundi contemnere, paenitentibus indulgere, The-
 » sauri sunt Xbristianorum. Vana enim gloria Mundi, repente raptimque
 » falsa quoque erunt divitiarum: quas brevi etiam relinquemus in vitiis. Sola in-
 » nocentia est, mortales beatificans. In nobis nostra sit gloriatio & divitiarum
 » possessio, nobiscum omni tempore mansura: Mentis, Maximum ad
 » Deum elevatio, nunquam est intermittenda. h. e. Gnediger Het etc.

Secundus Modus MASERIEL.

Hujus Modi rationem, ex sequentibus cape: Masriel Bulan La-
 » modyn Charnoty Carmepbin Fabrun Care Satbroin Asulroy Bevesy Cadu-
 » min Turiel Busan Sevear Almos Ly Cadufel Ernoty Panier Jetbar Care,
 » Pheory Bulan Thorty Paron Vemo Fabelronthy. h. e. Vacantibus tribus,
 » tres valent, ita per totum.

Masriel Onear Camerson Cobodor Messary Lyrno Balnaon Greal La-
 » medon Odel Pedarnoy Nador Janoza Vy Chamyryn, h. e. Na h dryn/ gel/
 » den dry.

In hoc enim Modo, unumquodcunque verbum mysticum, equalium syl-
 » labarum, apertè narrationis sententiam ita complet, ut finem, tres, va-
 » cantibus locis fuerint, sequens non ab ociosis, sed à tribus significativis in-
 » troetur: Si verò verbum Secreti, inequalium fuerit syllabarum, tot in con-
 » sortium sui recipiet, donec Syllaba ante periodum, aliquo modo tandem fiant
 » equales.

Exemplum MASERIELIS.

Omnipotens sempiternus Deus, bonorum remunerator æquissime, qui
 » Filium tuum, nostri generis esse participem voluisti, ut redimeret, Diaboli-
 » cæ invidiæ nos miserrimos: qui solâ benignitate redundans, formam nostram
 » suscepit incorruptam, ex flore virginis uteri, Archangelo Sancto Gabriele
 » injnuante, quod Virgo conceptura, beatissimo tuo Spiritu, æternum virgo
 » permaneret, immunis criminis, Hominibus, Angelicisque Spiritibus præ-
 » minentiôr. Genuit Regem Omnipotentem: Deum & Hominem, sanctissi-
 » ma & reverendissima Virgo Maria, virilis consortij omnino nescia, sine do-
 » lore pariens, sine tristitia vagantem Deum, Hominemque suscipiens, sem-
 » per immaculata consistens, purissima, innocentissima, virtute humilitatis
 » homini-

» hominibus altior: Charitate plena, omni laude dignissima, & ab omnibus
 » neranda: Angelorum beatissima & semper laudanda: Imperatrix resolu-
 » tissima, nobilis, inclita, vereque splendidissima: quam tuus Filius, in omni-
 » bus quaecunque postularerit, largissimâ dignatione admittit, eamque ut Ma-
 » trem, reverenter veneratur, omnibus creaturis excellentiorem: quibus
 » unquam exposulanti negare consuevit: sed repente sanctissima voluntas
 » ejus consentit, omnia concedens hujus tandem pauperum Advocata meritis
 » Igitur nobilissima Virginis Marie, præclara merita venerantes, oremus La-
 » minis quoque Patrem, ut Lumen veritatis nobis infundat, fides criminum
 » detergat, gratiam & maximam, omni tempore te requirentibus, veraciter
 » impendat, tentationes auferat, virtutem vincendi exorantibus nobis con-
 » cedat, amorem tranquillum nobis induat, castitatem, obedientiam, humili-
 » tatem, temperantiam, benignitatem, abstinentiam, ceterasque virtutes
 » omnium lachrymis devotæ exercitationis, nobis misericorditer largiatur: h.
 » c. Brenger dis briefs / gibt sich großer consus: Ich halde aber nicht
 » darvon / versucht in woll / und getruvet nit balde.

Tertius Modus, DOROTHIEL.

- p.32. » Sequentia te, hujus Modi rationem docebunt: Dorothiel Cus-
 » seor Madylon Busar Pamerisy Chiar Janothym Beony Camersy Ulimen
 » Peatban Adial Cadumir Renear Thubra Cobagier Maslon Lodierno Fab-
 » rufsyn: h. e. Vier vaciren / vier darnach gelden.
 p.33. » Dorothiel Onear Chameron Ulyseor Madusyn Peony Oriel Nayr Dr-
 » se Morvayr Pamerfson Etro Dumefson Davoracabo Casmiel Hayrno Fabel-
 » runtbon, h. e. Na vierem nim vier durch hin.
 p.39. » Per quatuor namque vacantes incipiens, & per totidem significativus
 » ex ordine procedens, significativis ociofisque terminatur: ita videlicet, ut
 » dum verbum mysticum terminatur ociofis, sequens inchoetur à signifi-
 » cativis. Si autem finiatur in significativis, istud incipiat à quatuor ociofis.
 » Cum verò pauciores literæ quam quatuor, circa finem (totius secreti) re-
 » manserint, totidem ociofis poterit concludi, & in eodem significantium nu-
 » mero, dimitti.

Exemplum DOROTHIELIS Primum.

- p.33. » Significo Gratia Vestra, Princeps Illustrissime, Conradum Hummel, be-
 » neficiatum super Altare Sancti Evangeliste Johannis, defunctum esse, nocte
 » præteritâ. Ne autem Gratia Vestra, vel uni ex imperitis vel indignis, quo-
 » rum reor grandem numerum affuturum, (ut fieri solet) Altare dictum ex-
 » peccantium, utiliori viro reservandum, ex inconsiderato concedat, oro: licet
 » longè existam indignus, quam ut præces meæ, in Nobilissimi Maximique
 » Principis conspectu, ejusmodi aliquod beneficium reportare, videantur
 » digna,

digna, quatenus Gratia Vestra, presentium exhibitori, repulsis indigniori-
 » bus Altare præfatum, concedere dignetur: Quem cognovi optimis benefi-
 » cijs dignum: quippe quem morum pulchritudine adornatum, scientiâ atque
 » literis omnifariam eruditum, modestum, continentem, temperatum, amo-
 » reque Religionis, Gratia Vestra, noverim esse placitum. Eritque benefi-
 » cijs exhibitus non ingratus, sed perpetuò memor: h. e. Ich biden / über gna-
 » de wolle minn Bruder Jacob das Altar geben.

Aliud Ejusdem.

Cum scire utilia sit honestissimi ingenij, nulturpius hominibus contingere
 » Ignorantiâ dicimus. Vanitas Mundi bonis egregiusque semper adversatur
 » ingenijs: quoniam intellectum nobilem sordibus ingurgitat, mentem obnubi-
 » lat, memoriam dissipat, sensus turbat, disciplinam effæminat: prostermit
 » corpus, debilitat animum, religionis pietatisque arcem subvertit, fabulas
 » ex homine facit: tempus omne rebus vanis consumit, carnis solatia querit,
 » omnemque nitorem Katholice institutionis, perdendo transgreditur: Deum
 » non reveretur, contemnit homines, beneficiorum obliviscitur, malis con-
 » scientia perturbatur, æternarespicit gaudia, gloriâque veneratur huma-
 » nam, vitijs pascitur, & sordibus, turpitudine omnifaria commaculatur: de
 » futuris nil recogitat, bonis æternis nudatus, sola temporalia cupide amat.
 » Noli insistere transitoris: exalta habilitatem rationis in te: intimum literis
 » sic orna nobiliter tuum ingenium & moribus institutionem tuam declara-
 » monens ut quod possessione exteriori monstras, humilis imitans, corde vera-
 » citer exhibeas. Quoniam nemo gratiosum existimat bonum, de corde sal-
 » se prolatum, esse, nec dici philosophicum. h. e. Hint umb eins / ist der Pastor
 » von Kirchberg gestorben / nit eyl so mit dem hingeben.

Quartus Modus CABARIEL.

Hujus Modi modus, in sequentibus demonstratur: Cabariel O-
 » near Chameron Fruani Parnaton Fofiel Bryosi Nagreal Fabelronthyn Adiel
 » Thortay Nofruan Pean Afesiel Chufsy, h. e. Na fünffen gelden fünffe.
 » Cabariel Alfar Paremon Chilaon Amedyn Sayr Pemadon Chulty Mo-
 » nair Sarvepor Peatha Mal, Frimaston Dayr Pean Cotburmo Fabelrufsyn
 » Elfoty Chelmodyn, h. e. Facito sicut supra dictum est.
 » Narrationem nimirum à quinque vacantibus inchoando, ac per totidem
 » significantes alternatim procedens, conjungendo.

Exemplum CABARIELIS.

Commodaveram tibi Codicem meum, de gestis Longobardorum & Vo-
 » men Bede de Temporibus, quæ oro remittas. Decet enim sapientem &
 » E 4 maxi-

» maximè Christianum, fidem ubiquè servare promissam. Beneficiorum ob-
 » lvisci, divinis & nostris institutis humanis, maximum crimen perhibetur.
 » Nè incurras tam execrabilem reatum. Misi mea volumina, ut restituas.
 » Libros verò Græcos, tibi gratis donavi: Quorum intuitu, te merito & re-
 » grātificātem nobis & fideiorem exhiberes. h.e. Gleub dessem Borden nitr
 et lūgt gerne.

Idem aliter occultatum.

p.22. » Commodaveram tibi Codicem meum, de gestis Longobardorum, &
 » Volumen Bedæ de Temporibus, quæ oro remittas. Decet enim sapientem,
 » esse mure in his, quæ promissit, fortiorem. Beneficiorum oblvisci, duplex
 » est negotiorum iniquitas: Indignitatis videlicet & Ingratitudinis. Na in-
 » gratum te esse rearis, qui fidem non servasti promissam. Levitatis vitiū
 » gravissimè te Græceus noster arguit, qui mutuum, totiens expositula-
 » tus, restituere nobis, juxta fidem promissam, temerè
 » contempsisti. h.e. Gleub it.



CAPUT VII.

De Comparatione Dictionum singulari-
 ter qualificatâ, ex ejus Anomaliâ qua-
 dam, seu de Modis BARMIELE, ASIRIELE,
 MALGARATE, USIELE, RAYSIELE &
 SYMIELE.

Elit Simplex Comparationis genus: Sequitur nunc altera species,
 quæ à simplicitate priori, per Alterationem quandam recedit,
 sup. Cap. 2. hic. Supra Cap. 6. diximus Modos illos plurium
 Consignificantium & Ociosarum constare equali & simplici na-
 turâ. Quod fallit in his Modis, quoties verbum secretæ intentionis fini-
 tur: Tum enim regule exceptio obnaſcitur, ut porro in singulis ordine vide-
 rimus. Si enim in Modo Asielielis, qui post vacantem duas significativas
 dictiones, pariter junctas habet, vox secretæ, in dictione priori terminetur,
 nam ociosa adjicitur; Et ita fit, ut quandoquæ duæ ociosæ interjiciantur, una,
 quæ expleat consignificantem, altera quæ precedat verbum sequens, quod est
 contra regulam Classis quintæ. Sed audiamus de hoc, ipsum Trichemium.

Primus Modus, BARMIEL.

Hic Anomalia accidit, quando contra prædictam regulam, post abso-
 lutionem verbi secreti, in priore dictione significativa contingentem, una
 tantum litera significativa remanet.

Modi autem hujus rationem, sequentia declarant: Barmiel Bu- « p.17.
 u Melo Charnotiel Malapos Veno Maspbian Albrjon Chasmia Pelvo Mo-
 rphon Apluer Charmia Noty Mesron Alraco Caspiel Alnio Chorbën Ovear
 Afrea Cralnoty Carephon Elsfor Bumely Nestioan Armi Tu Faron, h.e. Va-
 cante unâ, binæ valent arcano, vacante constat.

Barmiel Any Casleon Arcoby Buleſan Erû Casray Molaër Pessaro Duys « p.18.
 finale Goërno Mesrue Grealo Cufere Drelnor Parle Cufurety Barriel Aſtry
 Marapbe Neaslo Carnos Erneo Demerofenotis Any Carpodyn, h.e. Nach
 CAPUL ledigen/ gelden zwen: finale non.

Primâ namque vacante, per duas significantes procedit, quodlibet va- « p.13.
 cante alterno concludens. Aequalium enim duæ significantiæ dictiones, unâ
 vacante, clauduntur. Inæqualium verò ultima significativa solitaria, in-
 ter duas statim vacantes.

Exem-

Exemplum BARMIELIS.

p. 18. „ *Iuste vivendo felicitatem consequemur. Soli namque exaltandi bu-*
 „ *miles, soli temerarij condemnandi. Si felicitatem requiris, eternam iusti-*
 „ *tiam tene, & altissimam gloriam consequeris. Ferventissimus zelator va-*
 „ *nitatis esto, & non amariter mendacium, corruptens bonestatem, ani-*
 „ *que temperantiam dissolvens: fuge vanitatem mundi, quoniam brevissima*
 „ *est. Amator esto iusticiae, & neminem supplantans iniuste. Cole virtutes,*
 „ *vitia fuge, iusticie libertatem tuere, omnem insolentiam cave, semper hu-*
 „ *milis esto. Salvatorem animarum nostrarum dilige: qui diligit cum, ne-*
 „ *que quam morietur infelicitate. Contemne gloriam repente transitoriam.*
 „ *Ama beatitudinem sanctorum, eternaliter non corrumpendam: fuge solu-*
 „ *cite insidias hostis nostri antiqui, quem vincet, nunquam intermittens*
 „ *devotionis humilitas. Esto vigilans, ut carnis ardore non vincaris, vir-*
 „ *liter justicie semitas defende, rectitudinisque zelum, inrepida perseveran-*
 „ *tia tenendum memineris. - Gloriam inanem semper fuge, tanquam vene-*
 „ *num. Paradysi Dei amenitatem contemplare, semper manentem. Gas-*
 „ *dia seculi cito transeunt: Hodie latus, cras omnibus spoliatus emoritur. Fu-*
 „ *ge zelum vitiosum amaritudinis: fuge superbiam tumorem: quoniam utrius-*
 „ *que reatum, perpetuis malis esse obnoxium, non ignoras. Omnis superbus*
 „ *odibilis Deo: moriens sine intermissione cruciandus, nunquam gaudium*
 „ *solabitur. Quid denique expectabunt Superbi, nisi lamentum? Ergo*
 „ *vobis elati, eterno supplicio digni, tenebrisque & horribilibus reservati su-*
 „ *piternis. O vanitas vanitatum mundi, exterminatrix luminis animarum*
 „ *deceptrix exulum, inferni refratrix perniciosissima. h.e. Vñ nist Srytag*
 „ *zu nacht umb eins / wil ich an dem graben syn / und wan is zyt ist / das*
 „ *Schloß zu stürmen / so sing den Wessertwelder.*

Idem aliorum verborum velo
obductum.

p. 13. „ *Iuste viventes felicitatem consequuntur: Et nulla exaltabit Virtus*
 „ *cardinalis, humilitatem prater: Sola temeritas condemnabit. Si felicitas*
 „ *tis requiris amorem, iusticiam tene, & altissimam gloriam consequeris. Sem-*
 „ *per zelator veritatis esto: Et nobis amare mendacium: Corruptit bonestatem*
 „ *tem pudicam, temperantiam dissolvit. Fuge vanitatem Mundi, quoniam*
 „ *brevissima est. Amator esto Jesu Christi, nostri Salvatoris clementissimus*
 „ *Cole virtutes, vitia fuge, innocentiam libenter cave, & in corde sancte*
 „ *humilitatem custodi. Salvatorem animarum nostrarum dilige: cuius*
 „ *lectio est vita manens perpetua. Contemne gaudia repente transitoria*
 „ *ama beatitudinis future eternitatem, nobis promissam. Cave semper*

fidias hostis noxij pessimique, cuius veneni nocumentum, facile devincit bu-
 „ *mitatis. Esto vigilans, ut servitia Arguti non perimat: quoniam ipse sem-*
 „ *per vigilat, cuius zelus impijssimus, vehementer timendus cavendusque.*
 „ *Cordialiter Deum ama, ipse semper manet. Amor seculi cito consumitur: -*
 „ *Honor, laus, cateraque omnia, subito terminantur. Malus zelus, via damna-*
 „ *tionis. Homo superbia tumidus, mortalium vermium remor sum patietur: -*
 „ *miser & infelix nunquam liberabitur. Homo superbus omnium pessimus,*
 „ *ardebit sine intermissione, & nunquam gloriam felicitatis aeternae conspi-*
 „ *ciet: cum Daemonibus extra projicietur, nunquam liberandus. Ergo va*
 „ *obis superbis, eterno supplicio dammandis, tenebrae & horror replebit vos. -*
 „ *O vanitas vanitatum, quam aeterna lamenta sequuntur: Despicenda es, -*
 „ *quoniam rationem obnubilas. h.e. Vñ nist Srytag, etc.*

Secundus Modus ASIRIEL.

Anomalia hic accidit, contra regulam Modi Gedielis, ubi duae vacan-
 „ *testantiam praecedunt & interjiciuntur. Fit autem ratione finiti verbi se-*
 „ *creti: ut si in consignificante priore finiatur, tres; si in posteriore, quatuor*
 „ *interjiciantur.*

Rationem verò hujus Modi, ex his quare: Asriel Aphorsy Lamo-
 „ *syn To Carmephyn Drubal Asutroy Sody Baruchon Usefer Palormy Thul-*
 „ *near Asmeron Chorne Madusyn Colevij Busaretbon Duys Marpheli Thubra*
 „ *Nasaron Vencar Fabelrontbi, h. e. Post duas duas, & una concluditur*
 „ *una.*

Asriel Onear Camor Zaveruel Gamersothyn Janoz Amay Bulumer
 „ *Palorson Irgiel Lamedon Ludiel Caparosyn Navi Asparlon Nadiel Bulevor*
 „ *Janos Pes Ontas Chamon Ehr Mearsu Nosy Thameror syn. h.e. Na gvein*
 „ *den gesden / und eins na eins.*

A duabus namque vacantibus incipit, & quodlibet verbum secretum
 „ *aequisyllabum, per duas significativas duasque vacantes: per unam verò*
 „ *inaequalium syllabarum significantem, alteramque ociosam finit.*

Exemplum ASIRIELIS.

Jesu Xriste, lumen indeficiens, omnium sanctorum aeterna beatitudo. -
 „ *Creator Universitatis & Rector misere nobis. Nos infirmi, gementes &*
 „ *gentes, misericordiam tuam rogamus: Largire nobis virtutem vincendi ten-*
 „ *ditiones Diaboli, ut evictis praesentibus malis, requiem consequamur. O*
 „ *Salvator dulcissime Jesu, remitte peccata, exorantibus te. Tuae enim su-*
 „ *avis, clementissime Pater, creaturae humiles: respice nos miseros, inutilesque*
 „ *amulos, quoniam tibi famulari, totis desiderijs optamus. Fac nos habere*
 „ *amoris tui fervorem benignum & jugiter in nobis ardentem. Da nobis ve-*

ras virtutum operationes, observantiam iusticie, rectitudinisque insep-
abilem amorem: fac nos veraciter esse humiles, mundaliumque rerum fire-
nuos contemptores: quatenus tuo amore semper ardentibus, nihil diligamus
terrenum, nihil estimemus nobis temporale jocundum. O Preceptor bu-
militatis Jesu Xriste, doce nos tuam imitari doctrinam. Sumus probdo-
lor vitis multis involuti, paucis bonis intenti. Salva nos Jesu Xriste, ne
pereamus. O summa veritas, vivifica nos, refugium animarum refrige-
rantissimum: esto nobis turris fortitudinis. Tu enim vivificator nosster es,
tu salus es animarum, mentisque renovator dulcissimus. Tu ineffabile gau-
dium Angelorum, animorumque fidelium requies saluberrima. Tu beati-
tudo Sanctorum, te amantium: Tu inextinguibile lumen civium supernu-
rum: Tu mortuorum vivificator, fragilitatem nostram respice. Jesu Xriste
ste dulcissime, adjuva nos fragiles servos tuos, quatenus per viam veritatis,
sine offensione incedentes, requiem consequamur eternam. O piissime Do-
mine Jesu, mitiga labores exilii nostri: Et cum finis istius vite, ceperit ap-
propinquare, nobis miseror dicitur subvenire tunc digneris: quoniam Pariter,
faciem virtutis tue, magnifice rutilantem cernent: fugientque proci-
piunt malorum provocatores Diaboli, mortis eterna Principes, servitutes
nostri persecutores. Rogamus per virtutem nobilissime Mortis tue, dulci-
sime Jesu, non despicias nos inutiles servos, in die exitus nostri, quos redi-
mere voluisti sanguine tuo. Lava excessus nostros, quatenus intrare gau-
dia patrie celestis, expectantibus nos Angelis, mereamur: h. e. *Wider ge-
truer die Schrift habend wir verstanden: hint umb IX wart unser ge-
stirb / us das wir die hant fürkommen und niderseigen.*

Tertius Modus MALGARAS.

Eadem est ratio Anomalie, contra regulam Maserielis: nisi quod hic
interdum quatuor, si videlicet secreti verbi finis terminatur in consensu
cantium prima, interdu quinqué, si in secunda: Interdum sex, si in alia
consignificante incidat, interponantur: quod hic & in sequentibus tribus
Modis peculiare est:

p.29. Observa sequentia: Malgaras Ador Chamefo Byltzemy Marefo Bo-
dyr Cadumir Adiel Casmiote Dy Pleoryn Viordi Eare Viorba Chameron
Vessy Thuriel Ubnawy Bewessy Merwo Chasmyronty Naor Eryssa Chayno Ba-
mo Calerodmyr Barfo Tiubra Sol, h. e. Dryumbdru: duoduoibus: u-
num uno concluditur.

p.30. Malgaras Ador Chameron Asity Mesari Throes Zameda Sagreal Pa-
redon Adre Capboron Onatyr Tyro Beoffy Chameron Phorsy Mellon Te-
arumarfy Dumafo Diufer Casmiel Elsburny Pefsu Alproys Fabelrany
Stiurno Pav Anno Nadar, h. e. Post tres golden tres, post duas dux, &
una post unam.

Ac si diceret: Modus hic à tribus vacantibus incipit & per totidem
significat eas alternatim discurrens, singula verba mystica, ante periodum
concludit. Aquisyllabum, h. e. trium & trium, per totidem ociosas conclu-
dit: Redundantes verò, si due, per duas, & si una, per unam similiter vacan-
tem, terminat: Sequentem autem mysticam dictionem, semper tribus va-
cantibus inchoat.

Exemplum MALGARATIS.

Salve ut plurimum dilectissime & singularissime amice: Prasentium
Lator ex Ruremundà oriundus, valde in amicos nostros beneficis & glorio-
sis, (Quem ut humaniter excipias, rogo) tibi necessitatem suam exponet.
Qui cum mihi veteri olim necessitudine semper fuerit conjunctus, pro viri-
bus meis, dulcissimum iudicarem, relevare beneficijque cumulare illum.
Et utinam possem consolationem calamitatis ejus impendere. Sed cum
sem gravibus (ut luce tibi clarius constat) damnis exhaustus, non possum
meo, uti & ipsius satisfacere zelo, ut quidem optarem. Tu autem quies ne-
cessarius temporibus abundans, amico te latum exhibeas, humanumque:
quem admodum consuevisti te exhibere necessitatum amicorum patronum.
Rogo itaque mutua illi, sub termino certo, ducentos florenos: quia constitu-
tus est, maximà in necessitate, sicuti te docebit. Confido quod omnia resit-
tuet alacri integritate, ubi monitus abs te fuerit. Quod si feceris, gratias
agam nunquam intermoriturus, tibi que in gravioribus astabo. Age, ut a-
morem sincerum in nos tuum, effectu comprobemus. Quod illi feceris,
mihi volo scias factum, nec minus ipsum gratissimum tibi obligaveris. Fir-
miter crede, termino elapso, resituet integerrime omnia. Consuevit enim
promissa inviolabiliter servare, testaque: præterque se constantem. Ce-
terum cum novos gaudeas audire rumores, scribam tibi miranda: Enutritivi
patellum, qui vocatur Eris, rusticorum inimicum, tantà eruditione, doctri-
na, omniumque rerum memorià vigentem, ut bestiam exuisse nonnullis, ho-
minemque induisse videatur: Græca Latinaque intelligit verba: novit de-
votionum suorum veniam petere: Quicquid jussero facit, meque annuente
scriptis, secreta hominum pandit. Tantà eum morum disciplina imbutum
cerneris, ut multis doctiorem hominibus, estimares. Jussus fenestram
aperit, naturamque ingenio transcendens, prohibitis cibaria reponit. Onus
sibi impostum bajulat, exhiberi zelosum defensorem mei se, amat: Ludit
regie, mirandaque facit, prorsus nescentibus incredibilia. h. e. *Deser be-
art von dir CC gulden zu entlehen: Ist min rait/ gang sin müsig/ er ist
gar verdorben / und mag dich nit bezahlen.*

F

Quar.

Quartus Modus USIEL.

Accidit Anomalia itidem, si terminetur in Consignificantium primâ, secundâ aut tertiâ. Sed hic contrario processu. Nam si verbi secreti finitio, occupat tres con-significantes, tunc totidem vacant, cum quatuor sequentibus ociofis: si duas, tunc dua cum quatuor: si unam tunc una cum quatuor.

p.35. " Lex verò hujus Modi, ex sequentibus percipitur: Usiel Parnotbe
" Chameron Briofy Stbrubal Brionea Caron Sotronthy Egiptia Odiel Chelob
" sy Mear Chadusy Notiel Ornych Turbelsy Paneras Thortay Pean Adresmo
" Boma Arnotiel Chelmodyn Drusar Loy Sodrviel Carson Elstrâ Myre Notie
" Mesraim Venear Dubleary Mavear Melusyon Charty Uloan Ulneas Fa
" melmerusyn, h. e. Antè bis binas totidem, antè tres totidem, antè duas
" dua & antè unam vacat una.

p.37. " Usiel Afsyr Paremon Cruato Madusyn Savepy Mavayr Realdo Cha
" meron Ico Paneras Thurno Pean Elsoty Fabelusyn Ultras Charfon Fri
" masto Chelmodyn, h. e. sicut supra dictum est, ita hat.

p.20. " Nam Modus hic à quatuor vacantibus semper incipitur, & per tot
" dem significativas alternatim procedens, in ociofis ultimis significantibus
" paribus, terminatur. Omnia enim occultando capiunt, à quatuor ociofis
" initium: & quot literas significativas, supra quatuor restantes inveneris
" tot vacuas ad finem noveris apponendas.

Exemplum USIELIS.

p.36. " Mitto tibi Orationem, quam edidi in nuptiis cujusdam meamici. De
" & 20. " omnium Creator, humanique generis Redemptor, omniumque Salvator, su
" species ipsa periret, etiam Nuptiarum usum consecravit. Legimus enim
" quod primo homini, Evam junxerit mulierem, dixeritque: CRESCIT
" & MULTIPlicamini, legem indicens conservande humanitatis. Post
" Deus incarnatus est nuptias sanctificare miraculo. De Deo ben
" merentur, servantes castitatem. Hominibus autem plus conferunt, qu
" pudicum conjugium, zelo proles assumunt. Vos ergo qui Conjugium bo
" nestum assumitis, nostri Salvatoris laudaverim exemplo. Ille namque M
" raculus, ego vero Verbis, institutum ritè Nuptiarum necessarium Sacramen
" tum collaudabo.

" Sim licet non nuptus jure Nuptias ta
" men laudabo. Enim verò si tollatur
" Conjugium, deficeret & rueret totum
" Genus Humanum. Usus enim Nuptia
" rum, illud extat, ruinosum, debile &
" corruptibile quamvis: Quod sine
" Nuptiis interiret. Sed agite vos, ut

Homines vos quotquot estis igitur
Nuptiis multum non sine causa
merito debetis. Etenim religiosum
Genus Humanum conservat. Nisi
nuptiarum usus Nuptiarum extitisset, ru
set demum & perisset Genus omnium
nostrum, nullo opitulante. Sed be
facit

secunditas vestrarum Nuptiarum
corata sit moribus, conversatio
neque sancta & nemini scandalum
inveniente. Inprimis autem Deum a
tate continue, operibus misericor
dum cum justiciâ incumbentes: im
pietatem fugite, rectitudinem colite,
proximos amate, laudes Deo semper di
cite, pauperibus cum Eleemosynis
advenite.

Mandatis porro Dei obedite; Veritatem nolite deferere; Dei Ministros bo
nitate; Ecclesius decimas solvite; peregrinos hospitare; innocentes liberate;
amicos pascite; majoribus vestris obedite; proximos vestros honestè dili
gate, injuriam nulli penitus irrogantes; Xhrisianam Religionem devotissi
ne colite; Vanos, noxios, supersticiososque mores Gentilium abhorrete, Do
ctrinas Evangelicas servate, & vivite secundum precepta Dei; Carnis vo
cupates fugite, vosque honestos & bonos exhibete; puritatem mentis, soli
tate custodientes, nolite maculare. Mementote obscuro, quid in Sancto Evan
gelio, Xhristus Dominus noster clamaverit: Beati mundi corde: qui

mundiciam animæ in luto corpore, propter Deum custodiunt.
Mundicia autem cordis, continuis
humilissimisque orationibus non de
stinatur: Quoniam oratio mentem pu
rificat, æstuantem refrigerat, tempta
tiones Diaboli procul fugat. Hinc San
ctus Apostolus Paulus docet vos, sedu
ci & de votis orationibus insistere, ut
noxias tentationes positis superare.

Conjungimus vos matrimonio, quatenus Genus vestrum, legis decreto propa
gatum, conservetis: non ut effluere noxios voluptatibus debeatis. Volupta
tes enim carnis interficiunt animam, corrumpuntque humana substantia,
humilissimam dignitatem. Itaque horum memores, scitote vos viatores ef
fe, revertere ad patriam, ad quam estis revocati. Brevissima est vita
terrenæ, jucunditasque seculi velocissime terminatur. Sic ergo in matri
monio vivite, ut à Regno Dei non tandem vos excludi contingat. h. e. Ein
großen heimlichen Schatz, han wir in der erden funden, com balde / und
puff in uns usheben: Sein sermail hondert duseht gulden. Ach were is
ware.

Quintus Modus RAYSIEL.

Eadem ratio & processus Anomalia, nisi quod hic quinque ordinariè
vacant. Ex sequentibus verò percipe hujus Modi legem: Raysiel A- " p.41.

p. 41. „ fruano Chameron Fofel Onear Vemabi Parnothbon Fruano Caspiel Fug
 „ Bedarym Bulifeor Pean Curmaby Layr Vaymeor Pefarim Adorcus O
 „ Vemabi Peatba Darfum Laspbeno Devior Camedonton Phorfy Lasben
 „ To Charmon Drufon Olnays Venovimo Lulefon Peorfo Fabelrontos Thum
 „ Calepboy Vem Nabelron Bural Thorafyn Charnoty Capelron: h. e. Salm
 „ umb fuisse: vter umb vter: dra umb dra: duo post duo: unum post
 „ num vacant.

p. 43. „ Raysfel Myltran Fruano Fiar Chasmy Chymarfo Pean Sayr Pal
 „ Chultufa Medon Vepursandy Tufan Axeir Afflon: h. e. Itā facias, sicut
 „ prā dixi.

p. 22. „ Aquinque quippe Vacantibus incipiendo, & verbum mysticum, per
 „ tidem significativas, sitot ejusdem Literæ fuerint, concludendo. Cum
 „ pauciores, quā quinque Literæ mysterij fuerint; vel si aliquæ post quinque
 „ remanserint, tot Vacuis concludende sunt, quot Significantes numero, in
 „ mediāte præcesserunt. Semper denique verbum mysticum, quotcunque signi-
 „ ficantes habuerit, aquinque Vacantibus, nihilominus inchoatur.

Exemplum RAYSIELIS.

p. 42. „ Maximum Nobilitatis ornamentum, Justiciam Philosophiamque: De
 „ decus Impietatem & Ignorantiam, definit Vetustas. Quidenim pulcherrimū
 „ quam Literis Virtutibusque ornare Nobile Genus quod militat. Hoc Phi-
 „ nium, ceterosque militantes complures nobilissimos viros reperimus &
 „ noctibus actitavisse & diebus, ut armis Barbaros expugnarent, rectitudi-
 „ gentem suam & Literis erudirent. Horum exemplo Bumarv doctissimus, Li-
 „ teras humanitatis, Artesque bonas evolvere non cessas, Armis & studio,
 „ decoratus. Et veteres olim Principes sapientissimi, consueverunt, opes
 „ thesauris suis includere, sed potius usui Literario conferre: honestissimum
 „ ad felicitatem tendentibus suffragium arbitrantes, Sapientie studium, quo
 „ æternæ retributionis beatitudo acquiratur. Enimvero Scientia Scriptura-
 „ rum, Principes omnibus venerabiles facit, maximeque timendos. Ignorantia
 „ scripturæ, viri hominis sepultura dicta, ignominiam calamitatemque bor-
 „ rendam, Principibus Nobilibusque afferre consuevit. Homo illiteratus est A-
 „ sinus Bipes, vivusque sepeliendus, imò sepultus. Maxime Nobiles, uti
 „ Remp. Gubernantes, esse sapientes atque notabiles scientiā Literarum opor-
 „ tet: Quarum ignorantia, Tyrannidem inducit. Amor quoque Literarum,
 „ gesta Principum in chyta Nobiliumque perpetuitati commendat. Cernimus
 „ enim veteres Philosophos, Principatus memoriam obtinuisse: nominisque
 „ immortalitatem consecutos, plus Literis quā Armis, apud Homines sem-
 „ pitemam. Plus enim Literæ quā Arma gloriosos, excellentes, sapientes
 „ quē Tyrannos antiquos & Principes reddiderunt, quorum memoriam, lau-
 „ dumque titulos, immortalitate danarunt. Adde quod Xristianis studium
 „ Literarum, summum imò honestissimum evolvendi ad cælum, præstāt adju-
 „ mentum:

um: A Scripturis enim contemplari incipimus, divinarum illustratio-
 „ coruscantem honorabilemque majestatem, nobis aliquā inaccessibi-
 „ Ita Henrice miles doctissime, Literis favetas, ut rectitudine decora-
 „ semper vivas. h. e. Die von Nürnberg, haben Gontschaffter/ us dich
 „ stant/ in Mönich gestalt/ Siche dich für.

Idem aliorum verborum velo obductum.

Maximum decus Nobilium est Philosophia: dedecus Ignorantia, effi-
 „ omnium malorum causa. Quidenim pulcherrimus, quā Literis Virtu-
 „ que operam navare eos, qui militant. Hoc Plinius, hoc & ceteri nobi-
 „ Viri, reperiuntur egisse: non solum Armis, sed Eruditione quoque
 „ viros expugnantes, referentes gestorum suorum memoriam, posteritati
 „ commendarunt. Quorum tu provocatus exemplo, Literas humanitatis,
 „ Artesque bonas evolvere non cessas, Armis strenuus & studio. Sic veteres
 „ Principes, sapientissime consuevere, opes non thesauris servandas
 „ includere, sed in usum Literarum conferre: honestissimum ad felicitatem
 „ tendentibus iter existimantes, beneficium Literarum, quo efficitur Respubly-
 „ ca immortalis. Enimvero Scientia Scripturarum, ex infirmis, viros
 „ summos complures evexit. Ignorantia autem hominis viri sepultura
 „ dicta, ignominiosam calamitatem hominibus adfert, bestisquē similes fa-
 „ ciat. Vera Nobilitas, animum eruditione & virtutibus, splendidum facere,
 „ consuevit. Infinitus est fructus Literarum, qui gloriam & sanctitatem a-
 „ nimis nostris comparat in cælis, sequē immortalem terrigenis ostendit. Adde
 „ amor Scripturæ, carnis incendia, noxia spiritui, extinguit. Sola Scien-
 „ tia, veteribus illis Philosophis, memoriam optimam, nominisque immorta-
 „ tem contulit, apud omnem posteritatem, cunctis semper hominibus ve-
 „ randam. Majores quoque studium Philosophiæ reddidit gloriosos & splen-
 „ didos, tranquillitatis amatores, justos, mansuetos, passionum animi victo-
 „ res, luxu turpitudinisque fortissimos contemptores. Facilis his ad Deum
 „ accessus, sancta incitamenta, honestatis exemplar, omniumque virtutum
 „ norma, splendescit in contemplatione cælestium dulciter elevatis. Divina
 „ illustratio omnium consequuntur honorem, Deo chari, hominibus reveren-
 „ tibus. Hæc imitare, Literis etiam incumbere, felicitatem vitæ, rectis denique ope-
 „ rationibus confirma. h. e. Die von Nürnberg/ &c.

Sextus Modus SYMIEL.

Anomalia hic accidit itidem dupliciter: Primò contrā regulam Padie-
 „ tis, quod finito verbo, non una, sed duæ ociosæ sequantur: Secundò, quod hic
 „ non curetur numerus dictionum ociosarum, sed tot interjiciantur, quot ad
 „ verbi Secreti completionem requiruntur.

- Hujus autem occultandi Modi ratio, ex sequentibus se manifestat.
- p.44. " Symiel Myrno Chameronij Theor Pafron Adveal Fanerofbi Sovcar
 " medon Charnotiel Peafor Sofitan Fabelfrasy Tbirno Pamerofy Trelna
 " belron Thymo Churmabon Afiel Peafor Carmes Nabegros Toys Camal
 ty. h. e. Inter duas Vacantes, statim intentio secreti.
- p.45. " Symiel Marlos Chameron Pyrcobi Pean Fruary Fabelfronty Gier
 " Siargoti Melafior Hialbra Penor Olefy Ajulbrary Ordu Casmeron O
 " Vemabon, h. e. Als ich für gesagt hab, also doc.
- p.23. " Ac inter duas vacantes, quodlibet verbum mysticum, suis significat
 " conclude. Nam hic Modus semper à Vacante sumit exordium, & per
 " nem significativum ritè procedens, per unam vacantem, verbum in fine
 " cludit occultandum.

Exemplum SYMIELIS.

- p.45. " Literis incumbens, conserva humilitatem cordis. Mores boni juve
 " decorant, efficiuntque nobilibus clariores. Scientia Literarum ad
 " juvenem sanctitatem amantem. Sinè moribus, justitia carebit bono
 " Scientia. Adolescens vanitatibus viciisque immersus, Sapientiam ex
 " non diligit: Illam verè virtutibus inquirendam esse memineris. Mores
 " decoratur institutio erudiendorum juvenum: Quoniam sanctis Artib
 " confertur honor cælestis, instructusque scientia, tormentis æternis cruci
 " bitur. Virtutibus ac Literis, scientia proficit: utrumque deficit viciis ma
 " latum. Sperne voluptates, ut experimento intelligas, sapientia tutam
 " ritatem. h. e. Ich bid den/ lais mich wissen/ wie die Sach sie/ als du teiff

Idem ferè secretum, aliter tectum.

- p.24. " Literis incumbas, cum humili submissione: Esto benignus, ignorantia
 " diligentissime cave. Nam doctrina instituto celebris, honestate sublimi
 " Eruditio moribus illustis, cunctis honoribus preferenda: parum valet
 " ciis immersa scientia: Sedula Eruditio nobilem facit. Imò Literæ adornant
 " scientiam sectantes & amantes: Semper vitæ virtutibus insignita, exempla
 " clara, eruditione decorat, innocentia æstimatio perhibetur: Quoniam sancti
 " actionibus conservandus honor cælestis: Instructuosa scientia, tormentis er
 " obnoxia: Sed virtutibus vivificus, in elevatis scientiis literisque, domat vi
 " tia fortiter: spernitque voluptates: virtutum exercitamentis insitit, sem
 " perque tutus inheret. h. e. Ich bid dich/ mich wissen lasse/
 wie die Sach sie/ wie du
 weiff.

De Comparatione Dictionum singulari-

tèr vestitâ, per accessum Linearum seu de Modis CARNESIELE,
 CASPIELE, AMENADIELE & DEMORIELE.

Ertia Species Comparationis Dictionum, oritur ratione cujusdâ
 singularis vestitus, qui contingit triplici respectu, vel per Linea-
 rum planè ociosarum accessum; vel per Inversionis velamè,
 vel per Diffeminationis seu Projectionis ornatum. De prio-
 ribus, de posterioribus in sequentibus Capitibus. Primus subdivisus Modus
 oritur, ex Linearum planè ociosarum accessu, quæ & ad initium & fi-
 nem solent addi, ut fucus fiat illi, qui aliàs facile posset artificium subodorari.
 Modorum autem, qui Linearum accelsione gaudent, quatuor Genera tra-
 dit Author: Primum, ubi una Linea, nomine Carnesieli: Secundum, ubi
 due, sub titulo Caspielis: Tertium, ubi tres, præsidio Amenadielis: Quar-
 tum, ubi quatuor, auctore Demoriele, accedunt: De quibus nunc ordine.

Primus Modus CARNESIEL.

Hoc Modo sic utere: Carnesiel Aphrois Chemeryn Mear Apofyn Layr " p.53.
 Pean Noërma Naor Ovear Masere Cralty Calevo Thorteam Chameron Ja-
 noar Pelyn Layr Badufon Jesty Melros fonatiel Delassar Rodivjal Meron Sa-
 vean Fabelfron Clumarsy Preos Throën Benarys Savæan Demofynon Laër-
 noty Chamedanton: h. e. Prima Linea vacat tota, in alijs inter duas va-
 cuas, tres valent.

Carnesiel Aprozsy Chameron To Pemabroyn Phroys Cadur Mearmol " p.54.
 Benadron Vioniel Saviron Armij Pean Arnotiel Fabelfrontbusyn Throë Cha-
 belron Savenear Medaloijs Veas Olmenadab Cralty Sayr, h. e. Post pri-
 mam lineam, antè tres una vacat.

Exemplum CARNESIELIS.

Latorem præsentium ad te mitto, Vigili amantissime, hominem " p.53.
 profectò cunctis adornatum virtutibus, omnibus eruditissimum, in Scriptu-
 ris æstimatum, tantæque venustate morum redimitum, quod vix illi similem
 aliquando his oculis vidisse memini. Optimum Mathematicum, Philoso-
 phum acutissimum, literatissimis viris comparandum, sapientiæ & studio
 omnes Teutonicos exercitatisimos, transcendentes. Unde dignus est nobis
 merito visus, laudibus literatorum virorum, omniumque bonorum exci-
 piendus: quippe nobilis & literatissimus, qui omnibus queat utilis esse, in tra-
 dendis varijs doctrinis rerum mirandarum: h. e. Cave istum, quia homo
 malus est, & de nullo benè loquitur.

Secundus Modus CASPIEL.

Hic Modus ita se habet: Caspiel Aloyr Chameron Noëres Padyr Di- " p.56.
 vied Prolsyn Vear Madufon Crabnoty Fruon Phorsy Larfonton Thiano Pe-
 marson

- „ *marſon Theor Caveos Adeveos Friato Briſti Panyel Drubon Madiel Sayr*
 „ *Fabeluſyn Gonear Pean Noty Nabuſran, h. e. Lineæ duæ vacant? Poſt*
 „ *inter duo, bis duo ſignant.*
 p. 57. „ *Caspiel Asbyr Chameronty Churto Freveon Dayr Fabelron Catburmy*
 „ *Mereſyn Elſo Peano Tailtran Caspio Fuar Medon Clibarſy Caberoſyn Uly*
 „ *Pean Vearches Pemafy Natolbyr Meldars Noë Cardenopen Men For Di-*
 „ *viel Adro, h. e. Sicuť dictum eſt, ita facias, ut vacent lineæ duæ.*

Exemplum CASPIELIS.

Conſpice, Mortales, brevitatem & miſeriam.

- p. 57. „ *preſentis vitæ & agite pœnitentiam ſalutarem dũ tempus habetis. Væ*
 „ *vobis dementiſſimi amatores ſecularis gloriæ, Deum Omnipotentem ater-*
 „ *namquæ leticiam, temerè deſpicientes. Quare non amatis ſuperna illa con-*
 „ *ſilia, quæ ſunt humiliter Deum inquirentibus, repromiſſa? Vos enim hu-*
 „ *militem abjicitis, brevifſima gaudia Mundi queritis, æterna beatitudinis*
 „ *excellentiam non amatis: contentioſo zelo viriſtis: beneſtatem actionibus*
 „ *nequam maculatis: laudesquæ Dei Excellenſiſcitis: Die noctuquæ ſeculari-*
 „ *bus actionibus, lucrisquæ temporalibus inſiſtitis: ſemper venandis novitati-*
 „ *bus extenſi, memoriam acutis: Lectiones audire negligitis: tempus gratiæ*
 „ *vobis indultum, æternæquæ beatitudinis expectationem non curatis. Ecce*
 „ *Judex, cunctis horribilis criminofis, appropinquat: Ecce omnipotens Ma-*
 „ *jeſtas diſtriſta accelerat: Ecce judicium novifſimum ſtatuitur: Ecce lamen-*
 „ *ta æterna proponuntur: bonaquæ ſempiterna vobis ſubtrahentur. h. e. Das*
 „ *geſt das ich dir hab geben zu halten / ſaltu nemant geben / ich com dan*
 „ *ſelbs.*

Tertius Modus AMENADIEL.

- p. 59. „ *Sequentia te hujus Modi uſum docebunt: Amenadiel Aprollſy Cha-*
 „ *meron Ta Noſroy Throën Meſro Salayr Chemaros Noë Pean Larſy Freveon*
 „ *Jonatiel Pelroyr Rathroy Caſer Maluſan Pedon Craonachyran Daboy Seor*
 „ *Marchoſyn Lavo Pedar Venoti Geſroy Phernotiel Cabron, h. e. Poſt tres*
 „ *lineas, inter tria vacantia, ſolvunt pente.*
 p. 60. „ *Amenadiel Bulurym Chameroty Eriſcoba Pedarmon Floſro Pean Hoar-*
 „ *biel Fabelron Greos Beor Malgoty Nabarym Stilco Melros Fuas Pelaryſy*
 „ *Chyſtron Amanocoſon: h. e. Wie ich for habe geſagt / ſic facito.*

Exemplum AMENADIELIS.

Salvatorem noſtrum Dominum Jeſum Chriſtum.

- p. 59. „ *ad judicium credimus eſſe venturum, qui reddet unicuique ſecundum ope-*
 „ *ra ſua. Hoc credimus, & tamen negligimus miſeri nos ipſos. Itaque*
 „ *faciem ejus prævenire lacrymis aſſiduus ſtudeamus, emendantes negligen-*
 „ *tias*

tias noſtras, quas commiſimus, nè imparatos terribilis ille Redemptoris no-
 „ *ſtri adventus præoccupet: cui omnes, mercedem malorum excepturi, neceſ-*
 „ *ſariò occurreremus. Quare nunc vilipendimus, opportunum nobis ſalutis tem-*
 „ *pus indultum: quod tam utile nobis, tam etiam acceptabile, conceſſit Omni-*
 „ *potens? Cur non zelamus viros, moribus inſignes, qui nobis Exemplare li-*
 „ *quunt juſtitiæ, converſationis honeſtæ, caſtitiſtis, humilitatis ac omnium*
 „ *virtutum? Agamus, illorum nomen emulantes, pœnitentiam: quoniam vi-*
 „ *vendi terminus iſtat. Mors horribilis veniet, quæ parcere neſcit: ſed de-*
 „ *vorabit juvenes & virgines, ſeneſquæ cum junioribus. Vivamus in lætu,*
 „ *lavantes exceſſus noſtros continuis lacrymis, ne mors inopinatò compræ-*
 „ *henſos, horribili nos judicio ſubmittat. Vitam emendemus retroactam,*
 „ *Deum rogantes, ut poſt præſentis inſolatus brevitatem, æternam nobis bea-*
 „ *titudinem concedat. h. e. Das en nitte comen von ſtunte an zu mir / ich C*
 „ *batnet in hus / die willen mich verdriben.*

Quartus Modus DEMORIEL.

Ratio hujus Modi, ex ſequentibus conſtat: Demoriel Onear Da- „ p. 61.
 „ *burſoy Cohyre Chamerſon Ymeor Pean Olayr Chelruſy Noëſ Schemlar*
 „ *Nyvenodry Padron Myſelro Chadarbon Vevanon Maſeros Ratigiel Perſo-*
 „ *nay Lodiell Camedon Naſſiel Fabelmeruſyn Soſiel Chamarchoſyn; h. e. Nach*
 „ *vier ſinien / umb vier wort / geben ſeſſe.*

Demoriel Oſayr Chameron Chaltij Mero Saveporean Luſyn Dayr Pe- „ p. 63.
 „ *nu Catburmo Famarſon Erſoty Lamedon Fotbar Buſaym Fuar Menadroy*
 „ *Chilarſo Fabelmeruſyn, h. e. Sicuť ſuprà dictum eſt, ita facias.*

Exemplum DEMORIELIS.

Maximè vellem Jacobe VVimpſelinge ſatiſfaceres vel „ p. 62.
 „ *ſerò tandem pollicitationi tuæ, & expectationi de te mea. Scis*
 „ *autem quid ſis pollicitus, & quid expectem non ignoras.*
 „ *Non Monachum ſed cum Monachis vivere te cupio.*
 „ *accelera, pariter vivamus. Ecce hora iſtat noſtri tranſitus, valde me-*
 „ *tuenda. Quid ergo moramur? Cur brevem ærumnoſumquæ incolatus g no-*
 „ *ſtri ſtatim, inſalutes negligimus? Cur agere pœnitentiam ſalutari tempore,*
 „ *delictorum exceſſuumquæ recuſamus? Preparemus nos ad mortem, quoniam*
 „ *accelerat ſatis terribiliter: omnes reprobos vocat, nulli parcat, nullum re-*
 „ *veretur: orantibus negat audientiam: lacrymas contentum ejulantium:*
 „ *minuſquæ deſpicit Principum: Regum nomina gloriamquæ exterminat: ſu-*
 „ *perbiam Tyrannorum, odibilem cunctis, evacuat. Ergo Frater, Redempto-*
 „ *ris beneficia exhibita, nobis valde utilia, ſedulo cogitantes, recompenſemus:*
 „ *noſtros emendando reatus, bonis moribus jugiter refulgentes, quatenus pœ-*
 „ *nitentiæ lacrymiſquæ placare diſtriſtum judicis examen, properantis ad ſe-*
 „ *dem Judicandi, valeamus: qui ſe terribilem offendit reſectis, jocundum ele-*
 „ *git. h. e. Hinc umb eins / iſt der Paſtor von Allen geſtorben / wert mirdie*
 „ *Paſtorie.*

CAPUT IX.

De eadem Comparatione Dictionum, ex Retroscriptionis instituto, seu de Modis BURIELE, HYDRIELE, EMONIELE & ICOSIELE.



Accidit secundo, ut Superiores Modi, omnes (sicut etiam illi qui sequuntur, vid. c. ii.) præter naturam propriam, qualitatem accipiant, ex Retroscriptionis instituto, quales quatuor ab Authore nostro afferuntur, quos simpliciter ipsius verbis recensere pergamus.

Primus Modus, BURIEL.

p. 67. „ Exsequentibus, usum huius Modi cancrinum percipe: *Buriel Masfoyr Chamerusyn Noël Pean Jonachim Mardusan Pbilarsy Pedarim „ Eftlis Carmoy Boys Charonti Phroys Fabelronti Mear Laphany Vearchas „ Clareson Notiel Pador Aslotiel Marsyno Reneas Capedon Thismasjon Melro „ Lavair Carpenter Thunre Camelrofsyn, h.e. A fine incipias, & ibi primi vacante, alternatim solvitur.*

p. 68. „ *Buriel Thresby Chamerontis Hayr Plassu Nadiel Marsy Nearnay Pean „ Sayr Fabelron Chulty Mesano Dayr Janothi Cathurmo Melros Ersoti Ca- „ duberosyn, h.e. Heb hinden an, sicut dictum est.*

Exemplum BURIELIS.

p. 68. „ *Salvator noster Christus Jesus, qui humanum genus cruore suo, in cru- „ ce moriens redemit, sollicitè absque intermissione est à nobis laudandus: „ Ipse fugavit mortem, vitamque nobis eternam, se timentibus amantibusque „ spondit traditurum. Nunc itaque exurgamus, Charissimi Fratres, à „ peccatis nostris, operibus bonis, lucernas nostras componentes: ut Redempto- „ ri leti occurramus, in horâ metuendi transitus, quando mors rapiet animas „ nostras. Habemus nunc copiosum tempus, implendi pœnitentiam, lucer- „ nasque ornandi. In horâ verò mortis ultima, spaciûm nobis pœnitendi, ut „ terius prorsus negetur. Consideremus brevissimam gloriam Mundi, „ quoniam vana est: transit velocissimè, nosque cum illâ, omni horâ corrup- „ pimur. Humiliemus ergo corda nostra omni tempore, nunquam deficientes. „ h.e. Noch hinc umb nân/ wil ich am Thor clopfen/ sie us/ lais mich in.*

Secun-

Secundus & Tertius Modus, HYDRIEL & EMONIEL.

Horum Modorum rationem, sequentia tibi monstrabunt: *Hydriel „ Apron Chamerote Satrus Pean Nearnay Chabelon Vearchas Belra Nothel- „ my Phameron Arsoy Pedaryn Onzel Eamedo Drubel Areon Veathy Cabyn „ Elnoty Maleros Haytni Pesary Döes Pen Rasy Medusan Ilcobi Person, h.e. „ Post unam vacantem à fine, duæ valent hindersich.*

Hydriel Onear Penadon Coby Vad Epyrma Narsoy Greol Fabelrusyn „ „ Adiel Pedrusy Nozevij Melrays Uremy Pean Larsoilnæs Chemerotyn, h.e. „ Nacheim gelden zwen à fine.

Emoniel Aprosy Chamerusyn Thulnear Peanos Mevear Pandroy Cral- „ notiel Narboy Marvy Fabelrontos Arliel Chemorsyn Nety Pransobyr Diviel „ Malros Ruelty Person Raob Chrumelrusyn, h.e. Post unam vacantem, va- „ lent duæ retrò.

Emoniel Lebos Chameroty Meor Pemorsy Dyor Medulorsyn Fray Pean, „ Crymarsy Melrosyne Vati Chabaryn Dayr Aschre Cathurmo Fabelron Er- „ sij Marduse, h.e. Eo modo facias, ut dictum est.

Exemplum HYDRIELIS.

Frater Nicolaus Irbysiensis Episcopus, Suffraganeus Reverendissimi „ Patris, Illustrissimique Ducis Adami Pantomorani, Insignisburgi honestissi- „ mi clarissimique Archiepiscopi, infatigabilis Librorum amator, justissime „ videtur Abbatem Vinilianum nomine (quia est) bestijs comparare, epulan- „ tem splendide, inter bestiarum merdicionia, præferentem Voluminibus vi- „ tulos, quemadmodum Reuchlin firmavit. Tu Nicolaum rogo imiteris, opti- „ mum mansuetissimumque Pontificem. h. e. Morn frû umb seben/ wil ich „ paipfen.

Exemplum EMONIELIS.

Cum tuum ingenium, vitæque honestatem ad mentem revoco: te omnium „ Episcoporum dignissimum, Pater Reverende & Prestantissime pronuncia- „ rem maxime compellor. Enim verò suæ eruditionem intuear bonarum ar- „ tium in te: suæ innocentiam vitæ tuæ: quid aliud, quàm te justissimum, omni- „ bus literis eruditissimum, sanctissimisque moribus reverendum dixerim? „ Adornas conversationem tuam operibus rectitudinis: semperque te exhibes „ optimum Pastorem animarum: atque in bonis literis jugiter te studendo „ exerces, ut tibi aliisque conferas utroque. h.e. Cave tibi à Petro Carmeli- „ tà, qui tibi semper detrahit.

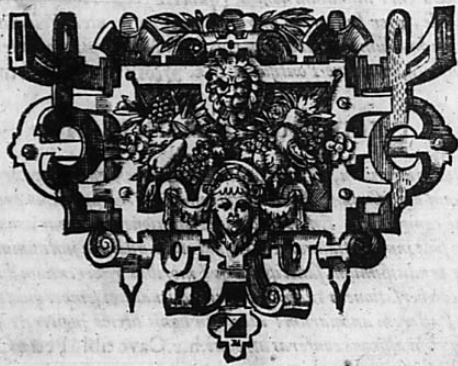
Quar-

Quartus Modus ICOSIEL.

- p.76. „ Modo hoc ita uti possumus: *Icosiel Aphorisy Chamerfyn Thulneas*
 „ *Janotiel Mevear Peanos Crasnotiel Medurfan Matory Fabelron Erforval*
 „ *Catburmos Laernoti Befraym Alfayr Lamedonti Naël Cabelron.* h.e. Post
 unam vacantem, tres valent à fine.
- p.77. „ *Icosiel Ofayr Penarizo Chulzy Meradym Pbraël Melchufy Dayr Pean*
 „ *Catburmo Fabelron Erfoty Chamerufan Ilibam Pedaly Fuar Melrofy Cr-*
 „ *marfy Phroifon.* h.e. Sicut prædictum est, ita facias.

Exemplum ICOSIELIS.

- p.77. „ *Vitam nostram emendemus, humilantes nos, coram Univerſitatibus*
 „ *summo Actore. Humilitas cælum impetrat, temptationes Dæmonum no-*
 „ *civas annihilat, perniciosum mentis tumorem refrænat: omniaque incendia*
 „ *vitiatorum, valenter exterminat. Trames humilitatis, coronam meretur*
 „ *accipere, nobileque Regnum possidere. Ego tramitem tibi constituo inno-*
 „ *centiam, morumque honestatem, quam custodiens assidue, non peccabis.*
 „ *Sola nobis ista via est, beatitudinis meritum cumulandi: ut gratias agentes*
 „ *Deo, timeamus illum rectissimo corde, fugientes tumultum sæculi: humilita-*
 „ *tis exercitium nunquam fastidiamus, supernam vitam inquirentes.*
 h.e. *Wneft Tritag/umbenſ/nach mitternacht*
ivirt man dich ſuchen.



CAPUT

CAPUT X

De Comparatione Dictionum Projecti-
 ciâ, & primum Graduali, seu de Mo-
 dis ARMADIELE & BA-
 RUCHATE.

Tertia Species oritur ex Translationis, Disseminationis seu Projectionis adhibito ornatu. Cum vero ex Lib.2. cap.6. datus, Translationem potuisse fieri processu Graduali, Subiuntorio & Successivo, hinc iterum hic Modus per istos terminos ita subdividitur. De Primo hic; de duobus sequentibus in Cap.11. In hoc itaque Modo non sigillatim duæ, alternatimque Valentes, cum Ociosis, aut tres cum tribus &c. in diversis modis; sed Gradatim in uno modo, Valentes cum Ociosis multiplicantur. Quod fieri dupliciter vel etiam tripliciter putatur: puta si Gradatio sit ex æquo, tam Ociosarum quam Consignificantium: vel si tantum sit Consignificantium: vel tantum Ociosarum. Posteriorum Modorum non meminit Author: Priorem exponit duplici ratione, ut vel præcedant Valentes, vel viceversa sequantur. Illam sub nomine Armadielis, hanc Baruchatis venditat.

Primus Modus ARMADIEL.

Hic Modus ita peragitur: *Armadiel Marbevo Petrusan Neor Chameron Aldron Pemasfan Cathornbaor Pean Lyburmy Caveron Thorty Abes-* p.47.
meron Veay Larso Charnoty Theor Caveos Miat Trupas Camedortys Ly Pa-
ruffes Ernoti Mesforin Elthy Chaor Atiel Lamefayn Rovemu Fabelrusfan
Friato Chafalon Pheor Thamorny Mesardiel Pelusy Madiel Bafroty Sa-
creon Profsor Asevosy Cameltrufon. h. e. Ab uno ad octonarium, tot
 vacant cuot valent, & iterum fit per eadem descensus.

Armadiel Afran Mesfan Casayr Pelodyn Cavoty Chameron Thersory p.48.
Marbevon Pheor Casayr Myrvosy Lyburmy Deor Fabelronton Clubus Ar-
chamarfon. h. e. Fac sicut te superius docui.

Unum nimirum ut præmittas Significativum, alterum subdas Ocio- p.24.
 son: Deinde duas alternativas consequantur tres, & sic usque ad octo. Por-
 ro ab octonario per septem, deinde per sex, & ita consequenter usque ad uni-
 tatem, iterum fiat descensus, & rursus eodem modo ascensus ad octo &
 descensus ad unitatem, quoties necessarium fuerit: ac quousque narratio
 propofita, finiatur.

G

Exem.

Exemplum ARMADIELIS.

p. 47. Illustrissime Princeps, cum humili subiectione, servitutum. Benignitas incliti Ducatus vestri, mihi precepit, ut verbis expositas res quasdam occultissimas; literis commendarem. Gauderem non absque devota exultatione, si pares voluntati vires accederent, beneficiis exhibitis, honestissimum aptoremque locum distribuire, & obsequium, Gratia debitum Vestrae exhibere. Detinet imbecillitatem cordis, operis novitas, sine tramite procedentis subeundi, cui me longe imparem scio. Habebit enim ingentem, magnumque laborem, incutitque conatibus bebetudinem meis plurimam. Vires tamen experiar, Gratia Vestrae obsecutus: benignissimum judicem, sine dubio accessurus, si bona voluntati meae non assuerit aptata complenda possibilitas: ubi cumulatissima humanitate gloriosus & munificentissimus Princeps, amator defensorque Literarum, sententiam dicit: Ad cuius humanissimum tutamen, Universitas Heydelbergensis, multis ornata doctissimis eruditissimisque viris, ingenio recentissimis, transcendit omnia per Alamaniam Gymnasia. Itaque Clarissime Humanissimeque Princeps, si quid habeo aut sum, totum Benignitatis Vestrae novi obnoxium: idque exhibere cum humili subiectione, semper promptissime curabo. Et licet sint alij pietiores, qui hoc opus melius velutius ornatusque non mediocriter redere potuissent: volui tamen devotissimum & rectum letumque in Gratiam Vestram, animum meum, utcunque ostendere & experiri de Invenitis noviter grandibus, quae alium credo neminem invenisse: h. e. Ich bid uuer Gnade, behald di const heimlich, bis das Buch gemacht wirt: Ich hab noch selsam wonderliche ding.

Idem ferè aliter involutum.

p. 24. Illustrissime Princeps, cum humili subiectione, salutem. Bonis iurisdisciplinis, instituendi sunt Principes, ut virtutibus eruditioneque Republicam iuste teneant, scientque gubernare. Gloriosissima namque auctoritas Ducum est, Armis & Literis simul incumbere: Bellè exterminare hostem: Artibus Literarum decorare animum: Fortitudine simul & sapientia regnare. Deus illustrator cordum omnium, nobilem Scientiam tribuit nobis, quam Gratia Vestra, pro viribus impertiam. Habet enim insonant ministerium, lucidumque intellectum: cunctis hominibus ideo merito occultandum, videlicet ne male utendo subvertantur. Benè intelligitis, Secretum divinae Artis, satis benevolis Principibus, pudicis, iustis, eruditis, dignis, què esse revelandum, ut cavere hominum gravissimos errores, mala consilia ac insidias pravorum, callide possint: atque conatus hostium turbare valeant, qui Republicam turbant: & quas velint, in rebus tuendis, secure mittere Epistolas queant. Igitur Charissime Honorificentissimeque Princeps, ego cum homo amator Secretorum, Scientia benignitate sciam novèringue optimi

optimis Artibus favere: conabor hanc Scientiam, ab omnibus occultam, exhibere lucidam, soli amabili Gratia Vestra diligentissime: quae magnis virtutibus vincit, omnes Nobiles, Reges & Principes nostrae tempestatis: Devotione excellens, religione, liberalitate, iusticiamque: Generis nobilitate admirabilis, & Literarum eruditione spectabilis. Deus intelligendi nobis gratiam exhibuit. Debemus autem (cum Idem Artes varias nec inutiles prosequitur) res zelose, ut felicitatem vitae nobis dispositam electis, ingredi meamur, zelose inquam peragere, motibusque sanctis incumbere: nobis id amplexu adminiculo erit: h. e. Ich bid uuer Gnade, behald die const heimlich, bis das Buch gemacht wirt: Ich hab noch selsam wonderlich ding darzu funden.

Secundus Modus BARUCHAS.

Ex sequentibus Modi hujus rationem cape: Baruchas Malvear Chemor syn Charnotiel Bafon Janocri Medusyn Apritty Casmyron Sair p. 50. Pian Cavoty Medafon Peroel Chamyr syn Cherdie Avenos Nofcar Penaon Sayr Chavelonty Genayr Pamelron Fricba Madyrion Onethel Fabelron: h. e. A vacante incipit, sicut praecedens à significante.

Baruchas Mularchas Chameron Notiel Pedarsy Phroijs Lamafay Miar p. 51. Chalemon Pbor sy Fabelrontho Theras Capcan Vear Almonym Lierno Medafon Thersiel Peatba Thumar Nerofyn Cralnothel Peson Segalry Madon Scoba Bulair, h. e. Vacante prima, postea valentes & vacantes glych.

Modus ergo hic, cum praecedenti in progressu concordat, sed contrario p. 25. semper à vacantibus inchoat: atque ita quoad principium, praecedenti est oppositus.

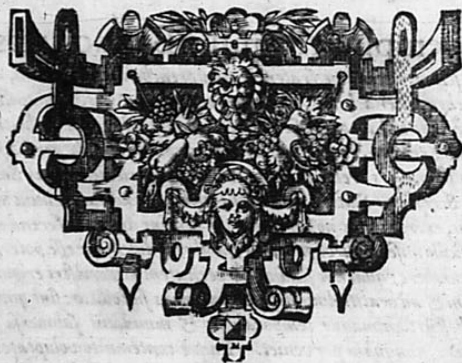
Exemplum Primum BARUCHATIS.

Cum sciam, charissime frater, te amatorem bonarum artium, me te exhortari vehementer delectat, quatenus perseverare velis, inquirendis re volutandisque jugiter Librorum Secretis, quae nobis ostendunt felicitatis iter, tramiteque expedito, redire in patriam, quam peccando perdidimus, ad quam nos flagrant, reducet amor mitissimi & clementissimi Salvatoris nostri, in Scripturis Sanctis occultatus, nobis, si exornaverimus mentem, virtutibus, exercitantes nos in studio sancto, sine dubio conferendus. Quid enim in exilio miserabili vagantibus, salubrius dulciusve esse poterit, quam literis incumbere: quarum studio, ad veritatem oculi nostri eriguntur, requirendam & ad beatitudinis desiderium, mens suffollitur: sine quibus comparatur bestia: animaque temporalibus & mundanis submersa, ad Dei cognitionem, nunquam perveniet. Itaque contentito voluptates, tumultusque Mundi: Literis semper vacato: quoniam & Religio virtutibus illustratur, & virtutes Literarum temperantur nobilium ornatu, ac venustate non detestanda. Has virtutes sine Literis, bonas indigere minime poteris: G 2

ris: Quocirca te exhortor, studio Literarum semper des operam: h. e. State viriliter, infra mensem veniemus deponere Abbatem, sicut meritis non dubites.

Alterum Exemplum Ejusdem.

p. 25. » Ad vitam aeternam, solis virtutibus ascenditur. Quoniam vitis de
» diti nequaquam digni asimati sunt Regno Dei, eorumque superbia est re-
» pulsa. Zelantur iniquitatem Dæmonum, eruntque perturbati Zelote,
» vermesque dire impietatis remordebunt. Conscientia eorum namque in
» æternum requiescent: sed obsecati, maximis punientur tormentis, semper
» ternaque oblivione. In Inferno nulla redemptio est, sed perpetuus luctus
» incessabilis gemitus, & ignis nunquam extinguendus. Ibi tenebra & mors
» sempiterna, timor & gravissima ærumna, frigus aliorque, nullum gaudium
» erit. Nam semper impij infidelesque cogentur cavere perpetuis bonis, incen-
» diumque sustinere, vel frigus maximum intus pati, absque guttula aquæ,
» scintillæque ignis; nocebitque zelus vituperabilis. Carnalis oblectatio, mi-
» seris brevissima est, pro quâ illi maximis ærumnis, nunquam intermorituris
» ris, incestibuntur. Salus autem nostrorum, manet jugiter mitissima:
h. e. Wan deser zu dir compt/ so leige in gesangen/
bis usz min zu comminen.



CAPUT

CAPUT XI.

De Comparatione Dictionum, interven-
tu ulterioris Diffeminationis contingen-
te, seu Modis GERADIELE, BYDIELE, URIE-
LE, PYRICHIELE, SOLEVIELE, MENADIE-
LE & MACARIELE.

Equitur Modus Secundus & Tertius, ornatu Diffeminationis
tùm subultorie tùm successivè contingentis. Quia verò &
Diffeminatio quædam Directa, Obliqua alia, & alia item Inver-
sa, (vid. c. 6. 7. lib. 2.) hinc Directorum Modorum & Inverse
projectionis hujus adiciuntur Exempla. Quoad Obliquam attinet, de
hic nihil traditum. Hi verò Modi habent exemplo Pamerfeldis omnes
Diffinitiones consignificantes, quoad primam nimirum Literam. Ut verò Ge-
radiel ad Subultoriam, Bydiel ad successivam; Ità Uriel, Pyrichiel, Sole-
lel, Menadiel & Macariel ad Inversam referuntur. Diffeminationem
huc Modos eo ordine videbimus.

Primus Modus GERADIEL.

Hoc Modo ita utaris: Geradiel Onayr Bulefar Modran Pedarbon « p. 64.
« Avevo Nabor Vielis Proyn Therdial Masre Reneal Chemarson Cubadiam «
« mona Saëbry Penoir Satodial Chramel Nadiarsy Thorays Vair Pean Es- «
« diel Cubal Draony Miar Dearsy Collu Darsy Menador Atotiel Cumalym «
« Hasnodiar Parmy Sosiel Almenaris Satiel Chulty Dealni Peson Duarsy «
« aber Friony Maroy Futiell Fabelmerysy Venodran Pralsö Lusior Lamedon «
« rearo Larboys Theory Malrosyn: h. e. Nim das zweite/ darnach das «
« si/ dan das vierde/ dan das dritte/ dan das sefte/ dan das fünffte/ vnd
« so fährer.

Geradiel Ofayr Chamernysyn Chulty Pamarsoniel Dayr Fayr Catbur- « p. 65.
« Lesbornatyn Ersoty Camylor Sayr Fabelmerodan Cosfry Damerison Mat- «
« e Nabelmerusyn, h. e. Sicut dictum est, sic fiat: «

Exemplum GERADIELIS.

Vitam vestram radicitijs emendate. Judicij districtum comprehendet « p. 65.
« amem (nemo omnino tutus) subito amaritudine sua viciosos, lucibusque «
« plebit æternis: Tristare sanctos non audebit. Ejulantes deplorate miser- «
« mi, reatus stultissimos vestros. Ecce sint bona, licitæque Religionis exerci- «
« tia, non ementita. An nescitis, examen superventurum horâ novissimâ, «
« proxijs. Appropinquat. Non ut improvisi degamus. Transire scilicet omnes «

„ nos horribiliter compellemur. Itaque nolite gratiam tempusque opportu-
 „ negligere, bonorate concessum: h. e. Wer die Const sal verstan/dermus
 „ ber en nasen han/ und ist noch nit gnoch.

Idem Secretum, hoc Modo, in Syllabis
 tem imparium Literarum, mutato, (residuum nemp Literam
 precedentibus statim adjiciente) & sic
 regitur.

Ibid. „ Vitam vestram radicitus emendate. Iudicij districtum examen, omne
 „ comprehendet subito, (nemo tutus) amaritudine sua, luctibusque aternis
 „ vitiosos replebit; Tristare sanctos non audebit. Ejulantes deplorate reat
 „ vestros, miserrimi stultissimique. Ecce sine lictis exercitiis, bonisque
 „ ligio nulla est. An nescitis examen superuenturum noxiis? Appropinqu
 „ hora novissima. Non vivemus diu: sed improvisti transire, omnes nos
 „ ribiliter compellemur. Itaque nolite tempus negligere: gratiam concessa
 „ operibus bonorare.

Secundus Modus BYDIEL.

Hujus Modi ratio, quæ Solevieli est contraria, in sequentibus
 p. 88. „ peritur. Bydiel Marban Chamerosy Philtres Maduse Vear Casmiron Cra
 „ noty Pean Devoon Fabelros Eliida Camean Vear Oniel Vear Thyso Lyr
 „ noty Janos Profsato Cbanos Elasy Peanon Elfatbas Melros Notiel Pen Se
 „ Probys Thyras Lesbroy Mavear Jothan Liernoty Chrymarson: h. e. A
 „ pite vacant duo & duo valent, postea restantes etiam valent.
 p. 89. „ Bydiel Maslo Chameron Theory Madias Near Fabelron Thiamy Ma
 „ soy Vear Pean Liernoty Calmea Drules Thubra Pleory Malresa Teory Me
 „ choy Vemo Chosray. h. e. Alternatim valent duæ per totum.

Exemplum BYDIELIS.

p. 88. „ Gloria ineffabilis beatitudinis aternæ, bonis exercitiis humilibusque
 „ accipitur. Sedulus nunc lacrymis tergite errata Mortales. Deum amate
 „ adorantes nomen sanctum illius. Tramitem Jesu Christi humilis, crucifixa
 „ humiliter discite imitari, semper illi reddentes honorem, dulciter ardentes
 „ amore, benignissimi nostri Salvatoris. Glorificate & exaltate laudibiles
 „ bonitatem ejus, benedicite sanctum nomen, zelantes bonitatis incensum
 „ Vanos bonores despiciate: in adversis laudes referre discite: devotiois ex
 „ citium amate: humilitatem nobilissimam valde excolite: Jesumque nos
 „ morte eripientem, exaltate. h. e. Schalt das ich dir hab geben zu halben
 „ und gib es nemant/ ich si dan selbs bi dir da heime.

Tertius Modus URIEL.

p. 85. „ Hujus Modi ratio hæc est: Uriel Marfoys Lamedonti Noës Cham
 „ ron Anduchar Pean Pbus Cielar smony Tu Erchoy Jam Erfinnayr Jel Pen
 „ Rasfon

Rasfon Loës Vear Fabelruso Craltz Lair Parlys Meray Mear Thubra Aslo-
 „ tiel Dabyr Reanu Nawosti Masliel Pedony To Chemarphin, h. e. A fine ad
 „ caput, imer so vacat prima, altera valet.

Uriel Aslan Pemason Cosayr Chameron Chulty Fabelmeron Deyr Pean „ p. 86.
 Cathurmo Merofsyn Ersoty Chalmon Savapo Meduse Rean Lamerofsyn. h. e. „
 Fac sicut dictum est supra.

Nil autem differt hic Modus à Buriele, sed ex hoc & Camuele est
 compositus. Quod Author satis obscure hic indicare voluit, nos uti
 vides, in interpretatione Exempli, eruiamus.

Exemplum URIELIS.

Incipite fratres dilectissimi, emendare negligentias, lacrymis assiduus „ p. 86.
 tergentes transacta peccata. Salvatorem omnium viventium rogantes re-
 „ siduo tempore. Exaudi Domine gemitus assidue lacrymantium: veniam
 „ impende vitiorum, amator innocentium. Vivifica lugentes, vivificator in-
 „ chyste. Non contemnes exulantes homines. Miserere valde miseris, Creator
 „ optime hominum. Christus Jesu Salvator nostrum nobilissime. Libera infir-
 „ mas animas exulum, Jesu benignissime. Salva miseros & veniam nobis
 „ tribue. Humiles nos exaudi infirmos. In hora mortis horribili lumen
 „ concede jucundum, omnium consolator, normaque humilium. h. e. Noch hmt
 „ umb eins/commen wail gerüst an disettpore/ da wil ich uch inlaisen heu-
 „ lich.

Quartus Modus PYRICHIEL.

Hujus Modi hunc cape usum: Pyrichiel Marfoys Chameron Nael „ p. 72.
 Peanos Puri Lames Jameve Famerofsyn Mearlo Canorson Theory Torfa „
 Nealtbys Dilumeris Maphroy Carsul Ameor Thubra Pborstiel Chrebonas „
 Aray Pemalon Layr Toyst Vadruel Nemor Rosevasy Cabri Phroyr Amenas „
 da Nachyr Fabelronthbis Poyl Carepon Vemy Naslotyn. h. e. A fine primum „
 alternatim primo, postea aliud versus principium.

Pyrichiel Osayr Chamerosy Chulty Mesano Dayr Fabelron Cathurmo „ p. 73.
 Pean Ersoty Meor Jatbar Cabon Frilasto Melruffy, h. e. Sicut dictum est „
 ita fiat.

Exemplum PYRICHIELIS.

Est nobiscum Mathematicus insignis & egregius Rhetor, tranquillissi- „ p. 72.
 morum studio fervens jugiter. Habet secum Codices ferme infinitos, Ex- „
 „ emplarumque diversorum inestimabilem thesaurum: Rectæ & bonæ vitæ „
 „ societatisque honestæ: jocundus benevolusque Doctor: in resolvendis dubijs „
 „ expertissimus. Res grandes exponit: Nomen suum est Orophanius, Regni „
 „ Bosæ Burggravius. h. e. Brenger dis briefs/ ist ein böser Dieb: Huert „
 „ dich für eme.

Quintus Modus SOLEVIEL.

- p.78. " Hunc Modum, cui contrariatur *Bydiel* sic intellige: *Soleviel Mar-*
 " *foy Chamerysyn Oniel Dabry Driuel Pean Vear Lasmyr Cratnoty Pedaros*
 " *Drumes Pean Vear Chameron Loës Madur Noty Basray Erxo Nadrus Pe-*
 " *liel Thabron Thirfo Janothin Vear Perasy Loës Pean Notbir Fabelron Ba-*
 " *vesi Drameron Efschiran Pumelon Meor Dabrios Crimorsiel Peny Vear*
 " *Nameroz Liernoty Pralones.* h. e. A fine duæ vacant, duæ valent: Ex-
 pletis valentibus, etiã ocioz valent.
- p.79. " *Soleviel Curtiel Chamerysyn Saty Pemalros Dayr Janothy Catburmo*
 " *Parmoy Joiran Lamedon Frasçu Penoy Ithbon Fabelmerusyn.* h. e. Ut est
 dictum, ita facito.

Exemplum SOLEVIELIS.

- p.79. " Exponet tibi Nicolaus Reverendissimus studiosissimus quẽ Irbustensis E-
 " piscopus, Generalem rerum Ecclesiasticarum tuarum Gubernatorem, ma-
 " gis, vinculis ligatum, subjiciendo jugo Domini nostri. Desiderij Regis Vica-
 " rium, benignum virum, famequẽ excruciatum, interemisse. Hostem colide
 " Desiderium Regem irrumpentem Diocesim, expectamus. Sed exoramus,
 " occurras brevi, ut hostis non irruat, h. e. Hüte dich für dißem: Er ist ein bö-
 ser Dich / vnd lügt gern.

Sextus Modus MENADIEL.

- p.81. " Hic Modus ita peragitur: *Menadiel Marfoy Peanos Onaël Cameru-*
 " *syn Theor Janothy Ofair Melros Tudayr Penorsyn Sacul Tarno Roserus*
 " *Peathan Asiel Morfoy Maplear Casmyron Storeal Marpenu Nofayr Peln-*
 " *dan Layr Thubra Elmodion Carsephy Drumos Fabelmerusyn Andu Pean*
 " *Purays Calbyn Nachyr Loës Phuluemy Casaner.* h. e. A fine ter fit discus-
 sus, semper transiliendo duo, ad principium.
- p.82. " *Menadiel Murty Chamerofo Dayr Pean Catburmo Phameron Ersoly*
 " *Pray Sarvepo Fabelmery Rean Charon Jetlas Meduse Fayr Lamerofsyn Auy*
 " *Merchabon.* h. e. Ut dictum est supra ita fiat.

Exemplum MENADIELIS.

- p.81. " Magna sunt æternaque observantium innocentiam, futura commoda.
 " Angelicis laudibus homines letantes interesse: cernere Nomen excelsum illud:
 " æternæ beatitudinis splendorem, faciemquẽ majestatis, lumine proprio vide-
 " re. Attendite omnes, exactasquẽ negligentias lacrymis tergite: inutilesquẽ
 " curas, nocentesquẽ exiite; rerum instabilium deceptiones. O homines lutosi
 " borrete: lucrum animarum tandem inquire: Bonis moribus virtutibusquẽ
 " honorabiles efote: Vanitates contemnite: Deum humiliter invocate: nolite
 " concupiscere Mundum, amaritudinem infundentem: h. e. Ich wil hinte un-
 chse / an dem Thor clopfen / lais mich bald ein / als ich com.

Septi-

Septimus Modus MACARIEL.

Hic Modus ita tegie Secretum: *Macariel Myrno Chamerofo Parmy* " p.83.
Marefyn Ambos Peanam Olradu Chabor Janoës Fabelron Dearfy Chadon "
Ulyses Almos Rutiel Pedaron Deabry Madero Neas Lameru Dearfy Thu- "
bra Dorpinto Melrofyne Draory Chalmeca Near Parmon Dearfy Charon "
Almodiel Parfa Radean Maroy Reneas Charfo Gnolet, Melrofyne Tedransfo "
Casmar Ebrosfet Landrys Masfayr Therafonte Noël Amalan. h. e. In pri-
 mo ordine, das vierte / darna das drit / darna das ander / darna goet
 das erst à fine.

Macariel Ofayr Chamerofo Chulty Pesano Dayr Fameron Catburmo. " p.84.
Pean Ersoly Lamedon Sovapor Casrea Masfayr Janos Tharfa Peathanon "
Aeri Pean Etion Matrami. h. e. Sicut dictum est supra, ita facito.

Exemplum MACARIELIS.

Rogamus, amicorum suavissime, tuum exemplar Tertulliani, nobilissi- " p.83.
 mi sapientissimiquẽ viri, nobis ut velis, veteris amicitie intuitu rescriben-
 dum, velociter mittere, Bernardiquẽ Epistolam ad Templarios. Tertullia-
 no gloriosum Katbolica sanctitatis nomen, novimus cuncti, exhibitum an-
 tiquius inter nostros: Nobilequẽ lumen scimus illum Fidei sacra non re-
 manuisse ultimum. Actionibus erat eximius; gloriosus divina legis institu-
 tor: assertor nostra libertatis devotissimus. Licet in aliquibus reprehen-
 datur, scripsit tamen, fidem exponendo nostram, honoranda Volumina. Ha-
 bebat autem Conjugem zelosam; Religionis nostra amatricem; humilitate " NB.
 & innocentia nobilem: castitate gloriosam. Extant recta Institutionis ipsius,
 nonnullæ Elucidationes laudabiles, dulces exuberantesquẽ doctrina multe.
 Epistolæ breves non inutiles, nos ad inquisitionem æternæ Gloriæ, honorificè
 gratiosèquẽ hortantes. h. e. Gnediger Her / die Kindauwer haben
 ein anslag uf nest Mantag / in der nacht / in das
 lant bi uns heimlich zu fallen / sin
 gerüß.



CAPUT

CAPUT XII

De Comparatione Dictionum, ad dispositionem Transpositionis contingente.

Athenus explicati Modi Directi, quibus & Inversimixti, nunc sequitur tertium membrum Modorum Obliquorum per Transpositionis ambages contingentium. Ubi Author viginti & unum Modos, totius nempe Alphabeti Literas, unam post alteram transponens, persequitur: Notatus eo nomine, a non nemine. Sed maluit Noster Abbas, omnibus prodesse: Imprimis etiam non satis in hac Arte exercitatis: Ideoque in eorum gratiam, singulos Modos Exemplis exponavit: Et qui volet, hic etiam is fruatur: ne quid dum explanamus Authorem, omisisse videamur. Quid verò sit Transpositio, de eo Lib. 5. c. 1. & seqq. infra dicitur. Sufficit hic apposuisse Tabulam Simplicis Transpositionis: Cuius usus etiam infra Lib. 9. c. 5. in Modo nostro 6. apparebit.

Alph. Coe.	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	X	Z
Samael	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	X	Z	A
Anael	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	X	Z	A	B
Veguciel	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	X	Z	A	B	C
Valuciel	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	X	Z	A	B	C	D
Sasquiel	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	X	Z	A	B	C	D	E
Samuel	G	H	I	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	X	Z	A	B	C	D	E	F
Barguciel	H	I	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	X	Z	A	B	C	D	E	F	G
Osmael	I	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	X	Z	A	B	C	D	E	F	G	H
Euael	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	X	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Orieel	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	X	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K
Daniel	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	X	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L
Berathiel	N	O	P	Q	R	S	T	V	X	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M
Sabratfan	O	P	Q	R	S	T	V	X	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N
Tactys	P	Q	R	S	T	V	X	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O
Sorguanis	Q	R	S	T	V	X	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P
Iesticha	R	S	T	V	X	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	Q
Abasargan	S	T	V	X	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	Q	R
Zaenag	T	V	X	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	Q	R	S
Mendison	V	X	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
Narconiel	X	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V
Pamiet	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	X

Nunc persequamur secundum filium Authoris, istos Modos.

Primus Modus SAMAEL.

Hunc & sequentes huius Capituli Modos, ex sequentibus, quoad Dictiones, secundum Pyrrichielem directum contingentibus, percipe: Samael Afluar Onayr Myscolayr Madiel Cubiel Naniel Nabruys Sathiel Atharbiel Nadiel Naslo Raniacoba Pamarfon. h. e. Für iclichen bußsaben so nim den nesten darnach.

Penador Ancevalu Olmeniel Lbanu Savear Caschanti Laernoty Madaran. h. e. Nulla vacat, omnes valent.

Hic Modus namque Literas Alphabeti callide disponens, ad instar Primi, per singulas Dictiones, primas Literas incipit. Accipit autem pro A, Literam B: pro B, capit C, & sic consequenter usque ad finem Alphabeti: porro pro Z capit A. Cum vero tali modo scribere volueris, ut eo facilius queas Alphabetum consequi, ordinatum mente considera & tabulam precedentem perpende.

Exemplum SAMAELIS.

Majestas Katholica fidei, cunctis firmiter servanda hominibus, scilicet p. 93.
 vitam aeternam, Christo famulantibus spondit. Tenete Katholicam fidem Christianam, glorificate Omnipotentem, fugientes tumultum p. 26.
 pernitatis. Nemo pravorum operum, vitam beatam habebit. Homo fidelis sequatur Christum, tramite virtutum. Operibus bona declaratur intentio. Et Catholicum nomen Christiana fidelitate servatur. Nam pravius homo, fidem obnubilat. Christus odit temerarios, amatque Christianos, exercentes Catholicas operationes, tranquillitatemque venerantes.
 h. e. Lieber getruet / siest nesi Montag gerust / nach dem vermdgen / uns zu dir.

Secunda huius Modi Variatio.

Hic Modus ad instar Secundi, alternis significantibus, sed & ociosis, in predicta transpositione Literarum variatur: Et narrationem a significantia dictione incipit. Ociosorum vero verborum Litera prima, cum nihil faciat ad Secreti narrationem, minime transponitur.

Exemplum Secundæ Variationis.

Quaestisti nuper, frater amantissime, utrum haberem Faustinum de Spiritibus. Heu dudum amisi. Magna eruditionis, factum in quarta Co.
 litem. Timeo quod benignitate mea, evaserit in fures, hospitio meo receptos.
 Codex erat speciosus: ideoque furibus placens, ornatissime scriptus, honeste
 natus, fulvo corio superductus. Sed elapsus est Katholico furante transi-
 ire: maestas conqueror, quoniam sublati. Ad Kalendas Gracas forsitan
 meo gnato restituetur tandem. Nam Kalendis illis, temere ablata, vulgo
 resti-

restituentur. Fac ergo Kalendas Gracas operiamur. Hec Codicem operum
 mum, pessimus homo tenet: Dolo furatus est, suspendio dignus. Tantam
 pietas, duplici certe jure inveniendo, bonis invisa, malis pejora deveniens
 bus severior, lucis indigna oppido tempore, bestijs immanissimis devorando
 semperque in abstrusis voraginibus laceranda. Xbristus implacabili odio
 prosequatur eum: capiantque volatiles Dæmones, bestijs crudelissimis boni
 ribilioribus: gaudijs Xbristi sit privatus. Benedicti misericordia carati
 Faustinus autem, Katalogo Sanctorum, ornatissime misceatur. Xbristus
 Jesus faciat eum semper esse beatum. Quoniam diligentissime pertrata
 vit, Jovis Maximi utensilia clara, formosissimamque naturam secretata
 Spirituum. Exterminetur ille fur iniquus, tormentis sempiternis. Oco
 dex bone, ubi nunc latitas? Faustinus penes omnes est. Habui. Erasti. Po
 Katalogum vestrum, a vobis, ipse Faustinus obscuratus turpiter. h.e. P
 Glep Sadel/ brenger die briets/ ist ein böser Schalk/ nacht vud iag
 ein verachtet des Namen Gottes.

Tertia Variatio.

p. 28. Hic Modus unam Vacantem non transpositam præmittit, cui du
 Significativas, transpositis Literis, ad placitum subjungit. Potest autem
 hac Transpositio, quasi in infinitum variari.

Exemplum hujus variati SAMAELIS.

p. 28. Sanctissimis moribus Katbolica est fides confirmanda, operibusque fer
 ventibus semper servanda. Homines fidem sine virtute servantes, me
 rito Xbristiani falsi dicti sunt, inter quos, Katbolicos odio prosequentes, me
 ridario Xbristiano angusto, nocumenta contulerunt. Divinus amor fide
 probat, justiciam firmat, bonaque opera, cum devotionis fervore, Katbo
 licam doctrinam efficit pulcherrimam. Cum operibus tamen debeatur se
 licitas sempiterna, frustra nomen Katbolicum portat viciosus. Gloria enim
 Katbolice fidei, operibus sanctis, innocentibusque hominibus promittitur
 omnino omnibus. Ergo Fides instrumentum salutis vera, diligenter qua
 rentia. Fides namque sinceritatis expers mortuaque, sit omnibus pesti
 Bonis operibus destituta, æstimatur fere mortua. Semper quicunque am
 patriam supernam, Xbristianam veram fidem, demonstrat operibus suis
 h.e. Lieber getruet/ hinc und zehen/ beid onser/ mit fierpouderi Perde
 an der Porten.

Quarta Variatio.

Hic Modus duas Ociosas in principio: quas duas Significativas, Literis p. 29.
 transpositis sequuntur, ponit. Verba autem in narratione vacua, Lite
 ram non transponunt.

Exemplum hujus Variationis.

Mitto tibi Frater, Katalogum meum, de Optimis Illustribusque Viris p. 29.
 Germania, Fidei Katbolica maximis propugnatoribus, numero multis,
 Sanctorumque inscribi Katalogo dignis. Quoniam divinitus illustrati,
 ceabant sicut Sol, Xbristianis ostendentes, viam salutis, tramite virtutum
 se tenendam. In bonis operibus sedulo conversabantur, Katbolica insti
 tutione viventes: diligentissimi inquisitores veritatis: quorum gloria Xbr
 istus. Ejus amore opes & contemnebant terrenas, fragilesque omnino.
 deoque hos existimavi Katalogo inscribi Doctorem, famâ lucidos, erudi
 tione præstantes, beatitudinisque omnino bonore felices: lumine fidei mi
 nantes, veros Katbolicos, operibus se probarunt. Nisi Fides comprobetur
 sanctis operibus, temeritatis sue exemplum debitas iidem meret pœnas.
 Codicem flagitatum transmitto, cum artium bonarum optimo Institutore,
 manu fidelissimâ: atque ut omni tempore, sicut Philosophus, valeas sapien
 ter vivere, fidemque Katbolicam, operibus sanctis exornare. Humilitas
 Katbolicos mores decet, facitque timere Deum, qui turris fortitudinis est,
 fundamentumque omnium bonorum, in quo manet tuta Fides nostra.
 Quod diens mandata Dei, verè Katbolicus est. h.e. Ein heimlich künst hab
 gefunden/ die kan kein mensch bezalen/ Et ein gissen als Vly.

Secundus Modus ANAEL.

Hujus Modi ratio, in sequentibus latet: Anaël Otyel Proffy Ra- p. 100.
 ymas Thulnear Layr Mevear Theor Crabnotiel Amerfoty Movear Proffy
 gerto Mear Urneas Elty Famelron. h.e. Tertia Litera est prima, &
 post unam Vacantem, valet una.

Fabelmerusyn Paslotiel Lierios Ryneas Melchus Thyrmio Nydran p. 101.
 tar Padroys: h.e. Alternatim valet secunda.

Nam Modus hic alternis dictionibus utitur, quarum prima est vacua, p. 30.
 secunda verò significativa: tertia iterum vacua, quarta nequaquam ocio
 Et sic consequenter, usque ad finem propositæ narrationis. Litera
 vero dictionum Significativarum prima, sunt in secundam consequentem
 transposita. Cum autem præscripto modo scribere volueris, tabulam præ
 statam ante te ponas, & vide diligenter, ut ordinem præscriptum teneas,
 & facias Lectori & tibi errorem.

Quar

H

Exem.

Exemplum ANAELIS.

p. 100. " Tuis respondere literis gauderem, ita Xhrifus me gaudere faciat.
 & 30. " trāsmitteremque volumina flagitata, sitandem habuiffem. Zelatus sum
 " enim pro maximis atque gravissimis occultis tractatoribus naturæ, zelo
 " bono, quem habuere Philosophi accuratissimi. Habeo autem tibi gratias
 " longè immortales, frater mi dulcissime, qui glutinum mutuitenuisti amo-
 " ris inviolatum. Hoc enim familiari negotio, quod gravi modesti, dil-
 " gentissimè procurasse videris, planè cognovi: quod factum laudo, gra-
 " tiasque habeo nunquam morituras. Itaque morem gerere tuis petiti-
 " nibus mox cuperem, si postulata (novit Xhrifus) haberem. Fini-
 " Magistri translationem nusquam Latinam vidi. Pici Mirandulani
 " Epistolam unicam, me tamen fateor legisse. Ippolytum vidi Græcum,
 " si translatus sit, penitus nescio. Veritas summa Xhrifus, nil cui equi-
 " dem tenebræ occultant, Examinatorque cordium, me tibi gratificari non
 " potuisse, novit. Zelato virtutem, zelo rectitudinis: Laudes bonores
 " què perituros contemne. Laudem exissima veram, precedentem
 " Xhrifum imitari. Fac rogo quatenus Sacerdos existas operibus, Xhri-
 " sumque omni quo vivis tempore, diligas. Verus amator Xhrifus, servus
 " zelo iusticie: nihilquè præponit Xhrifus iussis: quoniam scit, timorem
 " Dei, zelum animi optimum, amoreque beatitudinis, Deum zelotem colen-
 " do. Vera anime requies, existit cognitio Salvatoris: Piaque observan-
 " tia Catholice traditionis, gloriam sempiternam omnibus præparat. Ju-
 " sus Xhrifus gloriosus, bonorum omnium largitor, conferat tibi æternita-
 " tis amorem, Catalogoque felicium Xhrifianorum inscribat. h. e. Petrus
 " Drucker von Fridberg Gleibadel genant / drinckd gern starkden wern
 " issi Doctor Stultorum zu Spanhem gemacht.

Tertius Modus VEQUANIEL

p. 103. " Hic Modus ita tegit arcanum: Vequaniel Odiel Esry Revoy Sotia
 " Mear Jany Otel Aslofian Ysoti Breotion Dreary Fabelmerusyn. h. e.
 " Der vierte ist der erste im alfabeto.
 p. 104. " Faberon Aproys Liernoty Stadvear Diviel Savean Lamerfj, h. e.
 " Post duas valent duæ.
 p. 31. " Modus hic namque à duabus Ociosis incipit, & duas mox Significati-
 " vas adjungit, sequè per duas Vacuas & Significantes, totam narrationem
 " apertam atque occultam, alternatis vicibus concludit. Literæ autem pri-
 " mæ dictionum Significativarum omnes, in tertiam sunt posita consequen-
 " tem.

Exemplum VEQUANIELIS.

p. 103. " Cum te amatorem Artium humanitatis noverim, devotumque Xhri-
 & 31. " stiane fidei cultorem, Maccenatemque faventem omnium Philosophorum, liben-

libenter gratiscor petitionibus tuis, miræ voluptate amicitia adductus. Li-
 brum de Scriptoribus prænotatum Ecclesiasticis Catholicisque Doctori-
 bus, tibi hortanti ecce transmitto, ut habeas quò animum oblectes. Co-
 dicem autem Hermetis & Libros Dionysij de Spiritibus, Opusque grande
 Evencij de horrendis questionibus mibi remittas. Xhrifus dignetur cor-
 dis nostri oculos, zelo ferventissimo sui amoris exornare, faciatque nos ha-
 bere amorem celestium bonorum: atque desiderijs infimis exutos, vanos
 bonores doceat contemnere: quatenus artis sublimia, naturæ quoque
 grandia secreta penetrare queamus: habeamusque continuum ad Philo-
 sophiam desiderium: purificemus affectus, quò Catholicam fidem semper
 honestissimis exornemus moribus: Et humilitate quotidie meliores effici-
 mur: gloriam despiciamus caducam: nec queramus placere hominibus.
 Bene magnum verbum. Philosophus es, dimitte omnia & invenies omnia.
 Horam suspicere proximam Mortis: quatenus paratus occurras. h. e.
 Was ich dir hab geben zu halten / saltu bewaren und neman geben /
 dan mir allein.

Quartus Modus VATHMIEL.

Hujus Modi rationem sequentia demonstrabunt: Vathmiel A- u p. 105.
 dres Rhearefo Rafe Theo Venosi Sayr Fatiel Casa Isfoti Verotiel Doers Ro u
 Fabelmerusyn. h. e. Der fünfte ist der erste / sic fürter. u
 Camerufyn Aprofs Lierto Thubear Venean Maveas Fabelrofs h. e. u p. 106.
 Post unam, valet una.
 Nam hic Modus, ab una ociosa semper incipit, cui statim unam signi- u p. 32.
 ficativam adjungit, sequè alternatis dictionibus procedit. Significativa-
 rum verò prima Litera, semper in quartam consequentem transponitur.
 Modus autem hic, sicut & ceteri omnes, multipliciter potest variari: ut
 sicut jam alternis utitur: ita binis, trinis, quaternis aut pluribus utatur.
 Semper tamen non varietatem Modi, sed ordinem respice mysterij.

Exemplum VATHMIELIS.

Ea quæ mibi solvenda proposuisti, Xhristo adjuvante, resolvui. An be- u p. 106.
 ne, tu qui proposuisti, ferto sententiam. Referam tibi breviter factam u
 rem stupendam. Retulit mibi nuper Frater quidam, amicus quoque unus, u
 non ultimus: resuscitatum fuisse juvenem, ad Xhrifum invocationem, ex u
 mortuis, referentem miranda horrendaque apud inferos, prætorum Xhri- u
 tianorum narrantem tormenta: eorum scilicet, qui Xhrifum perverse u
 agendo crucifixerunt: illius maxime reos, quòd benignissima redemptionis u
 beneficium obliti, extiterunt semper Xhrifto ingrati: horribiliæque pati u
 tus, qui beneficijs, non bene vivendo, noscebantur ingrati: peccatisque ob- u
 scatis neglexerunt futura gaudia, voluptates mundi sectantes: qui com- u
 missis negligentibus remordentibus, amarissimè clamabant: Merito ista, u
 sustine-

„sustinemus, qui Redemptori generis humani, semper ingrati, fuimus Xbri-
 „stiani nomine, actione Gentiles. Terrenas consolationes miseri semper
 „inquisivimus: mandatum Xbriſti negleximus: humiles contempnimus:
 „ideoque debitam retributionem accipimus, sempiterna damnationis. Hec
 „nos infelicitissimos, quare Xbriſtum offendimus? Quare tempus indultum
 „negleximus? Multa alia juvenis resuscitatus nobis retulit, quae scribere
 „penitus jam non valeo, gravibus negocijs, maxime praeſeditus. Ideoque
 „frater, Xbriſti vestigia zelose imitemur: gratias semper mitissimo Salva-
 „tori nostro agentes, rogantesque quatenus indulgeat nobis reatus commis-
 „ſos. h.e. Morn umb nûn/nûn mîner an der Porten wat/da wil ich mich
 „hondert Pherden oder me/heimlich erschiene.

Quintus Modus SASQUIEL.

- p.108. „ Hunc Modum sic accipe: Sasquiel Adres Rhetorſeti Roſſel Emel-
 „ſatu Olmeniel Iſſoti Savaer Navedſer Liernoty Chameſon; h.e. Der Eſſi-
 „ſſi nu der erſte/ & omnes valent.
- p.109. „ Fabelmeryſyn Aneval Vear Phyan Cralty Penafon; h.e. Nulla vacat.
- p.33. „ Modus enim hic, omnes diſtiones propoſite narrationis ſignificantes
 „recipit. Literam verò cjuſlibet diſticionis primam, in quintam proximè
 „ſequentem tranſponit.

Exemplum SASQUIELIS.

- p.108. „ Sanctam obedientiam, bone frater, humilitatemque negligis: Bene-
 „dictiſſi Conſtitutiones labefaſctas: relatione omnium ſucceſſive conveni-
 „tium, cognovi, te zelum bonum odio habere: normam Religionis, Katbolicamque
 „obedientiam ſpernere: operibus artibusque ſecularibus occupari.
 „Bone frater quid agis? Turbaſti nos, fatuosque zelaris bilingues: Odium,
 „amaritudinem, rixas, contentionesque amas, odis bonitatem, es conten-
 „tiosus, ſuperbus, bilingusque. Fatue quid agis? Tempus adeſt ocyus, ſecun-
 „dum juſticiam corrigendi zelose, has negligentias tuas, zelumque amari-
 „tudinis, flagellis humilitatum. Niſi occurras humiliter nobis infringere,
 „officio zelare cogimur, contra actitas, fidei, moribusque Katbo-
 „licis ſeditioſa. h.e. Nie acht uf mîn wort: Ich meyn is nit alſo hart/ſi
 „mus igunt alſo ſin/ durch orſach/ ich dir wil ſagen.

Idem arcanum aliter tectum.

- p.33. „ Sedulis obsequijs beneficiorum, faciens honestatem, neque benef. actio-
 „rum contumelias laceſſans, recordare obſecro, ſanctæ charitatis, conſra-
 „trum tuorum, zelantium bona, omnemque honestatem noſtræ Religionis
 „Katbolica, operibus ſanctis ornantium aſſiduè. Sed oro benigne frater,
 „quatenus abjiciatis timorem nimium, fratresque zelaris bilingues. Odium,
 „amaritudo, rixæ, contentionesque auferunt operibus bonitatem. Eſſo co-
 „tidie

ſeſſator beatorum: ſamiam quoque aſpice tuam: Animam ornato
 „ſtitate, juſticia, continentia: Zelumque habeto nominis tui: Zelato ami-
 „rum fratrumque honeſtiſſimum nomen, optimumque honeſtatis nomen.
 „his operibus zelari caſtitas corporis, ornari quoque ac fieri, moribus
 „Katbolicis ſolet.

Sextus Modus SAMIEL.

Hoc Modo ita regitur arcanum: Samiel Aſſel Thebrean Potbyr Er- p.110.
 „Meay Pornys Layr Moas Famerofſyn. h.e. Septima Litera eſt prima.
 „Charmes Pormeniel Vear Saſerj Liernoty Noty Erſj Melron; h.e. p.111.
 „omnes ſunt valentes.

Nam omnes Diſtiones, quas hic Modus admittit ſunt ſignificativæ. p.34.
 „Non opus eſt, ocioſas aliquas interponere. Cum nemo ſit hoc in mundo,
 „ſine arte Libri hujus, noticiam ſecretam, his modis ſcriptam, valeat
 „venire. Nihilominus quicumque ad majorem cautelam, vel propter faci-
 „tatem, voluerit alternatim, vel poſt duas aut plures vacantes, totidem
 „ſignificativas interponere, non interdiximus. Maxime cum noverimus,
 „quid quilibet, ad placitum ſuum, Literas vel novas ſi poteſt, invenire, vel
 „ſuas, ut libuerit, immutare queat. Monemus tamen, ne nomina Modo-
 „rum vel ſignum aliquod, ſuo negligat loco apponere, ne & ipſe ſecum alios
 „errare faciat. Literas denique hujus Modi, in ſextam tranſponat ſequen-
 „tem, quas (ſignificativas ſcilicet) in ſchedulam ſcriptas, cum ſcribere quid
 „voluerit, coram ſe ponat.

Exemplum SAMIELIS.

Humiliter lamentis orantes, gratiam remiſſionis conſequemur, gemi- p.110.
 „busque recipiemus reatum libertatem. Homines aſſiduè poenitentes, la-
 „ciam merito Katbolicæque propoſito lubentes percipient: Juſticia operi-
 „bus Katbolicam pietatem adornantes, benignitatis legem tenebunt Katbo-
 „lica, laudemque. Omnes liberavit piſſimus Salvator, remiſitque peccata,
 „indulgentiam optantibus, diligentibusque tramitem Katbolica Religionis:
 „Gaudiaque percipient beatitudinis. Bona poteſtas libertatis, tramitem
 „legis ſervantibus. Glorioſe triumphabunt Katbolici: beatitudinem luci-
 „dam obtinebunt, lumine Trinitatis. h.e. Behalt alle brief/ die ich dir ſen-
 „de heimlich/ und lais ſie nemand ſehen.

Idem Secretum, alijs involutum verbis.

Humiles lamentis optantes gratiam, remiſſionem conſequuntur. Gra- p.35.
 „tia redemptionis reſtituitur libertas. Homines autem poenitentes, libera-
 „tur miſericorditer: Katbolica præcepta legis proſequentes: juſticia operi-
 „bus Katbolica pietate additi. Benigniſſimus libertatis tributor, Katbolica-
 „que

„ què legis, omnes liberavit. Pijissimus Salvator, Rex, potestatis judicatum
 „ omnia, devotè tenentibus Katbolicam rectitudinem, gaudia promissit, be-
 „ titudinisquè bona. Potestate libertatis, tenentium legem sanctam, gaudia
 „ bunt tandem Katbolici: Benignissimum liberatorem, osculabuntur la-
 „ tranquillà.

Septimus Modus BARQUEL.

p. 112. „ Hujus Modi rationem sequentia docent: Lamedon Mosco h
 „ in Tharvean Dayr Lays Emel Thebrean, Rasoty Bamerfon: h. e. Ocas
 „ Litera, isti die erit.
 p. 113. „ Mesarum Burne Theor Alveas Carvean Craltj Lierio Aphy Charmy
 „ h. e. Una vacat, altera valet.
 p. 35. „ In hoc Modo, pro qualibet significantium Litera primà, capitur in
 „ dine septima.

Exemplum BARQUELIS.

p. 112. „ Commodaveram Libros tibi meos, sub conditione restituendi, Miles cha
 „ & 36. „ rissime Bunarve: Sed ecce minime eos restituiti, quos in brevi remittere de-
 „ buisses. Contrà legem facis, quam fides Katbolica de promissione sancit
 „ non differas quod promissisti, solvere cunctis: non decet bonum & honestum
 „ virum, ortum Parentibus Majoribusquè nobilibus, violare promissum. Pro-
 „ miseris autem eos brevi diligentissime restituere. Levitatis est quasi, ut
 „ Kalendas Gracas promissionem differre. Nonne satis expectavi, cum he-
 „ revolentia grandi? Maxima promittere, tardissimum est minima reddere
 „ ti. Militem ornati bona fides. Quodnam gravius crimen, ac commodatum
 „ alicui denegare promissum? Nec decet Christianum, nolle servare con-
 „ dictum. Subet autem Christiana legis constitutio, servare promissum, re-
 „ dere mutuum: Et quod tibi desideras fieri, etiam alijs vicissim facere re-
 „ benter oportet. Ego Libros exposulo meos, quos tibi supplicanti accommo-
 „ daveram. Longiores excusationes, quas ad Kalendas Gracas promissisti, de-
 „ mittito. Mentem meam brevibus tenas. Nomen tuum, bonestumque genit-
 „ Bunarvensium considera, mibiquè mea Volumina remitte. h. e. Des
 „ vire dich sit fragen: Hüt dich für eine: Er ist sol bosheit, und wil dich
 „ erfaren.

Octavus Modus OSMODAE.

p. 114. „ Hoc Modo ita utaris. Osmodaël Aneor Ersoty Neas Hays Layr Ca
 „ pbram Thebreas Mear Penarfj. h. e. Nona Litera est hic prima.
 p. 115. „ Menafon Aprofjy Elnarvo Thulneas Aslierto Mavear Venecas Cralt
 „ notj Permafion. h. e. Post unam vacantem valet una.
 p. 36. „ Modus hic, Literas diſtionum significantium primas, in Octavam
 „ transfert proximè sequentem.

Exem-

Exemplum OSMODAE.

Exijt rumor de Lypmurgensi Abbate, quod dimiserit fratrem Joannem p. 115.
 Feilsdorffensem, virum fidelem & temporalium rerum maxime peritum: „
 „ novosque introduxerit Monachos Pantimoranos ipsosquè sibi deputave- „
 „ rit officiales. Miror vehementer fratrum consilia. Veruntamen cum re- „
 „ cordor consuetudinem Lypmurgensium, nescio quid dicam. Temporalium si- „
 „ quidem rerum sunt nescij: ideoquè dimiserunt virum, eis admodum fide- „
 „ lem: quoniam facta eorum redarguebat. Qui debuisset gratias dicere „
 „ Salvatori nostro Jesu Xbristo, pro fidelitate tanti fratris, qui recuperare „
 „ eorum necessitates potuisset. Miseri quare repellitis bonum necessariumquè „
 „ Administratorem. Quid dicam? Non laudo recessum tam utilis fratris, „
 „ temporaliumquè peritissimi rerum, qui Lypmurgensibus subvenisset quam „
 „ citissimè. Doleo vehementer, ita desipuisse Lypmurgenses Monachos, qui „
 „ virum dimiserunt optimum, & Monachos nòdè penitus valentes in rebus „
 „ temporalibus, Oeconomos constituerunt. Machari Abba, non sic virum de- „
 „ cebat. Primò laudasti, nunc repulisti tibi virum multum necessarium, nulli- „
 „ què postponendum. Fateor si Xbristus eum mihi dedisset: illi, ut Xbristi- „
 „ anum decet, maximas gratias nunc agerem: curaremquè nè unquam hinc „
 „ discederet cum zelo. Verum maluisti virum fidelem, pravorum fatuo con- „
 „ silio fatigatum dimittere: nè videretur, rebus tuis desertis, spes esse recupe- „
 „ rationis. h. e. Ich wulde/das du mich lieſt wiſſen, wie die heimlich Sach- „
 „ se mit dem gelde und andern/so du weisſt.

Nonus Modus QUABRIEL.

Hunc Modum sic habeto: Quabriel Odel Anear Cayn Alco Mean Chyr p. 117.
 Pareos Payr Peray Thubro Menasry. h. e. Decima pro primà accipitur. „
 „ Mesraym Paslotiel Vear Renean Craltj Thio Phroy Ma Mear Ha- „
 „ morfj. h. e. Alternatim vacat prima. p. 118.
 „ Modus hic namquè alternis diſtionibus utitur: & Literam quamlibet „
 „ in nonam transfert sequentem. Multipliciter verò hic Modus, sicut & ceteri „
 „ omnes variatur. Sed cum alicui volueris, pro admiratione dare legen- „
 „ dum quippiam, istius rei artem nescienti, cave nè capias singulas significa- „
 „ tivas, sed alternas, quia tutius est Alphabetum. p. 38.

Exemplum QUABRIELIS.

Religiose Venerandequè Pater, scio quòd omnia amicis libenter concedis p. 117.
 optata: propterea deprecor humiliter, quatenus intuitu Katbolicae pietatis, „
 „ diutius apud nos detentos, summà cum Karitate, duos zelosos Fratres, non „
 „ egre feras. Oportuit namquè eos, me obsecrante manere. Gloriosum nobis „
 „ gaudium erat, gaudentibus non ociose sed devotissime exultavimus, in de- „
 „ voto gaudio spirituali, gratias Deo omnipotenti, bono zeloreferentes. La- „
 „ ticia nostra devotissima erat: gaudium quoque nostrum moribus omnifa- „
 „ riam

riam sanctissimis decoratum. Fratres religiosi atque Katholici, nostram
ticiam pulchrè ornarunt, sanctissimo zelo disciplina. Exultavimus enim si-
ne dissolutione, mentem semper religiosissime conservantes. Erant nobis
omnibus strenuè devoti, atque orationi simillimi. Amor divinus zelusque
animarum, quarum pietate ornat, nobis specimen materiamque exhi-
buerunt disputandi: fervente & vehebenter accendente sanctissima de-
votione mentis, in religione pietatis. Quid tali obsecro conventure religiosius?
Ubi Katholica conversatio viget, ubi nihil dicitur ociosum, nihil zelatur ini-
quum? Xristus Jesus Salvator omnium: faciat nos gaudere in gloria si-
perna: Atque amor Dei & fervor quoque, omnes veritatis zelatores re-
creat. Gloriosi virtutum zelatores, veritati nihil preponunt. Gavisissimi
gaudio sancto, orantes & deprecantes, ut mente Fratres tranquilla susci-
pias, omnemque amaritudinis zelum deponas: h. e. Lieber Guardian / dese
uwer zwei Brüder / haben sich sehr ongschäftlich gehalten / mit wortem
und iverken.

Decimus Modus Oriel.

- p. 119. Hic Modus ita secretum tractat: Oriel Burnadiel Irasmy Crismean
p. 120. Pormy Ersoti Ameer Medusen: h. e. Undecima est jam prima.
Camyn Aparsy Aslotiel Omeare Reneas Vean Triamy Cralti Penafon.
h. e. Prima vacat alternatim.
p. 39. Alternis siquidem dictionibus, hic Modus quoque utitur. Litera au-
tem cuiuslibet dictionis significativa prima, in decimam sequentem trans-
fertur.

Exemplum Orielis.

- p. 119. Cum sis artium humanitatis studiosissimus, gaudebis ut opinor vehe-
p. 39. menter, te invenisse novum studiorum socium. Iste qui tibi has literas exhi-
bet, vir multa scientia est, summus Philosophus, subtilissimus Arithmeticus,
eloquentissimus Rbetor, Mathematicus profundissimus, omnifarique ex-
cellenter doctus. Ornatissime loquitur, Tullianam nitens facundia. Nisi
maximè tibi essem amicus, tantum virum penitus retinuissem: quando-
quidem eo familiariter usus, Philosophum doctissimum expertus sum. Tibi
maximè favero, tantum grate suscipias Philosophum, quem tibi, singu-
lari amicitia inductus mitto: teque benevolum illi familiaremque exhiben-
do, Philosophum summum experieris. Nam vidi quaedam artium secreta
literis ornatissime mandata, quibus patriavit miranda. Respondere cum per
propositas gravissimas questiones ex tempore, homo doctissimus potest, in
proponendo utitur zelo disputandi promptissimo. Hunc rogo quatenus libe-
raliter humaniterque excipias, omnium artium bonarum humanarumque
defensorem gravissimum. Enimvero poterit te erudire in multis: quoniam
Philosophus est, ornatissime doctus: egregius quoque Historiologus, perspi-
cissimè Rbetor etiam promptus & Geometer acutissimus. Outinam ta-
les

essent vestri, quicumque studentes, qui tumido pectore, necessarium con-
minant studium. Iste verò Studiosus Philosophia & alias scientias atque
artes profunde quoque amat, continue tractat & acutissime penetrat.
Hunc ergo Henrice Bunarve, liberali vultu tracta, fidelis Xristianum
confirma. h. e. Hat dich für brenger dis briefs: Er ist ein böser knabe/
gierne eme gar inder er bedrätet dich: Ich kenne in wahl.

Undecimus Modus Barel.

Hunc Modum sic accipe: Barel Mylan Theory Madruson Alfayr p. 121.
Dreschim Taparoy's Mear Moas Layr Penafon. h. e. Jam duodecima
Litera fit prima.
Chamerusyn Maslotiel Vear Reneas Liernoty Trismi Penafon, h. e. p. 122.
Alternatim valent.
Ab una namque vacante, hic Modus incipiens, per alternas dictiones p. 40.
progredditur: Litera significantes autem, in undecimam sequentem trans-
feruntur.

Exemplum Barelis.

De Genitrice perpetue Virginis Marie, tibi Orationem mitto, sicut nu- p. 122.
per postulas. Que viris benigna Mater, almae Virginis parens ful-
gentissima. Tu summe unitati quoque es gratissima: tu omnium invocan-
tium te, auxiliatrix fidelissima: tu quarentium te, nobis refugium. Quoti-
die namque beneficium salvas, pauperum advocata mitissima: consolatrix
gentium: pulcherrima virtutum Apoteca, ornatissimaque. Ave tristium
refocillatrix. Gaude Anna celeberrima, spes zelantium. Tu zelantem ju-
dicem quoque totius Xristianitatis mitigas: compunctos corde adjuvas:
duferas animas nostras quesumus, tua bonitate sanctifica: Benedicte tu
Virginis Mater honestissima, que peperit sanè integerrima, Virgoque ge-
nuit Salvatorem Omnipotentem: manens tamen virgo, fuit semper quo-
tatis purissima. Nuncius Gabriel quam plenè gratia salutavit, humani-
tatis matrem. Ave mater vera indulgentie fons inexhaustibilis, pietate
fulgens: maximè magnitudine beneficiorum cunctis reverendissima: tuis
intercede pro famulis: nos tuis orna virtutibus, ut beatitudinem conse-
quamur, post huius vitæ terminum, benignitate Salvatoris quoque omnium
atque singulorum: qui sanguine vivificavit miserum, benignitate sua
intercedente, sanctos beatosque pie suscipiat mortuos. h. e. Si haben mir
geschreiben das ich solle kommen mit du schrebest mir dan fürhin dine
meynung.

Duodecimus Modus Berathiel.

Hic Modus Secretum ita involvit: Berathiel Odriel Isfoti Rodu p. 124.
Dreor Ravezo Melros Ethiel Aty Nodjel Hayres Penafon: h. e. Der dritte
schende ist der erst hie.

- p. 125. " *Famerusfn Melsfn Abny Vemobi Dreary Drymes Charfony: h. e.*
 " *Em umb die ander.*
 p. 41. " *Modus hic prò Litera primâ cuiuslibet dictionis mysterij secreti, du-*
 " *decimam sequentem post eam accipit.*

Exemplum BERATHIELIS.

- p. 124. " *Omnis qui de rebus temporalibus gloriatur, virtuosus nequaquam*
 " *est restat appellandus. Et qui amat res transitorias, non potest esse amator*
 " *iusticie: quoniam Katholica integritas, detestatur hominem cupiditatem*
 " *inbiantem. Sancta enim Religio fidei Xbristiane, mundi amorem interi-*
 " *dit hominibus suis. Quoniam qui diligit mundana gaudia, felicitatem*
 " *supernam amittit. Katholicus non Katholicè vivens, Xbristum negat*
 " *arguitur. Et qui amat res temporales, bonus esse Katholicus non dicitur.*
 " *Qui creatorem amat, gaudia inquit rerum spiritualium. Xbristi ama-*
 " *tor, cunctas mundi voluptates contemnit: nec curat gloriam, divitiasque*
 " *instabiles. Amator mundi, sanctas odit virtutes, de futuris gaudijs ni-*
 " *curat. Hec quid agitis Xbristiani, vanis rebus intenti? Cogitatis quæ*
 " *non sunt honesta: agitisque religioni contraria. Nolite miseri obsec-*
 " *rum amare, quatenus vos recipiat ad cælestia gaudia. h. e. Der alte*
 " *Apf von Seilsdorff / wil dem von Reinhardborn, die nase abschneiden.*

Aliud Exemplum, in quo nullæ vacuæ, significantibus admiscuntur.

- p. 68. & 69. " *Quisque retinere humilitatis regulam optat: Katholicæ pietate, vita-*
 " *rectitudinem gubernet. Oportet religiosum veritatis normam amplecti*
 " *jugiter. Omnis Xbristianus, qui Xbristi gloriam veraciter requirit, Xbristi*
 " *bonitatem amat, Xbristianisque pollet virtutibus: h. e. Dese Büchel*
 " *behalte bi dir heimlich.*

Decimus tertius Modus SABRATHAN.

- p. 126. " *Hujus Modi ratio hæc est: Sabrathan Odiel Melros Rhupis Oibian*
 " *Elroz Adiel Melbiel Mear Nasutiel Lasfan Isfoti Breftion Dreor Cha-*
 " *merfon. h. e. Der vierzehnte ist der erste in dem Alfabeto.*
 p. 127. " *Chameros Burnean Aslotiel Vear Reneas Cralky Tryomi Penafon.*
 " *h. e. Una vacat alternatim.*
 p. 43. & 66. " *Modus hic prò significativâ dictione primâ, capit decimam tertiam,*
 " *post eam sequentem. Potest autem, sicut & ceteri omnes Modi, in alios*
 " *multos variari, non solum per alternas, binas, ternas vè, sed etiam in alijs*
 " *tam diversis dispositionibus, ut ex quolibet Modo, penè infiniti possint*
 " *fieri.*

Exem-

Exemplum SABRATHANIS.

Omnipotens Deus, Creator excelsus omnium, qui per Xbristum nos
 Xbristianos redemit: zelumque sui dedit amoris Katholicis per lumen fi-
 dei credentibus, remissionem peccatorum insinuans. Dedit autem libe-
 ralsimè, suum dilectum filium, lumen gratiosum, liberare nos omnes cre-
 dentes, de potestate Regis tartarei luctuosi, destruereque carcerem tene-
 brosum, Zabulumque crudelissimum. Quid nos Xbristiani, passionibus
 Xbristi, reddere æquivalens poterimus? Homines infirmi, sine operibus
 iusticie, profitentes Katholicam fidem? Orantes itaque devotissimè, te Re-
 demptorem nostrum summis laudibus collaudamus, dicentes: Laus tibi lu-
 men æternum, omnium Salvator benignissime, qui redemisti nos sanguine
 tuo: Fragilitatem nostram, zelo amoris tui confirma: Salva nos dulcissime
 Jesu, cordibusque nostris, zelum Fidei Katholicæ infunde. Sanctus est ze-
 lus tuus: compunctionem operatur in cordibus, quærentium te Xbriste, Sal-
 vator benignissime. O lumen æternum, Jesu dulcissime, illumina tenebras
 servorum tuorum, bonitate solita. Jesu Salvator æterne, salva animas
 nostras: æterna nobis conseras gaudia. Xbriste audi servos tuos humiles,
 & omnibus indulge peccata exorantibus. Salvator salva nos miseros li-
 cet indignissimos. Concede nobis zelum bonum, humiliter postulantis.
 h. e. Noch hinc umb nân/wan du mich hörest an dem waldepisen mit
 dem schlüssel / so kom herab zu mir.

Aliud Exemplum, per omnes significati- vas ordinem dirigens, vacantemque nullam admittens.

Religionis zelotes, Salvator Jesu omnium mitissime, invocantes
 suscipe, debiles libera servos humilesque. Indulge orantibus crimina; Suppli-
 ces beatifica: Seda disturbia: Salutem zelantibus Dominum, veramque
 humilitatem expetimus, zelumque iusticie. Lux æterna beatorum, qua-
 rentibus adesse digneris, zelumque Katholica libertatis largire supplicanti-
 bus: Zabulumque insidias, Zizania quoque Xbristianitatis leticiam turbantia
 litoris, largitor luminis sanctæ, determina. Zonam innocentie, vinculumque
 sanctum Xbristiane iusticie supplicantibus Xbristianis subinge: redime
 zelum quæsumus Xbriste, tu liberator hominum: h. e. Die Garfen ver-
 fachen ein grois volck nit weiß ich us wen is gehe / sehe dich für.

Decimus quartus Modus TARTYS.

Hic Modus in sequentibus later: Tartys Chrybes Faziel Isfoty Häel-
 vos Dreor Advear Asj Mearo Veny Satu Pemerson. h. e. Sie ist der funf-
 zehnt der erst.
 Chabor Maslotiel Tusevo Reneas Porean Trismery Penarfon: h. e.
 Alternatim ut supra.

Modus

p. 44. " Modus hic pro primâ cuiuslibet dictionis significativâ, utitur literâ
" sequente decimâ quartâ.

Exemplum TARTYS.

p. 129. " Johannes Trithemius, Sanctimonialibus in monte almi Ruperti, Katboli-
S 44. " cam fidem, lucidâ virginitate exornantibus, æternam felicitatem,
" continuo Religionis sanctissimo zelo promereri,
" æterni Regis misericordiâ.

" Providenter mittimus vobis, multo expositum tempore, Virum agma
" in temporalibus experientia, Ioannem de Kaunensstadi oriundum, Monasterij
" rj Veilsdorffensis reverendum & zelosum multo tempore Abbatē eandemq;
" Abbatiam liberè dimittentem. Accessit propter eum, sicut vobis promiseram,
" Monasterium Lypurgense, in quò Xristo serviebat precibus continuis,
" & sanctarum lectionibus Scripturarum occupatus, cum Monachis ejusdem
" Monasterij: & petij ut ad vestrum cœnobium descenderet, temporalium
" quæ rerum suscipere curam, Procuratorque fieret & Cellarius. Abbat
" Lypurgensis insinuat solitâ animo mutatus, dimittere eum tandem
" consentit. Oravi cum maximâ instantiâ, vixque obtinere ab eo consensum
" potui: Xristo inspirante tandem consensit licet timide: Ideo quod Monachis
" nialibus servire timeat, quæ levisimè mutantur. Timet non immeritò
" Nam sicut nos instruxit experientia, aliquotiens Moniales, Oeconomis suis
" reddiderunt pro benefactis, non laudabilem mercedem. Fœmineus animus
" repente mutatur zelo amaritudinis. Xristo autem tribuente, com-
" fido, illum vobis esse utilem. Xristianus est: Monachus est: Salvatorem
" nostrum timet: bonique est intellectus. Muliebrem ergo mutabilitatem
" cohercentes, admonere, quatenus esse constantes memineritis, suscipientes
" eum, cum sancto honore, atque sincerâ Karitate, omnem levitatem animi
" muliebris deponentes: maxime cum adjuvare vos & recuperare statum
" rerum temporalium, vestro in Monasterio collapsum, possit, auxiliante
" Xristo Redemptore nostro, Zelatoreque castitatis. h. e. Erist noch hundert
" versuchet in für gang wall/ e dan jr jme zu sili getruet: Er drincket ob-
" gern guden win/ und ist wunderlich.

Aliud Exemplum, dictionibus signifi-

cativis per omnia constans,

p. 65. S 66. " Salvator animarum, æterna virtus altissimi Patris, exaudi luctus
" miserorum, mitiga tribulationes innocentium, succurre tentationibus,
" gestate laborantium, desolationi fragilium. Jesu extende manum defen-
" sionis, quatenus esse mereamur emundati Zelatores tue justicie. Benignus
" sine fili Dei, delictorum tenebras expelle. Dulce animarum lumen, omni
" tempo

tempore zelum temerarium extrude. Glorificator zelantium tuam justici-
" am, subveni te expectantibus. Sevitiâ persequentis Zabule, potenter
" transsums tempora, sanctissimumque amoris radium zelose exorantibus
" affusa. O mitissime Jesu, amator rectitudinem zelantium, lacrymas tuo-
" rum examina. h. e. Din fiant werden mori umb nûn herkommen/ mit
" then pferden: Da habedich na zu richten.

Decimus quintus Modus SERQUANICH.

Modi hujus ratio hæc est. Serquanich Ofel Theory Dreoebi Amersfo- p. 132.
" Omear Pornis Layr Mear Penarson, h. e. Sedecima Litera est primâ,
" Chamerusin Maslotiel Veau Reneas Crally Thyryo Venear Penar- p. 133.
" h. e. Alternatim vacat una.
" Modus hic sequente decima quinta Literâ pro primâ utitur. p. 45.

Exemplum SERQUANICHI.

De Ecclesiasticis Scriptoris grandem feci Catalogum, quem Fra- p. 132.
" mitati tue, nuper videndum exhibui: nimisque repente concludens, fa- p. 45.
" me nonnullos præterisse famosissimos viros: non quod nomini eorum
" beneficium inviderem Katalogi, quemadmodum manuum pensator tumi-
" dus criminatur, verbis stultissimis Katalogum vituperans: qui me existi-
" carvit, suos homines non memorasse, solâ ex invidia, quod est falsissimum.
" non conceptionem Sanctissime Genitricis Dei, ego scripsi & affirmavi
" pensissimam semper florentemque sine novo originali fuisse, quod tumi-
" dus pensator, tumide repræbendere volens, dixit: Fulgentissimam Virgi-
" nem, reatu originalis noxæ (contrâ Catholicam observantiam, vanissimâ
" fuisse maculatam. Temerarium est, beatissimam Virginem
" elle deturpare. Colonienfes autem nobilissimi Doctores, volentes infa-
" ti Fraterculi opinionem veritati contrariam extirpare, citatum, vanas
" fabulas eum revocare compulerunt, Virginem beatissimam asserentes:
" confirmantes quoque Statuto, debere credi mundissimam, nulloque tempo-
" re quamvis brevissimo) originali fœditati subjacuisse. Tibi hæc, quoniam
" veritatem amas, scribere volui, quatenus beatissima Virginis exprobrato-
" res devites. h. e. Norn umb nûn wirt der Imptman kommen/ und den
" Buren die Kûenemen: Behalt din daheim.

Aliud Exemplum per Significantes singulas procedens.

Temporalium bonorum leticia, blandis lubricisque malis, Xristia- p. 63.
" que quietem leticia mortalis, varijs bellis fatigat Caro: Vanitas sæculi cri- p. 64.
" minosis est. Qui futuri regni beatitudinem temere videntur, datine-
" quitijs, boni nullius, bestijs ferociores, tramitem vite Katholicæ lucidum,
" miseri non requirunt. Velociter fugiunt bona falsa tamen universa: Et
" I Xristi-

„Xhriftiani velociter devoti, tranquillitatem vite tenebunt: quia non
 „quam sustinebunt alternationes. Verus Katbollicus fugit verè laticia
 „mundi, nihilque facit: temerè lucra non sectatur, amat munditiam
 „tutum, bonitate fulget, transitoriaque bona vilipendit, futuri luminis
 „mor: h. e. Dis ist fast ein best Man, bi de lutt in der stuben: In dem
 „de douch er nest, und sucht ein diensf.

Decimus sextus Modus JEFISCHA.

- p. 134. „Modò hoc ita utimur: Jefscha Ofiel Mear Patbir Lays Mean The
 „Dreochis Fazan Moab Lofas Ersoti Breo Pornys Tayr Penarson. h.
 „Septima decima est prima Litera Alfabeti.
 p. 136. „Chamerusyn Abroys Aslotiel Mean Reneas Vear Tryamo Cralti
 „nason. h. e. Prima vacata alternatim.
 p. 146. „Nam Modus hic à vacante incipit, cui significativa adjungitur, &
 „per alternas proceditur: Et decima sexta Litera pro primâ usurpatur.

Exemplum JEFISCHÆ.

- p. 135. „Mibi Venerando in Xhrifto Patri, Lymphargensium Oeconomus,
 & 47. „Religioso Domino Johanni Veilsdorffensi, nuncupato Joannes,
 „ovilis Spanbeimensis humilis Abbas, gaudia Cælorum.
 „Moniales Sancti Ruperti, te gubernatorem suum, nimia aviditate concu-
 „piscunt, teque humili rogant benevolentia, quatenus rerum temporaliu
 „gubernationem ipsius Monasterij suscipias. Servire devotis Xhrifto Virg
 „nibus, laudabile est atque meritum. Bonum habes rerum spiritualiu
 „ejusdem Cænobij, nominatissimumque Visitatorem, te maximo bono
 „complectentem: gravem moribus, ornatum virtutibus, consilio cautum,
 „omnibus dilectum, conversatione Monastica Religionis bene famatum,
 „cunctis honoribus notabilem (que vita meritò Xhrifto est gratissima) M
 „nasterij Sancti Joannis, optimum Abbatem. Literis tam Xhrifianoru
 „quam Gentilium, omnique sapientia, inter eruditos omnes celebrissimu
 „cujus sapientiam aestimare nemo potest. Gregem sibi commissum, optime
 „novit pascere: Zelosus virginum Xhrifto, custos est: quarum Claustrum
 „servat firmissimè. Non timeas sub eo, tam honestis servire Monialib
 „qui novit sponsus Xhrifto, secundum legem Monasticam, optimâ discreti
 „ne gubernare: Qui virtute & zelo fidei Xhrifiane; tibi libenter in nece
 „sitate subveniet. Hunc virum tam virtuosum, Bingenensis Pastorem
 „Cænobij hujus familiarem amicissimumque Gubernatorem tam religio
 „rum Virginum, libenter assumas. Laborem tuum Xhrifus, immortal
 „tis gloriâ remunerabit. Monialium sponsus, tutor & benignissimus renu
 „nerator, concedat tibi zelo bono, zelari meliora. h. e. Der Apt von Cam
 „Johans-Burg, hält convivia mit den Buren, blibt nit sel im Kloster
 „und setz och im Narren Schiff.

Aliud

Aliud Exemplum nullam vacan- tem admittens.

Gloriosum clementem nostrum Generatorem, Conditorum, Factorem. p. 62.
 „Universtatem, Xhrifianam memoriam Xhrifto gestorum faciens, hu-
 „militatis genubus, cuncto tempore benedicit. Quare obmutescimus? Aspi-
 „cimus Xhrifum, bajulantem bumeris lignum, Majestatem redimentem
 „sanctos. Xhrifus ligno confixus, moritur nobis. Xhrifte crucifixe, glorifi-
 „dor optime, omnium credentium exaudi voces. Xhrifte lumen fulgidum,
 „dor consolator Xhrifianos libera. h. e. Nit nım desen Monich zu ge-
 „sam: Er ist ein wilder Meyer.

Decimus Septimus Modus ABASDARHON.

Hujus Modi rationem ex sequentibus percipe: Abasdarhon Mor- p. 137.
 „Lafius Tharvean Buël Dreschyn Tayr Moab Ersoty Layr Pornys Theory
 „Mean Asar Penafon: h. e. Octava decima litera Alfabeti est prima.
 „Chameron Maslotiel Tafervi Renean Pornas Thylmewy Penafon, h. e. p. 139.
 „alternatim ut supra.

Modus hic primam cujuslibet significativa dictionis, in decimam septi- p. 47.
 „am post illam sequentem mutat. Non credo autem (scribit Trithem. p. 60.
 „60.) aliquem hujus Artis inscium, occultata per hos Modos posse aliquan-
 „tum invenire, cum etiam Artem scienti, & non bene usitato, sit difficile omnia
 „penetrare.

Exemplum ABASDORHONIS.

Fides Katbolica, neminem à damnatione salvat, nisi ardore divini a- p. 138.
 „oris fulciatur. Credere & zelum amoris divini non habere, nihil omnino p. 48.
 „inducit redemptioni animæ. Plures namque inveniuntur nunc homines,
 „qui gloriantes Katbolica, sed pauci habent fidei Xhrifiane opera: sine qui-
 „bus Fides moritur. Credunt multi, sed paucissimi observant.
 „Ite zelus credentium debilis, quem habere fortiozem, homines etiam in-
 „creduli possunt, honestate naturali. Paucis cruciabuntur inferni Gentiles,
 „omnesque qui non credunt Salvatore Mundi Hominem factum, Omni-
 „busque Filium. Excruciabuntur autem supplicij gravioribus, omnes
 „qui credunt, in mundum venisse Dei Filium, Hominemque factum, zelo Re-
 „emptionis Humanae, sed Xhrifianam Fidem, sanctis operibus minimè ex-
 „erant, peccatisque semper involuti, Mundi honores, æternæ Beatitudini
 „preferunt: Zelantes impias actiones, Fideique puritatem pravis moribus
 „intra obedientiam maculantes. Amatores autem Dei, qui habent rectum
 „Xhrifiane fidei zelum, Deo nihil præferunt, omnibus viribus Xhrifum
 „amantur, peccata fugiunt, divitias Mundi honoresque contemnunt. Nunc
 „intendite Sermonibus hisce, qui de Fide gloriamini: Amate Deum &
 „habebitis mercedem beatitudinis, justiciam zelantes. Si amaveritis vani-
 „tatem

„ tatem seculi, contra honorem Dei, bravium recipietis zelantium iniquita-
 „ tem, horrores Inferni, h. e. Psaff Heing von Mandal/ hait ein Non von
 „ Sant Kathrin darvon gefürt: Sindest du in/so nim in gefangen.

Aliud Exemplum in quo mysterium per significativas singulas procedit.

p. 61. 62. „ Gravibus insistentis mentis, humiliter postulamus, grammata tuano-
 „ va. Zelotes Trinitas bonestum nobis dona. Bonus zelus malum persequitur,
 „ non operatur. Petimus humiliter Xbriste piissime Pastor, succurre morbis
 „ omnibus. Gravibus delictis, beu sumus gravati. Veniam miseris presta,
 „ optime Redemptor. h. e. Morn umb sehn/ si gerüß/ und wart min am
 „ Grüs.

Decimus octavus Modus ZAAZENACH.

p. 140. „ Ratio hujus Modi, in mox sequentibus latet: Zaazenach Ene-
 „ Fari Neabdiel Lasy Chyrmean Ersoy Layr Pornys Theor Mean Penar-
 „ son. h. e. Nona decima litera, jam est prima.
 p. 141. „ Chamberusjñ Ferion Nodiel Aferomy Rean Badian Laso Sear Veobry
 „ Hastoripefon: h. e. Eins umb das ander/ als vor.
 p. 49. „ Mysterij in hoc Modo litera significativa, in decimas octavas, postea
 „ sequentes, transmutantur.

Exemplum ZAAZENACHI.

p. 140. „ Memor esto promissionis tue, quam Xbristo, suscipiens Catholicam f-
 „ & 49. „ dem, voto solenni obtulisti. Eterna leticia, quibusnam est promissa? Pe-
 „ nitentibusne an Sordidis? Sinè dubio promittitur, temporales voluptates
 „ & gaudia presentis vite, intuitu aternæ quietis futura, contemnentibus,
 „ aeternumque amantibus Deum. Orationibus sacrisque lectionibus Scrip-
 „ rarum, noverunt insistere, Catholicis moribus Xbristum amantes. Deum
 „ namque amantibus, paratur Infernus minimè. Aversi Deo, nihil aliud,
 „ quam vanitatē querunt, contemnentes aternæ Majestatis gaudium. Hi zelo
 „ amaritudinis elati, non Xbristo sed Diabolo serviunt. Amatoribus Dei, no-
 „ vimus premia optima esse promissa: sed amatoribus Mundi, Xbristianisque
 „ reprobis, Deus preparavit amarissimas pœnas Inferni. Quid obscuro facit
 „ Catholicum hominem, veritatem annuere? Tu qui gloriaris sinè zelo, te-
 „ que affirmas Xbristianum, non ostendis zelum tuum & fidem Xbristianam,
 „ moribus dignis, sed humilitate abiectâ Catholicæ Traditionis, credis sinè a-
 „ more. Non te arbitreris justum & fidelem. Enimverò qui Fidem habet, sed
 „ babere divinum amorem negligit, infidelis est: De Fide quoque frustra præ-
 „ sumit. Divini zelator amoris est, qui Xbristianam fidem, devotis ac bonis
 „ operibus, quotidie exornare non desinit: exercitans se humiliter, in artibus
 „ pietatis. h. e. Jacob Epis hait nu gesprochen: Er wäl dich erschicku/ so
 „ bald er dich möge ankummen: Nüt dich für jme,

Aliud

Aliud Exemplum literas secreti singulis præmittens dictionibus.

Zelatorem animarum nostrarum laudaturi, divino amore nos jugi-
 „ ter accedamus, nolentes quascunque Kalumnias, inutilesque vanitates, p. 59.
 „ aternas jucunditates cupientes. Ecce omnia, præter Deum & Justiciam, & 60.
 „ sperareunt. Quare hanc vitam amamus, exitiūque immergi optamus?
 „ Quare abducimus nos? Oremus Xbristum, devotionis amorisque aternæ
 „ Zelatorem, assiduâ instantiâ. Gravibus quotidie commaculamur
 „ impellimurque tentationibus. Xbriste dulcissime, zelum amoris nobis lar-
 „ gire, dulcedinisque tue, ne noceat animabus iniquitas. h. e. Der Pherner
 „ von Bing/ ist hint umb eins verschiden: lug nach der Pharren.

Decimus nonus Modus MENDRION.

Rationem hujus Modi, sequentia te docent: Mendrion Suriaco p. 143.
 „ Breetnir Ersoy Newo Omeat Nyco Lays Ersofa Theory Pornys Azam, &
 „ Mean Laffas Astopenafon: h. e. Vicecima litera Alfabeti, nunc est
 „ prima.

Chamerusjñ Merion Nodiel Burmy Raveto Badria Savapo Elay Reas p. 144.
 „ Penafon. h. e. Ein umb die ander ut supra.

Hujus Modi litera primâ dictionum significativarum in decimas no-
 „ nas sequentes, ex ordine transferuntur. p. 50.

Exemplum MENDRIONIS, in quo, quæ de sunt literæ significantes, nudæ saltē a G. S.

restituuntur.

Omnium rerum Conditor, reformator & factor, creavit primum ho-
 „ minem Adam, cui uxorem conjunxit pulcherrimam, nomine Evam, p. 143.
 „ omnium viventium Matrem. Catholicam Ecclesiam præfigurans, conjun- & 50.
 „ gendam Pastoribus, moribus rectitudinis pulchrè resurgentem, paritu-
 „ ramque bonorum filios operum homines: qui regna cœlorum sinè fine man-
 „ sara, humilitate percipiunt. Redemit nos Xbristus per benignitatem,
 „ suam, humilians se propter nos. R. l. k. a. f. o. Oportet itaque benignissimum
 „ nos amare Deum, qui nobis fidem dedit Catholicam, quam amantes vera-
 „ citer, felicitatem Angelicam jure obtinebunt. V. x. r. r. b. p. b. k. r. k. a. k. f. i. q.
 „ p. f. z. e. a. l. z. e. u. k. r. o. a. f. o. u. b. p. p. f. b. o. a. f. k. c. u. p. q. d. r. a. b. Omnes er-
 „ go Conditorum nostrum omnipotentem, verâ religione conversantes, Ka-
 „ tholicèque viventes, quotidie honoremus. Domine Jesu, benignissime Sal-
 „ vator, qui nos omnes misericorditer redemisti, de barathro mortis, fragi-
 „ litatem & infirmitatem nostram, benignè attendens, Catholicæ nos fidei
 „ conforma: quatenus post transitoriam vitam, requiem aternæ consolatio-
 „ nis

„ *nia & felicitatis, perpetuo habere mereamur. h. e. Wis das Hans
Schwert silabets von dir rebe in din abtrefen und nimpt sich
doch an für dir / als sy er din fast guder fränt : Getrue jme
nit zu sil.*

Aliud Exemplum, in quo singularum Dictionum Literæ primæ, se- creto inserviunt.

p. 57. „ *Xbarissimum, optimum, benignissimumque Catholicorum defensores*
p. 58. „ *benedicentes, oportune adoremus. Fideliter per Christum omnis faciat be-*
„ *nam charitatem, perseverantis fidei ponat quietem beatitudinis. Fides Ka-*
„ *tholica Christum laudet per bona opera: gaudeat Catholicus victor. Xbri-*
„ *stus bonis Catholicis que factis, quotidie devotissime benedicat. Quoniam*
„ *ornatus Religionis baltheo, felicitatem infinita beatitudinis tenebit, remu-*
„ *nerationem capiens fulgentissimi honoris. h. e. Drenger dis briefs, / Ist ein
böser Knabe: nit getrue jme zu sil.*

Vigesimus Modus, NARCONIEL.

Hic Modus, quomodo Secretum regat, sequentia demonstra-
p. 145. „ *bunt. Narconiel Aples Pornia Navelo Meas Triome lineas Azyfan Lasian*
„ *My Brestion Ersoty Penafon. h. e. Penultima jam est prima in Alfabeto.*
p. 146. „ *Medara Castotiel Va Reneas Thafny Thirno Tbesa Penafon. h. e. Al-*
„ *ternatim ut antea.*
p. 51. „ *Litera in hoc modo prima dictionis significantis, transponitur in vi-*
„ *cesimam proximam sequentem.*

Exemplum NARCONIELIS.

p. 146. „ *O benignissime Jesu, gratias agimus pietati tue sanctissime, qui san-*
p. 51. „ *guine tuo Genus humanum, Patri cælesti reconciliasti: pendens elevatus*
„ *in Cruce miserabiliter, quassato corpore, animo tristi, facie consputa, por-*
„ *tansque nostra crimina, per zelum ineffabilis charitatis, nostros livores*
„ *sanaisti. Floridam assumpti corporis juventutem propter nos vulneribus*
„ *durissimis subdidisti, ut hominem vivificares mortuum, nimia charitate*
„ *devictus: Catholicamque restituens communionem, mori laboriosissime*
„ *voluisti. Gratias igitur quas possumus, Redemptori nostro, Catholici ag-*
„ *mus, gementes & lacrymantes, memoriam Passionis (more Christiano)*
„ *Salvatoris Generis nostri rememorantes. O benignissime Jesu, salva me be-*
„ *nitatem tuam solita, mihi quæcunque indulge quæso peccata. Rege me, cum te*
„ *quæ soles, lenitate, me gaudio letificans. Redemptor mi, sana me. Sanctissi-*
„ *me Jesu, carissime Jesu, verum lumen cordium. Benedico te Conditor Mundi poten-*
„ *tissime, Rex Christiane Saluator, lumen inextinguibile: quæso purifica ani-*

mam meam, fautor omnium. Illumina me Christiane amator excelsæ fidelium:
„ *Gloria te quærentium, me respice: Da beatitudinis sempiterna gaudia:*
„ *Da amoris tui ferventissima incendia. Vita Jesu, Sanctorum omnium,*
„ *Salvator Mundi, Clementissime Jesu, per dolorem benedictæ acerbissimæ*
„ *quæ Passionis tue, concede mihi lumen intellectus amoris quæ tui, humili pu-*
„ *raguè conscientia, radios lucis prægustare. Misere mei bone Jesu, clem-*
„ *entia fons, pietatis abyssus, gratiarum plenitudo, lumen supernorum Ci-*
„ *vium; mihi quæ sanctæ charitatis suavissimum dulcissimumque gustum in-*
„ *funde. Eripe me examinatore omnium cordium, & da mihi cum puritate*
„ *laticiam, ut exultem in laudibus tuis, glorificans te: quoniam dolore vulne-*
„ *rum tuorum sanastime. Quid retribuam clementia tue, Redemptor meus,*
„ *civificator meus? Compator tibi lacrymans; & felicissima Passionis, san-*
„ *ctusque vulneribus corporis tui benedicens, o benignissime Jesu, gratias in-*
„ *mortales ago, indulgentiam facinorum postulans, h. e. Dir wirt geschre-*
„ *ben her zu koemen. Ist min rait du duest es nit: Wan der anschlag ist /*
„ *dich zu verdrencken / oder in ewig æfengnis zu setzen: Huch dich.*

Aliud Ejusdem.

Creator generis humani, aspice Deus famulos tuos, zelo rectitudinis
guberna, quatenus bene conversantes, brevium consequamur, gaudium
cælestium. Adjuxit nos fragiles miserosque homines: sanctisque moribus
exorna Catholica pietatis. Sancto quasumus mentes nostras lumine il-
lustra, quatenus tuam recolamus Passionem, sedulo cum lacrymis, operi-
busque bonis. Jesu Christiane Saluator, libera nos virtute effusi sanguinis tui.
Catholica unitatis gubernator, salva populum tuum graviter afflictum,
quem dudum beatissimo effuso sanguine, in cruce moriens redemisti. Aspice,
quam gravissime cunctus affligitur populus, sub crudelissimo Turco. Libera
nos miseros per gratiam, quæ redemisti nos. h. e. Ich bid dich / kom von
sund an zu mir / is duet sere noit.

Vicesimus primus Modus PAMYEL.

Hunc Modum sic sequentia demonstrant. Pamiel Lyræ Lasian
Marvelo Breotbis Thirmoan Ersoty Layr Pornis Theory Moar Azas Pena-
fon. h. e. Jam ultima Litera Alfabeti est prima.
Chasmeron Apornys Veto Mean Ilno Vean Aploys Cralta Ilfo Penafon. p. 149.
h. e. Prima vacat ut in alijs.

Modus autem hic primas literas cujuslibet significantiæ dictionis, in
vicesimam primam proximam sequentem, quæ est ultima nostri Alfabeti,
per ordinem transfert.

Denique loco inferiorum Alphabetorum tabulæ, si placet, su-
periore Alfabeto, in omnibus hisce Modis, ad velandum Secretum,
uti possumus.

Exemplum PAMIELIS.

p.148. " *Ullulate Mortales, qui nunc ridetis, benignitatem nostri gloriosi Re-*
 & 53. " *demptoris, gravissimis peccatis horrendisque sceleribus, multipliciter in-*
 " *gratisimè spreveritis. Ecce Turcus, Christianorum lethalis inimicus, ab Un-*
 " *gariâ movebit exercitum, trucidabitque homines, more bestiarum. Tran-*
 " *sibit Danubium truculentus & zelo impietatis, quasi igne succensus. Pro-*
 " *pterea lugete miserrimi, horrenda cade morituri. Ubi zelus vestrer miseri-*
 " *rimi Christiani: Constantia & devotio ubi? Longè abhinc recessit Christiani-*
 " *na benignitas, vestrorumque gravitas. Fidem Catholicam deseruistis: ze-*
 " *lus & fervor amoris divini procul abiit. Propterea hostibus trademini*
 " *crudelissimis, qui devorabunt vos quasi locustas. Auditum percepimus,*
 " *quàm crudeliter Turcus Ungariam, Bohemiam Poloniamque invaserit:*
 " *Civitates destruxerit validissimas: mulieres virginesque consecratas Deo,*
 " *zelo sanctitatis tenentes captivatem, turpissime stupravit: horribiliterque*
 " *mastravit Catholicos quoscunque homines, infansque bestiarum, crudeliter*
 " *grassavit ubique. Crudelitas ejus, homines & bestias superat. Germa-*
 " *niam totam, repente suo turbabit exercitu bellicosissimo, nisi generalis*
 " *Principum defensio, sinè morâ resistat. Gementes igitur, humilitatem as-*
 " *sumite: mores emendate, cum lacrymis Deum orate: quatenus vobis con-*
 " *cedat remissionem delictorum, & liberet nos ab inimicis, qui sanguinem*
 " *nostrum sitiunt, maximo desiderio. h. e. Noch sint umb nân / wart min*
 " *an dem schlage / bi der brücken / da wil ich dich suchen / hinder dem Bron.*

Aliud Exemplum, singulis signifi-
cativis constans.

p.55.56. " *Tempus transit, zelemur quietis sinceritatem, levemus humilitatem*
 " *mentes, lugendo nostra quotidie malefacta. Tempus lugendi adeff, mun-*
 " *demus tenebras, motuum linquemus hoc seculum, fugientes desidia*
 " *torporem, teneamusque zelum Catholice sanctitatis.*
 " *h. e. Wart min moru umb nân / mit*
 " *gevalt.*

De Conquisitione Dictionum, ubi pri-
ma Syllaba consignificat.

Hoc & sequens Caput, quæ tractant non de Literarum per se, sed Syllabarum & Dictionum obscuritate, huc proprie non pertinent: (vide cap. 3. lib. 2.) sed spectant ad lib. 7. c. 2. & 5. ubi de ijs ex professo agitur. Hic tamen maluimus ductum & solum Trithemij sequi, ne Steganographiam ipsius, aliquâ parte mutilare videremur. Id quod monendum hic duximus. Ceterum Trithemius Modum hujus Cap. nomine JASGUARIM insinuat. Ejus ratio, quæ diu in sequentibus latuit, jam ductore Pyriehiele Directo, ex ijs sic detegitur.

Jasguarim Apornys Vesale Moës Jabel Throë Tadrys Afel Cathylos p. 150.
 Thubla Nailfo Thurmil Vear Turiel Cralt Solmjs Aslotiel Naëmes Ren-
 har Vear Thyrimo Cralnoty Saon Dremion Laviel Odres Notiel Pornys,
 Pernis Mear Moab Sayr Aslotiel Lo Raytu Lian Afero Bian Eory Churio
 Bays Astropenafon. h. e. Primæ tres & ultimæ tres lineæ vacant: Dein-
 de prima Syllaba cujuslibet Dictionis, vacat alternatim, solvente
 primâ alterius verbi.

Chamervysn Otbriel Arnotiel Solays Elty Naëles Proy Vear Sato Cralt p. 151.
 noty Penafon. h. e. Tres lineæ vacant antè & post.

Exemplum JASGUARIMI.

Hæc est Prophetia Nicolai Basselij Irbusiensis San-
 ti Episcopi, quam vidit in Spiritu, & dixit: Hæc di-
 cit Dominus Pastoribus Ecclesiarum: Cito peribitis,
 quoniam calamitas maxima, vestrum Dominium latum dissipabit, totam-
 que Europam resperget. Væ Ismaëlitis, qui Tabernaculi fœderarumpunt:
 quoniam livore & temeritate pascua rapiunt. Ecce rumpetur dominium
 quod habetis, nisi pœnitentiam ampliorem acceleretis: trademini quoque
 dilacerandi. Hæc tota Ecclesia resperfa est pessimis moribus. Simulatio
 invasit Ministros ejus: fugite, nolite respicere, alias desolabimini, eritis-
 que tractus canibus; totam terram respergent sanguine: Querite pœni-
 tentiam habitatores terræ: Benjamin adolescentulus turbationes expe-
 riatur.

Væ habitatoribus Genesarethi, quæ est Europa, quoni-
 am propter multitudinem peccatorum suorum peribunt,
 sub manibus Bulgarorum. Explicit Prophet. Nicol. Ep. Irb.

h. e. Cave latores istarum literarum, quoniam traditores
 pessimi, fures detractoresque ha-
 bentur.

CAPUT XIV.

De Conquisitione Dictionum, ubi retenta Dictiones significant.

Non tantum uni Litera aut Syllaba, sed & integris Dictionibus significantibus, interjiciuntur otiosa Dictiones. Ubi eodem planè modo proceditur, quò hactenus vidimus. Accommodatio saltem tenenda. Inde quomodo progrediendum Author, Modo Recto & Inverso docet, Dardarielis & Sarandielis nomine. Vide infra in lib. 9. c. 5. Modum nostrum sextum.

Primus Modus DARDARIEL.

Hic Modus, uti sequentia, (quorum lectionem Pyrichiel dicitur p. 153. rectus jam dirigit) innuunt, sic peragitur. *Dardariel Pirmo Naderum, Pornis Melto Nachyr Pbeon Phiros Evah Estafri Thirmavo Oniel Marvid, Vear Raby Cralnoty Vemy Throè Orbafel Asar Ravean Purgiel Near Ja, no Masfel Arlay Naservi Myrpos Modias Merchul Noty Penafon.* h. e. In principio & fine vacant tres rugæ, in alijs secundum & penultimum verbum observa: Nam sensum dant.

Exemplum DARDARIELIS.

p. 154. Dominus noster Jesus Christus, mitissimus animarum nostrarum, Saluator, promisit nobis felicitatem æternam consolationis, si mandata ejus, puro semper corde observemus. Tu ergo charissime, frater, custodi mandata Dei & sancta Regula diligenter, quia, nisi omnia usque ad mortem inviolata servaveris, quæ Omnipotens Deus tibi mandavit, morte peribis æternâ. Idcirco tradidi tibi formam & legem, religiosâ & sanctâ conversationis. Cave igitur diligenter, ne cor tuum per amoris desiderium, alicui creature mortali dederis possidendum: Quia nemo venit ad illa suprema, gaudia, nisi qui Mundum præ Deo contemnit. Iterum ego per has meas te literas hortor, ut amicum charissimum: Monitiones meas quas feceram observes tibi. Me enim felicem existimo cum scripsero aliquid isto sacro tempore, maxime ad adificandum, de modo bene vivendi, quo te semper melior efficiaris. Idcirco nunc iterum, tibi scribo in bonum tuum: Quia non minus periculum tuum quam meum timeo. Sed oro semper vigila, in timore Dei proficiens quotidie, & vivens innocenter nulli nocens, in sanctoque proposito omnino perseverans. Non confidas temporari, non fortunæ, non ætati: Quia nihil sunt nisi fumus. Revera ego te diligo, sincere in Christo Jesu orans, ut ipsemet tibi

quoque

quoque sum dilectus, disponat. Et qui absens sum tibi corpore, præsens semper in spiritu existam. Unde cum tui memoriam jugiter habeam in orationibus meis, ne tu mei obliviscaris, te vehementer oro. Vale. 12. Calend. Maji: Anno M.D.

h. e. Custodi diligenter, omnia quæ tibi tradidi: Et cave, ne alicui dederis illa: nisi has literas meas observes, cum isto modo, quò nunc scribo: (Timeo semper) Et nulli omnino confidas, nisi ego ipsemet sum præsens.

Secundus Modus SARANDIEL.

Hic Modus, uti sequentia, secundum Pyrichielem Directum docent, mysterium sic involvit. *Sarandiel Marfo Pornie Joniel Schendiel Jano Nati Chilpres Josachar Meon Pristi Dyon Volayr Penafon.* h. e. Atque incipe modo præcedentis capituli. p. 156.

Exemplum SARANDIELIS.

Omiser Homo & verè miserabilis, cur non attendis omnium temporalium instabilitatem? Et cur te moriturum brevi non cogitas? Memento quid primus homo promeruit: quòd mandatum violavit. Utinam sicut optavit Balaam, moriatur anima nostra, justorum morte, ut contemnentes voluptates præsentis & vanos Mundi honores, simus immaculati, custodientes nos ab omni peccato. Sed non curamus, quousque tandem, horrenda vincula mortis incidimus, cruciandi in perpetuum. Felicem illum existimo, qui ista præcogitat. Igitur o Homo projice mundum, sicut fecit Dei Filius: Et cogita, quanta ex ejus amore mala, nos sequantur. Multa enim pericula nobis ingerit, & quoniam suis est damnabilis amatoribus, merito contemnitur. Verè est dignus æternâ morte, amator Mundi. Quid tibi prodest iste Mundus, miserabilis homo? Qui dum amator fugit: dum præsens est transiit: dum exultat deiecit: dum blanditur decipit: dum floret crescit: dum amatores suos emittit, ad perpetuas misérias transmittit: Anno M.D. 12. Cal. Maji.

h. e. Præfens homo iste, morte est damnabilis: quoniam multa mala fecit. Projice illum in vincula, quousque nos sumus præsentis, ut moriatur sicut promeruit.

CAPUT

CAPUT XV.

Duodecim Trithemianos Modos, Gordonodo impeditos exhibet.

Licet nolumus, adhuc quosdam Modos, ad numerum Signorum Zodiaci, à Trithemio confectos, in Manuscriptis reperiri, qui typis nunquam exscripti. Fidem facimus Manuscripto nostro, quod ad Codicem quendam pervetussum Joannis de Woësbroëch Magni Telonij Brigenlis Magistri, Anno 1520 exaratum habemus. Adfectabamus autem Authoris autographum, quod ille, Philippo Electori Palatino obtulit, videre & cum nostro conferre. Verum jampridem Franciscum Junium, Heidelbergensis Bibliothecz quondam præfectum, malo sanè cæstro percitum, Steganographiaz illud autographum, Vulcano sacrum fecisse, accepimus, quod cum Bovillo & alijs imperitijs, magica impuritate infectam eam esse, delirasset. Inde ergo cum subsidij nihil ad nostrum Exemplar, pertingere potuerit, dabimus nihilominus illos Modos, utcumque ibi exscriptos, in gratiam præsertim eorum, qui nihil Steganographicorum enigmatum, ignorare volunt. Nos enim adhuc amplius, judiciaria ista Nota, N.L. Reperiuntur autem illi, in Primo Libro post Cap. 31. Steganog. Trithemij, vel Modum Bydiclem, absolutis Modis minus Principalibus. Quos deinde Libro Secundo, Transpositorij Modi excipiunt. Nos citrà istius ordinis Trithemiani præjudicium, colophonis loco, istos Modos huc transferre volumus.

Ex his ergo Primus, (vel cap. 32. Steganogr.) se ostendit, nomine MALCHIDAEL, primum utpotè Zodiaci obliqui locum obtinens, cuius fixat & sequentium undecim Modorum Claves, in Conjuratiombus, cuiuslibet Modi Exemplis præmissis, recondita bucusquè habentur. Credimus autem, ab ignaro aliquo Artis, in speciem esse huc repositas: Indicio sunt quedam Conjuratiões, quæ à præcedentibus Modis, uti & sequentibus mutuate, huc sunt translata. Sed nihil definitimus. Sequitur ergo huius Modi præfensa Clavis:

Malchidaël quera Lamerdo prois ili astrofel guaros lodor Hamilebar, si Planen Merasli bolu Dermol Solamun aforas mesfos omeran fabelmeru, sym Perodes bari charat moson astropendafon, h.c.

Exemplum MALCHIDAELIS.

Johannes Trithemius Abbas Spanbeymensis, Jacobo Kymolano Car- melitarum Ordinis, amico suo. Cum autè paucos dies Coloniam naviga- venissem, audiivi te istic in tui Ordinis esse conventu, de quo subdubitantem

me, certiorè hodiè reddidit Jacobus noster de Massee, Medicine Doctor, nobis ad prandium invitatus. Mox epulis de mensâ remotis, calammum postula vi & chartam, tibi què literas scripsi, quas mitto, non valens differre ulterius tui desiderium. Volumus itaque & precamur obnixius, ut crastino mane ad nos venias, nobiscum pransurus, totumquè diem concessurus disputationibus nostris. Aderit nemo, qui nos impediât. Solus sum enim, cum familiaribus meis, & unico Marchionis Brandenburgensis, necessario Mathematico, homine sanè perquam humano. Nihil te debetur, quin venias. Hospitium huius famuli mei relatione agnosces. Vale, ex ipsa domo mansionis nostræ, in Colonia, hodiè nonâ die mensis Julij, Anno Christianorum, 1505. h. e.

Carmen, Cap. 32. claudens: Malchidaël Proys Dilamon Veroni Ditrurn Abrahade bados cadipil pason loref masarat damon omos dromit nostris varo drus astropendafon madebit r asst larot fabelmeri. h.c.

Secundus Modus ASMODEL, sive 33. Caput Lib. I. Steganog. Trith.

Carmen præmissum Exemplo: Asmodel therdial chramelt borays fabelmerusan dilo perocbi meroen drupan agualo corydon atalech omelay cusan etipha ozian azacbum buefar. h.c.

Exemplum ASMODELIS.

Mors timenda cunctis, qui in lege Domini non sapienter ambulantes, terrena cælestibus, & caduca prætulerrunt aternis. O miseri nos, o infelices, quid necessariò faciemus morituri, qui propterea maximè mortem exarcescimus communem, quia malorum nobis conscij, timemus Judicis sententiam, quem offendimus. Omnibus enim vitam in terra ducentibus, necesse est mori. Sed nunc tū, vel serò tandem cogitantes, nos propè jam morituros, vitam emendemus, ita mortem timentes, ut priusquam veniat, peccatis moriamur. Non enim timebimus mortem carnis, si mortificati vitij, in amore Dei vixerimus, per sanctæ opera pietatis. Quisnam mortem metuat temporalem, cui pro justicie merito, vita aeterna promittitur? Mortis tamen nostræ ad finem urgentis vitæ, nunquam debemus oblivisci: Quoniam qui se quotidie recordatur ex necessitate moriturum, facile contemnit presentia, & in futurorum speculationem assurgit. Vana sint omnia quæ in Mundo cernimus, & nihil eorum, nobiscum morituri possumus auferre: nec aliter exhibimus mundum istum, quam intravimus, nudi, pauperes, egeni, nihil omnino possidentes, præter id solum quod in carne gestimus, sive bonum sit, sive malum: dicente ad Johannem 22. Quia Dei unio: Scribe, Beati Mortui, qui in Domino moriuntur, quoniam operarum sequuntur illos. Anno M. D. 3. Cal. Maij. h.c.

Tertius Modus AMBRIEL, sive

34. Caput.

Carmen: Ambriel dabrai Abranes buveson madel ramelech tuve.
 „ la vemala maserat nase saday azaran aki menas meson comari ofsturan
 „ pisaras asrapenofon, h.e.

Exemplum AMBRIELIS.

„ Mundus amatores suos demergere in profundum inferni consuevit,
 „ non portare: Et nemo unquam mundo credidit, non deceptus. Contemnu-
 „ dus ergo nobis est Mundus, ô Famuli Christi, & nihil penitus diligendum,
 „ non divitias, non honores, non gaudia, non voluptates, non colloquia boni-
 „ tum, non salutationes, non munuscula, non laudes, non carnis solatia, non
 „ aliquis in vestitu ornatus. Vestra sint divitiae, DEI AMOR, & pura consue-
 „ tie testimonium, quibus acquirendis conservandisque omni studio vobis
 „ semper est invigilandum. Nec decet vos, Dei Filio, ô Fratres, mancipati
 „ addicti, in aliquo curam habere de mundo, rebusque caducis, sed hoc solum
 „ providere omni tempore debetis, ut ei complacere possitis, cui vosmetipsos
 „ obtulistis in holocaustum. Honores autem sunt, jejunium, abstinentia, &
 „ compunctionis lachrymarumque secularium & extraneorum omnium
 „ declinare conspectus, detestari colloquia, salutationes mulierum spernere,
 „ munuscula & epistolas familiares contemnere, & nihil mundanum peni-
 „ tus amare. Gaudia & voluptates Monachorum sunt, Lectionibus divina-
 „ rum Scripturarum insistere, sanctis se meditationibus occupare, orationi-
 „ bus semper intendere, macerare carnem, mentem sacris ornare virtuti-
 „ bus, & nullum tempus infructuosum expendere. Ornatus autem Fratrum
 „ claustralium, humilitas est & puritas cordis, sine quibus nemo, Deo pla-
 „ cui unquam. Christus enim Jesus, Omnipotentis Dei Filius, iustificatus
 „ fidelium animarum sponsa vestra est, cui vos mente & corpore fideliter
 „ servituros, in puritate perpetuo mancipastis, vestrum in vobis ornatum
 „ requirit, non carnis sed cordis: non corporis sed mentis: non vestium sed
 „ virtutum, non interioris pelubritudinis, sed internae puritatis. Huic vos,
 „ ô Fratres ornate, non Mundo: huic placere satagite non hominibus. Val-
 „ te. 12. Cal. Maij, M.D.h.e.

Quartus Modus MURIEL,

sive 35. Caput.

„ Muriel onear Camerfyn Cobodor Masseri lyne batnaon greal lamedon
 „ odul pedarnoy nador janoz aui chany rin pleadorny tri velidr amon: h.e.

Exemplum MURIELIS.

„ Vana est, charissimi Fratres, omnis scientia hujus Mundi, si conver-
 „ sanon fuerit ad cultum Dei. Sacra autem Scriptura, quam merito nuncu-

„ amus divinam; omnem hujus Mundi scientiam & doctrinam, procul ex-
 „ edit: quoniam vera sine ambiguitate predicat, mentem Lectoris placidam,
 „ terrenis ad caelestia vocat, eamque pro Dei amore humilem reddit in
 „ prosperis, & fortem atque constantem in adversis. Hic est sacri fluminis
 „ impetus, qui civitatem Dei laetificat, planus simul atque profundus, in quo
 „ agnus simplex & parvus ambulet, & Elephas maximus natet. Mi-
 „ rabilis iste fluvius est, in quo simplex ac sine literaturâ Christianus, pedi-
 „ tus, ut ita dixerim siccis, ad salutem securus transire poterit: & magnus
 „ humiliterque Literatus, & natare potest, sobrie sapiendo, & si nimium
 „ scrutatus fuerit, submergi. Habet enim in publico, unde parvulus nutriet
 „ & servat: in occulto, unde mentes sublimium, in admirationem ducat.
 „ Nam in uno eodemque sermone, dum narrat Historiam, multiplex pan-
 „ dit mysterium: Et in superficie quidem, Simples dulciter refert, & in
 „ secretis mysterijs sublimiter exercitat Sapientes. In apertis quidem po-
 „ tuit esse, quoniam nullâ fractione indiget: In obscurioribus vero cibus est,
 „ quoniam sine expositione fractionis, non potest deglutiri. Propterea Di-
 „ vus Ambrosius praecipit, dicens: Caelestium Scripturarum eloquia diu te-
 „ nere ac polire debemus: toto animo ac corde versantes, ut succus ille spiri-
 „ tualis cibi, in omnes se venas animae diffundat. Divus & fecundissimus
 „ ager divinarum Scripturarum: omnes in se habet delicias, omnemque
 „ varietatem producit: Et sicut Manna, secundum voluntatem uniuscu-
 „ jusque sapiebat in ore; ita sermo divinus, omnem tibi saporem, quem vo-
 „ lueris, praestabit in corde. Nihil enim ô Fratres vobis melius, nihil suavius,
 „ nihil iucundius esse potest, quam si omni tempore, sacris vos, cum desiderio
 „ cordis, occupaveritis scripturis, mundosque custodieritis, ab hoc saeculo
 „ nequam. Propterea sint Scripturae divinae, semper in manibus vestris,
 „ & jugi meditatione, in corde volvantur, nec sufficere vobis putetis, man-
 „ data Dei memoria tenere, & operibus obvivisci, sed ideo illa saepius legitote,
 „ ut faciatis quod didicistis. Job. Tritib. Abb. Spanb. 12. Cal. Maij. h.e.

Carmen adjunctum: Muriel Xurtiel Cbamerufyn Saty Pemalros
 „ Doy Janothi Catbutmo Parmoy Jotran Lamedon Frascu Penoy lthbon
 „ Fabelmerufyn. h.e.

Quintus Modus, VERCHIEL,

sive 36 Caput.

Carmen: Verchiel Tartys Chrybes Fazieli Isfoti Haclnot Dreor Ad-
 „ ear Afy Mearo Veny Satu Astopemerson: h.e.

Exemplum VERCHIELIS.

„ Mandata Dei scrutari, nisi quies mens non potest. Ut ergo religiosum
 „ exerceatur studium, abjicienda sunt iurgia malignorum:

„ Scrutari legem possunt utrumque quieti

„ Si Mundi a strepitu, libera corda vacent,

K 2

Ut

„ Ut mens ergo, pijs studijs intenta, iurvetur
 „ Prælia diuinus carnea vincat amor.
 „ Nam Templum Domini, per sacra silentia crescit
 „ Et tacite struitur non ruitura Domus.
 „ Mundatis igitur animis, Fratres dilecti, & corde in Dei amore compuncto,
 „ atque in verâ contritione humiliato, ad studia Scripturarum procedite,
 „ quia non illuminabit vos Dominus, nisi ab omni prius fecerit iniquitate
 „ purgatos. Namque Scriptura dicit: Perverse cogitationes, separant
 „ Deo. Probata autem virtus, corripit insipientes: Quoniam in malore
 „ iam animam, non introibit sapientia, nec habitabit in corpore, subdito pec-
 „ cati: quia Spiritus Sancti discipline effugiet fictum, & aufere se a cogi-
 „ tationibus, que sunt sine intellectu. Ideoque orandum vobis est cum Sancto
 „ David crebrius ad Dominum: Cor mundum crea in nobis Deus, & Spi-
 „ ritum rectum innova in visceribus nostris. Job. Trib. scripsi, 4. Cal. Maj.
 „ h.c.
 „ Verbiel Marlos chameron Pyrcobi pean fruayr fabelronti gæit
 „ siargoti melaffor bialbra penor olefi ajulbrani ordu casmeron omer vema
 „ bon pendar, h.c.

Sextus Modus HAMALIEL, fivè 37. Caput.

„ Carmen: Hamiel Oziafali symache axioma cumado stanoplos
 „ menra comerfi alphas bilmel proys de la charpres ifi bo plesdos fabes
 „ plear unadlent adelmi: h.c.

Exemplum HAMALIELIS.

„ Fratres charissimi, si sciretis, quam grata sint Deo puræ mentis ora-
 „ tiones, & quantam animæ conferant utilitatem, nullum transire tempus,
 „ sine precibus sine retis. Oratio enim nostra, si pura fuerit, & ardens in
 „ fervore spiritus, nunciu est fidelissimus ad Deum, pro nobis Deo loquitur.
 „ & omnia, que salutis nostræ sunt necessaria obtinet, dum precatur. Quo-
 „ circa vos admonet, & in verâ charitate exhortor, ut sine intermissione
 „ oretis, nec à Sancti Spiritus fervore unquam cessetis. Non sit vobis ullum
 „ tempus vacuum, vel in torpore mentis ociosum. In timore Domini semper
 „ quæso vigiles & solliciti esote, quatenus tentationes imminentes, foriter
 „ possitis vincere ac superare. Mox ut cogitationes foridae mentem pulsare co-
 „ perint, ad studium orationis recurrite, & minime vobis poterunt prevale-
 „ re. Oratio namque, grandis munitio est animæ, in cuius præsentia, deficiunt
 „ omnes machinationes partis adversæ. Per orationes enim purissimas, omnia
 „ nobis à Deo tribuuntur utilia, & cuncta procul effugantur adversa. Mens
 „ orationibus puris, in amore Dei valenter accenditur, & quicquid occurrit
 „ levio-

„ levioris macule, orando purgatur. Orationibus sanctis & continuis Man-
 „ dus vincitur; animæ pestes, devotis precibus sanantur: Lachrymis & fle-
 „ ribus superatur Diabolus: Et cui mille cohortes ad pugnandum non sufficient,
 „ unius oratione pauperis infirmatur. Sic cogitatio turpis, animo vestro per-
 „ Damones immissa fuerit, impresso mox fronti signo, dicitote: Salva nos
 „ Jesu Christe, Mediator Dei & Hominum, & cunctam à nobis, hostis anti-
 „ qui de pelle nequitiam, per tuam innocentissimam Passionem. Quid hæc
 „ oratione brevius, quidve potentius esse potest? Nam statim, ut contra
 „ Demonum vel præsentiam vel suggestionem, cum fervore mentis prolata
 „ fuerit, omnis iniquitatis machinatio recedit. Orationis enim puræ, vir-
 „ tus est maxima; quoniam & cælum penetrat, & suâ constantiâ debellat
 „ æreas potestates. Oratio mentem illuminat, affectum purificat, veniam
 „ delictorum impetrat, Spiritum in Dei amore, contra omnes adversarios,
 „ confortat. Omnia enim, devota potest oratio, firmitudine fidei & pu-
 „ ritate fidei decoretur. Oratio Demones fugat, virtutem malignantium
 „ generat, languentem in tepiditate animam sanat, ac debilem & infr-
 „ miam, in Dei amore Spiritum confirmat. Oratio pura Deo facit proxi-
 „ mum, & cum quem acceperat servum, Dei facit esse amicum. Oratione
 „ & lachrymis Rex Ezechias quindecim annos vitæ longioris obtinuit, &
 „ Prophetæ sententiam precibus mutavit. Orationibus viri sancti clarue-
 „ runt, miraculisque, & supplicantes ad Dominum, mortuos revocarunt ad
 „ vitam. Orationis etiam puritati subiecta sunt omnia. Et nihil est in no-
 „ bis tam difficile, quod oratio devota & fervida nequeat impetrare. Tunc
 „ autem orantes fiduciam impetrandi, quod postulamus à Domino, accipi-
 „ mus cum precibus nostris: vitæ brevitæ nulla contradicit: Joban: Tri-
 „ blem. scripsit, Anno Dominice Incarnationis, Iduum Martij, M.D.h.c.
 „ Carmen: Hamiel Aperoys melim mevomavial casmoj craltz busa-
 „ to aely lumor theor besamis ancal cabelonyr thyamo vesontibi.h.c.

Septimus Modus ZURIEL fivè 38. Caput.

„ Carmen: Zurriel adorcbameso bulverini marefo bodyr vesti thurriel
 „ levefy mevo chasmironthy naor ernifo chony barmo calenoayn bars thubra
 „ h.c.

Exemplum ZURIELIS.

„ Job. Trith. Abbas S. Jac. Herbipol: Rogerio Sicambro, synceram
 „ in Domino charitatem.
 „ Pergamus velim Rogeri, solâ Christi Jesu dilectione constantes Amici,
 „ ut divinarum Scripturarum lectionibus, jugiter purificatis cordibus, cum
 „ sobrietate dediti, per sacri continuationem studij, ad incommutabilem boni
 „

„ cognitionem pertingamus: ipsumque fide cognitum incomprehensibilem.
 „ Deum, totā mentis intentione semper amemus, pro ejus dilectione, cuncta
 „ hujus Mundi contemnentes prospera, & nulla formidantes adversa.
 „ Dominus enim Jesus, Sapientia Dei Patris, est nostra Philosophia, & ve-
 „ ra Clausulatum amicitiae glutinum, sine quo nullum debemus habere ami-
 „ cum. Hunc, quantum per studium sacrae Scripturae, & spiritualis exer-
 „ citium compunctionis, ampliori affectu cognoveris, tanto ferventius ama-
 „ bis: quoniam sicuti nemo bonum diligit incognitum, ita quisquis summum
 „ illud incommutabile bonum, per fidem formatā credulitatis studio sancti
 „ fervoris agnoverit, nihil prater ipsum solum amabit. Gratias tibi ago
 „ Sycamber, quod mei memor, Deo Patri sacrificans, oras pro nobis. Amor
 „ Christi, qui te nobis fecit amicum, semper in corde tuo ardeat, cum dulce
 „ dinc spirituali. Vale sanus & incolumis, Nestoreos in annos; Ex Herbi-
 „ poli, 18 die Mensis Novembris, 1500. h.e.
 „ Carmen: Chamerusyn merion nodiel burmy raveto badria savepo
 „ elay reas penafon. h.e.

OCTAVUS MODUS BARCHIEL, sive 39. Caput.

„ Carmen: Barchiel Apbrosy chemeryn mear aposyn layr pean nō-
 „ ma ozear masere cralty calevo thortbeam cbameron janoar pehyn layr ba-
 „ dusan jesy melros jonatiel delassar rodriual meron chumarfi sabelron.
 h.e.

Exemplum BARCHIELIS.

„ Unguentum suave & optimum est amor Dei, quod anima pestescit
 „ sanantur omnes: Intellectus quoque illustratur mirifice, in omnium cogni-
 „ tionem: Et affectus ab omni pulverulentia mundana adhesionis purga-
 „ tur. Quicumque enim Dominum Jesum, ex toto corde suo diligit, locum in
 „ se vitij & peccatis minime relinquit; nec intrare animum Diabolus per-
 „ mittitur, qui divino totus occupatur amore: Quia Diabolus animam vir-
 „ tutibus vacuum desiderat, & mentem divino nudam amore, inhabitat.
 „ Ubicumque verò cor hominis, amore divino repletum invenerit, sub magna
 „ confusione recedit. Ut enim visibilia vasa, aliquo repleta liquore materia-
 „ li, supervenientium augmenta non capiunt: Sic mens, divinā charitate re-
 „ pleta, nullum vitij & concupiscentij aditum penitus concedit. Felix il-
 „ la conscientia, in cujus secretario, prater amorem Christi, quiescit sapien-
 „ tia, castitas, patientia, puritas atque justitia, nullus amor versatur alius,
 „ ubi cor Deum amat, nec ad hominis recordationem aliquando suspirat: nec
 „ videre quicquam in mundo transitorium optat. Anno Domini 1500. 13. Kal.
 „ Majj. h. e.

Bar.

Barchiel Osayr penarizo chulty meradym pbraël melchusf dayr pean
 catburmo sabelron ersoty cbamerusyn ultram pedaly suar melrosui cry-
 marsf pbroysf, h.e.

Nonus Modus, ADVACHIEL, sive 40. Caput.

Carmen: Advachiel osayr cbamerofy chulty mesano dayr sabelrosf
 catburmo peon ersoty meos jatoa cabon frilastomelrusf, h.e. sicut dictum
 est, ita fiat.

Exemplum ADVACHIELIS.

Job. Trith. Jobanni Euripano Carmelitano Conven-
 tus Damenfis.

Mandavit nobis Serenissimus Princeps noster Marchio Branden-
 burgensis, tibi scriberemus, ut quantocius ad nos Coloniam revertaris &
 afferas tecum ea, quae Prior tuus, Majestati suae promisit. Nos Opus
 nostrum, de laudibus Sanctorum absolvimus, quod te, ut rescribatur, ex-
 petit. Moras igitur omnes rescinde, ne Principis animum offendas.
 Hesterno vespere Capellanus noster Theodoricus à partibus Trans-Rhe-
 nanis ad nos reversus est: Et Steganographiam nostram, quam tantoperè
 videre desideras, attulit. Vale ex Ursulo, 15 die Mens. Xbris, Anno Chri-
 sti, 1505. h. e.

Carmen: Advachiel Thresby chamerontis bayr plassu nadiel marsf
 neary peano sayr sabelron cbaturmo melros ersoty caduberosyn anson. h. e.
 ch hmden.

Decimus Modus HANAEL, vel 41. Caput.

Carmen: Hanaël myrno chamerofy purmy Afriel Apbrosy Lamo-
 din to Carmephin drubas asutroy soty barucbon usefer palormy thulnear
 asmeron chorne madusyn colewy busaretbon dnyz marpbelt thubra nasa-
 ron vneare sabelronis: h. e. in pri post duas due & una concluditur
 una.

Exemplum HANAELIS.

Jobann. Trith. Georgio Sibuto, S.

Modestum te in omnibus exhibeas, & eris sine invidia gloriosus. Est
 autem Modestia virtus, moderatrix animi passionum, gratum & specta-
 bilem cunctis hominem reddens intuentibus: ut sermones proferat, librā
 justicie examinatos: sitque gravitas in sensu, & pondus in verbis, mo-
 dusque. Non decet, viros Literarum studio deditos, contentionibus in-
 servi-

K 4

„servire, & rebus utilioribus neglectis, pro inutili sermone, committere bel-
 „lum, quo & mentes preceptorum, à rectitudinis evelluntur statu, & audi-
 „torum corda, nè ad sapientiam pertingant arcanam, nube vanitatis obnu-
 „bilata sunt. Ejus viri doctrinam, libenter omnes admirantur, collau-
 „dant, latique suscipiunt: In cuius oratione, modestia resulget simul & gra-
 „vitas, ubi nulla contentio emulationis prava, nullus fastus cernitur su-
 „perbia, sed cum dulcedine vocis, mentis & oris exhibetur tranquillitas, &
 „amica sapientia coruscet humilitas. Nullus enim sapiens, superbus & ar-
 „rogans esse potest. Qui autem elatus & superbus exsistit, sapiens non est.
 „Maxima nobis humilitatis causa, mortalitatis nostra conditio est: Super-
 „bie verò nullam planè causam habemus. Vale. Id. Apr. quarto. h.e.

Undecimus Modus GAMBIEL, fivè 42. Cap.

„Carmen: Gambiel otiel aprofy rachimas thulnear layr mervear theu
 „cralnotiel amerfoti movear phroy lierto mear urneas elty fabelmerufy.
 h.e.

Exemplum GAMBIELIS.

„Primo quidem & ante omnia, Fratres charissimi, summè à nobis dili-
 „gendus est Deus, non aliam ob causam, nisi propter seipsum, qui summum
 „& unicum est bonum: In quo solo, quies & salus est anima: Sine quo non
 „est salus, non requies, non beatitudo, non felicitas, neque in cælo est, ne-
 „que in terrâ. Deus enim, cum sit omnium rerum causa, factor atque prin-
 „cipium, ipse solus est animæ beatitudinis objectum: ad cuius sempiternam
 „fruitionem, solâ charitate pertingitur, solaque mentis puritate, ad ejus a-
 „morem pervenitur. Cum itaque Deus unicum & summum sit anima bo-
 „num, propter seipsum à nobis, ô Fratres, est totis viribus diligendus. Extrâ
 „Deum nihil est bonum, nihil quod animam latificare possit in æternum. So-
 „lus enim Deus, est beatitudinis animæ centrum. Job. Tritib. edidi, Cal. Apr.
 „M.D. h.e.
 „Carmen: Gambiel mosco urfoty tharvean dayr lays emel thebrean
 „rasoty bamersan: h.e.

Duodecimus Modus BARCHIEL, fivè 43. Caput.

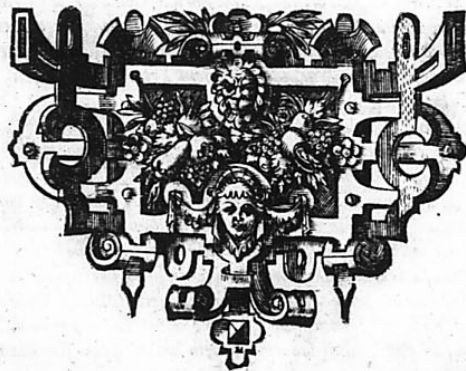
„Carmen: Barchiel Lamedon, mosco urfoty dayr tharvean lays emel
 „thebrean rasoty bamersan: h.e. Octava Litera isti die crsi.

Exem.

Exemplum BARCHIELIS.

Occupandum est bonis studiis ingenium & veræ sapientiæ desiderium, ut
 alius inferendum, ut cum senectus advenerit, mens cælestibus informa-
 ta doctrinis, ad quaslibet fortune facies, armata consistat. Neque fra-
 trem te, nos imitari pigeat, oramus, qui annorum vitæ transactæ, ut nosti,
 tempus, omni studio scripturarum usque ad invidiam vanarum impendi-
 mus. Quod nisi fecissemus, ubi nunc fortunâ faviente in nos frater pu-
 tas, nisi ubique jaceremus? Nam etsi parum evasimus docti, consistere ta-
 men in nobis, Deo juvante, didicimus, variosque & fallaces, fortune con-
 temnere vultus, & intelligere, quis sit ignorantia finis. Quæ nostra sunt,
 nemo tollet à nobis: quippe qui nostra nobiscum portare didicimus: omnis
 parvi jacturam terreni facientes. Neque hujus vitæ nobis defutura ti-
 memus necessaria: promissum Dei in Sancto Evangelio certissimum habem-
 tes, quoniam ipsi scura est, de nobis. Et querentibus imprimis cælestia, nec
 victus penuria continget, nec amictus. Unde fratrem te hortamur, bo-
 norum imitare studia, non ad vanitatem & questum, sed mentis ad cul-
 tum, quo lumen veritatis agnoscas, agnitum diligas, dilectum sine fine pos-
 sideas. h.e.

Carmen: Barchiel Merion nodiel burmi raveto badria savepo
 clar reas penason. h.e. Cin umb dicander/
 ut suprâ.



CAPUT

Caput Decimum Sextum sive Mantissa.

P Romisimus Enodationem Steganographiæ, quod etiam ut speramus (veluti Lector adhibens collationem nostri Laboris, cum ipsa Trithemianâ Steganographiâ, facile deprahendet) præstitimus: Ejus scilicet, quæ jam typis excusa habetur, & Libris duobus comprehenditur. Nam quod Tertium Librum attinet, is planè imperfectus est, nec huc propriè videtur pertinere: cum non agat de Scriptione, sed de tali significatione, quæ sine verbis, sine literis & sine nuncio sit: de quâ agit Synthematologia. In cuius rei gratiam, est ut videas Authoris Præfationem, tum Apologeticam Trithemij defensionem, quæ exijt Ingolstadtij Anno 1616, sub nomine Sigismundi Abbatis de Seon: tum quæ scripsit Janus Jacobus Boissardus Vefuntinus, in lib. de Magiâ, cap. p. 49. Ejusdem etiam argumenti videtur esse, liber de Septem Secundis, Polygraphiæ (cujus mox in seq. libro descriptio sequitur) adjunctus. Quid autem in Libris Steganographiæ quinque posterioribus, tradiurus fuisset Author, non liquet, cum eorum nè vestigia quidem, probdolor appareant. Iste verò Tertius Liber, de quo modo loquebamur, etsi suo loco sequi debebat: quia tamen ex tenebris illum eruere, mirâ ejus perplexitate deterriti, nondum nobis permisiimus: nequè nos fugit, plurimos, qui ab hisce nostris, seorsim editos Steganographicos Trithemij Libros non habent, nec eos sibi comparaturi sunt, Librum illum tertium desideraturos, vel eo saltem, si ipsi possint, periculo sui cuiusquæ acuminis facto, in noticiam horum Modorum penetrare. Inde placuit, nè & hac parte Trithemius mutilus prodire videretur, cum Coronidis loco attexere, atquè ita & hic Tertium cum duobus præcedentibus Libris conjungere: Qui ad Editionem Francofurtensem, Anno 1606, descriptus pag. 160, sic incipit:

p. 160. " Præfatio.) Postquam auxiliante Domino nostro Jesu Christo Salvatore fidelium animarum, primos Artis nostre Libros duos complevimus, in quibus Steganographiam nostram utcunque descripsimus: oportet nos hunc tertium librum illis conjungere & mirabilibus adinventis mirabiliora copulare. Inveni in quodam libro cuiusdam antiqui Philosphi, qui dictus est Menastor, esse possibile, ut quadam arte, mentis nostre conceptum amico notum faciamus, quantumlibet absenti, in 24 horis, sine verbis, sine libris & sine nuncio, perfectissimè, latissimè & secretissimè. Cum autem desiderio sciendi vehementissimè ducerer: cœpi velle experire dictum veritatem: & post multos labores tandem inveni ipsam scientiam experientia probatam.

p. 161. " Maximum est hujusmodi Artis Secretum, & tantis obscuritatibus involutum, ut nulli facile sit pervium. Menastor enim nimis obscure paucis

paucis verbis mysterium involvit: tantisquè viribus, ut secretum maneat, ausus est, ut post eum adhuc nullus reperiri potuerit, qui ausus sit ejus sermonem aliquo documento facere clariores. Ego autem metuens, tam mirabile opus propter nimiam obscuritatem vilipendi ab imperitis, aut tandem igni cremari: cum in eo multis probationibus jamdum sum expertus: ita illud literis commendare apertioribus volui, ut & viri eruditissimi Magicis studiosissimique Dei auxilio, posset aliquatenus fieri pervium: & tamen imperitis Rapobagis omni tempore maneat occultatum, & nullatenus eorum obtuso intellectui cognitum.

Dixit autem Menastor: Septem sunt Planetæ, quibus septem præsumunt Angeli: Et illis sunt 21 Spiritus subiecti, per quos nunciantur arcana. Horum Nomina per Tabulam exponamus.

Manfiones Spirituum cum Planetis v.r.M.L.n.c.

Orissiel.	Sadaël	1	—	675	663	651	
	Poniel	2	—	700	688	676	
	Morissiel	3	—	725	713	701	
Zachariel.	Floriel	1	—	575	563	551	
	Ariel	2	—	600	588	576	
	Raphaël	3	—	625	613	601	
Samaël.	Amäel	1	—	475	463	451	
	Asmaël	2	—	500	488	476	
	Nebiel	3	—	525	513	501	
Michaël.	Laniel	1	—	375	363	351	
	Pasaël	2	—	400	388	376	
	Vanriel	3	—	425	413	401	
Anäel.	Zabdiel	1	—	275	263	251	
	Sacmiel	2	—	300	288	276	
	Adoniël	3	—	325	313	301	
Raphaël.	Carmiel	1	—	175	163	151	
	Nabegiel	2	—	200	188	176	
	Patbiel	3	—	225	213	201	
Gabriel.	Remasiel	1	—	75	63	51	
	Tespiel	2	—	100	88	76	
	Theoriël	3	—	125	113	101	
S	Aniel	4	V	Venastor	631	20	642 639
H	Saturnus			Schamaro	627	20	638 646
O	Kratvotos			Thubrays	626	20	650 634
O	Tmarona			Tzatzraym	628	20	639

p. 163. *Isi sunt septem Angeli Planetarum secundum traditionem antiquorum sapientum, quorum quilibet ducit Mundum, annis trecentis quinquaginta quatuor: mensibus bis binis in ordine suo. Orisfel est Angelus Saturni, qui a principio creationis gubernavit Mundum annis 354. mensibus 4. Postea Venus, deinde Juppiter, post illum Mercurius, ac deinde Mars, postea Luna, postremo Sol. Quilibet annis 354. mensibus 4. suum Angelum in tabula sibi communi scriptum dominium Mundi habuisse describitur. Itaque tempore Diluvij ferunt Sapientes Samaelem Angelum Martis servasse Imperio regiminis: Gabrielem autem Angelum Luna tempore confusiois linguarum: Michaëlem Angelum Solis, tempore exitus Israelis de Aegypto. Et quidem si quis assertioni praefata adhibet fidem, per semet ab origine Mundi facile mutationes temporum, & gubernationem Angelorum usque ad suam aetatem praescripto ordine poterit supputare. Nos autem ea, quae nostro conducunt proposito, prosequentes, septem Angelus Planetarum praedictis 21 subiectos alios Spiritus, hoc est, unicuique tres, non ambigimus secundum huiusmodi Artis nostrae institutionem: per quos intentionis nostrae operamur effectum. Ordinem Planetarum consuetum observabimus, a supremo omnium Saturno incipientes usque ad Lunam: primo cuiuslibet principalis Angeli operationem conscribentes, ac deinde subservientium: Et capitula per ordinem conjungentes.*

p. 164. *Cap. Primum. De ORISFIELE, primo & supremo Angelo Saturni, & de operationibus, quae sunt per eum.) Saturnus Planetarum omnium altior & supremus, motu natura tardus, frigidus, qui a motus, difficilis, gravis, a puncto sui principij 650 annis, usque ad punctum primae stationis, in quolibet Signo mensibus commorans 30, naturali proprio motu movetur 626. Ejus primus & supremus Angelus vocatur, secundum opinionem antiquorum, Orisfel, qui habet sub se alios tres principales Spiritus, videlicet Sadaël, Poniel & Morisfel, de quibus suo dicemus & loco & ordine. Per hunc autem Orisfelem magnum Saturni Angelum, sunt multae & diversae operationes in Steganographia. Per ipsum possumus mentis nostrae arcanum notum facere amico, artem scienti, ubicunque fuerit: per literas, si placet: vel etiam sine literis, & alia multa mirabilia facere, quae nemo intelligit alius, qui in hac nostra scientia imperitus fuerit. Illaque volens per hunc Angelum in Steganographia quippiam operari, maxime in die Saturni, & in his rebus, negocijs & causis, quae pertinent ad Saturnum: inprimis necesse est, ut motus ejus noveris varios & diversos. Et varios primum, purum, proprium, mixtum, rectum, retrogradum & confusum. Et in his omnibus non solum generales regulas ab Astronomis traditas (quia licet maxime conducant huic scientiae nostrae, tamen non penitus sufficiunt) sed etiam particulares sciat necesse est.*

p. 165. *Pro fundamento igitur praesuppositis tabulis & regulis de motibus Planetarum, quos omnino scire operantem in hac Arte necessarium est, speciales*

regulas & tabellas punctualium motuum per singula capitula huius operis adhibemus: Sine quarum observatione, nemo in hac Arte poterit operari. Et nota quod dies cujuslibet Planetae, in quatuor partes aequales dividitur, quarum primam i.e. horas inaequales tres, Angelus ipsius Planetae Principalis obtinet: Et reliquas tres partes, ejus substituit per ordinem consequuntur. Exempli gratia: In die Saturni Orisfel, primus angelus, tres horas ab ortu Solis inaequales, quae dicuntur horae Planetarum, videt: Secundas tres, primus Angelus ejus Sadaël: Tercias tenet Poniel: Et quartas tres horas Morisfel Angelus Orisfelis tertius. Sub primis tribus horis diei tam Saturni quam ceterarum stellarum in rebus Saturno appropriatis operandum est per Orisfelem: sub secundis per Sadaëlem: sub tertijs per Poniëlem: & sub ultimis tribus per Morisfelem. Omnes operationes secundum motum Saturni aut proferum effectum capiunt aut debilem. Sed jam tabulam punctualium ponamus.

Tabula punctualis.

αλφω							
b	638	672	632	688	701	642	685
644	633	657	696	684	725	639	17
650	635	655	689	719	713	633	693
629	642	667	684	719	713	643	696
650	632	658	691	725	708	S. B.	692
645	640	673	692	704	710	657	690
635	637	675	699	725	717	665	691
646	643	660	692	720	707	674	692
636	638	651	698	710	715	21	698
632	634	675	688	721	712	672	693
646	647	669	684	711	718	667	696
639	609	663	697	707	713	671	964
634	675	658	682	721	709	18	720
641	654	660	680	714	714	654	707
642	675	667	692	709	641	656	710
649	670	657	683	716	642	671	17
642	660	665	698	717	649	666	722
648	675	662	700	724	646	670	721
638	661	668	685	717	635	671	710
634	651	663	676	723	24	23	10
647	671	659	700	713	644	II. I.	712
632	664	664	694	709	646	681	713
630	659	694	688	722	633	700	710
642	666	700	683	707	635	685	708
633	667	679	685	705	632	683	721
648	674	700	692	717	631	19	714

L

650

p. 166.
& 167.

650	667	695	682	708	646	682	735
655	673	685	690	723	635	689	715
626	663	696	687	725	18	684	721
650	659	686	693	710	643	696	714
644							

p. 168.

Medio motu Saturni in secundum diem, gradum & horam ex tabula communibus cognito, diligenter in primis observandum scias, utrum sit directus an retrogradus; purus, proprius, mixtus aut confusus. Hoc autem ex tabulis communibus non invenies: Idcirco prescriptam tabulam ordinarivimus, in qua punctum principij, motus ejus & finis poteris invenire qualibet hora, divisim gradibus simul intercurrentibus in particulis minutarum. Ita videlicet ad quodlibet minutum, in duas tres vel quatuor partes horarias, secundum proportionem motus puri aut confusi, hoc est, aliorum Planetarum conjunctione & separatione observata dividatur: hoc possibile est enim, vel per stellas vel per spiritus stellarum te posse ad sectum bujus Artis pervenire, nisi motu punctuali cognito & diligenter me observato, tuas operationes ad qualitates Planetarum proprias noreris precise ordinare. Nam in diversis gradibus, signis, diebus, horis, minutis, secundis, tertijs & quartis planetarum effectus, quo ad banc scientiam, diversimode variantur. In quolibet enim gradu 25 mutationes ad versas observamus & invenimus: unde & quolibet gradum in totidem partes dividere principales necessarium nobis videbatur. Ista autem visio non habet locum per omnes gradus, sed in illis dumtaxat, in quibus Stella nobis ad banc Artem conducentes oriuntur, cum quibus sit operatio ad significandum absentibus omne, quod volumus, ministerio Spirituum sine literis, sicut dicemus. Itaque prima Tabula divisionis graduum motus Saturni, quam prae misimus, prima quarte diei vel noctis deseruit petuo in his, quae pertinent ad operationem Saturni & Principium ejus. Secunda vero ad secundas tres horas: tertia ad tertias: Et quarta ad quatuor. Deinde subjecimus punctualem ordinem motus ipsius Saturni ascendente, quando videlicet fuerit in uno ex primis quatuor signis, quae sunt Aries, Taurus, Gemini & Cancer. De reliquis octo signis etiam Tabulam ordinabimus consequentem.

p. 169.

Tabula prima.

	9.	12.	15.	18.	21.
Ω 3	≡	+	≡	+	+
639	693	16	700	647	716
642	696	639	689	650	722
633	685	638	697	634	721
				691	663

23	25	642	696	24	714	21	673
641	679	633	691	642	24	681	668
650	682	13	21	648	724	696	18
642	22	644	682	643	710	692	674
634	690	648	684	6	721	684	671
24	692	643	24	714	24	668	
647	685	23	679	719		675	
632	25	0	682	721		666	
				21		658	

Tabula.

4.	7.	11.	13.	16.	19.	22.
m	m	+	+	+	+	m
673	706	668	710	672	640	707
663	725	675	717	667	642	714
665	714	674	723	660	633	722
665	24	671	718	20	23	12
671	717	21	708	668	647	709
659	709	671	721	675	642	721
633	19	667	714	674	635	718
23	722	664	24	24		72
664	707	24	715			
663	721	669	717	14.	17.	20.
673	708	660	708	II	m	+
668	18	663	18	694	675	639
18		659	722	696	666	632
668		671	717	699	659	634
667	5	664	710	696	19	633
664	718	5.	20	689	672	23
658	725	+	0	19	657	632
		634		679		636
		646	8.	682	≡	635
		635	≡		681	646
		646	693			

Motus Planetarum purus.

h	h	h	h	h	h	h
649	549	333	h	650	626	
635	538	23	S	675	651	
646	534	347	P	700	676	
639	546	342	M	725	701	
644	535	348	Z	550	526	
646	25	343	F	575	551	
635	♂	♀	A	600	576	
12	427	245	R	625	601	
647	450	232	♂	450	426	
642	441	235	A	475	451	
634	444	25	A	500	476	
24	24	246	N	525	501	

L 2

649

649	432	240	○	350	326
635	439	246	L	375	361
642	447	18	P	400	376
646	17	246	V	425	401
645	446	235	Q	250	226
645	442	8	Z	275	251
634	439	131	S	300	276
24	20	142	A	325	301
7	0	135	8	150	126
542	○	133	C	175	151
534	347	23	N	200	176
533	342	147	P	225	201
23	346	142	☾	50	26
546	349	148	R	75	51
542	19	143	T	100	76
539	343	23	T	125	101
19	332	150			
	346	139			

Grad. 26. punctualia 725.

p. 172.

De vario motu Planetarum, & interpretatione Tabularum
 Quamvis in presenti Capitulo specialis nobis tractatus habendus sit
 motibus Saturni & spiritibus ejus, ac de operationibus in Steganographia
 per ipsos: ne tamen semel oportune dicta, cogamur in quolibet capitulo
 rum repetere: monendus Lector studiosus fuerat, ut eorum quae in hoc
 capitulo dicimus, etiam in sequentibus studeat esse memor. Sunt autem
 singulorum Planetarum varij motus, & in diversos alios omnes subtilissimae
 partiuntur. Motus purus & proprius multiplex est, & varijs subtili-
 ssimis divisionibus variatur. Directus, retrogradus, mixtus & confusus
 tot ferme punctis variantur, quot à principio sui motus, in circulo directus
 luntur. Quid dicam de conjunctione ipsorum Planetarum ad invicem
 Nam sicut Ptolomaeus in suo Centiloquio ait, centum viginti conjunctio-
 nes in ipsis Planetis, videlicet binaria 21. ternaria 35. quaternaria 35.
 quinary 21. senaria 7 & septenaria una. Et de his suo loco dictu-
 mus. De ceteris autem motibus, quamvis dare certum terminum
 non possumus propter infinitam diversitatem, quibus quotidie puncta
 crescentibus aut minuentibus variantur ignorantes: ad plenum tamen
 quantum nos observare potuimus, invenimus divisiones plus quam
 300000. In quibus omnes hujus artis operationes, quo ad effectum, spe-
 rantur. Et nisi quis valde expertus in omnibus his fuerit, scierit quod
 motus ipsorum Planetarum medios perfectos, ac deinde minutissimos
 visiones punctuales, quae ex quartis, tertijs, secundis, minutis & gradibus
 bus inaequalibus subtilissime divisis proveniunt: facile in veros errores
 incidet, & grave periculum vix evadet. Ad perfectam itaque

hujus scientiae institutionem tres tabulas ordinavimus: In quarum prima
 motum Saturni, secundum quatuor partes tam diei quam noctis, proprium
 videlicet & purum, ad punctualem radicem reduximus, & ad verum
 ascendentis cujuslibet signi punctum ordinavimus. Incipientes à primo
 gradu Arietis puncto 641, 8 II & S totum Zodiacum in secundà Tabulà
 complexi sumus. Deinde in eadem secundà tabulà, motum Saturni in quo-
 libet duodecim Signorum, ad omnes quartas diei & noctis ita digestimus ad
 minutias, ut qualibet hora nobis gradu ascendentis, in quo fuerit Saturnus
 ipse, cognitio, clare patefcere possit radix ipsius punctualis. Semel autem
 terminata, calculatio alicujus, quod nostra aetas nescio si unquam pertin-
 gere possit, Tabulà denuò à capite sui principij incipiendà est. In tertià
 tabulà septenariam conjunctionem Saturni cum ceteris Planetis qua uni-
 ca est, ad proportionem puncti reduximus; per quam omnes Conjunctio-
 nes 120. facile ad punctum reducuntur. In eadem tabulà purus motus Pla-
 netarum omnium per punctualem principij cujuslibet divisionem, progres-
 sionem & elongationem à puncto, in quolibet motu cognoscitur, si medius
 motus antea perfectè habeatur. Nam sine cognitione medijs motus im-
 possibile est aliquem ad practicam hujus scientiae posse accedere. Rursus
 etiam si medium motum & verum similiter perfectissime intelligas, nihil
 tibi ad hujus scientiae cognitionem proderit, nisi praescriptas tres tabulas ad
 omnes punctos divisionum in motibus Planetarum à gradibus inaequalibus
 aequaliter sumptos per minutias singulas ad integrum intelligas. Sed jam
 ad operationem procedamus.

Cognitis autem omnibus, intellectisque perfectè his, quae diximus, &
 auxiliante Deo, dicturi sumus: cum volueris in hac profundissimà specu-
 latione operari: inprimis oportet te scire ortum, exaltationem & occasum
 omnium stellarum octavae Sphaerae, per quas fit operatio: & quantum
 qualibet distet ab alià. Sunt autem stellae, per quas operamur ad nuncian-
 dum secretum quodcunque absenti sine verbis, sine scriptis & sine homine
 nuncio, septingente numero, quarum nomina, loca, ortus, occasus, eleva-
 tiones, distantias, accessus & regressus in libro speciali descripsimus, quos
 nimis studiosum esset hic denuò inferendo repetere. Itaque observata stel-
 larum in omnibus sicut oportet, & cognitio puncto ascendentis, in quo Saturnus
 eadem hora fuerit, si per ipsum sit operatio: diligentissime considera qua-
 litatem motus ipsius, utrum sit directus an retrogradus, purus an mixtus,
 proprius an cum alijs impeditentis aspectuum malorum conjunctus, dis-
 cretus an confusus. Deinde punctum principij motus in eodem signo tam
 ipsius Saturni, quam ceterorum Planetarum ei conjunctorum ex tabulis
 communibus, & his quas praemisimus, subtilissime & proprie calculatum,
 scribere in charta mundà: & quantum sit progressus, quantum elevatus,
 quantum de pressus, diligenter observa. Hoc idem facies in ceteris Pla-
 netis, Saturno vel illi, per quem sit operatio, conjunctis. Simili modo dili-

p. 174.

gentissimè observā, quo aspectu se mutuò Planeta afficiant, an
 vel *. Quia in ipsi latet huius operationis maxima vis. Item ante omnia
 observēs, in quā quartā sit Saturnus non solum quo ad diem aut noctem,
 sed etiam quo ad signum in quo est, & quo ad Annos à principio Mundi,
 quando fuit in domo suā primò creatus: quia omnia ista sunt necessaria.
 Et nota, quando Orisiel Angelus Saturni regit Mundum in suo ordine quod
 regimen ducet annis 354 mensibus quatuor. Tunc omnis operatio huius
 profundissima scientia, quæ pertinet ad opera Saturni, & quæ sit per eum,
 facilis est, & sine magno labore perspicuum consequetur effectum. Et si
 mile de cæteris Planetis est observandum. Quicumque ergo, cognitis prin-
 cipijs huius Artis, sine difficultate voluerit operari per eam; per illum Pla-
 netam operetur, cuius Angelus principalis isto tempore orbem gubernare
 facili calculatione invenitur. Igitur, calculatis diligentissime omnibus,
 processurus ad operationem, observā, quis Angelus Saturni præsit illi quar-
 ta diei aut noctis: & nomen ejus scribe cum nomine stelle, per quam vis o-
 perari, quam te videre necesse est. Omni autem tempore stellæ tibi ne-
 cessarias videre poteris, arte quam tradidimus, sive in die, sive in nocte.
 Deinde scribe in eadem chartulā, cætera, quæ sis secretissima, cum en-
 causto ad hoc, nostro more, preparato, sicuti scis. Postea pone schedu-
 lam ipsam, quam scripsisti, antè te super mensam: Et scribe in aliam
 chartam mentis tue conceptum, quod vis scire absentem: Et involve eas
 p. 175. duas schedulas ad invicem, & pone in loco eminentiori antè te super me-
 sam aut pulpitem. Et dic conjurationem ad Spiritum, per quem opera-
 ris, sibi appropriatam. Aut si malueris sine scriptis omnino nunciare,
 Secretum per Spiritum, vel sine Spiritu, in tuo arbitrio sit positum. Ejus-
 dem namque operationis est, cum Spiritu vel sine Spiritu, secretum nunci-
 are amico, paucis alteratis, sicut suo loco dicemus. Jam differentias
 operationum Saturni & Angelorum ejus, secundum quatuor quartas prin-
 cipales cum Conjurationibus unicuique per ordinem appropriatis compo-
 nemus: quibus utendum est, cum per Spiritum nunciatur arcanum.
 De primo Angelo Saturni, qui est principalis, & vocatur Ori-
 siel, qui primam quartam Saturni observat. Primus & principalis
 angelus Saturni, sicut in præcedentibus diximus, vocatur Orisiel, qui cum
 cæteris Angelis Planetarum in ordine suo orbem regit annis 354 mensibus
 quatuor. Hic habet primam partem tam in die, quam in nocte: Et per
 eum fit operatio ab ortu Solis in die, & ab occasu Solis in nocte, usque ad
 tertiam horam inclusivè in omnibus, quæ ad Saturnum pertinent, & in
 ejus die ac nocte, sicut diximus. Cum itaque in primā quartā Saturni, a-
 liquid volueris nunciare absenti sine verbis & sine literis: tunc Spiritus
 Saturni non alius, quam Orisiel, tibi vocandus est: quia per eum poteris
 omnia nunciare perfectissime. In primis considera, in quo signo sit iste
 Saturnus, & in quo gradu: Et ansit directus vel retrogradus, & quibus
 Plane-

Planetis sit conjunctus. De primo ponamus Exemplum: Ecce Satur-
 nus jam est in 25. grad. Tauri, die 28. mensis Aprilis, anni præsentis, qui
 est Domini 1500. Nunc itaque ducamus 25 per 25 & sunt 600, bos dividā-
 mus per quatuor quartas aequales: & manebunt cuilibet quartæ 150, com-
 plemus omnes gradus Saturni in signo Tauri & erunt 30. Ducamus au-
 tem 3 per 25 in toto & sunt 750. Rejiciamus quatuor gradus superfluos
 à medio tertie, quartæ, & remanebunt 650. Accipiamus nunc punctum
 motus Saturni ex tabulā ad præsentem diem & horam: & scire poterimus,
 quis sit ortus, elevatio & occasus Angeli Orisielis cum Saturno in primā
 quartā: quibus cognitis, facilis erit operatio nostra.

Tabula.

Hora 1.	hor. 2.	hor. 3.	grad.	punct	hor. 1.	hor. 2.	hor. 3.	8
640	635	22	25	634	632	632	632	650
642	640	647	3	646	23	640	640	640
634	25	646	2	648	640	24	633	646
646	640	632	1	632	650	647	632	639
635	646	634	4	639	644	638	632	650
646	642	12	5	647	639	639	640	626

His diligentissime consideratis, Orisielem Angelum Saturni constat
 esse separatim à Saturno 25 gradibus & 15 minutis: & est ad Orientem,
 à primo puncto motus Saturni 625 gradationibus distans, à fine motus 25
 minutis. His cognitis, fac imaginem ex cerā, vel pinge in chartam no-
 vā, figuram Orisielis, viri viri barbatī & nudi, stantis super tau-
 rum varij coloris, habentem dextrā librum, & in sinistrā calamus: &
 quem dum facis, dic: Fiat hæc imago magni Orisielis plena, perfecta &
 apta, nunciare mentis meæ secretum N. filio N. amico meo securè, fideliter
 & integrè, Amen. Scribe in fronte nomen tuum cum encausto, ex oleo ro-
 sarum temperato, & in pectore nomen amici tui absentis dicens: Hæc est
 imago N. filij N. cui per Angelum Saturni Orisielem nunciatur mentis meæ
 conceptum, Amen. In fronte imaginis scribe Merion, & in pectore, & in dextera
 Troësda. Deinde conjunge ambas imagines simul, dicens: In nomi-
 ne Patris & Filij & Spiritus Sancti, Amen. Audi Orisiel princeps
 Stelle Saturni, & per virtutem Omnipotentis Dei adjuvo te, ausculta:
 præcipio & mando tibi, per virtutem istius imaginis tuæ, ut nuncies N.
 filio N. hanc intentionem meam (explicetur intentio) quantocius secu-
 rè, secretè & fideliter, nihil obmittens eorum, quæ eum volo scire, & quæ
 tibi commendavi. In nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti, Amen.
 Deinde involve ipsas imagines sic conjunctas simul panno mundo, loto
 cum aquā albisine, & pone eas in vas mobile, quod appellant sapientes
 India

„Indie, pharnat abronda: Et cooperi illud superius diligenter tam corio
 „rafo, ac pone in introitu alicujus habitationis clausa, ubicunque volueris,
 „ad spacium 24 borarum: Et sine omni hesitatione tuum desiderium intra
 „illas 24 horas perfecte adimpletur: scietque amicus tuus absens intentionem
 „nem in omni forma perfectissime, sicut eam super imaginem dixisti (quan-
 „tumcunque proluxa fuerit) & quicquid illum ex te scire volueris, sciet in
 „illis 24 boris perfecte & secretissime: ita quod nunquam in aeternum ali-
 „quis homo poterit hoc percipere aut scire, sine voluntate tua, aut amici
 „tui. Et est magnum secretum, quod nullus Sapientum, ante nos literis
 p.178. „commendare ausus fuit. Amicus autem ille tuus si quid te scire voluerit
 „ex suis negocijs: cum eodem Spiritu te potest facere certiorum intra idem
 „spacium 24 borarum: modo sit in hac arte bene perfectus. Tu autem 24
 „horis elapsis, leva imagines de loco, in quo posita sunt: & repone eas, quia
 „omni tempore Orisifelis per eas operari potes, non solum ad illum amicum,
 „tuum, sed ad quoscunque alios, mutato duntaxat nomine ipsius amici in il-
 „lius nomen, quem volueris aliquid scire. Et nota quod non oportet ipsas
 „imagines depingi pulchras aut curiosas: sed quantumcunque simplices fue-
 „rint, nihil refert: modo habeant aliquam similitudinem proportionatam,
 „ita ut imagines hominum esse cognoscantur. Qui autem eas pulchre de-
 „pingere voluerit & poterit, nihil impediet nec prodest.

De Secundo Angelo Saturni, qui est primus sub Orisifele & vo-
 „catur Sadael, praesidens secundae quartae Saturni. Secundus Angelus
 „Saturni vocatur Sadael, qui est primus sub Orisifele in ordine constitutus,
 „& habet secundam partem post suum principem, tam in die, quam in
 „nocte, in operibus & temporibus Saturni: hoc est, quartam, quintam &
 „sextam, horas inaequales. Cum itaque in his tribus boris aliquid nuncia-
 „re volueris ad amicum absentem in viginti quatuor boris, sine literis, sine
 „verbis & sine nuncio: fac id per omnia & singula, quae in operatione prae-
 „cedenti diximus: Et observa punctum secundi motus Saturni, in gradibus
 „suis ad signum, in quo Planeta ipse movetur, & qualis sit motus, & ubi sit
 „Spiritus movens astrum, quantum recesserit & quantum eleveetur a centro
 „sui motus, quantumcunque distet a puncto quolibet totius Circuli sive
 „Sphaerae. Ad horum scientiam consequendam est tabula haec:

p.179.

„ Hora 4.	bor. 5.	bor. 6.	bor. 4.	bor. 5.	bor. 6.	bor. 4.	bor. 5.
„ 669	660	634	673	655	660	668	668
„ 675	671	24	663	667	651	660	663
„ 664	661	666	659	658	675	667	659
„ 675	657	667	23	18	69	657	656
„ 25	671	674	672	673	663	665	653
„ 670	664	667	657	675	23	662	652

„Loco Angeli Sadaelis ex consideratione stellae fixae ad punctum motus
 „Saturni invento, fac duas imagines (eo modo, quo diximus in operatione
 „prae-

„cedenti) Orisifelis cum inscriptionibus, contestationibus, & alijs singu-
 „lis, quae ibi dicta sunt. Quibus completis, pone ipsas imagines super quin-
 „que ramusculos herbae thrasnotae extra domum, in loco securo & secreto
 „& dic super eas: In nomine ✠ Patris & ✠ Filij & ✠ Spiritus Sancti,
 „Amen. Sicut istas duas imagines Sadaelis Angeli & N. filij N. amici mei
 „simul conjunctas super hos quinque ramos mobiles posui, ita tibi Sadelein
 „virtute Orisifelis principis tui magni precipio, ut mentis meae secretum,
 „quod tibi explicando commisi, sine mora, ad noticiam praefati perferas a-
 „mici. His dictis dimitte ibidem imagines per 24 horas; Et fiet quod vo-
 „luisti: scietque amicus tuus omne, quod super imagines dixisti, praefectissi-
 „me ac secretè. Item si volueris, de aliquo absente scire, quomodo valeat,
 „& verum statum ejus in 24 boris: quantumcunque longè sit, isto modo sci-
 „re poteris. Et omnia quae sunt in Mundo, Constellatione obler-
 „vata, per hanc artem scire poteris.

De tertio Angelo Saturni, qui est secundus sub Orisifele, & vocatur Po-
 „miel, praesidens tertiae quartae Saturni. Tertius Angelus Saturni vocatur
 „Pomieli, qui est in ordine secundus sub Orisifele, principali Angelo Saturni:
 „& praesidet horae Saturninae, septimae octavae & nonae, tam in die, quam in
 „nocte, in omnibus, quae pertinent ad operationem Saturni. Locum ejus,
 „quoniam cum suo movetur ordine ad stellas fixas 25, gradibus ab Oriente,
 „per tabulas dispositis suis boris, ita invenies:

„ Hora 7.	bor. 8.	bor. 9.	bor. 7.	bor. 9.	bor. 8.	bor. 7.	bor. 8.
694	685	624	698	685	680	683	693
700	696	12	688	676	692	685	688
679	686	691	684	700	683	692	684
700	682	692	24	694	23	682	24
24	696	699	688	698	690	0	
695	689	692	22	18	700	687	677

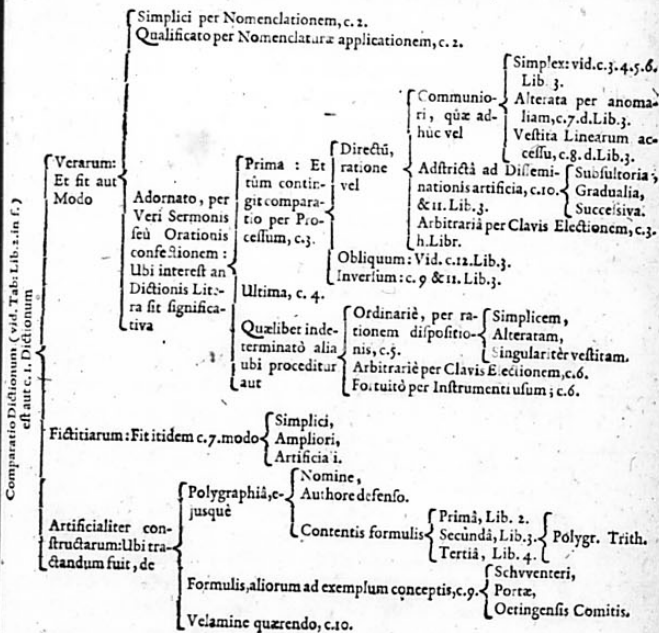
Motu Saturni certificato, & invento punctuali loco Pomielis
 „fac duas imagines per omnia, sicuti





LIBER QUARTUS, ADUMBRATIONEM ULTERIO- rem Steganographicorum modorum, tum Telam Polygraphicorum Pertextens.

TABULA Synopsis bujus Libri continens



CAPUT

De Comparatione Dictionum

adhuc in genere.

SUPRA Lib. 3. c. ult. SUPERINDUCTIONIS OCIO-
sarum Literarum, quæ non nisi mediante Comparatione
Dictionum contingit, Modos tres Occultandi constitimus:
Comparationem primò Verarum Dictionum: 2. Efficitia-
rum, & 3. quarundam Artificialiter Positarum. Quia verò
Enodatio Steganographiæ Trithemianæ Libro integro tertio à no-
bis proposita, Primi istius Modi, Comparatione Verarum Dictionum con-
stantis, totam Explicationem videatur absoruisse, jam ad reliquos duos
statim esset pergendum: Verum cum quedam adhuc ad primum istum Mo-
dum pertinentia, à Trihemio, omissa sint: Hinc paucis eundem reassu-
mere, & totam Rationem Comparationis istius Dictionum quarumlibet,
adumbrare denuò instituimus. Stat itaque hoc primum, quod Comparatio
Dictionum, sit 1. aut Verarum: 2. aut Fictitiarum, 3. aut Artificiali-
ter Positarum: Quarum qualibet Species, alia atque alia ab invicem ef-
ficentur.

Comparatio Verarum Dictionum, aut fit Nomenclatione Simplici,
aut Qualificatâ, aut Confectione verè alicujus Sententiæ & Orationis.

De Nomenclatione Simplicî, tum Qualificatâ agemus hic c. 2. Quod
Confectione Veræ Sententiæ attinet, ea vel pertinet ad Dictionis Con-
significantis, id est, tam ad secretam, quam vulgarem & larvatam oratio-
nem facientis, Initialem Literam vel Ultimam, vel indeterminatò Quam-
libet. Si Comparatio Sermonis ad Literam Initialem faciendâ, tum utimur
Processu aut Directo, aut Obliquo, aut Inverso. Si utimur Processu Di-
recto, tum id fit, modo quodam Communiore, aut ad Disseminationis
artificia adstricto, aut per Clavis electionem arbitrario. Si Communiore;
& tum Comparatio Dictionum aut fit ratione Simplicî, aut Alteratâ, aut
Vestitâ. Hucusquè Sectio procedit. Nunc quod Comparationem Veri Ser-
monis Directam Communiorem, & hujus Specialissimos Modos; Simplicem,
Alteratam & Vestitam spectat, de eo Cap. 3. 4. 5. 6. 7. & 8. Superiiori Libro
tractatum. Sicut & ea Directa Comparatio, quæ ad Projectionis istius ar-
tificia astringitur, c. 10. & 11. ibidem tradita. Eam verò, quam per Electio-
nem Clavis Arbitrariam diximus, omisam deprabendimus, quocirca
Cap. 3. hic de eâ nonnihil explicabimus. Absolutâ Comparationem Directâ,
tum de Obliquâ, quæ per Transpositionem fit, tum de Inversâ, quæ in
omnibus contrario modo procedit agendum; veluti itidem Libro 3. c. 12.
tum etiam præcedent c. 11. ex parte factum est. Hinc vela contrahenda,
& ad istos Modos, ubi Ultima, vel præter Primam & Ultimam, Alia Di-
ctionis Litera significat, sicut & reliquos residuos Modos accedendum;
Quod hic Cap. tertio & sequentibus Capitibus fiet; Ut suo loco porro
 patebit.

M

CAPUT

De Comparatione Verarum Dictionum tùm Simpliciori tùm Alteratâ, seu novè Qualificatâ.



Superioribus Distinctionibus consequens est, ut primum de Nomenclatione agamus; Sicut & de Nomenclatura facta peculiari Applicatione. Quod illam attinet, ejus omnium facillima est ratio, Dictiones seu Vocabula, Primis Literis (nisi alternatim aut intermixtim eadem quæ otari velis) secretum referentia, colligendi. Quod toties variari potest, quoties ad Principalem Tertium Modum, Variatio contingit: tot. Lib. 3. præc. Sed non multum gratia deprahenditur, si ita nudus hic Modus acceptetur. Prudens itaque Cryptographus, colorem huic rei querat, quod hac vel alia ratione fiet: Ut fingat negotium sibi datum inquiverit in Bibliothecam, exponatque deinde se id perfecisse atque reperisse ibi hos sequentes Authores, Augustinum, Basilium, Cyprianum, Damalcenum, Eusebium, Fabrum &c. Quibus pro Secreto ita recensitis, demum significat, semtos hos velit, centum Florenos transmittat &c. Ne res Exemplo careat, sequens damus, ejusmodi artificii constans, quod cum Diffeminatione quadam Directâ Literarum Secreti, conjunctum est: Vid. Sup. Lib. 3. c. 11. & Lib. 2. c. 7. ad hunc modum:

Giber Philippe, auf ewre bitte/ habe ich die bevruffte Bibliothec durchgesucht/ und in derselben folgende Juristfische Scribenten gefunden: Gailium: Connanum: Heigium: Lycklamam: Jafonem: Ufillum: Oldendorpium: Niellium: Sfortiam Oddonem: Lagum: Hieronymum Elenum: Joannem Nevizanum: Gilbertum Regium: Authonium Fabrum: Nicolaum: Eberhardum: Johannem Nævium: Ravardum: Imolam: Codicem Hermogenianum: Ottonem Melandrum: Mynfingerum: Gomefium: Exeam: Nicolaum Sudorium: Egenolphum: Ehemium: Nigrinum: Nicolaum Intrigliolum. Diese seynd die Juristfische Bücher/ so noch vorhanden: und seynd die andern albereit weggerissen. So ferne auch nuhn diese annehmlich seynd/ ist darumb leichtlich zu handeln:

Werdet es mir aber bey zeiten anzudeuten
ten wissen.

CAPUT

De Comparatione Dictionum Vestitâ verâ Oratione, quoad Initialem.



DE hac Specie & Modo, satis proximo precedenti Libro expositum est: Sic tamen ut pauculis adduc quædam monenda sint, quædam ibi omiffa etiam supplenda hic veniant.

Directâ itaque Comparatione, quæ tùm communiori utitur ratione, tùm incedit, quoad SECRETI literas, adstrictâ ad Projectorâ illa artificia, misâ factâ; adsumemus hic Comparationem Arbitrariam, per Clavis Electionem: Quam Trithemius, uti diximus, omisit.

Hæc pendet à Clavi, quæ primò, in prioribus Literis duabus cujusque primæ Dictionis Ociosa, reperitur: mox itidem in primis duabus Literis subsequentium Dictionum consignantium seu Secreti consciarum, continuatur hac ratione, ut quoto numero distat posterior Litera cujusque Dictionis Clavicularis, à Literâ priori, in Alphabeto, eo numero demum consignificans Dictio, post interjectas otiosas sequatur: Sit E. g. Thema: Hostis retrorsus: Hoc ita ex Alphabeto sequenti:

a b c d e f g h i l m n o p q r s t u x: per hunc Modum tegendum; Quia in primâ Dictione Otiosa, Magnifice; priores due Literæ M & A occurrunt, & A post M, decimo loco distat: Hinc novem Ociosas Dictiones interjiciende, post quam demum decimo loco Consignificans ponenda, Hinricus: Ubi quia I post H deprahenditur, nulla Ociosa intermiscenda, sed proximo loco inde statim Consignificans Dictio Omnibus ponenda venit: Quod si ita pergas, jam constabit tibi ratio Secreti ex sequenti totâ structura:

Magnifice Domine: Heri ad me venit noster amicus bonus ille Hinricus, omnibus penè vestimentis suppellectilique exutus à nefandissimis illis nebulonibus, qui vias nuncitâ obfidet, ut penè libertas commeandi succisa sit. Tempora nunc exulceratissima sunt, & pejora fiunt indies. Quid agendum? Supremus nî rebus desperatis remedium afferat, de nobis omnibus omnino actum erit. Inter cæa viriliter agamus, nostra faciamus, proximo succurramus. Ego pro meâ tenuitate feci, ut misellus ille itineri se rursus accingere hodie ocys potuerit, meliori faxit Deus ter Opt: Max: omine, quam celsit antè. Ejus quin curam tu suscipias quoque, sanè nullus dubito. Sic ille tamen trepidat anxius. Vale.

Ceterum monitus sis, ut ejusmodi Dictiones quæ Clavem continent, ligas, quæ ab invicem non nimium distant. Sic etiam variari hic Modus

M 2

potest,

potest, ut loco unius Consignificantis Dictionis, duas tresve varie conjungas, ita tamen ut in priori Dictione Clavis constet. Quod ulterius varie variari potest. Et tantum de hoc Modo.

Sequitur ut quedam de Obliqua & Inversa quoque Comparatione Dictionum moneamus. Illa non tantum istis Modis, quos habet Trithemius in Steganographia sup. Lib. 3. c. 12. contingit, sed adhuc totidem contingere potest, quot totum Transpositionis artificium, inf. Lib. 5. seq. penè constat. Sed Tractatio ista propriè ad c. ult. d. l. 5. Huc verò tantum simplex rude & nudum genus illius Transpositionis pertinet; ad reliqua digitum intendisse sufficit.

Inversa Comparatio non illis etiam tantum Modis fit, quos Lib. super. c. 9. & n. tetigit Trithemius, sed tot contingere penè potest, quot hactenus recensuimus fieri tum Directos tum.

Obliquos. Quibus missis pergamus ad reliqua.



CAPUT

CAPUT IV.

De Comparatione eadem, quoad
Literam Ultimam.

DE hoc quoque Modo, nihil in Lib. præcedenti. Et Trithemius fortè siluit, quod rationem banc nimis difficilem & vix usurpabilem viderit. Cui nos non refragmur. Nè quid tamen desit, præterire nolumus, nos observasse Rogerium Bachonem Anglum, in Speculo Alchymie, utramque rationem Significandi, & Primæ & Ultimæ Dictionis Literam tenuisse. Is enim sicut septem Capitum, quibus Alchymie Speculum conscripsit Literis Initialibus, præterea harum septem sequentium Dictionum; In Verbis. Præsentibus. Invenies. Terminum. Exquisita. Rei. vocem JUPITER: Ita in eorundem Capitum Literis Ultimis, quibus hæ septem ultima Dictiones: projectionis. debeT. totA. tamenN. bitumeN. nuLL. æternuM. terminantur, vocabulum STANNUM expressit. Cujus generis etiam alia, alibi extant, quæ ut parum utilia & usui accommodata, missu facimus.



M 3

CAPUT

CAPUT V.

De Comparatione eadem, quoad Literas Dictionis indeterminatas.

Ita fiebat Confectio Sermonis, quando Initialis vel Ultima, Dictionis significans fuit ponenda; tot Lib. 3. & huc usque. Videamus nunc ubi conscribendus Sermo, sub quo latet Secreta intentio, Dictionibus huiusmodi, ubi modo Prima, modo Ultima, modo Intermedia Litera sunt Significativa. Qui Modus sit Naturaliter certa sua dispositione; vel Arbitrarie per Clavis dispositionem; vel Fortuito per Instrumenti usurpationem.

Certa dispositione sua constans Modus fit, vel ad certum Numerum in quaque Linea simpliciter; vel ad varietatem projectionis seu disseminationis; de qua sup. Lib. 2. c. 6. 7. vel denique figure alijus respectu.

Modus simplex fieri intelligitur, quando statuimus eas Literas esse significativas in prima Linea, videlicet sextam, 12. 18. 24. 30. & 36. In secunda Linea, quintam, 10. 15. 20. 25. 31. & 37. In tertia quartam, 8. 13. 17. 21. 27. 32. In quarta secundam, 9. 14. 19. 23. 29. 35. & c.

Modus Alteratus est, quando simplicis naturae retentae, accedunt vel artificium Disseminationis, vel Inversionis, vel alterius Rei velamen, puta Transpositionis, Linearum ociofarum & c. Superinductio.

Modus vestitus Figura fit, non nisi exquisita ratione, quando scilicet Litera ita sparguntur, ut, reliqua structura exacte respondente, Litera significantes figuram exhibeant. Hanc spargendi Artem, Publicius Optatianus Porphyrius, in Panegyrico, quem ipse Constantino Augusto, circa Annum Christi 324 dixit, & qui non ita pridem, nempe A. C. 1595. ex Cod. Msscripto (cujusmodi etiam apud nos reservamus) Pauli Vellerei, Patricij Augustani, Augusta Vindelicorum typis expressus est, omnium primus ligata oratione instituit. Ad huius imitationem Magnentius Hrabani (quinatione, scilicet Johanni Balæo Cent. 14. c. 40. Script. Britann. credimus, Scotus; Abbas vero primum Fuldensis, postea Archiep. Moguntinensis, circa tempora Caroli Magni & Ludovici Pij Imp. claruit, & A. C. 856. Moguntiae obiit) Opus de Sancta Cruce conscripsit. Credimus ad eorum imitationem, Trichemium, magis certa & ad usum Occultationis conducibiliore via & ratione Steganographica sua cussisse: quamvis si Litera, hinc inde sparsae, & peculiariter sensum habentes, minime non ruberent in Autographis, nec in segg. Schematibus, Lineis inclisae essent, nec ita certam Figuram exprimerent, aequè & forsitan magis, huiusmodi sensus lateret. Verum non aude-

mus spondere, hoc institutum per omnia scopo nostro inservire. Res enim difficultate plena est, praesertim in oratione ligata. In prosa usum majorem & faciliorem concedimus, si de figuris, quas Litera ille sparsae debent conficere, ante conventum sit, & illa Punctis vel alijs signis, quae praeter consuevit, alios industrios Lectores fallere possent, instar Clavis, sint notata. Ne res ex emplo careat, cum praesertim Optatiani & Hrabani Scripta rara appareant, en sstimus tibi Carmina duo, quorum prius ille, alterum hic composuit. Sequitur Schema Optatiani: cum ejusdem explanatione.

F	h	u	c	a	g	u	i	d	e	m	c	c	i	n	i	f	o	r	s	f	r	v	o	i	s	s	o	q	i	u	n	d	a	m		
t	h	i	c	r	a	s	i	c	n	o	s	t	a	p	a	n	a	c	e	t	u	a	i	s	s	a	l	c	a	m	p	e	n	a		
a	n	p	i	t	o	c	e	r	u	d	e	n	s	f	e	i	c	i	s	n	u	m	n	e	r	b	o	e	c	i	j	m				
c	a	n	t	a	n	o	i	s	s	i	b	i	v	i	n	c	u	l	a	c	u	m	s													
f	e	c	i	b	u	s	u	t	p	r	i	m	i	s	d	i	s	c	o	r	d	i	v	e	a	u	a	u	t							
i	n	c	a	i	s	o	n	e	t	a	r	e	r	y	j	t	s	o	f	a	f	e	r	e	u	s										
s	i	c	a	c	i	c	e	t	o	f	i	c	n	s	c	u	m	c	o	n	f	i	x	m	a	v	e	r	e	f	a	c	e	u	s	
i	c	a	n	i	m	s	n	e	c	u	p	e	t	i	n	s	i	n	e	v	s	s	d	a	u	c	i	s	u	s	y	j	m			
i	m	p	e	r	e	z	u	a	r	i	a	s	m	e	t	i	j	c	a	c	e	a	v	i	j	s	c	o	f	a	f	e	r	e	u	s
t	a	n	e	m	a	g	u	s	s	e	c	i	m	e	d	i	f	a	n	t	e	m	o	i	j	i	c	o	f	a	f	e	r	e	u	s
k	i	t	e	v	e	t	i	m	e	d	i	o	b	a	m	i	n	a	m	i	n	e	c	o	f	a	f	e	r	e	u	s				
c	e	t	i	j	e	m	i	t	e	p	i	d	o	g	u	e	r	a	n	s	e	c	r	m	o	n	e	r	a	f	e	r	e	u	s	
j	a	c	e	r	e	s	e	d	x	u	j	s	u	m	b	a	s	s	u	n	c	p	r	a	d	a	f	e	r	e	u	s				
i	m	p	e	r	a	t	i	c	i	d	o	c	i	j	i	s	m	u	s	a	c	e	d	e	f	e	n	t	e	m	e	a	b	u	n	t
o	x	j	n	e	c	a	s	t	a	s	i	o	f	e	t	i	j	e	r	n	o	m	i	n	a	u	e	r	s	u	s					

Ex hisce versibus, à primâ Literâ primus versus, ductu arearum Lineis inclusarum, descendens, ad octavam octavi, & per amfractum ascendens, usque ad penultimam octavi, ejusdem versus, lege:

Publius Optatianus Porphyrius hæc lusi.

Item à primâ novissimi versus, usque ad octavam noni, per amfractum ascendens & descendens, usque ad penultimam noni versus, lege sequentem Heroicum versum, qui dum redit, sit Sotadicus:

Omne genus metri, tibi pangens optume Basse.

Basse optume pangens tibi metri genus omne.

Item à primâ Literâ sexti versus, ad tertiam octavi, tres literæ HIC: Et à tertiâ decimâ octavi ad quintam decimam sexti, VER: Et inde ad decimam septimam octavi, SU: Et inde à vigesima septimâ octavi ad vice- simam nonam sexti SUA: Et inde ad tricesimam primam octavi RI: Et inde à tricesimâ primâ noni, ad vigesimam primam undecimi, OCO: Et inde à vigesimam septimam noni, LO: Et inde à decimâ septimâ noni, ad decimam quintam undecimi, RED: Et inde à decimam tertiam noni IS: Et inde à tertiâ noni, usque ad primam undecimi, PAR, faciunt En- decasyllabum:

Hic Versus vario colore dispar.

Versus Hrabani bi sunt:

[illegible]

Litteræ Lineis incluse, per quæ aream hinc inde sparsa, prima, octava, decimaquinta, vigesima secunda, vigesima nona & tricesima sexta, sive ultima, transversalis Lineæ prima, octava, decimaquinta, vigesima secunda, vigesima nona & tricesima sexta sive ultima hujus quadrati, sequentia promunt verba.

Magentius Hrabanus Maurus hoc Opus fecit.

CAPUT VI.

De Comparatione Arbitrariâ mediante
Clave: Item Fortuitâ mediante
Instrumento.



Ecundus Principalis Modus pendet à Clave. Ad cuius normam hic Litera spargenda: Quæ & ipsa Litera est, (vid. f. c. 8. Lib. 2.) suoque ordine, quo stat in Alphabeto docet, quoto loco altera Litera collocanda sit: E.g. Stante Alphabeto:

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24.
a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u v w x y z

Si Secretum sit Fuge ocyùs: ponatur Litera F, quæ quoniam sexta in ordine est Alphabeti, hinc sequens Litera U, post eam sexto loco sistenda: Et cum U 20. sit in Alphabeto, hinc vigesimo loco post Literam U collocanda Litera G. Unde si ad eum modum pergis, ex Secretò talis exsurgere poterit Oratio.

Faultius tibi, mihi certè nihil gratius est tuo reditu, quem spe
cityus accelerasti. Nè enim istud factum fuisset, ingens rebus tuis
damnum, &c.

Notandum hic, si numerus Literæ duplicetur, laxiorem dari hic facultatem conficiendi orationem.

Tertius Modus pendet à decanato illo instrumento bractee perforatae, ubi ratione foraminis vel liti vel angustii scribuntur una vel plures Secreti Literæ, atque ejusdem beneficio, Lectori vicissim deteguntur. Cujus Instrumenti confectiõnem, & per illud Scribendi Modum ex Cardano & Glauborgio, in Expositione ad Polygraph. Trichemij, Porta Lib. 2. c. 18. luculenter aperuit: Ideoque nihil ultra addimus. Vide



CAPUT VII.

De Comparatione Dictionum & Sermonis Fictitij.



Literum primarium Modum Superinductionis Ociofarum Literarum fieri Confictione Dictionum Fictitiarum ex Oeconomia Cap. 1. patuit. Res ita se habet. Posita Significantia, alternativè subicitur vacans Litera. Quæ ratio, cum nimis Simplex sit, velamento quasi Sermonis opus est, ita ut continui Literarum acervus, in Dictiones Fictitias discriminetur: Quò fiet, ut non tantum Dictiones ex Literis, tum Significantibus ac Ociofis, tum sola Ociofis constantes, multiplicari: sed & ita discriminatis Dictionibus, varietates, ratione Litera, aut translationis Literarum, huic Generi induci possint. Ubi hanc capere generalem Regulam: Quot Modis ad Verum Sermonem, adoptatio, tot quoque Modis, ad Fictum Sermonem, variatio fieri potest: maxime si ad quamque Literam Secreti, Dictionem effingas: Verum enim Regula & mensura est Ficti: Ut præterea opus non sit, frustraneâ Præceptionum curiositate te hic morari. Scias tamen in eo propriam rationem huius Modi non consistere, sed peculiarem dari, cuius nunc ne quid & hic desiderari possit, explanationem paucis expediamus. Fit autem & hic Modus tripliciter. 1. Simplici quapiam ratione, vel Ampliori, vel magis Artificiali. Simplicem rationem tradit Trithemius in Clave Generali his verbis: Tercius Generalis Modus hic est: Ut si tu velles scribere, Misere Omnipotens Deus, &c. tu sic facies; Numerabis omnes tui Sensus Literas, & quot fuerint in tot partes divides easdem: veluti si per duas dividere volueris, tu habebis pro una parte totius suprapositæ sententiæ: quæ Literis 45 constat, Literas viginti duas, & remanet una, quam in fine subjunges reliquis, & illas simili modo inferius denotatas, scribes, & variè mutare poteris: An in seipsum Ræbrus Osmanni Uplostrennasi Duenus. Hic versus per duo est divisus. Per tres autem sic facies: Rome sine fine Anralevors Reavona Mitneri Moparo Nutamenonurs. Per quatuor verò ita; Anomavipoloso Et Arreanenbars Utedsu Oefumaurnomui &c. Et sic dividendo progredimur, usque ad octo partes & ulterius. Postmodum autem ad faciendum Literas quippiam significativas, cum alijs vocalibus interpositis, ut supra, progrediemur. Hactenus Trithemius. Amplior Processus sit, si Dictionibus Consignificantibus, alias Ociofas apponimus: Exemplo sint Coniurationes omnes Lib. 1. Steganographici. Artificialis ratio sit, quando Secreti Literis, in Dictiones Fictitias redactis, ipsas Dictiones sic in duos vel etiam tres aut quatuor ordines dispartimus, ut initio Primi ordinis Dictionum: Deinde huic Secundi

cundi Ordinis Dictionum apponatur, & ita alternativè, si duo tantum Ordines effecti, pergatur. Exemplo sint Leges seu Coniurationes Trithemij, Modis illis, qui Lib. ipsius Steganographici secundo habentur, præmissi. Cuius Generis sunt quoque sequentes Versus, ex d. Lib. 2. inf. desumpti:

Mesari Cosmeniel Archea Sameor Critas,
Dricho Mosayr Usto Noës Veso Tureas
Abriubios Naselian Pyro Chyboin Ormon.
Cervali Mirbevo Lian Saveao Sayr
Rhymaor Cave Japion Inospiel Sasevo Rbaony
Naty Thyropolian Jonayr Chuleor Nefris
Mistriona Nayr Davosy Tyvamo Turmy
Pleoro Nomeato Turias Bresnae Nasephon.
Adion Sayr Catros Thyrosy Aschion Ermy
Otiel Layr Romays Theory Najas Aitervo
Aliar Measco Trisna Ufeori Jefachor
Bios Pailon Ravemy Scor Astropenafon. hoc est:

Omnes Modi huius Artis, in omnibus variari possunt, in infinitum; per Transpositionem Literarum ac Verborum, ac etiam sine Translatione ullâ, si cui operanti placuerit industrio & benè docto, ac in terminis Latinis copioso.

Atque hæc fundamenta sunt, quibus deinde alia Artificia, hoc in genere superstrui possunt. Quæ artificia, nos Lib. 9. c. 5. traditione Clavium, nostris Modis præmissarum, studiosè ubique consecrati sumus. Quò te hic remittimus.



CAPUT VIII.

Polygraphiæ Nomen, & primi ejus Authoris honorem expendens & defendens.



Explicatâ tum Directâ, tum Inversâ Comparatione: sequitur Obliqua: Vide cap. ult. lib. 2. quam Trithemius in Polygraphia expendit. Atque quâ verò rem ipsam ordiamur, duo præfanda duximus: Alterum quod TRITHEMIUM attinet: Alterum quod NOMEN concernit:

De NOMINE, supra cap. 2. lib. 1. & c. 10. l. 2. monebamus, illud ex Artis usu, accipi posse, prò eâ solâ parte, quæ continet quoddam præparatum Alphabetum integralium Dictionum, ejusque tum rationem consiciendi, tum utendi monstrat: ut ita qualibet pars Cryptographiæ proprio nomine constaret, atque circumscriptionibus longioribus non esset opus, si de hujus apud discipulum & alios loquendum & disertandum esset. Strictioris hujus significatus occasionem præbuit Trithemius, qui suam Polygraphiam, penè solâ hujus partis tractatione absolvit. Licet sciamus, ipsam hac voce, in latiori significatione usum, ut non solum istam quam diximus partem, sed etiam reliquam, quæ de Transpositione & immutatione Figurarum agit, complectatur. Hinc in Polygraphis, integro lib. 5. & 6. distinctè de ijs agit. Si itaque majoris distinctionis gratiâ, arridebit strictior illa significatione, ut nobiscum eâ utaris, jam de NOMINE omnia diximus.

Veniamus ad AUTHOREM. Hunc Cardanus lib. 12. c. 61. de Var. rer. acerbissimè & præter quam virum literatum decet, perstringit, atque inter alia, Polygraphicum hoc institutum ridet, ac Authorem eo nomine, quo suum ipsum inventum, allegoricâ nube obvelatum, in lucem produci voluit, prò impudenti, si quis unquam mortaliū, scyphabant vendit. Quas calumnias, temerariè effutit, modestius non absterferimus, quam si ipsum Trithemium, Consilij sui Interpretem agentem, audiamus. Is in Præfatione Operis Polygr. ad Maximilianum laudatissimum Imperatorem, ita insit: Sunt autem in subiecto Polygraphiæ Synthemate in locis certis, nonnulla ænigmatibus involuta mysteria, nè sensus Artis penitioris, qui latet, omnium fieret intelligentiæ manifestus. Audis consilium, & hoc scribo ipsum voluisse, tot obtestationes, tam hic quam in Steganographicis passim occurrentes, argumento sunt. Causas hujus rei, sat graves habuit, quas non obscurè ex ijs, quæ Polygraphiæ præmisit, & imprimis in Epilogo lib. 6. Polygr. attingit, pervidere quovis facile potest. Equid verò exinde, mortaliū omnium impudentissimum dicemus? Absit. Eadem enim operâ damnemus Antiquitatem,

Arca-

Arcanorum prudentissimum dispensatorem. Sed nec alia pro alijs, aut majora, quam par fuit, istâ suâ obvelatione, bonum nostrum Trithemium polliceri, facile est depræbendit, qui non tam Quid Ille de utilitate scripserit, sed Quomodo attenderit. Hinc tam sæpe inculcat monitum, ne aliter quis intelligat illum pollicitem, quam sit pollicitus, ut loquitur in Præf. tit. Quæ sunt hujus operis nostri: Ceterum sine causâ fugillat inventum Cardanus, cum in Cryptographicis non minor aut commodior ejus usus esse possit, quam Scytale Laconica, aut Bractæa perveritate, à Cardano tantoperè laudatæ: ut taceamus istud Dictionum Alphabetum longissimè frivè Bracteam, frivè Scytalam post se relinquere. In Porta lib. 2. c. 19. id non contemnende subtilitatis dicit, & abditissimum appellat. Quod verò prolixitatem nimiam culpât, est aliquid. Eritne propterea Trithemius impudentissimus? Audi ipsum loquentem. Mihi satis fuit Artis invenisse Principia, Modumque tradidisse sciendi symbolice, rudem & ex proposito informem. Nam ut cultiora nostra formarentur inventa nec tempus erat, nec ratio. Itâ ille in f. Præf. tit. Quæ sunt hujus &c. Et in Pinace lib. 1. Ex his (inven-) quilibet idoneus, ad altiora potest, modò velit, proficere. Mihi autem hac vice non placuit, altiora in lucem proferre, &c. Ex quo Cardano planissimè, ratio instituti liquere poterat, cur Author ad extenuam limam, Opus suum, noluit producere. Equidem cum novi istius inventi novus Author existeret, non jejunè illud proponendum duxerat: sed ita, ut si non à Formæ culturâ, quæ demum Inventis accedere solet, certe tamen à Materiæ decenti ubertate & varietate Opus commendaretur. Hinc Primo Libro in ejus rei gratiam, prolixum Alphabetum textit, quod sufficere quidem poterat: Sed cum perpetuò unus esset tenor Styli, illud aliter formari posse, Libro Secundo, constructo altero Alphabeto docuit. Atqui cum ostendisset, non solum in linguâ Latinâ, sed etiam aliâ fieri posse, Modum ulterius proponit, Libro Tertio, fictitiarum Dictionum: Quem excipit Quartus Liber, ubi novam rationem fictitiarum Dictionum ita instituit, ut non modò singula dictiones per se, sed etiam Litteræ Secundæ indicio, suo officio fungantur.

Nullam itaque Cardanus causam in Trithemium insurgendi, habuit, nisi Invidia sit, quâ præ alijs Itali, Germanos ob præclarissimam inventâ, debitâ laude defraudandi per-

petuò flagrant. Sed ad

rem.

N

CAPUT

CAPUT IX.

De Comparatione Dictionum artificia-
liter constructarum.

Porro nunc de ipsa hac confectione Dictionum videamus. Quae hic alia & diversa ac in Superioribus. Non enim in confectione Dictionibus, hic tanta industria opus est, uti in Superioribus requirebatur Modis, sed tantum utimur, etiam promotione Dictionum, Alphabeto quodam, ab artis huius pullis, ingeniose & artificiosè congesto. Quo ipso differentia huius & precedentis Modi maxime clarescit. Fit enim ut ibi exurgat oratio libera: Hic verò semper ad Alphabeti digesti formulas sit adstricta: Vid. etiam c. 10. in f. d. lib. 2. Ostensum autem supra c. 8. quâ ratione de hoc Modo, quatuor libros fecerit noster Abbas. Sed in forma Epistolae hac Alphabeti, Porta lib. 2. c. 19. convertit, nec opus esse tam multorum Alphabetorum congestum ostendit: Ipse sexagenario Epistolam claudit. Schvventerus lib. 5. habet Modum, quò per unicum Alphabetum scribere possumus: Deinde per tria (ubi semper sententiae emergunt) per quatuor aut septem Alphabeti, huiusmodi Scriptionem deducit. Portæ ratio suspicioni minus est obnoxia. Quod si Secretum plurium quam sexaginta, vel uti hic, quinquaginta septem est Literarum, aliam de novo Epistolam exordindam suadet. Observeabit etiam Lector, tametsi formulæ Alphabetorum sint, & jam denique fiant juris publici, per transpositionem Literarum, aut alio tegumento nihilominus occultari Secretum posse. Opera verò pratium duximus. Portâ, in gratiam illorum, qui forsitan eundem ad manus non habent, istam tabulam Alphabetariam apportare, & ita exhibere integram, velut ab ipso congesta est, præterquam quod nos loco Signorum, quæ ille ad principium vel calcem Epistolici huius Alphabeti apposuit, notas & dictiones Epistolæ convenientes substituendas, varias verò distinctiones omittendas, putavimus.

Sequitur nunc Tabula, spacio aliquot pagellarum descripta.

| I. | 2. | 3. | 4. | 5. | |
|-------------|--------------------|--------------|----------------|--------------|---|
| a. S. | a. Amico | a. Vidi | a. literam | a. dulcis | “ |
| b. S. D. | b. Patri | b. Aspxi | b. epistolas | b. bonorate | “ |
| c. P. S. D. | c. Parenti | c. Percepi | c. syngraphas | c. amate | “ |
| d. D. S. | d. Agnato | d. Habui | d. paginam | d. suavis | “ |
| e. p. f. d. | e. Abavo | e. Naſtus sū | e. paginas | e. lepide | “ |
| f. D. S. P. | f. Domino | f. Cognovi | f. literulas | f. humane | “ |
| g. D. P. S. | g. Fratri | g. Concepi | g. schedulam | g. probe | “ |
| h. P. D. S. | h. Socero | h. Perspexi | h. schedulas | h. spectate | “ |
| i. S. D. P. | i. Nepoti ex Soro- | i. Intellexi | i. epistolium | i. dilecte | “ |
| l. f. d. p. | l. Privigno | (rel. Sumpsi | l. tabellam | l. magnanime | “ |
| m. p. d. f. | m. Socio | m. Assumpsi | m. scriptum | m. jucunde | “ |
| n. d. p. f. | n. Commensali | n. Percurri | n. scripturâ | n. magnifice | “ |
| o. d. f. p. | o. Nepoti | o. Suscepi | o. chyrographū | o. ornate | “ |
| p. S. P. D. | p. Compatri | p. Resumpsi | p. chartas | p. boneſte | “ |
| q. f. p. d. | q. Avo | q. Proſpexi | q. chartulam | q. exculite | “ |
| r. d. f. | r. Avunculo | r. Recepi | r. chartam | r. docte | “ |
| s. f. d. | s. Pronepoti | s. Acepi | s. epistolam | s. prudens | “ |
| t. f. | t. Tutori | t. Perlegi | t. literas | t. provide | “ |
| u. Ave. | u. Proavo | u. Legi | u. tabellulas | u. ſincere | “ |
| x. Salve. | x. Atavo | x. Reſpexi | x. chartulas | x. mansuete | “ |
| y. S. p. d. | y. Curatori | y. Conſpexi | y. tabellas | y. ingenioſe | “ |
| z. S. d. | z. Cognato | z. Novi | z. ſyngraphā | z. optime | “ |



| 6. | 7. | 8. | 9. |
|------------------|---------------------|--------------|---------------|
| " a. et | a. illustrissime | a. Fabrici | a. Porta |
| " b. atque etiam | b. familiarissime | b. Vincenti | b. Penna |
| " c. perinde ac | c. charissime | c. Baptista | c. Caracciole |
| " d. & | d. amplissime | d. Federice | d. Severe |
| " e. idemque | e. felicissime | e. Jacobe | e. Leone |
| " f. ac etiam | f. splendidissime | f. Petre | f. Caraffa |
| " g. ac | g. excellentissime | g. Alfonso | g. Valla |
| " h. atque | h. celeberrime | h. Francisce | h. Belle |
| " i. eque ac | i. clarissime | i. Gustave | i. Severine |
| " l. atque | l. munificentissime | l. Cesar | l. Urse |
| " m. que | m. acutissime | m. Hieronyme | m. Benigne |
| " n. q; | n. gravissime | n. Pompeje | n. Capua |
| " o. & | o. integerrime | o. Domine | o. Poeta |
| " p. & | p. benignissime | p. Scipio | p. Marate |
| " q. q. | q. clementissime | q. Nicolae | q. Miline |
| " r. g. | r. modestissime | r. Carole | r. Venusine |
| " s. que | s. eruditissime | s. Nute | s. Vicine |
| " t. atq. | t. solertissime | t. Alberte | t. Venete |
| " u. & simul | u. morigeratissime | u. Anthoni | u. Selene |
| " x. simul ac | x. praestantissime | x. Alexander | x. Senensis |
| " y. ac simul | y. gratissime | y. Jobannes | y. Tarvisse |
| " z. simul & | z. amicissime. | z. Ptolomae | z. Mazzella |

SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE
 SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE
 SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE
 SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE SSSE

a. pri

| 10. | 11. | 12. | 13. |
|---------------------------|-------------------------|---------------|--------------------|
| a. pridie calendas | a. Januarij | a. Sempronium | a. tabellionem. |
| b. calendis | b. Februarij | b. Tiberium | b. libertinum. |
| c. octavo idus | c. Martij | c. Tullium | c. servum. |
| d. sexto idus | d. Aprilis | d. Lucium | d. secretum. |
| e. quinto idus | e. Maij | e. Liciscam | e. tabellarium. |
| f. quarto idus | f. Junij | f. Palemonem | f. clientem. |
| g. tertio idus | g. Julij | g. Simeonem | g. hospitum. |
| h. pridie nonas | h. Augusti | h. Ludovicum | h. libertum. |
| i. quarto calendas | i. Febr. ^{put} | i. Trebatium | i. manumissum. |
| l. sexto calendas | l. Octobris | l. Petreum | l. amicum. |
| m. septimo calendas | m. Novembris | m. Tyronem | m. vernam. |
| n. nono calendas | n. Decembris | n. Tyburtium | n. contubernum. |
| o. octavo calendas | o. Quintilis | o. Thefeum | o. aspidium. (lem. |
| p. decimo calendas | p. Sextilis | p. Artemidoru | p. delatorem. |
| q. undecimo calendas | q. Septembris | q. Haly | q. nuncium. |
| r. duodecimo calendas | r. Jul: | r. Petronium | r. fidelem. |
| s. decimo quinto calendas | s. Jan. | s. Quirinum | s. domesticum. |
| t. Idibus | t. Aug. | t. Sextum | t. mancipium. |
| u. tertio nonas | u. Mart: | u. Josephum | u. missum. |
| x. quarto nonas | x. Apr. | x. Valerium | x. intimum. |
| y. decimo tertio calendas | y. Ma: | y. Franconium | y. consciuum. |
| z. quinto calendas | z. Jun: | z. Pontanum | z. benevolum. |



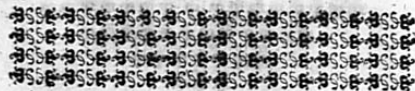
| I4. | I5. | I6. | I7. |
|--------------------|----------------|------------------|------------------|
| " a. Subitò | a. vidi | a. rogatum | a. certè |
| " b. Citò | b. inspexi | b. voluntatem | b. indubitanter |
| " c. Extemplò | c. intellexi | c. conceptum | c. nempè |
| " d. Statim | d. agnovi | d. desiderium | d. nimirum |
| " e. Illicò | e. conspexi | e. mentem | e. medius fidiùs |
| " f. Continuo | f. perspexi | f. intentionem | f. adepòl |
| " g. Confestim | g. accepi | g. dictum | g. sanè |
| " h. Mox | h. bausi | h. praeceptionem | h. porrò |
| " i. E vestigio | i. excepi | i. petitum | i. planè |
| " l. Ocyssimè | l. providi | l. postulatam | l. profectò |
| " m. Mature | m. animadverti | m. cogitationem | m. enimvero |
| " n. Praproperè | n. novi | n. affectionem | n. quidè |
| " o. Raptim | o. percepi | o. propositum | o. dubio procùl |
| " p. Citiùs | p. penetravi | p. intentum | p. quippè |
| " q. Citissimè | q. perpensi | q. optatum | q. verum |
| " r. Velociter | r. concepi | r. animum | r. indubitatè |
| " f. Fessinè | f. inveni | f. liberationem | f. pòl |
| " t. Repentè | t. cognovi | t. iussum | t. meherclè |
| " u. Celeriter | u. consideravi | u. consilium | u. equidè |
| " x. Praestò | x. didici | x. petitionem | x. caterum |
| " y. Inopinatò | y. expendi | y. praeceptum | y. perpol |
| " z. Eximprovisòz. | z. habui | z. mandatum | z. clarè |



| I8. | I9. | 20. | 21. |
|------------------|------------------|-------------------------|------------------|
| a. cupidus | a. prudentèr | a. obedivi | a. Dedi |
| b. avidus | b. vigilantèr | b. obtemperavi. | b. Adbibui |
| c. optans | c. sedulo | c. executioni mādavi. | c. Substitui |
| d. appetens | d. providè | d. ancillatus sum. | d. Largitus sum |
| e. exoptans | e. perfectè | e. morigeratus sum. | e. Permisi |
| f. gliscens | f. deliberatè | f. rem peregi. | f. Praebui |
| g. concupiscens | g. singularitèr | g. rem gessi. | g. Obtuli |
| h. gestiens | h. alacritèr | h. egi rem. | h. Pratuli |
| i. gratulabundus | i. hilaritèr | i. obsecutus sum. | i. Attuli |
| l. ambelans | l. audactèr | l. ad effectum perduxi. | l. Absolvi |
| m. ardens | m. integrè | m. parvi. | m. Solvi |
| n. exardens | n. amicè | n. executus sum. | n. Retribui |
| o. inflammatus | o. amantèr | o. perfecirem. | o. Consignavi |
| p. incensus | p. facile | p. obediens fui. | p. Obignavi |
| q. exardescens | q. gratiosè | q. providi mandato. | q. Exposui |
| r. praeupiens | r. attentè | r. servivi. | r. Contribui |
| s. attendens | s. fidelitèr | s. inserviui. | s. Elargitus sum |
| t. gaudens | t. excellentèr | t. obsequens fui. | t. Donavi |
| u. latus | u. optimè | u. obsequētissimus fui. | u. Porrexui |
| x. cupidus | x. gaudentèr | x. morem gessi. | x. Concessi |
| y. desiderans | y. principalitèr | y. parens fui. | y. Misi |
| z. letabundus | z. praeupè | z. obsequium praestiti. | z. Tribui |



| 22. | 23. | 24. | 25. |
|------------------|-------------------|---------------|-----------------|
| a. eà ratione | a. te jubente | a. Philippo | a. fideli |
| b. eà causâ | b. tuâ causâ | b. Vincentio | b. amico |
| c. eam ob rem | c. tuo nomine | c. Antonio | c. sodali |
| d. proinde | d. tuâ gratiâ | d. Jobanni | d. familiari |
| e. sic | e. jussu tuo | e. Fabio | e. consorti |
| f. quapropter | f. mandato tuo | f. Flaminio | f. collega |
| g. ideo | g. nutu tuo | g. Petro | g. socio |
| h. itaque | h. tuo obsequio | h. Francisco | h. contubernali |
| i. igitur | i. tuis verbis | i. Jacobo | i. amabili |
| l. quamobrem | l. tuo jussu | l. Marcello | l. benevolo |
| m. eapropter | m. gratiâ tuâ | m. Mario | m. protectori |
| n. eà de causâ | n. tuo consilio | n. Octavio | n. custodi |
| o. ob eam rem | o. tuo mandato | o. Decio | o. conservatori |
| p. iccirco | p. tuâ voluntate | p. Ferdinando | p. domestico |
| q. propterea | q. tuo libitu | q. Alphonso | q. participi |
| r. eam ob causam | r. te monente | r. Mutio | r. commensali |
| s. quas ob res | s. te volente | s. Simone | s. conjunctio |
| t. quâ-re | t. tuo commodò | t. Lelio | t. confocio |
| u. quocirca | u. te mandante | u. Valerio | u. creditori |
| x. ex hoc | x. tuis literis | x. Aurelio | x. tutori |
| y. banc ob rem | y. tui amore | y. Metello | y. amicissimo |
| z. inde | z. te precipiente | z. Seleuco | z. intimo |



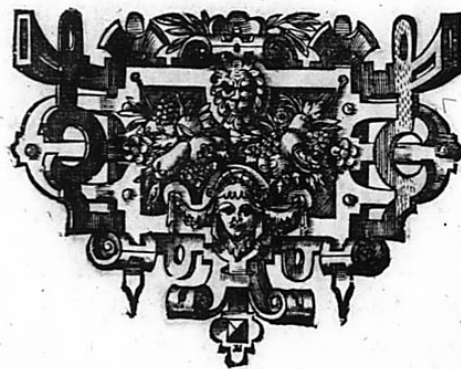
| 26. | 27. | 28. | 29. |
|--------------------|--------------------|-----------------------|--------------------|
| a. centum | a. decem | a. denariolos | a. supellestili. |
| b. duobus centum | b. duo de viginti | b. coronatos | b. domo. |
| c. septies mille | c. quadraginta | c. argenteos denarios | c. venditione. |
| d. quater centum | d. quatuor | d. uncias | d. familiâ. |
| e. tercentum | e. quinque | e. argenteos nûmos | e. censu. |
| f. bis centum | f. novem | f. aureos nummos | f. patrimonio. |
| g. octies mille | g. septem | g. obolos | g. proventu. |
| h. bis mille | h. sex | h. trientes | h. redditu. |
| i. ter mille | i. duo | i. nummos | i. hereditate. |
| l. quater mille | l. unum | l. sextercia | l. pensione. |
| m. quinquies mille | m. undecim | m. talenta | m. fraternis opi- |
| n. quingies centum | n. duodecim | n. nummulos | n. redditibus. |
| o. duo millia | o. quatuordecim | o. asses | o. re privatâ. |
| p. sex millia | p. quindecim | p. sextercios | p. re paternâ. |
| q. septem millia | q. duo de triginta | q. denarios | q. re tuâ. |
| r. sexies centum | r. undeviginti | r. aureos denarios | r. publico provê- |
| s. mille | s. viginti | s. aureos | s. dotali pecuniâ. |
| t. novies mille | t. octo | t. carolenos | t. emptione. |
| u. decies mille | u. triginta | u. minas | u. legatâ pecu- |
| x. undecies mille | x. quinquaginta | x. libras | x. arario. |
| y. duodecies mille | y. septuaginta | y. florenos | y. bonis tuis. |
| z. tredecies mille | z. octuaginta | z. nûmos argenteos | z. trapezitâ. |



| 30. | 31. | 32. | 33. |
|--------------------|--------------------|---------------------|------------------------|
| a. aliud | a. remanens est | a. iubeto | a. obsequar |
| b. novum negotiū | b. remanet | b. dicito | b. parebo |
| c. quicquam novū | c. reliquum est | c. impera | c. inserviam |
| d. aliqua res | d. relinquitur | d. precipito | d. obtemperabo |
| e. aliquid | e. restat | e. quarito | e. morem geram |
| f. quapiam | f. residet | f. imperato | f. amicum praestabo |
| g. quicquam | g. residuum est | g. jube | g. obsequiū praestabo |
| h. aliud negotiū | h. residens est | h. dic | h. rem faciam (bo) |
| i. aliares | i. superest | i. quare | i. rem exequar |
| l. nonnihil | l. est praeterea | l. pete | l. perficiam |
| m. nova res | m. vacat | m. petito | m. satisfaciā |
| n. quae res | n. est insuper | n. ostendito | n. jussū exequar |
| o. aliquid novi | o. adjungitur | o. flagitato | o. usui ero (bor) |
| p. quid | p. superat | p. expofce | p. satisfacere cona- |
| q. quicquid | q. adhuc extat | q. expofcito | q. obedire conabor |
| r. aliquid novum | r. necessarium est | r. postulato | r. inservire conabor |
| s. quidpiam novi | s. desit praeterea | s. certiore fac | s. obtemperare cona- |
| t. agendum aliud | t. deest etiam | t. fac ut intelligā | t. obsequi cona- (bor) |
| u. quidpiam | u. super extat | u. rogato | u. parere cona- (bor) |
| x. negotiū aliquod | x. etiamnū deest | x. scribe | x. providebo (bor) |
| y. aliquod negotiū | y. excedit | y. roga | y. amicum geram |
| z. aliud officium | z. superadditur | z. commonescitur | z. providere cōabor |

155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200

| 34. | 35. | 36. | 37. |
|----------------|---------------|------------------|---------------|
| a. laqueatus | a. unicā | a. et | a. oportuna |
| b. inductus | b. singulari | b. &c | b. amabili |
| c. coactus | c. rarā | c. z | c. solida |
| d. devinctus | d. insigni | d. & | d. benigna |
| e. commotus | e. magnifica | e. nec minus | e. nobili |
| f. ductus | f. praestanti | f. aequē ac | f. perspicua |
| g. adductus | g. praeclenti | g. perinde ac | g. dilucida |
| h. confectus | h. proba | h. atque | h. aequa |
| i. permotus | i. excellenti | i. atque | i. recta |
| l. illaqueatus | l. sincerā | l. atq. | l. dulci |
| m. irretitus | m. recta | m. nec non | m. clara |
| n. victus | n. integra | n. eademque | n. generosa |
| o. astrictus | o. praefigni | o. perinde atque | o. insigni |
| p. devinctus | p. mirifica | p. que | p. conspicua |
| q. confectus | q. pura | q. ac | q. manifestā |
| r. captus | r. facili | r. atque | r. eleganti |
| s. motus | s. pia | s. veluti | s. praestanti |
| t. commotus | t. modesta | t. simul & | t. indubia |
| u. submissus | u. suavi | u. simul ac | u. jucunda |
| x. nodatus | x. dulci | x. & simul | x. benevolā |
| y. defrictus | y. fida | y. ac etiam | y. dulcissima |
| z. coarctatus | z. ornata | z. sicut | z. familiari |



38.

» a. humanitate
 » b. probitate
 » c. bonitate
 » d. virtute
 » e. sinceritate
 » f. urbanitate
 » g. benevolentia
 » h. comitate
 » i. gratia
 » l. caritate
 » m. pietate
 » n. integritate
 » o. liberalitate
 » p. societate
 » q. largitate
 » r. magnanimitate
 » s. equitate
 » t. lenitate
 » u. beneficentia
 » x. aquabilitate
 » y. modestia
 » z. facilitate

39.

a. tua
 b. animi tui
 c. morum tuorum
 d. majorum tuorum
 e. parentum tuorum
 f. germanorum tuorum
 g. generis tui
 h. familie tue
 i. propinquorum tuorum
 l. indolis tue
 m. patrum tuorum
 n. amicorum tuorum
 o. cognatorum tuorum
 p. filiorum tuorum
 q. filij tui
 r. matris tue
 s. affinium tuorum
 t. patris tui
 u. pronepotum tuorum
 x. sororis tue
 y. natorum tuorum
 z. beredum tuorum

40.

a. jube
 b. facito
 c. jubeto
 d. placeat
 e. jubeat
 f. animo sit
 g. voluntas sit
 h. cordi sit
 i. commodum sit
 l. animo sedeat
 m. efficit
 n. perficito
 o. patiatur animus
 p. conficito
 q. videatur
 r. ferat animus
 s. finito
 t. fac
 u. ferat mens
 x. tibi placeat
 y. ferat cor
 z. ferat desiderium



41.

conficius
 clarior
 apertior
 dilucidior
 admonitus
 commonefactus
 exploratus
 scientior
 clarus
 perspicuus
 praeclarus
 non obscurus
 certus
 non novus
 certior factus
 edoctus
 imbutus
 certior
 scientissimus
 clarissimus
 certissimus
 notior

de tuis

42.

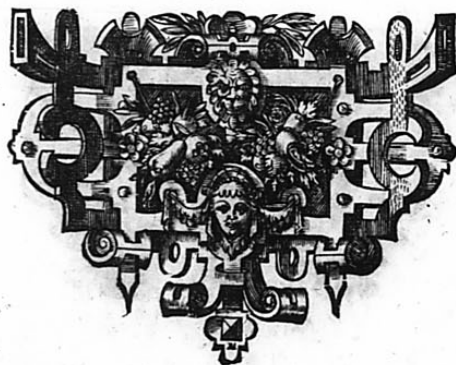
a. pertinentibus
 b. filijs
 c. negocijs
 d. consilijs
 e. arcanis
 f. secretis
 g. domesticis
 h. necessarijs
 i. agnatis
 l. fratribus
 m. amicis
 n. familiaribus
 o. parentibus
 p. genitoribus
 q. natis
 r. germanis
 s. sororibus
 t. proximis
 u. rebus
 x. liberis
 y. cogitationibus
 z. consocijs

43.

a. conjunctim
 b. una
 c. tecum
 d. & ipse
 e. junctim
 f. amice
 g. nobiscum
 h. ego etiam
 i. ipse etiam
 l. merito
 m. simul
 n. familiariter
 o. optimo jure
 p. jure
 q. invicem
 r. simul quoque
 s. simul una
 t. ego quoque
 u. ipse quoque
 x. affatim
 y. legitime
 z. multum

44.

a. gaudeam
 b. gaudio afficiar
 c. later
 d. exulter
 e. congratuler
 f. jucunder
 g. leticia afficiar
 h. voluptate fruor
 i. voluptate afficiar
 l. gratuler
 m. voluptate perfruar
 n. solatio fruor
 o. solatio perfruar
 p. letificor
 q. congaudeam
 r. solatio afficiar
 s. leticia fruor
 t. leticia perfruar
 u. jubilem
 x. gaudio fruor
 y. jucunditate afficiar
 z. gaudio perfruar



45.

- » a. doleam.
 » b. dolore afficiar.
 » c. morream.
 » d. tristitiā afficiar.
 » e. trister.
 » f. sim in dolore.
 » g. sim in tristitiā.
 » h. contrister.
 » i. sim in morore.
 » l. mororem sentiam.
 » m. mororem patiar.
 » n. tristitiā sentiam.
 » o. affigar.
 » p. conturber.
 » q. afflicter.
 » r. condoleam.
 » s. dolorem sentiam.
 » t. perturber.
 » u. angar.
 » x. doloribus afficiar.
 » y. morore afficiar.
 » z. fleam.

46.

- a. Virve foelix.
 b. Valeas.
 c. Benè valeas.
 d. Sospes sis.
 e. Vale.
 f. Cura valetudinem.
 g. Diu vale.
 h. Valetudinem cura.
 i. Foelix virve.
 l. Valetudini consule.
 m. Diu te sospitent.
 n. Inserui valetudini.
 o. Valetudini inserui.
 p. Valeto.
 q. Indulge valetudini.
 r. Diu valeas.
 s. Incolumis sis.
 t. Benè vale.
 u. Diu valeto.
 x. Benè valeto.
 y. Incolumis virve.
 z. Multum valeas.

47.

- a. Descrip.
 b. Conscriptū.
 c. Confectum.
 d. Descriptū.
 e. Conscript.
 f. Dat.
 g. percriptū.
 h. Obsegnatū.
 i. Percripta.
 l. Script.
 m. Exaratum.
 n. Exar.
 o. Percrip.
 p. Date.
 q. Obsegnata.
 r. Scripta.
 s. Exarata.
 t. Datum.
 u. Descripta.
 x. Obsegn.
 y. Confecta.
 z. Inscripta.

48.

- a. Vencit.
 b. Catana.
 c. Jetzelsjy.
 d. Roma.
 e. Corcyra.
 f. Patavy.
 g. Messina.
 h. Panbormi.
 i. Mediolani.
 l. Placentia.
 m. Papia.
 n. Vercellus.
 o. Alexandria.
 p. Syracusi.
 q. Leonty.
 r. Cajeta.
 s. Senus.
 t. Neapoli.
 u. Salerni.
 x. Mantua.
 y. Capua.
 z. Aquileia.

49.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.

50.

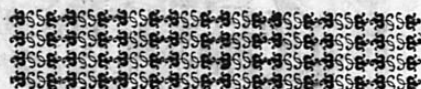
- a. Januarij
 b. Februarij
 c. Martij.
 d. Aprilis
 e. Jun.
 f. Maij.
 g. Julij
 h. Augusti
 i. Septembris
 l. Octobris
 m. Novembris
 n. Decembris.
 o. Sextilis
 p. Quintilis
 q. Januar.
 r. Februar.
 s. Mart.
 t. April.
 u. Maij.
 x. Junij.
 y. Jul.
 z. Aug.

51.

- a. 1559.
 b. 1540.
 c. 1541.
 d. 1622.
 e. 1543.
 f. 1544.
 g. 1560.
 h. 1546.
 i. 1547.
 l. 1568.
 m. 1549.
 n. 1550.
 o. 1551.
 p. 1552.
 q. 1553.
 r. 1554.
 s. 1555.
 t. 1556.
 u. 1557.
 x. 1558.
 y. 1539.
 z. 1545.

52.

- a. Tuus.
 b. T.
 c. Tuus fidelis.
 d. Semper.
 e. Dum vixero.
 f. Tuus quem nosti.
 g. Tuus ad mortem.
 h. Fidelis.
 i. Officiosus.
 l. Tuus ad extremum balitum.
 m. Tuus dum vixero.
 n. Vester.
 o. Tuus officiosus.
 p. Tuus ad quævis officia paratus.
 q. Paratissimus.
 r. Vester dum vixero.
 s. Vester fidelis.
 t. Vester semper.
 u. Tuus semper.
 x. Vester officiosus.
 y. Vester ad mortem.
 z. Tuus qui semper.



53.

29 a. *socius*
 30 b. *affectus*
 31 c. *amicus*
 32 d. *fidelis*
 33 e. *conficius*
 34 f. *dilectus*
 35 g. *familiaris*
 36 h. *famulus*
 37 i. *verna*
 38 l. *amatus*
 39 m. *adamatus*
 40 n. *comes*
 41 o. *intimus*
 42 p. *minister*
 43 q. *conforis*
 44 r. *collega*
 45 s. *contubernalis*
 46 t. *confanguineus*
 47 u. *feruus*
 48 x. *frater*
 49 y. *nepos*
 50 z. *procurator*

54.

- a. *Fabricius*
- b. *Pantheus*
- c. *Joachimus*
- d. *Paulus*
- e. *Baptista*
- f. *Scipio*
- g. *Bernhardus*
- h. *Cesar*
- i. *Philippus*
- l. *Ambrosius*
- m. *Nicolaus*
- n. *Pompejus*
- o. *Albertus*
- p. *Petrus*
- q. *Hieronymus*
- r. *Dominicus*
- f. *Andreas*
- t. *Antonius*
- u. *Claudius*
- x. *Augustus*
- y. *Dionysius*
- z. *Franciscus*

1255.

a. *Carafa*
b. *Severinus*
c. *Calceotus*
d. *Porta*
e. *Hercules*
f. *Daniel*
g. *Sforza*
h. *Fracastrorius*
i. *Selenus*
l. *Balena*
m. *Anifus*
n. *Troignus*
o. *Calceops*
p. *Delphinus*
q. *Snefus*
r. *Valla*
f. *Berofus*
t. *Perufus*
u. *Dilectus*
x. *Pyronta*
y. *Valerius*
z. *Burgobetta*

56.

- a. *Paribormitanus*
- b. *Venetus*
- c. *Neapolitanus*
- d. *Romanus*
- e. *Palavinus*
- f. *Veronensis*
- g. *Cremoenfis*
- h. *Mantuanus*
- i. *Germanus*
- l. *Genanensis*
- m. *Suffentinus*
- n. *Sierentinus*
- o. *Perufinus*
- p. *Senensis*
- q. *Bergoma*
- r. *Mediolanensis*
- f. *Vicentinus*
- t. *Placentinus*
- u. *Cordubenfis*
- x. *Hispanus*
- y. *Calaber*
- z. *Appulus*

57.

manu mea.
manu sua
m.f.
m.p.
manu subscripsi meā
manu propria.

+
*
manu mea subscripsi
o.
mo.
ooo.
o. *subscripsi manu mea*
o.
+
o o
o o o
o
o.
l. *
r. * o *
y. * * o
zo **

Exemplum prædicti Mo-
di Polygraphici.

S. P. D. Fratri suo.

Recepi paginas tuas, probe & modestissime
Gustave Selene, decimo quinto Calendas A-
prilis, per Licifcam Servum. E vestigio animad-
verti consilium pol exardescens, optime obsecu-
rum sum. Retribui qua-re, te mandante, Simeoni
custodi tuo, duo milia & undecim nummos ex
reditibus. Si aliquid reliquum est, flagitato, sa-
tisfaciam, devinctus sincere, nec minus solida
lenitate propinquorum tuorum: fac scientis-
simus de tuis germanis, ut conjunctim solatio
fruar, vel tristitiam sentiam. Diu valeto. Exa-
ratum Jetzelsstij. 8. Novembris. 1622.

Tuus fidelis frater

*Augustus Selenus Germanus, manu
meâ subscripsi.*

*Hoc est: P. Gregorivs DeCIMVs qVIn-
tVs, nomine, complectitur Annum Ch.
M.D.C.XXIII.*

Ut artificium hoc, comparandi ejusmodi Alphabeta, magis promoveamus, libuit adhuc aliam Alphabetariam Tabulam Germanicarum Dictionum, quatuordecim Alphabetis constantem, adjungere, quam nos ex Ms. Anonymi cujusdam desumpsimus. Et ita, ut sequitur, damus.



I.

» a. Vatter unser
 » b. HErr unser Gott
 » c. HErr Gott
 » d. Unser Vatter
 » e. Vatter aller
 » f. Gott unser sterke
 » g. Gott Jacob
 » h. Gott Zebaoth
 » i. HErr Gott Zebaoth
 » k. Gott unser Helfer
 » l. Unser Hirte Israel
 » m. HErr unser sterke
 » n. HErr unser Fels
 » o. HErr unser Burg
 » p. HErr unser Erretter
 » q. HErr unser Hort
 » r. HErr unser Schild
 » s. HErr unser Horn des Heyles
 » t. Unser HErr aller Welt
 » u. Unser HErr Zion
 » w. Gott unser Ruhmb
 » x. Gott unser König
 » y. Gott der Höchste
 » z. Gott Israel

der du

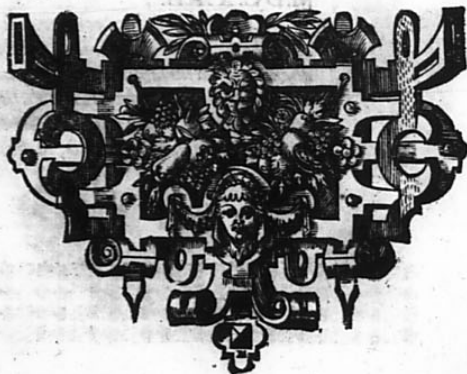
2.

a. bist
 b. sitest
 c. regierest
 d. schwebest
 e. herrschest
 f. lebest
 g. wonest
 h. bleibest
 i. wandelst
 k. gerechtest
 l. gerühmet wirst
 m. gelobet wirst
 n. gepräpset wirst
 o. wohnung hast
 p. dich auff hilfst
 q. herrlich bist
 r. groß bist
 s. gewaltig bist
 t. mächtig bist
 u. reich bist
 w. bekande bist
 x. gebenedeyet wirst
 y. gesegnet wirst
 z. gewalt hast

3.

a. himmel/
 b. allen landen/
 c. berg Zion/
 d. heiligen berg Zion/
 e. der welt ende/
 f. heiligen Tempel/
 g. den Heiligen/
 h. der höhe/
 i. heiligen Himmel/
 k. ewigkeit/
 l. ewigkeit zu ewigkeit/
 m. den wolcken/
 n. der lufft/
 o. hohen Himmel/
 p. allen orten/
 q. allen ecken/
 r. ewiglich/
 s. ohn ende/
 t. allen königreichen/
 u. allen völkern/
 w. heiligen Stuel/
 x. der Höchste in allen landen
 y. dem gangen erdboden/
 z. der gangen welt/

im auffm an von



a. Gf

4.

a. Geheiligt werde
 b. Es werde geheyliget
 c. Gepreßet werde
 d. Es werde gepreßet
 e. Gelobet werde
 f. Es werde gelobet
 g. Gerechret werde
 h. Es werde gerechret
 i. Gerühmet werde
 k. Es werde gerühmet
 l. Gebenedeyet werde
 m. Es werde gebenedeyet
 n. Groß werde gemacht
 o. Es werde groß gemacht
 p. Geliebet werde
 q. Es werde geliebet
 r. Angeruffen werde
 s. Es werde angeruffen
 t. Erkennet werde
 u. Es werde erkennen
 w. Gesegnet werde
 x. Es werde gesegnet
 y. Geförchtet werde
 z. Es werde geförchtet

dem/der die/

5.

a. nahme/
 b. nahme dein/
 c. rath/
 d. wort/
 e. heiliges wort/
 f. geset/
 g. gerechtigkeit/
 h. deiner Hände Werck/
 i. werck/
 k. gemacht/
 l. alles was dein ist/
 m. gericht/
 n. herrschafft/
 o. mach/
 p. großmächtigkeit/
 q. almacht/
 r. barmhertzigkeit/
 s. ehre/
 t. ehre dein/
 u. weisheit/
 w. majestat/
 x. recht/
 y. ehre Gottes/
 z. Zeugnuß/

6.

a. Zukomme uns
 b. Zu uns komme
 c. Zu theil uns werde
 d. Es werde uns zu theil
 e. theile uns mit
 f. Gib uns
 g. Uns gib
 h. Uns theile mit
 i. Reiche uns
 k. Uns reiche
 l. Schencke uns
 m. Uns schencke
 n. Offenbare uns
 o. Uns offenbare
 p. Sende uns
 q. Uns sende
 r. Schicke uns
 s. Uns schicke
 t. Gib uns zu eigen
 u. Zu eigen gib uns
 w. Bringe uns
 x. Uns bringe
 y. Verleihe uns
 z. Uns verleihe

dein/deine die/das/



O 4

a. reich/

7.

- „ a. reich/
 „ b. himmel/
 „ c. ewige freude/
 „ d. ewige seligkeit/
 „ e. paradies/
 „ f. Sohn/
 „ g. heiligen Geist/
 „ h. herlichkeit/
 „ i. freuden Saal/
 „ k. königreich/
 „ l. lieben Sohn/
 „ m. ewige leben/
 „ n. ewiges blut/
 „ o. ware gedult/
 „ p. ware hofnung/
 „ q. liebe/
 „ r. gütte/
 „ s. grosse gütte/
 „ t. gnade/
 „ u. grosse gnade/
 „ w. heyl/
 „ x. werthes wort/
 „ y. heiliges wort/
 „ z. tröstlich wort/

8.

- a. Dein will geschehe
 b. Es geschehe dein will
 c. Es geschehe der wille dein
 d. Dein will der geschehe
 e. Es werde volbracht dein will
 f. Dein wille werde volbracht
 g. Dein wille werde verbracht
 h. Dein gebot geschehe
 i. Es geschehe dein gebot
 k. Dein gesehe geschehe
 l. Es geschehe dein gesehe
 m. Dein gesehe werde verbracht
 n. Verbracht werde dein gesehe
 o. Volbracht werde dein gesehe
 p. Was du heisst das geschehe
 q. Es geschehe was du heisst
 r. Es geschehe dein meynung
 s. Deine meynung geschehe
 t. Verbracht werde deine meynung
 u. Deine meynung werde verbracht
 w. Volbracht werde deine meynung
 x. Dein begehren geschehe
 y. Es geschehe dein begehre
 z. Es geschehe was du wilt

in dem
Büch der



a. himmel

9.

10.

11.

- a. himmel
 b. höhe
 c. zu Zion
 d. auf dem Berge Zion
 e. heiligen stete
 f. hohen thron
 g. hohen himmel
 h. paradies
 i. Saal Gottes
 k. ewigen freude
 l. freuden Saal
 m. freuden thaal
 n. bey den Engeln
 o. herlichen sis
 p. höchsten stuel
 q. ewigen leben
 r. heiligen tempel
 s. heiligen stuel
 t. deiner wohnung
 u. deiner hütten
 w. heiligen berge
 x. den Cherubim
 y. wolcken
 z. deiner h. wohnung

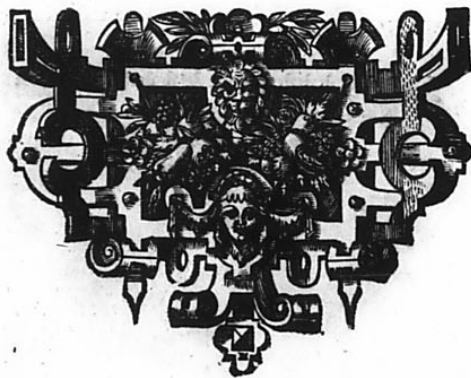
Also auch

- a. auf erden/
 b. uf erden/
 c. auf dem erdboden/
 d. uf dem erdboden/
 e. auf dem erdkreyß/
 f. uf dem erdkreyß/
 g. in der tieffen/
 h. im Jammerthal/
 i. bey den Menschen/
 k. bey den Christen/
 l. bey den Völkern/
 m. uf dem meer/
 n. auf dem meer/
 o. in allen landen/
 p. uf den bergen/
 q. unter den menschen/
 r. in der Christlichen Kirchen/
 s. bey deiner gemein/
 t. bey deinem heußein/
 u. bey allen menschen/
 w. bey allen Christen/
 x. bey allen völkern/
 y. bey allen heyden/
 z. uf dem ganzen erdboden/

Unser täglich

- a. brodt
 b. nahrung
 c. fütterung
 d. hüll und füll
 e. speiß
 f. speiß und erant
 g. hülffe
 h. zehrung
 i. auffenthaltung
 k. ernehrung
 l. kost
 m. himmelbrodt
 n. notdurft
 o. enthaltung
 p. zehrpfenning
 q. gabe
 r. geschenke
 s. kleidung vnd nahrung
 t. werde
 u. futter
 w. tranck und speiß
 x. fülle und hülle
 y. einkommen
 z. unterhaltung

Gib uns heute Und



a. vergiß

CAPUT X.

De Velamine, huic Modo quaerendo.

Adhuc tamen non prorsus abjiciendum suademus, Trithemianum illud Alphabetum Polygraphicum, etiam si ad Epistolis gustum non quadret. Aperiemus enim usum, ni fallimur, adhuc non contemnendum, quò ita procedimus: Sit secretum, *MYRMIS FORMI*: (Ita enim brevitatis gratiâ Secretum concipiendum.) Recurre jam ad Alphabetum omnium primum, vel etiam aliud, Trithemij, atque exime inde tot voces, quot absolvende dictioni sufficiunt: E.g. Rector Imperator Fabricator Rex. His enim Polygraphice scripseris, *MYRMIS FORMI* Pro secundâ dictione habebas sequens Alphabetum, Misericors Discernens Sapientissimus Immortalis. Pro tertiâ tertium; Dirigens illustrans Decorans Stabiliens. Quod si eveniat, ut in unâ dictione, litera eadem bis recurrat, jam statim ad sequens Alphabetum transis. Congestis tot dictionibus, quot Secretum requirit, eas in literas resolve, & has steganographico indumento ulterius tege & operi, sicuti jam ex Libro tertio, varijs Modis es edoctus. Possent præterea id generis variationes plures atteri: Sed & tuæ indagitioni & solertia, in re non admodum difficili, aliquid relictum volumus.



LIBER

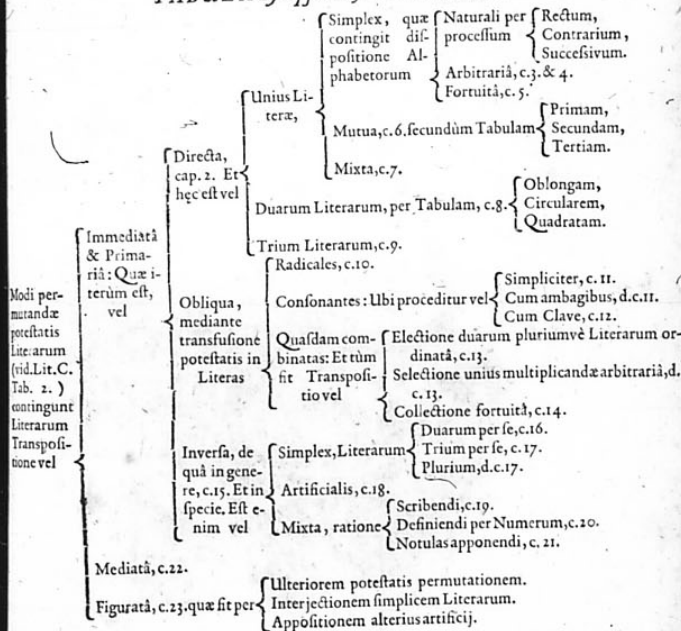


LIBER QUINTUS.

De

PERMUTATIONE POTESTATIS LITERARUM.

TABULA Synopsis hujus Libri continens.



P

CAPUT

CAPUT PRIMUM.

Generalia de Permutatione Potestatis &
Transpositione Literarum,
complectens.

QUI DISTURBATIONI ORDINIS Litterarum inferiebant Modi, seu quæ ordinem collocationis earundem interturbabant, jam Libris superioribus satis explicata: Superfunt reliqui duo Principales Modi, qui tùm Permutatione Potestatis, tùm Immutatione figuræ Litterarum, contingunt: De quibus ordine, Libro hoc quinto & sexto agemus. Quemadmodum, rō in illis explicandis, præcipua cura Trithemij extitit: Itā in his illustrandis, potissimum laudare possumus, Blaium Vigenerium Gallum, qui Opus, recorditā eruditione refertum, & Parisijs, Anno 1586 impressum, de Ciphris, gallicè conscripsit & edit. Huc quoque Gabrielem Collangelium Alvernatem Turonicum, qui non tantum Polygraphica Trithemij, in vernaculam transulit linguam, ac ea Parisijs, Anno 1561, typis divulgari curavit: Sed & nonnulla ibi de suo adiecit: uti est Tractatulus, quem de CABALA inscripsit: Et alter, quò Figurarum & Tabularum persecutus est expositionem novam, & Trithemianis Tabulis multo politiore. Deinde & eodem Johannem Walchium Germanum, non immeritò referimus, sicut & Alios, quorum ingeniosissimas cogitationes & fabricas, tùm hoc tùm sequenti Libro, laudatis ubique Authoribus, huc congeremus, easque modicâ commentatione illustrabimus.

ILLUD candoris nostri esse putavimus, (vid. lib. i. c. i. in f.) nè alienis plumis, nosmet ornare videremur. A quò quidem vitio, quò alieniores semper fuimus, eò nos indignantiùs habuit, illud à Dominico ab Hottingâ Frisio, J. C. nuperè perpetratum in figne & nunquam excusandum plagium, quò ille alienos, Collangelij nempe istius, de quo modò dicebamus, labores Polygraphicos, suppresso & expuncto, cum ipsius Authoris, tùm Interpretis istius nomine, sibi adscribere, & Opus hoc, Anno 1621, de novo ad veterem Parisiensem editionem ~~reversum~~ recusum, prò suo venditare ausus est, atque hoc ipso oculatissimo & lynceo huic Eruditorum seculo, falsissimè, velut deplumata cornicula, semet deridendum propinavit: quod ex morum Magistro Horatio Lib. i. Ep. 4. omnino sibi eventurum, disce-re debuerat.

HOC verò commentandi Institutum, officij nostri esse asserimus, quò sapiusculè & hoc consecuti sumus, ut si hæc nostra, cum veteribus illis conferas, quandoquè novam formam referre videantur. Inventis enim faciliè quid addi posse, tralaticium est. Sed ad rem.

Hoc autem Libro quinto, tantum de Permutatione Potestatis Literarum, Secundo nempe Principiori Modo agemus. Ut verò Primus Modus, circa Ordinem Collocationis Literarum occupabatur: ita hic sequens circa Potestatem versatur, ut illa variè de unà in aliam Literam Permutatur.

Hæc Permutatio Potestatis expeditur per Transpositionem Literarum. Cum autem ista Permutatio fiat, vel Immediatè, vel Mediatè, vel Figuratè: Hinc Transpositio alia nobis Immediata, alia Mediatæ, alia Figurata dicitur. Illa idè, quia immediatè Potestas Literarum permutatur, de unà in aliam: Ista, quia Literæ, cum Numeris prius permittuntur, & Potestas Numerorum exprimitur vicissim per Literas: Hæc, quia Transpositioni tum Mediatæ tum Immediatæ, varia adhuc accedunt, quibus velut transformatur. Transpositio Immediata, primum obtinet: Inde ergò Primaria: Mediatæ Secundaria: & Ultima Accessoria quæquè appellanda venit. In horum ceu Universalium Modorum explicatione, totus hic Liber quintus insumitur.

Primus Universalis Modus est & dicitur Primaria Transpositio: Hæc est vel Directa, quæ fit, quoties recta, sine Alphabeti Transpositioni seu Scriptorij immutatione, citraquè Literæ alterius suppressionem, Permutationem instituimus: vel Obliqua, vel Inversa. Quæ posterius species, quid differant à Directa, jam non obscurè indicatum est,

& deinceps in singulorum perveſtigatione erit dicendum.



CAPUT

CAPUT II.

De Primo Modo Permutationis, Transpositione Primariâ Directâ, ejusquè Subdivisionibus & Specie primâ simpliciori.



Rimus Generalis Modus, est Transpositio Primaria, quæ est, quando una Litera pro aliâ, quæ ex vulgari scriptiõis ratione ponenda erat, transponitur, substituitur & alterius potestate donatur. Hæc descriptio significationem generaliore, de quâ in f. præc. cap. insinuat. Vid. etiam Herm. Hugonem c. 17. tract. de pr. Scrib. Orig. Druiditur in tres species, uti ex præc. cap. repetendum est. De quibus primam hoc Capite delibare incipimus.

Prima Species primaria Transpositionis est, quam Directam vocamus, quæ & simpliciter Transpositio ita propriè & per excellentiam dicitur: Sed ad differentiam reliquarum Specierum non absre, adjectione vocula, determinatur. Cur verò id ita, jam Cap. proximo innuimus. Hæc Directa Transpositio, est vel unius Literæ; vel duarum simul; vel trium simul Literarum.

Transpositio Directa unius Literæ, itidem non fit uniformiter, sed triplici ratione, quâ subdistinguitur; ut una sit Simplex, cum transponuntur Literæ ad integrum Alphabetum: altera Mutua, cum duobus fructis ordinibus, Literæ unius Alphabeti, inter se mutuò permittuntur: tertia, Mixta, ubi partim mutuò, partim simpliciter Literæ transponuntur. Ex quo tres Speciales oriuntur Modi. De Primo hic & tribus sequentibus capitibus: De Posterioribus Cap. 6. & sequenti.

Transpositio itaque Simplex, quæ fit ad Alphabetum integrum, contingit per dispositionem Alphabetorum Transpositoriorum, (quæ integro illo Alphabeto subjiçuntur) aut Naturalem, aut Arbitrariam, aut Fortuitam.

Transpositio Simplex Naturalis, inde dicitur, quod in structurâ Tabulæ, ordo naturalis Alphabeti observetur, modò ab initiali Literâ A, quacunque statione cujusquè Linea invenitur, exordium capiatur, & deinceps finis Lineæ, cum ejus initio neccatur: Hæc triplici processu expeditur, nimirum Recto, Inverso & Successivo.

Transpositio Naturalis Recta fit, cum Litera B prò A: item Litera C prò A: vel etiam Litera D, prò A: & sic deinceps ponitur. Quo Modo, C. Jul. Cæsar usus esse dicitur. De quo Probus Grammaticus, conscripsit Librum: A. Gellius Lib. 12. noct. Attic. c. 2. Ratio tota hujus Modi non melius, quàm ex Tabellâ, supra Lib. 3. circa initium cap. 12. posita, cognoscitur: Ubi Trithemius varios hinc pullulantes Modos, addito Steganographico indumento, per totum Alphabetum persecutus est: qui præterea in Clavi Generali, hujus explicationem dedit, & Exemplo illustravit:

» *Indè huc ejus verba apponimus. Secundus (qui nobis Primus est) Modus Generalis est, ut Scriptor præcedat & Lector sequatur. E.g. prædicta sententia, Misere Omnipotens Deus, ut sequitur, velo obduci potest. Lr bdqda Nlmbonfmr Cdr, hæc jam Literæ ita junctæ, cum nihil significant, similiter immiscendo vocales, ut in primo Modo, facile legi possunt.*

Transpositio Naturalis, quæ contrario utitur processu, oritur ex diverſa Tabula structura: Unde fit, ut hic Litera A valeat B: B valeat C, & sic deinceps: Quam rationem Augustum secutum fuisse tradit Suetonius. Variationes ejus sequens Tabula exhibet, quæ incipit, ubi dicta Tabula, c. 12. Lib. 3. desinebat, ad hunc modum:

ABCDEF GHIKLMNOPQRSTVXYZ
 1
 z abcdefghijklmnopqrstuxy
 2
 y z abcdefghijklmnopqrstux
 3
 x y z abcdefghijklmnopqrst
 4
 u x y z abcdefghijklmnopqr
 5
 t u x y z abcdefghijklmnop
 6
 s t u x y z abcdefghijklmnop
 7
 r s t u x y z abcdefghijklmnop
 8
 q r s t u x y z abcdefghijklmnop
 9
 p q r s t u x y z abcdefghijklmnop
 10
 o p q r s t u x y z abcdefghijklmnop
 11
 n o p q r s t u x y z abcdefghijklmnop
 12
 m n o p q r s t u x y z abcdefghijklmnop
 13
 l m n o p q r s t u x y z abcdefghijklmnop
 14
 k l m n o p q r s t u x y z abcdefghijklmnop
 15
 j k l m n o p q r s t u x y z abcdefghijklmnop
 16
 i h k l m n o p q r s t u x y z abcdefghijklmnop
 17
 g h i k l m n o p q r s t u x y z abcdefghijklmnop
 18
 f g h i k l m n o p q r s t u x y z abcdefghijklmnop
 19
 e f g h i k l m n o p q r s t u x y z abcdefghijklmnop
 20
 d e f g h i k l m n o p q r s t u x y z abcdefghijklmnop
 21
 c d e f g h i k l m n o p q r s t u x y z abcdefghijklmnop
 22
 b c d e f g h i k l m n o p q r s t u x y z abcdefghijklmnop
 23

Exhibita Tabula paucis adduc explicanda. Hæc sicut & superior Lib. 3. c. 12. constat Alphabeto transponendo & transpositorio. Quorū hoc Majusculis Literis capite præminet. Illud subicitur, pro variatione vigesies & semel repetitur. Scriptor verò hic sequitur. Lector autem præcedit: Unde ex prædicta sententiâ, talis oritur Scriptura: Nktfiff Pfokppufot Efrt. Ceterum, si in utraq. præmissâ Tabulâ, Alphabetum Majusculum accipias pro Literis transponendis, Minuscula pro transpositorijs: Hæc Tabula & inserviet priori Modo: Illa verò d. c. 12. Lib. 3. exhibita Tabula huc propriè pertinebit.

Succedit Transpositio, quam vocare possumus Successivam, quoniam priores simplicitate suâ, se facile produnt: quæ in eo consistit, ut duabus istis Tabulis aliter utare. Nam in illis eligebas ex ordine Alphabetum quoddam certum, eoque perscribas scriptum. Hic verò Modus tradit, ut omnia Alphabeti secundum ordinem tibi proponas: Et velex primo ordine primam Secreti consciam Dictionem, vel etiam Lineam primam integram; Ex Secundo, Secundam & c. transponas, & ita scriptum multiplici varietate condas. Sit Exemplum in Literis, juxta Tabulam hujus Capituli, se jam constitutum sit, Majusculam Literam primam per se stare, & Minusculas deinceps ordine inservire transpositioni: Morgen wil ich zu dir kommen: Mnpdah Onab Ypt Kf Mqz Pspofn. Sed nec hoc te lateat, posse te ad lubitum, hoc Modo Successivo uti: veluti si ex compositis, modo ex primo Alphabeti ordine, modo ex quinto vel alio, eligas transpositorias Literas.

CAPUT

CAPUT III.

De Transpositione Simplici Arbitrariâ.

Equitur Altera Species, propriè sic dicta Transpositionis, Arbitraria illa, (Sic enim Naturali quam diximus, opponitur) & fit, cum, non magnâ aut nullâ babitâ ratione Ordinis naturalis, quod Literæ se insequuntur, sed liberrimè, ad sequentem vel alium Modum Literis Literas substituimus:

Abcdefghijklmnopqrstuxyz
 brgsxamclpnzbzqfekuzyido

Quæ simplicior ratio solertem & industrium indagatorem, vix est ulateat. Sicut etiam illa, quæ medio Alphabeto, inter duo extrema, Literis alterutris semper transponendis, procedit: Quod infra lib. 9. c. 5. Modo nostro 6 in pr. attigimus. Igitur alius præsto est: ubi quidem Ordo Literarum observatus, sed tamen Alphabetorum ordo, qui Tabulâ præcedentis cap. proponitur, disruptus invenitur ad hunc modum.

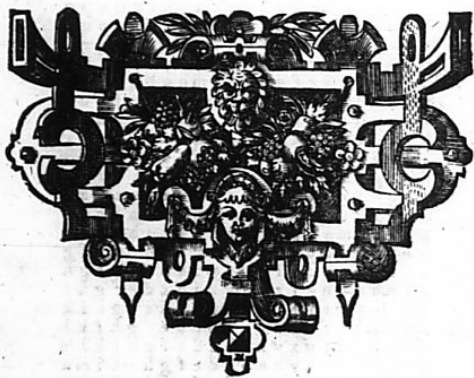
ABCDEF GHIKLMNOPQRSTVXYZ
 qrftuxyz abcdefghijklmnop
 rstuxyz abcdefghijklmnop
 stuxyz abcdefghijklmnop
 tuxyz abcdefghijklmnop
 uxyz abcdefghijklmnop
 vxyz abcdefghijklmnop
 wxyz abcdefghijklmnop
 xyz abcdefghijklmnop
 yz abcdefghijklmnop
 z abcdefghijklmnop
 abcdefghijklmnop
 bcdefghijklmnop
 cdefghijklmnop
 ddefghijklmnop
 edefghijklmnop
 fdefghijklmnop
 gdefghijklmnop
 hdefghijklmnop
 idefghijklmnop
 jdefghijklmnop
 kdefghijklmnop
 ldefghijklmnop
 mdefghijklmnop
 ndefghijklmnop
 odefghijklmnop
 pdefghijklmnop
 qdefghijklmnop
 rdefghijklmnop
 sdefghijklmnop
 tdefghijklmnop
 udefghijklmnop
 vdefghijklmnop
 wdefghijklmnop
 xdefghijklmnop
 ydefghijklmnop
 zdefghijklmnop

Verum si nec ita tutam rationem scribendi credas, potest alia Tabula confici, ubi inordinatè prorsus Literæ ponuntur: Cujus specimen sequens Tabula exhibet:

P 4

ABC

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTVXYZ
 bdfhkmoqfupxzacegilartxy
 cdfmpftekzabehloruydgnqx
 dhmquzeinrpa fko fxbgltyc
 ekpuaf lqrbgnfydiotzhxcm
 zyxdtutfrqpnmlykhgfecba
 yzexturfpqonmlkighfedab
 fdbomkfqhxiucazgeynltrp
 prt ilnyegzacuoxh qfkm bdf
 l i k h g f e c d b a n m t f r q p o z x y u
 u h x y z o p q r s t a b m n d c e f g k i l
 g x y z p q a b c d e f i h l m k n r o u t f
 h m k i l q x z g f d e c b a p o y r f u t
 r t l x q p l r o t n y z d e c b a m k i h g
 m l k i h g f e d c b a z y x q u t f r p o n
 n o p q r i t h u y x z a c b d e f g i l k m
 i e z n h r a f k o x b g l p t y c d m q u
 o i h l m k n r f f u t b g y x z p q a c d e
 q d c b a e p z x y g l t u o f r k n m h i f
 x y z m c b d e f g h k i a l o n p q r t u f
 k n r o s t u i q a p b c d e f g x y z h m l
 r e f g x y z i h l m k n d o f t u q a p b c
 f a z e g y n l i t r p f d b o m k c q x h u



CAPUT

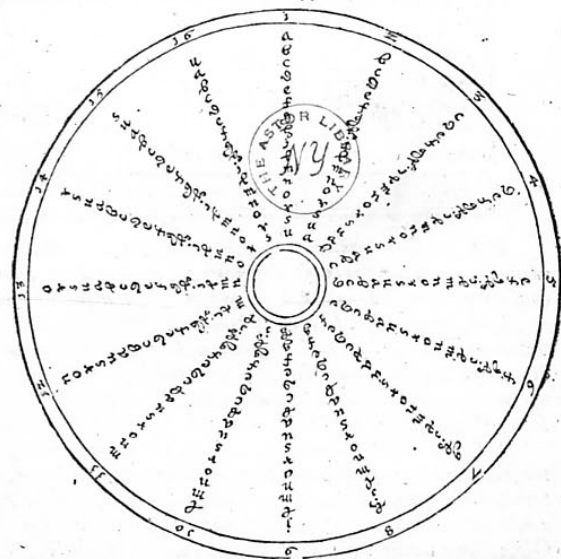
CAPUT IV.

De usu Rotulæ, circa inprimis inordinate

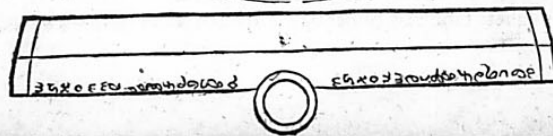
disposita Alphabeta adhibenda.



Abes Modos Transpositionis Simplicis dulum generum: Sed quia fieri solet, ut multum molestie in inferiorum, sive magis remotorum Alphabetorum perquisitione, maxime si iuxta posteriore Modos procedatur, creetur: Hinc Rotula & conversio Rotule inventa: Cujus confectionem sollicitè tradit Porta, lib. 2. c. 7. & seqq. Usus verò subjectis figuris octo, latè persequitur, Gabriel Collangelius, in Libro Tabularum, Operi Polygraphico Trithemij, quod Gallicè vertit. subjecto. Breviter ità: In chartam ejusmodi Alphabeti, quæ in Tabulis extant, rectè ad circinũ inter se disposita, scribas, illamquæ tabula lignæ applices, quæ ab utroquè latere ità excavata, ut lineæ ad disposita Alphabeti duci reduci- quæ possit, eà ratione & modò, quò Instrumentum Leonhardi Zuberi, parte 2. pag. 34. confectionem. Lineæ verò rectæ sive Indici, Alphabetum, suo ordine & proportionem inscribendum. Sicubi ergò parata ità Rotula sit, atquæ ex hoc vel illo Ordine, Literam habere cupias, admotà Lineâ, facillimo negotio, sine errore reperire & scribere potes. Cum verò nulla in eo difficultas sit, curavimus saltè, ut Tabula similis Collangelij prædicti Tabulis, cum Gnomone hic apponeretur.



CAPUT



De Transpositione Simplici Fortuitâ.

Habemus Transpositionem Naturalem & Arbitrariam; Sequitur Fortuita: Ubi Litera Transpositoria, non ita à naturali ordine Alphabeti, aut à voluntate ordinantis, sed fortuitò, beneficio numeri colliguntur, sub accessoria directione certi fundamenti, aut principij, quod cum Porta, Lib. 2. c. 2. peculiari ratione CLAVEM appellamus, licet Is ibi de Specie saltem loquatur, & Genus non attingat: Vide suprà lib. 2. c. 8. ubi diximus, non solum Verba, sed & Literas, Alphabeti, Puncta, Virgulas, Clavis locum obtinere: Ulti Exempli gratiâ, hic fit Litera Singulariâ: quod monendum duximus. Caterum ipsa ratio occultandi, pendet à dispositione Alphabeti, quam in explicatione Tabule sequentis, explanabimus. Cognoscitur autem hic Modus, ex inspectione, ipsius Tabule, ejusque intellectu, & applicatione Clavis; In quam rem Tabulam, ex Vigenerio, pag. 230. desumptam præmittimus.

| ALFABETUM | a | b | c | d | e | f | g | h | i | k |
|-----------------|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|
| Ordo Literarum | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 |
| Alphabetum | p | q | r | s | t | u | v | w | x | y |
| USITATUM | m | n | o | p | q | r | s | t | u | x |
| omnia disjuncta | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 |
| translatum | x | f | t | u | x | a | b | c | d | e |

Non opus est, ut explicationi Tabule immoremur. Ratio verò Literarum permutandarum pendet ex Numero, qui dicitur in Tabula, quod omnia hic dirigat. Quod quale sit, ex applicatione magis addiscesur.

Ufus seu applicatio sic demonstratur: Primò eligendum Secretum, thema, quodcumque libet: Sit E.g. ejusmodi: Omnium rerum vicissitudo. Post cogitandum de Clavi, seu certo principio numerandi, quæ à versimodè hic sumi potest. Sumitur enim Clavis, vel à primâ Literâ Secreti retentâ, vel ab aliâ Literâ, aliunde ex hoc Alphabeto desumptâ.

Si Litera Initialis Secreti, pro Clave adhibetur, primum ita proceditur, ut Litera illa Initialis, citrà transpositionem relinquatur & in chartam ita conjiciatur. Deinde ratione Modi diversè Numerandi, procedi adhuc potest dupliciter: Primò ita, ad præscriptum sequentis Regule: Quotâ statione, Secreti Litera sequens, à priori distat, ea Litera Alphabeti tabularis sumenda est, quæ in Tabulâ, illum Numerum

sub

sub se signatum habet. E.g. Litera O, quæ est Initialis Litera nostri Secreti, & Principium numerandi, retinetur. Sequens Litera M, distat à priori O, statione decimâ octavâ, pergendo ad finem, & incipiendo à principio Alphabeti: Ergo Litera T, quæ numero decimo octavo signata, est, pro M transponitur. Sic sequens Litera N, distat à priori M: unâ statione: Ergo transponenda Litera A, quæ illum numerum sub se habet: Et sic pergendum deinceps, donec occulta Scriptio absolvatur, ad hunc modum Otasin, cimcn, hlpfhxnai. Ad referendum Secretum, O valet O, T est decima octava Litera: Et decima octava Litera post O invenitur M: A est prima: Et prima post M est N: S est decima septima Litera: Decima Septima verò post N est I. &c.

Secundò, Initiali Literâ Secreti, itidem citrà transpositionem positâ, ita proceditur, ut sequens Regula indicat: Quotâ Statione, in Alphabeto signato, reperitur sequens Secreti Litera, ea transponitur Litera, quæ post Literam Clavicularem & deinceps transpositam, eo numero sequitur. E.g. Litera O clavicularem Literam O, statione undecimâ: Ergo Litera D, quæ clavicularem Literam O, statione undecimâ sequitur, est transponenda. Sic Litera N, reperitur statione duodecimâ: Ergo Litera R, quæ transpositam D, illo numero sequitur, transponenda, & ita pergendum, ut ex sequentibus apparet: Odredq, mrmnb, aloburecbfu.

Si verò aliunde, ut puta Litera A, vel quævis alia, loco Clavis accipitur, tunc tertius oritur Processus, & talis observari potest Regula: Quotâ statione Secreti Litera Initialis, à Literâ claviculariâ, & deinceps Litera Secreti sequens, à Litera proximè transpositoriâ distat, ea Litera Alphabeti tabularis, sumenda est, quæ illum numerum sub se signatum habet. E.g. Sit Clavis, Litera A, mox queratur, quot cellulis distat, Litera Secreti O ab A: Invento numero duodecimo, transponatur Litera N, quæ est duodecima: deinde Litera M, distat à Literâ Transpositoriâ N, stationibus novendecim: Ergo transponenda Litera V, quæ est decima nona: Sic Litera N distat à Litera V stationibus tredecim: Ergo ponenda Litera O, & sic deinceps. Integræ sententiam sic scribis: Nuorch, hfluxm, habglgbracr. Si jam aperire vis hoc secretum, quare N, quæ est duodecima Litera Alphabeti, & numerâ duodecim post clavam A, & invenies O. V, est decimanona Litera: Numerâ igitur post N, novendecim & invenies M. O, est decimatertia: Numerâ ergo post V tredecim & invenies N, &c.

Est adhuc alius Processus, qui tamen cum Secundo planè coincidit: Nisi quod hic itidem Litera A, ut in superiori sit Clavis: Tenenda ergo summòdo est applicatio, quæ ejusmodi est: Sit Clavis Litera A; Litera Secreti Initialis, reperitur statione decimatertiâ: Ideo ejusmodi Litera transponatur, quæ post Clavicularem Literam A, in statione decima

tiâ

ita reperitur, veluti est Litera P. M. reperitur statione undecima: Ergo Litera E, quae in undecima statione, post Literam P invenitur, transponitur: Et sic perendum. Integra sententia haec est: Pesfer, nlonc, bmpcxffdcgx.

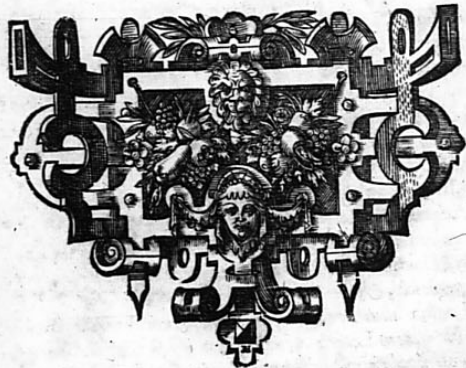
Præter hosce subdistinctos Modos, est adhuc alius, ad hujus Tabule dispositionem pertinet Modus, plane separatus & singularis: Verum illud commodiore loco & statione, infra cap. 22. explicabimus: Et tantum de primo Genere per se.

Ceterum hic Modus variari & magis oculi potest, duplici potissimum ratione. Primo enim quæ E.g. sic supra transposita sunt, Otasln, cimcn &c. transponi adhuc ulterius possunt hoc modo: T post O, est quincimen &c. transponenda post Literam O retentam, Litera E: A post T est tertia; Ponenda ergo Litera C, & sic deinceps: Ita fiet talis structura: Oecrob, Odbni, Rbdnbnndd. Sic ulterius tertio præcedentem structuram & scripturam transponere eodem modo poteris, quod fiet, ut ita scribendum sit: Ontosi, mmils, gfbhllexqnx. Alter variandi & magis occultandi Modus est, cum, transposita iterum simplici transpositione, permutamus ad eum ordinem, quem Tabula sub Alphabeto translato exhibet.

Exemplo nobis superius Exemplum principale serviet, Otasln, &c.

Hoc ut facile pervides, iterum ita transponitur

Tcfbqf, lprhi, oqumoe-
fplp.



CAPUT VI

De Transpositione Mutua Literarum unius Alphabeti.

Alter principalis Transpositionis Modus, fit Permutatione mutua Literarum unius Alphabeti: (vide sup. c. 2. h. Lib.) Est autem haec Transpositio omnium Literarum inter se, quæ iterum tribus potissimum sequentibus fit Modis.

Primus Modus est, cum duobus ordinibus, Literas ponimus, atque mutuo deinde Literas permutamus. E.g.

a b c d e f g h i l m

n o p q r s t u x y z

Qui itidem, pro diversa collocatione Literarum variari potest, ut docet sequens Modus.

Secundus Modus est, cum duobus Alphabeti ordinibus, Literæ dispositæ sunt, ad eum modum, quem habet Vigenarius p. 223. & hic sequitur

| | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| a | b | c | d | e | f | g | h | i | l |
| x | c | f | g | n | f | x | g | t | e |
| m | n | o | p | g | x | f | t | u | x |
| a | b | c | d | e | f | g | h | i | l |

Notes autem hic duplicem Processum: Velenim superior ordo transponitur, vel vice versa inferior: E.g. fit Secretum: Omnium rerum vicifitudo. Cum superior Ordo transponitur, ita scribendum: Labtda, unuda, dfftyodgl. Si vero inferior, alie Literæ emergunt, hoc modo: Tpesrp, clarp, rfbiffiruc. Ad magis tegendum arcanum, variari hic Modus ita potest: Ut Prima sive Linea, sive Dictio, sive Litera priorem; Secunda, posteriorem; tertia iterum priorem; quarta posteriorem &c. ordinem & processum sequatur.

Tertius Modus, adhuc operosior est: Desiderat enim Tabulam & Clavem: Tabula ita fit ordinata, ut Alphabetum in duas æquas partes, pro mutua transpositione divisum, undecies ponatur, assignatis ad latus, cuiusque ordinis Literis majusculis, Clavi inservientibus, ad sequentem modum.

† † † †

Ufus Tabule & Clavis applicatio, hic quoque monstranda foret: Velenim cum peculiari ratione, infr. Lib. 9. c. 5. m. 7. huic rei satisfiat, hic nihil

†††† prater-

† † † †

| | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| A | a | b | c | d | e | f | g | h | i | k | p | b |
| | m | n | o | y | r | s | t | u | v | x | | |
| C | a | b | c | d | e | f | g | h | i | k | p | d |
| | m | n | o | y | r | s | t | u | v | x | | |
| E | a | b | c | d | e | f | g | h | i | k | p | f |
| | m | n | o | y | r | s | t | u | v | x | | |
| G | a | b | c | d | e | f | g | h | i | k | p | h |
| | m | n | o | y | r | s | t | u | v | x | | |
| I | a | b | c | d | e | f | g | h | i | k | p | k |
| | m | n | o | y | r | s | t | u | v | x | | |
| L | a | b | c | d | e | f | g | h | i | k | p | m |
| | m | n | o | y | r | s | t | u | v | x | | |
| N | a | b | c | d | e | f | g | h | i | k | p | o |
| | m | n | o | y | r | s | t | u | v | x | | |
| P | a | b | c | d | e | f | g | h | i | k | p | q |
| | m | n | o | y | r | s | t | u | v | x | | |
| R | a | b | c | d | e | f | g | h | i | k | p | s |
| | m | n | o | y | r | s | t | u | v | x | | |
| T | a | b | c | d | e | f | g | h | i | k | p | v |
| | m | n | o | y | r | s | t | u | v | x | | |
| X | a | b | c | d | e | f | g | h | i | k | p | z |
| | m | n | o | y | r | s | t | u | v | x | | |

*prætereà addimus, nisi quòd etià de isto Modo Vigenerius pag. 46.
Et Porta Lib. 2. c. 16. uti & Eryc. Putcanus, in Epi-
stolis, tractent.*

CAPUT VII.

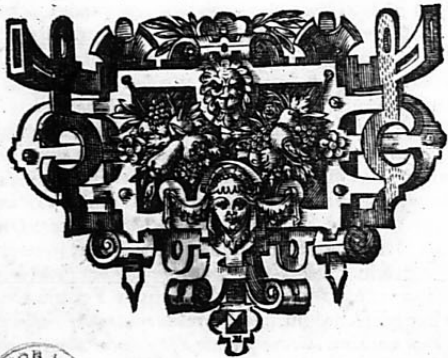
De Transpositione Mixtâ Vocalium & Consonantium.

Transpositio tertij generis Mixta est: Ubi partim sine transpositione, partim sine mutua transpositione, res peragitur, veluti est hæc Transpositio Vocalium & Consonantium; Quæ quomodo conficiatur, posterius aperietur, si prius tria hæc Schemata, directo & ordine in verso incidantia, præmierimus.

$$\begin{array}{c} \left\{ \begin{array}{l} ab \\ ec \\ id \\ of \\ ug \end{array} \right\} \\ 1 \end{array} \quad \begin{array}{c} \left\{ \begin{array}{l} ab \\ ek \\ il \\ om \\ un \end{array} \right\} \\ 2 \end{array} \quad \begin{array}{c} \left\{ \begin{array}{l} ap \\ eq \\ ir \\ of \\ ut \end{array} \right\} \\ 3 \end{array} \quad \begin{array}{c} \left\{ \begin{array}{l} ag \\ ef \\ id \\ oc \\ ub \end{array} \right\} \\ 1 \end{array} \quad \begin{array}{c} \left\{ \begin{array}{l} au \\ il \\ ok \\ ub \end{array} \right\} \\ 2 \end{array} \quad \begin{array}{c} \left\{ \begin{array}{l} at \\ es \\ ir \\ oq \\ up \end{array} \right\} \\ 3 \end{array}$$

Trithemius in Clave Generali, Steganographiæ annexâ, docet, hoc Modo nos uti posse, recto vel retrogrado ordine procedendo: Sed audiamus ipsum ita loquentem: Hæc ratio scribendi sic intelligi debet: Ut ubi in secreto sensu tuo, tibi A Vocalis scribenda obveniat, tu pro A, consonantem B ponas, & viceversa, si occurrat scribenda B, tu pro B Vocalem A scribes, & sic in reliquis Modis: Qui etiam pro variatione invertebuntur retrogradatione, videlicet pro A, G: pro E, F: pro L, D: &c. Jam Exempli gratiâ, si sit scribendum vocabulum Omnipotens: hoc per Modos tres priores sic scribitur: veluti, Fmndpftens, per primum: Moulpmtek, per secundum: Smnrufugno, per tertium. Inversæ vero, per tres posteriores Modos ita, Cmndpctfns, per primum: Kealpktmas, per secundum: Qmnrufaqfne, per tertium: Et sic progredimur, in integris sententijs: Pro Exempli tibi sit subsequens sententia: Quæquidem per omnes antedictas regulas scribi potest: ita nobis tam per primum Modum hic ponere placuit: Miserere Omnipotens Deus, animabus famulorum tuorum, in te pierequiescentium. Hæc sententia jam sic tegi potest. Mdsrccrcc Fmndpftens lcg8 Bndmbags Obmglgrf Tgfrgm Dn Tc PdcRcggdscfentdgm. Quoniam autem propter frequentem defectum, vocalium, hic tibi nullum datur vocabulum, quippiam significans, hanc Regulam, in hoc Exempli secuti sumus: Accipiendo nimirum prædictas Consonantes, & interijciendo Vocales hoc modo: Midofa Coracic Oca Faminoi Apofa Ticonufa &c. Ex his jam Literis prima vel initialis, tantum est tibi significativa: Vacans illam sequitur, & ita alternatim progrediuntur.

Hæc ille. Cum verò etiam hic Modus à solerti facili indagari queat, obvolui ita potest, ut Epistolij prima Linea, secundum primi: secunda, juxta secundi: & tertia, secundum tertij schematis rationem & sic deinceps, instituat. Veletiam ita incatur ratio, ut prima Distio, vel si maioris Litera, ex primo ordine: Distio vel Litera secunda, ex secundo: tertia ex tertio & sic consequenter ac successivè sumatur: Exemplum si desideras, hoc esse potest: Sit thema secretum: Virtus est, ubi occasio admonet, dispicere. Hoc ex tribus primis successivè sumitur Modis, sequenti ratione: Glitno Cfu Gbr Fecbfrf Hdmmndt Disaicqrk. Ex sex Modis, tribus nempe directis & tribus sequentibus autem, prædictum sic lege Secretum: Glithe Clu Bbr Fccgfrf Hdmmkndt Ddfrdeqrm. Variatur adhuc hic Modus, si ex secundo ordine, prima: Ex primo secunda: Et ex tertio tertia adsumatur Litera: &c. Eodem modo poteris procedere, cum nominibus istius Notarum Musicalium, Ut, Re, Mi, Fa, Sol: Reperiuntur enim & hic quinque Vocales, quæ cum sua quoque Consonanti, ad dictum modum invicem transponuntur: Reliqui ut b, c, d, g, h, k, l, n, p, q, x, y, z, citrà transpositionem, si occurrant, apponendis. E. g. si scribendum Omnipotens, evenit ejusmodi Scriptio, Sinmplurno.



CAPUT

D



digni
lorne
ca, p
nobis
te, de
tur de

tion
tioner

2

| | |
|----|---|
| A: | o |
| a: | 1 |
| a: | 8 |
| b: | 7 |
| c: | 5 |
| d: | 6 |
| e: | 2 |
| f: | 3 |
| g: | 4 |
| h: | 4 |
| i: | 9 |

6

| | |
|----|---|
| E: | |
| e: | a |
| e: | b |
| e: | c |
| e: | d |
| e: | e |
| e: | f |
| e: | g |
| e: | h |
| e: | i |

CAPUT VIII.

De Transpositione Directa, duarum
Literarum simul.

Athenis explicati sunt Modi Transpositionis Directa; Ubi una post aliam Litera transponebatur: Sequuntur nunc ubi aut simul duabus, aut simul tribus Literis, ex structura dispositionis Alphabetica, fit Transpositio: Modi uti nec inegalantes, ita digni observatione non oscitanti. Quos Modos debemus Abramo Colorno Hebræo Mantuano; ex Libris ejus tribus Scotographia Italica; Præge Anno 1593. impressis; & à doctissimo Viro Thomæ Segheto nobis communicatis, desumptos. Et eo ordine hic translatos, ut hoc Capite, de eâ dicamus Transpositione, quæ duabus Literis contenta sit, sequatur deinceps, cap. altero, Transpositio illa trium Literarum.

Quod itaque hanc combinatam duarum Literarum Transpositionem attinet, præmittimus eò pertinentem Tabulam, ejusquæ Explicationem; Præxin mox subjezuri.

TABULA.

| 2 | I | 3 | 9 | 8 | 0 | 7 | 5 | 4 | 6 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|------|---|---|---|---|---|---|---|----|----|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| A: 0 | z | a | k | i | m | a | u | 7 | w | b | e | 3 | p | 5 | s | x | C | r | o | a | c | k | 9 | z | c | w | 2 | d | e | 1 | g | d | q | 2 | | | | |
| a: 1 | y | a | l | o | u | a | w | 1 | x | b | f | 0 | y | b | q | 9 | o | c | a | 5 | b | c | l | 2 | e | f | 4 | w | d | f | 4 | w | d | q | 2 | | | |
| a: b | 8 | n | a | m | 8 | b | a | x | 5 | f | b | g | 6 | r | b | r | 7 | f | c | b | 9 | k | c | m | 1 | i | c | x | 8 | m | d | h | 0 | d | r | f | 4 | |
| a: c | 7 | r | a | n | 3 | g | a | y | 8 | k | b | h | 1 | f | b | f | 4 | g | c | c | 1 | u | c | n | 0 | i | c | y | 0 | b | d | h | 0 | f | d | r | f | 4 |
| a: d | 6 | e | a | o | 2 | a | a | z | 9 | a | b | i | 7 | 0 | b | t | 6 | w | c | d | 3 | y | c | o | 6 | e | c | z | 7 | e | d | i | 5 | f | d | r | f | 4 |
| a: e | 6 | d | a | p | 4 | o | c | B: | 2 | b | b | k | 2 | g | b | u | 1 | p | c | c | 7 | f | c | p | 4 | 2 | g | D: | 4 | y | d | k | 9 | i | d | u | 8 | |
| a: f | 2 | p | a | q | 7 | i | b | a | 4 | b | b | l | 5 | r | b | w | 2 | b | c | f | 4 | n | c | q | 3 | n | d | a | 1 | k | d | l | 3 | a | d | w | 5 | |
| a: g | 3 | w | a | r | 9 | m | b | b | 6 | p | b | m | 9 | z | b | x | 3 | g | c | g | 2 | c | r | 5 | p | d | b | 5 | 0 | d | m | 2 | a | d | x | 7 | | |
| a: h | 4 | f | a | f | 5 | g | b | c | 0 | u | b | n | 8 | n | b | y | 0 | g | c | h | 6 | e | c | f | 7 | d | d | e | 6 | d | n | 8 | 4 | d | y | 6 | | |
| a: i | 9 | a | t | 6 | d | b | d | 3 | l | b | o | 4 | e | b | z | 8 | m | c | i | 8 | d | c | t | 8 | d | d | 3 | d | o | 7 | i | d | z | 0 | | | | |

| 6 | 4 | 3 | 9 | 2 | I | 5 | 8 | 7 | 0 | | | | | | | | | |
|----|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|----|---|---|---|---|---|---|----|
| E: | 8 | r | e | k | 4 | f | e | u | 2 | f | e | 7 | x | p | 0 | i | d | G: | 1 | f | g | k | 9 | a | g | w | 6 | w | e | f | 9 | a | h | p | 5 | | | |
| e | a | 4 | b | e | l | 9 | m | k | 8 | e | w | 0 | r | f | q | 6 | b | a | g | b | 3 | 5 | z | g | l | 8 | 0 | g | g | x | 8 | m | h | f | 9 | | | |
| e | b | 9 | b | e | m | 8 | 1 | f | c | z | 9 | b | f | i | 3 | d | f | t | 5 | g | 6 | 0 | g | n | 6 | g | g | y | 8 | m | h | h | 4 | f | h | r | 2 | |
| e | c | 5 | b | e | o | 1 | e | y | 4 | m | f | h | 1 | o | f | f | 1 | 2 | w | 6 | 0 | g | g | n | 6 | g | g | z | 9 | m | h | h | 4 | f | h | r | 2 | |
| e | c | d | 6 | n | e | o | 7 | f | c | z | 9 | b | f | i | 3 | d | f | t | 5 | g | 6 | 0 | g | g | n | 6 | g | g | z | 9 | m | h | h | 4 | f | h | r | 2 |
| e | c | e | f | 2 | a | e | p | 3 | 0 | g | F: | 5 | k | f | k | 5 | i | f | w | 9 | x | 8 | g | p | 5 | r | h | 7 | 0 | h | h | 4 | f | h | r | 2 | | |
| e | c | f | 3 | e | q | 3 | f | b | 1 | z | f | m | 4 | y | f | x | 4 | y | g | 9 | x | 8 | g | p | 5 | r | h | 7 | 0 | h | h | 4 | f | h | r | 2 | | |
| e | c | h | 3 | e | r | 2 | n | f | c | 6 | f | e | n | 8 | l | f | y | 7 | m | g | 1 | 7 | g | t | 1 | g | h | d | 2 | e | h | o | 6 | h | z | 1 | | |
| e | i | 7 | x | e | t | 6 | b | f | d | 7 | u | f | o | 6 | g | f | z | 7 | m | g | 1 | 7 | g | t | 1 | g | h | d | 2 | e | h | o | 6 | h | z | 1 | | |

CAPUT

2 3

4 md

| | 6 | 9 | 3 | 0 | 4 | 7 | 8 | 1 | 5 | 2 |
|--------|---|---|----|---|---|---|---|---|---|---|
| q.m.d. | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| a | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| b | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| c | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| d | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| e | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| f | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| g | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| h | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| i | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| j | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| k | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| l | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| m | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| n | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| o | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| p | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| q | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| r | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| s | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| t | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| u | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| v | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| w | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| x | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| y | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |
| z | 1 | g | ik | l | j | k | o | u | z | m |

| | 9 | 0 | 8 | 7 | 3 | 1 | 6 | 5 | 2 | 4 |
|---|---|----|---|---|---|---|---|---|---|---|
| N | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| w | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| n | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| b | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| c | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| d | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| e | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| f | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| g | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| h | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| i | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| j | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| k | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| l | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| m | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| n | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| o | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| p | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| q | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| r | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| s | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| t | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| u | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| v | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| w | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| x | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| y | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |
| z | 2 | nk | 8 | n | u | o | p | 6 | p | u |

| | 9 | 7 | 2 | 8 | 3 | 1 | 0 | 4 | 6 | 5 |
|---|---|----|---|---|---|---|---|---|---|---|
| R | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| a | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| b | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| c | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| d | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| e | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| f | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| g | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| h | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| i | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| j | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| k | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| l | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| m | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| n | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| o | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| p | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| q | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| r | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| s | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| t | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| u | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| v | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| w | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| x | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| y | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |
| z | 2 | rk | 8 | r | u | o | p | 6 | p | u |

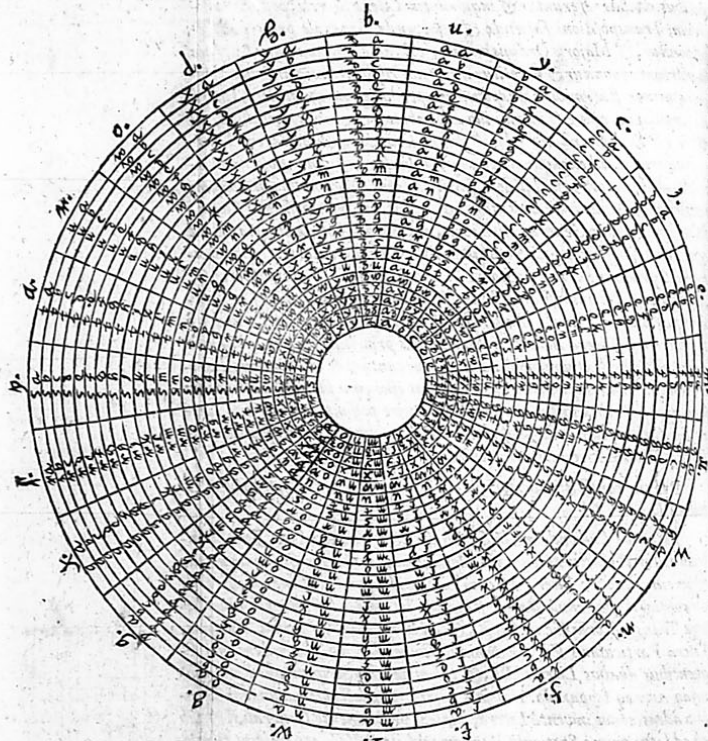
| | 9 | 7 | 8 | 5 | 2 | 0 | 1 | 4 | 3 | 6 |
|---|---|----|---|---|---|---|---|---|---|---|
| W | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| w | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| b | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| c | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| d | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| e | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| f | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| g | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| h | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| i | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| j | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| k | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| l | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| m | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| n | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| o | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| p | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| q | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| r | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| s | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| t | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| u | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| v | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| w | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| x | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| y | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |
| z | 8 | wk | 2 | w | x | e | p | 7 | z | f |

Hæc Tabula continet seriem Literarum, in sex Ordinibus sive maioris Aciebus. Quilibet Ordo constat decem sive cobortibus sive turmis, sive magis Columnulis; Quelibet Columnula sive turma decem stationibus sive Positionibus. In hæce serie Literarum bis duo Alphabeta principaliter concurrunt, utroque Generali & Particulari existente. Quorum prioribus duobus referuntur & inquiruntur Literæ Secreti; posteriora inserviunt Transpositioni faciendæ & resolvendæ. Generale prius, quod semel ponitur, & Majoris Ordinis vocatur est, ad cuius quamque Literam singularem apponitur & repetitur integrum Alphabetum particulare, viginti quatuor stationibus; præposita semper vigesimo quinto loco, Litera illa Singularia, quæ è Generali illo Alphabeto, reliquum agmen ducit, uti videre est ex columnâ abecedariâ primâ, secundâ, ac dimidiâ tertiâ, literæ primariæ A, ad exemplum reliquarum subsequens. Posterius Generale Alphabetum, quod itidem semel ad latum Columnularum positum reperitur, & Minoris Ordinis indigari potest, pro transpositione faciendâ, inseruit primo Generali Alphabeto, ac cuiusque Literæ Singulari, ad cuius latus Sinistrum præminet inde Litera Transpositoria. Sic ad Literam A præminet Transpositoria T: Ad Literam B, Transpositoria O: Ad Literam C, transpositoria G: Et sic deinceps, pro arbitrio & conventionem partium. Par ratio alterius Alphabeti Particularis est, quod pro transponendâ Literâ Alphabeti Particularis prioris invenitur arbitrario ordine ad latus dextrum collocatum: Atque tantum de explicatione Tabulæ hoc loco. Nam quod ulterius Numeros illos, qui supra & ad dextrum latus appositi reperiuntur, attinet, bi inservire possunt, quando non Literis sed Cifris Numeralibus scribere constitutum sit. De quo instituto suo loco, id est Lib. 6. c. 17. monebimus.

Praxis consistit in Scriptione, Lectione, & denique usurpatione & habitu Tabulæ.

Si itaque scribendum tibi sit: Mauritius nos accessit: Jam Singulariâ Literâ M, istius Generalis Alphabeti reperiâ, ejus Stationes accede & percurrere, donec Litera M, cum Litera A, in unâ statione concurrerit, uti contingit hic primâ statim statione: Et quia ad istam præminet Litera Transpositoria Generalis K, & ad hanc A latere primæ Stationis, Litera Particularis VV, ea veniunt scribende: Itâ peragendum cum sequentibus duabus Literis U R, & talem habebis Scripturam: Kvvhymyag vvvrag tsgpaxmp. Acceptis Literis pro lectione earundem Tabulæ adeas, atque invenitâ Literâ, à latere præminente Generali K & sub eâ ad latus primæ Stationis, Particulari Literâ VV, apparebunt tibi vere Literæ M A. Quod si itâ pergas cum reliquis, secretum inde haurire baud difficultè poteris.

In habendâ & usurpandâ Tabulâ, aut (1) retinere poteris integra Alphabeta: aut (2) decurtato Alphabeto usitato uti, aut (3) dimidio paucioribus stationibus contentus esse. Si placet primum, jam aut ejusmodi Schemate utendum, quod modo exhibuimus; aut Circulari; aut Quadrato adhibere uti poteris. Circulare Schema hujusmodi erit:



Paucis adhibet perstringere applicationem. Stationes duarum Literarum, Columnulis contentæ, quibus impletur Circulus, continent Alphabeta usitata: Generale nimirum illud & Particulare, ad quamlibet Literam

Generalis Alphabeta repetitum. Literæ verò in circumferentiâ apertæ, constituunt Alphabetum Transpositorium Particulare. In medio tabularum araneæ figenda Alia sive Index Mobilis, in quo Generale illud, sive Majoris Ordinis Alphabetum Transpositorium sic describendum, ut inveniatur duabus Secreti tui Literis, mobilis illius Indici Litera Transpositori quadam (Nam illius Alphabeta Literæ recto ordine non incedunt) respondent Literis istis duabus Secreti: Mucro verò seu apex Indici, Literam circumferentiæ, quâ altera Transpositoria constituitur, monstrat: Iis cognitæ, si jam ad Descriptionem accedis, primò Literam Ale ponas, cui sitim Circumferentiæ alteram adjungas. Atque hac Methodo perfacili pervadet, integrum Secretum describere.

Quod si mavis Quadrato Schemate uti, entibi illud:

| a | b | c | d | e | f | g | h | i | j | k | l | m | n | x | o | w | u | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

Usam sic adornate Tabula, paucis itidem dare non erit inutile. Literæ Perpendiculares Lateris Sinistri, referunt Literas Alphabeta Generalis: Cujus quæque Litera in areolis ad Alphabeta Particularia, quater & vice-

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | g | d | s | n | e | y | f | b | t | m | r | k | o | g | c | j | d | |
| x | a | a | a | b | b | b | c | c | c | d | d | d | e | e | e | f | f | n |
| f | a | a | b | b | b | c | c | c | d | d | d | e | e | e | f | f | c | |
| z | b | b | b | c | c | c | d | d | d | e | e | e | f | f | f | g | y | |
| d | c | c | c | d | d | d | e | e | e | f | f | f | g | g | g | h | i | |
| m | d | d | d | e | e | e | f | f | f | g | g | g | h | h | h | i | j | |
| f | f | f | g | g | g | h | h | h | i | i | i | j | j | j | k | l | o | |
| g | h | h | i | i | i | j | j | j | k | k | k | l | l | l | m | n | o | |
| a | i | i | j | j | j | k | k | k | l | l | l | m | m | m | n | o | p | |
| y | m | m | n | n | n | o | o | o | p | p | p | q | q | q | r | s | t | |
| w | n | n | o | o | o | p | p | p | q | q | q | r | r | r | s | t | u | |
| s | r | r | s | s | s | t | t | t | u | u | u | v | v | v | w | x | y | |
| b | t | t | u | u | u | v | v | v | w | w | w | x | x | x | y | z | a | |

Litera Transversales, sunt Transpositoria prioris Literæ à duabus Perpendicularibus inferviunt Transpositioni posterioris; Cum hoc discrimine, ut si inveniat Positio duarum Literarum directò scripta, jam prò posteriori Literà transponenda, Litera conveniens, Sinistri; Sin-non-, Dextri Lateris apponitur.

Colophonis loco prò usu Tabularum, quas hætenus exhibuimus, adhuc unum atque alterum præceptum seu Regula, notanda erunt:

1. Alphabeta Transpositoria sive Generali, sive Particularibus respondeant Alphabetis, ex conventionione Partium, variâ Literarum Permutatione, posse & debere variari & mutari.

2. Ad magis fallendum Intercipientem & facilius inveniendam Aciem poteris uti Literis ociosis quibusdam, quas semper transpositis duabus Literis adjicias: E.g. Adsumatur Tabula prima hujus Capituli, quæ continet, uti vides, sex Acies, quarum qualibet, decem Columnis constat: Elige prò libitu sex Literas, E.g. M. P. C. D. G. H. Et M, Primæ aciei: P, secundæ: C, tertiæ, & sic deinceps fac apponas. Cum itaque supradictio artificio, in exprimendo nomine Mauritius, Positionem MA transposueris, per KVV, adjici poterit ociosa C, quæ præest tertiæ aciei, & sic pergendum, donec absolutum Secretum, ad hunc

modum: Kvvclgmpc-
mycaqg.

CAPUT

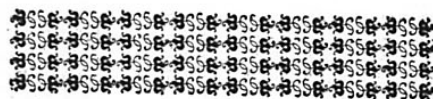
CAPUT IX.

De Transpositione Directâ trium Literarum.



Equitur ubi ternis simul Literis fit Transpositio. Qui Modus exigit Tabulam amplissimam quadraginta octo paginarum vel integrorum viginti quatuor Foliorum: Cognoscitur autem tum ex subjectâ Tabulâ; tum ejus Explicatione; tum denique Applicationis ratione seu Praxi.

Sequitur Tabula versis paginis.



R.

TABUL

TABULA.

| | | | | | | | | |
|--|----|----|----|----|----|----|----|----|
| 9. | 8. | 3. | 4. | 0. | 7. | 2. | 5. | 6. |
| aaA: 9
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
aaab
 | | | | | | | | |

| | | | | | | | | | | | | |
|---|---|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|----|
| 3. | 4. | 5. | 6. | 7. | 8. | 9. | 0. | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. |
| ac: 8
acab
acab
acab
acab
acab
acab
acab
acab | ack
ack
ack
ack
ack
ack
ack
ack
ack | acuw
acax
acay
acaz
acab
acac
acac
acac
acac | afcf
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff | afcf
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff | acuw
acax
acay
acaz
acab
acac
acac
acac
acac | afcf
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff | afcf
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff | afcf
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff | afcf
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff | afcf
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff | afcf
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff
afff | |

| | | | | | | | | | | |
|---|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
| 3. | 9. | 8. | 2. | 4. | 6. | 1. | 3. | 7. | 0. | 5. |
| mpAia: 7
aia
aib
aia
aia
aia
aia
aia
aia
aia | aia: 7
aia
aia
aia
aia
aia
aia
aia
aia
aia
aia | aia: 7
aia
aia
aia
aia
aia
aia
aia
aia
aia
aia | akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf | akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf | akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf | akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf | akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf | akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf | akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf | akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf
akcf |

| | | | | | | | |
|--|---|--|--|--|--|--|--|
| 7. | 0. | 4. | 5. | 2. | 3. | 5. | 6. |
| an: 2
ana
anb
anc
and
ane
anf
ang
anh
ani | anank
anann
anann
anann
anann
anann
anann | anuw
anax
anay
anaz
anab
anac
anad | anck
anck
anck
anck
anck
anck
anck | anck
anck
anck
anck
anck
anck
anck | anck
anck
anck
anck
anck
anck
anck | anck
anck
anck
anck
anck
anck
anck | anck
anck
anck
anck
anck
anck
anck |

| | | | | | | | | | | |
|--|---|--|---|---|---|---|---|---------------------------------|---|---------------------------------|
| 8. | 4. | 6. | 7. | 9. | 1. | 5. | 6. | . | 2. | |
| Ar: 2
ara
arb
arc
ard
are
arf
arg
arh
ari | ark
arl
arm
arm
arm
arm
arm | aru
arw
arx
ary
arz
ar: 3
arA: 3
arA: 3
arA: 3
arA: 3 | arf
arf
arf
arf
arf
arf
arf | arp
arp
arp
arp
arp
arp
arp | at: 5
at: 5
at: 5
at: 5
at: 5
at: 5
at: 5 | atk
atl
atn
atn
atp
atp
atp | atw
atw
atx
atx
atx
atx
atx | x
x
x
x
x
x
x | auc
auc
auc
auc
auc
auc
auc | 9
9
9
9
9
9
9 |

| | | | | | | | | |
|---|--|--|--|--|---|---|---|--|
| 3. | 2. | 5. | 1. | 9. | 6. | 4. | 7. | 0. |
| awAw: 8
awAw5
awAw6
awAw4
awAw3
awAw2
awAw1
awAw7
awAw8 | gawwk 9
gaww1 3
gaww2 3
gaww4
gaww6
gaww7
gaww8
gaww9
gaww10 | zawuw 9
zaww1 3
zaww2 3
zaww4
zaww6
zaww7
zaww8
zaww9
zaww10 | awaxc 5
awaxf 9
awaxg 1
awaxh 0
awaxi 8
awaxk 6
awaxl 2
awaxm 4
awaxo 7
awaxp 0 | ayAy: 2
ayAy3
ayAy4
ayAy5
ayAy6
ayAy7
ayAy8
ayAy9
ayAy10 | ayayk 0
ayayl 8
ayaym 4
ayayn 6
ayayp 0
ayayq 1
ayayr 9
ayayt 7
ayayz 4 | ayayw 7
ayayx 6
ayayy 3
ayayz 2
ayayA: 4
ayayB: 4
ayayC: 5
ayayD: 9
ayayE: 7
ayayF: 4
ayayG: 8
ayayH: 1
ayayI: 6
ayayJ: 7
ayayK: 8
ayayL: 9
ayayM: 10 | azazc 4
azazf 9
azazg 8
azazh 3
azazi 1
azazk 2
azazl 6
azazm 5
azazn 1
azazo 7
azazp 0 | fazzp 3
gazzp 9
hazzp 1
iazzp 6
mazzp 2
nazzp 7
oazzp 4
pazzp 8
qazzp 5
razzp 1
sazzp 6
tazzp 2
uazzp 7
vazzp 4
wazzp 9
xazzp 1
yazzp 6
zazzp 3 |

| | | | | | |
|--|---|--|--|--|--|
| 7. | 5. | 4. | 3. | 2. | 1. |
| an: 2
ana
anb
anc
and
ane
anf
ang
anh
ani | anank
anann
anann
anann
anann
anann
anann | anuw
anax
anay
anaz
anab
anac
anad | anck
anck
anck
anck
anck
anck
anck | anck
anck
anck
anck
anck
anck
anck | anck
anck
anck
anck
anck
anck
anck |

| | | | | | | | | | | | |
|--|--|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 3. | 4. | 5. | 6. | 7. | 8. | 9. | 1. | 5. | 6. | 7. | 8. |
| Ar: 2
Arb 0
Arc 9
Ard 7
Are 6
Arf 8
Arg 5
Arh 3 | ark 0
arl 8
arm 2
aro 5
arp 6
arq 1
arr 9
arf 9 | aru 8
arw 9
arx 7
ary 1
arz 4
Ab: 3
Afb: 2
Afc 6 | arck 0
arl 8
arm 2
aro 5
arp 6
arq 1
arr 9
arf 9 | arck 0
arl 8
arm 2
aro 5
arp 6
arq 1
arr 9
arf 9 | arck 0
arl 8
arm 2
aro 5
arp 6
arq 1
arr 9
arf 9 | arck 0
arl 8
arm 2
aro 5
arp 6
arq 1
arr 9
arf 9 | arck 0
arl 8
arm 2
aro 5
arp 6
arq 1
arr 9
arf 9 | arck 0
arl 8
arm 2
aro 5
arp 6
arq 1
arr 9
arf 9 | arck 0
arl 8
arm 2
aro 5
arp 6
arq 1
arr 9
arf 9 | arck 0
arl 8
arm 2
aro 5
arp 6
arq 1
arr 9
arf 9 | arck 0
arl 8
arm 2
aro 5
arp 6
arq 1
arr 9
arf 9 |

| | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|--|--|---|---|
| 3. | 2. | 5. | 1. | 8. | 9. | 6. | 4. | 7. | 0. |
| Aw: 8
awa5
awb0
awc4
awd3
awe9
awf2
awg6
awh7
awi7 | gaw1
gaw1
gawm
kawn5
kawn6
kawn7
kawn7
daw1
daw1
dawi7 | zawu
zawu
zawu
away4
awz6
mAx: 9
kaxa8
kaxb1
kaxc3
kaxd5 | max5
baxf9
axxg1
axxh0
axxi8
fakx6
kaxk2
kaxm4
kaxn3
fakx7 | gaxp8
kaxq4
kaxr6
kaxs3
daxtr9
kaxu5
gaxw2
zaxx1
kaxy7
fakz7 | ay: 2
kay9
mayb3
gayc6
mayd5
maye7
fayf6
payg8
kayh4
kayh4 | ayk0
jayl8
caym4
mayn6
mayo6
fayp1
kayq1
ayr9
fayf2
bayt7 | ayuw7
daxw8
ayyx6
cayyz3
ayaz: 4
kayb5
kayb5
kayb5
kayb5
mayzd1 | pazc0
kayz0
axxg9
kayl8
kayl3
kayk2
kayl6
kaym5
kaym1
kayz07 | fazp2
gaxz2
kayz6
kayz1
kayz1
kayz0
kayz0
kayz7
kayz8 |

Opas

LIBER QUINTUS

Cap. 9.

| | | | | | | | | | |
|----|----|----|----|----|----|----|----|----|------|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. | 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. | 16. | 17. | 18. | 19. | 20. | 21. | 22. | 23. | 24. | 25. | 26. | 27. | 28. | 29. | 30. | 31. | 32. | 33. | 34. | 35. | 36. | 37. | 38. | 39. | 40. | 41. | 42. | 43. | 44. | 45. | 46. | 47. | 48. | 49. | 50. | 51. | 52. | 53. | 54. | 55. | 56. | 57. | 58. | 59. | 60. | 61. | 62. | 63. | 64. | 65. | 66. | 67. | 68. | 69. | 70. | 71. | 72. | 73. | 74. | 75. | 76. | 77. | 78. | 79. | 80. | 81. | 82. | 83. | 84. | 85. | 86. | 87. | 88. | 89. | 90. | 91. | 92. | 93. | 94. | 95. | 96. | 97. | 98. | 99. | 100. |
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. | 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. | 16. | 17. | 18. | 19. | 20. | 21. | 22. | 23. | 24. | 25. | 26. | 27. | 28. | 29. | 30. | 31. | 32. | 33. | 34. | 35. | 36. | 37. | 38. | 39. | 40. | 41. | 42. | 43. | 44. | 45. | 46. | 47. | 48. | 49. | 50. | 51. | 52. | 53. | 54. | 55. | 56. | 57. | 58. | 59. | 60. | 61. | 62. | 63. | 64. | 65. | 66. | 67. | 68. | 69. | 70. | 71. | 72. | 73. | 74. | 75. | 76. | 77. | 78. | 79. | 80. | 81. | 82. | 83. | 84. | 85. | 86. | 87. | 88. | 89. | 90. | 91. | 92. | 93. | 94. | 95. | 96. | 97. | 98. | 99. | 100. |

LIBER QUINTUS

Cap. 9.

[illegible]

| | | | | | | | | | |
|--------|----------|---------|---------|--------|------------|---------|---------|---------|--------|
| 7. | 8. | 6. | 2. | 5. | 3. | 6. | 1. | 9. | 4. |
| G/D: | 1 ddk10 | 6 dduw8 | u dac8 | 6 dap4 | = Ddb:0 | 6 ddk6 | e dbu4 | 6 ddc6 | = dcp5 |
| g dda | 1 ddk11 | u ddf0 | m daf0 | 1 dda9 | 0 ddbb:8 | 1 ddb18 | e dbw0 | 6 ddcf4 | 1 dcr1 |
| g ddb | 1 ddk12 | m dah6 | m daf6 | 1 dda7 | 0 ddbb:9 | 1 ddbm2 | 1 dbx9 | 6 ddcf8 | 1 dcr2 |
| p ddbc | 1 ddk13 | 1 dai7 | 1 dai7 | 1 dda5 | 7 m ddbb:3 | 1 ddbn7 | 1 dbxy5 | 6 ddc17 | 1 dcr7 |
| p ddbc | 1 ddk14 | 1 dak4 | 1 dal4 | 1 dda4 | 9 g ddbb:7 | 1 ddbn3 | 6 ddbx5 | 1 ddc19 | 1 dcr7 |
| m ddbc | 1 ddk15 | 1 xdal2 | 1 xdal2 | 1 dda3 | 1 c ddbb:1 | 1 ddbp4 | 6 ddc8 | 1 ddcw4 | 1 dcr7 |
| m ddbc | 1 ddk16 | 1 dam5 | 1 dam5 | 1 dda2 | 1 c ddbb:4 | 1 ddbf0 | 0 ddeb2 | 1 ddcw6 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk17 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda1 | 6 ddbb:5 | 1 ddbf0 | 0 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk18 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk19 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk20 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk21 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk22 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk23 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk24 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk25 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk26 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk27 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk28 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk29 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk30 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk31 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk32 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk33 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk34 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk35 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk36 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk37 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk38 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk39 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk40 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk41 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk42 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk43 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk44 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk45 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk46 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk47 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk48 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk49 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk50 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk51 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk52 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk53 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk54 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk55 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk56 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk57 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk58 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk59 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk60 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk61 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk62 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk63 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk64 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk65 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk66 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk67 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk68 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk69 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk70 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk71 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk72 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk73 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk74 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk75 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk76 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk77 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk78 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk79 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk80 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk81 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk82 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk83 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk84 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk85 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk86 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk87 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk88 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk89 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk90 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk91 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk92 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk93 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk94 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk95 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk96 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk97 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk98 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk99 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk100 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk101 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk102 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk103 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk104 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk105 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk106 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk107 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk108 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk109 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk110 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk111 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk112 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk113 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk114 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk115 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk116 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk117 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk118 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk119 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk120 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk121 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk122 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk123 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk124 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk125 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk126 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk127 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk128 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk129 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk130 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk131 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk132 | 1 daan3 | 1 daan3 | 1 dda0 | 1 g ddbb:6 | 1 ddbf0 | 1 ddec1 | 1 ddcw1 | 1 dcr7 |
| 1 ddbf | 1 ddk133 | | | | | | | | |

[illegible]

| | | | | | | | | | |
|----|----|----|------|----|----|----|----|----|-----|
| 7. | 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. | 16. | 17. | 18. | 19. | 20. | 21. | 22. | 23. | 24. | 25. | 26. | 27. | 28. | 29. | 30. | 31. | 32. | 33. | 34. | 35. | 36. | 37. | 38. | 39. | 40. | 41. | 42. | 43. | 44. | 45. | 46. | 47. | 48. | 49. | 50. | 51. | 52. | 53. | 54. | 55. | 56. | 57. | 58. | 59. | 60. | 61. | 62. | 63. | 64. | 65. | 66. | 67. | 68. | 69. | 70. | 71. | 72. | 73. | 74. | 75. | 76. | 77. | 78. | 79. | 80. | 81. | 82. | 83. | 84. | 85. | 86. | 87. | 88. | 89. | 90. | 91. | 92. | 93. | 94. | 95. | 96. | 97. | 98. | 99. | 100. | | | | | | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |

[illegible]

[illegible][illegible]

[illegible]

| | | | | | | | | |
|----|----|----|----|----|----|----|------|-------|
| 3. | 4. | 5. | 6. | 7. | 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. | 16. | 17. | 18. | 19. | 20. | 21. | 22. | 23. | 24. | 25. | 26. | 27. | 28. | 29. | 30. | 31. | 32. | 33. | 34. | 35. | 36. | 37. | 38. | 39. | 40. | 41. | 42. | 43. | 44. | 45. | 46. | 47. | 48. | 49. | 50. | 51. | 52. | 53. | 54. | 55. | 56. | 57. | 58. | 59. | 60. | 61. | 62. | 63. | 64. | 65. | 66. | 67. | 68. | 69. | 70. | 71. | 72. | 73. | 74. | 75. | 76. | 77. | 78. | 79. | 80. | 81. | 82. | 83. | 84. | 85. | 86. | 87. | 88. | 89. | 90. | 91. | 92. | 93. | 94. | 95. | 96. | 97. | 98. | 99. | 100. | 101. | 102. | 103. | 104. | 105. | 106. | 107. | 108. | 109. | 110. | 111. | 112. | 113. | 114. | 115. | 116. | 117. | 118. | 119. | 120. | 121. | 122. | 123. | 124. | 125. | 126. | 127. | 128. | 129. | 130. | 131. | 132. | 133. | 134. | 135. | 136. | 137. | 138. | 139. | 140. | 141. | 142. | 143. | 144. | 145. | 146. | 147. | 148. | 149. | 150. | 151. | 152. | 153. | 154. | 155. | 156. | 157. | 158. | 159. | 160. | 161. | 162. | 163. | 164. | 165. | 166. | 167. | 168. | 169. | 170. | 171. | 172. | 173. | 174. | 175. | 176. | 177. | 178. | 179. | 180. | 181. | 182. | 183. | 184. | 185. | 186. | 187. | 188. | 189. | 190. | 191. | 192. | 193. | 194. | 195. | 196. | 197. | 198. | 199. | 200. | 201. | 202. | 203. | 204. | 205. | 206. | 207. | 208. | 209. | 210. | 211. | 212. | 213. | 214. | 215. | 216. | 217. | 218. | 219. | 220. | 221. | 222. | 223. | 224. | 225. | 226. | 227. | 228. | 229. | 230. | 231. | 232. | 233. | 234. | 235. | 236. | 237. | 238. | 239. | 240. | 241. | 242. | 243. | 244. | 245. | 246. | 247. | 248. | 249. | 250. | 251. | 252. | 253. | 254. | 255. | 256. | 257. | 258. | 259. | 260. | 261. | 262. | 263. | 264. | 265. | 266. | 267. | 268. | 269. | 270. | 271. | 272. | 273. | 274. | 275. | 276. | 277. | 278. | 279. | 280. | 281. | 282. | 283. | 284. | 285. | 286. | 287. | 288. | 289. | 290. | 291. | 292. | 293. | 294. | 295. | 296. | 297. | 298. | 299. | 300. | 301. | 302. | 303. | 304. | 305. | 306. | 307. | 308. | 309. | 310. | 311. | 312. | 313. | 314. | 315. | 316. | 317. | 318. | 319. | 320. | 321. | 322. | 323. | 324. | 325. | 326. | 327. | 328. | 329. | 330. | 331. | 332. | 333. | 334. | 335. | 336. | 337. | 338. | 339. | 340. | 341. | 342. | 343. | 344. | 345. | 346. | 347. | 348. | 349. | 350. | 351. | 352. | 353. | 354. | 355. | 356. | 357. | 358. | 359. | 360. | 361. | 362. | 363. | 364. | 365. | 366. | 367. | 368. | 369. | 370. | 371. | 372. | 373. | 374. | 375. | 376. | 377. | 378. | 379. | 380. | 381. | 382. | 383. | 384. | 385. | 386. | 387. | 388. | 389. | 390. | 391. | 392. | 393. | 394. | 395. | 396. | 397. | 398. | 399. | 400. | 401. | 402. | 403. | 404. | 405. | 406. | 407. | 408. | 409. | 410. | 411. | 412. | 413. | 414. | 415. | 416. | 417. | 418. | 419. | 420. | 421. | 422. | 423. | 424. | 425. | 426. | 427. | 428. | 429. | 430. | 431. | 432. | 433. | 434. | 435. | 436. | 437. | 438. | 439. | 440. | 441. | 442. | 443. | 444. | 445. | 446. | 447. | 448. | 449. | 450. | 451. | 452. | 453. | 454. | 455. | 456. | 457. | 458. | 459. | 460. | 461. | 462. | 463. | 464. | 465. | 466. | 467. | 468. | 469. | 470. | 471. | 472. | 473. | 474. | 475. | 476. | 477. | 478. | 479. | 480. | 481. | 482. | 483. | 484. | 485. | 486. | 487. | 488. | 489. | 490. | 491. | 492. | 493. | 494. | 495. | 496. | 497. | 498. | 499. | 500. | 501. | 502. | 503. | 504. | 505. | 506. | 507. | 508. | 509. | 510. | 511. | 512. | 513. | 514. | 515. | 516. | 517. | 518. | 519. | 520. | 521. | 522. | 523. | 524. | 525. | 526. | 527. | 528. | 529. | 530. | 531. | 532. | 533. | 534. | 535. | 536. | 537. | 538. | 539. | 540. | 541. | 542. | 543. | 544. | 545. | 546. | 547. | 548. | 549. | 550. | 551. | 552. | 553. | 554. | 555. | 556. | 557. | 558. | 559. | 560. | 561. | 562. | 563. | 564. | 565. | 566. | 567. | 568. | 569. | 570. | 571. | 572. | 573. | 574. | 575. | 576. | 577. | 578. | 579. | 580. | 581. | 582. | 583. | 584. | 585. | 586. | 587. | 588. | 589. | 590. | 591. | 592. | 593. | 594. | 595. | 596. | 597. | 598. | 599. | 600. | 601. | 602. | 603. | 604. | 605. | 606. | 607. | 608. | 609. | 610. | 611. | 612. | 613. | 614. | 615. | 616. | 617. | 618. | 619. | 620. | 621. | 622. | 623. | 624. | 625. | 626. | 627. | 628. | 629. | 630. | 631. | 632. | 633. | 634. | 635. | 636. | 637. | 638. | 639. | 640. | 641. | 642. | 643. | 644. | 645. | 646. | 647. | 648. | 649. | 650. | 651. | 652. | 653. | 654. | 655. | 656. | 657. | 658. | 659. | 660. | 661. | 662. | 663. | 664. | 665. | 666. | 667. | 668. | 669. | 670. | 671. | 672. | 673. | 674. | 675. | 676. | 677. | 678. | 679. | 680. | 681. | 682. | 683. | 684. | 685. | 686. | 687. | 688. | 689. | 690. | 691. | 692. | 693. | 694. | 695. | 696. | 697. | 698. | 699. | 700. | 701. | 702. | 703. | 704. | 705. | 706. | 707. | 708. | 709. | 710. | 711. | 712. | 713. | 714. | 715. | 716. | 717. | 718. | 719. | 720. | 721. | 722. | 723. | 724. | 725. | 726. | 727. | 728. | 729. | 730. | 731. | 732. | 733. | 734. | 735. | 736. | 737. | 738. | 739. | 740. | 741. | 742. | 743. | 744. | 745. | 746. | 747. | 748. | 749. | 750. | 751. | 752. | 753. | 754. | 755. | 756. | 757. | 758. | 759. | 760. | 761. | 762. | 763. | 764. | 765. | 766. | 767. | 768. | 769. | 770. | 771. | 772. | 773. | 774. | 775. | 776. | 777. | 778. | 779. | 780. | 781. | 782. | 783. | 784. | 785. | 786. | 787. | 788. | 789. | 790. | 791. | 792. | 793. | 794. | 795. | 796. | 797. | 798. | 799. | 800. | 801. | 802. | 803. | 804. | 805. | 806. | 807. | 808. | 809. | 810. | 811. | 812. | 813. | 814. | 815. | 816. | 817. | 818. | 819. | 820. | 821. | 822. | 823. | 824. | 825. | 826. | 827. | 828. | 829. | 830. | 831. | 832. | 833. | 834. | 835. | 836. | 837. | 838. | 839. | 840. | 841. | 842. | 843. | 844. | 845. | 846. | 847. | 848. | 849. | 850. | 851. | 852. | 853. | 854. | 855. | 856. | 857. | 858. | 859. | 860. | 861. | 862. | 863. | 864. | 865. | 866. | 867. | 868. | 869. | 870. | 871. | 872. | 873. | 874. | 875. | 876. | 877. | 878. | 879. | 880. | 881. | 882. | 883. | 884. | 885. | 886. | 887. | 888. | 889. | 890. | 891. | 892. | 893. | 894. | 895. | 896. | 897. | 898. | 899. | 900. | 901. | 902. | 903. | 904. | 905. | 906. | 907. | 908. | 909. | 910. | 911. | 912. | 913. | 914. | 915. | 916. | 917. | 918. | 919. | 920. | 921. | 922. | 923. | 924. | 925. | 926. | 927. | 928. | 929. | 930. | 931. | 932. | 933. | 934. | 935. | 936. | 937. | 938. | 939. | 940. | 941. | 942. | 943. | 944. | 945. | 946. | 947. | 948. | 949. | 950. | 951. | 952. | 953. | 954. | 955. | 956. | 957. | 958. | 959. | 960. | 961. | 962. | 963. | 964. | 965. | 966. | 967. | 968. | 969. | 970. | 971. | 972. | 973. | 974. | 975. | 976. | 977. | 978. | 979. | 980. | 981. | 982. | 983. | 984. | 985. | 986. | 987. | 988. | 989. | 990. | 991. | 992. | 993. | 994. | 995. | 996. | 997. | 998. | 999. | 1000. |
|----|----|----|----|----|----|----|------|-------|

[illegible]

| 9. | 8. | 4. | 7. | 3. | 6. | 2. | 1. | 0. | 5. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| h
a
i
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z |

| 3. | 4. | 6. | 9. | 0. | 8. | 1. | 2. | 7. | 5. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z |

| 5. | 9. | 8. | 0. | 4. | 3. | 1. | 7. | 2. | 6. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z |

| 4. | 7. | 2. | 6. | 5. | 9. | 0. | 8. | 1. | 3. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z | h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z |

[illegible]

| 4. | 3. | 2. | 1. | 0. | 5. | 6. | 7. | 8. | 9. | 4. | 3. | 2. | 1. | 0. | 5. | 6. | 7. | 8. | 9. | | |
|---|--|--|--|--|---|--|--|--|--|--|---|---|--|---|--|--|--|--|--|---|---|
| g l n i s
m d n b c
f l n n 8
k l n d 9
e l n e 8
b l n f o
q l n h 6
r l n h 6
n l n i 2 | l n k i 7
l n m 6
l n n 8
l n d 9
l n p 3
l n q o
l n f r 5
l n i n t 4 | l n u s
l n w o
l n x s
l n y i
l n z 9
l o 2 6
l o a 6
l o b 4
l o c 8
l o d 7 | n e l p a s
x l p b 8
y l p m 7
z l p d 4
q l p p 7
r l p p 7
o l p p 8
n l p i 2 | l p l k 6
p l p m 7
q l p p 2
r l p p o
o x l q 9
n l q b 4
m l q c 8
l p l q o 1 | l o q 7
l o q 8
l o r 9
l o t 2
l o u 6
l o w i
l o x o
l o y 3
l o z 5 | l o f o 9
l o g 2
l o h i
l o i 4
l o k 8
l o m 3
l o n 7
l o o 5 | l p w 6
l p x 5
l p y 3
l p z 7
o x l q 9
n l q b 4
m l q c 8
l p l q o 1 | l t r k 8
l r l 2
l r m 9
l r n 7
l r o o
l r p 5
l r q 1
l r r 4
l r s 9
l r t 3 | l t k 6
l t m o
l t n 9
l t o 5
l t p 2
l t q 3
l t r 1
l t t 7 | l r u s
l r w 3
l r x 8
l r y 7
l r z 7
l r 2 7
l r f 1
l r g 1
l r h 8
l r i 3 | l x q i
l x r 4
l x f 6
l x t 8
l x u 7
l x w 5
l x v 9
l x y 3
l x z 2 | l y a 7
l y b 7
l y c 9
l y d 3
l y e 5
l y f 2
l y g 9
l y h o
l y i 6 | l p l k 6
p l p m 7
q l p p 2
r l p p o
o x l q 9
n l q b 4
m l q c 8
l p l q o 1 | l o q 7
l o q 8
l o r 9
l o t 2
l o u 6
l o w i
l o x o
l o y 3
l o z 5 | l o f o 9
l o g 2
l o h i
l o i 4
l o k 8
l o m 3
l o n 7
l o o 5 | l p w 6
l p x 5
l p y 3
l p z 7
o x l q 9
n l q b 4
m l q c 8
l p l q o 1 | l t r k 8
l r l 2
l r m 9
l r n 7
l r o o
l r p 5
l r q 1
l r r 4
l r s 9
l r t 3 | l t k 6
l t m o
l t n 9
l t o 5
l t p 2
l t q 3
l t r 1
l t t 7 | l r u s
l r w 3
l r x 8
l r y 7
l r z 7
l r 2 7
l r f 1
l r g 1
l r h 8
l r i 3 | l x q i
l x r 4
l x f 6
l x t 8
l x u 7
l x w 5
l x v 9
l x y 3
l x z 2 | l y a 7
l y b 7
l y c 9
l y d 3
l y e 5
l y f 2
l y g 9
l y h o
l y i 6 |

[illegible]

| | | | | | | | | | | |
|----|----|----|----|------|----|----|----|----|----|-----|
| 6. | 7. | 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. | 16. | 17. | 18. | 19. | 20. | 21. | 22. | 23. | 24. | 25. | 26. | 27. | 28. | 29. | 30. | 31. | 32. | 33. | 34. | 35. | 36. | 37. | 38. | 39. | 40. | 41. | 42. | 43. | 44. | 45. | 46. | 47. | 48. | 49. | 50. | 51. | 52. | 53. | 54. | 55. | 56. | 57. | 58. | 59. | 60. | 61. | 62. | 63. | 64. | 65. | 66. | 67. | 68. | 69. | 70. | 71. | 72. | 73. | 74. | 75. | 76. | 77. | 78. | 79. | 80. | 81. | 82. | 83. | 84. | 85. | 86. | 87. | 88. | 89. | 90. | 91. | 92. | 93. | 94. | 95. | 96. | 97. | 98. | 99. | 100. | | | | | | |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |
| Mr | Mn | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | | | | | | | |

LIBER QUINTUS

Cap. 9.

| | | | | | | | | | |
|----|----|----|----|----|----|----|----|----|------|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. | 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. | 16. | 17. | 18. | 19. | 20. | 21. | 22. | 23. | 24. | 25. | 26. | 27. | 28. | 29. | 30. | 31. | 32. | 33. | 34. | 35. | 36. | 37. | 38. | 39. | 40. | 41. | 42. | 43. | 44. | 45. | 46. | 47. | 48. | 49. | 50. | 51. | 52. | 53. | 54. | 55. | 56. | 57. | 58. | 59. | 60. | 61. | 62. | 63. | 64. | 65. | 66. | 67. | 68. | 69. | 70. | 71. | 72. | 73. | 74. | 75. | 76. | 77. | 78. | 79. | 80. | 81. | 82. | 83. | 84. | 85. | 86. | 87. | 88. | 89. | 90. | 91. | 92. | 93. | 94. | 95. | 96. | 97. | 98. | 99. | 100. |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |

Cap. 9.

[illegible]

LIBER QUINTUS

Cap. 9.

[illegible]

Cap. 9.

[illegible]

LIBER QUINTUS

Cap. 9.

| | | | | | | | | | |
|---|--|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 9. | 8. | 7. | 2. | 5. | 3. | 6. | 1. | 0. | 4. |
| Q: 6
x q q q
w q q q
p q q q
m q q q
f q q q | 1 9 9 1 0
x q q q
f q q q
5 q q q
2 q q q
6 q q q | h q q q
1 q q q
f q q q
m q q q
Q: 1
p q q q
q q q q
f q q q
x q q q
f q q q | w q q q
m q q q
Q: 1
p q q q
q q q q
f q q q
x q q q
f q q q | 6 q q q
q q q
6 q q q
6 q q q
6 q q q
6 q q q
6 q q q
6 q q q
6 q q q | Q: 1
h q q q
1 q q q
p q q q
p q q q
m q q q
q q q q
q q q q
q q q q
q q q q | 5 q q q
f q q q
f q q q
f q q q
f q q q
f q q q
f q q q
f q q q
f q q q | q q q q
q q q q
q q q q
q q q q
q q q q
q q q q
q q q q
q q q q
q q q q | 6 q q q
6 q q q
x q q q
m q q q
f q q q
m q q q
f q q q
m q q q
f q q q | 4.
= q q q
f q q
f q q
f q q
f q q
f q q
f q q
f q q
f q q |
| 4. | 6. | 3. | 5. | 0. | 9. | 7. | 8. | 2. | 1. |
| Q: 5
x q q q
p q q q
m q q q
f q q q | 1 9 9 1 0
x q q q
f q q q
5 q q q
2 q q q
6 q q q | h q q q
1 q q q
f q q q
m q q q
Q: 1
p q q q
q q q q
f q q q
x q q q
f q q q | w q q q
m q q q
Q: 1
p q q q
q q q q
f q q q
x q q q
f q q q | 6 q q q
q q q
6 q q q
6 q q q
6 q q q
6 q q q
6 q q q
6 q q q
6 q q q | Q: 1
h q q q
1 q q q
p q q q
p q q q
m q q q
q q q q
q q q q
q q q q
q q q q | 5 q q q
f q q q
f q q q
f q q q
f q q q
f q q q
f q q q
f q q q
f q q q | q q q q
q q q q
q q q q
q q q q
q q q q
q q q q
q q q q
q q q q
q q q q | 6 q q q
6 q q q
x q q q
m q q q
f q q q
m q q q
f q q q
m q q q
f q q q | 1.
= q q q
f q q
f q q
f q q
f q q
f q q
f q q
f q q
f q q |

[illegible]

Cap. 9.

[illegible][illegible]

| | | | | | | |
|----|-----|---|---|----|----|----|
| 5. | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 1 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 2 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 3 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 4 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 5 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 6 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 7 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 8 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 9 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 10 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 11 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 12 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 13 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 14 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 15 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 16 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 17 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 18 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 19 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 20 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 21 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 22 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 23 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 24 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 25 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 26 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 27 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 28 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 29 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 30 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 31 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 32 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 33 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 34 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 35 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 36 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 37 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 38 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 39 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 40 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 41 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 42 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 43 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 44 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 45 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 46 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 47 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 48 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 49 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 50 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 51 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 52 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 53 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 54 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 55 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 56 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 57 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 58 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 59 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 60 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 61 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 62 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 63 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 64 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 65 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 66 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 67 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 68 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 69 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |
| 70 | QW: | 5 | 4 | 3. | 2. | 1. |

| | | | | | | | | | |
|---|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
| 0. | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. | 8. | 9. |
| <p>C.k1</p> <p>S: 9 0 1 8 7 6 5 4 3 2 1</p> <p>0: k f c c b b f f f f f f f f</p> | <p>1</p> <p>S: 9 0 1 8 7 6 5 4 3 2 1</p> <p>0: k f c c b b f f f f f f f f</p> | <p>2</p> <p>S: 9 0 1 8 7 6 5 4 3 2 1</p> <p>0: k f c c b b f f f f f f f f</p> | <p>3</p> <p>S: 9 0 1 8 7 6 5 4 3 2 1</p> <p>0: k f c c b b f f f f f f f f</p> | <p>4</p> <p>S: 9 0 1 8 7 6 5 4 3 2 1</p> <p>0: k f c c b b f f f f f f f f</p> | <p>5</p> <p>S: 9 0 1 8 7 6 5 4 3 2 1</p> <p>0: k f c c b b f f f f f f f f</p> | <p>6</p> <p>S: 9 0 1 8 7 6 5 4 3 2 1</p> <p>0: k f c c b b f f f f f f f f</p> | <p>7</p> <p>S: 9 0 1 8 7 6 5 4 3 2 1</p> <p>0: k f c c b b f f f f f f f f</p> | <p>8</p> <p>S: 9 0 1 8 7 6 5 4 3 2 1</p> <p>0: k f c c b b f f f f f f f f</p> | <p>9</p> <p>S: 9 0 1 8 7 6 5 4 3 2 1</p> <p>0: k f c c b b f f f f f f f f</p> |

[illegible]

| 7. | 6. | 5. | 4. | 3. | 2. | 1. |
|--|----|----|----|----|----|----|
| 1
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
p
 | | | | | | |

[illegible][illegible]

| | | | | | | | | | | | |
|---|---|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
| 7. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 8. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 9. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 2. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 5. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 3. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 4. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 6. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 1. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 3. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 6. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 1. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc |
| 8. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 9. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 10. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 11. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 12. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 13. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 14. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 15. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 16. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 17. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 18. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 19. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc |

| | | | | | | | | | | | |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
| 4. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 5. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 6. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 7. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 8. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 9. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 10. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 11. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 12. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 13. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 14. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 15. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc |
| 16. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 17. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 18. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 19. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 20. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 21. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 22. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 23. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 24. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 25. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 26. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc | 27. <i>pm</i> V: 6
xuu
guc
puc
puc
muc
ruc
ruc
ruc |

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

[illegible]

235

| | | | | | | | | | |
|----|----|----|----|----|----|----|----|------|-----|
| 4. | 2. | 3. | 5. | 6. | 7. | 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. | 16. | 17. | 18. | 19. | 20. | 21. | 22. | 23. | 24. | 25. | 26. | 27. | 28. | 29. | 30. | 31. | 32. | 33. | 34. | 35. | 36. | 37. | 38. | 39. | 40. | 41. | 42. | 43. | 44. | 45. | 46. | 47. | 48. | 49. | 50. | 51. | 52. | 53. | 54. | 55. | 56. | 57. | 58. | 59. | 60. | 61. | 62. | 63. | 64. | 65. | 66. | 67. | 68. | 69. | 70. | 71. | 72. | 73. | 74. | 75. | 76. | 77. | 78. | 79. | 80. | 81. | 82. | 83. | 84. | 85. | 86. | 87. | 88. | 89. | 90. | 91. | 92. | 93. | 94. | 95. | 96. | 97. | 98. | 99. | 100. | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |

[illegible][illegible]

Constat hæc Tabula, bis tribus Alphabetis, quorum ut Priora tria, ita Posteriora, eam habent rationem, ut unum sit Alphabetum Universale, quod reliqua complectitur, & constituit Ordinem Maximum: Alterum Generale, quod ad Singulas Literas Universalis: Tertium Particulare, quod pari ratione ad singulas Literas Generalis Alphabeti integrè apponitur. Universale Alphabetum, quadraginta octo paginis, qualibet ejus Litera, duas sibi vindicante paginas, absolvitur. Generale Majorem Ordinem constituens, duas paginas semper ad quamlibet Literam Universalis Alphabeti implet, & constat in sex aciebus, sexaginta columnulis. Particulare seu Minoris Ordinis Alphabetum, constat duabus & dimidiâ tertiâ columnulâ: Unde fit, ut ad Alphabetum Generale, in duabus istis paginis, vicesies quater repetatur. Columnularum, duabus paginis juxta se positis semper contentarum, & in qualibet Acie decies occurrentium, hæc est ratio: Ut Primâ Statione ponatur Litera Universalis sola: Secundâ Statione repetatur Litera Universalis & apponatur Litera Generalis Alphabeti. Quæ statio duarum Literarum toties recurrit, quoties incipit in duabus paginis, seu ordine Majoris Alphabeti, Litera Alphabeti Generalis. Reliquæ Positiones constunt tribus Literis, quarum Prima refert Literam Universalis: Secunda, Generalis: Tertia Particularis Alphabeti; Et inde dependentis Ordinis. Prima pro Secreti Litera primâ: Secunda pro Secundâ: Tertia pro tertiâ exhibendâ, se paratam ostendit. Licet verò in Alphabetorum istâ digestionem, necessarium eveniat, ut multe Stationes trium istarum Literarum, nulli videantur esse posse usui, quod pronunciari istæ nequeant: Hoc tamen dispositioni Tabula, omnibus suis Numeris perfecta, nihil præjudicare debet: Siquidem evenire potest, ut si, non distinctis Dictionibus, scribere institutus, hæc tres Literæ, non ita pronunciabiles, in fine Dictionis, & sequentis initio conjungantur, quæ ratione pronunciationis & Dictionis conjungi nunquam possent. Huc accedit quod concursus Literarum in quibusdam Linguis, E.g. in Bohemica & Polonica, ejusmodi detur, quem prorsus aliæ Lingue, ut Latina & Germanica abominantur. Atque hæc de tribus Alphabetis, eorumque officio prioris Ordinis. Posterioris Ordinis Alphabetia tria, correspondent Prioribus tribus pro Transpositione faciendâ, & reperiuntur ad latius sinistrum, suo quoquo loco apposita: Ut ecce, in Ordine Maximo Alphabeti Universalis, à latere illius Literæ unica, quæ primâ Statione cujusque folij, se solam ostendat, reperitur eminens adposita Litera Transpositoria, majusculâ figurâ: Vicissim, quia in Ordine Majori Alphabeti Generalis, cui due pagine consecrate sunt, qualibet ejus Litera, duabus cum dimidiâ Columnulis, seu viginti quinque Stationibus, quæ Ordinem Minorem, Alphabeti Parti-

Parti-

Particularis constituunt, præsidet; Hinc primitus à latere prima istius Stationis Initialis, una; deinceps à latere istarum Stationum, quæ duas tantum habent Literas, ceteræ Transpositoria Literæ, se quasi medio & paulo à lineis Columnularum remotiori loco conspiciendæ, exhibent, figurâ quapiam minori. Denique, quia in dicto Ordine Majori, Alphabeti Generalis, Particularia Alphabetia vicesies quater recurrunt: Hinc in quolibet ordine Alphabeti Particularis, totidem Literæ Transpositoria, initio semel ab illâ initiali Maximi Ordinis, deinceps verò semper à Literâ Majoris Ordinis Præsidiali factæ, & progressu ad Stationes viginti quinque decursæ, reperiuntur proximè à Latere affixæ, minusculâ figurâ. Quarum Literarum Lateralium Majuscula illa, pro primâ Literâ Secreti transponenda venit: Sicut illa, quæ à latere Stationis unius & duarum Literarum eminet, pro secunde: Et istæ, quæ proximè Stationes particulatim attingunt, pro tertiæ Literæ transpositione inserviunt. Ità quidem regulariter. Est tamen ubi tres Transpositorie illæ, aut unam aut duas Secreti Literas designant, uti in fine Dictionum contingit: Inde est, quod non tantum Transpositoria tertij generis, nihilominus Literis præsidialibus & Majori Ordine, sed cum eâ, etiam Litera Secundi seu Medij Generis, & sic utraq, Literæ Initiali, è maximo Ordine apponatur. Ceterum quod ad Numeros, qui tum exterius, tum super Columnulas, tum ad Positionem seu Stationum dextrum latus appositi inveniuntur, horundem Explicationem reservabimus in Librum sextum sequentem.

Præcedentibus rectè cognitis, Praxis in scribendo & relegendo difficilis esse non potest. Si enim occurrit scribendum, Imperator Ferdinandus Pragam ingreditur: Jam quære Literas priores tres IMP, in Literâ Universalis, sub statione duarum Literarum IM, donec perveneris ad stationem seu positionem illam, quæ continet basæ tres Literas IMP: Sic sequentes ERA, in E, Literâ Universalis, donec perveneris ad Stationem seu Positionem illam: Ità perge cum sequentibus TOR: Item FER: Item DIN: Item AND: Item USP: Item RAG: Item AMI: Item NGR: Item EDI: Et denique TUR. Nec te turbet, quod duarum Dictionum Literæ, hic conjungendæ veniant: Idenim aliter fieri nequit, si continuo filo sine Dictionum discrimine scriptio nem, quò magis fallas, adornandam in animum induxeris. Positionibus seu Stationibus ità inventis, ad Transpositionem te accinge, & quia Literæ Universalis I, correspondet Transpositoria H: Literæ Mediæ M, correspondet Generalis M: Tertiæ verò P, Particularis D: Hæc Literæ HMD scribende: Adeundem modum invenies pro ERA, scribendum esse BCD. Unde talis Secreti istius eveniet Transpositio:

Hmdbcdfnzydigdzmmepghzplmpdardbe&llc.

Sed si prò Dictionum discrimine etiam distinctè scribendum autem, tùm evenit, ut sapius in fine due vel una Litera remaneant: Sic ut etiam occurrit, ut quandoquè Diction, una vel altera Litera absolvatur. Si jam hoc modo Secretum ordinare cupis, hac precedentis Secreti Scriptura erit: Hmdbedlnz, ydigdzmmepgvv, llnfop, xyqzqhhyzkl.

Poterit etiam quis conjunctione harum diverfarum Positionum, partim unam, partim duas, partim tres Literas complectentium, Syllabatum scribere: Sed de eo dicitur infra Lib. 7. cap. 3.

Atque ista prò Scriptore: Lector verò quò facilis Transpositas Universalis resolvere possit, opus habebit Tabulà, quà Universalis Alphabeti Transpositio consuet, ad hunc Modum:

MOVGBYFRHDXVVAILTZCSPN QKE
a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u v w x y z.

Quà tamen opus non erit, si Libros uterquè & Scriptor & Lector ita comparatos habeant, ut in 24 Folijs, ibi viginti quatuor projecta echartacea, seu è pergamento facta, loco Indicis, una post aliam præmineant; in quibus tam Litera Universalis transponenda, quam transposita, scribenda veniant; ad quarum primum intuitum Lector transpositas & veras Literas primas, prò inquisitione reliquarum deprahendere potest. Si itaque hoc vel illo modo instructus fuerit, & jam Secretum inquirendum, Literas illas priores H M D assumat: Ubi statim Litera H monstrabit I: Mediante Litera I mōx in Tabulà inventa Transpositoria M, manifestat Literam M. Cujus vicissim beneficio Litera D inventa indicat Literam P. Et sic cum reliquis pergat.

Pro Usu Tabule notetur, quod hac contineat, viginti quatuor Literas, prò omni Lingua. Sin quis prò conditione Lingue opus non habeat literis HKQVVX&Y eas potest omittere: Undè fiet, ut Tabula sextà parte brevior evadet.

Deinde non necesse est, ut Litera Transpositoria ita retineantur, ut hic posita reperiantur: Quin potius è re tuà erit, Tabulam in tuum, & Consilij usum sic adornare, ut prò lubitu alio modo Litera Transpositoria habeantur. Porro ut tertium planè confundas, quatuor (imò si mavis plures) Libros hoc modo conficias, ut quilibet Liber contineat diversum omnium trium Alphabetorum Transpositoriorum Ordinem: Mōx successivè, modò ex hoc, modò ex illo, tres Literas Transpositas depromas: Vicesies autem quater hanc rem posse variari, (Si unus Liber Num. 1. Alter n. 2. Alius, n. 3. Et alius n. 4. insigniretur) sequens Schema ostendit:

1234.

| | | | |
|-------|-------|-------|-------|
| 1234. | 2134. | 3124. | 4123. |
| 1324. | 2314. | 3214. | 4213. |
| 1243. | 2143. | 3142. | 4132. |
| 1423. | 2413. | 3412. | 4312. |
| 1342. | 2341. | 3241. | 4231. |
| 1432. | 2431. | 3421. | 4321. |

Sed ut Lector hujusce Variationis noticiam testius habere possit, melius esset, Libros quatuor non Numeris, sed Literis ita distinguere, ut A denotaret Librum primum: L secundum: S tertium: V quartum. Quò fieret ut loco Numerorum variatio supradicta, hisce Literis inter se variè translatis denotaretur, ad sequentem modum:

| | | | | | |
|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| ve | ru | nt | am | en | va |
| SALU. | SLAU. | SULA. | SAUL. | SUAL. | SLUA. |
| ni | fi | li | ih | om | in |
| ASLU. | ALSU. | AUSL. | ALUS. | AULS. | ASUL. |
| um | me | nd | ac | ce | sf |
| LASU. | LSUA. | LUSA. | LAUS. | LUAS. | LSAU. |
| il | ii | ho | mi | nu | m |
| ULSA. | USLA. | VALS. | ULAS. | VASL. | USAL. |

Nè autem necesse esset, quatuor hasce Literas, singulis transpositis quater ternis Literis, ad hoc quò sciret Lector, quem ordinem Librorum Scriptor scētatus sit, præponere: Ideò tam Scriptor quam Lector, non tantum in promptu habeant Stationes istarum quatuor Literarum, Ordinem totius Processus indicantium, sed imprimis super quamlibet Stationem ex composito, binas Literas à se invicem differentes, loco Clavis curent extaret, veluti ad Exemplum, in præmisso Schemate extant binæ quæque Litera, hanc Sententiam continentes: Veruntamen vani filij Hominum: Mendaces filii hominum. Si itaque Scriptor primum Tertio; deinde Primo: mōx Secundo: denique Quarto Libro usus, primò præmitte, Claviculares Literas illas duas Ve: deinde sequatur Transpositio juxta dictum ordinem. Quà Clave deprahensà, Lector facile Librorum ordine observato, Secretum resolvere poterit: Nam Primi Libri Signum est A: Secundi L: Tertij S: & Quarti V.

Denique ex composito possunt quadam certo numero Litera, anti Secreti representationem præmitti, vel ejus quapiam sententià absolutà interjici, vel in fine superaddi, quod itidem facit ad involutionem Secreti.

X 3

CAPUT

CAPUT X.

De Transpositione Obliquâ, seu Transfusionione Alphabeti, in pauciores Literas, in genere: Et in specie, de Transpositione Literarum Radicalium.

Hic primus Modus Transpositio simpliciter sic dicta, vel directâ Transpositio: Sequitur Transpositio Obliqua, quæ contingit, ubi potestas Literarum Alphabeti, transfunditur in pauciores aliquot Literas: Quod facile intelligere est, quid Obliqua à Directâ Transpositione differat: Et unde eam Transfusionis nomine, nonnunquam venditemus. Quod Genus porro tripliciter iterum fit: nempe Cognatarum Literarum in Radicales: 2. Vocalium vel Consonantium aliquot, in reliquis Consonantes: 3. Alphabeti, in Tabulâ dispositi, in Literas quasdam combinatas. Hinc Transpositio est vel Literarum Radicalium; vel Consonantium; vel duarum triumve Literarum combinatorum. De quibus tribus Speciebus nunc ordine dicemus, initium facientes à primâ Specie.

Transpositio itaque Obliqua Literarum Radicalium fit, cum potestas Literarum cognatarum omnis, in earum unam, quæ præcipua habetur, migrat & collocatur: quæ deinde sola pro illis transponatur: Quod fit ut Alphabetum integrum, quod viginti quatuor Literarum nos habemus, contrahatur ita, ut tantum Radicales Literæ remaneant, vel decem, vel duodecim, vel sedecim, vel octodecim. Hebræi quidem decem Literis olim omnia, teste Irenæo scripserunt: Unde omnium antiquissimas & primas, Hebræorum Literas esse, contra Scaligerum, contendit Hermann. Hugo, Cap. 4. de Orig. Scrib. Nos pro nostro instituto, ex integro hoc Alphabeto, *abcdeghiklmnopqrstu* & *vwxyz*: primò duodecim tantum Literas, reliquarum in eas potestate transfusâ, valere iubemus hoc modo, *aceilmnpqrstu*: Ubi Litera *s* pro aspiratio *h* omittitur: Reliquarum potestas, transit in expressas has Literas, veluti ex sequenti Schemate liquet:

| | | | | | |
|--------------------|---|------------------|--------------------|---|-----------|
| Potestas
Literæ | { | <i>K. Q. X.</i> | transit in Literam | { | <i>C.</i> |
| | | <i>G. Y.</i> | | | <i>I.</i> |
| | | <i>B.</i> | | | <i>P.</i> |
| | | <i>Z.</i> | | | <i>S.</i> |
| | | <i>D.</i> | | | <i>T.</i> |
| | | <i>F. O. VV.</i> | | | <i>V.</i> |

Deinde ad sedecim, omnem potestatem Literarum referre possumus: veluti

veluti sunt: *abcdehilmnopqrstu*. Quod tamen pro Linguarum varietate variat. In Latinâ enim & Gallicâ est, ut dictas Literas retineas: In nostrâ Germanicâ, usui magis respondent sequentes: *abcdeghiklmnoprsu*: Et hic

| | | | | | |
|--------------------|---|---------------|--------------------|---|-----------|
| Potestas
Literæ | { | <i>P. VV.</i> | transit in Literam | { | <i>B.</i> |
| | | <i>T.</i> | | | <i>D.</i> |
| | | <i>Y.</i> | | | <i>I.</i> |
| | | <i>Q.</i> | | | <i>K.</i> |
| | | <i>F.</i> | | | <i>V.</i> |

Litera vero *X* exprimitur per *CS.GS.* vel *SS.* Litera *Z.* per *DS.* Sit Exemplum: Der Feind hat kein Proviant im quartier: und der Alexander ist bey der nacht wieder zu uns kommen: Hoc ita scribitur: Der Feind had kein Broviant / im fuardier / und der Allegsander / isd bei der nachbider dsu uns kommen.

Esti verò nemini authores existere velimus, ut hinc occultandi aliquam rationem bauriat: Usum tamen huius rei, in sequentium Tabularum confectione, & præcipue in Occultatione, quæ fit per Signa, non exiguum deprehendimus: Quocirca penitus silentio ista, quæ hic tradita sunt, præterire non volumus.



CAPUT XI

De Transpositione Obliquâ Consonantium, Vocales representantium, ejusquè prioribus duobus Modis.

Tantum de Transpositione Obliquâ Literarum Radicalium: Nunc succedit Secundum Genus, quod diximus esse tantum Consonantium. Vocales enim hic transfunduntur in Consonantes, & vicissim cum Vocalibus etiam Consonantes, in pauciores aliquot Consonantes. Variè namquè hac in re procedi potest. Nos triplicem & hic faciemus Processum. Primus Processus & Modus Simplex esse potest: Alter Compositus est: Tertius adjungam habet Clavem. Simplex est; ubi e.g. Vocales transfunduntur in quinque Literas, minus frequentes, ut sunt k.v.v.x.y.z. ita ut reliquæ quatuordecim maneant; B.c.d.f.g.h.l.m.n.p.q.r.l.t. quæ ubi occurrunt ponende. Sed hic Modus valde Simplex, & cuilibet facile obvius est: Figuratus itaque Modus sequitur: Ubi non tantum Transfusio est Vocalium: Sed etiam Transpositio propria accedit Consonantium reliquarum inter se: Cujus generis duos Modos ex Vigenerio attexemus. Prior qui apud eundem d. Tr. de Ciphris, p. 202.b. descriptus extat, juxta Tabule sequentis dispositionem, ita perficitur, ut quinque Vocalium potestas, in quinque Consonantes transfundatur, atque ita illæ ociosæ remaneant: Reliquæ Consonantes transponantur hoc modo:

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| g | f | g | e | m | n | p | a |
| a | b | c | d | e | f | g | h |
| k | l | m | n | o | p | q | r |
| s | t | u | v | x | y | z | |

Exemplum sit: Omnium rerum vigilisitudo. Id ita tegitur: X f g e f z l z c f e g g d & q b c h x. Hic Modus verò, si cum illo artificio, quod circa finem c. 12. h. lib. adducitur, & quò solis vocalibus, hic omisiss, scribimus, conjungatur, longè elegantior, occultior & magis indissolubilis evadet, ut ibi patefiet. Posteriores Modum, qui Consonantibus sedecim perficitur, & plures habet ambages & astus, idem Vigen: d. Tr. p. 195. b. nobis exhibet; ubi principio Tabulam sequentem presentamus:

Hæc

| | | | | |
|-----|-------|----|----|-----|
| g | c | d | e | m |
| y | f | t | x | n |
| | | g | | |
| non | trans | po | nj | tur |
| a | c | i | o | u |
| f | g | q | e | z |
| | | | | |
| p | g | g | f | z |
| y | s | k | j | i |

Hæc Tabula, tribus ordinibus Literarum constat: Quæ aliquantò correctior erit, si medius ordo Literarum primò: tertius secundo: primus verò ultimò loco ponatur: quod bene notatum volumus, ut sequentia, eò melius capi possint. Ratio autem Tabule hæc est: 1. Vocalium potestas transfunditur in Literas proximè suppositas: Vacant itaque in scriptione. 2. Vicissim si Literæ hæc, in quas Vocales transfuse, in sententiâ quam tegere vis occurrunt, transcribitur earum potestas, in illas quæ secundo ordine suppositæ sunt: vel si eis præ suppositis utaris, aliâ formâ induuntur. 3. Consonantes in tertio ordine posite, inter se mutuo permutantur seu transponuntur. 4. Litera H non mutatur, sed remanet suæ potestatis. Quibus ita cognitis, ponamus jam Exemplum ejusmodi, ubi omnes Literæ concurrunt: Gaza frequens Lybicos, duxit Karthago triumphos.

ssffs yfguzgmg xpyfex txfy gff
 yfhsy yfgznbfxc: Item
 qmzqvq mpm fnyqgmvgc qm fgnbzp
 xqsfm fexxexfmf.

Hæc ultimo loco, ita ut vides transposita, referunt Alexandri Severi ista verba: Inviti non ambientes in Rempubicam collocandi.

ssffs yfguzgmg xpyfex txfy gff
 yfhsy yfgznbfxc: Item
 qmzqvq mpm fnyqgmvgc qm fgnbzp
 xqsfm fexxexfmf.

CAPUT

CAPUT XII.

De Transpositione Obliquâ, in Consonantes octo vel quatuor, connexam habente Clavem.

Sequitur tertius Modus Particularis (vid. c. præc.) ubi tantum utimur quatuor vel octo Consonantibus transpositis per se, ad Secretum exprimendum. Sic tamen aliter non expeditur, nisi Clavi, id est, sententiâ aliquâ, cui operculo vestiatur & tegatur: cuius beneficio Lector, in Secreti noticiam postmodum venire possit. Cum enim in priori Modo, ubi quatuor Consonantibus scribimus, qualibet Consonans, quatuor significet Literas, & in posteriori Modo, ubi octo Consonantibus utimur, qualibet duas Literas exprimat: hinc Indice quodam opus est, ut sciatur, quamnam Litera, Transpositoriâ illâ Consonante sit intelligenda: veluti subsequens explicatio, potè demonstrabit. Utriusque Modi (puta vel quatuor vel octo Consonantibus scribendis) Tabulas, una cum Alphabeto transpositorio, ex Vigenerio, pag. 266. a. b. 267. a. & 222. a. sub sequenti figurâ, subijcimus.

| F post litteras | | G post litteras | |
|-----------------|-------|-----------------|-------|
| 3 | 4 5 6 | 3 | 4 5 6 |
| a | p b l | v | x m c |
| Q post litteras | | X post litteras | |
| 3 | 4 5 6 | 3 | 4 5 6 |
| j | f n d | u | o t y |

| Unj octo harum litterarum impatiâ | | | | | | | | | | | |
|-----------------------------------|---|---|---|---|---|---|---|--|--|--|--|
| A | C | E | I | M | O | R | T | | | | |
| g | h | g | x | y | z | e | | | | | |
| j | p | m | n | o | t | x | | | | | |
| Post octo has litteras pares | | | | | | | | | | | |
| B | D | H | L | N | P | S | V | | | | |
| f | g | h | g | x | y | z | e | | | | |
| f | t | u | a | b | c | d | e | | | | |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| a | b | c | d | e | f | g | h |
| m | n | o | p | q | r | s | t |

Alphabetum Transpositorium, quod subiectum Tabula reperitur, utriusque Tabule inservit, ob rationem alterius Secreti tegendi. Sciendum enim, duplex hic thema secretum esse, quorum alterum, nudâ & simplici transpositione (de qua etiam supra cap. 6.) continetur, & ad alterum thema secretius seu principale, quod tantum quatuor vel octo Literis tegitur, refertur. Cur verò duplex adhibeatur Secretum, ratio in promptu est, quia illud huic principali Secreti, quod maxime intendimus, inservit, tum ad assignandam, tum invenientiam Clavem. Et si verò & hic, Sententiâ aperte relicta, Clavis inventioni sufficere poterat, ut sit aliâs: quia tamen suspiciones non careret, si inter aperta verba, Litera quadam infrequen-

quentiores, quibus secretius thema scribitur, sola interiecta reperirentur, hinc Transpositione mutua, ejusmodi sententiâ, etiam vestienda fuit: ut series tota uniformis esset, atque alicui, scilicet forte illius sententiæ, quæ simplici Transpositione constat, interpretatione nactus sit, facile imponi posset, quasi reliquæ quatuor vel octo Literæ intercalares, secretiori intentioni inservientes, ociosæ & tantum tegendi gratiâ, interiectæ essent. Quibus ita præmissis, ad priorē Tabulam nos convertamus, ubi ratione quatuor Consonantium, F. G. Q. X. Literæ sedecim, quarum potestas, in quatuor istas, ibi exulantes Consonantes, transfundenda, in quaterniones distribuitur, & inveniantur. Numeri verò 3. 4. 5. 6. in quolibet quaternione Literis superscripti, Clavem subministrant. Usus & Applicatio in eo consistit, ut primò ponatur quoddam thema secretum, quod principaliter testum & occultum cupis: Quale e. g. sit hoc thema, Expende: quod hic scribendum Ecspende: Deinde etiam in chartam aliquam alteram, quampiam sententiâ conjice, quam ad subiectum Alphabetum simpliciter transpone: Quale e. g. assumemus, Omnium rerum vicissitudo. Quibus peractis, in Tabulâ, quare Litera principalioris Secreti E, & pro eâ invenies Consonantē G: Deinde Literam C, & reperies itidem Consonantē G: postea S, & se ostendit Consonans Q: Ulterius P, & habebis X: atque sic deinceps perge. Quia verò qualibet quatuor illarum Consonantium, F. G. Q. X. quatuor subiectarum Literarum potestate gaudent, Clavis seu Numerus indicat, quot Literas Secreti transpositi, Consonantibus quatuor principalioris Secreti, præponere debeas. Si itaque jam occulte scribere velis, Ecspende, præmitte ratione Literæ E, tres Literas ex transpositâ sententiâ, & sequatur Consonans G: deinde ratione sequentis Literæ C, præmitte sex Literas, iterum ex transpositâ Sententiâ, & pariter sequatur Consonans G: ulterius ratione S, quatuor, quas sequatur Consonans Q, & ita pergas, donec talis structura, utriusque thematis exurgat: Cabgtlaercglaltqothhtixlpcgerhdtqotmhltqbrag.

Tabulam Posteriorē quod attinet, eam prius contemplabimur, mox usum demonstraturi. Duo ordines, sub distinctione Parium & Imparium Literarum, quæ in universum sunt sedecim, depræbentur. Dicuntur autē Literæ Pares vel Impares: quod Impares Literæ, in ordine Alphabeti contracti reperiantur sub impari numero, nimirum 1. 3. 5. 7. 9. 11. 13. 15. Pares verò sub pari numero, nempe 2. 4. 6. 8. 10. 12. 14. 16. continentur. Majores Literæ, tam Pares quam Impares, subministrant Clavem. Consonantes octo, in utroque ordine, ratione Transpositionis posite, ut F. G. K. Q. X. Y. Z. ac nota & (pro qua nos reponere possemus, Literam VV) secretiori tantum inserviunt Scriptioni, reliquis exclusis: Cateræ minusculæ, inserviunt sententiæ occultiori transponendæ. Usus in eo est, ut eligatur thema secretum, quale est: Ecspende singula benedicti: Et aperta Sententiâ, quam non refert alium scire, hanc transponas: E. g. Omnium rerum vicissitudo: Respicias finem. Quare itaque primò Literam E: Tabula indicat, pro eâ ponendam notam &. Cui præponenda ex Literis aperta, seu potius simpliciter transpositâ Sententiâ, tot Literæ, donec occurrat una majuscularum Literarum, quæ in ordine Parium invenitur (Nam in ordine Imparium, hæc Nota, denotat Literam R) quam postea, proximè insequatur Consonans secretioris thematis: Quo Processu utaris, donec utrumque thema absolveris: Et habebis talem structurâ: Cab&tylaercfzazl&txothzh&tifpcgexrghkdkotmhqlxtb&rx&.

De Transpositione Obliquâ Literarum, in combinatas pauciores Literas, Simpliciore.

Abiimus Transpositionem Obliquam, tum in Literas (vid. c. 6.) tum Consonantes (cap. 11. & seqq.) sed singulares. Sequitur nunc Transpositio Obliqua, in pauciores quasdam Literas combinatas, seu simul junctas, quibus tamen semper non nisi una Secreta Litera exprimitur. Qui Modus in genere ita peragitur, ut duabus, tribus, quatuor, quinque aut septem Literis, non per se singulare, ut ante, sed variè inter se junctis & combinatis, omnes Literas exprimere, atque ita omnia scribere valeamus. Quia verò hic procedere itidem possumus tripliciter: vel electione unius, duarum vel quatuor ordinatâ; vel selectione unius literæ arbitrariâ; vel collectione duarum vel trium fortuitâ: Hinc tres oriuntur subdistincti Modi: de quorum duobus hoc, de tertio cap. sequenti tractabimus.

Primus Subdistinctus Modus, contingens electione unius vel plurium Literarum, per ordinem certum combinatorum, eâ ratione variat. Sienim quatuor Literæ, puta A. B. C. D. eliguntur, tum is ordo & ea dispositio tenenda, quam sequens exhibet schema:

A. E. I. O. U. B. C. D. F. G. H. K. L. M. N. P. Q. R. S. T.
c. d. b. a. cd. dd. bd. ad. dc. db. da. cb. ca. bc. ba. cc. ab. ac. bb. aa.
VV. X. T. Z.
ccc. ddd. bbb. aaa.

Exemplum sit hoc, ex Schvventero, pag. 221. desumptum. B. a. b. bc*
d. b. ba* d. b. bb. bd. da. b. ac* bb. a* a. dd. d. ba* d. b. ba. d. ba* d. ba. db. d.
ba* da. c. ca. bb* da. c. aa. * db. d. cd. bb* bb. b. d. ad. da. d. b. bb* ccc. c. bb. bb.
d. ac* ad. c. ac. d. b. ba* cd. d. ac. bc. c. bd. da. bb* ad. c. bb* cb. d. b. ba* ca. cd.
dc. aa* ad. c. ac. d. b. ba* cb. a. bc* ca. c. bb* d. bb* b. ba* d. b. ba. d. ba* aa.
b. d. dc. d. ba* dd. ac. cd. ba. ba. d. ba* bb. a* ccc. b. ac. ad. bb* b. ba* d. b. ba. d.
ac* bb. aa. cd. ba. ad. d. * aaa. cd* d. bbb. bb. bb* c. cd. bd. da* bc. b. aa. aa. d.
ba* b. bc* bb. a. bc. bc. d. ac*

Si verò tribus tantum Literis volumus scribere, tum sequens dispositio obtinebis, quam proponit Vigenerius d. Tr. d. Cyphr. pag. 200. veluti Tabula penultima lib. 6. c. 4. relata, docet. E quâ primum illud huc quadrans Alphabetum, tantum adducemus, quod ita habet:

A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. LL. M. N.
ccb. caa. cab. aza. aab. aac. aba. abb. abc. aca. acb. cba. acc. bbb.
O. P. Q. R. RR. S. SS. T. V. X. T. Z. &
bba. bbc. baa. bab. cbb. bac. cbc. bca. vcb. bcc. ccc. cca. cac.

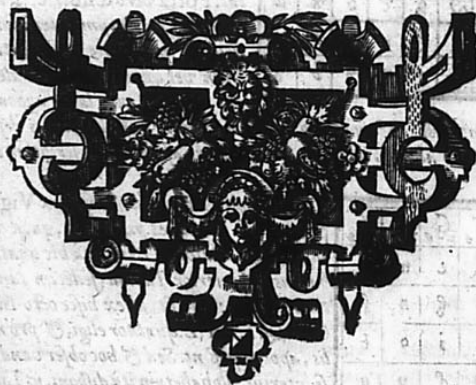
Quo Alphabeto, si hanc sententiam scribas: Omnium rerum vicifitudo: hac exit structura: Bbaaccbbabcbcbacc, babaababbcbacc, bcbabccababccbcabcbcbaccaabba.

Alter

Alter Subdistinctus Modus seu Processus fit, si tantum una Litera per arbitrariam ejus multiplicationem seligitur, & alia atque alia Litera distinctionis gratiâ, interjicitur. E.g. Si usurpanda venit Litera C, distinctionis gratiâ arbitrariè apponimus A & B. Praxis plana fit, proposito ad eam rationem disposito Alphabeto & subiecto Exemplo:

| | | | | | | | |
|--------------|------------|-------------|--------------|------------|-------------|-----------|----|
| A. | B. | C. | D. | E. | F. | G. | H. |
| ccc. c c cc. | c c ccc. | c cc c. | c cc cc. | c cc ccc. | c ccc c. | c ccc cc. | |
| I. | K. | L. | M. | N. | O. | P. | |
| ccc ccc. | cc cc cc. | cc cc c. | cc cc ccc. | cc c c cc. | cc c cc. | cc c ccc. | |
| Q. | R. | S. | T. | V. | X. | | |
| cc ccc c. | cc ccc cc. | cc ccc ccc. | ccc ccc ccc. | ccc ccc c. | ccc ccc cc. | | |
| T. | Z. | | | | | | |
| ccc c c. | ccc c cc. | | | | | | |

Sit Exemplum: Fide, sed cui vide. C cc ccc a c ccc ccc a c cc c
b c cc cc a cc ccc ccc b c cc cc b c cc c a c c cc b ccc ccc c
b c ccc ccc a ccc ccc c b c ccc ccc a c cc c b c cc cc.



CAPUT

CAPUT XV.

De Transpositione Inversâ.

Tertium commutande Potestatis Literarum Genus fecimus Transpositionem Inversam: Quæ differt à prioribus, ratione objecti transponendi. Nam in Transpositione Directâ, possunt aut una seorsim, aut simul binæ aut ternæ Literæ transponi; In Obliquâ semel tantum una: In hac Inversâ, semper duas Literas simul transponere necessum est. Ceterum Inversa dicitur Transpositio, quia Transpositionis faciendæ, alia hic ratio. Aduobus Alphabetis, tabulam ex parte dimidiâ ambientibus incipimus & acquiescimus in areolâ seu angulo coherentia. Quod secus fit in Directâ; vid. c. 8. vers. Quod si mavis quadrato &c. Et in Obliquâ, vid. c. 14. Sed non sola hæc, quin in specie longius progreditur Inversionis ratio. Est enim, ubi non tantum dictus Processus ab Alphabetis exterioribus, ad angulum contingentie, qui suo modo & directus videri posuit, observatur, sed ulterior progressus fit, per reflexionem quasi, ab angulo contingentia, ad extremum Alphabetum & Literam isti areolæ correspondentem. Est etiam ubi unicâ Literâ, simpliciter duæ transponuntur, ubi tamen Signis opus est. Ex quibus sane facile intelligitur, tres huius Inversionis Modos dari; Quorum unus Simplex magis; Alter plus continens, Artificialis; Tertius utriusque participans, Mixtus deprehenditur. Hos

Modos nunc ordine excutiemus.



CAPUT

CAPUT XVI.

De Transpositione Inversâ, Simplici, duarum per se Literarum.

Uid Transpositio Inversa Simplex sit, hauriendum ex vers. Ceterum Inversa &c. cap. præcedentis: Ea autem fieri potest, scribendo duabus, aut tribus, aut pluribus Literis. Quando duabus Transpositorijs, quæ uno artificio simul sistuntur, scribendum, tum opus habemus ejusmodi Tabulâ, quam nobis Vigenierius, pag. 184 & 238 fabricavit atque exhibuit: Cui explicationem & applicationem mox subjungemus.

| | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | V | X | Z |
|---|
| | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | V | X | Z | A | B | C | D |
| A | D | m | n | c | o | y | e | g | f | r | g | f | g | t | i | u | e | f | m | g | n |
| B | E | n | b | c | y | g | e | r | f | g | t | g | u | i | x | e | m | a | n | o | y |
| C | F | o | b | r | c | g | o | r | e | f | t | g | u | f | i | z | e | a | m | b | n |
| D | G | y | b | c | g | e | f | t | g | u | f | i | z | e | a | m | b | n | c | o | y |
| E | H | i | b | r | c | f | e | u | f | r | g | g | i | z | e | a | m | b | n | c | o |
| F | I | r | b | f | e | u | f | r | g | g | i | z | e | a | m | b | n | c | o | y | e |
| G | L | t | b | c | a | d | f | e | z | f | a | g | b | g | c | z | e | a | m | b | n |
| H | M | t | b | c | a | d | f | e | z | f | a | g | b | g | c | z | e | a | m | b | n |
| I | N | u | b | x | c | g | e | f | t | g | u | f | i | z | e | a | m | b | n | c | o |
| L | O | r | b | c | a | d | f | e | z | f | a | g | b | g | c | z | e | a | m | b | n |
| M | P | b | c | a | d | f | e | z | f | a | g | b | g | c | z | e | a | m | b | n | c |
| N | Q | a | b | b | c | e | d | e | f | f | g | g | i | z | e | a | m | b | n | c | o |
| O | R | b | c | e | d | e | f | f | g | g | i | z | e | a | m | b | n | c | o | y | e |
| P | S | b | c | e | d | e | f | f | g | g | i | z | e | a | m | b | n | c | o | y | e |
| Q | T | b | c | e | d | e | f | f | g | g | i | z | e | a | m | b | n | c | o | y | e |
| R | V | e | f | c | g | e | f | t | g | u | f | i | z | e | a | m | b | n | c | o | y |
| S | X | t | b | c | a | d | f | e | z | f | a | g | b | g | c | z | e | a | m | b | n |
| T | Z | t | b | c | a | d | f | e | z | f | a | g | b | g | c | z | e | a | m | b | n |
| V | A | g | b | i | c | e | f | t | g | u | f | i | z | e | a | m | b | n | c | o | y |
| X | B | i | b | c | m | n | e | o | f | r | g | g | i | z | e | a | m | b | n | c | o |
| Z | C | e | f | m | c | n | o | f | r | g | g | i | z | e | a | m | b | n | c | o | y |

Tabula constat duobus Alphabetis, cui tertium ex accidenti accessit: Interiori nimirum, Medio & Extremo accidentario. Interius Alphabetum

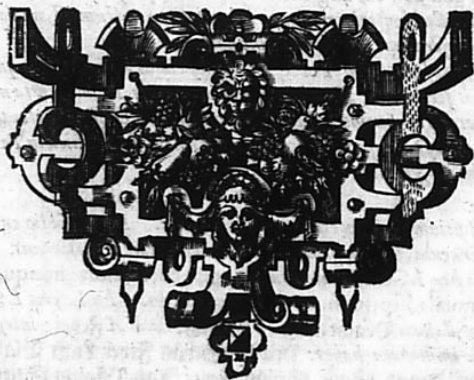
tum continetur multis areolis & capsulis; in quibus binæ Literæ Alphabeti semel & viceſies variatæ, variè quoque combinatæ, pro Scriptione reperiuntur. Medium eſt, quod modo tranſverſaliter, modò à ſiniſtro perpendiculariter majusculis Literis, inter Interius & Exterius intercedit, & duabus Secreti Literis, tranſpoſitione exhibendis, inſervit. Extremum itidem à capite & ſiniſtro latere, Tabulam extremæ ambiens, pro Lectionis facilitate tantum, adornatum eſt, ut Lector eò facilius capsulam Literarum tranſpoſitarum invenire queat.

Præxiſt ita cape: Reſolvendum Secretum in binas ſemper Literas, vel ſimpliciter ita: Cras ex pect ab is ad veni t me um: Vel Secreti Literis ex aquo in duos ordines bipartitis, (ut Literæ bæ Cras expectabunt priorem; reliquæ adventum meum: poſtერიem ordinem conſtituant) ita Literæ combinandæ, ut C ex priori, S ex poſteriori ordine deſumptæ, conjungantur ad hunc modum: Cſ ra ad ſu c ex n p t e u c m t m æ bu i m. Vel jungenda Secreto alia verba, ſive ſecretum itidem ſenſum habentia, ut hæc: Hodie venit ad me ille quem noſti: Quæ ſi Literis Secretum non aquant, repetantur quousque opus: Unde talis ſtructura pro utroque dicto Secreto tranſponendo exurgit: Ch ro ad ſi c e x u p e n c i t t a a b d i m ſ e a i d l u l e e n q t u u e m m n e o u s m t. Combinatione Literarum ita facta, adſume vel Cr vel Cſ vel Ch (Nihil enim ad hoc intereſt, quacunque reſolutione Literarum uſus fueris) Et primò e. g. Cr. in Tabulæ ex medio Alphabeto tranſverſali, à capite poſito, Literam C, ex perpendiculari Literam R quærè: Quibus inventis, oſtendunt binæ iſtæ Literæ, Linea tum perpendiculari, tum tranſverſali, capsulam (quæ angulus communis ſeu contingentia vocatur) ſive locum illum, in quo binæ tranſpoſitoria latent, & ex quo ad ſcribendum depromenda ſunt: Atque ad eundem modum, cum reliquis eſt faciendum: Ita fiet ut ad primam reſolutionis rationem, talis exurgat ſtructura: Zzxufbzmbzeugfguermimr thmr. Sed non neceſſe eſt, ut ſemper à capitalibus Literis incipiamus, ſed pro lubitu etiam à perpendicularibus exordiri licet: E. g. Si ſecunda reſolutio Literarum tranſponenda, Litera C in perpendicularibus, primò, deinde S in tranſverſalibus quaſita, manifeſtat in angulo contingentia Literas tranſpoſitorias Ap: Quod ſi perrexeris tranſponere, jam habebis ejusmodi ſtructuram: Apuugaſnboioqerrhlhbbbrah. Poterit etiam quis tertio quidem incipere à Litera Tranſverſali ſeu Capitali, & alteram ſumere à perpendicularibus: Sed in ſcribendo areola Literam poſtერიem præponere, ac poſtea priorem ei adungere ex conventionem Partium, integrum eſt. Quo inſtituto obſervato, jam tertia reſolutionis ſecreta, hæc Scriptione præſentantur: Zooluggbgnfxmzbuzpqſu dxhfapcunarrlbnihqrehchdbxrhl. Qui ſcribendi rationem hanc tenet, is quoque tranſpoſitam Scriptionem, puto tabulæ adhibita capiet: Sed quia primo intuitu receptacula ſeu areole tranſpoſitarum Literarum,

citra

citra perluſtrationem Tabulæ diligentem, obviam non ſunt, unde Lectori ſeſſanti nonnihil moleſtia & remora injicitur; Huic rei, Extremò illò majusculò Alphabetò ita conſultum eſt, ut ſi à Tranſverſalibus, vel econtra Perpendicularibus Medi Alphabeti inceperis, & concurſu Literæ Perpendicularis, aut etiam Tranſverſalis, angulus contingentia apparuerit, Scriptor poſt binas Literas, illam adſiciat Literam, quæ iſti angulo, quo binæ Literæ depromptæ, ſive à Latere ſive à Capite, in extremo Alphabeto correſpondet. Quæ re & Scriptor hoc conſequitur, ut appoſitione illarum, nihil Secreti participantium Literarum, res indagatæ evadat obſcurior. E. g. Litera Cr, ut ſuperius dictum tranſponenda incidunt in areolam, quæ continet zz. Hiſce igitur apponenda venit Litera O, extremi Alphabeti majusculi, quia hæc iſti areolæ regione, lineæ tranſverſali reſpondet. Quâ interjectione obſervatæ, Secreti ad primam reſolutionem tranſpoſiti Scriptura, dilatatur hoc modo: zzoxupfbl&c.

Idem Judicium erit in ſupradictis variationibus.



CAPUT XVII

De Transpositione Inversâ Simplicî, vel
trium vel plurium Lite-
rarum.

Equitur Secundus Modus Transpositionis hujusce Simplicis, ubi tribus Literis per se Transpositio scribenda venit. Pro hoc Modo intelligendo, facere potest & debet Tabula, quæ extat in pr. c. 20. lib. seq. Sinumeros ei demas, & in quasque capsulas vacuas, ex his octo Literis, A: B: C: D: E: F: G: H: semper tres Literas, ordine suc-

cessivo, multiplici combinatione reponas ad hunc modum: Aaa: aab: aac: aad: aae: aaf: aag: aah: &c. atque sic pergas. Ita fiet, ut in ultimam capsulam sive areolam, gbh, collocande veniant. Usus in resolvendis Secreti Literis & Transpositione faciendâ, coincidit in eum, quem Cap. præc. docuimus: Quocirca in Exemplum Dicitur hujus: Omnium rerum vicissitudo: transpositam Scripturam adjiciemus: Ehf ecce efh ege ahe bbd cdb aeb eaf ahg fde. Ad sumum quoque faciendum, in d. Tab. Litera majuscula exteriores, eo quod præc. Cap. dictum est, modo, & hic insignitèr inferiunt, quod denuò hic notes.

Hinc explicationem Tertij Modi subijcimus, ubi pluribus quam tribus Literis scribimus: Quod sit, sicubi in areolas Tabule, certa monosyllaba conieceris: Cujusmodi Tabulam monosyllabis Gallicis scitentem, Vigenere pag. 198. confecit, ad cuius imitationem Germanica in Tabulam sequentem concessimus.

* * *

Artificium hic idem est, quod in prioribus. Ex consortio enim duarum Literarum, secreta producit Nota, Literas illas representans. E.g. Si scribenda hæc Agellij Sententia: Lingua cordis nola: nunquam tinit hæc nola, nisi prius tunc trahatur a corde. Ex Literis L & I producit monosyllabum Pracht: Ex NC Schûg: Ex VA Feyer: Integra sententia sic immutata habet: Pracht Schûg Feyer Lustt Bladt Paf Strumpf Pfund Saur Schûg Feyer Ras Pflaum Stier Dort Gleich Luchs Tropf Gros Paf Pfueg Blode Zast Falt Falt Falt Ceyl Dam Onad Sahr Zahl Glanz Tag Mehr. Quod vero attinet Literas Transversales majusculas supremas; Ea nihil ad rem faciunt, sed in gratiam Lectoris, pro areolâ Monosyllaborum facilius invenienda, apposta sunt. Ceterum hæc Monosyllaba valde accommodata sunt, ut Steganographica veste adhuc induantur hac ratione, ut integrum aliquem sermonem, insertis ubique, ubi res fert, monosyllabis, consiciamus. Ejusmodi

ratio

| | B | C | D | F | G | H | I | M | N | W | P | P | R | S | T | V |
|---|------|------|-----|------|------|------|------|------|------|------|-------|------|------|------|------|---|
| | R | S | T | V | A | B | C | D | E | H | I | L | M | N | O | P |
| R | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |
| S | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |
| T | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |
| V | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |
| A | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |
| B | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |
| C | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |
| D | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |
| E | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |
| H | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |
| I | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |
| L | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |
| M | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |
| N | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |
| O | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |
| P | Daag | Caag | Dam | Faag | Gaag | Haag | Iaag | Maag | Naag | Paag | Praag | Raag | Saag | Taag | Uaag | |

CAPUT XVIII

De Transpositione Inversâ artificiali.



Uti Simplex Modus: Sequitur Artificialis, quod in Tabula interiori, pro duabus Secreti Literis, Transpositoria una, artificiosè inducitur sit, quæ deinceps in consortium sibi adsciscit alteram Literam, è majusculo Alphabeto extremo, quò Lector venari possit Literas illas binas Secreti, quas una illa Litera representavit. Cum enim Litera quæquæ interioris Alphabeti, semel & vicesies recurat, fit ut is cui mittitur Epistolum, sensum ullum erueret nequeat, nisi Litera exterioris Alphabeti, instar Clavis accesserit. Hujusmodi verò Tabulam extraxit nobis Vigener. p. 49. b. 50. a. b. 156. b. & 188. a. b.

| | O | P | Q | R | S | T | V | X | Z | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N |
|---|
| | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | V | X | Z | A | B | C | D |
| O | E | a | b | c | d | e | f | g | h | i | j | k | l | m | n | o | p | q | r | s | t |
| P | F | b | c | d | e | f | g | h | i | j | k | l | m | n | o | p | q | r | s | t | u |
| Q | G | c | d | e | f | g | h | i | j | k | l | m | n | o | p | q | r | s | t | u | v |
| R | H | d | e | f | g | h | i | j | k | l | m | n | o | p | q | r | s | t | u | v | w |
| S | I | e | f | g | h | i | j | k | l | m | n | o | p | q | r | s | t | u | v | w | x |
| T | L | f | g | h | i | j | k | l | m | n | o | p | q | r | s | t | u | v | w | x | y |
| V | M | g | h | i | j | k | l | m | n | o | p | q | r | s | t | u | v | w | x | y | z |
| X | N | h | i | j | k | l | m | n | o | p | q | r | s | t | u | v | w | x | y | z | a |
| Z | O | i | j | k | l | m | n | o | p | q | r | s | t | u | v | w | x | y | z | a | b |
| A | P | j | k | l | m | n | o | p | q | r | s | t | u | v | w | x | y | z | a | b | c |
| B | Q | k | l | m | n | o | p | q | r | s | t | u | v | w | x | y | z | a | b | c | d |
| C | R | l | m | n | o | p | q | r | s | t | u | v | w | x | y | z | a | b | c | d | e |
| D | S | m | n | o | p | q | r | s | t | u | v | w | x | y | z | a | b | c | d | e | f |
| E | T | n | o | p | q | r | s | t | u | v | w | x | y | z | a | b | c | d | e | f | g |
| F | V | o | p | q | r | s | t | u | v | w | x | y | z | a | b | c | d | e | f | g | h |
| G | X | p | q | r | s | t | u | v | w | x | y | z | a | b | c | d | e | f | g | h | i |
| H | Z | q | r | s | t | u | v | w | x | y | z | a | b | c | d | e | f | g | h | i | j |
| I | A | r | s | t | u | v | w | x | y | z | a | b | c | d | e | f | g | h | i | j | k |
| L | B | s | t | u | v | w | x | y | z | a | b | c | d | e | f | g | h | i | j | k | l |
| M | C | t | u | v | w | x | y | z | a | b | c | d | e | f | g | h | i | j | k | l | m |
| N | D | u | v | w | x | y | z | a | b | c | d | e | f | g | h | i | j | k | l | m | n |

Hæc Tabula itidem constat tribus Alphabetis: (Vid. sup. c. 16. vers. Tabula constar.) ut illa d. c. 16. proposita, sed cum hoc discrimine, quod Alphabetis

Alphabetum majusculum extremum, tunc transversale, tunc perpendiculare, hic sit necessariò appositum; ibi verò tantum ex accidenti habeatur: uti vers. ult. quoque explicatum id est.

Resolvende verò Sententiæ Secreti in binas quasque Literas, idem Processus teneri potest & debet, quem sup. c. 16. §. Praxin ita &c. indicavimus.

Deinde & ad eundem modum factò concursu duarum Literarum, Medij illius Alphabeti, detegitur angulus contingentie, ac cum eo Litera transpositoria; Et quoque simul, respectu, ad exterius majusculum Alphabetum, quod alternatim Clavi quasi dicatum est, habito, Litera quasi Clavicularia. E. g. transponendo isti Secreto: Cras expectabis adventum meum; primò veniunt Cr. Istà è transversali, hac è perpendiculari medio Alphabeto quasi, manifestatur Litera L, & simul extremi Alphabeti Litera C è perpendicularebus, vel Litera M è transversalibus: Quam necesse est, appones, cum hoc tamen discrimine, ut nisi aliter convenerit, Literam Transversalem exteriorem praponas, sequatur Litera Secreti conficiat: E. g. ML: Viceversà perpendicularem postponas, ut in eodem.

Exemplo LC: Sed & ita collocare potes, ut Litera Secreti conficiat omnes præmittantur, sequantur iusto ordine Litera Clavicularia: Quæ res, multotiès adhuc variari potest.



CAPUT

De Transpositione Inversâ Mixtâ, per
Literâ varium positum, caracte-
rem & Figurâ ductum.

Sic fuit Simplex & Artificialis huiusmodi Transpositio: Scquitur Mixta, ubi Simplex quidem ratio Transpositionis faciendæ, sed nihilominus ex Tabulæ artificiali dispositione, una tantum Transpositoria venit ponenda seu scribenda. Idquæ contingit tripliciter: Vel Literas Scribendi varietate: vel ejusdem definitione per Numerum: vel ad eandem Notularum appositione: Ex quo huius Transpositionis tres Modi iterum pullulascunt.

Primus Modus, qui in varietate Literas Scribendi consistit, vicissim aut vario positu; aut characterum diversorum variegatione; aut figurâ ductu arguitur & afficitur. Varius Literarum positus, cujus vestigia in expressione variorum Scribendi Modorum, de quibus Hermann. Hugo, c. 8. de prim. Liter. orig. agit, depræbendere licet, expressus est in Tabulâ nostrâ sequenti:

| A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | R | S | T | V |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| A | F | Y | V | S | B | Z | K | P | Z | N | A | A | A | A | A | A | A |
| B | W | B | G | N | A | R | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A |
| C | A | T | C | K | L | G | A | E | S | A | E | C | I | E | C | I | E |
| D | B | R | X | D | L | O | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A |
| E | B | E | Z | I | E | A | C | E | A | E | A | E | A | E | A | E | A |
| F | A | X | X | L | A | H | Y | A | C | T | F | M | C | A | X | A | X |
| G | A | C | A | T | F | S | I | Z | E | A | B | A | B | A | B | A | B |
| H | A | N | B | X | R | A | L | R | B | A | B | A | B | A | B | A | B |
| I | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A |
| L | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A |
| M | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A |
| N | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A |
| O | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A |
| P | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A |
| R | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A |
| S | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A |
| T | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A |
| V | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A | B | A |

Nulla hic opus explicatione, nullâ manu ductione ad praxin, sed res ex superiorum explicatione patet, modò ita facilis ipsa Scriptio esset, cujus diffi-

difficultas minùs commendabilem eum efficit. Qualis etiam is est, qui Characterum variegatione, se sequenti Tabulâ, à Vigenerio, p. 238. confectâ ostendit; quam itidem nudè proposuisse sufficit, cum ratio utendi, ex superioribus iam satis edocta sit.

| A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | R | S | T | V |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| H | I | L | M | N | O | P | R | S | T | V | A | B | C | D | E | F | G |
| A | H | A | E | C | D | E | F | G | H | I | A | B | C | D | E | F | G |
| B | I | F | T | U | X | Y | Z | A | B | C | D | E | F | G | H | I | A |
| C | L | A | E | C | D | E | F | G | H | I | A | B | C | D | E | F | G |
| D | M | B | A | C | D | E | F | G | H | I | A | B | C | D | E | F | G |
| E | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | W | X | Y | Z | A | B | C | D |
| F | O | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | Q | R |
| G | P | T | U | V | W | X | Y | Z | A | B | C | D | E | F | G | H | I |
| H | Q | I | J | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | W | X |
| I | R | S | T | U | V | W | X | Y | Z | A | B | C | D | E | F | G | H |
| J | S | T | U | V | W | X | Y | Z | A | B | C | D | E | F | G | H | I |
| K | T | U | V | W | X | Y | Z | A | B | C | D | E | F | G | H | I | J |
| L | U | V | W | X | Y | Z | A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K |
| M | V | W | X | Y | Z | A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L |
| N | W | X | Y | Z | A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M |
| O | X | Y | Z | A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N |
| P | Y | Z | A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O |
| Q | Z | A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P |
| R | A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | Q |
| S | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | Q | R |
| T | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | Q | R | S |
| U | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T |
| V | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U |

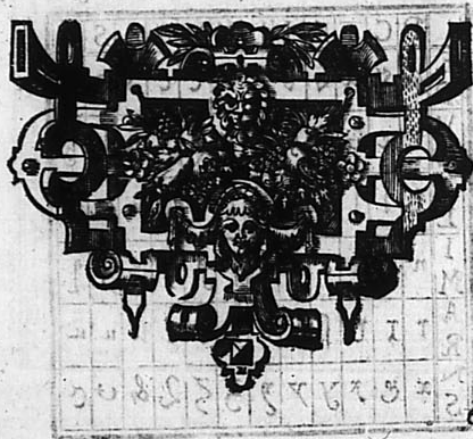
A Figurâ Literarum vario eoque triplici ductu, tertius adhuc specialis Modus superest: Cujus Tabulam exhibet quoque Vigenérius p. 245.

| E | C | T | E | I | L | M | N | A | R | S | V |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| E | A | A | A | A | A | A | A | A | A | A | A |
| P | A | A | A | A | A | A | A | A | A | A | A |
| V | E | E | E | E | E | E | E | E | E | E | E |
| C | E | E | E | E | E | E | E | E | E | E | E |
| I | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I |
| L | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I |
| M | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I |
| N | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I |
| A | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I |
| R | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I |
| S | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I |
| V | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I | I |

Vides ad duodecim Literas Alphabeti tum interiora, tum exteriora esse redacta. Quod quomodo commode fiat sup. c. 10. attigimus. Et H ab initio, puncto notari hic potest. Ter autem Alphabetum in interiori parte Tabule integrum reperitur, licet ratione Transpositionis sexies quoque, ita ut semper quatuor Litera ternâ repetitione Alphabetum constituent, se ostentet: Deinde exterius Alphabetum illud, quod capite proeminet, nihil habet difficultatis: Sed in perpendiculariter appposito Alphabeto animadvertere licet, quod in quaque areola exteriori duae Literae reposita sint: quae res facit ut quaque interior Litera indifferenter duas Literas referre possit. Praxis penè coincidit cum superioribus. Eadem enim ratio & hic Literarum resolvendarum, tum quoque idem Processus Transpositionis faciendae. Hoc interest, quod cum Litera interior indifferenter referat utramque illam perpendiculararem, uti dictum: Discriminis ergo inferiori cuiusque areolae Litera, quoties occurrit, Notulae sint apponendae, quae in resolutione Clavis vicem sustineant: E.g. Is vel R vel Z. Sic, ut si inferior Litera areola intelligenda sit, apponetur aliqua illarum Notarum: Idque ita uniformiter, vel si cuilibet area, propria aliqua Nota assignaretur variè: E.g. Is prima, R secunda, Z. tertia, X quarta, & q. quinta &c. Si itaque scribenda vox Parris vel sola, vel cum alia voce, puta faciem: Literas ita resolve, ut antè iussus es.

e t e s g t g f f.

Quo in Exemplo, bis da fuit. Ratio est, bis tantum Litera occurrit.



CAPUT

De Transpositione Inversâ Mixtâ, per definitionem certi Numeri.

Atio continuationis indicata in pr. Cap. præcedentis. Prò intellectu huius Modi præmittemus Tabulam, quæ desumpta est ex Vigenère. p. 96. & 97. 186. & 187.

| | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | V | X | Y | Z |
|---|---|----|-----|------|---|----|-----|------|----|---|----|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | I | II | III | IIII | V | VI | VII | VIII | IX | X | XI | | | | | | | | | | | |
| A | i | a | f | l | e | t | g | s | r | e | g | u | y | z | p | o | p | r | i | u | c | m |
| B | z | a | b | g | t | g | f | e | r | u | g | z | y | g | p | o | i | x | c | n | e | m |
| C | z | a | g | t | e | f | u | r | z | g | g | y | p | r | i | o | c | x | e | n | e | m |
| D | t | a | b | g | e | t | u | f | z | r | g | y | p | r | i | o | c | x | e | n | e | m |
| E | s | a | c | b | g | u | t | z | f | g | r | f | g | i | y | c | y | e | o | m | x | g |
| F | g | a | u | b | e | g | z | t | g | f | r | i | g | c | y | e | p | r | m | o | n | x |
| G | t | a | b | u | g | e | g | t | p | f | i | r | c | g | e | y | m | p | n | o | d | x |
| H | s | a | b | z | g | u | g | e | f | t | i | f | c | r | e | g | m | y | n | y | f | o |
| I | g | a | f | l | e | g | z | u | i | t | c | f | e | r | m | g | n | y | x | p | e | o |
| L | z | a | i | b | f | l | e | g | z | e | u | c | t | e | f | m | r | g | x | y | o | y |
| M | j | a | c | b | i | g | f | l | e | g | c | z | e | t | m | f | n | r | x | g | o | y |
| N | z | a | f | l | e | g | i | g | f | e | g | z | m | t | n | f | r | x | o | g | y | y |
| O | j | a | m | e | l | g | c | z | i | e | f | u | g | n | t | r | f | o | x | y | g | z |
| P | t | a | n | b | m | g | e | l | c | c | i | u | f | z | g | x | t | o | f | r | y | g |
| Q | z | a | f | e | n | g | m | g | e | c | c | u | i | z | f | o | t | p | f | y | r | g |
| R | z | a | o | b | x | g | n | d | m | e | e | l | u | c | z | i | g | f | p | t | y | g |
| S | t | a | y | b | o | g | x | d | n | e | m | u | c | l | z | c | g | i | y | t | g | f |
| T | z | a | y | b | g | z | o | d | x | e | n | u | m | z | e | g | c | f | i | g | t | r |
| V | z | a | y | b | g | y | g | z | o | e | x | u | n | z | m | e | l | f | c | r | t | i |
| X | z | a | r | b | g | y | g | z | o | u | x | z | n | e | m | f | e | i | c | s | t | |
| Y | z | a | f | l | e | x | g | z | o | y | e | r | u | z | x | e | n | f | m | i | e | c |
| Z | t | a | b | f | l | e | x | g | y | u | y | z | o | g | f | n | i | m | c | p | | |

Hæc Tabula confecta est, juxta seriem Hebraicarum Literarum, ut ABGDEUZHFIKLMNXOPTQ&ST. Continet undecim in se duplicata Alphabeti, conjectis in quamque areolam, duabus Literis, eo fine, ut mu-

tua permutatio possit institui. Sic Literarum Par, in areolas coniectum, variari potest, ut pro AL scribatur vel ponatur in Tabulâ L. A: pro BT, scribatur TB: pro GS, SG: & sic deinceps jam variatio contingit: Sicuti alias in Tabulâ, multa latent mysteria & variationes, quæ cujusque solerti indagationi relinquimus. Tabulam verò ambit exterius, tam a capite quam latere Alphabetum Majusculum, interius verò Numeri. Transversale Majusculum in areolas undecim (quod subindicant Numeri subiecti Latini) binis semper Literis coniectum est, quod nihilominus in Tabulâ interiori, pro duabus Secreti Literis, una Transpositoria haberi possit, licet etiam in quamque areolam binæ Literæ repositæ sint. Perpendicularium verò Majuscularum quæque Litera per se areolam occupat, quam refert Numerus, minusculis Cifris appositus. Cæterum idem, uti diximus, hic est qui in superiori Modo, Processus Transpositionis. Nam verba Secreta eodem modo resolvuntur, ut Par Literarum, pro Transpositione semper conjungatur, sive id in unâ sententiâ, sive duabus conjunctis fiat, ut Cap. 16. ostensum est. Scriptio etiam nihil habet peculiare, nisi quod post Literam addam Numerum Clavicularem, uti ex subiecto Exemplo patebit: quod mox subdemus, si ante monuerim⁹ de causâ, cur sæpe duas sententiâ ita jungamus in Transpositione: quod ideo fit, ut testâ secretiori Sententiâ, ex resolutione unius, satisfacere quandoque possimus ei, qui fortè nos premat, ut aperiamus secreti sensum. Exempli verò loco nobis sit Sententia hac, quam secretè tegere cupimus: Cras expectabis adventum nostrum horâ quintâ matutinâ. Quam Sententiam per se juxta tradidit Cap. 16. transponere poteris. Sed & addas pro libitu aliam, quam nihil interest reticere: E.g. hac Nomina Propria, Gustavus Selenus: Quæ duæ Voces, cum Secreti Literas, in resolutione Literarum, non æquant, toties repetenda: Quò fiet, ut talis Scriptio, additâ Clavi evadat: B 7 119 a 17 f 18 g 1 t 19 m 19 g 17 b 17 o 5 a 10 e 5 e 12 f 19 a 17 u 4 r 19 l 5 r 12 a 18 r 19 o 11 x 12 o 13 g 17 n 18 g 16 n 19 o 11 m 8 & Lector verò ita resolvet, ut primò advertat ad Numerum perpendicularem: mox in Lineâ Transversali seu è regione, quærat areolam, ubi Litera B locata est: Inventâ Literâ B, primò appareat è regione retrorsum, ultra dictum Numerum Clavicularem, Litera ulla Perpendicularis, quæ est posterior Litera transponenda. Deinde à capite imminet directè, Litera transponenda prior: Ut in dicto Exemplo, occurrit Litera B cum Clave 7. E regione dicti Numeri 7 in secundâ areolâ, Litera B invenitur, quæ à latere habet Literam majusculam G, à capite verò Literam C. Pro Numeris etiam Literis dictionis aperta uti poteris: Quæ sit andem depræbandantur à solerte indagatore, Verum tamen Secretum, ipsum nihilominus latebit: Siquidem is facile æstimabit, eas quas videt intermixtas Literas, secretioris sensus conficias, eruto aliquo sensu, ex alijs supervacaneè tantum esse interpositas.

De Transpositione Inversâ Mixtâ, per peculiarem Notularum appositionem.

Ertius, capite 19. in pr. subdistinguitur Modus sequitur, qui fit peculiari Notularum appositione, iterum triplici ratione pro dispositione trium sequentium Tabularum; unde vicissim tres specialissimi oriuntur Modi. Qui inter se commune habent, quod à latere majusculæ Literæ, in quaque areâ tres dispositæ reperiantur. Deinde quod unusquisque contineat quatuor Alphabetæ interiora, si non actum, tamen potestate. In eo differunt, quod primi Modi Alphabetum quoque interius sedecim constet Literis, non naturaliter sed artificialiter positis: quò fit ut exterius Alphabetum Transversale, tot Literas contineat: Secundi verò Modi Alphabetum interius sex: Tertijs tantum quatuor Literis constet. Quò fit ut quæque Litera Interioris Alphabeti, in Modo tertio referat potestate sex Literas: sicut in Secundo quinque: In primo tres eodem modo representantur. Quæ omnia evidentius Tabule, ex Vigneri. p. 246. a. b. desumptæ, docent.

| | L | M | N | O | P | R | S | T | V | A | B | C | D | E | H | I |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| A | P | C | a | v | z | a | g | c | o | d | z | c | e | f | f | g |
| T | E | L | g | g | i | j | k | l | m | u | m | n | n | o | o | o |
| I | M | N | f | a | f | g | g | g | g | g | g | r | u | v | f | s |
| R | S | V | s | z | t | u | v | u | x | x | y | z | z | z | z | z |

| | A | P | C | T | E | L | I | M | N | R | S | V |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| A | P | C | a | g | c | o | o | c | e | f | f | g |
| T | E | L | g | g | i | g | g | g | g | g | g | g |
| I | M | N | n | o | p | q | r | r | r | r | r | r |
| R | S | V | t | u | x | y | z | z | z | z | z | z |

| | A | P | C | T | E | L | I | M | N | R | S | V |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| A | P | C | a | g | c | o | o | c | e | f | f | g |
| T | E | L | c | g | i | g | g | g | g | g | g | g |
| I | M | N | m | n | o | o | o | o | o | o | o | o |
| R | S | V | r | f | t | u | u | u | u | u | u | u |

Usus prima Tabule est idem cum superioribus, inprimis cum Tab. 2. c. 19. hujus Lib. Sed hoc habet peculiare, quod Clavis aliter veniat notanda. Si enim cuiusque area prima Litera occurrit, nihil: Si secunda in ordine, comma: Si tertia, punctum est apponendum. E.g. Sit thema Secretum: Nescire quid ante quam natus es, factum sit, est semper esse juvenem. Cicero. Hoc ita transponas: NE producit L: quia vero in secundo ordine reperitur Litera transponenda E, apponas dicta Litera; comma: Sic SC, producit C: quia vero Tertia, est apponendum punctum. Ita fit structura ejusmodi: qualis in hujus Capitis fine, adjecto Schemate videre est.

Secunda & Tertia Tabulæ usus, in eo consistit, ut Clavis non tantum in Collateralibus, ut ante, sed etiam Superioribus majusculis Literis lateat. E.g. si superius secretum scribendum sit, tum non tantum posteriori Literæ resoluti thematis secreti, sed etiam priori, Nota est addenda. Priori quidem ratione duarum combinatarum Literarum: Posteriori vero ratione Collateralium: Quod diversimodè fit, in processu secunda & tertia Tabula. In secunda Tabula, inventa Literæ Transpositoria, ratione prioris Literæ secreti thematis, nihil apponitur: Si videlicet Litera illa incidat in primam Literam Transversalem cuiusque areæ: Ratione vero posterioris Literæ Secretæ, cum hoc discrimine, si posterior illa Litera sit prima in ordine Collateralium: Si vero Secunda, tum addendum est, comma: Si tertia (;) apponendum. Quod si vero Litera Secreta prior, incidat in secundam Literam transversalem, tum posteriori Literæ, si prima in ordine Collateralium (: Si secunda (.) Si tertia (?) adijcitur: E.g. NE producit L, quæ quia à Capite primam transversalem, in areâ quintâ habet, nihil admittit: Sed quoniam è regione laterali habet E, quæ secunda est in ordine Collateralium, hinc ex superiori doctrinâ ei adcrefcere debet (.) Sic cum reliquis pergas & habebis eam Scripturam, quæ in proxime sequenti Schemate extat.

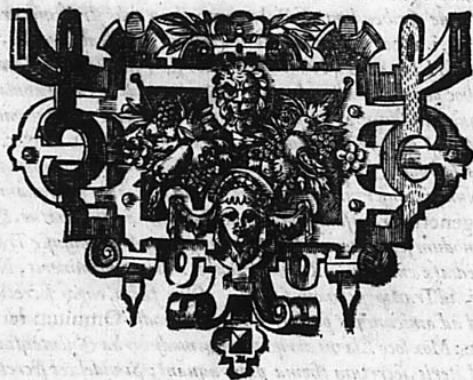
In tertia Tabulâ hoc peculiare præter Alphabeti contractionem, est, quod semper tres quoque transversalem, in quamque aream sunt conjectæ: Usus ejus per Regulas sequentes, partimque in Tabulam redactas, facile addiscitur. Si utraq; Litera secreta, incidat in primam Literam, tum Transversalem, tum Collateralium, nihil inventæ Literæ Transpositorie addendum:

Sin



Quarum Regularum Praxin, in subiecto Schemate invenies.

j, c. g. f. j. t. z. f. d. e. u. y. & d. n. g. e. f. x. x. v. &
 & x. g. m. j. v. g. u. e. f. l. f. y. u. f. f. b. c. z. f. z. g.
 & x. f. e. g. f. f. f. m. m. m. d. x. m. y. m. h. s. d. z. v. e. f.
 j. d. e. f. t. b. e. y. - b. z. - b. e. d. - o. e. u. a. f. z. d. - e. p. d.
 p. e. g. f. l. z. c. j. f. f. z. t. b. d. z. d. e. c. z. &



CAPUT XXIII.

De Transmutatione Figurata seu
Accessoria.

Pestat Transpositio Figurata seu Accessoria, quæ ultimum Modum Universalem huius Libri (vid. sup. cap. 1.) nobis suppeditat. Hunc etiam Transmutationis nomine exhibemus, non refragaturis, si malis Transformationem dicere, aut etiam Transpositionem figuratam. Figurata enim aut formata quasi novâ incedit hæc Accessoria Transpositio. Fit autem tripliciter: 1. Per ulteriorem Permutationem. 2. Per Interjectionem simplicem Literarum, Et 3. per Appositionem alterius artificij, ubi quasi duo artificia inter se committuntur. Ulterioris Permutationis Exempla habuimus, in Transpositione primaria, c. 5. vers. Caterum hic Modus &c. hoc Lib. Sicut & in Secundaria Transpositione, de qua c. præc. vers. Cum autem &c. Exempla non desunt.

Sic transmutantur Simples Modi Transpositionis primaria ulterius, appositione aliarum Literarum arbitraria: E.g. Assumantur Consonantes quatuor, veluti B. G. P. Q. quas juxta c. 14. Tab. 2. collocas, ut ibi vides factum. Si ergo scribendum Balneum, inde prodiit ejusmodi Literarum structura, Gbbbbqggppbgqqbp. Hic itaque interjici possunt Vocales, & alia forma quasi prodiit, hoc modo: Gabebobu quagigopabiga-quoquebapi. Ità contrario modo procedere poteris, assumendo Vocales, juxta dispositionem Tab. 4. d. c. 14. Eadem ratione contingere id potest, in Secundaria Transpositione, de qua cap. præc. Nam si inde illud simplex Exemplum adsumamus, quod ita habet; Ad.ac. bc. b. ag. i.a. & denotat Balneum; Jam intermiscere potes pro libitu, sequentes Literas: L.m.n. o.p.q.r.s.t.u.x.y.z. ut sermo ficticius ad hunc vel alium modum evadat. Aduzo vacon Obcor oprobis arogut pistron patiquil. Facile vero, huius rei conscius, ex dictionis fictitiæ distinctione, depræhendet, quæ Litera, quomodo combinata hic valere debeant. Ità compositione vera orationis steganographica, hæc vestiri possunt, vel hoc modo: Ut quæ dictio incipit à Litera numerum exprimente, semper sit significativa: vel etiam alternatim, aut una vel plures dictiones vacent pro eâ Numeratione, quâ necessum est, vel unam, vel duas aut plures significantes præmittere. Cautio ergo sit, ut distincta habeatur ratio Numerorum. Denique in novam quasi formam & habitum transit hæc Figurata Transpositio, quoties appositione novi artificij alicujus, prius augetur. Quod, ad similitudinem illius usus, quem Modi quidam Transpositionis Obliquæ inter se habent; (De quo in vers. Sic ultimæ quoque: Et præc. vers. Caterum hæc res, c. 14. monuimus) hic ita decem Literis illis Numer alibus, A.b.c.

d.e.

d.e.f.g.h.i.k.de quibus cap. præc. apponendum est, ut vacantes Literæ, quæ hic sunt tredecim, per Transpositionem Obliquam etiam significant: Quod fieri potest, si quatuor priores vacantes Literæ, L.M.N.O, ad modum Tab. 2. d. c. 14. uno modo transversim, altero modo perpendiculariter: vel si octo Literas simul conjungere placet L.M.N.O.transversim: sequentes P.Q.R.S.perpendiculariter: Reliquæ verò quinque, T.V.X.Y.Z. ad Tab. 3. d. cap. 14. primò transversim, tùm ex his quatuor, ut T.V.X.Y. perpendiculariter, Tabulis illis apponantur: Quas vacantes Literas, si ita sidi posueris, jam tria vel quatuor artificia conjuncta habebis: E.g. Sint diversa Secreta, Balneum, Confert, Impuris. Jam ex triplici artificio talis constabit structura. Adlruyacnrxubcnqytbofzuagmpyxiop-uyaoryy. Porro huius Figuratæ Transpositionis passim superiori-bus Capitibus meminimus. Quod referre super vacuum duximus. Sufficit de Methodo hic monuisse.



LIBER

LIBER SEXTUS, De SUBDUCTIONE FIGURÆ LITERARUM.

TABULA Synopsin bujus Libri continens

Modi Figuram Literarum speciantes, (vid. Lib. D.
Tab. Lib. 2.) sunt Subductio-
ne, c. 1. et quæ vel

| | | | | |
|--|---|--|---|--|
| Totali, & oritur Substitutio Cifarum, quæ contingit, c. 2. vel | Formatione Cifarum: c. 2. | Disimilarium: Quæ formatio contingit, tum | Comparatione inusitatarum Literarum, c. 3.
Seleccione Characterum & Cifarum usitatarum, c. 4.
Fabricatione novarum Cifarum ex:
Veterebus Literis, c. 5.
Alijs Characteribus, c. 6.
Arte & cum modo faciendi, c. 7.
Ratione positus & collocationis.
Beneficio Circini. | |
| | | | Similarium seu Punctorum, c. 8. Et proceditur vel | Simpliciori viâ:
Adhibitio: Rectæ, ne Regulæ: Angularis, c. 9.
Circularis. |
| | | Mixtarum, c. 12. Et quidem vel | | Majori cum apparatu, cum Tabulâ & Clavi, c. 10.
Singulari cum artificio, per modum Reflexionis, c. 11.
Magis accedentium ad Similares, ut Lineæ: Hæc contingit triplici modo: c. 12.
Ambiguum naturam habentium: [Circuli variegati, Cujus generis sunt, Notæ Musicales.
Magis referentium Disimilares: quò spectant diverse figuræ Crucis, c. 14. |
| | | | Transformatione Disimilarium & Mixtarum Cifarum: c. 15. quæ accedit per | Ornatum Transpositionis: Rectæ, c. 16. 17.
Disseminationis griphos, c. 21.
Inversa Descriptionis compendium, c. 22. |
| Hæc triplici Processu consistat | Reformatione, quæ magis spectat Cifras Similares, c. 23. | Nudâ quadam Interjectione. Interjectione ejusmodi, quæ fucum habet interpungendi, c. 24.
Superinductione si-
gurae | | |
| | | Mechanicæ, c. 25.
Mathematicæ, c. 25.
Pictoriæ, c. 26. | | |
| Partiali, Et oritur Connotatio, c. 27. ubi proceditur vel | Simpliciter, c. 28.
Adhibitâ Clave, c. 29.
Figuratè adhibitâ Transpositione, sive | Rectâ, c. 30.
Obliquâ, c. 31.
Inversâ, c. 32. | | |
| | | Relativâ, per Annotationem Separatam, c. 33. & ultimo. | | |

Generalia Subductionis hujusce
continens.

UE AD ORDINEM, TUM POTESTATEM LI-
terarum pertinebant, occulte Scribendi artificia, sic satis arbitramur explicata esse. Nunc decentiori ordine descendamus ad ea, quae Figuram Literarum spectant. A qua si Occultationem inducere placet, recedendum per Subductionem. Haec autem Subductio Literarum, fieri intelligitur ita, ut vicissim succedant & substituuntur aliae Figure. Quia vero haec Subductio Literarum, vel in totum, vel ex parte, vel relative contingit: Ideo Substitutio haec vel Totalis, vel Partialis, vel Relativa est. Illa fit, ubi simpliciter pro usitatis Literis, substituantur aliae Figure: Ista, quando ex parte adhibentur plurimae Literae ociosae: Ex parte vero interjiciuntur, secretum indicantes pauciores alij characteres seu Ciphrae: qui quasi ista ociosarum Literarum nube & acervo confunduntur, ut intercipientes nihil interno scire, aut saltem suspicari possint, aliud quid latere, quam quod externae facie, Literae promittant. Haec vero, Relativa scilicet Substitutio, fit, quando Correspondentes, in promptu secum habent, in scripto congestas Literas, & assumuntur Cifrae in Epistolo, ad tot Literas ibidem locorum designandas, quot pro Secreto exhibendo sufficiunt. Totalis Substitutio fit Notatione in genere sic dicta: Sed quia infra Lib. seq. c. 7. Notationis verbo in specie utemur, ideo Substitutionis nomine contenti erimus: Partialis fit Connotatione: Relativa per Annotationem Separatam. Ubique autem res expeditur Cifris. Cifras vero, quando dicimus, intelligimus ipsa Scriptilia Elementa seu Signa, Literas immediate exhibentia: quae quatenus a Notis differant, inferius, indicabimus, Lib. seq. c. 7. Nunc ordine de Singulis.



CAPUT II.

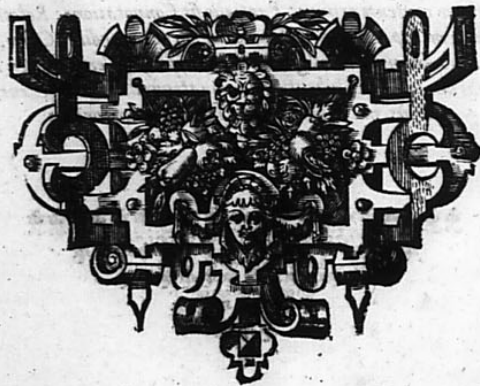
De Substitutione Cifrarum verâ, ejusque primâ specie, & Subdivisione.



Substitutio vera hac Cifrarum, primo loco nobis explicanda venit: hac vicissim fit, vel Formatione CiphRARUM, vel Transformatione earundem, vel Reformatione: Quæ quales sint, quidvè invicem differant, ex sequenti Translatione satis liquebit: Proinde ad Primum particularem Modum, Formationem Cifrarum accedimus: Cum verò Cifra sint vel Dissimilares, vel Similares, vel Mixtæ, hinc facile intelligitur, ratione Objecti illius, differre Formationem, præsertim cum aliam atque aliam applicationem, Cifra hæc vel illa desiderant: uti porro patefcet. Inde prius est agendum de Formatione Dissimilariarum Cifrarum. Hæc ipsa verò Formatio, iterum fit & contingit tripliciter: vel

Comparatione Inusitatarum Literarum: vel Selectione & assumptione Characterum Usitatorum: vel Confectione Novorum Characterum: De

quibus nunc sigillatim.



CAPUT III.

De Comparatione nobis inusitatarum Literarum.

Non amplius Usitata Litera, sunt nobis instar Cifrarum, quibus per se nihil significatur. Inde prima cura Cryptographo, ut has sibi comparet: Quò facile pertingere potest, si modò in Veterum Alphabetâ inquirat. Quorum aliquot Vigenere: d. Tr. de CiphRIS: Et CollangeliuS in Expos. Tabular. p. 273. congesse- runt. Sicuti etiam fecisse videmus Trithemium Lib. 6. Polygraph. ubi veterum Francorum, Normannorum & Germanorum Alphabetâ refert: Quæ et sibi videri poterant, opera tamen pretium facturi sumus, si hæc, paululum ad comparationem ipsius autographi Trithemiani (quod alicubi bonâ fide nacti sumus, & penes nos conservamus) immutata, compendio tabule sequentis, quam quinque Alphabetis, quibus partim integros Libros exaratos vidimus, partim alios usos fuisse comperimus, nos insuper auxili- mus, oculis subiciamus.

| |
|---|
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | X | Y | Z | W |
| A | B | |

* * * *

| | | | | | | |
|----|----|-----|----|------|------|----------|
| a | a | 10 | 25 | 400 | gwo | 1000000 |
| b | b | 20 | 26 | 500 | bgwo | 2000000 |
| c | c | 30 | 27 | 600 | cgwo | 3000000 |
| d | d | 40 | 28 | 700 | dgwo | 4000000 |
| e | e | 50 | 29 | 800 | egwo | 5000000 |
| f | f | 60 | 30 | 900 | fgwo | 6000000 |
| g | g | 70 | 31 | 1000 | ggwo | 7000000 |
| h | h | 80 | 32 | 1100 | hgwo | 8000000 |
| i | i | 90 | 33 | 1200 | igwo | 9000000 |
| k | k | 100 | 34 | 1300 | kgwo | 10000000 |
| l | l | 110 | 35 | 1400 | lgwo | 11000000 |
| m | m | 120 | 36 | 1500 | mgwo | 12000000 |
| n | n | 130 | 37 | 1600 | ngwo | 13000000 |
| o | o | 140 | 38 | 1700 | ogwo | 14000000 |
| p | p | 150 | 39 | 1800 | pgwo | 15000000 |
| q | q | 160 | 40 | 1900 | qgwo | 16000000 |
| r | r | 170 | 41 | 2000 | rgwo | 17000000 |
| s | s | 180 | 42 | 2100 | sgwo | 18000000 |
| t | t | 190 | 43 | 2200 | tgwo | 19000000 |
| u | u | 200 | 44 | 2300 | ugwo | 20000000 |
| x | x | 210 | 45 | 2400 | xgwo | 21000000 |
| y | y | 220 | 46 | 2500 | ygwo | 22000000 |
| z | z | 230 | 47 | 2600 | zgwo | 23000000 |
| aa | aa | 240 | 48 | 2700 | aa | 24000000 |

Aliam variationem ostendit Collangellius, in versione Gallica Polygr. Trichemij, pag. 271. subiecto hoc schemate:

Tabula continet sex Numerorum ordines, quorum quilibet Alphabetum repræsentat. Res ex Abaci, qui Alphabetorum dispositioni suppositus est, explicatione, facile cognoscitur. Continet autem hanc sententiam: omnibus in rebus molesta est semper expectatio. Polybius. Si vult itaque scribere, sive detegere hoc Secretum vis: Litera O, in primo ordine, qui prima Secreti Litera est destinatus, numerum habet 12: Litera M secunda,

* * *

| |
|-----|
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | R | S | T | V | X | Z |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 |
| 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 |
| 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 |
| 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 |
| 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100 |

m

7

m

cunda, ex secundo ordine nanciscitur numerum 11: Litera N tertia, ex tertio ordine, numerum 13: Et sic deinceps. Hæc res ex conventionem, multariam variari potest, uti Ingeniosus facile advertit.

Vigenerius insuper Schema proximè sequens, pag. 250. a. proponit, ubi nulla inest difficultas, nisi quod post quamlibet Literæ representationem, Unitatis nota; post completam dictionem verò omnia, tenebras Interpreti offundendo, apponenda sint: Ex quo huius Secreti: Omnium rerum vicissitudo: sequens oritur structura: 715161312415091291241502-413127131221213123124128170.

| | | | | | | | |
|----|----|----|----|----|----|----|----|
| H | I | L | M | N | O | P | R |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
| 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 |
| 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 |
| 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 |

Est adhuc alia Tabula, quam Vigenerius pag. 200. habet: Et tunc ad Numeros, Puncta, Lineolas, Signaque Profodia accommodavit, quam huc etiam reponimus.

* * *

Quod ad primam Alphabetum, majusculis Literis proximè substitutum attinet: propriè id huc non pertinet, Et videatur ejus usus supra cap. 13. Lib. 5.

Quatuor sequentium, hæc sunt Exempla: quibus hæc sententia, Omnium rerum vicissitudo, sequenti scribitur ratione: Primi: 7744-

| | | | | | | | | |
|------|-------|-----|------|------|-------|-------|------|------|
| D | E | F | G | H | I | K | L | M |
| aaa | aab | aac | aba | abb | abc | aca | acb | acc |
| 444 | 447 | 448 | 474 | 477 | 478 | 484 | 487 | 488 |
| ... | ... | ... | ... | ... | ... | ... | ... | ... |
| --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- |
| uu | --u | u-- | --- | uuu | ---u | uu-- | --uu | u--- |
| | | | | | | | | |
| N | O | P | Q | R | S | T | V | X |
| bbb | bbb | bbc | baa | bab | bac | bca | bcb | bcc |
| 777 | 774 | 778 | 744 | 747 | 748 | 784 | 787 | 788 |
| ... | ... | ... | ... | ... | ... | ... | ... | ... |
| --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- |
| --u | u--u | --- | uuuu | ---u | uuu-- | --uu | uu-- | --u- |
| | | | | | | | | |
| y | z | A | B | C | † | ll | rr | ff |
| ccc | cca | ccb | caa | cab | cac | cba | cbb | cbb |
| 888 | 884 | 887 | 844 | 847 | 848 | 874 | 877 | 878 |
| ... | ... | ... | ... | ... | ... | ... | ... | ... |
| --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- |
| u--- | --uuu | --- | u | --- | u--- | --u-u | u--u | * |

887774787874887474477477874887874788474787487484-
78784787444774. Secundi:

.....

... Tertij: — — — — —

— — — — — rerum &c. Quarta. $\dot{v}$ — — $\dot{v}$ — — — — — $\dot{v}$ — — — — —
 — — — $\dot{v}$. $\dot{v}$ $\dot{v}$ — — — $\dot{v}$ — — — — — rerum &c. In locum Punctorum Secundi

*Modi, fivis substitutas o: ut: oo oo o o ooo ooo oo oo oo o oo
ooo oo ooo oo o ooo ooo rerum &c. Aliter ex Punctis, Alphab-
tum conficit Schvvent: lib. 5. p. 158. quem si placet, in banc rem & ejus-
sum, videas.*

*Notarum Musicalium & aliarum usus, in Tertij Modi Principalis
hujus Libri Explicatione, postea sese exeret.*

Astrono-

*Astronomicarum Notarum, Signa Planetarum & Zodiaci exp-
mentium, Alphabetum, Vigenerius pag. 195. a. hac exhibuit pagellâ:*

| | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ⓜ | ♀ | ♀ | ⊙ | ♂ | ♂ | ♂ | ✱ | ✓ | ⋈ |
| a | e | i | o | u | f | x | s | Ⓕ | c |
| H | ☿ | ♊ | ♋ | ♌ | ♍ | ♎ | ♏ | ♐ | ♑ |
| ♒ | ♓ | ♈ | ♉ | ♊ | ♋ | ♌ | ♍ | ♎ | ♏ |

Quod autem ordinem Literarum hic invertit, factum inde, quod simul mutuat Permutationem Literarum & earum Notarum seu Cifrarum docere velit. Id quod tibi cape, pro omnibus hisce novis Literis, ita permutandis. Reliqua sunt plana.



B b

CAPUT

De Fabricatione novarum Ciferarum,
ex veteribus Literis.

Sequitur Tertius Modus, qui conficitur Fabricatione Novarum Ciferarum: Eaque fit, vel ex usitato Alphabeto, per varias flexuras & catenationes, aut ex virgulis, aut ex alijs figuris. De primâ ratione, in hoc, de posterioribus, in sequenti agitur Capite. Rationem verò conficiendi & formandi Figuras, ex veteribus Literis, monstrat Joh. Bapt. Porta, lib. 2. c. 4. p. 76. unde is ejusmodi construxit Alphabetum:

| | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| a | b | c | d | e | f | g | h | i | j |
| o | 7 | Σ | λ | Λ | ∇ | o | φ | π | Δ |
| m | n | o | p | q | r | s | t | u | x |
| κ | 1 | 3 | 3 | Δ | 2 | φ | u | λ | Γ |

Qui volet, ibi capiat in f. cap. 5. & 6. hujus Scriptionis Exemplum.

Vigenerius ex Literis N & U, extruxit sedecim Literas, in d. Tr. de Ciph. p. 274. b. subjunctâ hac Tabulâ & Scriptionis Exemplo.

| | | | |
|-----|-----|-----|-----|
| A | E | I | O |
| n | u | m | w |
| z | z | 3 | 3 |
| V | R | L | S |
| m | u | m | u |
| 4 | 4 | 5 | 5 |
| M | N | T | D |
| mm | uu | mm | uu |
| 6 | 6 | 7 | 7 |
| B | P | C | H |
| mmm | uuu | mmm | uuu |
| 8 | 8 | 9 | 9 |

Alphabetum & Exemplum hujus Tabule, non multum absumile est Armeniacæ Scriptioni. Ut autem inter se Literæ distinctæ habeantur, in caudâ vel etiam capite cujusque Literæ, lineola transversa simul appingenda est, cui vides factum in subiecto Exemplo, hunc versum complectente: Orandum est, ut sit mens sana, in corpore sano &c.

uuu n uuu uuu m m m
uuu m m m m m uuu m
m m m m m uuu uuu uuu
n uuu n m uuu m m m
uuu uuu uuu uuu u
uuu n uuu uuu

De Formatione novarum Cifarum, ex
virgulis & alijs characteribus.

Sic fuit Formatio ex Literis, sequitur Formatio Literarum ex Virgulis & alijs characteribus. Ex Virgulis Alphabetum extruxit, Johann. Hasenbart, Mathematicorum Instrumentorum Artifex; cujus etiam infra cap. 9. fiet mentio, ad hanc Schematis formam:

| |
|---|
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | V | W | X | Y | Z |
|---|

22 10:1 : 100-05 504405 1.24 U-5 c
1002 400/0: 102 2105? 05-5 c
234 101: -c 002 91// 102 2105? 0544
1022-02 105 105 105 2244

Res facilis intellectu, addimus Praxin in Exemplo, Schemati isti subiecto.

Sic Porta Lib. 2. Cap. 11. p. 105. ad Tabule oram, ex his tribus Characteribus + O □ (vid. eundem c. 13. p. 112.) Et Schvvent. Lib. 5. p. 152. ex sequentibus duobus □ Δ, additâ variâ flexurâ, confecerunt Alphabetâ. Cujus farinæ quoque sunt illa duo Alphabetâ, quæ idem Porta, Polygraphico suo Alphabeto, d. Lib. 2. c. 19. p. 140. adjunxit.

Denique non inelegans est Alphabetum, quod Schvvent. in auctâ Steganol. p. 182. habet, vel eâ ratione, quod in scriptione itâ contrahi possit, ut uno characterē tres vel quatuor Literas exprimere liceat, vid. p. 183.

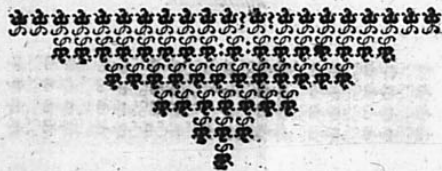
Huc quoque referri debet, illud à dicto Schvventero, p. 193. in auctâ Steganol. traditus Modus, ubi retentis aliquot Literis, pro reliquis Characteres tantum assumuntur.

3355 3355 3355 3355 3355 3355 3355 3355
3355 3355 3355 3355 3355 3355 3355 3355
3355 3355 3355 3355 3355 3355 3355 3355
3355 3355 3355 3355 3355 3355 3355 3355

CAPUT VII.

De Monitis quibusdam hinc observandis.

Hæc & plura alia, ad eorum Imitationem, pro se aut alijs, quique effingere poterit. Verum qui hac re delectatur, is bene necessum est, observet, ut Formas quam simplicissimas assumat, ne nimia Lineamentorum figuratione, molestiam scribenti afferant. Assuefaciat etiam se, ut nexus & proportio Literarum, decenti efficiantur modo, nec non intervallorum habeatur ratio. Constituto Alphabeto, non inutile erit, extra numerum Elementorum, superfluos characteres effingere, qui sapiuscule inter scribendum, vel initio vel in fine Dictionum, vel ijs medijs interserantur: Ut eorum otiosa adjectione, intercipientium labor, irritus reddatur: Quos ex Arte, characteres otiosos & adjectitios appellamus. Caterum electo certo genere istorum Alphabetorum, ita proceditur. Primum, Secreti sententia, ponitur, mox sua cuique Literæ Nota seu character substituitur, donec totum id quod velimus, in hunc modum perscribatur: Quod quia per se planum, exemplo illustrare supervacuum duximus. Quia verò hac ita scribenduratio, simplex est, necesse erit, quò occultior evadat, ut artificiosè eam etiam integamus: Idquè fieri potest, si uno contextu verba scribantur: Si alia verba cum alijs misceantur, intercidantur: Si adjectitij seu otiosi characteres interjiciantur, superfluis Literis, ut sunt Q. X. Z. T. detractis: Si brevis admodum sit Scriptio: Simodus Regularum Grammaticarum, interdum negligatur: Si illis Literis, quæ crebrò scripto interveniunt, substituantur alie, alia formâ: Quâ ratione non inconsultum erit, figuras duplices, triplices vel quadruplices formatas, in promptu habere: Si monosyllaba omittantur & repetitio verborum evitetur: Et id genus alijs Modis. Transpositionis artificium, hic etiam locum, eadem ratione, quâ veris Literis contingit, occupat: De quâ infra h. Lib. c. 15. & seqq. ad 22.



CAPUT

CAPUT VIII.

De Formatione seu Substitutione Similium Cifarum, simplicioris Processus.

Intum de Formatione Dissimilium, sequitur Formatio Similium, quæ per se in formando nullâ curâ indiget, utputa tota in Punctis sistendis consistens. Sed tamen subtilior & operator reliquis est, eò, quòd exiguis illis Punctulis tantum absoluitur. Ratio verò omnis sita in aptâ & convenienti dispositione eorundem, quæ triplex reperitur. Procedere enim possumus, aut viâ simpliciori: aut majori cum apparatu: aut deniquè singulari cum artificio. Triplex itaque dispectio hic adhibenda. Quando procedimus Viâ simpliciori, tum adhuc dispositio triplex: Aut enim contingit, per solam Positus rationem per se: aut sit beneficio Circini, aut per peculiarem Normam adhibitam. Primo Modo ita: Puncta, quinque Lineolis cæcis ita disponantur, ut modò unum, modò aliquot simul juncta, & in hac vel illâ Lineâ collocata, referant Literas, planè ad illum Modum, quem Schvvent: p. 194. in auctâ Stegan. extracto Schemate demonstrat. & exemplo declarat: Quæ cum per se, nullius difficultatis sint, admonuisse sufficit. Et hæc simplicissima poterit esse ratio, ponendi Puncta per se, h. e. sine Circino & Normâ. Longè verò elegantior evadit, si ad Transpositionem Obliquam (vid. Lib. 5. c. 14.) Literarum in Numeros, (vid. pr. c. 19. h. Lib.) pro Numeris ponantur tot Puncta. Quo ipso ad Transpositionem Inversam, de qua Lib. præc. c. 21. tab. 3. Puncta quoque poni possunt, si quis animum intendat. Sapienti sat. Secundo Modo ita: Beneficio Circini, Puncta eo loci ponantur, quo Mensura jubet. In quam rem extat Exemplum j. c. 12. tab. 2. n. 2. relatum, quò, quia pendet ex illâ dispositione, de quâ d. cap. agendum erit, Lectorem remittimus: nè eadem bis repetere, necesse habeamus. Ubietiam observes, eadem ratione, tertium in Tabulâ repertum Exemplum, huc quadrare. Tertio Modo ita, ut porro subsequenti Capite, pluribus expeditur.

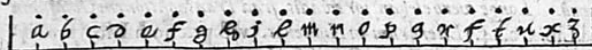
Bb 3

CAPUT

De Dispositione Simpliciori Puncto-
rum ad Normam.

Sequitur Tertius Modus, quem precedens Caput, ob sui latitudinem, capere nequibat. Hic expeditur peculiari addibito Instrumento. Instrumentum cum dicimus, intelligimus Regulam, sive rectam, sive angularem, sive circumlarem, ita ex particulâ chartæ, vel membranæ, vel etiam laminæ fabricatam, ut & Alphabetum ei commodè inscribi, aut incisculpi, atque illud chartæ scriptoriæ variè adinveniri possit. Hoc itaque Instrumentum, ita comparatum est, ut Alphabetum, aut suo ordine & recto inscriptum: aut ad Trianguli oras, (initio ducto, à summo Triangulo ad imum, & inde progressu, à levâ ad dextram, ab huiusquæ extremitate, ad summum iterum regressu facto,) circumscriptum: aut denique arbitrario ordine, incisum habeat. Secundum quas differentias Regula, tres oriuntur speciales Modi simplices, per Puncta scribendi, quos age videamus.

Primus Modus inde exurgit, sejusmodi Regulâ Alphabeticâ, ubi Literæ suo ordine stant, ita utaris, ut Literas Secreti dictationis, unam post aliam dimetiaris, & Puncta eo loci ponas, quo jubet dimensio: Regula ita se habet:



Electo Secretò, ita jam te Scriptiõni parabis. Primò omnium in utraque laterali margine Chartæ, erectæ tibi Lineæ, ducendæ erunt: aut Linearum loco, plica papyro utrinquè inducendâ, quarum definitione, Puncta tua & scribere seu figere incipias & desinas. Deinde inter Lineas erectas, tot caccæ Lineæ ducendæ, quot Punctis, quæ in eas conijciendæ, excipiendis sufficiunt: Debinc mobilem Alphabeti Regulam, plicæ factæ admoveas ita, ut antè Literam A, spaciolum relinquatur: Quò factò Litera Secreti prima, indicem se præbet, ubinam Punctum, in caccæ Lineâ sit ponendum. Quò sitantum spaciolum reliquum est, ut Literam sequentem Secreti, eadem capere possit Lineâ, jam à proximo Puncto, iterum Regulam, factò initio ab Indice, Literam A. precedente, applices, mensures, & Punctum, ubi Litera Secreti se offenderit, figas. Sin tantum spaciolum reliquum non est, sicut ab initio doctus es, Regulam plicæ denuò applices: Exemplum huius Modi, infra, cap. 11. 24. 25. 26. & Lib. 8. c. 3. ubi hic Modus recurrit, proponemus. Hoc verò inventum, Johann. Walchium Auctorem habet, à quo id luculenter, in Decad. Fab. 9. à pag. 198. ad 213. expostitum, & Tabulis, Exemplis atque Picturis est illustratum.

Secun-

Secundus Modus, eundem cum Primo, processum habet, nisi quòd compendiosiori viâ, ad Triangularem Alphabeti circumscriptiõnem, beneficio Trianguli, in Regulâ excipit, puncta consignentur: Quem Modum idem Walchius d. loco, p. 213. ex Brechtelio quodam, ita describit: Eandem Punctorum rationem elegantius & majori cum artificio exprimes, Modo quem Brechtelius quidam tradit. In membranæ particulâ, duc Triangulum, cujus transversum, longitudine aquant crura digittum. Singula latera, in octo æquales distribue partes, quibus Alphabeti viginti quatuor Literas, inscribe: Literarum initium sumendo, quocunque puncto volueris: nam Clavem tuam variare liceat, operique majorem obscuritatem inducere. Intrâ Triangulum quidquid continetur spaciij, exime seu exleinde: Clavem seu Instrumentum tuum, stylo prius in Literarum tuarum paginâ, cæcis ductis Lineis, loco AC applica, & continuâ Clavis promotione scribe: hoc est, ubi Litera, quam scriptam vis, perstante instrumento, in Trianguli situ occurrerit. (sive cæcis Lineis Punctum illud, quòd Literam repræsentat, incidat, sive ad latius excurrat & fursum vergat, juxta est) ibi Punctum præcisè pennâ fige. Ab hoc puncto, sequentis Literæ rursus fac initium, atque Clavem tuam applica, ita ut Angeli Recti, qui est AB (Trigonum qui præcurrit) Linea perpendicularis, postremum semper in Epistolâ tuâ, Punctum præcisè contingat, & Trigoni Litera sequens, Punctum inferat: atque ita orationem tuam, ac sensum occultum, continuo Trigoni progressu compleveris. Oportet autem, ut Linearum cæcarum, quibus Clavi seu Instrumento tuo insitis, à se invicem distantia, paulò latitudine, Trianguli tui altitudinem, ad vitandam Punctorum confusionem, superet: Ut in Lineâ Rectâ AB videre est. Sequitur Clavis Schema; vid. Schvventer. in auctâ Stegan. p. 227. ubi eandem rationem tradit: Et omninò Cap. n. h. Lib.



Tertius Modus contingit, quando Regulâ illâ, in quâ Litera Alphabeti, non suo sed arbitrario ordine perstant, applicatâ, tot Puncta simul, quot Literis una Dictio constat, non habitâ ratione ordinis, quò Litera in Dictione se insequuntur, ad Indicem cuiusquæ Literæ ponuntur. Quò inventum, sup. c. 6. laudatus Crois Novicius, Johann. Hasenbart / nobis communicavit. Regula autem hæc Alphabeticâ, ita vel in chartâ, membranâ,

B b 4

branâ, wellaminâ haberi potest mobilis, subnexis eidem, bisce decem Characteribus, ad hunc modum:

dgma2ytkbfxvpswla2onhec

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Quo Schemate perlustrato, scias usum Alphabeti esse, suo Indice illum locum designare, quo characteres, in sui representationem collocandi sint. Notâ verò subnexâ, ad cuiusquæ Dictionis secretâ collectionem rectam faciunt. Cû enim Literæ, non eo ordine, quo significant, sed ad ordinem Alphabeti variè dispositi, represententur, fit, ut signis ejusmodi opus habemus, quibus eas colligere valeamus. Quod si Dictionalis, quæ decem Literas excedat, occurrat, jam pro ulteriori numero, signa geminare, vel insuper alias notas, quas d.c. 6. h. Lib. in Alphabeto primo invenies, usurpare potes. Usus verò Regule, seu Instrumenti mobilis, hic est: In Chartâ Scriptoriâ, plicæ utrinque, tantâ intercapedine, quantam Regula ista Alphabeti, frõe duplicata frõe sola sit, exactâ ratione desiderat, inducenda sunt: Secretum jam constituto, quod sit ejusmodi: Pater *Reihing ist abgewichen*: nunc plicæ, quæ ad sinistram inducta est, admoveas Regulam priorem, atque punctis scribas primam dictionem Pater: Mox eandem Regulam dextrâ plicæ admoveas, & scribe secundam dictionem *Reihing*: Itâ pergas, spacio novæ scriptiõis lineæ decenti indulto, cum duabus reliquis dictionibus, *ist abgewichen*. Hoc observato; Si Litera in dictione bis recurat, tum notam posteriorem, priori superponendam esse, ut hic in secunda & ultimâ dictione contingit. Alium præterea usum, cap. 23. h. Lib. monstrabimus: Interim sequens Schema, hujusmodi Occultæ Scriptiõis, pro exemplo pendes.



Huc etiam refer Circularem Processum, incurvatâ ad Circuli accommodationem, normâ illâ Alphabetariâ, cuius in primo Modo Schema exhibuimus, Quem malivimus Walchij potius verbis, quam nostris, ob elegantiam, descriptum dare: Is pag. 209. itâ inest: Quod si verò rectis Lineis procedere non placet, sed tortuosâ Spiræ tuâ Puncta inscribere, atque sub illius formâ, sententiam aliquam exprimere voles (Quæ res elegantia non parùm habet) Alphabeti tui typum papyraceum, qui

qui antea rectâ Lineâ procurrebat, nunc circulari formâ effingas, necesse habebis. Itâ scilicet, ut amplitudine maximo seu extremo spiræ tuæ arcui correfpondeat: non tamen totam Spiræ circumferentiam, sed illius tantum partem occupet, ad placitum. Scripturus ergo, Alphabeti tui typum Spiræ arcui extimo applica, ab illiusquæ præcisè principio incipiendo, in figendis punctis progredere, juxta Literarum collocationem, quarum spaciâ atque intercapedines, in signandis Punctis observabis ut suprâ, donèc absolutâ primâ circumferentiâ, Spira in seipsam redire atque arctior esse incipiat. Hic ergo licet in sequentibus omnibus arcibus, usquæ ad imum, in singulis circumferentijs, Puncta tibi figenda sint, nihilominus tamen, tui Alphabeti seu prototypi adplicatione ab extremâ circumferentiâ haud discedes, sed in amplissimo Spiræ arcu perstabis perpetuò, ad finem usquæ Literæ, & Spiræ umbilicum. Quare quamprimum Punctus aliquis, in secundum seu interiorem aliquem Spiræ arcum figendus venit, & ultra progredi volueris, Alphabeti tui Typus, initium quidem, ut hætenus ab ultimo Puncto fixo sumet semper: Quia autem interiores arcus jam tibi signandi sunt, ac typum illum tuum, extremo & uno illi semper arcui in scribendo applicari, suprâ jussi: Ergo hoc tibi faciendum erit. Regulam adplicabis Spiræ centro seu umbilico, & quem in Spiræ contractiori aliquâ parte fixisti ultimo puncto, ac quem locum suprâ extremum, Spiræ arcum procurrens Lineâ rectâ dictatac loquitur, eo loco Alphabeti seu Prototypi tui initium pone: mox Literam in Alphabeto tuo (Quod Typo accuratè inscriptum est) quare, quam in dictione scribendâ requisieris: Quâ habitâ, Regulam parte superiore, fixo ac eodem loco perstante typo, transfer ad ipsam Literam, imâ sui parte, immotâ perdurante, centrum quâ obtinet, ac quâ parte Spiræ interiorum arcuum aliquem secavit, in illâ sectione Punctum tuum, prædictam superiorem Alphabeti tui Literam repræsentantem, constitue, atque atramento nota. Hoc plane modo procede, usquæ ad Sententiæ tuæ finem, Spiræquæ faucem.

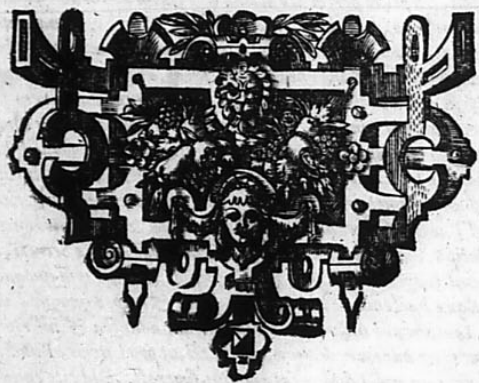
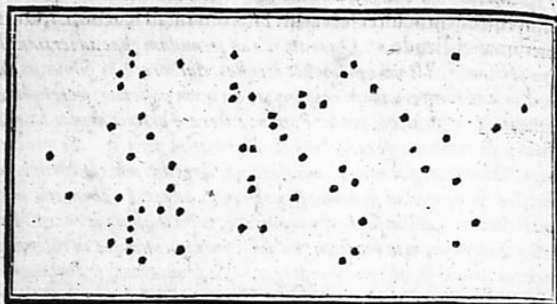
† † † †

Observabis ergo, cum Spiræ sententiam seu Literas tuas, hoc est, Puncta insingere occeperis, atque interiores, hoc est, ad secundum & reliquos subseqentes Spiræ arcus perveneris, bis singulis punctis Regulam applicandam esse: semel ut locum illum invenias, quò Typi tui initium, h. est, Alphabeti tui primam Literam, quæ est Alpha, statuas ac colloques (Qui Typus, singulis Literis seu figendis Punctis, deinde protruditur) iterum ut suo loco, perstante typo, inferiori punctum, quod superior Alphabeti tui Litera loquitur, Regula beneficio, in rectilineâ sectione, certissimè reperias. Spira Puncta

Tabula hac generalis est: Constat Tabulis tribus, quod ex duplicatis Lineis transversalibus, intelligere licet: Secundò Literis & Numeris, undique Tabulam ambientibus: Tertiò tribus Schematibus, supra eadem impositis. Tabula tres speciales, sunt hic, per compendium ratione contentorum Secretorum, in unam incluse: cum tamen qualibet earum, tantam longitudinem & latitudinem, si separatim ad huius vel illius Clavis cynosuram, scribendum esset, requireret. Quia tamen hic conjunctæ sunt, inde factum, ut prò inferiori Tabula, aliud Alphabetum, & à sinistro parte, alij Numeri appositii sint: Cum Tabula qualibet per se, uno Alphabeto, & ab uno latere propendentibus Numeris, contenta sit. Ratio verò inferioris Alphabeti appositii, discriminis nonnihil præterea inducit. Superior enim Alphabetum ita positum est, ut Scriptio à sinistro ad dextrum, more solito procedat: Hoc verò, ut versâ Tabule superiore parte, ad dextrum latus, à summo ad imum scribamus. Numeros perpendiculares & respectivè transversales, quod attinet, illi primum denotant, ad tantam longitudinem, quâ à dextrâ propendunt, & latitudinem, quâ è regione invicem positi sunt, prò singulis paginis scriptorijs, Tabulam sive generalem, sive quancunque illarum trium specialium, sive etiam Instrumentum, de quò mox, esse conficiendum. Deinde faciunt prò distinctione equali Linearum, quæ suis capsulis quandoque quinque, quandoque novem Literas capere debent aut possunt. Literæ verò sedecim, à se invicem inextremitate Tabule, Lineis transversalibus, in longitudinem deinceps ductis, distinguuntur: Quas isto vel alio ordine, si inter te & amicum ita convenit, collocare potes. Officium est, ut designent, quâ areâ cuiusvè Litera sedes, seu statio debeat esse. Schemata verò illa superiora tria, inserviunt successivè, vel toti Tabula: vel primum tantum superiori: secundum media: tertium ultimæ: monentque Literas Secreti, in quamque suam aream & quidem eo loco areâ ponendam, ubi numerus in quadrato Schemate positus est. Quibus sic præmissis, ad Praxin accedimus, ubi duplex Processus: Aut enim scribimus adhibita Chartæ Scriptoriæ Tabulâ, cum suis Lineis & Areis, sed tamen à Literis & Clavè prorsus vacuâ: aut sine eâ, ad miniculo Instrumenti mox describendi. Utroque Modo interest, an Tabulâ integrali conjunctim utaris, an separatim, aliquâ saltem ex tribus. Si uteris separatim, vel primâ, vel aliquâ aliâ ex reliquis, & illa Tabula tibi in paginâ scriptoriâ parata sit, quæ inter lineas transversas, prò numero Literarum sedecim, inter perpendiculares viginti, vel etiam tot quot pagina capere potest, areas contineat: Jam ad Descriptionem ita te compara, ut juxta schema claviculæ primum (Siquidem primam præstitisti tibi Tabulam) primam Secreti Literam, in eam areolam, quæ illi Literæ peculiariter destinata est, eo loco, quo primus Numerus Clavicularius, in quadranti collocatus est, colles, & ita perges, secundam tertiam, quartam & quintam Secreti Literam, juxta numeri Clavicularii positum

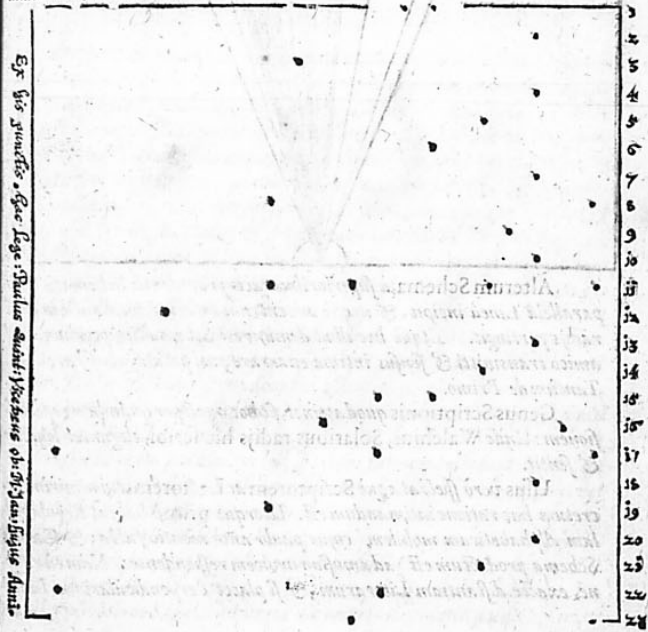
positum, suo loco reponere, hoc semper observato, ut in Lineâ transversalis areis, ultra quinque Literas (Nam & Schema ampliore numerum non habet, excepto secundo, quod in secundâ Tabulâ observet) ponas. Exemplum tibi erit hæc sententia, quæ in primâ Tabulam translata, & huiusmodi est: Omnia conando, docilis solertia vincit. Eodem modo, sed prò schematis applicatione diversa, versabere in transferendis sententijs duabus sequentibus: uti vides etiam factum: Verâ amicitia diu quæritur, raro invenitur, difficulter servatur: Hieronymus ad Ruffin: Et, Omnium rerum vicissitudo. Quarum illa ad secundam; hæc ad tertiam Tabulam pertinet. Ut verò magis hoc occultes, Authores tibi sumus, ut duas sententias ad transferendum conjungas, quarum posterior secretissimam intentionem contineat, hoc modo: Primò, Literam prioris, deinde Literam posteriorem Secreti, transferas, atque sic alternatim pergas. Si verò conjunctim, Tabulâ integrâ utaris, jam septem priores dictiones, ad primi schematis: Sex sequentes ad secundi: Sex reliquas, ad tertij Schematis artificium: Deinde in Tabula superiore partem, primas quinque Secreti Literas: Sequentes novem in mediam: Et subsequentes quinque in inferiore transferas, atque sic alternatim pergas. Sed huiusmodi translationem, longe facilius ommissa Tabularum & Linearum conficiendarum molestiâ expeditis parato ad hoc Instrumento, quod ejusmodi erit, ut vel Tabulam, ejusque Lineas & Areas referat. Conficitur autem illud ad modum Linearum & arearum, perpetuò perforatâ ac undique clatrâta excavatâ: vel etiam (2) ex lineis cupreis, lamina prò modo Tabula integrè excavatâ undique, instar retis, applicatis & junctis: vel (3) ex chartâ oleo inlinatâ. Inò si & Tabula non missa sit, & Instrumento ejusmodi, de quo modo dictum, destituaris, & scias ex conventionem, sedecim Literis, quæ latitudinem faciunt, scriptiorem tantum constare, & viginti lineis transversalibus confectam, beneficio filii & circini, secretum venari licet. Si enim filo, longitudinem & latitudinem, ex scripto transmissio expiscatus fueris, & circini beneficio, Lineas & areas dimetieris, quod tum facile fieri potest; jam Literarum ordinem, vel, si Punctis scriptum sit, uti mox dicemus, eorum intelligentia illustrare incipit. Atque hætenus patuit, quomodo Literæ Secreti, in areolis illas sint congerenda: Cujus rei Exempla, exhibet ipsa quoque Tabula. Sed quæ hætenus de Literis dicta sunt, & in ipsâ quoque Tabulâ habentur, tantum prò majori rei intelligentiâ, adducta & inscripta sunt. Scopus verò, ut ad rem redeamus, unicus est, ut prò Literis, Puncta substituiamus, ubi jam nulla difficultas amplius superest. Didicisti enim illo, quo loci, vel in Angulo, vel in Latere vel in Centro qualibet Litera collocanda sit, jam facile est, puncta seu stellulas, in stationes suas collocare & disporre, eo tamen observato, ut lineis perpendiculis, earumque areolis, quæ semper per Indicem Instrumenti & Literarum majuscularum, consistet Litera: Quo sit, ut nihil dictu reliquum sit, quàm tantum, ut Exemplum

Scriptiois hujuscē, itā uti dictum, adornata, subjungamus, quod, ad dispositionem Clavis Medie sive Secunde, predictæ Tabule effectum, exhibemus sequenti Schemate, sexaginta tribus punctis constante: Ex quibus sequens monitum legitur: Ascendere alta, est arduum: unde postea cogaris, antè cadere, quam descendere: :

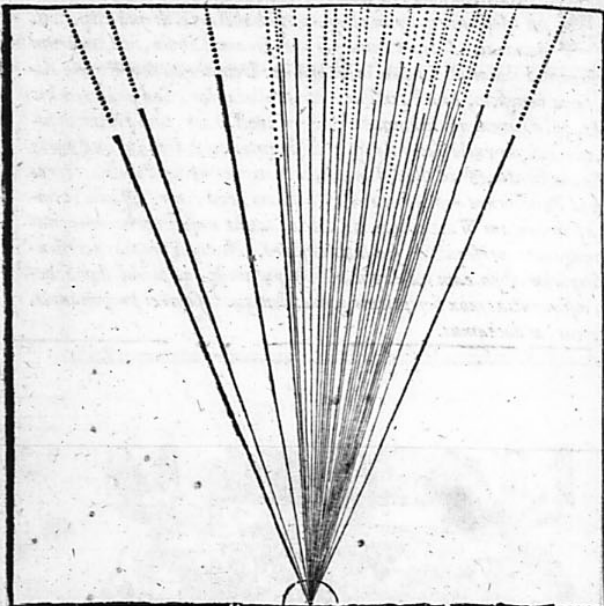


De dispositione Punctorum, per modum Reflexionis cujusdam.

P *Estat ultima Species, quæ sit per modum Reflexionis cu-
jusdam, ut porrò ex ipsâ Tractatione elucebit. Ratio verò huius
Modi, initio, prima Regule Alphabetaria, de quâ sup. c. 9.
quadrat. Retinet enim per mensuram Tabulæ, ac Linearum
successionem, Literarum Dictionum in suo ordine: Deinde ejusdem Regule Al-
phabetaria beneficio, Puncta in lineis cæcis collocantur. Sed præterea hic
accedit, quòd Linearum utrinquæ ex latere rectarum, tum transversa-
lium, exactissima ratio habenda sit, postea centri cujusdam, in imâ parte
pagellæ constituitur, & ad illud, Linearum transversalium Punctis, corre-
spondens Punctorum representatio & reflexio requiritur. Quam ratio-
nem, à seivientem Walchius p. 214. ad 219. latius atquæ verborum orna-
ta pereleganter persequitur, sed satis obscure. Nos usui propius acceden-
tes, simpliciori stylo, eam ita explicandam putamus, ut primò duo Sche-
mata insequentia: môx Scriptiois genus: deniquè Usum rei proponamus,
inducimus, ac doceamus.*



Primum hoc Schema est Punctorum, proximè Literas secretas representans & per ea secretam sententiam continens. Quo ipso Exemplum Descriptionis illius, de quâ, d. cap. 9. ad secundum Modum seu variationem egimus, & cujus Exemplum hic tradi, ibidem monebamus, proponitur & in superficie Tabula exprimitur.



Schema quod amico mittimus, & quod feceris eundem

Alterum Schema, à superioribus & cæcis præcedentis Schematis lineis parallelâ Lineâ incipit, & usque ad centrum inferius, mediantibus quasi radijs pertingit. Atque hoc illud demum est Schema Scriptorum, quod amico transmitti & sensus intima enarrare, vel potius monstrare debet. Tantum de Primo.

Genus Descriptionis quod attinet, fit hoc quasi per quandam repercussionem: Unde Walchius, Solaribus radijs hic scribi, eleganter loquitur & sentit.

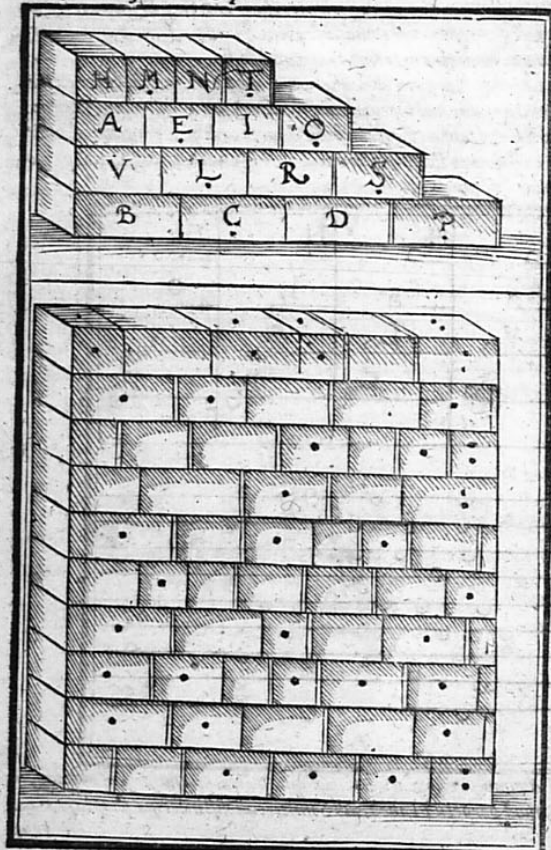
Ufus verò spectat æquè Scriptorem ac Lectorem, cui nimirum Secretum hac ratione intimandum est. Uterque primò habeat Regulam illam Alphabeticam mobilem (cujus paulò antè mentio facta, & Cap. 9. Schema productum est) ad amicum invicem respondentes. Nam eâ ratione, exactè distantiam Literarum, & si placet Perpendicularium Linearum,

rum, (quas tamen nihil attinet, à dextrâ parte aliquantùm, ultra longitudinem Regule extendi) constitutam Uterque habebit. Deinde fit utriusque opus, quâ distantia, cæcæ illa transversales Lineæ, Puncta sustinentes, & constituenda & habende sint. Nam si error hic contingit, frustra labor omnis susceptus. Quocirca ad illam cognoscendam, Regula secundum illam Alphabeticam reperitur, eadem esto Linearum cæcarum superioris Schematis distantia. Alium Canonem Walchius, à circulo Centri, de quo plura jam dicemus, suppeditat, inquit: Linearum superiorum omnium distantia, Semidiameter præcisè esto, Circuli illius minoris, qui circa centrum & punctum ductus est. Tertiò Uterque posterius Schema ita constitutum habeat, ut à superiori parte, per dictam Lineam apertam parallelam, equâ distantia, quâ lineæ cæcæ, invicem distare definivimus, prius Schema attingat: Mox infra hanc Lineam, Punctum seu Centrum, Circulo inclusum, eo spacio, quo superioris Schematis Lineæ transversales inter se distant, relicto, ita ponas, ut illud medietatem Linearum puncta sustinentium obtineat, atque exactè apices seu extremitates Lateralium Linearum respiciat, ac mediante Regula contingere possit.

Quibus ceteris generalioribus sic constitutis, quæ partes sunt Scriptoris videamus. Hic itaque sententiam jam exaraturus, conjiciat, eo, quo cap. 9. dictum est, modo, ope istius decantatæ Regule Alphabeticæ, Puncta in Lineas cæcæ, ut suo quæque loco, in ordine stent. Deinde viderit, quot Lineæ, Puncta ista sustineant, atque sic certus fiat de numero. Hoc factò, ad ipsam Descriptionem, quam transmittere vult, accedat, atque arrepta Regula vulgari, eam centro inferiori, & Lineæ primæ primo Puncto, & deinde ordine reliquis, bujus & sequentium Linearum Punctis applicet, & simul à Centro, usque ad Lineam illam transversam parallelam, Lineas alias ducat: Ita tamen ut non procurrant integræ, sed instar radiorum pictorum decurtatæ visantur: Et tantum spacijs, intra istos radios & Lineam parallelam relinquant, quantum pro signandis ibi Punctis, uno vel pluribus requiritur. Quæ idcirco hic denuò sistuntur, ut unitate, geminatione & numero suo, vel primam, secundam, vel aliam aliquam reliquarum Linearum Schematis prioris designent: E. g. Lineæ vulgari Centro, & simul primæ Lineæ Puncto, exactè à ratione applicatâ, ducenda ita è centro Lineæ est, versus Lineam parallelam, ut spacijs tantum relinquantur, quod ad prædictam transversam parallelam Lineam, Punctum unum apponi vel superponi possit. Sic Regulâ, ad secundam, tertiam vel alicujus reliquarum Punctum, eodem quo dictum est, modo applicatâ, tantum spacijs relinquendum est, ut duo, tria, vel plura puncta commodè notari possint. Ubi adhuc velimus duo observet: 1. Quia fieri potest, ut duæ Radiales Lineæ, in applicatione Regule, ad varia illa prioris Schematis, seu diversarum

reperies: Præsentia ordina: Futura provide: Et Præterita recordare. Variari autem hoc Alphabetum potest, ut Literarum ordo, in quolibet quaternione mutetur: vel ut Literæ Primi Ordinis, migrent in quaternionem secundum: Secundi in tertium: Terti in quartum: & Quarti in primum; vel viceversâ, varijs adhuc Modis. Sic ratione Scriptionis, Alphabeto vel mutato vel immutato, ulterius variatur, ut incipiamus scribere, vel à dextrâ ad sinistram: vel Literas ordinemus ut ascendant & descendant ita, ut prima Litera, in Lineâ integrâ secundâ: Secunda in tertiâ; Tertia in quartâ; & hac in primâ delineetur: vel viceversâ.

Alterum Alphabetum, similiter à Vigenerio, p. 273. b. descriptum habetur, in hanc formam & praxin:



Stru-

Structura Alphabeti, habet se instar muri, in cuius summitatem per gradus ascendere licet: Quod eo fit, quia Lateres inferiores quatuor, semper quantitate excedunt superiores. In quolibet quaternione notes, Laterelem secundum desiderare punctum: Tertium Laterelem, ex altero latere, duas Lineas: & Quartum unâ cum duplicatâ Lineâ, itidem punctum exigere. Murus vero quadratis illis Lateribus exstructus, præmissam continet Sententiam & praxin Scriptionis. Nam si cuiuslibet Lateris spatium metieris, & oculum in Puncta & duplicatas Lineolas conjeceris, facile negotij hoc, secretum ibi latere, deprabendes. Ultimi denique Lateris longitudo, si correspondere nequeat Literæ ibi ponende, in illius spatium duo puncta conjicito: Legas autem in hoc Muro, sequentem Ciceronis sententiam: Multi pervenirent ad Sapientiam, nâ jam putassent se pervenisse.

Tertium Alphabetum ad uniformes Characteres magis accedit. Unde in ultimum locum, meritò reservatur. Participat enim aliquid cum prioribus, & cum sequentibus non exiguam habet cognationem. Hujus Schema, apud Vigenerium, pag. 269. ad 273. extans, ejusmodi est.

† † † †

Superior bujus Schematis Columna Literalis, ad cuius verticem, velut per gradus ascenditur, continet Alphabetum, junctâ ratione Literas exprimendi & legendi. Quæ in Tabulâ, sub num. 1.2. & 3. sequuntur, sunt tres secretæ sententiæ, isto artificio scriptæ: quarum Primæ, exhibet hæc verba: Ocium sine Literis, mors est, & vivi hominis sepultura: Et scripta est Lineolis: ubi notes Literam primam prædictæ Columnæ, semper exigere integram lineolam, vel integrum spatium, prout ratione apposite mensuræ. Quod si occurrat illa, quæ posteriorem in columnâ sortita locum est, tùm aut Lineam bipartiaris, aut in medio spacij, exiguam lineolam pingas. Sin verò in fine integræ cuiusque lineæ, tantum spacij, quantum sequens Litera postulat, non inveniatur, comma vel colon apponas. Sed & hunc Scribendi Modum ita variare poteris, ut Lineolis unam, Spacijs alteram, & sic duas sententias, simul designes: Quod ita fiet, ut ad Literam columnæ posteriorem, lineolam bis ponas, atque ita etiam spacijs facies, cum prior Litera, semper unâ Lineâ aut spacio sit contenta. Altera Sententia ita habet: Quod tibi non vis fieri, alteri nê feceris. Hæc Scriptio expeditur spacijs, ad cuius extremitatem, si Litera Columnæ primæ, unum: Sin posterior, duo apponuntur puncta. Tertia tenor huius est: Tu supplex ora: Tu protege: Tuquæ labora: Tuquæ trium vigili parca labore, vora. Peragitur autem stellulis eadem ratione: Quod si posterior Columna Litera, scribenda venit, tùm distinctionis gratiâ, Stella radium quasi, sive caudam Cometæ instar versus sinistram appositum habet: Quod observes.

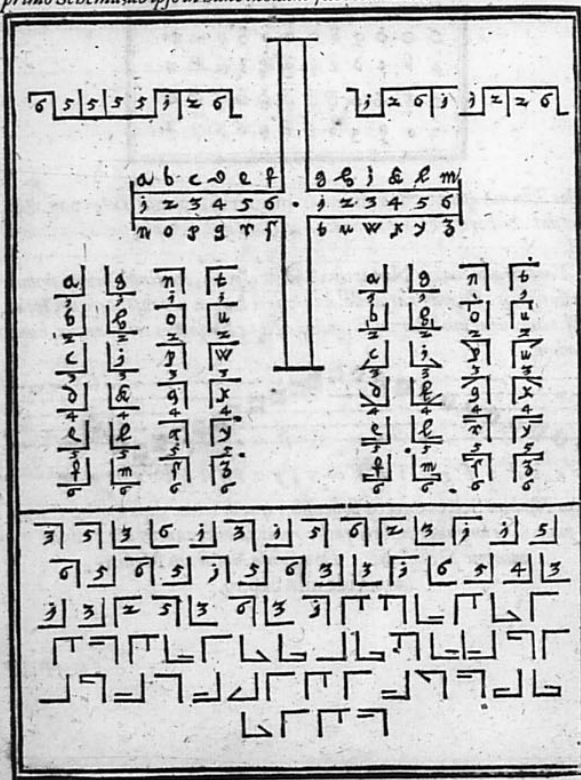
† † † †

De variâ collocacione partium

Figuræ Crucis.

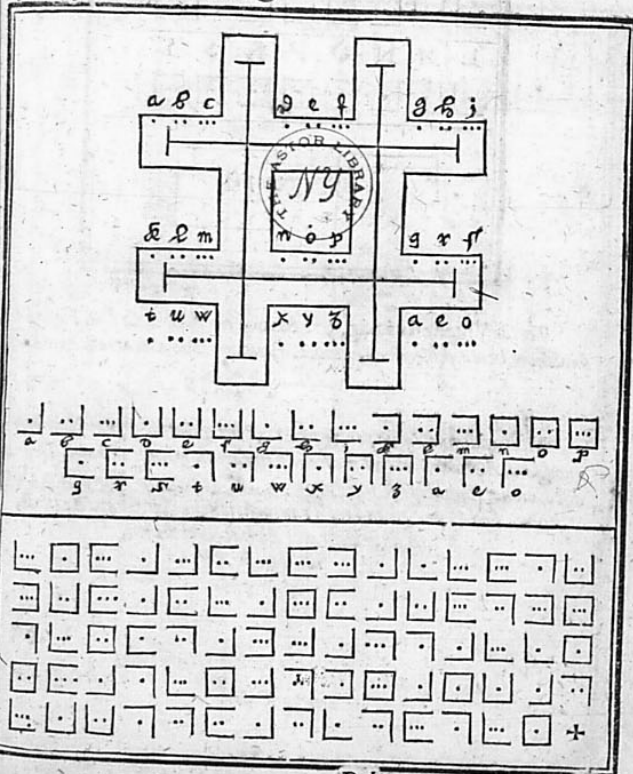
PArtes Crucis, quia non uniformes, magis accedunt ad Naturam Dissimilium Characterum, licet mixtam causam habeant, quâ maximâ parte, inter se sunt similes: Quæ similitudo tamen, à diversis collocandi modis exbauritur, ut porrò liquet. Caterum cum Figuræ hujus triplex habitus nobis occurrat, & binc diversa oriatur partium resolutio, hinc secundum istos habitus seu formas instituemus hujus Capituli tractationem.

Prima ejusmodi Crucis formâ exhibetur à Collangelio, in vers. Polygr. Gallicâ pag. 277. quæ ex partium resolutione Tetragrammaton refert, ac illud complectitur. In cuius rei intelligentiam, ex bibemus primò Schema, ab ipso in hunc modum fabricatum.



Resolvitur Figura in quatuor partes, & partium sex quaterniones: Unde quomodo illi Tetragrammaton insit, satis patet. Deinde quilibet quaternio, & Numero distinguitur, & variam Literarum sortitur applicationem. Quod si ergo rectè ad istos ordines, per numeros; usque ad sex distinctos, adverteris, tum inquam stationem, Litera quilibet substituta sit, deprehendes: Jamquæ facilia omnia, occurrent. Variari verò quatuordecies millies, tum Numerorum tum Literarum istam applicationem posse, facile est demonstratu. Nam ex 24 in se multiplicatis summa proveniens, si iterum per 24. multiplicetur, producit istos 14000 minus 176. Modum verò ita scribendi, subjectum Exemplum, ad utrumquæ in Schemate propositum Alphabetum exaratum, satis ostendit. Quare nihil addendum, nisi quod Secreta Oratio ita habeat: Prima pars vitæ, sese nescit: Media, curis involvitur: Ultima, molestâ senectute premitur.

Secundo Idem Collangelius, d. loco, pag. 282. Enn' agrammaton describit, subjecto tali Schemate.



Si annotaveris quamlibet partem Figuræ istius, ad distinctionem Punctorum, tres completi Literas, & praxin quasferis ex Alphabeto, & subiecto Secreto. (quod ejusmodi est: In facris, magis temeraria præsumptio, quam cauta ignoratio, culpanda videtur. Augustin;) *manuductione ulterius non indiges: Nisi quod observandum sit, Ennii agrammatos magis apertam resolutionem, in novem illas portiunculas, quibus constituitur, perspicere in sequenti Tabulâ, à Vigenerio, p. 275. b. 276. a. b. propositâ, ubi simpliciori ratione Alphabetum extruit. Cui fini & ipsum Schema nunc subijcimus, de eos principiori usui, quod & subiectum Exemplum pertinet, postea Cap. 22. acturi.*

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| A | B | C | D | E | F | G | H | I |
| ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ |
| L | M | N | O | P | R | S | T | V |
| ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ |
| ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ |

Tertiò Vigenérius pag. 97. & 100. ex duplici Crucis Figurâ tali, qualem Schema subsequens exhibet, Tabulam Alphabetariam extruxit:

† † † †

Nihil addimus, quia per se patet: Nisi quod hic lateat Numerorum quoddam Alphabetum, ad indicem Literarum minuscularum, Hebraicâ dispositione Alphabeti se insequentium, & appositum Numerum expressum. Sed & per quandam Transpositionem istis Characteribus, ad illius Hebraici Alphabeti ordinem, uti poteris.

† † †

† † † †

| | | | | | | | | | | | |
|---|-----|---|-----|---|-----|---|-----|-----|-----|-----|-----|
| a | i | z | 3 | 4 | e | s | u | 6 | 7 | 8 | 9 |
| ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ |
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | | | |
| j | jo | c | zo | p | 30 | m | 40 | n | 50 | f | 60 |
| ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ |
| L | M | N | O | P | Q | R | S | T | | | |
| g | joo | r | zoo | f | 300 | f | 400 | 500 | 600 | 700 | 800 |
| ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ | ┐ |
| V | X | Y | Z | n | u | p | e | f | | | |

| | | |
|------------------------|--|---|
| A. M. S. | | $ \begin{array}{r} j \quad z \quad 3 \quad 4 \quad 5 \\ 9 \quad 8 \quad 7 \quad 6 \quad 5 \\ \hline 30 \quad 30 \quad 30 \quad 30 \quad 30 \end{array} $ |
| Matres sunt Literarum. | | $ \begin{array}{r} j \\ 5 \\ 4 \\ \hline 30. \end{array} $ |
| | | |
| | | |



De Transformatione Cifrarum Dissimilariarum & Mixtarum.

Hactenus habuimus Formationem Cifrarum, quæ simpliciter in eo consistit, ut ponat Cifras, sive Dissimilares, sive Similares, sive Mixtas, loco Literarum. Nunc sequitur Transformatio, alter generalis huius Libri, Modus, (vid. Cap. 2. in pr.) qui non ita directo sed alijs quibusdam positis format: Contingitque Permutatione Cifrarum, ad instar Transpositionis & cæterarum Permutationum, de quibus Lib. 5. satis superque egimus. Neque id mirum, cum alias tritum sit, ea quæ de Specie Perfectiori, ut sunt Literæ, dicuntur, posse quoque de Imperfectiori suo modo, dici & prædicari. Pertinet verò hæc Transformatio, tantum ad Cifras Dissimilares & Mixtas: non verò etiam ad Similares, quod notandum. Illi enim Characteres, permutari tantum possunt. Transformatio autem hæc contingit, aut per Transpositionis ornatum, aut Diffeminatis griphos, aut per Inversa Scriptionis artificiale Compendium. De quibus nunc ordine explicandum.



CAPUT

De Transformatione ex ornatu Transpositionis Directæ.

Prima Transformationis Species, fit per quandam Transpositionem. Accidit enim & Cifris suo modo Transpositio seu Permutatio. Quippe quod in Literis, cùm in regulâ & mensura, videmus, idem in mensurato fieri posse, censendum est. Et si autem ideo peculiaris tractatio, huic rei impendenda non videbatur, tamen ut applicatio recte fiat, & aliæ variationes, antea sponte omisse, prioribus addantur, eadem opus habemus.

Ad artificium igitur Transpositionis (ut statim ad rem ipsam propereamus) Simplicis, pertinent Tabule illæ, sup. cap. 4. allatæ, modo fiat applicatio, quæ non difficilis ex ijs esse potest, quæ sup. Lib. 5. c. 2. & 3. docuimus. Sic ad imitationem Transpositionis Mutuæ, extructa est sequens Tabula, ex Vigenerio pag. 232. b. desumpta: ubi pro Numeris, quibus Alphabeticum, juxta seriem usitatam numeratur, alij transponuntur Numeri.

| | | | | | | | | | |
|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|
| j | z | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 |
| a | b | c | d | e | f | g | h | i | k |
| 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 |
| 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 |

Res difficultate caret: Ideoque Exemplum tantum apponemus, quod banc continet sententiam: Omnium rerum vicissitudo: talis structura: 222021182820251425282028-18121820261827281322.

222021182820251425282028-18121820261827281322.

Da 3

CAPUT

De Transformationis hujus alia specie, respondente capiti 8 & 9.

Libr. præced.



Idem porro ad Exemplum illius Transpositionis, ubi aut binis aut ternis Literis, binas vel ternas Literas Secretæ Dictionis exhibemus, (De quibus c. 8. & 9. Lib. præc. actum) elegantis & subtili ratione, Cifris procedere possumus. Quæ res diligentiam majorem, & novam Tabularum supradictis capp. productarum, inspectionem, & usus applicationem requirit.

Quod itaque d. capitis 8 Tabulam primam, & quartam (Nam reliquæ ibi propostæ huc non pertinent) attinet, in Priori Tabulâ attendendum ad Numeros Marginales majusculos, Transversales & Perpendiculares minusculos.

Marginales Majusculi pertinent ad totam Tabulam, & distinctus ejus sex acies, ita ut Numerus 1. Secundam: Secundus primam: 3. quartam: 4. tertiam: 5. sextam: Et 6. quintam denotet: Transversales minusculi, semper columnulas decem cujuslibet aciei: Perpendiculares vero, stationes cujuslibet columna spectant. Quibus rectè animadvertis, si scribendum sit Imperator: Jam quia Litera I est tertiæ aciei, & cum Mjuncta, in columna, 2; Et statione ejusdem 3. invenitur, hinc Numeri Laterales & Transversales Transpositorij indicant scribendos hos numeros 498: Integra dictio sic est transposita: 498318694609692.

Quod Posteriolem Tabulam attinet, idem est Processus, nisi quod variatio accidat in Marginalibus Numeris. Cum enim Tabula non plus quam quatuor aciebus constet, & positiones ultra dimidium pauciores repellantur, proindeque reciprocationem requirant (Vide sup. h. c. 8. in Ex. hujus Tabulæ) sit ut Marginalis Numerus, cujuslibet aciei duplex esse debeat par & impar. Par Numerus ut 4. 2. 8. 6. inserviunt, si Litera transponenda directio in Tabulâ invenitur: Impar vero, ut 3. 1. 7. & 5. facit, ut Litera contrario modo sumta intelligantur. E.g. In tertiâ acie columnâ 2, reperiuntur directio Litera, IM; Scribendi ergo 848. Sic in secundâ acie, col. 3. stat. 10. reperitur EP, quæ hic accipienda retrò pro PE: Ad id denotandum scribendus Numerus Impar secundæ aciei; & jungendi cum numeri 5 & 8: Integra dictio hæc erit 848158312517651.

Tabula Cap. 9. d. Lib. 5. præc. illa amplissima, constat vel constare debet, Numero Marginali Partium & Acierum, Transversali Columnarum, & Perpendiculari Stationum. Numerus Marginalis est duplex. Nam cum tota series illa Alphabetorum, 48 paginis contenta, ob banc rationem

tionem Cifris scribendi, dividenda aliter fuerit, nempe in 10 partes: Quaru-
rum quælibet pars contineret quatuordecim Acies: Ita ut Prima pars ab
A usque ad stationem CI: Secunda à CI usque ad ER: Tertia ab ER us-
que ad H: Quarta ab H, usque ad KH: Quinta à KH usque ad MRI:
Sexta ab MR usque ad P: Septima à P, usque ad RH: Octava ab RH, us-
que ad TQ: Nona à TQ usque ad X: Decima ab X usque ad finem inclu-
sis adhuc 4 aciebus, inciperet & desineret. Hinc Numero alio opus, qui non
tantum Numerum istarum Partium, sed etiam allatam determinationem
cujusque Partis referret, quem nunc indicabimus. Sic enim Numerus 4,
Partem Primam: 8. Secundam: 0. Tertiam: 5. Quartam: 2. Quin-
tam: 7. Sextam: 9. Septimam: 1. Octavam: 3. Nonam: 6. Decimam si-
gnabit. Hi Numeri cum Partibus, & Partium Determinationibus in
margine contineri poterunt. Sed & in decem projecta chartacea, quæ
Indicis loco sint, conjici possunt. Determinato Numero Partium, Nume-
rus Distantiæ seu Acierum quatuordecim se semper offert. Et cum
ante explicatum, quid sint importentque Numeri Transversales & Per-
pendiculares, nunc tantum Praxi intendamus, quæ ita se habet. Si oc-
currit Secretum, E.g. Dictum c. 15. Prov. Salom. v. 27. Sapientes abscon-
dunt Scientiam: Os autem Stulti, Confusioni proximum est: assumenda
tres priores Literæ SAP. Quia igitur Prima Litera reperitur sub parte
octavâ, distinctâ terminis RH & TQ, ponendus transpositorius margi-
nalis Numerus 1: Et quoniam statio SAP, invenitur in Acie quartâ post
RH, ideo addendus Numerus 4: His adjungendi Numeri Superiores & La-
terales, nimirum 3 & 8. Hinc talis Processus: 1438. Quod sita pergis,
cum reliquis Literis, integra sententia ita Cifris redditur: 1438. 5794.
1106. 404. 8184. 8851. 11006. 1425. 81384. 5675. 71221. 4422. 81216.
1845. 2881. 8184. 0618. 5907. 5693. 9470. 6202. 3541. 81436. Hic tamen
notandum, quod tunc Numerum Distantiæ seu Acierum addere non ne-
cesse sit, quando Litera transponenda in primâ quaque acie Partium hic
determinatarum depræbentur: Tunc enim Scriptio contenta erit

Numeris tribus: Ut in quarto ternario Literarum

ABS videre est, quod per n. 404.

redditur.



CAPUT XVIII.

De Transformatione, per Transpositionem Obliquam.

Ic transformantur Numeri per artificium Transpositionis Obliquæ, de quâ Sup. Lib. 5. c. 14. In quorum recte applicando. rum usum, sequentem Tabulam à Vigenerio pag. 194. b. propositam, perlustrandam damus.

| | | | | | | | | |
|-----|---|---|---|---|---|---|---|---|
| I | a | b | c | d | e | f | g | h |
| II | i | k | l | m | n | o | p | q |
| III | r | s | t | u | v | w | x | y |
| IV | z | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 |

Usus ejusmodi est: Assumpto Secreto, Litera in interiore Alphabeta quaesita, monstrat Numerum à latere Sinistro, & deinde alterum in Basi Tabulae subjectæ, quos isto ordine scribas: Tum dictione finitâ, prore magis tegendâ, has notas 9 & 0 adice: E.g. Si scribas hoc dictum D. Bernhardi: In quovis angulo, Angelo tuo reverentiam habet: talis exfurgit Abacus. 212592834263421320112517342326911251715232603334269311534153115253321112401811121590. Quæ res variatur, si primò à numero inferiori ad lateralem scriptionem incipias & adornes: E.g. 12520824361431223911527143326201152 &c. Deinde etiâ variatur, si interioris Alphabeti Litera, alio ordine & loco disponantur.

Aliam Tabulam proponit Vigenerius, pag. 243. b. cujus Schema & quò ad Literas marginales & extremas, explicationem invenies supra Lib. 5. c. 14. Tab. 2. Nunc applicemus tantum ad Numeros. Quòd verò in arcâ quaquè extrema, duo numeri continentur, id variationi infervit. Nam si e.g. ejusmodi est Secretum: Nusquam tuta Fides: Ergò jam scribenda Litera N: Si hic incipias à Numero Transversali, potes eam sic exprimere: Ut Numero 3, jungas lateralem 2, vel 6: Item Numero 7: 2, vel 6. Idem eveniet ut octies variare possis, si incipias à sinistro, & ei addas superpremium: Pergas ita in reliquis Literis; Res est aperta: Exemplum in primâ Dictione, Nusquam, octies ita variata. Prima Variatio hæc est: 32444213441131. Secunda, 72848253845171. Tertia, 36484617481535. Quarta, 76888657885575. Quinta, 23442431441131.

Sexta, 27482835481517. Septima, 63846471845153.

Ultima, 67886857885575.

CAPUT

CAPUT XIX.

De Transformatione Obliquâ Notarum Musicalium.

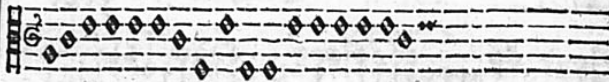
Non tantum Numeri & alij Characteres Dissimiles, sed etiam illi qui sunt mixte Naturæ, ad hoc artificium pertinent, quos infinitum esset recensere. Sic sufficere possent hæc Notæ

○ ○ ○ ○: Item ff. C. l. & S. & si qua excogitanda alia.

Perinde enim his scribere poteris, ac jussus es Lib. super: d. cap. 14. ut peculiari applicatione hic nullâ opus: Modò in promptu sint hæc: vel similes Tabulæ:

| Ordo Literarum. | | | | | Vel Sic: | | | | |
|-----------------|---|---|---|---|----------|---|---|---|---|
| | | 3 | 2 | 3 | 4 | | | | |
| | j | a | b | c | d | j | a | b | c |
| | z | e | f | g | h | z | e | f | g |
| | 3 | j | k | l | m | 3 | j | k | l |
| | 4 | o | n | p | q | 4 | o | n | p |

Fridericus verò Oettingensis Comes, primus quod sciamus, Schematis hujus usum, ad Notas quas vocant Musicales, sicut etiam ad alia, de quibus infra cap. 31. & Lib. 8. c. 9. dicendi locus erit. Imò etiam ad gestus significantes, uti porro Lib. 8. c. 12. videbimus, non contemnendo artificio, traduxit. Applicatio verò quò ad Notas Musicales, hæc est: Ducantur quinque Lineæ, quarum summa, aut si mavis, ima, quâ scriptionem, supervacua habeatur, in quibus Secretum representandum: veluti sequens Schema, simul nomen hoc Gustavus continens, edocet.



Ubi notes, quamlibet Literam Secreti, ceu aliàs in hoc Modo translationis est, duas Notas conjunctim desiderare: Si itaque à sinistro ad summum incipias, prior Nota si incidit in quartum Numerum, occupat infimam: si in tertium, proximam: in secundum, tertiam: Et in primum, quartam Lineam. Posterior Nota itidem has occupat lineas: Sunt autem hæc

hæ Notæ alternatim lineis super scribenda: Sin à summo ad sinistrum incedas, contrario procedendum erit modo.

Jam si scribenda prima Secreti Litera, concurrat priori processui, à latere numerus 2, & superius, num: 3. Prior itaque Notæ in secundam; posterior tertiam collocanda erit Lineam, & sic pergendum cum reliquis Notis. Variatio verò hic accidit, à valore Notarum. Nam filaterales numeri, destinati maneat locationi Notarum, ad contrarium istum Processum, ut numerus quartus, non infimam sed secundam (uti & suprà factum vides) & sic deinceps designet. Numeri verò superiores deputentur valori Notarum: ut prima unum tempus: altera duo: tertia tria: & quarta, quatuor tempora denotet: Jam sequitur ejusmodi dispositio, in exprimendo nomine Selenus:



Sed valorem Notarum variare potes, prò H^* ponendo S^* vel L^* prò S^* vel L^* vel H^* : prò H^* vel S^* vel L^* : prò H^* , S^* vel S^* . Sed ex composito Notæ, Notam H^* Inversa L^* Notam H^* valere potest. Imò contentus esse poteris hac Notâ H^* eo modo, ut, si numerus superior indicet unitatem, semel: si duo, bis: si tria, ter: si quatuor, quater ponas: observato eo, ut si due vel plures Literæ, in unâ eademque Lineâ, se statim insequantur, addendum erit, ultimæ præcedentis Literæ Notæ punctum, & sequentis Literæ prima Notæ, sic $\text{H}^* \text{L}^*$ incipiat. Exemplo hæc magis

detegentur: Ergò legas, ex sequentibus: Non minor est virtus, quam quærere parta tueri.



Alium

Alium Modum, Notis Musicalibus scribendi, longè elegantiore, te-
pissimum atque adeò extrà omnem suspitionem positum, adinvenit idem
Generosus Comes. Cui ipse, nè passim divulgetur, anxie cavet, atque
ideo illum magico velamento, ad morem Trichemij, tegendum sibi duxit.
Nos itaque, ut & voto ipsius aliquantum (Nam & tui, ob susceptam semel
provinciam, ratio habenda) satisfaciamus, & tuum ingenium, hisce rebus,
tanto propemodum itinere nunc confecto, ejusque salebris & anfractibus
superatis, sat exercitatum periclitemur, hanc nobis viam ingrediendam
putavimus, ut hinc secretum Exemplum, adjectâ ejus interpretatione, per
nos tibi inserviret: Illinc verò, occulta modi hujus, à Comite facta descri-
ptio retineretur, sagaci tuo studio, indaganda.

Descriptio ita habet: Apud omnes in confesso est, sextantum esse No-
tas Musicales, suis proprijs nominibus, putâ, UT, RE, MI, FA, SOL,
LA, (quæ Nomina, occasione Hymni, Pauli cujusdam Romanæ Eccle-
sia quondam Diaconi, primis cujusque versus syllabis extractis, hunc in
modum:

UT queant laxis
RElonare fibris
Mra gestorum
Famuli tuorum,
SOLve pollutis
LABijs reatum &c.

Guido Aretinus Monachus Italus primùm introduxit: nunc
omnes Musici usurpant) insignitas. Ex quibus tamen quinque priores, UT,
RE, MI, FA, SOL, inservient instituto nostro, quidvis per eas scribendi.
Sciendum verò genus Spirituum & Angelorum quoddam esse, ad id solum-
modo destinatum, ut quotquot sunt, hominibus servirent, & ad mandata
eorum semper paratissimi starent. Horum ministerio, in certis & occultis
rebus præcisè utendum, aut earum intellectu, prorsus carendum. Sed
nec te prætereat, duas quasque Notas postulare Angelum, ceu illarum dua-
rum Notarum miniftrum: E.g. DRUZIELE minister Notarum UT,
RE, quibus quandoque etiam inservit LOFARCHIEL, sed diverso
tempore: FA, MI, custodit & HEDRURIEL & TUMARCHIEL,
& sic deinceps: veluti sequens Tabella, quemlibet combinatorum Nota-
rum Angelum ostendit, & simul eorum Nomina, quæ sensum Notarum a-
periunt, præbendit:

* * *

Sed hi Angeli, non aliâ ullâ ratione, ad jussa veniunt, nisi incantatio-
ne provocati & exorati ejusmodi, qualis sequitur:

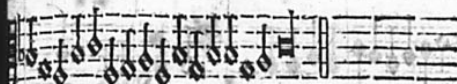
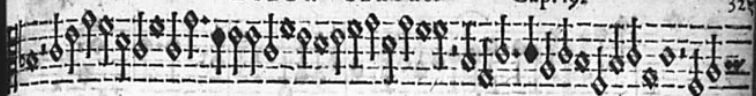
Imareti-

* * *

| | UT | FA | SOL | MI | RE |
|-----|------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| UT | Enguviel | Horavriel | Sesfaniel | Lylavriel | Druzziel |
| SOL | Tovziel | Texaniel | Amyziel | Harziel | Lalalala |
| FA | Staniel | Gabriel | Michaël | Heduvriel | Stefaniel |
| MI | Walfavriel | Dumavriel | Donazziel | Pharvriel | Ravhaël |
| RE | Lofavriel | Segnziel | Eyhanael | Uvziel | Ilhavriel |

Imaretilo Atnatonedi Omaitreto
 Irutineunin Pitnerrucaoni Soitapfa
 Omuratonni Amurallis Unio
 Anemone Ulujuca Silegnas
 Aluillif Meatonax Xeaudo Irepmefa.

Opera verò pratum est, ut incantatione rectè utaris: Si enim sit scus, ludibrio Angelorum exponeris. Sic ergo te compara: Justis omnibus alijs negocijs valere, te totum huic rei principio mancipa: atque secretum intentissimâ mente revolve, ac ei devotioni immersus, Tabulam prædictam, ob oculos pone, mox in voces incantatorias erumpe, quater eas, ad quatuor Orbis plagas repetendo. Nec dubium, quin Angelos sentias morigeros, adeo ut eorum ope, ex non Musico, fias repente Musicus, & ad penam ultro veniat Cantuuncula, quâ postea quodlibet Carmen seu sacrum seu profanum modulari. Imò Vocum quatuor aut quinque concentu, sonorum magis reddere licet. Voti compos, gratijs actis, Angelos ad similia officia devinci, atque Amico, Magie hujus non ignaro, ita oclusum Secretum transmittit. Qui pro intelligentiâ Secreti capiendâ, eadem procedet viâ, atque ita de verbo ad verbum, sensum Secreti, ministerio percipiet Angelorum. Quod si profanus accesserit, nihil prorsus aget. Hac & plura alia, in hanc rem Comes. Tempus est, ut promissu memores, Exempla hujus rei proponamus. Et primò quidem communicabimus ipsius Comitiss cantilenam: quam mox, ad ejus imitationem, nostrum sequetur Exemplum. Comitiss ita sonat:



Legitur autem ex præmissis musicis, hoc secretum monitum: *Hier dich for deinem Diener Hansen: Danc sol dich bey nacht erwirgen.*

Nostrum denique Exemplum, non tantum nudâ, Notarum Musicalium in TENORE, secretum representantium serie, sed etiam Consonantium trium aliarum Vocum, elegant, pro re natâ, vestitu, à Friderico Hollandro, Lunæburgense Cive, Musico non inter extremos habendo, ornatum, exhibemus, in modum sequentem:



Et



Hic Tenor sequentia promere poterit, si iussu requiratur, verba: Der Spinnola
die Psalms gefallen: Va illi.

CAPUT

De Transformatione per Inversam Transpositionem.



Ubi Transpositio Inversa fit, docuit Lib. 5. c. 15 & 16. & seqq.
Applicatio tantum tenenda, quae hic facilis, per lustrat a obiter
Tabula sequenti, quam Vigener. inter pag. 192. & 193. suo
Tractatui inseruit.

| | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | V | X |
|---|
| A | R | S | T | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q |
| B | S | T | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R |
| C | T | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R | S |
| D | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R | S | T |
| E | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | V |
| F | A | R | S | T | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P |
| G | R | S | T | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q |
| H | S | T | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R |
| I | T | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R | S |
| L | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R | S | T |
| M | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | V |
| N | A | R | S | T | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P |
| O | R | S | T | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q |
| P | S | T | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R |
| Q | T | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R | S |
| R | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R | S | T |
| S | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | V |
| T | A | R | S | T | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P |
| V | R | S | T | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q |
| X | S | T | V | X | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R |

Triplacibus in areis inclusis numeralibus Characteribus hic scribimus,
& duas Literas exprimimus. Cum vero quaelibet area, peculiarem nume-
rum centum excedentem, atque ita sibi innoxiam Clavem habeat, Litera
majuscula extremae, tam Perpendicularares, quam Transversae, alij nulli usui,
quam varianda rei hic inserviunt, veluti per se planum est. Post dictio-
nem completam vero, haec Nota (9 vel o) tum ad distinguendum, tum ad
facinandum Interpretem, interjici possunt. Exemplum esto: Omnium
rerum vicissitudo: 586535568937518558405185241361763546569.

Sic ad idem Genus pertinet sequens Tabula, ex Vigenerio, pag. 249.
a. desumpta. Eadem enim ratione duae Literae Secreti, in numerum quemi-
bet

Ee 2

bet areae conrescunt. Hoc differt, quod interiori Tabulâ Numerorum, oſto tantum Alphabeta præſententur: Et proinde opus fuerit, duas majusculas Literas in qualibet area, tam Transverſalis, quam Perpendicularis Lineæ exterioris, conjungere: uti ex ſequenti patet typo.

| | I | L | M | N | O | P | R | S |
|---|----|----|----|----|----|----|----|----|
| I | II | IZ | IS | IA | IC | IE | IH | |
| L | LI | LL | LM | LN | LO | LP | LR | LS |
| M | MI | ML | MM | MN | MO | MP | MR | MS |
| N | NI | NL | NM | NN | NO | NP | NR | NS |
| O | OI | OL | OM | ON | OO | OP | OR | OS |
| P | PI | PL | PM | PN | PO | PP | PR | PS |
| R | RI | RL | RM | RN | RO | RP | RR | RS |
| S | SI | SL | SM | SN | SO | SP | SR | SS |

In Transpoſitione hic eadem, quæ ſuperioris ratio. In Scriptioſe differentia hæc tenenda. Si utraq; Litera Transpoſitoria, ſit ex ordine Superiorum Literarum, tam in Transverſali quam Perpendiculari Lineâ conſtitutarum, jam ſcribendum eſt numeris minusculis uſtatis. Si verò utraq; eſt ex ordine inferiorum, ſcribendum numeris Latinis majusculis numeralibus. Quod ſi verò altera, ex ſuperiori, altera ex inferiori, vel viceverſa, altera ex ſuperiori, altera ex inferiori ſit, tum tenenda erit hæc Regula: Quod prior cujunque area Numerus, ſerviat Transverſalibus; poſterior Perpendicularibus Literis: atque ſecundum illam Regulam, ſi prior caſus incidat, alter numeris minusculis, alter Latinis: Sin poſterior, alter Latinis, alter minusculis poni debeat. Exemplo res ſit aperta, ſi quoque obſervaveris, poſt quem-

libet integrum Numerum, notam octoſam 0 vel 9, quando ſcilicet numerus minusculo: vel D quando majusculo Latino clauditur numero, ſemper apponendam. Quod ſi contingat, ut uterque Numerus ad iſtam rationem ſcribendus ſit, E.g. 52 per VII 63 per VIII 72 per VIII 1, quo conſequens ſit Lectorem dubium reddi, an Scriptor primo loco de 52 an de 61: Secundo & tertio loco, de 63 aut 72 ſenſerit, hinc interjectione Literæ Copus erit. Secretum ſit ejusmodi: Semper inops quicunque cupit. Claudi: Hoc ita juxta priora tradita ſcribendum: 7 VIII D 63 VII 70 41 65 05 VIII D 20 IIV D 5 IIII D VII CIIII D V D 169 VID 3 IIV D VII CII. Quod de Interpoſitione Literæ D diximus, id non inconcinne ſit; Si præ 61. 63. 72. & ſimilibus, quando illa in dicto conſu per VII. VIII. ſcribenda veniunt, ſubſtituamus Literas numerales L XI. L XIII. L XXII. &c.

Ea enim ratione Interjectione illa non opus.

CAPUT

CAPUT XXI

De Transformatione Ciferarum Diſſimilariū, per Cifarum artificialem Diſſeminationem.

Secundus Transformationis Modus ſequitur, quem inimus Cap. 15. ſeri per Artificialem Literarum proſectum ſeu Diſſeminationem. Ut enim Cifra Transpoſitionem non planè reſpuunt, per Cap. præc. Ita & Diſſeminationis, quæ Literis competit, ſup. Lib. 2. c. 6. 7. 8 & 9. griphis exornari poſſunt: Quod ut intelligatur, inuenda Tabula ſequens, quæ quoad externam faciem, coincidit penè cum illâ Tabulâ, quæ habetur, c. 20. niſi quod cellule hic vacent, ibi impleta ſint Ciphis, quæ primò ſubſtituuntur duarum Literarum poſitui. In quo Modus differt maxime à prioribus. Eſt enim hic eadem ratione tranſportantur due Literæ Secreti, per conſortium duorum extimorum Alphabetorum: Quia tamen ratio ponendarum Cifarum planè alia, & ad imitationem illius rudis inſtituti, de quo Cap. 9. Lib. 2. in Locationis & Situs cardine verſatur & conſiſtit; Ideo non inconcinne ad id genus artifiij, Modum revocavimus. Quo qui ut inter ſe volunt, illi ante omnia, vel ex chartâ vel laminâ juſta & æqualis quantitatis, ad figuram quadræ ſeu normæ, ſibi comparent mobile inſtrumentum: Cui Alphabetum in lineâ transverſali & aliud in perpendiculari inſcribant: E.g. ad illam magnitudinem, quam Alphabetica illa, quadræ, ſimul cum Tabulâ ſequenti junctâ, exhibet: Cujus Schema ex Vigenerio, pag. 263. & 265. deſumtum, hic ſiſtimus. Correſpondet verò hic Modus, cum Modo penult: Cap. 23. Lib. 5.

Scias verò interius ſpaciū areolis diſtinctum, eo ſini dicto Inſtrumento adnexum, quo Exempla hujus collocationis, ob oculos ponerentur, cum aliis præ Scriptioſe & Lectioſe, circini vel ſili beneficio, loca facile occurrunt. Deinde obſervandum eſt, peculiari ratione, Numeros & ſimil Signa Zodiaci & Planetarum, hic præ ſcriptorijs characteribus recepta eſſe, ut ſi interciperetur forſan, ad artifiij hoc conſectum Epistolium, alicui imponatur, quaſi Tabella ſit quedam Aſtronomica, Numeris & Characteribus ſolitis ita præſcripta, nibique aliud ſub eâ latitet. Ceterum non planè una eademque ratio ſemper eſt Numerorum, ac reliquorum characterum diſpoſitio. Numeri enim aliquando hic partim proprii quid habent: aliquando imitantur Characterum diſpoſitionem: Inde primum de Numerorum, deinde de Characterum diſpoſitione, & denique de applicatione Numerorum, quatenus eadem cum Characteribus nor-

* * *

[illegible]

ma dirigantur, difficiendum est. Si peculiari ratione, Numeris vis scribere, tum semper conjunge duas Literas Secreti: E.g. quando ejusmodi habes secretum: Adibus in cinerem redactis, sero infunditur aqua: Ergo quoties combinationes feceris, toties numero vel 1, vel 2, 3, 4, 5, & c. tibi scribendum esse memineris. Tum statim te conferas ad continuum Instru-
mentum, illudque Charta Scriptoria applies, & ubi angulum contingentis, quae Litera transversalis A, & Litera perpendicularis E (quae duae Literae Secreti, prima occurrunt) se contingunt, inveneris, eo loci Numerum primum transferes: Et sic cum reliquis combinatis Literis, ac scriptione Numeri perges. Sed quia hac ratio, protinus ei patefit, qui Instrumentum

illud habet, ideo offunde ei ex composito caliginem hoc modo. Dicitur sententia Literas numeras, quæ hic 42 reperitur. Et ex æquo sententiam dividit in duos Literarum ordines parallelos, ita ut primum ordinem 21 Literæ priores, alterum litera vigesima secunda cum sequentibus occupent. Quod fit, ut in hoc Exemplo A & T, Litera nempe prima & 22, primum cœant. Et idcirco ubi inveneris ad applicatum Instrumentum, primum quo dicitur Litera se contingunt, ibi loci numero 1. donande sunt: Secundum occurrunt E & I, secunda nimirum & 23. quæ in angulo communi, numero 2. notande: Idem processus in reliquis, quem ex manu ductione Exempli, in Tabulâ expressi, facile videre potes. Sin verò Signis illis & Numeris, eâdem ratione dispositis, scribere vis, diligenter primo, Schematarum quàm Zodiaci, sicut & dispositos Numeros, tanquam elementa scriptura; & quæ etiam rationem Clavis, (quâ, hinc inde in Tabulâ dispersa, Signa quo ordine coherant, notandum est) continent, conjunctim utaris, ut vel prima dictio Signis, altera Numeris, vel prior sententia Signis, altera Numeris scribatur. Sic enim fiet, ut ex Numerorum & Signorum varietate, quid Astronomicum colligi possit, nec aliud quid suspicari. Ratio autem & usus Scriptura; ita constat. Primo eligenda Sententia, e.g. hæc: Singuli dum pugnant, vincuntur universi. Quâ constitutâ, scias, Signa hæc subire vicem Literarum, eò ordine quò in Secreto sequuntur: Sic tamen ut semper Litera Secreti bina conjungantur: quas deinde bina Signa representent. Deinde observabis hæc ex Tabulæ præmissæ Schemate, ita assumi, ut prius Signum ex Planetis, alterum ex signis sit Zodiaci. Tertiò non sufficere ita assumi, sed necesse esse, eò ordine ut assumantur, ut quivis Planeta duodecies cum Signis Zodiaci concurrat, & quidem præcisè eò ordine, quò in Schemate se insequuntur. Sic primus character Lunæ, duodecies concurrat cum Signis Zodiaci. Et sic consequenter reliqui. Quod si exactè non observetur, Amicus tuus, alias rei hujus conscius, jam scire non potest, à quibus Signis initium facturus sit, quovè ordine combinata Litera, ad dictiones se insequantur. Hoc observatò jam pro Literis secretis primis duabus, assumta hæc Signa & transfer in angulum contentientia, quem Litera Tabularis S, in lineâ transversali & Litera I, in collateralibus designat & monstrat. Sic perges cum reliquis, & ijs locis omnia incidit, quibus Secretum in Tabulâ contineri vides. Eadem applicatio quoque in Numeri superioris & inferioris combinatio-
ne faciendâ est.

CAPUT XXII

De Transformatione Cifrae, ad artificio-
sam contractionem Scri-
bendi.

Sequitur tertius ultimusque Transformationis huiusce Modus, contingens Figuræ alicuius, hanc vel illam Literam referentis artificiosâ ampliatione & extensione, ad hoc ut loco unius Literæ, quam in Alphabeto refert, jam tres Secreti Literas, referre possit & compendio stet scribendi ratio. Quæ res uti subtilis est, ita nullam admittit, nè ipsius quidem spacij, quò inter se Cifrae distant, supervacuitatem, quin omni parte significet & loquatur. Ut verò huius miserabilis Modi explicatio rectè instituatur, præmittamus Tabulam, quæ etiam supra penultima est Tabularum, c. 14. h. Libri; Ubi, unde constructum sit Alphabetum hoc, obiter monuimus.

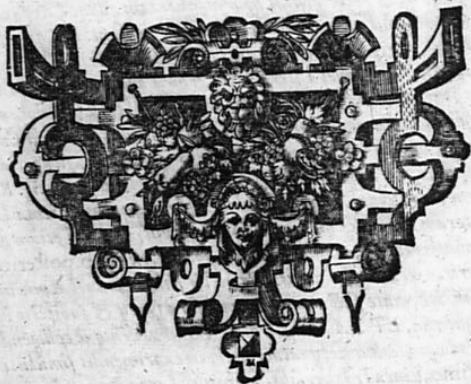
| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| A | B | C | D | E | F | G | H | I |
| J | K | L | M | N | O | P | Q | R |
| S | T | U | V | W | X | Y | Z | |
| | | | | | | | | |

Transformationis verò ratio consistit hic: ut accepta Figura (Quæ hic semper talis est, ut constet Linea transversali, & Linea perpendiculari utraq; aliquando unâ, quandoque duabus) in eâ quid transformetur, ratione Lineæ Transversalis, tum Perpendicularis, ob certam scilicet mensuram, quâ utraq; Linea constare debet. Quæ tria, nempe (1) ipsa Figura: Et in eâ, (2) tum Linea Transversalis, tum 3 Perpendicularis, idè hic accuratè curanda, quia talis Cifera, per eâ, tres Literas similè refert debet. Porro ipsam Figuram suppeditat Tabula: Mensuram verò, quâ

constant Lineæ, Tabula ultima, c. 12. h. Libri. Sed Exemplo, res evadet clarior. Si forte igitur scribendum HONORI, jam tres priores Literas HON, constitue unicâ Cifra exprimentis, quarum prima tibi dicitur Fundamentalis: altera Transversalis: tertia Perpendicularis. Deinde Fundamentalis Literæ, quæ Hest, figuram seu Cifram, in Tabula quære, eâ quæ sita, differ efformatione, donec de mensurâ Lineæ Transversalis, quam Litera Transversalis O, in prædictâ Tabula c. 12. statim monstrat, beneficio Circini confiterit: Idem quoque antè, ad ductum Literæ N, juxta eandem Tabulam, cum Lineâ Perpendiculari præstet. Quibus peractis vides Figurâ totam, ad eum modum, quo nostri Schematis Alphabeto, subiecta est, ita esse formandam. Ubi tamen pro meliori informatione, Regulis sequentibus, opus habes. Prima Regula pertinet ad ipsam Figuram: Quamvis quædam Figuræ duas Transversales, vel è contrâ duas Perpendiculares habeant, & ambe æquales esse debeant, nihilominus unam saltè designant Literam. Secunda Regula pertinet ad Tabulam Cap. 12. Cum istius Tubulæ una mensura, duas Literas exprimat, & eveniat, ut Literæ Transversales seu Perpendiculares, è posteriori ordine sint, tum punctum Lineis, sive Transversali sive Perpendiculari (uti factum vides, ratione Literæ N) apponendum. Tertia Regula spectat Tabulam nostræ posterioris ordinis Cifras, punctis insignitas: Si evenit, ut non tantum Lineis puncta apponenda sint per superiorem Regulam, sed etiam ipsa Figura Literæ Fundamentalis, puncto notata sit, tum istud punctum, coloci ponendum, quo nihil officiat Linearum isti, per punctum appositum, distinctioni, de quâ Regula secunda. Quarta: Pro Punctis, minuti Characteres alij substitui possunt. Ulterius verò observes latitare inter duas, jam ritè & rectè positas figuras, quartam adhuc Literam. Nam non temerè, sed certâ distantia mensurâ collocanda veniunt: E.g. duæ ille Figure in Schemate per se representant vocem HON-ORI: Si jam addende sint ET GLO-RIA-E. Jam monet Litera E posterioris ordinis, (unde in medio spacij punctum ponendum) tanto intervallo, duas cifras (H & O denotantes) disjungendas esse, quantum mensura requirit Literæ E, in dictâ Tabula. Cum verò ratione sequentium Literarum, adhuc duæ Figure ponende, sicut etiam duo spaciar relinquenda sint, hinc Litera T & ultima E, mensura spacij: Reliquæ sex, ad priorem jam dictum Modum, duabus Figuris, quarum prima Literam G; altera Literam R, representet, exprimenda erant. Quod si etiam placet aliud artificium intermiscere, commodè id fieri poterit, ex Tab. posteriori, cap. 20. ubi Numeris contractè scribimus: Interjectis scilicet istis, in spacium intermedium, ubi vides in Schemate factum, ubi ex mensura spacij & subiectis Numeris leguntur sequentia, ET LAUDLE, ex quib; omnibus denique colligendū est, posse quæ hoc Modo, pro tribus vel quatuor Secretis exprimendis simul uti: Nam ipsa Figura, Primo; Linea Transversalis, Secundo; Linea Perpendicularis, Tertio; spacij, Quarto secreto inferuire posset. Imò etiam si adscitum Numerorum artificium, præterea hic cumulare velis, Quinto secreto locus relinquatur. Tantum peculiari & speciali hoc modo. In genere verò dissimiles Cifra, artificio Inverse Scribendi, de quo Lib. 2. c. 5. dictū est, vestiri possunt. Quod genus hic perueniens, cum peculiari applicatione non indigeat, studiosè omisim, nisi quod super. lib. fin. Cap. 3. ejus mentionem aliquam fecimus.

De Reformatione per Inductionem alterius rei: Ejusque primæ specie.

Reformatio Cifrarum sequitur, quæ magis pertinet ad Cifras Similares, rarius ad Mixtas. Quæ nihil aliud est, quam quædam accessoria inumbratio, quâ Puncta & id genus alia nudè posita (vid. sup. c. 8. & seq.) aliâ aliquâ re, ad omnem suspicionem removendam, itâ inmodantur & involvuntur, ut alterius rei gratiâ adesse videantur. Hac verò Reformandi ratio, triplicem videtur quoque habere Processum. Primus Processus magis rudis est, & contingit, nudâ aliquâ interjectione, putâ, si integrum aliquod Epistolum scribamus, omisiss ubique Punctis & Virgulis, super Literâ U & I, alias ponendis. Deinde spacijs intermedijs, subtili exaratione, Virgulas & Punctula illa, de quorum scriptione, supra c. 9. in Modo 3. egimus, interferimus itâ, ut quolibet integro interlineari spacio electo, una tantum dictio contineatur. Huc si quis, vel etiam ad seq. Caput referre velit, reliquarum vocum accessionem, ad Notas Musicales, quò de supra, cap. 19. patuit, non refragatur. Et tantum de primo Processu.



De Reformatione Cifrarum, ad res magis conjunctas.

Si Virgula & Puncta ijs rebus accedunt, quibus apposita, non ad alium finem, quam præ se alias ferunt, minus suspicioni locus relinquitur. Ex quo oritur Alter Processus, cujus Exempla sunt: Si itâ Scriptiōni Virgula & Puncta apponantur, ac si interpungendi causa essent adjecta: Quod itâ fiet: Assumatur ex commento illo Comit̃s Oetingensis Tabula, sup. lib. 5. c. 14. & hoc Lib. c. 19. initio proposita, atque in locum quatuor Literarum, reponantur sequentes Virgula quatuor, itâ ut prima Virgula primum; altera secundum; tertia tertium; & quarta quartum locum occupet. Quâ paratâ Tabulâ, scribito Epistolum absque interpunctione. Ac secreto ex istis virgulis per combinationem earundem constituto, vicissim virgulas distrabe, & verbis Epistolæ, distinctionem desiderantibus, commodè appone. Si vis autem pro Virgulis istis, Notas usitatas, ut (, ; ?) usurpare, concinnius forsân erit. Secundi Exempli rationem & Modum, eleganter describit Walchius, sæpius dictâ fab. 9. pag. 218. Quodcunque inquit, vis Epistolæ aut orationis argumentum comminiscere, & secundum Punctorum seriem (quam tibi Exempla, c. 9. & 11. exhibent) scribe: itâ tamen, ut singula Puncta, NON AM Alphabeti Literam, quæ est Vocalium Media, nempe jota, subjectam sibi habeant: cum alioquin, etiam in communi scribendi ratione, tam in Latino, quam Germanico Idiome, hoc in usu habeamus, ut vocali jota apicem seu punctum imponamus, quod ipsius, ceu corona, capiti incumbit. Atque itâ Literas & Orationem tuam concinnabis, ut tota orationis series, puncta alia prorsus nulla, nisi merè significativa, & quæ occulti quiddam foveant, in se contineat. Quod commodè facies, si paulum verus, aut in hoc componendi genere versatus eris: Ita nimirum fiet, ut puncta tua, duabus orationibus inserviant, ac gemino officio fungantur: nec tamen ab illo fucus Interprete animadvertatur, & Literæ illæ artificiosæ aliud in recessu habeant, aliud in fronte loquantur. Cape Exemplum, ac præter expressa verba, quæ in obtutum incurrunt, insuper lege: Periculum à Rege tibi imminet, fuge ocius.

Rogas ut qua nova accidunt, si
comperita habeam ex iube nostra retinuerim
crebroque Lit. e. valis somno
lentum exerceam: Carnem simul
bubulum vervecinamve, cras
sanimo mane trans mit
tam, focum quando frigidum
beas, subarbanō in tuo pradio
lo. Novexis ergo hac ipsa hora
Theobaldum nos trum Syonfalia cele
braſſe, cū Sufanna virgine quadam satis
bonesta, atque opibus valēte. Patrem ea habuit
Lambertum Medicum doctū, ante septennium
mortuum: para te ad nuptias brevi futu
ras. Bubula nulla macello proſtat: mit
to vervecinam & cum pala
tum tuum probe calleam feri
nam quoque impetravi, cum, ut
teor, accepturus sis hospites.
Quod, ut aletudinem tuam cura
ad nos saluus redeas. Noſtrates te ſalvare jubent. Vale.

Tertium Exemplum, vel si majoris Modum, ita porro persequi
tur Walchius dicto loco: Si loco vocalis jota, i plusquē apicis,
Literam o, ad occultum Scripturæ sensum transferendum; a-
mico præscribere voles, age, illius Literæ centrum, quæ Deci-
mam quartam stationem, in Alphabeto occupat, ac Circuli
figuram refert, sensus tui occulti, signum & vehiculum esto.
Cape & hujus rei Exemplum, & ex sequenti Epistolâ, quam
metus fuit, ne cuius res agitur, Lator resignaret aut præfringe-
ret, præter patulam orationem, ex prædictæ Literæ centris le-
ge: Cave quicquam des, circumveniet te.

Sed longè expeditior nobis visa & adinvent a ratio est illa, si sequa-
ris istum ponendi Puncta Modum, quem sup. c. 8. vers. Et hæc sim-
plicissima, etc. indigitavimus. Quo cognito Modu, jam ita pro-
gredere. Conscribere integrum Epistolium, sub hac tamen cautione,
ne ulla Puncta, super literam Iſræj jota figantur. Conſcripto Epistolo
cei involucre, secunda cura erit, secretum sensum PUNCTIS in-
ferre: quod ita fiet: Si tot Puncta, quot Numerus ad representandam
Literam Secreti consciam, secundum Tabulam Comitiss Oetin-
genſis (vid. sup. c. 19.) primâ vice exigit, cuilibet jota, succedat se
prima

* * *

Si bono & fatu res tua
tuarumque vicinarum insunt, gaudeo:
me meo veteris valedudinis iure uti, nove
vis. Has quō tibi tradit, Alchemisticam exerceat. Con
tendit ac summopere orat, quo
mam præ tantissimum opus in Ar
te habeat, ac perfectè sciat, nummis sufficientibz mo
do instructis, grade secreti, mox in opus pro
ducere, ac mētis sua abstrusa aurea, Arte operatio
ne ratificata posset: Lilecas
ad te sibi has intercessoras commu
nicarem, ut ceteris plus minus aures neglectis, opus
tantum intercidere nullo etiam te
cum tuarum patiaris dispendio.
Tore namq, ut divites reddamur omnes.
Excellens vir quocunque volet repente
abit. Hæc cum ita sint, quæso tantum
thesaurum, ne temere negligas: sed argento hunc
ingeniosum Artificem juves. Vale. Bos

primò offerenti, affigas: Mox pro discriminando Numero, qui secundâ vi-
re, pro representatione secretæ Literæ, semet offert, caveas oportet, signa-
re proximè obveniens Jota, sed illud sine apice, per studiosam incuriam,
relinquas; Vel illum apicem, in sequentis Literæ caput, quasi nimia qua-
dam festinatione id contigisset, transferas: Quo observato sic cum se-
cundo, & reliquis porro Numeris progredere, ut cum primo Numero fa-
ctum est. Quod si etiam virgulis, apicibusquē, qui Literæ U, item Ad-
verbis, Prepositionibus, Casibus Ablativis Nominum, Temporibusquē
verbisdam verborum uti simul placeat, non inconcinnum erit, modo ex-
actissimam rationem eorum habeas. Ceterum quod de Epistolo conscribendo
dictum, idem præstabit impressus Liber, si distinctionis causâ semper api-
cem de Jota, quod intermedium inter reliqua, quæ Numerus ad præ-
dictam rationem serviunt, tollas ac
eradas.

Ff

CAPUT

De Reformatione, per Superinductionem Figuræ.



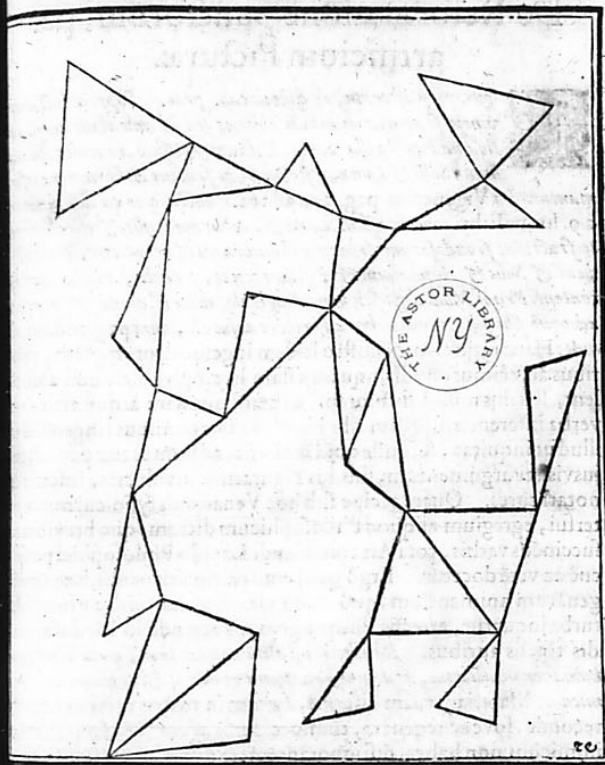
Ertius & ultimus Cifrarum Reformandarum Processus, consistit in Superinductione Figuræ alicujus. Cujus rei, duo Exemplum hic proponemus, tertio, in Caput sequens rejecto. Primum Exemplum esto, quod occurrit in Mechanicæ istius Figuræ structuræ, de quâ Cap. 12. in Tab. 2. actum: Quod etsi huc quoque referri possit, non sine ratione tamen, ibi loci collocare malimus. Succedit alterum Exemplum, ubi non Lineolis, ut priori casu, sed Punctis superinducuntur Figuræ Mathematicæ. Nam si placet, vel Scalenis, vel Rhombis, vel Conis, Pyramidibus, aut etiam Cubis, Punctorum Scripturam innumbrare licet, atque ita sub hisce Figurarum formis, egregiam sententiam aliquam, aut quæcunque verba, parieti inscribere, ac Posteritati legenda, considerandaque exhibere, aut in publico constituere poteris. Cujus rei inventionem, sibi idem Walchius, pag. 201. ad 208. adscribit: atque aliquot Exemplum, in d. Dec. fab. 9. adfert, quorum ductu, usus tui gratiâ, simile comminisci volumus Exemplum, sequenti Schemate: hoc tamen observato, quod Triangulorum anguli, Puncta indicent, ad istam rationem, quæ tradita est Cap. 9. in Modo ejus Primo: Sic fiet, ut facile sequentem sententiam: Bonus Dux debet habere rationem, non reddere: inde retexere queas.

Sequitur Tabula.



* *

* * *



Ff 2

CAPUT

De Reformatione punctorum, per
artificium Picturæ.

Igurarum istarum, de quibus cap. præc. Superinductionem vincit sequens, non minus elegans sed & mirabilis magis ratio, qua Puncta illa varia, Picturæ artificio, in oculos Animalium, Solis & Lune, in stellulas, in fructus Arborum transformantur. Ità Vigenerius, pag. 258. ad 262. Puncta, que ad dispositionem c. 9. hujus Libri collocata sunt, Luna & Stellarum oculis, & alio commento fructibus frondosarum Arborum obumbravit & occultavit. Walchius verò & Solis & Animalium & Piscium oculis, Puncta, ad istam in c. 9. contenti Primi Modi dispositionem, magis eleganter & artificiosè occultavit, adeoque sibi soli inventum hoc adscribere ausus est, dum pag. 206. ita inquit: Hanc rationem, ex nostro itidem ingenio depromptam, prioribus adjecimus, nulli unquam visam hyeroglyphicis non ablimilem, sed illis multo firmiorem, ac certa quædam atque articulata verba inferentem, quam tibi hic ob oculos ponimus, ingeniosè illud ut inquiras, & simile quid moliaris, ad domus tuæ parietis, cuiusvis rei argumentum, sub his Figurarum involucriis, inscribi & notari cures. Quare accipe sub hoc Venationis typo, cui nupèr interfui, egregium aliquod Philosophicum dictum, quo brevibus ac succinctis verbis, tota Ars conficiendi Lapidis Philosophici perspicuè ac verè docetur. Ergò quid emisistitijis suis oculis, hæc omnigenarum animantium, pro charâ vitæ dimicantium, promiscue turba loquatur, arrectis illisque geminis attende in Medusæis undis tinctis auribus. Ità ille: Ubi statim non tantum Typum variorum humanorum actuum, ac deinde Venationis exhibet; & in primo hoc Chymicum: Materiam tuam dispone, fœrum in matris uterum iterato reconde, fove ac regenera, tum occide: In altero verò sequentia: Ars inimicum non habet, nisi ignorantem; exprimit: sed etiam simulum Typorum Longum Catalogum necit: Vid. Ibid. p. 207. & 208. Nos, ne quid & hic desiderare possis, unius Schematis, Clavem & occultam rationem, insignis alicujus Cryptographici artificij exprimentis, intuitu, ea omnia, ubi scilicet & Arborum Fructus, Stelle, ac Syderum, Hominum, Animalium, Volucrumque Oculi loquantur, exhibemus.

† † † †

At priusquam de Punctorum hac dispositione & inumbratione planè abeamus, repetitam hic volumus censuram Walchij, quam totidem verbis ex ipso descriptam, sup. sub Ec. II. tradidimus. Sed nequè præter-

†††† eunda

† † † †



Lucas Kilian. sculpsit.

ennda duximus, præclara ejusdem Walchij verba: *Quæ ille, (postquam ad dispositionem Punctorum, quam in secundo Modo, cap. 9. & initio c. 11. descripsimus, monuisset & ostendisset, licet confusè Puncta illa, nulla quæ ordine in arcam istam conjecta atque inspersa imprudenti videantur. Exquisitissimâ tamen ratione, & valde concinno ac congruenti ordine, collocata, singula singulis respondere, ac certissimum bis & indubitatum sensum atque articulata verba subesse) hunc in modum, pag. 199. subnectit*

» Hinc, inquit, conjecturam cape, & planè persuasum tibi habeas, in
 » ter homines & in rebus his vilioribus ac ludicris, cum talia nobis e
 » veniant, ut quæ consula putamus, sæpè accurratè distincta sint.
 » Quod nec totius Universi Conditor Optimus & Maximus ille (qui
 » nihil unquam frustra & inordinate, aut sine causâ, sed optimo or
 » dine, ac symmetriâ pulcherrimâ, cuncta fecit ac disposuit) rutilan
 » tia ac fulgidissima illa corpora, Stellas putâ, nullâ cum ratione nec
 » ordine, augustæ illi firmamenti plagæ, infixit, temere vè dissemi
 » nârit (ut quidem non magis confusè cælo inspergi illas potuisset, &
 » minori diligentia, superiori illi Mundi machinæ, omnis generis
 » asteriscos, lua quàm versò colonus agro semina committit, archi
 » tectum illum in se invisse, primo obtutu, imprudenti videntur) sed
 » maximo & admirando potiùs, nobis incompræhensibili, hæcenus
 » quæ hæud observato ordine, distinxerit concinnaveritque. Cum
 » Planetarum præsertim cursus, quos erraticos vocamus, nequaquam
 » erroneos sint, ac dubijs passibus agantur, sed illorum consideratio,
 » in maximam, optimos quosquæ & qui aliquâ corporum illorum,
 » cælestium contemplatione afficiuntur, admirationem rapiant, di
 » ctorum syderum dùm constitutiones, officia, apparitiones, quas
 » nos incrementa vocamus: miraculosam item dispositionem, cur
 » sus certitudinem, conjunctiones, virtutes atque effectus conside
 » rant, & ob oculos sibi ponunt, erectos quotquot ad sidera vultus
 » tollunt. *Hæcenus Walchius, qui in eo, quod de Scripturâ stellarum
 » asseruit, astipulatorem habet etiam Petrum de Aliaco, Ep. Cameracen
 » sem, postea R. E. Cardinalem, in Lib. de Concordiâ Theolog. &
 » Astrolog. Veritatis, dum ita disserit: Nihil magni, inquit, in hoc
 » Mundo evenit, quod non habeat testimonium aliquod in cælo.
 » Est enim Cælum velut quidam Liber, manu Dei scriptus, in
 » quo tanquam Literas legibiles, Stellas
 » Cæli posuit.*

CAPUT XXVII.

De Connotatione Cifrarum seu Punctorum in genere.

Hæcenus dictum, ibi Ciphra per se significant, licet prò majori obfuscatione, alia res quandoquæ ijs accedat. Nunc, ubi non nisi cum Literis significant, sequitur videre: quod jam supra cap. 1. fieri innuimus, Connotatione, quæ Punctis tantum expeditur: De quorum officio, quod hæcenus habent ulteriori, nunc videntum. Ubi notandum est, etsi Puncta & Literis & Cifris sæpius accedant, ut passim Lib. 5. & hoc 6. depræbentur, id alio tamen respectu fieri. Ibi enim non habent rationem significandi aut designandi Literarum, sed Clavis aut ordinis, quò Literæ diversim collocatæ officio funguntur. Hic verò aut designant vel referunt in cumulo & acervo Literarum, Literas significantes: aut significant variâ appositione unâ cum Literâ, quæ Clavis vicem refert per se, aut ad structuram alterius Orationis. Ex quo non obscurum est, circa hanc rem triplicem quoquæ dissectionem desiderari, quarum Prima consistit in Punctorum Connotatione, ad designandas certas Literas: Secunda, in Connotatione Punctorum per Clavem: Tertiâ in Connotatione figuratâ, ad structuram externæ Orationis aliquid. Caterum Connotationis verbo, & hic & infra uti maluimus, tum quia cum Literis, hic simul sit Notatio, tum quod Adnotationis verbo posset in strictiori significatione tantum utamur: vid.

cap. 33. & ultimum hujus Libri.



De Connotatione Cifrarum, certas Literas, in cumulo Literarum designante.

Rimus Modus est, ut præcedenti Capite innuimus, ubi Punctis in acervo & cumulo Literarum, aliam quamlibet sententiam præferentium, certas Literas designamus, quibus secreta intentio continetur. Nectantur Punctis hic procedimus, sed etiam alijs Notis, veluti sunt Musicales. Punctis contingit, quando in aperta aliqua oratione, sive ea scripta sit, sive typis excusa, Litera quadam ad significandum, per connotationem destinatur: ceteris ociosis manentibus. Et quidem ita per Puncta, ut in Libro impresso, aut alia Scriptura Amico transmittenda, ea figantur ad Literam, quæ ex instituto significare debet. Quâ in re, si de plano procedere velis, instructione ulterius non indiges: Si placet Exemplum vide apud Schvnter: pag. 199. Sed si palpus obtrudere placet, fac ita progrediari, ut aut orationis tuæ secreta verba, in duos ordines Literarum partiari, atque hinc ex primo, mox ex secundo ordine, Literas in Libro, fortuito ordine occurrentes, aut etiam ex composito, hac vel illa pagina vel lineâ electâ, signes.

Quod jam de Connotatione ad Literas diximus, idem evenire potest, si adhibeatur Connotatio ad quasi Literas seu Notas, quæ nimirum Literas representant.

Modus hujusmodi sine suspitione sanè occultus, ad Libros Musicales quatuor Vocum, & per eos expeditur. Res ita se habet: Memineris primi instituti Comitissæ Oetingensis, quod Ille Tabula c. 14. Lib. 5. variam applicationem monstravit: uti colligere est, ex c. 19. h. Libri: ac finge Discantum primo loco: Altum secundo: Tenorẽ tertio: ac Bassum quarto loco ad Tabulam stare. Secreto transposito, si prima Litera sit H, constitutum tibi sit, Connotationem faciendam esse in Basso & Alto: Ad illos enim Satellites, respicit Litera H: Connotatio verò sum statim fiet, ut quæ prima Nota occurrat in Basso, ea notetur vel asterisco, aut minio, vel alio rubro sive viridi liquore. Deinde eadem ratione notetur in Alto, non prima sed secunda Nota Musicalis: Sic Litera O exprimenda, spectat tunc Discantum tunc Bassum, & Connotatio ita instituetur, ut in Discanto tertia, & in Basso, quarta notetur Litera. Itâ Litera D, Bassum & Discantũ: Litera I, Discantum & Tenorem, & denique Litera E (quibus omnibus vox HODIE absolvitur) Discantum & Discantum: Et notanda veniunt in Basso quinta, in Discanto 6. 7. 9. & 10, in Tenore verò 8 Nota Musicales, in eo subiecto, in quo ordo id fieri, exigit. Factâ hac Connotatione, conscius facile, quæ Litera tacite designata sit, mediante Tabulâ est cogniturus.

Est præterea egregius hic quoque pertimens Modus, ubi Connotatio fit quidem ad Literas, sed ijs expeditur sine Punctis, per structuram orationis. Is descriptus latet inter Modos nostros Lib. 9. c. 5. in f. sub tit. In sequenti Corollario, vers. Læddia: Quem si enucleare placet, uteris dictâ Rubricâ: In sequenti & c. loco Clavis: nec dubitamus, si animum intenderis, quin cum eâ, in dictâ rei cognitionem venturus sis.

De Connotatione cum Clave.

Sequitur Alter Modus Connotationis, qui Notatione ad Literam, vel alium quempiam Characterem fit. Hic itidem non admodum difficilis est, & cognoscitur Tabulâ inspectâ, quæ hujusmodi à Vigenerio, pag. 271. b. proponitur.

| |
|---|
| A | B | C | D | E | F | G | H | I | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | V | X | Y | Z |
|---|

Si enim Litera Punctus exprimenda sit, è posteriori ordine (Ducimus Litera semper conjunguntur in hac Tabulâ, tum differentia loco, vel Litera Z, vel alius Character est præponendus. Sed hanc simplicitatem, ita vestire licet, accessu cuiusdam Transpositionis Literarum; quo factò apparere talis scriptura potest, ac si esset è fragmentis Festi, vel alterius cuiusdam mutilati Scriptoris aut Sculptoris. Res verò ita expeditur: In memoriam tibi revoces Schema illud transpositorium Alphabeticum, Tabula, quæ habetur, c. 12. Lib. 5. subiectum, Secundum quod instituitur mutua Transpositio aliquot Literarum quotquot volueris. Mox ex præcedentis Schematis præscripto interjiciantur Puncta, unam vel aliquot Literas exprimantia & c. Exemplares clarior fiet. Sit Secretum: Amicus certus, in re incerta cernitur. Hic priores tres Literas, si ita placet (Nam & pauciores & plures, sumere licet) ad Alphabetum Transpositorium, mutuo transpone: Quarta Litera, quæ hic est C, quia invenitur prior in cellula septimâ, octo punctis, mox representanda venit: Et sic cum reliquis, mutua vice perges: atque exinde ejusmodi consurget structurâ. Mat..... lhorz..... lhtbz.... rtboz... eimoz.. eb... iz... e. Hanc rationem si placet, ita variare vales, ut Litera transposita seorsim Secretum constituent, & deinceps Puncta, aliud secretum inferant: E.g. hac sententia: Maledicta spreta exolescunt: si irascaris agnita videntur: per Literas transpositas: Sequens verò: Omnibus in rebus, molesta est semper Expectatio, per intermixta puncta, ita occultè est scribenda: Am... ur..... pz..... to... im..... hz... dz..... e... tz..... iz..... mz... ro..... hz... cz..... u..... r..... h... oz... lz..... bz..... ih... tz... tz..... ez..... mz..... hz... om... ez..... tz... hz... mz... tb..... tz..... iz..... mz... lt..... pz..... rb... iz..... l... e... z.

De Connotatione Figuratâ ad aliquam externam Sententiam per Transpo- sitionem Rectam.



Ertius Connotationis Modus, qui nunc sequitur, uti elegantior est, ita latius patet prioribus. Non enim tam simplici ratione, sed magis artificiali perficitur, & insuper Transpositionem, quandam conjunctam secum habet. Secundum quam tripliciter hic procedimus, ratione nimirum Transpositionis aut Directæ, aut Obliquæ aut Invertæ. Primus Processus ita habet: Primo eligenda, quævis sententia aperta seu oratiuncula, quam nihil interest, quemcumque scire: Cui scriptioni signa apponenda, quæ inserviant Transpositioni Secreti. Contingit enim & hic quadam Transpositio, sed ea, quam tantum conjicere licet, ex indicijis Punctorum, vel etiam similium Ciphrarum, ad Tabulæ cujusdam dispositionem collocatarum. Quemadmodum verò Aperta Transpositio, de qua toto Lib. 5. præcedenti actum, triplex est, veluti, Transpositio propriè sic dicta: Transpositio Obliqua & Transpositio Artificialis: ita hic Modus, secundum istas tres species subdividitur. Fit enim ut per appositionem Punctorum, vel Simplex, vel Obliqua vel Inversa Transpositio inducatur. De primo autem, ubi Puncta simpliciter transponuntur, hoc Capite agemus: De reliquis in duobus sequentibus. Ratio verò occultandi, in hoc Primo Modo ponitur in dispositione apta sequentis Tabulæ: Ipsa occultatio, in velamento externa alicujus sententia seu orationis, quæ oculis subjicitur, eò fine, ut beneficio tum Clavis seu Punctorum, tum Tabulæ, conjicere possis, quanam Litera & quomodo ad insinuandum Secretum, transposita hic intelligantur. Ex quo patet differentia quadam Materialis, hujus, tum & sequentis Modi, quod hic non tam ponatur, uti fit in reliquis, sed conjiciatur Transpositio. Sed præmittemus in intelligentiam hujus rei Tabulam, quam Vigener. in d. Ti. de Ciph. p. 280. a. tradit, ita fabricatam:

* * *

Hac Tabula constat Alphabeto sedecim Literarum, quæ octo capsulis includuntur, & secreto themati concinendo inserviunt: adeoque sunt Literæ, quæ transponi intelliguntur, reliquarum Literarum potestate, in has præcipuas transfusâ, de quò sup. Lib. 5. c. 10. diligentius explicavimus. Clavis etiam, in ipsâ Tabulâ continetur, quæ hic sunt Punctum & duo Puncta, in qualibet regione, ut vides, occurrentia: Reliqua verba Tabulæ, applicationi Clavis serviunt. Subiecta sententia, quæ oculis exponitur, est velamen, quo tegitur Secretum transpositum. Usus verò Tabulæ con-

sistit

* * *

| | | | |
|---------------------------------------|------------------------|------------------------|-----------------------|
| post primam
literam deno-
tatur | post secundam
deno- | post tertiam
deno- | post quartam
deno- |
| B | P | A | E |
| post quintam
deno- | post sextam
deno- | post septimam
deno- | post octavam
deno- |
| L | S | M | N |
| | | D | T |
| | | C | H |

Tollimus è medio fatis urgentibus
omnes, Et traheamus quò nos ista
peracta vocat. Jam mala finis
sem letis sed credula vitam. Spes
fuit et melius cras fore, semper
asp. for

versus inventa, monstrat illam Literam, quæ post septimam Literam, sententia aperta, sequitur, subjacere Transpositioni, quæ hic scilicet, in sententia apertâ, reperitur Litera R. Ut verò intelligaris ab Amico, Clavem te adhibere oportet, quâ ille ad referendum uti possit. Adnotes igitur ad Literam inventam, vel unum vel duo Puncta, prout Litera, juxta Tabulam exigit. Veluti pro ratione subiecti Exempli, supra vel infra Literam R, appones duo Puncta. Ità namque eveniet, ut pro R ita notatâ, accipiendâ & intelligendâ sit T. Sic sequens Litera secreti thematis U, quæstâ, & in Tabulâ inventa, monstrat Literam eam, quæ post quatuor Literas, in sententia apertâ sequitur, & ibi Litera I reperitur, esse pro Transpositionis intellectu, supra vel sub notandam. Et sic pergas, reliquas secreti thematis Literas, Amico insinuare. Observandum autem quòd primò incipias, infra Literas subnotare Puncta, donè ad finem perveneris: postea superius Puncta apponere potes. Ita enim videtur, ad occultandum esse tutius, quàm si prius, superius Literæ notentur, licet aliàs nihil intersit. Quòd si minus commodè Punctis te usum pates, pro Clavè, duo Alphabetâ, tum inter se, tum ab ociosarum Literarum Alphabeto, diversa figurâ tibi constitues, quò Literas transpositas, certo discrimine picias, Amicus observare & discernere possit.

Sapienti satis.

CAPUT

De Connotatione Punctorum, ad instar

Transpositionis Obliquæ factæ.

Ecundus specialis Modus contingit, Transpositionis Obliquæ, seu cuiusdam Transfusionis interventu. Ad modum scilicet Transpositionis Obliquæ illius, de quâ supra Lib. 5. c. 14. Ultimur autem hoc in Modo, Tab. primâ, c. 18. h. Libri. Et Numeri, qui vice Literarum Tabulam semiambiunt, positi sunt, non ut scribantur, nisi sit aliâs, veluti supra in d. c. 19. & 23. innuimus: Sed ut inserviant applicationi Punctorum; Quod ita ex doctrinâ Comitum Octingenfis, cui hunc Modum debemus, fiet. Eligatur primò oratiuncula, quamcumque volueris aut scripseris, plures dimidio Literas continens, quam secreta tua sententia habitura est. Cum enim ad exprimendam Literam Secreti, combinatis Literis vel quasi, hic scribendum sit, ut supra edoctus es, hinc semper binæ Literæ quoque requiruntur, quas exprimenda Secreti uni literæ destines. Sit ergo aperta Sententia, GUSTAVUS SELENUS: Secreta verò AUGUSTUS. Dehinc jam statim de Punctorum applicatione cogites, quæ talis est: Quamlibet Literam apertam, imaginère tibi, quatuor habere partes, superius; unam à dextrâ; alterâ à sinistrâ: atque inferius eodem modo, unam à dextrâ, alteram à sinistrâ: Deinde Punctis, has quatuor partes posse denotari. E.g. Omnes ille partes hujus Literæ P. ejusmodi quatuor punctis designantur; ut si Punctum ad dextram ita (P) jam superior dextrâ sita (P) superior sinistra; si sic (P) inferior dextrâ; si ita (P) inferior sinistra pars intelligatur. Denig. cognitū habear, quod appositus punctus superior dexter, numerum in Tabulâ primum; Superior sinister, numerum secundum; Inferior dexter, numerum tertium; Inferior sinister, numerum quartum referat & in Scriptione designet. Quibus ita cognitis, superius allatum Secretum ita rectè per notas transponendum est: Quia Litera A è transversalibus numeris, numerum primum, atque è perpendicularibus numerum quoque primum habet, hinc duabus Literis prioribus, G & U, aperta sententia, ad partem dextram, quâ numerus primus denotatur, Puncta apponenda sunt: Sic perges cum reliquis, & eveniet talis structura:

G U S P O T U S
S e e l e n u s . m o

Quod si placet à transversalibus numeris facere initium, jam variationem habes. Scias verò loco Punctorum scriptilium, Signis hoc artificium perfici posse; de quo suo loco, nempe Lib. 8. c. 9. vers. Huc quoque pertinet, &c.

CAPUT

De Connotatione, ad instar Transpositionis Inversæ institutâ.

Ertius Particularis Modus, contingit ad instar Modorum Transpositionis Inversæ, de quâ Lib. 5. c. 15. & seqq. Eadem enim dispositio Tabule interioris, & ad exteriora duo Alphabetâ sit Inquisitio Cifræ illius, quæ pro Transpositionis Notâ scribi debet. Hanc rationem invenisse, vel primus publicijuris fecisse videtur Joannes Walchius Dec. 9. Feb. p. 220. & seq. Ubi p. 222. ejus Usus, postquam docuisset, hic quidvis pro quovis scribi, & quamlibet sententiam secretam, cuilibet sententia apertæ substitui posse, commendat his verbis: Mirabile prorsus esse, hac ratione posse te, ex Oratione Dominicâ, Symbolum Apostolicum legere: Ex Epistolâ Johannis Paulinam: Ex commendatitijs Literis, inferre accusatorias: Latina scribere, & Gallica aut Græca audire. Quandoquidem ipsas hic quoque Linguas mentiri licet. Quod ad Tribemianum illud institutum, de quo Lib. 7. c. 12. dicitur, nonnihil pertinere videtur, ceteri ibi innuimus. Quo missi ad scopum pergamus. Tabulam ipsam non construxit Walchius, quam ita erutam, nos tibi præsentamus.

† † † †

In Alphabetorum minusculis Literis & Notis variegatorum structura, latet occultandi ratio; seu est instar Sere. Alphabetum majusculis Literis Perpendiculare, ad latus exaratum, foramen præbet, tum occultanda, tum referenda Sere: Alphabetum verò Superius seu Transversale, Clavis instar est, quod toties, ad magis fascinandum Lectorem variabile, quoties alio ordine Alphabetum illud variare, & variatum ad tabulas capsulas, collocare poteris. Usus sic addiscitur: Scribe primò apertam sententiam, quâ Lectorem seu Interpretem circumventum ac elusum vis: E.g. Omnia tunc bona sunt, Clausula quando bona est. Mox recto sit oratio seu sententia illa, quam ad Amicum instituis: V.g. Omnia bonando docilis solertia vincit. Scriptum igitur tuum jam exordire, & veram seu latentem sententiam, sub patente & fictitiâ Literâ exhibere: E.g. Scripturus voculam OMNIA, pro omnia, inquire in Alphabeti Laterali, Literam O. Hinc mōx in hac Litera hujus statione procurare, per omnes Literæ cellulas, donèc ad illud O perveneris, quod Literæ minusculæ superiori transversa seu capitali O, directè subjacet. Illud O, in singulari suâ Notâ insignitum (quod etiam quò ad figuram seu formam, absque notâ variari posset) exime, atque in Literas tuas fictitias, quas Tabellario tradere proposuisti, transfer: atque ita pergas cum reliquis

G g

†††† quis

† † † †

| | A | B | C | D | E | F | G | H | I | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | V | X |
|---|
| A | a |
| B | b |
| C | c |
| D | d |
| E | e |
| F | f |
| G | g |
| H | h |
| I | i |
| L | l |
| M | m |
| N | n |
| O | o |
| P | p |
| Q | q |
| R | r |
| S | s |
| T | t |
| V | v |
| X | x |

Omnia tunc bona sunt, clausula quando bona est.

quis Literis, & eveniet talis structura, uti Tabule subiecta, & suis Notis est insignita. Ubi hoc te monitum volumus, ut omni operâ & industria Puncta tua sic adornare satagas, ut quam minimo ac vix sensili corpufculo, in oculis occurrant. Sic enim cautius & absque suspitione, intentionis assequeris scopum.

CAPUT

CAPUT XXXIII.

De Annotatione Cifrarum Dissimilari-
um, solummodo designan-
tium.

D ultimum Modum pervenimus, ubi sepositis Libris, nulla alia vis & potestas Cifris reliqua est, quam tantum designare, quæ Litera, in Libris Secreti sit conscia, quæ planè Accidentaria est Literarum Substitutio. Quem Modum Annotationis voce insignivimus. Scimus enim Annotare, non semper significare juxta sive ad aliquid notare sive connotare: sed memorie causâ in Commentarium referre: Columella, lib. 12. c. 3. de re rusticâ. Adejus imitationem & hic strictim vocabulo utimur, ut nobis significet, designandâ causâ, in chartam vel piffolium quoddam referre. Ceterum hic Modus, longè vincit illam Connotationem, de qua sup. c. 28. hic, egimus: Tum quia hæc Annotatio, Librorum transmittendorum molestia caret, tum quia planè occultissima, siquidem interceptorem, Tabule designatorie Libri, illi quibus usi sunt conscij, lateant. Sufficit ergo hic, ut tam Scriptor, quam Lector, Librum ejusmodi in promptu habeat, quò seorsim facta consignatio se referat. Expediit verò hac ratione: Electo certo Autore & Libro, pramittatur numerus Pagina, huic addatur numerus Lineæ istius pagina: tandem numerus Literæ, quæ significare debet, quota in Lineâ fuerit, est assignandus, atque ita ordine Secreti Literæ, per tres numeros sunt scribende. E.g. Sit secretum: Medio tutissimus ibis: quod ita per con-
signationem relativam scribendum venit: 7. 2. 16. 7. 1. 6. 7. 1. 21. 7. 1. 27. 7. 6. 13. 8. 1. 6. 8. 2. 4. 8. 3. 5. 8. 4. 4. 8. 5. 5. 8. 6. 1. 8. 7. 7. 8. 8. 5. 8. 9. 4. 8. 10. 30. 9. 1. 20. 9. 6. 9. 9. 7. 6. 9. 10. 36. Variè autem hic Modus variatur: tum ratione numerandi Literas, in Lineis, vel à sinistro, vel à dextro latere: tum ipsarum Linearum & Paginarum, quas transilire licet, vel in ipsis nullum servare ordinem, hinc inde Literas excerpendo atque consignando. Sed & pro Numeris, alia signa substituere licet, veluti pro numeris Paginarum, Signa Zodiaci: Linearum verò, Gradus: Linearum denique Minuta. Denotabit ergo v. primam: 8. secundam, II, tertiam paginam & sic deinceps. Geminatum verò Signum v. v. decimam tertiam: 88. decimam-quartam & c. Triplicatum verò v. v. v. vigesimam quintam: 888. vigesimam sextam, & sic ulterius, paginam. Ex hisce Signis, Gradibus atque Minutis seu Scrupulis, Tabulam conficere poteris Astronomicam, ad Exemplum seq. Tabula, ubi prædicta Sententia: Medio tutissimus ibis, est consignata.

G g 2

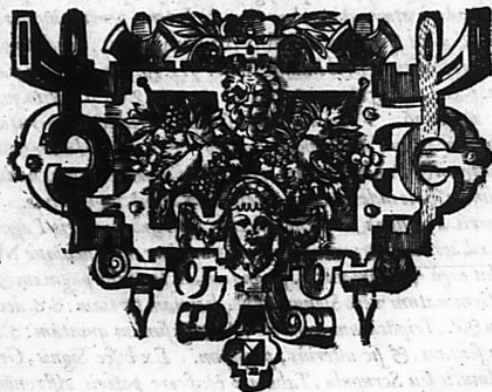
Delinea-

| S | gr. | \ | S | gr. | \ | S | gr. | \ |
|---|-----|----|---|-----|---|---|-----|----|
| 1 | 2 | 36 | m | 2 | 4 | m | 9 | 4 |
| 2 | 3 | 6 | m | 3 | 5 | m | 10 | 30 |
| 3 | 4 | 21 | m | 4 | 4 | 2 | 3 | 20 |
| 4 | 5 | 27 | m | 5 | 5 | 2 | 6 | 9 |
| 5 | 6 | 13 | m | 6 | 3 | 2 | 7 | 6 |
| m | 3 | 6 | m | 7 | 7 | 2 | 10 | 36 |
| | | | m | 8 | 5 | | | |

Delineavimus hanc Tabellam, ex Logistica Buteonis, excusæ Lugd. Batav. Anno 1560. paginâ 7. 8. & 9. per tres ordines: Nimirum per Signa, Gradus, & Minuta. Hoc iterum variare sic potes, ut non eò ordine, quò Astronomice ordinarunt Signa, accipias: sed ijs arbitrarium inducas ordinem: ut v. tibi non primum, sed 3. 8. vel 11. sit Signum.

Vide etiam de hoc Modo, Vigenierum nostrum,

pag. 208 & 209. differentem.



LIBER



LIBER SEPTIMUS, De SCRIPTIONE SYLLABARUM ET DICTIONUM.

TABULA Synoptica hujus Libri.

| | | | |
|--|----------------|--|---|
| Modi, è
Scriptionis
partibus
Formalibus
(vid. Tab.
2.) penden-
tes, vel spe-
diant ejus-
dem, | Elementa, h.e. | Literas, de quibus hætenus. | |
| | | Syllabas, (vid. Lit.
E. Tab. 2.) Et tum
Modi, c. 1. proce-
dunt ratione | Ordinisturbati c. 2. per { Diffeminatorem,
Potestatis permutatæ, c. 3. per Transpositionem.
Figuræ Subtraçæ { pro parte, vid. c. 4.
totaliter, c. 5.
Mixtæ, d. c. 5. |
| | | | Divulsionem & in-
terruptionem, quæ
fit { Diffeminatarum Dictionum Retroscriptione,
Superinductione { Vulgari,
Reconditâ,
Mediâ. |
| | | Dictiones, (vid. Lit. F. Tab. 2.) per
Permutationem, cap. 7. | |
| Sensum (vid. Lit. G.) c. 13.
& oriuntur Modi, ratio-
ne Sensus
Idioma, (vid. Lit. H.) & oriuntur, c. 16.
Modi, ratione hujus | | Notationem, c. 8.
quæ expeditur, per | Notationem, in spe-
cie sic dictam, { Literis Singularijs rectis,
c. 9. &
Inflexis,
Siglis.
Connotationem, c. 10.
Annotationem, c. 10. vel { Simplicem,
Adhibita Clave, c. 11.
Per alia verba, c. 12. |
| | | | Obscurandi, per Figuras Rhetoricas,
Invertendi, per Notas Grammaticales, c. 14.
Occultè ponendi, per Figuras Hieroglyphicas, c. 15. |
| | | | Mutati,
Interpolati Picturâ,
Notâ aliquâ perpetuâ expressi: c. 17. |

Gg 3

CAPUT

CAPUT PRIMUM.

De Occultâ Scriptione Syllabarum.



RX LITERIS PROXIME PRODEUNT Syllabæ, ex Syllabis Dictiones. Hæc igitur ijs Modis, quibus à Literarum Proprietatibus, Ordine, Potestate, Figurâ variè immutatis, Occultatio insitui poterat, penè per quinque integros Libros, absolutis, jam ad Syllabarum & exinde ad Dictionum officium & tegendi fallacias, est accedendum. Id quod præstemus, cum Bono Deo, pari industria, hoc Lib. septimo; Eâ quidem ratione, ut primò circa Syllabas, sermo nobis instituat, quas tùm Dictionum Tractatus subsequetur. Syllabæ sunt Literarum congeries certa, constituens hic partem Dictionis Secretæ. Et si una Vocalis, quandoquè Syllabam constituat, non tamen nisi abusivè Syllaba vocatur, & Monogramma appellatur, pari ratione, quâ Monosyllaba sunt Dictiones. Cum verò in Syllabis, quâ partem secretæ dictionis alicujus constituunt, Occultatio querenda sit, facillè intelligi potest, eam collocatam esse & deprehendi in eo, quando à communiratione Syllabarum ponendarum recedimus: Quod triplici sanè pariliquè; ac in Literis factum modo accidere potest. Nam aut ratione Ordinis, Syllabæ inversè scribi, spargi aut disseminari, & deniquè alijs ociosis superfundì; aut ratione Potestatis transponi: aut ratione Figuræ reformari possunt.

Quarum rerum applicationem, in sequentibus ad illum ordinem videbimus.



CAPUT II.

De Occulta Scriptione Syllabarum, per
Diffeminationem earundem: Diffemi-
natarum Inversionem, & ociofarum
Superinductionem.

Non attinet de Diffeminatione & Diffeminatarum Syllabarum retrofcriptione hic agere, cum res ex superioribus, quæ Lib. 2. de Literis diximus, plana sit. Cape modo Exemplum Diffeminationis Syllabarum, ad artificium illud, de quo supra Lib. 2. c. 6. vers. vel denique interveniente abaco &c. adornatum, quod ita sonat: Ferroxo, tuni, Enonan, Imdu, Ocisoror, nunc, rape, xitnoso, remman, utordi, marem, Adulcerumdu. Vel hoc esse poterit, distinctioni scribendi ratione: Di Mi Pem, Dum Bet Se Au Vix Test In Sum Ci Di Tem Prin Tum Quan Eum Con Ar Nus Nen Ci Ho Ci Nes Qui Præ Guic Ip Sint Po. Ubi bene observandum, sic Dictiones esse consciendas, quæ semper de Syllabis constare possit, uti hic factum vides. Reliqua petantur ex dicto loco. Sic Superinductio Syllabarum, ad Exemplum Superinductionis illius, quæ ad Solitariam Literam contingit, introducit, & ab eâ pendet & dirigitur: De quâ paucula adhuc, ut consuetudine de applicatione, attingemus. Tenendum enim, quod hæc Superinductio, fiat tripliciter. 1. Per Interpolationem simplicem alterius Syllabæ, dictione manente integrâ: ut sit, E. g. quando scribimus, pro Pater, Pabater: vid. s. Cap. 1. vers. per Interjectionem, Lib. 2. Quod tamen non ita crude in Scriptione, ac in Locutione fit, recipiendum: sed adhuc dolo implicandum est: puta, ut Litera Initiali & Ultima semper adiciatur vel consonans vel Vocalis: E. g. Apabâredero anonostedori æquali seleso &c. 2. Per Interpolationem magis intricatam, ita ut si dictio, quoad Syllabas distrahatur, & apponitur vel in fine vel principio. Litera vel Syllaba alia, uti docuimus sup. d. cap. 1. in vers. Aut (2) quando Dictionis. 3. Per Adscitionem tot Ociofarum Literarum, ut qualibet distracta Syllaba, cum illis Dictionem constituat. Quam rationem supra Lib. 2. c. 10. Comparationem Dictionum vocavimus. Exemplum huius Comparationis dedit Trithemius L. 1. Steganog: quod nos, solum & ductum ejus secuti, jam antè produximus, cap. 13. lib. 3. ubi videri potest.

CAPUT

CAPUT III.

De Syllabarum Transpositione & per
eam quærendâ Occul-
tatione.

Uod de Literarum Transpositione, Lib. 5. diximus, si adfectes id ad Syllabas applicare, idem manet artificium, nisi quod Syllabam scripseris: Qui Modus tamen magis ad revelationem Secreti, quam si continuò filo texeris structuram Transpositarum Literarum, pertinet. Quocirca eo misso, de alio modo cogitandum.

Is erit ad Tabulam quæ extat Lib. 5. c. 9. sic accommodandus, ut semper de Syllabarum Scriptione consuetudine: Quod ita fiet: Memineris illius applicationis, quæ cum Cifris, ad dictam dispositionem Tabulæ, peculiari distinctione Partium & Acierum scribendum esset, supra Lib. præc. c. 16. tradita. Denotabit ergo Litera P, Partem I: G, 2: I, 3: M, 4: T, 5: C, 6: B, 7: A, 8: D, 9: E, 10. Deinceps sequatur Ordo reliquarum Literarum, denotantium Acierum ordinem, ita ut VV referat 1: F, 2: H, 3: Z, 4: N, 5: L, 6: V, 7: O, 8: T, 9: Q, 10: R, 11: S, 12: X, 13: K, 14. Quo observato, si jam Partes & Acies signaveris, ubi scilicet in Tabulâ, Statio FER, E. g. continetur; Jam videas, tertio iterum stationem eandem, & annotabis statim Literam illam, quæ proximè à latere sinistro ei juncta est. Quæ quoniam in illâ Acie ad minimum quater notata recurrit, notanda venit una ex quatuor Majoris Ordinis seu Generalis Alphabeti Literis illis, quarum quælibet in quacunque Acie, agmen viginti quinque stationum ducit: veluti unaquæque Tabulæ pagina, & trina cuiusque pagine Acies satis docet. Fit autem hæc Notatio, aut puncto, aut commate, aut per colon, aut per semicolon (.:); ita ut Punctum primam; Comma, secundam; Colon, tertiam; Et Semicolon quartam Literam Alphabeti Majoris denotet: Idque distinctionis Syllabarum gratiâ; Cum alias potuisset ipsa Litera Transpositoria Generalis apponi, quod ex subsequenti usu elucidius patebit: E. g. Si Syllabatim scribendum, Der Kanst Ferdinand ist von Prag aufgebroch: Tum Syllaba Der ita redditur Glp, quia scilicet reperitur in secundâ Parte, ejusque Acie 6. & statione quæ annexam habet Literam P: Sub directione ibi Primo loco depræbente Litera Majoris ordinis per Punctum denotata. Monosyllabum (ita nunc placet pro nostro instituto declarando scribere) Kanst, quia quinque constat Literis, ideò KAT prius transponendum, eo, quo nunc dictum, modo. Reliquæ verò due Literæ SR, non hoc sed illo Modo exprime de veniunt, quem docuimus supra, d. c. 9. quandoque tribus, quandoque duabus literis, uti cuilibet placebit; Imò summa saltè, de Syllabâ superest Litera, tum vel una sufficere potest. Hæc itaque ratione residuis Literis transpositis, porro cum Syllabâ FER ita fac,

fac, ut cum Syllaba dec. Sequitur Syllaba DI, cum quâ eodem Modo per-
gendum, non attento quod duabus Literis constet. Eousque igitur sit
structura. GLP. mxa. coq121.

Atque hæc pro Scriptore, qui tamen adhuc quatuor quinque vel plu-
res ociosas Literas, ante vel post Syllabam terminatam potest majoris
fuci causâ interjicere; Pauciores non debet; quia una, duæ vel ad sum-
mum tres Literæ, habent interjectionis peculiarem rationem, quam modò
exposuimus. E.g. prior structura ita dilatur: Glp. agley mxa, coq121,
gdx &c.

Lector vero cognitis Literis Partis, Aciei, Stationis & adjuncta No-
ta, faciliè artificium resolvere potest. Quem etiam ex numero Notarum,
Syllabarum numerus, quot scilicet Syllabis Secretum constet fugere nequit.
Ubi expediret, ut cujuslibet Dictionis initium, majusculâ Literâ forma-
tur: ita quoque de Syllabis cujusque Dictionis, Dictionibusque, consilio
constaret. Caterum ne pro residuis interjuncta Literæ, sicut etiam ociosa ne-
gocium facessant, tenenda regula? Quoties inter duas notas intercedunt,
quatuor, quinque vel sex Literæ, tum posteriores tres, pertinent ad se-
quentem Syllabam; priores tres, duæ vel una, sunt pro transpositione res-
duarum Literarum prioris Syllabæ, ad Modum in Cap. 9. Lib. 5. præscri-
ptum faciendâ. Quotiescunque verò initio quatuor vel plures; vel in
contextu inter duas notas, septem vel plures reperiuntur Literæ, tum
omnes, quæ tres illas posteriores Literas, proxime notam posteriorem præ-
cedentes antecedunt, esse ociosas, statuatur. Quod si quandoque una vel duæ
tantum ab initio, & deinde inter duas notas, quatuor vel quinque Literæ
appareant, tum colligat Syllabam in primam aciem, cujusque Partis;
itemque primam vel secundam stationem incidisse. Nam Scriptio ita
variari quoque potest; ut si Syllaba, e.g. CI in dictione Civitas obtingat;
hæc quia incidit in primam Acie partis secundæ, & primam Stationem
ipsius Aciei, contenta esse poterit unâ Literâ Partis, cum suâ notâ &c. Sed
dum hæc variatione quis utitur, caveat tum immiscere ociosas, tum ut co-
magis, hoc novo glaucomate, confundat Exploratorem; tum ne tur-
bet Lectoris conceptas Imaginationes: Cum subsequenti

Syllaba loco nihilominus ociosa inter-
poni possint.

CAPUT

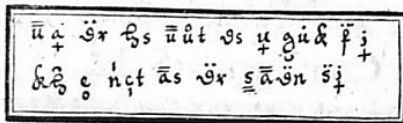
CAPUT IIII.

De Syllabicâ Occultatione, per Subtra-
ctionem Figurarum.

Ubi ductio Figurarum vel fiebat ex parte, vel totaliter, vel mixto
quodam modo: uti dictum Lib. 6. Ad eundem penè modum et-
iam cum Syllabis fit. Pro parte enim detrahitur Syllabis, vel
solâ Vocalium, vel simpliciter alterius alicujus Literæ omissione.
Sine Vocalibus ita scribunt Judæi, sine dispendio promptæ Læctionis.
In Græcâ, Latinâ & Germanicâ Linguâ, hujus Instituti difficile esse
& vix indagandam rationem, contra Isaac. Casaubonum, adductis
Exemplis, contendit Schvventerus in auctâ Stegan: p. 195. 196. qui hæc
dere videri potest. Simpliciter Litera detrahitur, alternatim unâ re-
tentâ, uti facile fieri intelligitur in Syllabis, quæ binis, quatuor aut sex con-
stant Literis. Sin verò tres habet Literas, jungenda Syllaba Dictionis,
& nihilominus alternatim progrediendum: quò fiet, ut non modò Prima,
sed quandoque Media, quandoque Ultima sit omittenda. Quæ Occultan-
ditio, non nisi beneficio certæ Tabulæ, & ad quamlibet Literam, per No-
tam aliquam apposita Clarvis, fieri potest. Quâ in re, nobis infervere po-
tuit Tabula, quæ alio fine & scopo, sup. Lib. 6. c. 32. est producta. Sit Ex-
emplum:

Van der Has wist das unglück sein
Kähen er nicht auß der Stauden sein.

Quod ita scribendum, juxta hoc artificium.



De cætero, hujus Connotationis quidam alij sunt Processus: Uti fieri in-
telligitur, quando significantes Syllabas in Scripturâ excerptando, con-
notamus Punctulis. Exemplum videre ex parte licet, apud

Schvventer. p. 204. quò te remit-
timus.

CAPUT

CAPUT V.

De occultâ Scriptione Syllabarum, per Cifrarum præsentationem.

Sequitur totalis & Subtractio & Reparatio per Substitutionem Signi Scriptilis. Qualis Substitutio directâ non datur. Est enim non negamus, quâdam reperiri, ut, hæc Nota 9, in principio Dictionis absolvit Syllabam Con; In fine vero Dictionis uti Uls legitur: Tamen inde occultationem sperare non possumus. Obliguam nimirum mediantibus Literis dari posse, jam Exemplum in c. 3. dedimus. Ad cujus imitationem Cifris Syllabatim occultè scribere possumus, adhibitis tùm Numeris Partium, Acierum & Stationis excluso Columnarum: Vid. c. 16. Lib. 6. tùm Notulis prædictis: Vid. c. 3. hic. Mixta fit Annotatio: Ubiquidem eadem ratione, loca Syllabarum annotare licet, ac suprà lib. 6. c. ult. factum: Sed dabimus hic longè elegantissimum Modum, satis nudè quidem à Jacobo Sylvestro, in Lib. de Ciferis propositum, à nobis verò aliquantulum expolitum. Primò in promptu sit congeries omnium Syllabarum, quam sequentem in modum, singulis Syllabis, numero peculiari singulariter appposito, penè integram tibi exhibemus. Ad numerum autem istum exprimendum usurpavimus Literas illas septem numerales, I. V. X. L. C. D. M. Quamvis communibus illis Cifris Numeralibus, consonatio aequè fieri poterat.

Vocales Solæ.

A. i. E. ii. I. iii. O. iiii. V. v.

Consonantes Solæ.

B. ii. C. iii. D. iiii. F. iiii. G. x. H. xi. L. xii. M. xiii. N. xiv. P. xv. Q. xvi. R. xvii. S. xviii. T. xix. X. xx. Z. xxi.

Consonantes Præpositæ Vocalibus.

| | | | | |
|------------|-------------|------------|----------|-----------|
| Ba. xii. | Bc. xiii. | Bi. xiiii. | Bo. xv. | Bu. xvi. |
| Ca. xvii. | Ce. xviii. | Ci. xix. | Co. xx. | Cu. xxi. |
| Da. xxii. | De. xxiii. | Di. xxiv. | Do. xxv. | Du. xxvi. |
| Fa. xxvii. | Fe. xxviii. | Fi. xxix. | Fo. xl. | Fu. xli. |
| Ga. xlii. | Ge. xliii. | Gi. xliii. | Go. xli. | Gu. xlii. |
| Ha. xliii. | He. xliiii. | Hi. xliii. | Ho. l. | Hu. li. |
| Ja. li. | Je. lii. | Ji. liii. | Jo. lii. | Ju. liii. |
| La. liii. | Le. liiii. | Li. liii. | Lo. li. | Lu. liii. |

Ma. lvi.

Ma. lvi.
Na. lvii.
Pa. lviii.
Qua. lxxii.
Ra. lxxiii.
Sa. lxxiiii.
Ta. lxxv.
Va. lxxvi.
Xa. lxxvii.
Za. lxxviii.

Me. lxxi.
Ne. lxxii.
Pe. lxxiii.
Que. lxxiiii.
Re. lxxv.
Se. lxxvi.
Te. lxxvii.
Ve. lxxviii.
Xe. lxxviii.
Ze. lxxviii.

Mi. lxxi.
Ni. lxxi.
Pi. lxxi.
Qui. lxxi.
Ri. lxxi.
Si. lxxi.
Ti. lxxi.
Vi. lxxi.
Xi. lxxi.
Zi. lxxi.

Mo. lxxi.
No. lxxi.
Po. lxxi.
Quo. lxxi.
Ro. lxxi.
So. lxxi.
To. lxxi.
Vo. lxxi.
Xo. lxxi.
Zo. lxxi.

Mu. lxxi.
Nu. lxxi.
Pu. lxxi.
Quu. lxxi.
Ru. lxxi.
Su. lxxi.
Tu. lxxi.
Vu. lxxi.
Xu. lxxi.
Zu. lxxi.

Vocales præpositæ uni ex Consonantibus.

Ab. cxii.
Ac. cxiii.
Ad. cxiiii.
Af. cxv.
Ag. cxvi.
Ah. cxvii.
Al. cxviii.
Am. cxix.
An. cxii.
Ap. cxiii.
At. cxiv.
As. cxv.
Ax. cxvi.
Ay. cxvii.
Az. cxviii.

Eb. cxii.
Ec. cxiii.
Ed. cxiiii.
Ef. cxv.
Eg. cxvi.
Eh. cxvii.
El. cxviii.
Em. cxix.
En. cxii.
Ep. cxiii.
Er. cxiv.
Es. cxv.
Et. cxvi.
Ex. cxvii.
Ez. cxviii.

Ib. cxii.
Ic. cxiii.
Id. cxiiii.
If. cxv.
Ig. cxvi.
Ih. cxvii.
Il. cxviii.
Im. cxix.
In. cxii.
Ip. cxiii.
Ir. cxiv.
Is. cxv.
It. cxvi.
Ix. cxvii.
Iz. cxviii.

Ob. cxii.
Oc. cxiii.
Od. cxiiii.
Of. cxv.
Og. cxvi.
Oh. cxvii.
Ol. cxviii.
Om. cxix.
On. cxii.
Op. cxiii.
Or. cxiv.
Os. cxv.
Ot. cxvi.
Ox. cxvii.
Oz. cxviii.

Ub. cxii.
Uc. cxiii.
Ud. cxiiii.
Uf. cxv.
Ug. cxvi.
Uh. cxvii.
Ul. cxviii.
Um. cxix.
Un. cxii.
Up. cxiii.
Ur. cxiv.
Us. cxv.
Ut. cxvi.
Ux. cxvii.
Uz. cxviii.

Vocales duabus aut tribus præpositæ Consonantibus.

Ab. lxxii.
Ab. lxxii.
Ab. lxxii.
Ab. lxxii.
Ab. lxxii.
Ab. lxxii.
Ab. lxxii.
Ab. lxxii.
Ab. lxxii.
Ab. lxxii.
Ab. lxxii.
Ab. lxxii.
Ab. lxxii.
Ab. lxxii.
Ab. lxxii.
Ab. lxxii.

Eb. lxxii.
Ec. lxxii.
Ed. lxxii.
Ef. lxxii.
Eg. lxxii.
Eh. lxxii.
El. lxxii.
Em. lxxii.
En. lxxii.
Ep. lxxii.
Er. lxxii.
Es. lxxii.
Et. lxxii.
Ex. lxxii.
Ez. lxxii.

Ib. lxxii.
Ic. lxxii.
Id. lxxii.
If. lxxii.
Ig. lxxii.
Ih. lxxii.
Il. lxxii.
Im. lxxii.
In. lxxii.
Ip. lxxii.
Ir. lxxii.
Is. lxxii.
It. lxxii.
Ix. lxxii.
Iz. lxxii.

Ob. lxxii.
Oc. lxxii.
Od. lxxii.
Of. lxxii.
Og. lxxii.
Oh. lxxii.
Ol. lxxii.
Om. lxxii.
On. lxxii.
Op. lxxii.
Or. lxxii.
Os. lxxii.
Ot. lxxii.
Ox. lxxii.
Oz. lxxii.

Ub. lxxii.
Uc. lxxii.
Ud. lxxii.
Uf. lxxii.
Ug. lxxii.
Uh. lxxii.
Ul. lxxii.
Um. lxxii.
Un. lxxii.
Up. lxxii.
Ur. lxxii.
Us. lxxii.
Ut. lxxii.
Ux. lxxii.
Uz. lxxii.

Vocales Vocalibus præpositæ.

A. cxlii.
E. cxlii.
I. cxlii.

Ae. cxlii.
Ei. cxlii.
Je. cxlii.

Ai. cxlii.
Ei. cxlii.
Ji. cxlii.

Hh

Ao. cxlii.
Eo. cxlii.
Jo. cxlii.

Au. cxlii.
Eu. cxlii.
Ju. cxlii.
Oa.

Oa. celxii.
Va. celxiii.Oe. celxii.
Ve. celxiii.Oi. celxii.
Vi. celxix.Oo. celxu.
Vo. celxx.Ou. celxii.
Vu. celxii.

Duæ vel tres Consonantes, præpositæ Vocalibus.

| | | | | |
|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Bda. celxii. | Bde. celxiii. | Bli. celxii. | Bdo. celxii. | Bdu. celxii. |
| Bla. celxii. | Ble. celxiii. | Bli. celxix. | Blo. celxx. | Blu. celxii. |
| Bra. celxii. | Bre. celxiii. | Bri. celxiii. | Bro. celxiii. | Bru. celxii. |
| Cha. celxxiii. | Che. celxxiii. | Chi. celxxix. | Cho. celxx. | Chu. celxx. |
| Cla. celxx. | Cle. celxx. | Cih. celxx. | Clo. celxx. | Clu. celxx. |
| Cma. celxxii. | Cme. celxxii. | Cmi. celxx. | Cmo. celxx. | Cmu. celxx. |
| Cna. celxx. | Cne. celxx. | Cni. celxx. | Cno. celxx. | Cnu. celxx. |
| Cra. celxx. | Cre. celxx. | Cri. celxx. | Cro. celxx. | Cru. celxx. |
| Cta. celxx. | Cte. celxx. | Cti. celxx. | Cto. celxx. | Ctu. celxx. |
| Dla. celxx. | Dle. celxx. | Dli. celxx. | Dlo. celxx. | Dlu. celxx. |
| Dma. celxxii. | Dme. celxxii. | Dmi. celxxii. | Dmo. celxxii. | Dmu. celxxii. |
| Dna. celxxii. | Dne. celxxii. | Dni. celxxii. | Dno. celxxii. | Dnu. celxxii. |
| Dra. celxxii. | Dre. celxxii. | Dri. celxxii. | Dro. celxxii. | Dru. celxxii. |
| Fla. celxxii. | Fle. celxxii. | Fli. celxxii. | Flo. celxx. | Flu. celxx. |
| Fra. celxxii. | Fre. celxxii. | Fri. celxxii. | Fro. celxxii. | Fru. celxxii. |
| Gda. celxxii. | Gde. celxxii. | Gdi. celxxii. | Gdo. celxx. | Gdu. celxxii. |
| Gla. celxx. | Gle. celxx. | Gli. celxx. | Glo. celxx. | Glu. celxx. |
| Gma. celxx. | Gme. celxx. | Gmi. celxx. | Gmo. celxx. | Gmu. celxx. |
| Gna. celxx. | Gne. celxx. | Gni. celxx. | Gno. celxx. | Gnu. celxx. |
| Gra. celxx. | Gre. celxx. | Gri. celxx. | Gro. celxx. | Gru. celxx. |
| Mna. celxxii. | Mne. celxxii. | Mni. celxxii. | Mno. celxxii. | Mnu. celxxii. |
| Pla. celxxii. | Ple. celxxii. | Pli. celxxii. | Plo. celxxii. | Plu. celxxii. |
| Pna. celxxii. | Pne. celxxii. | Pni. celxxii. | Pno. celxxii. | Pnu. celxxii. |
| Pra. celxxii. | Pre. celxxii. | Pri. celxxii. | Pro. celxx. | Pru. celxx. |
| Pla. celxx. | Ple. celxx. | Pli. celxx. | Plo. celxx. | Plu. celxx. |
| Pra. celxxii. | Pre. celxxii. | Pri. celxxii. | Pro. celxx. | Pru. celxx. |
| Sba. celxx. | Sbe. celxx. | Sbi. celxx. | Sbo. celxx. | Sbu. celxx. |
| Sca. celxx. | Sce. celxx. | Sci. celxx. | Sco. celxx. | Scu. celxx. |
| Sma. celxx. | Sme. celxx. | Smi. celxx. | Smo. celxx. | Smu. celxx. |
| Spa. celxxii. | Spe. celxxii. | Spi. celxxii. | Spo. celxxii. | Spu. celxxii. |
| Squa. celxxii. | Sque. celxxii. | Squi. celxxii. | Squo. celxxii. | Squu. celxxii. |
| Sta. celxxii. | Ste. celxxii. | Sti. celxxii. | Sto. celxxii. | Stu. celxxii. |
| Stla. celxxii. | Stle. celxxii. | Stli. celxxii. | Stlo. celxxii. | Stlu. celxxii. |
| Stra. celxxii. | Stre. celxxii. | Stri. celxxii. | Stro. celxxii. | Stru. celxxii. |
| Tla. celxxii. | Tle. celxxii. | Tli. celxxii. | Tlo. celxxii. | Tlu. celxxii. |
| Tma. celxxii. | Tme. celxxii. | Tmi. celxxii. | Tmo. celxxii. | Tmu. celxxii. |
| Tna. celxxii. | Tne. celxxii. | Tni. celxxii. | Tno. celxxii. | Tnu. celxxii. |
| Tra. celxxii. | Tre. celxxii. | Tri. celxxii. | Tro. celxxii. | Tru. celxxii. |

Consonantes præpositæ & postpo- sitæ Vocalibus.

| | | | | |
|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Bab. celxxii. | Beb. celxxii. | Bib. celxxii. | Bob. celxxii. | Bub. celxxii. |
| Bac. celxxii. | Bec. celxxii. | Bic. celxxii. | Boc. celxxii. | Buc. celxxii. |
| Bad. celxxii. | Bed. celxxii. | Bid. celxxii. | Bod. celxxii. | Bud. celxxii. |
| Baf. celxxii. | Bea. celxxii. | Bif. celxxii. | Bof. celxxii. | Buf. celxxii. |

| | | | | |
|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Big. celxxii. | Beg. celxxii. | Big. celxxii. | Bog. celxxii. | Bug. celxxii. |
| Bil. celxxii. | Bel. celxxii. | Bil. celxxii. | Bol. celxxii. | Bul. celxxii. |
| Bim. celxxii. | Bem. celxxii. | Bim. celxxii. | Bom. celxxii. | Bum. celxxii. |
| Bin. celxxii. | Ben. celxxii. | Bin. celxxii. | Bon. d. | Bun. d. |
| Bip. du. | Bep. du. | Bip. du. | Bop. du. | Bup. du. |
| Bir. du. | Ber. du. | Bir. du. | Bor. du. | Bur. du. |
| Bis. du. | Bes. du. | Bis. du. | Bos. du. | Bus. du. |
| Bit. du. | Bet. du. | Bit. du. | Bot. du. | But. du. |
| Ceb. du. | Ceb. du. | Cib. du. | Cob. du. | Cub. du. |
| Cec. du. | Cec. du. | Cic. du. | Coc. du. | Cuc. du. |
| Ced. du. | Ced. du. | Cid. du. | Cod. du. | Cud. du. |
| Cef. du. | Cef. du. | Cif. du. | Cof. du. | Cug. du. |
| Ceg. du. | Ceg. du. | Cig. du. | Cog. du. | Cui. du. |
| Cel. du. | Cel. du. | Cil. du. | Col. du. | Cum. du. |
| Cem. du. | Cem. du. | Cim. du. | Com. du. | Cun. du. |
| Cen. du. | Cen. du. | Cin. du. | Con. du. | Cup. du. |
| Cep. du. | Cep. du. | Cip. du. | Cop. du. | Cur. du. |
| Cer. du. | Cer. du. | Cir. du. | Cor. du. | Cus. du. |
| Ces. du. | Ces. du. | Cis. du. | Cos. du. | Cut. du. |
| Cet. du. | Cet. du. | Cit. du. | Cot. du. | Dub. du. |
| Deb. du. | Deb. du. | Dib. du. | Dob. du. | Duc. du. |
| Dec. du. | Dec. du. | Dic. du. | Dod. du. | Dud. du. |
| Dea. du. | Dea. du. | Did. du. | Dod. du. | Duf. du. |
| Def. du. | Def. du. | Dif. du. | Dof. du. | Dug. du. |
| Deg. du. | Deg. du. | Dig. du. | Dog. du. | Dul. du. |
| Dei. du. | Dei. du. | Dil. du. | Dol. du. | Dum. du. |
| Dem. du. | Dem. du. | Dim. du. | Dom. du. | Dun. du. |
| Den. du. | Den. du. | Din. du. | Don. du. | Dup. du. |
| Dep. du. | Dep. du. | Dip. du. | Dop. du. | Dur. du. |
| Der. du. | Der. du. | Dit. du. | Dor. du. | Dus. du. |
| Des. du. | Des. du. | Dis. du. | Dos. du. | Dut. du. |
| Det. du. | Det. du. | Dit. du. | Dot. du. | Fub. du. |
| Feb. du. | Feb. du. | Fib. du. | Fob. du. | Fue. du. |
| Fec. du. | Fec. du. | Fic. du. | Foc. du. | Fud. du. |
| Fed. du. | Fed. du. | Fid. du. | Fod. du. | Fuf. du. |
| Fef. du. | Fef. du. | Fif. du. | Fof. du. | Fug. du. |
| Fel. du. | Fel. du. | Fig. du. | Fog. du. | Ful. du. |
| Fem. du. | Fem. du. | Fil. du. | Fol. du. | Fum. du. |
| Fen. du. | Fen. du. | Fim. du. | Fom. du. | Fun. du. |
| Fep. du. | Fep. du. | Fin. du. | Fon. du. | Fup. du. |
| Fer. du. | Fer. du. | Fip. du. | Fop. du. | Fur. du. |
| Fes. du. | Fes. du. | Fir. du. | For. du. | Fus. du. |
| Fet. du. | Fet. du. | Fis. du. | Fos. du. | Fut. du. |
| Geb. du. | Geb. du. | Fit. du. | Fot. du. | Gub. du. |
| Gec. du. | Gec. du. | Gib. du. | Gob. du. | Gue. du. |
| Ged. du. | Ged. du. | Gic. du. | Goc. du. | Gud. du. |
| Gef. du. | Gef. du. | Gid. du. | God. du. | Guf. du. |
| Geg. du. | Geg. du. | Gif. du. | Gof. du. | Gug. du. |
| Gel. du. | Gel. du. | Gig. du. | Gog. du. | Gul. du. |
| Gem. du. | Gem. du. | Gil. du. | Gol. du. | Gum. du. |
| Gen. du. | Gen. du. | Gim. du. | Gom. du. | Gun. du. |
| Gep. du. | Gep. du. | Gin. du. | Gon. du. | Gup. du. |
| Ger. du. | Ger. du. | Gip. du. | Gop. du. | Gur. du. |
| Ges. du. | Ges. du. | Gir. du. | Gor. du. | Gus. du. |
| Get. du. | Get. du. | Gis. du. | Got. du. | Gut. du. |
| | | Git. du. | Got. du. | |

| | | | | |
|------------------|-------------------|-------------------|------------------|-----------------|
| Tap. mcccxxii. | Tep. mcccxxiii. | Tip. mcccxxiiii. | Top. mcccxxv. | Tap. mcccxxvi. |
| Tar. mcccxxvii. | Ter. mcccxxviii. | Tir. mcccxxix. | Tor. mcccxxx. | Tur. mcccxxxi. |
| Tas. mcccxxxii. | Tes. mcccxxxiii. | Tis. mcccxxxiiii. | Tos. mcccxxxv. | Tus. mcccxxxvi. |
| Tat. mcccxxxvii. | Tet. mcccxxxviii. | Tit. mcccxxxix. | Tot. mcccxl. | Tut. mcccxli. |
| Vab. mcccxl. | Veb. mcccxli. | Vib. mcccxlii. | Vob. mcccxlii. | Vub. mcccxliii. |
| Vac. mcccxlvi. | Vec. mcccxlvi. | Vic. mcccxlvii. | Voc. mcccxlviii. | Vuc. mcccxlv. |
| Vad. mccccli. | Ved. mccccli. | Vid. mccccli. | Vod. mccccli. | Vud. mccccli. |
| Vaf. mccccli. | Vef. mccccli. | Vif. mccccli. | Vof. mccccli. | Vuf. mccccli. |
| Vag. mccccli. | Veg. mccccli. | Vig. mccccli. | Vog. mccccli. | Vug. mccccli. |
| Val. mccccli. | Vel. mccccli. | Vil. mccccli. | Vol. mccccli. | Vul. mccccli. |
| Vam. mccccli. | Vem. mccccli. | Vim. mccccli. | Vum. mccccli. | Vun. mccccli. |
| Van. mccccli. | Ven. mccccli. | Vin. mccccli. | Von. mccccli. | Vun. mccccli. |
| Vap. mccccli. | Vep. mccccli. | Vip. mccccli. | Vop. mccccli. | Vup. mccccli. |
| Var. mccccli. | Ver. mccccli. | Vir. mccccli. | Vor. mccccli. | Vur. mccccli. |
| Vas. mccccli. | Ves. mccccli. | Vis. mccccli. | Vos. mccccli. | Vus. mccccli. |
| Vat. mccccli. | Vet. mccccli. | Vit. mccccli. | Vot. mccccli. | Vut. mccccli. |
| Xab. mccccli. | Xeb. mccccli. | Xib. mccccli. | Xob. mccccli. | Xub. mccccli. |
| Xac. mccccli. | Xec. mccccli. | Xic. mccccli. | Xoc. mccccli. | Xuc. mccccli. |
| Xad. mccccli. | Xed. mccccli. | Xid. mccccli. | Xod. mccccli. | Xud. mccccli. |
| Xaf. mccccli. | Xef. mccccli. | Xif. mccccli. | Xof. mccccli. | Xuf. mccccli. |
| Xag. mccccli. | Xeg. mccccli. | Xig. mccccli. | Xog. mccccli. | Xug. mccccli. |
| Xal. mccccli. | Xel. mccccli. | Xil. mccccli. | Xol. mccccli. | Xul. mccccli. |
| Xam. mccccli. | Xem. mccccli. | Xim. mccccli. | Xom. mccccli. | Xum. mccccli. |
| Xan. mccccli. | Xen. mccccli. | Xin. mccccli. | Xon. mccccli. | Xun. mccccli. |
| Xap. mccccli. | Xep. mccccli. | Xip. mccccli. | Xop. mccccli. | Xup. mccccli. |
| Xar. mccccli. | Xer. mccccli. | Xir. mccccli. | Xor. mccccli. | Xur. mccccli. |
| Xas. mccccli. | Xes. mccccli. | Xis. mccccli. | Xos. mccccli. | Xus. mccccli. |
| Xat. mccccli. | Xet. mccccli. | Xit. mccccli. | Xot. mccccli. | Xut. mccccli. |
| Zab. mccccli. | Zeb. mccccli. | Zib. mccccli. | Zob. mccccli. | Zub. mccccli. |
| Zac. mccccli. | Zec. mccccli. | Zic. mccccli. | Zoc. mccccli. | Zuc. mccccli. |
| Zad. mccccli. | Zed. mccccli. | Zid. mccccli. | Zod. mccccli. | Zud. mccccli. |
| Zaf. mccccli. | Zef. mccccli. | Zif. mccccli. | Zof. mccccli. | Zuf. mccccli. |
| Zag. mccccli. | Zeg. mccccli. | Zig. mccccli. | Zog. mccccli. | Zug. mccccli. |
| Zal. mccccli. | Zel. mccccli. | Zil. mccccli. | Zol. mccccli. | Zul. mccccli. |
| Zam. mccccli. | Zem. mccccli. | Zim. mccccli. | Zom. mccccli. | Zum. mccccli. |
| Zan. mccccli. | Zen. mccccli. | Zin. mccccli. | Zon. mccccli. | Zun. mccccli. |
| Zap. mccccli. | Zep. mccccli. | Zip. mccccli. | Zop. mccccli. | Zup. mccccli. |
| Zar. mccccli. | Zer. mccccli. | Zir. mccccli. | Zor. mccccli. | Zur. mccccli. |
| Zas. mccccli. | Zes. mccccli. | Zis. mccccli. | Zos. mccccli. | Zus. mccccli. |
| Zat. mccccli. | Zet. mccccli. | Zit. mccccli. | Zot. mccccli. | Zut. mccccli. |

Quelibet Syllaba, uti vides, habet Numerum appositum: Quo invento, Syllabae Numero venit designanda. In quo totum artificium reconditum est, hoc tamen observato, quod quotiescunque contingit, Syllabam, ultra duas Consonantes & unam Vocale, adhuc quartam & quintam constare, tunc Syllaba dividenda, ita ut trium priorum Literarum primus, deinde quartae vel per se, vel cum quinta concurrentis, investigetur Numerus. E.g. Si occurrat Vocula NUNC; investigetur Syllaba NUN, Numerus quo facta, Litera C seorsim suus quoque Numerus apponendus venit. Ita si vocula FRUS occurrit: Primò FR A investigetur, mox US inquiretur. Quibus sic praemis, si uisitis Numeralibus Cifris, uti velis, tum Notā, asterisco vel punctulo quemlibet Numerum ex Tabulā Syllabarum de-

promptum distinguere oportet, ad hunc vel alium modum; si hanc Sententiam e.g. occultare placet: Tu quod Jura volunt &c. 96 + 130 + 56 + 82 + 1370 + 216 + 37 + 29 + 168 + 74 + 173 + 172 + 169 + 126 + 83 + 1008 + 998 + 1392 + 1143 + 1137 + 1154 + 1154 + 1151 + 168 + 881 + 98 + 939 + 1 Sin jura Latini Numeris uti, quemadmodum in Tabulā vides factum, tum Literas minusculas efformes: quod eo tibi inservire potest, ut, si distinctionis gratia non Numerales Literas ante vel post quemque Numerum, interposueris, quod subinde faciendum est, magis ita eludatur Interpres, dubiusque relinquantur, Numerisne, an Literis transpositoris res peragatur. Exemplo sit, sequens Jure Consultorum Regula, quae extat in l. cum pater 77. §. Titio 31. de Legat. 2. Fraudem non committitis, qui se plus, quam alterum diligit; ad hanc normam & formam, ita obiecta: Ccccxlifcxxxixlunipmxxlkdunemxxixhmcxxxixfclixqmcxxiulxxxxiiteccc lxxxixunimcxxxunfclixocxibmcxcuixxxxunlxfccclix. Sed & ulterius, has ipsas Numerales Literas, in alias fictitias Numerales, eo quo dictum supra, Lib. 5. c. ult. est modo, transpone. Nē etiam nimium excreseat Numerus Literarum Numeralium, in certas paginas, has Syllabas distribues, & singulis paginis, viginti saltem Syllabas deputes: Unde viginti tantum Notis vel Literis opus habebis: quae omnibus paginis inferrent: Has Paginas verò, singulari aliqua Notā exacte signes, vel Literis non Numeralibus, ut sciri possit, quam Syllabam Litera illa Numerales, singulis paginis subinde recurrentes, nunc in hypothesis designent.



De occultâ Positione Dictionum, per
Disseminationem, Disseminatarum Inversionem & aliarum Ocio-
farum Superinductionem contingente.

P Aulatim à Literis ad Syllabas progressi sumus, ut tandem in
Dictionibus desineremus; de quarum occultatione, nunc agen-
dum. Ea contingit vel Interruptione Ordinis, vel Permuta-
tione, vel Notatione Dictionum. Interrumpimus vel Dis-
seminando Dictiones per se: vel disseminatas Retroscribendo: vel ipsas
Dictiones Ociosas Superinducendo. Disseminatio Dictionum per se,
feri potest ad dispositionem Disseminatarum Syllabarum; (Sup. c. 2. h. lib.
in pr.) Ut verò hac Simplex ratio, eò magis tegatur, Altero illo Retroscrip-
tionis Modo, vestienda erit, ad hunc modum constituto ejusmodi artificij
Exemplo: Aser Osasles Ynoux Aneyerdi Aniek Aneruabs Idnus
Ahcise Gremazlesâ Pfade Inedrovvs Edniky Otlevvu Ohconnede
Ofniatipaca Peihlap Ulhase Ofeneir Leiso Eruze Ethcarbegk Oh-
cand Sbievvy Amig Etahu Unegarteguzy Anedy Anednutia Ale-
gidnebel Stegruvvres Unebegebi Enier. Ubi scias Secretum hoc, præ-
ter Disseminationem & Retroscriptionem, etiam alio adhuc constare arti-
ficio. Cum enim Germanici Idiomatis Dictiones, ob concursum præsertim
plurium Consonantium, & geminationem earundem, quibus nonnulla Di-
ctiones desinunt, in Dictiones bene sonantes se inverti non sinant: Et reli-
quarum Dictionum Inverso, adhuc facilius depræbendi possit: Inde tum
initio tum fine, Vocalis aut Consonans ipsi Superinducitur, uti hic vides fa-
ctum. De quo Superinductionis genere hoc ipso Capite, mox agemus. Sequi-
tur ita breviter delineatis Disseminationis & Retroscriptionis Modis, Su-
perinductio Ociosarum Dictionum, vel quandoque etiam Literarum.
Hanc ita distinguemus, ut nobis alia sit Vulgaris: alia Recondita; alia Me-
dia. Vulgaris penè non indiget peculiaribus præceptis: Et ex Exemplis,
quæ supra Lib. 3. c. 14. ex Trichemij Steganographiâ adducta sunt, di-
judicanda est. Cujus generis plura Exempli, Schvventerus pag. 213. us-
que ad p. 219. suppeditat: Quò, quia res facilis est, te remittimus. Recon-
dita Occultatio est, ubi singulari artificio Dictiones occultantur. Quod ar-
tificium, quomodo procedat, ad explorandos profectus tuos, quos in hac
Arte feceris, in Exempli Sexti nostri Modi, Lib. 9. cap. 5. infra extantis,
traditum enucleabis. Media ratio hic occultandi est, quando Dictiones re-
troscribimus, & tum in fine & initio Ociosam unâ vel duas Literas, ipsam
Dictionem flezentes apponimus. Exemplum, quod hic etiam quadrat, jam
hoc Cap. sup. adductum, uti monuimus. Caterum quia Dictiones veras,
bac ratione prò fictitijs venditantur, hinc fictitiæ alia ociosa Dictiones, va-
riè & penè ad libitum, interijci possunt, cum facile abjectis ociosis, vera
Dictiones internoſcantur. Vid. Modum nostrum primum j. lib. 9. c. 5.

CAPUT

CAPUT VII.

De Permutatione Dictionum
quarundam.

S Equitur Alterum Occultationis Genus, quo Dictionum fit
Permutatio: Contingit, quando varijs fabulosisque Vocibus
aut Dictionibus pro veris, scriptum involvimus. E.g. Si Regem,
Apollinem: Galliam, Scorpionem: Hostes, Caudam vocamus:
Item si Muscas prò Militibus: prò Decade, Unitatem: Et prò Interficere,
Osculari ponamus. Ut si ejusmodi Epistola, ad Amicum adornanda sit,
juxta solum Portæ, p. 129. Scito Regem consueto itinere, ad suam se-
conferre Urbem, & Galliâ, longè veritum hostium insidias, nè pro-
datur. Noscit enim eos sibi fore infestos. Namque sese Sceptrum
perdidisse, Civitatem depopulari, & omnes in sui exitum conspire-
rare. Nonaginta Milites, qui Castris portam custodiunt, necabun-
tur: Eaquæ primò captâ, facile traducto Exercitu, ac strato ponte,
Arx capietur. Clasis enim secundo vento concitata, magnaquæ vi
remigantium, subibit portum: Capiuntur mulieres & homines:
Et Civitas funditus eruetur, ut nunquam erigatur. Ipse autem meo
nomine Tabellarium maçtato. Jam hac in talem formam, præunte
Portâ Lib. 2. Cap. 17. convertenda: Scito Apollinem, Signorum or-
dine, Leonem subire, longè à Scorpione, suæ vim caudæ noscens.
Sensit enim alium, sua lauro tempora præcingere, & monte potiri.
Osculabuntur tacite novem Musæ, quæ pendicibus præfunt: &
facile ad fontem deveniet. Undè montem totum perambula-
bunt. Veniet enim rapacium avium turba, secundâ aurâ: Sic
flores herbasquæ destruet: Fons ita exarescet, ut verear, neminem
posthac Poëtam, eò labra proluiturum. Tu verò prò me Tabel-
lionem osculator. Idem Porta, aliud ibidem Exemplum subneçit, ubi
illa familiarium & rerum necessariorum nomina, ad res familiares tra-
ducta, reperiuntur. Quod cui placet, ibi quis videre potest. Hoc
Genere servè Modo, in Satyricis suis Scriptis, & Eu-
phormio est usus.

MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE
MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE
MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE
MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE MSSE

CAPUT

De Dictionum Notatione. &c.

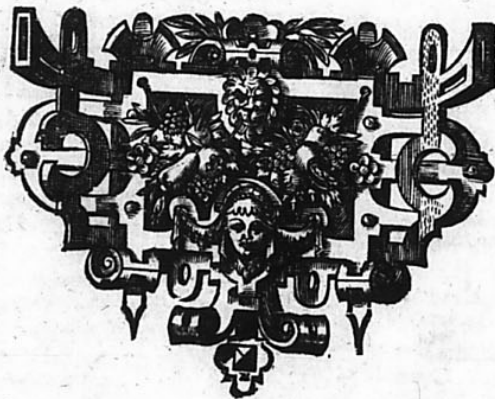


Andem de Dictionum Notatione, Connotatione & Annotatione nobis est differendum. Primo autem loco de Notatione, de qua semel exactius aliquid monendum, ne tanta Vocis generalitas, in qua hactenus ea usi sumus, confusionem pariat aut obscuritatem. NOTAS in genere describere possumus, quod sint Signa Scriptilia, quibus vel Literæ, vel Dictiones, vel Res significantur. Vocem in propria Significatione accipimus, non metaphorica, quæ Ignominiam denotat. Eodem sensu, Imagines vocantur, à Quintil. Lib. 11. c. 11. nunc Zifra dicuntur: Spiegel: de V. S. Turneb. Lib. 14. Adversar. c. 24. quæ ita ab Hebræo Zepher, quod est Scribo; sicut Cariad Zepher, b. e. Civitas Literarum, in Scripturâ Sacrâ, quod ibi Literarum studia florere, dicitur: Herm. Hugo, c. 28. in f. de Orig. Scribendi. Diximus, quod ijs significemus Literas aut Rem. Ex quo primò duplex differentia patet: Quod quedam Notæ, tantum sint & maneat Elementa, exhibeantque eas, quas quotidiè usurpamus ac in usu habemus Literas: Zifras & Characteres nominare solemus. Quâ significatione, utpotè generali, hic non utimur, sed ea pertinet ad præcedentem præsertim Librum. Hi enim Characteres, licet figurâ solitâ non sint Literæ, sunt tamen Literæ potestate. Ideoque istis non tam notamus, quam scribimus, quasi Literis. Quedam vero sunt Notæ, quibus non Singularias Literas, sed Dictiones, aut integrum Sermonem indicamus, quas Notas ita propriè appellabimus. Diximus præterea, quod sint Scriptilia Signa & Imagines. Quæ cum non sint unius generis, in Genera ea inquiremus. Quedam Notæ scribebantur Literis, quas Singularias vocant, ut S. P. Q. R. quæ antè sonabant, Salva Populum Quem Redemisti: Postea ad Romanam Rempublicam translata: Senatus Populus Què Romanus. Tales erant Notæ Judicariæ: A. Absolutionis: C. Condemnationis: N. L. Ampliationis: Sigon: Lib. 2. de Judic. 5. 22. Hæ & similes Notæ, sunt figurâ tantum Literæ, potestate verò Dictiones. Unde post Lipsium, Herm: Hugo, d. Tr. c. 18. sic distinguit Notas: In Notas non Literas, & in Notas, quæ sunt Literæ. Quedam verò proximè ex Literis sunt, & ad earum Figuram accedunt; ut sunt illæ Notæ Ciceronianæ (E. g. W pro Mundum:

M pro Modum) quæ cum etiam denotent Dictiones, cum priori penè coincidunt. Quedam ulterius non sunt Literæ, & propriè Sigla vel Sigilla dicuntur. Quæ de re Cujac: 12. Observ. 10. ut quando pro illis Literis S. P. Q. R. hanc Notam ponebant. Quedam porro, nec sunt Literæ, sed Integre Sententiæ Signa, quales sunt Notæ illæ Hieroglyphicæ. Habentur etiam aliæ Notæ, quæ Scripto censendo accedunt, ut

Notæ

Notæ Platonice & Grammaticorum, quas Isidorus vocat Notas Sententiarum. Denique quedam sunt Notæ, quæ tunc & ipsæ sunt Literæ: Ita Transpositoria Literæ, Notæ quasi sunt Transpositarum Literarum: Sic Dictiones permutatæ, Permutatarum Dictionum Notæ quasi sunt: vid. j. c. 12. hic. Hæc ut & alia Notarum genera, quibus adhuc ratione subiecti, quod Notas recipit & ijs utitur, ulterius distinguuntur, (quo de Herm. Hugo, in Tr. de Literis, c. 19. & novem seqq. videndus est) observari poterunt: Itâ tamen, ut ea quæ Cryptographiæ propria sint, separantur ab ijs, quæ huc non pertinent. Interim tenendum, hujus loci tantum esse, illud Notarum Genus, quod est Compendium Dictionum, quod propriè Authores appellant Notas. Quò facit elegans Notarum definitio Lipsij, in Cent. 1. ad Belg. Ep. ad Lels. 27. his verbis proposita: Quod sint Scripturæ quedam Compendia, cum verba non perscribimus sed signamus. Quâ definitione satis constat, illas Notas, Cypbras seu Characteres, quibus singulis, singulas exprimimus Literas aut Dictiones, cetera hactenus dictum, sub propria Notarum, de quibus nunc agimus, appellatione non contineri.



De Notatione Dictionum; quæ fit Lite- ris Singularijs Rectis vel Inflexis & Siglis.

Notis omnibus, Cap. Sup. recensitis, restant tantum Literæ Singulares, Rectæ, Inflexæ, & quæ proximè has accedunt, Sigla. Notandi id Genus, quod Literis fit Singularijs, constituit olim angustis terminis: Nec hodie quoque usu longè serpit: quin penè nostro instituto inutilis esse videtur, & intra cuiusquæ intima penetralia, si quæ usus adhuc quidam nunc supersit, abditur. Alterum verò per Signa, Sigla, varias flexuras & catenationes in immensum excrevit, ut teste Isidoro & Senecâ, horum Signorum omnium, contra actò digestoque numero & aucto, opus effectum quinque millium. Undè tandem extitit Ars Notaria: Cuius Origo antiquissima. Et si enim inventionem eius Latinis asignant, Isidorus, Plutarchus, Eusebius & P. Bembus Lib. 5. Ep. 8. ad Jul. 2. P. M. aut etiam Græcis, & in primis Xenophonti Philosopho & Historico, tribuit Lipsius, d. Ep. 27. Hermann. tamen Hugo, cap. 18. circa fin. Tr. de Scrib. Orig. tum auctoritate Pl. 45. v. 2. Lingua mea calamus Scribæ velociter Icribentis: tum indicio vetustissimarum Notarum Hieroglyphicarum, motus, longè antiquiorem esse indagandam tradit. Propagationem verò & auctiorem insignem Latinis non detrahimus. Sed an M. Tullio Tyroni, & alijs Libertis, an vero Patronis ipsis, Ciceroni, Senecæ, Mæcenati, adscribemus? Variant Authores: de quò videndus Lipsius, d. Ep. Usus est duplex, privatus & publicus. At postquam Iustinianus Imp. Notas illas publicas, Constit. de vet. iur. enucl. proscripsit, & in posterum, in conscribendis Juris Libris, ijs uti vetuit, cum publico isto usu, & privatus paulatim concidit, & Notæ ipse ita exoluerunt, ut fuisse magis, quàm quid fuerint, sciamus, inquit idem Lipsius, d. loco: Et ante ipsum P. Bembus, in d. Ep. 8. lib. 5. Inde non mirum, Plalterio Davidico, Notis istis Ciceronianis & Cypriani exarato, ejusmodi ex mera inscitia quandoquæ contigisse superscriptionem, Plalterium in Armenicâ Linguâ, cum tamen esset Latinum. Quod se in Bibliothecâ Argentinenfî ita reperisse & inscitum errorem, beneficio cuiusdam Libri, huiusmodi Notas Ciceronis & Cypriani exhibentis, statim detexisse, narrat Trithemius Lib. 6. Polygr. p. 600. Similis Codex, in nostrâ etiam nunc servatur Bibliothecâ. Nostra ætate, ad votum olim P. Bembæ, & J. Lipsij, prò utilissimâ Artereducendâ, Notæ Veterum Romanorum, Authoribus Tullio Tyrone, & Annæo Senecâ, ex tenebris eruit & publicè edidit Janus Gruterus: Quem Librum est, ut videas, & si placet, uteris eodem ad hoc occultè Scribendi Genus tibi comparandum. Nequè enim, ut hic plura, de eo addamus, instituti fert ratio.

De Connotatione & Annotationis Genere Primo.

Connotatio Dictionum eadem ratione, quâ sup. Lib. 6. c. 28. & hoc Lib. 7. c. 5. dictum, fieri potest. Quod Annotationem (vid. sup. Lib. 6. c. 33.) attinet, ea trifariam hic accidit. Aut enim 1. fit designatione Cifarum facili: Aut 2. designatione earundem operosiore: Aut deniquè 3. fit annotatione præcedentium & subsequen-
tium verborum. De primo Modo, hoc Cap. de posterioribus in sequentibus. Facilis designandi ratio, coincidet planè cum illâ, quæ suprà de Literis tradita est. Nam & Folium, & si opus est Facies vel Columna, Linea item & Numerus, quotus in Lineis reperitur, Signis denotanda & describenda sunt. Hoc interest, quod alia præterea Dictioni accidunt, ut Cap. seq. latius videbimus, cum contrâ Litera, semper sui similis sit & maneat. Hinc consultum est, ut ejusmodi Liber comparatur, qui & quotidiana contineat & copiam verborum ita abundet, ut diligenti perquisitione ejusmodi nomen & verbum inveniat & consignetur, quod Genere, Numero, Casu, Modo, Tempore & Personâ, Secretò respondeat. Nam si intentioni nostræ non conveniunt, evenire sæpè solet, ut Lector scriptorum intelligentiâ, planè frustretur.



De Secundo Genere Annotandi, per omnia Verborum & Nominum Accidentia.

Uia verò superior illa investigatio, satis imperfecta & manca deprehenditur. Ideo Jacobus Sylvestre, in libello Ziferarum, huic, quem modò indicavimus, defectui, comparatione tot Signorum, quibus Accidentia Nominum & Verborum quoque designentur, mederi voluit hunc in modum: Accidentia Nominum sunt tria; Genus, Casus, Numerus. Hisce Signa hac ratione attribuit, ut Genus Masculinum, A: Femininum, B: Neutrum, C designaretur: Sic Casuum primus sive Nominativus, D: Genitivus, E: Dativus, F: Accusativus, G: Vocativus, H: Ablativus, I: Et Numerus Singularis, K: Pluralis, L denotatur. Verbis accidunt, Genus, Persona, Modus, Tempus, Numerus, Participium, Gerundium & Supinum. Generis Signa sint Activi, M: Passivi, N: Personæ prima, O: secunda, P: tertia, Q: Modorum, Indicativi, R: Imperativi, S: Optativi, T: Coniunctivi, U: Infinitivi, V: Temporum, Præsentis X, Præteriti Imperfecti, T: Præteriti Perfecti, Z: Plusquam Perfecti, a: Futuri, b: Numerorum, Singularis, c: Pluralis, d: Denique Participii, e: Gerundij, f: & Supini, g. Signa hac in Numerorum Cifras & alios Characteres, mutari possunt. Præterea Ordo ipsorum Accidentium interverti potest: quò fiet, ut alia atque alia Signa, singulis obveniant. Si tamen semel constituta sit, designandi ratio, ea probe observanda, donec aliter convenerit. Tabulæ verò designatoria ita confecta, jam conveniendum de certo quodam Dictionario impresso, vel si placet conficiatur exinde peculiaris Liber, in quem simpliciter, ad ordinem Alphabeti, conscribuntur partes omnes Oratoris, & quæ alias Descriptioni deservire possint: ut sunt Nomina propria &c. quocumque Idiomate volueris, quod perinde hic est. Hic iterum duo designanda sunt; 1. Classis cujusque Literæ: ut Classis eorum Vocabulorum, quæ incipiunt ab A, designentur numeromajusculo Latino I: Incipientium ab B, numero II: & sic deinceps: Deinde quod denotandus Numerus Vocabuli, quoto quodcumque Vocabulum reperitur, suo numero minusculo. Formulam istiusmodi Libri, subjiciendam putavimus, quò facilius imitari posses.

A, I. B, II. C, III. D, IIII. E, V.

| | | | | |
|------------|-------------|----------------|----------|----------|
| 1. Amo | 1. Beatus | 1. Comprahendo | 1. Dolor | 1. Eximo |
| 2. Adoro | 2. Bpserio | 2. Conor | 2. Demum | 2. Eligo |
| 3. Accepto | 3. Blandior | 3. Communis | 3. Dono | 3. Erigo |
| 4. Apud | 4. Bulla | 4. Cor | 4. Deus | 4. Exul |

5. Adeo

| | | | | |
|-------------|--------------|---------------|-----------|-------------|
| 5. Adeo | 5. Blatero | 5. Concludo | 5. Do | 5. Eremita |
| 6. Affligo | 6. Bis | 6. Communio | 6. Deleo | 6. Elegans |
| 7. Auxilium | 7. Belligero | 7. Cum | 7. Dextra | 7. Equus |
| 8. Appeto | 8. Batuo | 8. Circumcido | 8. Demo | 8. Exorbito |

F, VI. G, VII. H, VIII. I, IX. L, X.

| | | | | |
|--------------|------------|------------|------------|--------------|
| 1. Flagellum | 1. Gaudio | 1. Habeo | 1. Inuro | 1. Laudo |
| 2. Frons | 2. Gemo | 2. Halec | 2. Irroco | 2. Lux |
| 3. Flere | 3. Gestio | 3. Honor | 3. Justus | 3. Lynx |
| 4. Fallo | 4. Grex | 4. Hiatus | 4. Jacto | 4. Lacro |
| 5. Facies | 5. Gratia | 5. Heres | 5. Jacio | 5. Lac |
| 6. Fraus | 6. Gero | 6. Hereo | 6. Judico | 6. Lambo |
| 7. Fido | 7. Granum | 7. Hilaris | 7. Immitto | 7. Lucerna |
| 8. Frater | 8. Glacies | 8. Humidus | 8. In | 8. Liberalis |

M, XI. N, XII. O, XIII. P, XIV. Q, XV.

| | | | | |
|------------|--------------|-------------|---------------|--------------|
| 1. Manus | 1. Nimium | 1. Obedio | 1. Pax | 1. Quies |
| 2. Misceo | 2. Nox | 2. Oraculum | 2. Premium | 2. Quantum |
| 3. Mitis | 3. Nugor | 3. Os | 3. Pœna | 3. Querela |
| 4. Membrum | 4. Nuncupo | 4. Opto | 4. Privo | 4. Quaro |
| 5. Maneo | 5. Nucleus | 5. Onus | 5. Pacifcor | 5. Quare |
| 6. Mutus | 6. Nancifcor | 6. Orior | 6. Privilegiu | 6. Quoniam |
| 7. Musica | 7. Naucerus | 7. Occasus | 7. Plenus | 7. Queo |
| 8. Muto | 8. Negocium | 8. Ordo | 8. Pectus | 8. Quotannis |

R, XVI. S, XVII. T, XVIII. V, XIX. X, XX.

| | | | | |
|------------|------------|------------|------------|----------------|
| 1. Rabies | 1. Saxum | 1. Taceo | 1. Vado | 1. Xenium |
| 2. Religio | 2. Serpens | 2. Trabo | 2. Venio | 2. Xenodochium |
| 3. Rapio | 3. Salto | 3. Trans | 3. Ventus | |
| 4. Rideo | 4. Sicut | 4. Turbo | 4. Ungu | |
| 5. Rosa | 5. Scribo | 5. Tracto | 5. Uxor | |
| 6. Requies | 6. Signum | 6. Tribuo | 6. Ultinam | 1. Zelus |
| 7. Repto | 7. Sileo | 7. Triduum | 7. Verbera | 2. Zizania |
| 8. Rixa | 8. Semen | 8. Tango | 8. Virgo | 3. Zodiacus |

Z, XXI.

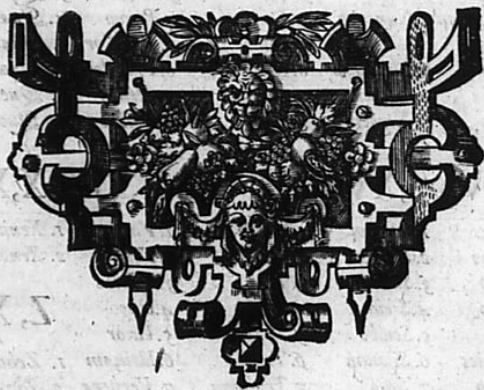
| |
|-------------|
| 1. Zelus |
| 2. Zizania |
| 3. Zodiacus |
| 4. Zona |
| 5. Zingiber |

Si itaque jam hac ratione, tibi scribendum sit, ex hactenus dictis re-
colligas, sequentia esse designanda; 1. Classem Literarum: 2. Voculi stationem: 3. Ponenda Signa illa Accidentium, tum Nominum tum Verborum, & si qua alia Partes Orationis, iisdem Accidentibus afficiuntur. Statuas tamen, prudentiam nonnunquam utendum, nec temere ubi opus non est, accumulanda Signa, Generum, Casuum Numerorum, Modorum, Temporum: cum Lector interdum ex praemissis & sequentibus, ea Tempora & Casus &c. suo Marte, deprehendere queat. Evenit quandoque, ut alio adhuc Signo indigeas, ad Librum nempe designandum, quo uti velis. Id quod eo casu obtinet, si plures ejusmodi Libri, habeantur. Quibus sic constitutis, jam omnia facillima sunt: Addamus saltem Exempli gratia, dicti illius Gregoriani; Cum iustus in facie laudatur, in corde affligitur: designationem, ex Tabula Vocularia hoc modo factam.

III 7. IX 3. IX 8. VI 5. I. K. X. 1. N. Q. R. X. IX 8.

III 4. I. K. I. 6. N. Q.

R. X.



CAPUT

CAPUT XII.

De Tertio Genere Annotandi, per Dictiones.

Ertius huius Generis Processus contingeret, si qualibet Dictione pro quavis, ad eam denotandam substitueretur: Quem Modum praetermittere nolumus, non ut certo affirmemus, ejus rationem nos tenere, sed ut exploremus, quid tandem statui possit. Interim qui huiusce Modi scientiam plane sibi vendicat, Trithemium ubi sistimus, quem de hoc miraculo audias, in Explan. Lib. 2. Polygraph. p. 64. ita differentem: In Steganographia autem locupletiores sunt Modi, secretissime & sine aliqua suspitione scribendi, ubi non Dictione Literam, sed quaeque aliam integram, & ad mysterium convenientem repraesentat Dictionem. Cujus rei ponamus Exemplum: Ut, si velis praemonere amicum de aliquo imminente periculo, sub tali narratione verborum: *Conspiraverunt in necem tuam Melancius, Tiberius, Joannes & Petrus, famuli Comitis de Asto, & quarta die post Laurentij in nocte, circumvallabunt domum tuam: Provide quid agas.* Hoc Secretum, Steganographia sic palliat. Oro te Amice charissime, ut mutuo mihi transmittas, decem florenos cum latore praesentium, quia sunt mihi valde necessarii, pro constructione cujusdam aedificij, eos tibi fideliter restituam. Quis hoc arcanum crederet, aut suspicaretur latere in sermone praescripto? Quod idem sub alia etiam narratione ponamus: Domine Jesu Christe, Fili Dei viri, qui homo fieri, pro nobis pati & mori voluisti, miserere mei peccatoris indigni nunc & interribili hora mortis meae. Ecce jam unam cordis tui occultam sententiam, duplici habes narratione, sub Steganographiae limitibus velatam, sermone brevi, ac fideli: quam totus mundus nec suspicari quidem poterit, nec si annis quaeratur centum, ullatenus invenire, etiam si omnes docti convenirent. Denique hanc ipsam sententiam cordis tui secretam, non solum una vel duabus narrationibus praescriptis, sed penè infinitis modis, jam dicta Steganographia docet abscondere, & cui volueris tutissimè, secretissimè ac securissimè nunciare. Hae ille. Sanè Cardanus & Porta, id hac ratione fieri autumant, si Dictiones vel praecedentes (vel etiam sequentes) ex Libro impresso annotarentur, quae ex composito, secretas illas dictiones sequentes designarent. Audiamus primò ipsum Cardanum: Is Lib. 12. c. 61. de rer. varietat. p. 805. ita insit: Capiemus duos Libros, ejusdem typi, puta Plinij Epistolas, aut Ciceronis, & sensum quem exprimere volueris, collige ex Dictionibus collectis, vel per singulas paginas, in lineis ejusdem numeri, vel in eadem pagina, lineis autem ordinem servanti-

„vantibus: vel in utrisque numerorum ratione eadem servatâ. Sem-
 „per autem tres Lineas ad faciliorem computa. Melior autem est
 „primus ac tertius Modus. Hac perfectâ Epistolâ, oportet aliam, ex
 „antecedentibus verbis aut proximè sequentibus connectere. Licet
 „autem in utrisque, casus, tempora, numeros, modos, genera quæ ac
 „ejusmodi, in singulis mutare, verbum attamen non. Eligatur ex Li-
 „bris, qui Dictionum varietate præstat, aut contextu verborum
 „floreat. In primo Genere sunt, Plinius, Volaterranus, Rhodiginus,
 „Munsterus, Gesnerus, Biblia, Gellius, Macrobius, Crinitus. Ex Poë-
 „tis, Virgilius, Horatius, Ovidius. In secundo verò Cicero atque Quin-
 „tilianus. Sed præstat rem faciliem, quæ forsitan ardua videbitur ali-
 „quibus, Exemplo qualis sit, ostendere. In Plinij (gratiâ Exempli) E-
 „pistolâ, Aldi 1518. mens. Junij pag. 19. *Tu fortasse me putas indulsisse a-*
 „*mori meo, supra quæ ista, quam res patitur sustulisse: Dabis veniam placeat.*
 „*Est illud inculcandum pulchre, & tui rationem non habenti mulieri, vitam*
 „*te odisse.* Ergo si pro his totidem verba sequentia, in eisdem paginis
 „legas, nō observatis lineis, quod per breves sint paginæ, habebis hanc
 „Epistolam: *Ego fide meâ spondeo, ut omnia longè ampliora, quam à me*
 „*prædicantur, invenias, pœnas si debitas cautiſſimè inſigas Petro Namuto.*
 „Hæc igitur est ratio integrâ tantæ industriæ, ut serves paginarum or-
 „dinem. Numerum verò primæ, à quâ cœpisti, numero dierum Men-
 „sis, significabis. Nomina, Prænominæque Literis Capitalibus Dicti-
 „onum effinges. Ut verò initium habeatur & finis, Literas Capitales
 „duas majores formabis, inter quas Nomen & Pronomen jacet. Ubi
 „verò ad complendum sensum Epistolæ, quam scribis, Dictio aliqua
 „desit, eam aut (si plures sint) eas, inter duos parentheses parva signa
 „collocabis: ut illud (veniam) Hæc enim Dictio si legatur, ut interpo-
 „sita ex Libro, omnem ordinem pervertet, & maximam consilio-
 „nem pariet. Sufficiet igitur pro Signo, nomen Authoris habere, ac
 „ejus qui excusit, ut Exemplar consimile emerliceat. Eo habito,
 „numerum dierum Mensis quære, aut alium frustra interpositum, &
 „paginam ei numero correspondentem, in quâ leges verba Epistolæ
 „tuæ, quotquot continua inveneris. Inde totidem proximè sequen-
 „tia transcribes: deinde ad sequentem transi, & modò (ut dixi) vir-
 „gula non obstat, singula verba expendes, totidemque sequentiare-
 „pones, donèc ad Literas Capitales Majores devenias, tunc ex inter-
 „medijs, hominum Nomina & Prænominæ nosces. Facilis per se res,
 „etiam absquæ usu, facilius usu adhibito. Possumus & in parte Epi-
 „stolæ, illud solùm efficere. *Idem pag. 817.* Ut verò breviter absolvam:
 „Seu ex titulo, seu ex primis verbis collectis Literis, aut (quod pul-
 „chrius est) Dictionibus, per singularum Literarum numerum con-
 „suetum, seu permutato initio, accipere antecedentem aut conse-
 „quentem in singulis: ut

a b c

a b c d e f g h i l m n o p q r s t u x y z
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22
 „Sic ergo Elementis: *NDX PCRZ HOHP H.QINX.* Dictionibus
 „autè ex Lexico sumptis. Aliter contingit initijs ac secundis & tertijs
 „Elementis, sub unâ Dictione, velut in priore Exemplo, *NTF ZCLT*
 „*NLHR TVIPE.* Atque ita in numeris alijs Modis. *Haftenus Cardan.*
 „Porta verò *faciliore ratione rem explicat, cap. 17. lib. 2. p. 131.* Ejusdè (in-
 „quit) typi, duo parentum Libri, quorū alter, amicus apud se, alte-
 „rum nos domi retineamus: in hoc, charta aliqua, ex univèrso erit eli-
 „genda, in quâ scribere volumus, ejusque numeri prius consciū ami-
 „cum reddamus, vel dierū mensis & anni, vel alterius rei numero, quâ
 „habitâ, ubi nostram sententiam breviter perstrinxerim, in statutis
 „illis paginæ locis, ea vel similia verba reperiemus: & tamdiū pagi-
 „nas vel lineas permutabimus, donèc totum scripto tali cōmutemus:
 „quod ubi fecerim, denuò à summo capite rem aggrediemur, & ver-
 „bum eadè lineâ præcedēs vel subsequens, vel numero distans aliquo
 „accipiamus, ac denuò scribemus alia consurget Epistola, sed diversæ
 „sententiæ. At cum sinè ordine, & sinè verâ aliquâ significatione ven-
 „niet, sic eam accommodabimus. Multa inseremus verba, ut ordine
 „aliqua significent, & ut supervacua noscantur ab amico, lineâ nota-
 „bimus, vel signo aliquo in calce, vel inter duas parentheses, accentu,
 „majusculâ in primis Literâ, vel aliquo signo: Reliqua verò verba per-
 „mutare possumus, tempora, numerū, casus, personas & genera per-
 „vertendo & accommodando, ut congrua magis confurgat oratio.
 „Idque tamdiū faciemus, dum totam consarciamus. Libri quibus uti
 „poterimus, verborum omnium generibus scatant, uti Cicero, Plinio,
 „Rhodigino, Ovidio, & ceteris similibus. Sed Exemplo res fiet
 „clarior: *Africam absterreri clementiâ infantium audivi, fœminam indi-*
 „*gnam mulceri pœnâ, generosissimam iracundiâ flagellari, generositatem so-*
 „*lam in periculis spectari. Augusti 16. bor. 8.* Si Plinium legimus, octavo
 „libro, cap. 16. p. 133. Basileæ, ex officinâ Frobenianâ impressum, id re-
 „periemus sequentibus verbis pervertendo: *Urbs eadem in supplices, non*
 „*(iratos) multorum profugit, ea alloquitur verum cuique eorum vi maximâ,*
 „*tueturque (se) coacta potest capi.* Hæc Porta. Verum hæc Cardani & Por-
 „tæ commenta sunt aliquid ad banc rem. Sed Trithemiano instituto, quod
 „itâ contortum non est, vix satisfaciunt, ut verè nostrate Proverbio, *jacere*
 „*possumus, quosdam suburbia quidem intrasse, at cui ipsam adisse urbem*
 „*contigerit, reperiri neminem.* Sed quid? Annè ea erit ratio, ut rem banc
 „præstare valeamus, si Dictionarium nobis ejusmodi conficiamus, in quo pro
 „Substantivis alia Substantiva; pro Adjectivis alia Adjectiva: pro Verbis,
 „Verba alia consignemus? Subsistimus. Arduum enim hoc, & penè infiniti
 „& desperandi laboris esset. Malumus itaque & hic ampliare.

li 4

CAPUT

CAPUT XIII.

De Descriptione occultâ ex Sensu, & primò Figurato.

Scriptionis Objectum Internū triplex est: *Literæ, Sensus, Idioma.* Literæ cum suo ambitu, *Radicalē: Sensus Intentionis, Principale: Idioma, Ministrale est Objectum.* *Flaccienus autem satis dictum est de Literis, tūm per se; tūm quā Syllabas; tūm quā Dictiones constituunt.* Sequitur disceptio de Sensu, quem fecimus Scriptionis Objectum Intentionis seu Principale, ut patet per se. Occultatio autem hic fit, cum à nativo sensu recedimus & usurpamus tropicum: 2. Si aperto quidem sensu utimur, sed Notā quāpiam occultā positā, contrarium indicamus: & 3. Sinē figuratā nec apertā oratione utimur, sed tantum Signo aliquo conveniente sensum non vulgari ratione denotamus. Hinc triplex oritur Scribendi Modus: Primus fit per Sensum Figuratum: 2. contingit Notæ Grammaticæ seu Sententiarum appositione: 3. Notatione procedit Hieroglyphicā. Scriptio Occulta per Sensum Figuratum fit, quando à nativā significatione recedimus, seu quoties non propriè, sed figuratè scribimus. Quā de re nonnihil, ubi de Sermonē nobis sermo fuit, sup. Lib. 2. c. 1. diximus: Sed hic in Scriptionis materiā, usus ejus longè est uberior & magis Philosophicus. Unde Walchius Decad. 9. Fab. p. 224. & seqq. omnium quotquot antea tradidit, hanc occultissimam, artificiosissimam atque præclarissimam Scribendi rationem esse, deprædicat. Videndus in hanc rem omnino. Sed nos ea linguimus Hermeticis & Chemicis illis Philosophis: Prætermittere verò nolumus, quòd nec hac scribendi ratio, Epistolicum usum abhorreat. Etenim Amico, sed non nisi solerti, clam alijs, Effectuum ac Consequentium, non minus artificiosā, quàm tectā insinuatione, rem aperire & præscribere valemus. Cujus rei Exemplum esse potest, Epistola illa, quæ à quodam Conjuratorum & Proditorum in Angliā, ad Baronem Montaquilium, ejus præmonendi gratiā, ne ob famosissimi illius proditorij pulveris pyrij periculum, Curiam in quā Convēntus Regni habendi essent, accederet, scripta & missa est. Literæ itā habebant: Nobilis Domine, amor & amicitia, quæ mihi cum aliquot cognatorum tuorum intercedit, facit, ut Salus & prosperitas tua, curæ mihi cordique sit. Quapropter sis præmonitus ut si salvum te cupis, indicto conventu abstineas, quacunque effictā excusatione. Deus enim & Homines conjurarunt, in criminum, quæ sæculum hoc ferax produxit, vindictam & abolitionem. Noli autem floccifacere hanc monitionem, quin propere domum abeas, & expectes eventum securus. Nam licet nulla initia & indicia Seditionis alicujus appareant, scio tamen & sanctè affirmo, conventum hunc.

. ictu

ictu terribili conquassatum & convulsū, nec tamen laceratos à lacerantibus visos iri. Hoc consilium, quod salutē, non verò damno tuo esse potest, nē asperneris. Periculum enim transibit simul, ac Literas has combusseris. Confido, consilio hoc te rectè usurum Dei ductu, cujus sanctæ protectioni te commendo. Literis illis ad Regem & Consiliarios delatis, consilio habito, vident quidem ingens aliquod flagitium, quod immineret, significari, sed quid rei set, latet omnes: Excidium Literæ minabantur, sed quoniam dolo, vix ullus suspicari poterat: Soli Regi, aut virgula divinā, aut summā quā valet sapientiā, in mentem venit, istis verbis: terribili ictu convulsū: junctis illis: nec tamen laceratos à lacerantibus visos iri: Item: Periculum enim transibit, simul ac Literas has combusseris: quibus conjiciebat, descriptam celeritatem periculi, tam subito incidentis, quàm facile & cito papyrus ista, flammis exustuletur, pyrotechniam occultam designare. Id quod indagine factā patuit, atque itā sulphurea illa proditio, divinitus detecta fuit. Vid. Lib. Georg. Mayeri, sub titulo: Beschreibung der Büchsenpulverschiffen verrätheren. Voluit scilicet, divina Omniscientia ostendere: Quomodo, si occultandi Arte, licet quis utatur, ipsi dispicere nequeat: Itā è contrā, nihil jurare homines illos nefarios, etsi quā occultissime sua scelera habeant, aut scriptio-

nis dolo innectant.

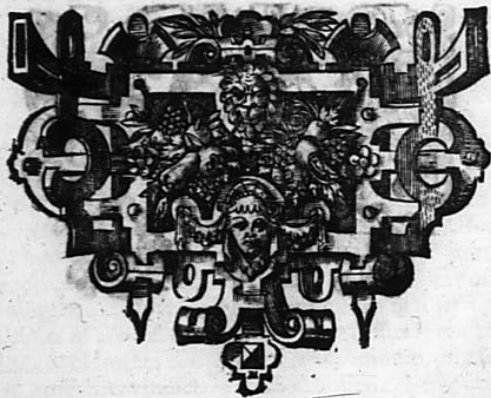


CAPUT XIV.

De Descriptione occultâ, per appositionem Notæ Grammaticalis.

Secundus Modus is est, uti diximus, qui provenit ex appositione Notarum Grammaticarum. Notas Sententiarum illas dici, innuimus supra Cap.7. Isidori auctoritatem secuti. Adhibebantur autem ad dogmata, peculiare quæ opiniones, vitia & virtutes Scriptorum denotandas. De quibus præterea videri poterit Casaubonus in Notis Laërtij, pag. 57. ubi in f. post Indicem Aucthorum, Figura harum Notarum subjunguntur; Sixtus item Senensis, Lib.3. Biblioth. Pythæus Lib.2. Adversar. c.3. Wouvierius in Polymath. Robertus Titijs Lib.10. c.14. Ad Sensum verò occultandum, ut ad nostrum institutum accommodemus, hujusmodi obelis & asteriscis uti possumus, ut quod apertâ Scriptione narramus & enunciamus, contrariâ per positionem obeli, asseruisse videamur.

Cautio verò erit, ut quàm tectissimè ejusmodi NOTÆ apponantur.



CAPUT

CAPUT XV.

De Notatione Hieroglyphicâ.



Ertius occultè sensum prodendi Modus, expeditur Figuræ Animalis & aliarum rerum, sive pictione, sive aliâ efformatione. Vetusissimum inventum Ægyptiorum & Chaldaeorum, earatio perhibetur. Theodosius verò Imperator, apud Casiodorum Var. 3. Ep. 51. Signa Chaldaica hæc, quasi Literas vocat.

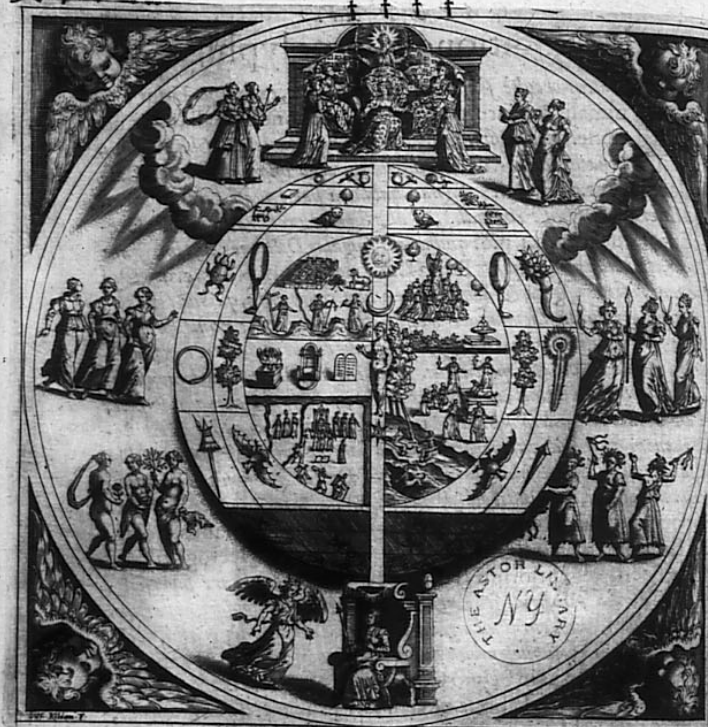
Pro Literis enim fuisse Animalia, & alia Signa secretiora, tradit P. Gregorius, 16. de Rep. c.1. n.6. quibus aut singulas Dictiones, aut integram sapè orationem exprimebant: Porta Lib.1. de Occult. Notis, c.9. Qui etiam refert insignia & demonstrationum commenta, quibus sapè parietes, peristromata, lacunaria, fores & clypei ornantur: Equitum etiam capitis, dum hastis concurrunt, festivis Ludis solent insigniri: Vulgus Cimicorum, Alciatus vocat Emblemata. Hæc enim tacitis rerum demonstrationibus, quicquid velint, exprimunt, veluti subjicitis Exemplis aliquot, præter Porta, ibidem demonstrat. Cum verò hæc res, non tam ad Epistolæ rationem, quàm ad insigniores quasdam Sententias Philosophicas & Politicas occultandas, ne indignis hominibus, Doctorum Sensus prodantur, accommodata sit, de eo instituto (de quo videndus, præter antiquum illum, Horum Apollinem Niliacum, Johannes Pierius Valerianus, Bolzanus Bellunensis, in insigni Opere, quod inscripsit, Hieroglyphica, sive de Sacris Ægyptiorum) pluribus ex professo explicare supercedemus. Ne quid tamen desit, Exemplum uti unicum singulare ac rarum, ita semetipsum, excellentissimi ingenij, ac summæ eruditionis gratiâ, uberimè commendans, subjiciendum duximus: Quo Joachim. Hopperus, Phil.2. Hispan. Regis in Belgio Consiliarius, totius Universalis Justitiæ negocium, quod aliis Libb.12. de verâ Jurisprudentiâ latius exposuit, elegantè hac Picturâ (quam deinceps, breviter ac magis simpliciter & peracutè, atquè ab ipso Hoppero in Themide suâ Hyperboræ seu Tabulâ Regum Frisæ factum, explanabimus) ob oculos ponere & feliciter adumbrare voluit.

† † † †

Pictura hæc in Tabulâ quadratâ, tribus circulis constans, monstrat JUSTITIÆ Naturam, quæ quæ cum eâ hinc inde complicata sunt: Ubi ad ætria advertendum: 1. Quæ Justiciam antecedunt; Ut est Homo & res publica, seu subiectum quod primò cognoscendum. 2. Quæ ipsam Justiciam spectant, atquè ex eâ proficiunt; Ut est Lex & Judicium. De quæ 3. quæ Justitiæ sequi videntur; Ut quomodo in Homine Accommodatio seu Applicatio ad Justitiæ, secuta sit.

1. Quod Rempublicam attinet, de eâ sicut & de Origine in Familia, Pago & Vico, nihil habet Pictura à priori, sed eâ demum, ubi varia

†††† Homi-



Hominum ad Iusticiam applicatio exhibetur, designatur. Quia verò fundamentum huius reperitur in ipso homine; Homo verò tum ex Mundo tractus & delibatus, tum ad Imaginem Dei conditus est: Hinc quadam de DEO, in Circulo Extimo: Deinde de MUNDO, in Circulo Medio: Denique de HOMINE, in Circulo Interiori exprimuntur. Habent verò uti patet, Circuli, hanc inter se rationem, quod ille Extimus, reliquos continens, à nullo contineatur, & appelletur DIVINUS: Alter Interior, sequentem continens, à Primo contineatur, & vocetur MUNDANUS: Tertius Intimus à reliquis comprehensus, nullum ipse comprehendat, quod HUMANUM dicunt.

In Exteriori itaque Circulo, adumbratur DEUS, observatis primis vestigijs quibusdam, quibus ad DEUM (qui alias, habitans lucem in

cessibilem & tenebras ponens latibulum suum, supra sensum & supra omnem intelligentiam humanam est, & infinitis modis, omnem captum humanum excedit) ascendi potest, quæ sunt UNUM & DUO, quæ TRIA efficiunt. Ultra quæ nullus amplius Numerus progreditur, nisi quod quemadmodum MONAS Principium, ita QUATERNARIUS, omnium Numerorum est complementum, dum UNUM, DUO & TRIA, in se comprehendit, & ex omnibus TRINUM-UNUM efficit. Et quidem quod explicitè sunt DECEM, ultra quæ nullus amplius est Numerus, sed repetitio duntaxat Numeri, hoc implicite sunt QUATUOR. Nam Unum, Duo, Tria, Quatuor sunt Decem. Ac cum MONADIS sit substantiam rebus tribuere per id quod est: BINARIJ distinctionem per unum & alterum: TERNARIJ verò, ordinem per Motum & Quietem: QUATERNARIJ est, concentum ijs tribuere, secundum Proportionem Arithmeticam, Geometricam & Harmonicam: Item Hypate, Meze & Nete; nec non Pondus, Numerum & Mensuram: Idque secundum Diatessaron, Diapente & Diapason, quæ omnia in Quaternario insunt. Si itaque his probe notatis, de DEO ita quis cogitaverit, quod & TRINUS sit & UNUS, secundum Numeri Quaternarij rationem, uti & Nomen ejus TETRAGRAMMATON indicat, atque assimilatione quadam per Quatuor illas in Solio sedentes Reginas, ascendendo primò à Tribus Inferioribus, ad illam quæ summo loco sedet; Et deinceps secum expendendo, licet Tres, numero diverse Personæ sint, ita ut una non sit alia, ab una tamen naturâ & substantiâ comprehendendi, (quod Pallij Expansione hic indicari videtur) quodammodo DEUM & PERSONAS Sacrosanctæ TRINITATIS adumbratas ratus fuerit, non longe quidem is aberret; sciat tamen, uti ipse DEUS infinitis partibus superat omnem rationem, ita de ejus Naturâ parè cogitandum; parcius loquendum aut scribendum; parçissimè quid effingendum esse. Quæcirca missis ijs, hanc Picturam partem, potiùs Principijs à Deo proximè profluentibus, omniumquè rerum fontem continentibus, addicimus: Quæ sunt TRIA, addito QUARTO: Vel NOVEN, adjuncto DECIMO. Tria sunt 1. Id quod est: 2. Verum: 3. Bonum: Quibus accedit Unum, Quod reliqua omnia comprehendit. Novem sunt 1. Potentia seu Memoria: 2. Ejus quod est, per 3. Firmum: 4. Scientia 5. Veri, per 6. Perpetuum: 7. Amor 8. Boni, per 9. Pulchrum. Quibus Novem, Decimo loco accedens Unum, omnia comprehendit, & in unum redigit. Quæ secundum Numerum Quaternarium, in Tribus & Quartâ supereminente Reginis & Deabus exhibentur, ac sub Nominibus JUNONIS, MINERVÆ, VENERIS & THEMIDIS, quæ Præsides, venditantur, & inter se Notis Unitatis, Binarij, Trianguli, Quadranguli, in earum Vestimentis conspersis, discernuntur. Quibus si ponè confiscentes Virgines Sex jungas, Numerus Denarius existit. Tantum de

Primo Circulo: Nam reliqua in eo depicta, in specie ad THEMIDEM explicandam propriè spectant, de qua in Secundo Membro.

In Circulo Medio, adumbratur MUNDUS, qui ex operibus Pulchri & Necessitatis factus, in Tres Regiones Lineis binis per transversum bis ductis, dividitur: Quarum Summa Regio tota Lucida: Infima: contra tota Umbrosa: Media verò partim Lucida, partim Umbrofa est. In Supremâ Regione, quæ Beatarum Mentium sedes est, reperiuntur res verè existentes, uti Memoria ejus quod Est: Scientia item rerum Verarum: & Amor rerum Bonarum. In Infimâ, quæ propter tenebras inaspectabilis est, ubi Simulacrorum & Imaginum est locus, & leves Umbra circumvolitant, è contrâ depræbentur Oblivio eorum quæ non sunt, per Inane: Phantasia Apparentium per res Momentaneas: Et Desiderium Convenientium per res Placitas. In Mediâ, quæ horum est domicilium, continentur, Natura Corporis Animati: Opinio Verisimilium per res Temporales: & Appetitio Utilium, per res Delectabiles. Ad quæ omnia rectius exprimenda, primum in quacunquè Regione, duæ Lineæ Transversæ habentur: Deinde totus Orbis, à summo ad imum, duabus Lineis, formâ Ovali descriptis, in tres partes dividitur, quò necessario fit, ut cuiusquè Regionis, Novem sint partes, sub Denario Numero compræhensæ. Quæ igitur in Supremâ Regione suis quæque locis depicta conspiciuntur, tum quidem ad DEOS pertinent, in quibus Potentia ejus quod Est, per Firmum inest, quæ per Canem, ramum Lauri in ore habentem; Lapidem quadratum; Et Circulum significantur: Tum autem ad DEMONES, quorum est Scientia Veri, per Perpetuum, quod Bubo; Cupressus; & Pomum designant: Tum verò ad HEROS, quorum Amor est Boni, per Pulchrum, quod Ignis; Lilium; & Rosa expriment. Porro quæ in Mediâ Regione cernuntur, partim Naturæ sunt, cuius Ortus & Occasus in Tempore, per Colum ac Fulum; Serpentem in se revolutum & Scarabæum, denotantur: partim Opinionis, circâ Veresimile in Diuturno, quæ per Vespertilionem; Quercum & Speculum: partim Appetitionis rerum Utilium per Voluptuarium in necessario, quæ per Clavum; Plumam Pavonis & Cornucopiæ significantur. Jam quæ in Infimâ Regione videntur, atque uti Media Supremorum, ita ipsa Mediorum Formam & Imaginem referunt; Ea tum quidem Oblivione constant eorum quæ non sunt, per Inane (Mortem nempe & Somnium) quæ Linx Animal; Lingua & Gladius significant: Tum autem Phantasia Apparentium per Vacuum, quæ Cancer, Umbra & Bulla, cum Larvâ: Tum Affectione jucundi per Vanum, quæ Dyplax Serpens, Nota Numeri Decimi Sexti (qui Symbolon libidinis Venereæ, ut Petrus Bungus, in elegantitratatu, de Mysterijs Numerorum, ipso hoc Numero XVI tradit) & Ficus denotant. Et verò præ harum Partium differentia, & trium Regionum, Quaternario Numero compræhensarum, divisione

visione fit, ut quicquid toto Orbe, Rerum, Scientiarum & Actionum est, certis generibus, gradibus ac nominibus, secundum Ternarium & Quaternarium, Novenariumque & Denarium Numerum (uti de Divinis, unde hæc promanant & prosunt, diximus) dividatur.

In Circulo Intimo, adumbratur HOMO, qui in ipso totius Operis Centro, per quod Axis, sive recta Linea illa, de qua infra dicemus, transit, nudus depictus cernitur, ad denotandum, ipsum esse Compendium Universi, atque adeo ex duobus superioribus Circulis esse haustum, delibatum ac expressum, secundum Ternarium & Quaternarium Numerum; Item Novenarium & Denarium, quod paucis nunc attingendum. Haussit enim Homo ex Mundo Animam, quæ Regionis superioris est; tum Corpus, tum denique Umbram, quæ Infima. Ex quibus Tribus, per Quaternarium Numerum inter se junctis, Exterior Pars Hominis constituitur: In quâ quidem, cum Animæ Facultates sint, Naturalis, Vitalis & Animalis; Corporis autem principes Partes, Caput, Cor & Hepar: Umbræ verò aliæ sint, quæ à Corpore emicant; Aliæ quæ Corpus sequuntur; Aliæ, quæ ab eo effluunt; perspicuum est, (siquidem in unum ea jungas) etiam ex Novenario & Denario Numero hanc Partem constare. Quod Divinum Circulum attingit; Homo partim etiam factus est, ad Imaginem & Similitudinem Dei: Quæ Pars Divina Hominis, partim Mente, partim Animo, partim Spiritu constat. Ex quibus Mentis rursus partes sunt, Memoria, Intelligentia, Voluntas: Animi, Ratio, Animofitas, Cupiditas: Et Spiritus, Cogitata, Dicta, Facta. Sic ut & hic, Quaternario simul & Denario Numero, omnia contineantur. Idque baud paulo præclariori ratione, quam in Interiori Hominis Parte: Quia cum illa cum Belvis sit communis, hæc propriè Hominis, non modo generatim ad Dei similitudinem, sed & speciatim ad Imitationem propriæ Imaginis ejus expressa: Unde admirabilissimum DEI & NATURÆ opus, HOMO vocatur.

II. Quibus ita præmissis, nunc Justiciæ negotium in Picturâ declarandum, quod potissimum in Circulo Extimo seu Divino, depictum extat hac ratione, ut in ejus Summo, Internum, in reliquâ parte Externum Regnum describatur.

Internum ita, quod Themis in Solio Regali, affabrè, atque antiquo artificio factò, tribusque gradibus alto, partim clarissimâ luce, partim nubeculâ suaviter umbrosâ, quæ lucem ambit, circumfuso, sedeat, ceterâ Regina, facie honestâ & gravi, majestatisque plenâ, radijs solis (cujus à quibusdam Filia dicitur) coronata, quæ tum quidem Pallio, Quadrangulis (quò Numerus Quaternarius, qui Justiciæ & Perfectioris proprius dicitur, denotatur) consperso, quod per totum Solium diffunditur, omnesque in eo sedentes compræhendit, induta sit: tum autem Strolâ Denarij Numeri Notis distincta, dextrâ manu Palmam, sinistra Olivæ ramum gerens & in gremio Origanum herbam positam

fitam habens. *Ad cuius dextram paulò inferius alia; atque alia Regina ad sinistram; sicut & in gremio tertia.* Notis Unitatis Binarij & Ternarij, inter se distinctæ, assident, quibus singulis binæ Virgines Symbola in manu gerentes, adsistunt, ut jam supra, ubi de communium Principiorum adumbratione actum fuit, quoque innuimus. Omnia enim & hic congruunt, nisi quod applicatio saltem tenenda; *Quæ consistit partim in Iustitiæ ipsius summâ commendatione, quod nimirum omnium Virtutum Caput, Regina & Domina, non Hespero modò ac Lucifero, sed & Sole ipso sit illustrior: partim in Regni ejus Imitatione, cum Iustitia, in cælo habitans, conventibus Deorum, auctore Homero, præsit; Quod omni Regi ac Principi, qui justè & legitime regnaturus sit, omnino cognoscendum est, & imitandum, ut Humana cum Divinis congruant, & ad eorum imitationem exprimantur: partim denique in adumbratione Naturæ partium ac effectuum ejus consistit.* Natura in bonâ voluntate, cum Scientia Veri, per æternum sive perpetuum: Et Potentia ejus quod est, per firmum sive constans, consistit, ad jus suum cuique distinctè & ordinatè, & prò cuiusque proportionem tribuendum ac terminandum, unde Termini figurâ depingitur. Cuius quæ à priori parte oriuntur, partes & membra sunt; Prudentia, Fortitudo, Temperantia, cum suis Matribus, Fide, Spe & Charitate: Et Filiabus, Lege, Judicio & Iustitiâ minori: A quibus Rectum ipsum & Severum, Equumquæ & Bonum, Item Voluntas, Metus & Spes existunt: Quæ à Secundâ, Proportio Arithmetica, Geometrica & Harmonica; à quibus Iustitia Commutativa, Distributiva & Mixta, (quas vocant) proficiuntur. Et quidem uti priora, vitam constantem & perpetuam, clarâque inducunt, propter Voluntatem, quæ principium Actionis est & Vita: Ità posteriora, pacem asserunt & concordiam, propter Harmoniam. Unde summa felicitas & beatitudo existit, quam cum ambrosiâ & nectare Themis inducit, Jovis cum Amaltheâ Nutrix.

Porro ad Regnum Externum Iustitiæ, quod foras eminet depingendum, pertinet Linea, quæ à pede solij infra Reginam illam, quæ in gremio Iustitiæ sedet, incipit, & instar axis Mundi, utrumque Orbem interiorem, à summo ad imum secat: Ad cuius exitum, in Imo hoc Circulo Externo, de quo agimus, aliud est Solium inferius, superiori ex adverso positum, non Regale quidem, sed Judiciale, in quo Regina sedet, Sceptrum tenens, antè quam Virgo stat pennata, Nuncia similis. Hoc igitur Regnum, illud Themidis quod ad Externam se effundit, putandum est, cuius Caput est Iustitia, quam superior Thronus notat & designat: Medium autem Lex, quæ quia ad omnia pertinet, per suprâdictam Lineam significatur: Reliquum autem, Judicium, quod per Thronum inferiorem, antè quem quæ stat Virgo pennata, Nemesis Dea est, quæ ob Bonorum & Malorum denunciationem, Judicij Angelus vocatur;

tur, denotatur. Atque ad hæc quidem Externæ rectè administranda, scitu dignum est, cognoscere, quæ ejus rei gratiâ, in eodem hoc Circulo extimo, ad utrumque latus sunt depictæ: Ut sunt Terni Radij, utrinque ex caligine illâ, quæ superior Thronus circumfunditur, erumpentes: Deinde ad media latera, à dextris tres Virgines, quæ manibus junctæ vestibus indutæ sunt floridis; & à sinistris aliæ tres stolatæ, cum Coronis, ex quibus una Colum, altera Fusum, reliqua Forficem in manu habet. Denique ad imum propè Circulum, tam ab unâ, quàm ab alterâ parte, ternæ quoque Virgines, ex quibus Dextra, benigno vultu & nudæ sunt, quarum una Rosam, altera Talum, tertia Myrthum munerit: Sinistræ autem oculis torvis ac ferocibus, pellibus ferinis vestitæ, cum Flagellis in manu, Serpentes habentes prò Coma. Quæ omnia ad Regnum istud Themidis Externum rectè administrandum, pertinent. Nam per superiores Radios, latentes Themidis Deæ vires significantur, quibus Iustitia, in animos humanos infunditur. Ac quantum ad Medias Virgines attinet; Dextra, HORA sunt, à terminando & ornando dictæ, Themidis & Jovis Filie, primo partu editæ, Eunomie, Dice & Irene: Sinistra autem Parcæ, secundo editu ipsdem parentibus prognatæ, Atropos, Lachesis & Clotho: Ex quibus Illæ, Divinas Leges, à Pulchro perfectas: Hæ Naturales ex Necessitate ortas, significant.

Atque tantum etiam de Iustitiæ Regno Interno & Externo; Quibus & hoc adjiciendum, quod Iustitiæ, Mundus, in sequenti Circulo, uti dictum, expressus subijciatur: tum Regni ejus Terminus statuatur Homo, ad quem Intimus spectat Circulus. Mundum itaque quod attinet, & Partes ejus Tres diversas, ea continentur Numero Quaternario, qui est Iustitiæ & Perfectionis proprius, ut antè annotatum est. Unde evenit, quod omnes totius Mundi Res, Scientiæ & Actiones, cujuscunque generis, gradus aut nominis sunt, tum rectè & justè sese habeant, cum ad ea, quæ supra Mundum sunt, respiciunt, ubi Iustitia, Clara illa sedes esse reperitur: Tum autem male & injustè, cum ad ea, quæ infra Mundum sunt, se convertunt, ubi Injustitia Tenebrosam est domicilium, quod in hac Tabulâ sub hemisphærio secundo Circuli, nempe Mundani, ex adverso Throni Themidis, subdensæ ac squallidæ Umbrae specie, depictum cernitur: Ubi degens injustitia, Iustitiæ quantum potest (Nam per se nobile est) tam omitendo, quam committendo, uti vulgo dicimus, adversatur, arreptis sæpè, ob deformitatem suam, quibusdam ex infimâ parte simulacris & inaginibus Iustitiæ, quibus induta, prò Iustitiâ ipsa sese venditat. Ex quo perspicitur potest, Mundum medium Iustitiæ inter & Injustitiæ intercedere: Et hæc duas, toto Mundo ab invicem distare & separatas esse: Quò fit, ut quæ ex Mundo decerpta, sint, habeant se ut indifferentia: Qualia sunt; Favorabile, Odiosum, & quæ bis medio loco intercedunt, Utile, Necessarium, Delectabile: Quæ cum Iustitiæ nonnunquam & Injustitiæ ad se allicant, id justum

vel injustum faciunt, quodcum Favore vel Odio, Necessitateque Utili vel Delectabili conjunctum est. Et Hominem verò quod spectat, ei nihil magis ob supradictam rationem convenit, quam Justitia, quæ in eam rem, mediante Lege, (quod Linea illa, utrumque interiorem Circulum, à summo adimum dissecante, cui Homo adfixus depingitur, significatur) se illi communicat, licet ipsa in cælo maneat: Cui Legi si Homo adhaereat, participes fit Justitiæ. Quod Exemplo Solis fieri intelligitur, qui cum in cælo maneat, & Terra ac Maria, in quibus degimus, infra sint, in medio splendorem à se erumpentem & ad terram usque pertingentem habet; per quem fit, ut inferiora Solis fiant participia. Homo verò observatis rerum qualitatibus, quæ vel in ipsâ substantiâ, vel in Naturâ, vel Extrinsecus adjunctam Justitiam habent, Animo, Corpore & Umbrâ; hoc est, Internè, Externè & Gestibus Externis, per Liberum Arbitrium, Justitiæ se conformem reddere potest: Quod qualiter is præstitit, jam sequitur hic conspiciendum.

III. Igitur Hominis habitus ad Justitiam vel Injustitiam, ulterius in Tertio Circulo potissimum exprimiuntur, sub triplici, Aurei, Ferrei & Anei, hoc est, Justi, Injusti, aut Mixti Seculi differentiâ. Aureum quidem Seculum commonstratur in Summo hujus Circuli Intimi, ad sinistram partem axis, ubi Regio lucida, summoque fulgore conspersa videtur, quæ arboribus confita & fontibus irrigua est, ubi Novem venustissimæ Virgines, facie ad axem conversæ, manibus junctis choreas ducunt. In quarum medio, cæteris altior stat Regina, cytharam pullans. Quæ omnes hoc sibi volunt, quod in hoc Seculo Aureo tres supradictæ sive novem superiores partes Hominis (quas inferiores sequebantur) ad Legem Dei conversæ, Trium supradictarum vel Novem partium Justitiæ (quæ media stans, Astræa & Urania, à quibusdam vocatur) fuerint factæ participes; unde suavissima illa Harmonia, de qua supra quoque dictum est, cum omnium rerum abundantia & copiâ, ipsaque adeo summa felicitas & beatitudo existebat. Ferreum autem in Imo Circuli, ab eodem latere conspiciendum se præbet, ubi in loco tenebroso & horrido, tres sive novem Homines, ab axe aversi, Canem tripitem in Altari depictum, (propter quem Binæ utrinque stant Mulieres, poctla manu tenentes) adorare, nonnullique in Semicanes, Lupos & alia Fera Animantia conversi, in montes & sylvas abdere cernuntur: Ut ostendatur in hoc Seculo Ferreo, tres sive novem partes inferiores Hominis (quæ superiores ad se inverso ordine traherantur) à Lege Dei aversas, & ad se conversas, partim Erroris & Ignorantiæ, partim Doloris & Voluptatis potu plenas unde omnis Injustitiæ & Discordiæ existit) relicto vero Deo, sui ipsius, secundum triplicia, Animi, Corporis & Externa Bona, cultores & Idololatrias fuisse. Unde ad summam infelicitatem & extremam miseriam Homines redacti, in Belluas commutantur. Tristis sanè exitus. Et quidem, qui inter utramque Regionem, Aurei &

Ferre

Ferrei Seculi Fluvius interjectus reperitur, Lethæus est, cujus primum potu, malum hoc contrahitur, ut à Superiori Regione ad Inferiorem transcat, & de poculis illis Mulierum bibatur. Denique Aeneum Seculū adumbratur ad dextram Axis partem distinctè, tribus Regionibus: Ex quibus Infima & Media Mari: Suprema autem & Media Montibus disternitur. Quod inde accidit; quia hoc Seculum ex Justo & Injusto mixtum sit: Eaque Mixtura sic se habet, ut vel plus Mali in eâ insit, quam Boni, plusque Caliginis quam Lucis, quod Infima Regionis est, quæ Stellarū lumini dubio est similis; Unde & Stella ex adverso ei picta est Axis sub Pedibus Hominis: vel aquæ utriusque sint partes, quæ Lunæ luci ob id comparatur: quæ in eodem Axe, supra Caput Hominis depicta conspiciuntur: Vel plus boni quam mali, plusque lucis quam caliginis, quod Suprema, unde Solis claro splendore confertur, qui ad summū Circuli, in eodem Axe depictus cernitur. Quos diversos gradus, Hominem ad Justitiam vicissim perducendi, Deus constituere voluit, quia placuit, ut non aliter, quam Voluntate Hominis, reverso fieret. Unde necesse erat, cum Mens humana, post contractum peccatum, tam omni ex parte coinquinata fuerit, ut veram perfectamque Justitiam, nullo modo statim recipere posset, ut paulatim procederet, baud aliter atque Infanti primum lac; deinde ubi grandior confirmatioque fuerit, pulmentum aut simile quippiam; mox ubi totus adolevit, solidus Cibum datur. Quod itaque Primum gradum seu Vitæ genus attinet, hoc ita in Infima Regione describitur, quod utrinque ferè, Mari & Folsis munitus sit locus, & Campi, Fluminibus ad fertilitatem pervij cōspiciantur: Deinde in ipsâ Mediâ Regione, Tribunal Regiū adsit, juxta quod ab uno latere Tres stant Sacerdotes; ab altero totidem Prophetæ; ante autem Judices totidem: Infra quos ad Dextram Vir stat Armatus; ad Levam Togatus; & infra illos, in Imâ Regione, tres insuper, Agricola, Opificis & Mercatoris habitus. Ad denotandum vitam illam sub Lege Naturæ corruptam, per Librum apertū hic expressa, quam post labem peccati contractam, diversi ubique Heroës constituebant. Nam Panem Ceres monstrabat; Vinum Bacchus; Rem Pastoralē Pan; Bellicam Mars; Fabrilē Vulcanus; Medicam Æsculapius; Textoriam Minerva; Venationem Diana; Et sic porro de aliis. Deinde autem matrimonia jungebant, domosque & familias fundabant; post verò parvas quasdam Civitates & Respublicas, partim necessitatis, partim convictus communis causâ jungebant. Rempublicam autem ad exemplum Hominis, qui constat Corpore & Animâ, & indiget Rebus Externis, constituebant. Nam prò Rebus Externis sunt Agri, Sylvæ, Paludes &c. ad Victū: Prò Corpore, Muri, Portæ, Fossæ, ad muniendum: Prò Animâ, Homines seu Civitas, ad Vitam & Motum tribuendū. Quæ ipsa Civitas constabat iterum, secundum ipsius Hominis descriptionē, partim ijs qui imperarent; partim qui parerent; partim qui parerent simul & imperarent; uti sit in Homine, ubi Ratio

tio imperat; Cupiditas ad moderatum usum parere debet; Animofitas partim imperat, partim paret. Ad illos denotandos, qui imperant, Rex in Solio sedens, Tres Sacerdotes, Tresque Prophetæ adpicti: Ille, qui maiestate præfulgeat: Isti quires Divinas, Sacrificia & Ceremonias curent: Hi qui prudentiæ Reipublicæ irrogent: Quos necesse est Regi assistere. Ad hos vero exprimendos, qui partim Imperant, partim Parent, Magistratus, Miles & Iudex in medio positi sunt: Magistratus, qui Loca Publica, Censum & Judicia curabant: Miles, qui defendebat Rempublicam: Iudex qui exercebat Judicia. Ad istos denique qui parent significandos, in unâ parte Regionis collocati sunt, Agricola, Opifex, Mercator. Et si verò Lex Naturæ, ad cuius ductum hæc Vita constituta, in suo genere minime mala, imò verò optima est, & ad Iustitiam, Libertatem, & Rerum Necessariorum copiam, (qui sunt tres cuiusque Reipublice fines) ordine directæ: Quia tamen multis modis imperfecta est; Inde DEUS, educito Populo Isi ætlico per Mare (quod hic inter Infimam & Mediam Regionem intercedere videtur) ex Aegypto, aliam Legem & perfectius Vitæ genus instituit, promulgatâ Lege Mosaicâ. Quò pertinet proxima Media Regio, in quâ depictæ reperiuntur, Tabulæ Decalogi; Sella Judicialis; Et Ara cum Sacrificio; ad representandas Leges Morales, Judiciales & Ceremoniales, quibus totum hoc institutum continetur. Restat suprema Regio, quâ continetur Legis Gratiæ descriptio, quæ pura à DEO HOMINE FACTO, constituta, omnibusque numeris perfectâ, non modo Legem Naturæ corruptâ, sed & Mosaicam (quantum quidem ad exteriora Sensa pertinet) omnibus rebus superat & ad veram Regni Dei agnitionem, ejusque Iustitiam nos reducit. Ad quam quidem adumbrandam, tum Agnus; Urbs quadrata, limpidò flumine irrigua; Et Vincula media interposita (quæ omnia in Tabulâ cernuntur) pertinent, quibus Caput, Corpus, & Nervi Regni Dei continentur. Tum autem Tres Virgines, cum Cruce, Anchorâ & Columbâ, cum Numero Duodenario, Senario & Novenario juxta posita, Fides nempe (respicientis duodecim Articuli Symboli Apostolici) Spes (vinientis sex rebus sperandis, quibus septimo loco accedit Clausula generalis, juxta Orationem Dominicam) & Caritas, (consistens in tribus Præceptis, tribus Consilijs, & tribus Operibus, quæ novem sunt, & medium tenent inter duodecim & sex) quibus ejus Iustitia pulchrè exprimitur. Quæ quidem in Summo hujus Circuli posita sunt, ut demonstretur illud verum demum Themidis esse Regnum: Illamque veram Iustitiam, quæ à Regno Dei, ejusque Iustitiâ profluit; illiusque fermento, quoad ejus rectè fieri potest, fermentatur. Quod quidem ut ita fiat, Omni Regi, Sacerdoti & Prophetæ, omni omnino studio conandum & adlaborandum est: Sic ut quicquid est in Republicâ, in unius JESU CHRISTI Domini nostri, qui solus verus Rex, Sacerdos & Prophetæ, vereque ter Maximus & Ter Unus NOMEN convertatur, & ab eo solo dependeat.

CAPUT XVI.

De occulta Scriptione, ex Idiomate.

Ertium Objeſtum Scriptionis fecimus supra cap. 12. h. Lib. ipsum Linguæ Idioma: quod ideo Ministræ appellavimus, quia Scriptioni inservit: Cum Litera & Sensus, præterea Radix & quasi Anima sint ejusdem: At Lingua & Idioma, tantum sint indumentum Literæ & fomentum Sensus, in hac Scriptionis materiâ. Caterum triplex, ab Idiomate itidem speranda, Occultandi ratio. Prima est, si simpliciter recedimus ab Usitato, & usurpamus aliud Peregrinum Idioma, quod satis tamen tutum non erit, præsertim hoc eruditissimo & imprimis Linguarum sagacissimo Seculo. Altera ratio potest esse, cum retinetur quidem Idioma, sed tamen apponitur vel intermiscetur Idiomatis certi aliqua Nota, quæ ad exprimendam particulam ejus accommodata, fortè fortunâ reperitur. Res ex subsequente Exemplo, qualis sit, facile addiscitur, quod ita habet, perpetuâ Idiomatis perceptione.

Als man zahlt sechszechen hundert neunzechen Jahr
Ein Königlischer Wahltag war
Zu Frankfurt in der schönen Stadt
Kommen die Rührfürsten zu Raht ic.

Hi Versus ita scribuntur Idiomatiâ Notâ: Primò Literis exprimitur Dicitur: Deinde quia particula, Man hic usurpata, alias denotet Virum, hinc statim apponitur pictura Viri. Sic cum actus numerandi posset exhiberi quoque aliâ picturâ, ubi aliquis mense assidens actum numeret, hinc sequens verbum Zählt ejusmodi Figurâ adumbratur. Tertiò Numerus Annorum exprimitur Notis numeralibus: ni velis vocalam Zechen digitis pedum; Dictionem verò hundert duobus canibus, additis et denotare. Quartò sequitur vocula Jahr; iterum suis Literis exprimenda. Pari ratione proceditur in secundo versu: Ubi postquam prima Vocula Ein literis scripta est; sequens Königlischer ita denotatur; ut pars istius vocis, picturâ Regis, pars reliqua licher iterum Literis veniat exprimenda, & sic deinceps. Hæc ratio jocis & sarcasmi potius destinata est, quàm ut Cryptographus eâ utatur: Veluti bodie videmus fieri, ubi ejusmodi Tabule passim in Bohemorum irrisum circumferuntur: Auctore plerarumque, ni fallimur, Electoris Coloniensis Morione aulico Jonâ.

De Tertiâ ratione, ex Idiomate occul-
tandi Secretum.

NT Altera ratio joci destinata, ita Tertia hæc, de qua nunc ver-
ba facturi sumus, seria admodum esset, si dari facile posset.
Suprà Cap. 8. hujus Libri, diximus, ejusmodi fieri posse No-
tas, quo unius Idiomatis Dictiones denotarentur. Quò posito,
factu impossibile non esset, ejusmodi Notas, etiam ad alia Idiomatica, ut La-
tina, Germanica, Italica, Gallica & alia, beneficio Dictionarij Calepinia-
ni undecim Linguarum, transferre, atque ejusmodi Notas ita insurpare,
quasi etiam ad illas peregrinas Voces, illa Signa essent accommodata. E. g.
Nota hæc **W** significat Latine Mundum; Eadem refert Germani-
cum **Welt**; Gallicum **Le Monde**. Et Italicum **Il Mondo** &c.
Infiniti sanè laboris, impossibile tamen non esset, hæc effectui dare. Exem-
plo sint nobis Sineses & Japonæ, quos lingua tam esse dissimiles, Nico-
laus Trigaultius, in Exped. Sinenf. asserit, quam Hebræi sunt & Bel-
gæ: nihilominus tamen mutuos Libros & Scriptiones legere atque intelli-
gere, idem fidem facit. Unde Hermann. Hugo, in Tract. de Orig. rei
Literariæ, Cap. 4. non veretur asserere, in universum tot Literarum
Notas fieri posse, quot sunt Voces, quas omnes omnino Gentes, etiam si
distinctissimis Linguis utantur, legere & scribere valerent. Qua
res cum incredibilis & instar portentis, ipsius verbis habeatur, audiamus
ipsum, hæc de re, in d. Cap. 4. p. 59. ad 63. ita differentem: Porro etiam si
portenti instar haberi debet, tam parvo è Literarum Numero, tan-
tum tam diversorum in omni Lingua Vocabulorum Numerum
constari posse: Illud tamen longè admirabilius est, effici posse, ut
omnes omnino totius Orbis Gentes, etiam si distinctissimis utantur
Sermonibus, sese intelligant, non quidem Locutione, sed Scriptione.
Adeoquæ si cui tam sagax fuisset ingenium, tempore Babilo-
nicæ permixtionis, potuisset is, omnes homines Locutione dissi-
miles, unâ Literarum societate vincere, & in Turris exadificandæ
officio continere. Jucunda dignaque hæc res est, quam Eruditi ex-
pendant: Quemadmodum nempe, non obstante Sermonum dissimilitudine, solæ Literæ sarcire possint, dilaceratam tot Gentium so-
cietatem.

Si singulæ Literæ impositæ essent, non Vocibus sed Rebus ipsi
significadis, eæquæ essent hominibus omnibus communes: Omnes
omnino Homines, etiam si Gentes singulæ, res singulas diversis no-
minibus appellent, singularum Gentium Scriptionem intelligen-
rent. Apparet ea res, in Literis Astronomorum Hieroglyphicis. Hi
Taurum verbi gratiâ, scribunt hoc Signo α : Geminos isto β . Qui-
bus

bus iisdem Signis visis, Taurum & Geminos esse, facile intelligent
omnes, & Hebræi & Græci & Latini & Galli, & Itali & Hispani &
Angli & Poloni & Germani & Belgæ &c. Si tamen locutione eas-
dem res exprimant singuli, nulli intelligent se mutuo: Taurum
enim appellant Latini: **Taurus**; Hebræi: **אֵיפֶן**; Græci: **Τορο**, Itali &
Hispani: **Taureau**, Galli: **Verre**, Belgæ: **Stier**; Germani: **Beick**, Po-
loni: **Abulle**, Angli. Itâ Geminos, Latini: **Theomim**, Hebræi: **אֵיפֶן**,
Græci: **Gemeaux**, Galli: **Doppj**, Itali: **Zwillingen**; Germani: **Zwee**,
Angli: **Twos**, Poloni: **Dwoisty**, Belgæ: **Doblados**, Hispani: **Dvvoisty**,
Atque itâ Sineses & Japonæ, qui linguis tam sunt dissimiles, quàm
Hebræi & Belgæ, mutuos tamen Libros & Scriptionem legunt at-
que intelligunt, quia earundem Rerum significativis Literis iisdem
utuntur, ut scribit Nicolaus Trigaultius noster, in Sinenfi expeditione.

Est autem hujus Arcani hæc, ut puto, ratio; Quod Res & ea-
rum Conceptus, in omnium hominum animis sint ijdem; (Nequæ
enim Hebræi aliter concipiunt Canem aut Equum, atque Hispani
& Galli) Undè & Signa earundem rerum significativa, si omnibus
fuerint communia suggerent quoque omnibus, eosdem rerum
conceptus. At si Signa fuerint non Rerum sed Vocum significativa,
voces quidem illas facile legunt omnes ij, quibus fuerint ea Vocum
Signa communia: At certè (Quia apud Singulos ferè diversæ sunt
ejusdem rei Voces, ut patet in Tauro & Geminis) non intelligent,
quid illæ Voces significant. Non enim Græcus intelliget Librum
Gallicum, Græcis Literis scriptum etsi eum facile leget. Ergo ut &
legere & intelligere quisvis posset quælibet Scripta, necesse esset,
omnibus communes esse Literas aliquas, non vocum sed Rerum
proximè aut conceptuum significativas. Sic nempe coire possent
omnes Homines omnes, Veterem illam primi Orbis societatem,
tanto olim Sermonum divortio dissipatam: Sic nullo uspiam opus
esset Interprete: nulla Hominum Librorumve esset in accessu Sa-
pientia.

Sed fortè objiciet quispiam, rem esse omnino fastidiosissimam,
ac desperandi laboris, tot Literas facere & discere, quot sunt Voces:
atque adeo nec itâ satis fore octoginta Literarum millia, quot Si-
neses habere narrantur. Huic ego Respondeo: Fac esse Centum
Literarum millia, fac esse plura; cedo, annon in quolibet ejuſcun-
quæ Gentis Idiomate, tot Vocabula sunt & plura: annon ea omnia
discit & memoriâ tenet, quisvis opilio & subulcus: An non suas
omnes Literas callent Sineses, qui totidem habent, quot Voces?
Cur ergo difficilior esset, Nos etiam & quosvis alios, totidem Lite-
ras discere ac Voces? Velim æstimeretur hæc res, nequæ difficilior opi-
nione esse credatur. Hactenus Hugo, & hic Liber Septimus.



LIBER OCTAVUS.
De
SCRIPTIONIS INSTRUMENTIS &c.
ET QUASI Scriptione.

TABULA *Synopsis* hujus Libri docens.

| | | |
|---|---|--|
| Modi in genere, (vid. Tab. 2. sup.) spectant vel
Scriptionem & ejus Terminos | Sermonem & quæ eo pertinent.
Formales, de quibus suprà. | |
| | Materiales, (vid. Lit. I. Tab. 2.) & hoc respectu Modi occulandi contingunt, c. 1. ratione Materiæ | <ul style="list-style-type: none"> Solite, at certâ ratione dissectæ, c. 2. In quâ, vel <ul style="list-style-type: none"> Insolite, Materiæ solite substitutæ <ul style="list-style-type: none"> Animatæ. Vegetabilis. Inanimatæ. Peculiariter adhibite, uti est Filum, c. 3. |
| | | <ul style="list-style-type: none"> Ex quâ, per peculiarem usum atramenti alteriusvè liquoris, reddendo literas invisibiles quæ legi nequeant, c. 4. nisi Admotâ certâ re: ubi triplex Processus <ul style="list-style-type: none"> Simp ex. <ul style="list-style-type: none"> Vetustior. Recentior. Mixtus ubi adhibetur <ul style="list-style-type: none"> Pulvis. Aqua. Ignis. Adhibito lumine Candellæ vel Siderum, c. 5. |
| | Sine quâ non, seu instrumenti: Et oritur Occultatio per insolitum stylum, c. 6. | |
| Signa Scriptionem exprimentia, (vid. Lit. L. tab. 2.) Hi Modi sunt triplici ratione, g. vel | Accidentarium seu Externum: Ut est Missio Clancularia (vid. Lit. K. tab. 2.) & contingit occultatio, c. 7. ratione | |
| | Inter Absentes, | <ul style="list-style-type: none"> Inclusionis. Tabularij occulti. Itineris insoliti per <ul style="list-style-type: none"> Terram. Mare. Aëra. |
| | | <ul style="list-style-type: none"> 1. Per transmissionem filii vel alterius rei, ad significandum certâ ratione, in subiecto certo adaptatæ: Ubi proceditur, c. 9. vel viâ Rectâ. Obliquâ, more <ul style="list-style-type: none"> Veterum, in ofsculo tereti per foramina: Recentiori, per g'o quadrato, merationem In Instrumento. <ul style="list-style-type: none"> circulari. |
| | <ul style="list-style-type: none"> 2. Citrà transmissionem abstrusiori, quod fiet c. 10. Speculi peculiaris adoratione, Nauticæ pyxidis peculiari confectioe, Antecedente communicatione, aliquot guttularum sanguinis. | |
| Inter Præfentes, | <ul style="list-style-type: none"> 3. Per significantia sensilia objecta, ubi proceditur vel Cominûs, modo <ul style="list-style-type: none"> Simplici, c. 11. Compendioso, c. 12. Obliquo, c. 13. Simplici. Compendiario. Obliquo. Eminûs, c. 14. modo | |

CAPUT PRIMUM.

De Descriptionis Instrumentis & Connexo: Ac quasi Scriptione in genere.

IACTENUS ITAQUE DE SCRIPTIO-
nis Objecto, *veluti sunt* Literæ, Sensus & Idio-
ma; Seu de Formalibus, à quibus Modi, *per termi-*
nos Literarum, Syllabarum, Dictionum, Sensus &
Idiomatis pendent, Libris septem præcedentibus,
satis superque, uti opinamur, dictum est. Nunc agen-
dum restat, tum de terminis Materialibus, seu de
Materiebus & Instrumento; tum de terminis Accidentarijs, Externis
et Accessorijs, *seu de* Connexo & Consequenti; Et hinc inde depen-
dentibus Modis, occultè quid significandi. Quibus recensitis, subjun-
genda Doctrina, de quasi Scriptione, quæ pars Synthemographiam vel
emæographiam, de quâ suprâ Lib. I. c. 2. propriè complectitur. Suc-
cedit enim ipsi Scriptioni quàm proximè, quo de suprâ d. Lib. I. c. 3. quo-
quæ est admonitum. Quibus absolutis, Alteram partem, quæ est de
Mediorum Tractatione, similiter finiemus. Eo verò
ordine, quo indicatum, jam singula
prosequemur.



De occultâ Scriptione, ratione Materiae In Quâ, seu Subjecti contingente, ejusquē duobus priori- bus Modis.

Scriptio Occulta, non tantum ratione Objecti, Literarum, Syl-
labarum, Dictionum, Sensus & Idiomatis insituti, sed insuper
respectu Partium, seu mavis Terminorum Materialium con-
tingere potest. De quibus nunc in specie differendum. Par-
tes Materiales cum dicimus, intelligimus Materiam in quâ; Materiam
ex quâ; Et Instrumentum, sine quo non scribitur. Nam hæc concu-
runt ad Scriptionem seu Efformationem Literarum. Illa, ut Subjectum
Externum hæc recipiens: Ista velut Materies factus: Hæc ut Principium
productionis, sine quo nec illa recipit, nec ista ad Formam actum pervenit.
Quocirca secundum hæc tria diversa genera, in tres, inter se ad istam ra-
tionem diversos, Modos, hoc Genus Occultandi, non incommode dispe-
mus: Ut Primus Modus, circa Subjectum Scriptionis: Secundus circa
Atramentum, vel simile aliquid: Tertius, circa Stylum occupetur: De
Primo, in hoc & sequenti Capite.

Primus Generalis Modus, iterum triplici ratione ab ipsius materia,
seu Subjecti adhibendi, diversitate, ducta, expeditur. Nam aut retine-
mus Materiam usitatam seu Chartam, sed non nisi dissecatam, & o-
ritur Primus Specialis Modus: Aut eligimus Materiam planam & quo-
dammodò habilem, sed tamen inusitatam, & oritur Secundus Spe-
cialis Modus: Aut adsumimus Materiam per se inhabilem & prorsus
inusitatam & nascitur Tertius Modus: De quibus nunc ordine.

Primus Specialis Modus, quicum Charta seu Materia Usitata pro-
cedit, fit, quando Charta tenuiter in oblongum, ita paratur, ut instar lor-
tigno tereti polito, quod Seytalen Laconicam, Veteres vocabant, apte ad
Scriptionem circumvolvatur, ac vicissim avelli possit. Res ita docente Car-
dano Lib. 12. c. 61. pag. 816. de rer. variet. peragebatur: Duo ligna teretia
aequalia, à summo usque ad imum involvebant alterum, ut nihil
omnino è ligno conspici posset, inde alterutrinque capita, quæ non
integebantur, præcedebant in formam, quam à latere vides. Unum
ex his lignis, Imperator Exercitus accipiebat, reliquum apud se re-
tinebant. Ubi opus esset Epistolâ, chartam ligno prædictâ ratione
involvebant, capitibus utrinque affixis, & in medio etiâ, tenui
simâ cerâ certis locis: inde inscribebant, quæ vellent: eaque è ligno
avulla, Epistolæ loco trans mittebant. Hactenus Cardanus. Fit autem
hoc modo, ut quando Charta, à cylindro seu ligno avellitur, quod Litera
& Syllabe ac Dictiones ita distrabantur, ut non facile, sine Ligni alterius
aqualis beneficio, adlectionem & intellectum jungi possint: imprimis si li-
gna quàm tenuissima sint. Sed quia hic Modus non satis tutus, ideo Sca-
lig. Exercit. 317. hanc Artem ridet, & Laconica nugalia appellat. Videat-
ur autem hæc de re, inprimis Gellius, lib. 17. c. 9. Athenæus, L. 10. c. 17.
Ausonius, Ep. ad Paulinum: Porta Lib. 16. Mag. Natur. c. 5. Contingit
preterea, itidem in materiâ solitâ (veluti est Pergamenum) alia ratio
occultandi, si, postquam Pergameno inscripseris, illud lumini candele, aut
igni admoveas. Fit enim ut tunc totum in se convolvatur & crispetur,
ut pristini vestigij vix quicquam retineat, quod si quis aspexerit, prorsus
nullius doli capax existimabit; At cum legere illud quaesierit, quid in eo
contineatur, locis humidis exponat, vel leniter aquis irroret, & dilatabitur,
ruga evanescent & in pristinum statum redibit, ut impressi Characteres,
sine impedimento legi possint: uti tradit Porta Lib. 16. Mag. Nat. c. 5. Fit & tertio Modo, docente eodem Porta, d. loco, in materiâ
quoque solitâ, hæc ratio: Quum Liber optimè adligatus & recisus erit
& nigro colore tinctus, si aperiemus eum, & chartas revolvemus, ut in-
curvate sint, & in obliquum ductæ, poterimus in chartæ extremitatibus
scribere, & nostræ mentis conceptum exarare, ubi verò remissus erit, &
charta suo loco redierint, nil videtur aut conjectari potest in eis scriptum.
At qui eas literas legere voluerit, in jam dictum modum Librum accom-
modanti, Literæ fient visibiles.

Secundus Specialis Modus, occupatur circa Materiam aliquam pla-
nam & ad scribendum quodammodò habilem, sed inusitatam. Ea
reperitur variè in Animatis, in Vegetabilibus & in Inanimatis: Quam
historiam nunc pertexemus. In Animatis, putâ in Cute & Capite hu-
mano. De Cute ita Ovidius:

Hoc caveat custos pro chartâ conscia tergum,

Præbeat, inque suo corpore verba ferat.

Æ Author Diefursus, cui Titulus Eptnolisches Friedens Vnruhe/
pag. 103. refert, Franciscum quandam, Delphar cognomine, tergo Ta-
bellarij, secretissima quæque, ita ut non nisi adhibito pulvere, ad hæc rem
accommodato, videri legirè possent, inscripsisse, atque eo ipso Cladem Prae-
sidi Anno 1620. 8. Novembr. acceptam, valde promovere. Quod institu-
tum ille omnino ex Porta, Lib. 16. Mag. Natur. c. 8. hausit; ubi sub fin.
Cap. hæc de re ita scribit: Fit in dorso Scriptura, quæ per loturam cu-
jusdam humoris duntaxat visibilis, quam penetrare nemo poterit,
nisi qui secretum penitus cognoverit. Vitriolo aquâ dissoluta u-
si scriptum fit, ex decocto gallarum fit visibilis. Si acuatur penetrâ-

„ bit cutem, & fient indelebiles Literæ, uti possumus ejus oleo. Sal
 „ ammoniacus cum calce sive saponem, cæruleum colorem inducit: Si
 „ lithargyrij oleo detergantur, lacteæ videbuntur, cum vitæ aquâ, vel
 „ ejus compare aceto distillato & aquâ Salis. De Capite *videatur* Hi-
 „ storiæ Milejsiæ, apud Polæum Lib. 1. & Gellium, Lib. 17. c. 9.
Quod satis tutum tamen non existimat Porta, Lib. 16. Mag. Natural.
 c. 8. *cum sudore, cui caput est obnoxium, facile Literæ Capiti inscriptæ pos-*
sint aboleri. In Vegetabilibus, veluti in inciso viridis, ac adhuc viventis
ligni Cortice. Author Theophrastus est, referente Cardano, d. Cap. 61.
Illud ita fit: Viridi cortice introrsum excavato, quantum ad Epistolam ab-
hendendam satis est, occuluntur ita Literæ intra arbores, ut successu tempo-
ris, cortex denuo, cum reliquâ arbore, concreseat. Sed hoc ex Theophra-
sto, inquit Porta Lib. 2. c. 21. de furtivis Notis; Et Lib. 16. Mag. Nat.
c. 6. potius ad rei similitudinem inductum, quam ut ad præsens, remedium
facere possit: Diuturni siquidem temporis, ad id, successionem, opus esse.
Aut in Pomo: ita Acontius, Pomo inscripsit has Literas, ut in Templo
Dianæ Cydippam deciperet:

„ Juro tibi Sacræ per mystica sacra Dianæ
 „ Me tibi venturam Comitem, sponfamque futuram.
 „ *Aut in Fungo: ita Xiphilin⁹ in Trajano refert: Fungus ingens ad Tra-*
 „ *janum allatus est, in quo scriptū erat Latinis Literis: Burros, Socios,*
 „ *quæ omnes à Trajano petere, ut pace facta domum reverteretur. De-*
 „ *nique in Inanimatis: veluti in Scipione, in Hastâ & sic etiam in Vaginarū*
 „ *interioribus: In hac enim à quibusdam inscriptas Literas, narrat Fron-*
 „ *tinus Lib. 3. c. 13. & Ammian: Marcellinus Lib. 18. Deinde in Pugilla-*
 „ *ribus seu Tabulis novis, post Scriptionem ceratis. De hisce audiamus*
 „ Gellium, d. Lib. 17. c. 7. *ita loquentem: Legebamus id quoque in ve-*
 „ *tere Historiâ rerum Punicarum, Virum indidem quempiam illu-*
 „ *strem, (sive ille Hasdrubal, sive quis alius est, non reniteo) Episto-*
 „ *lam scriptam super rebus arcanis, hoc modo abscondisse: Pugilla-*
 „ *ria nova, nondum etiam cerâ illita, accepisse: Literas in lignum in-*
 „ *cidisse: postea Tabulas (uti solitum est) cerâ collivisse, easque Ta-*
 „ *bulas, tanquam non scriptas, cui futurum id prædixerat, misisse:*
 „ *Eum deinde ceram deraisse, literasque incolumes, ligno incisas, le-*
 „ *gisse: Hactenus Gellius. Præterea in Ligno quoque poterit quis, inopi-*
 „ *nabili fraude Characteres imprimere, qui non conspiciantur nisi volueris,*
 „ *baeratione ut tractat Porta d. Lib. 16. Mag. Nat. c. 5. Sit Lignum car-*
 „ *nosum & molle, populneum, tiliaceum vel hujusmodi: & ferreis*
 „ *typis illis, quibus Typographi, quum in matribus æneis Literas im-*
 „ *primunt, vulgò ponzones vocantur, Literas suprà Lignum impr-*
 „ *memus, semidigitali profunditate: mox doletur lignum, dolabrâ*
 „ *fabrorum lignariorum ad profunditatem impressorum Characterum*

rum: At ubi omnia explanata & exæquata fuerint, amico mittes
 „ baculum, aut tabulam rei gnaro, qui lignum aquis immergens, ru-
 „ mens lignum foras eminebit, quod ictu fuerat contractum, & Lite-
 „ ræ conspicuæ fient, exterius prominentes. Id enim vasis ligneis,
 „ torno expolitis, exequi poterimus, si ubi circumtornati fuerint, li-
 „ teras exprimemus, ac denuo torno reddemus: Expolitum & amico
 „ missum, si aquis immerget, &c. Sed nec hoc prætereundum, quod
 „ optimè hoc scopo, in chartis lusorijs scribi possit: Si nempe rato or-
 „ dine eas accommodaveris, ut altera alteram sequatur, & rectè in-
 „ versæque sint inter eas. Ubi eas simul composueris & accommo-
 „ daveris, in cæsuris omnia scribere poterimus; ubi eas postmodum
 „ permiscueris & invertes, nil prorsus pristini scripti retinebit, sed so-
 „ lum inordinata puncta curiosius spectanti videbuntur. At qui eas
 „ legere concupierit, in ordinem redigendo puncta, & literæ coi-
 „ bunt, & omnia optimè legentur. Possumus & in alarum pennis Co-
 „ lumbarum aliarumque albarum Avium describere, eas sursum in-
 „ vertendo: Nam ubi ad suum locum redierint, nil ostendent. Sed
 „ si ad pristinum modum diductæ, Literas perleges, quod non parum
 „ utilitatis afferre poterit ijs, qui prò internuncijs eis uten-
 „ tur: Vid. Portam d. Lib. 16.

Cap. 5.



CAPUT III.

De Modo Particulari tertio, per Materiam inhabilem seu Filum quoddam contingente.



Habimus hactenus Primum & Secundum Particularem Modum: Restat videndus Ultimus: Ubi adsumimus Materiam ad scribendum per se prorsus inhabilem, veluti est filum: Et in ejusmodi tenuissimis Filis, Puncta loco Literarum notamus.

Quod sit vel modo crassiore vel subtiliore. Crassior Modus traditur à Porta Lib. 16. Mag. Nat. c. 5. ubi planè ad Exemplum quò Charta dissecata Surculis circumvolvitur, (de quo Cap. præcedenti) filo tereti, surculo ita continèe revoluta, ut nibil ligni appareat, per longitudinem baculi Literæ

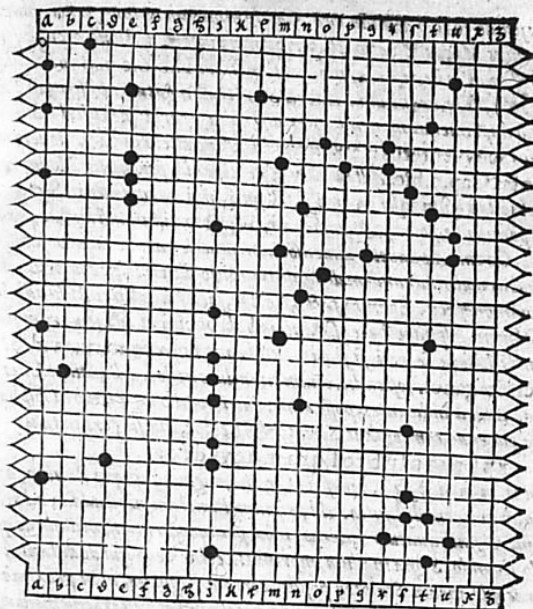
exarantur: Ubi Idem addit: Si prius filum aquæ immerges, in quâ sit solutum alumen, atramentum non diducetur, sed restrictum nitidius Characteres continebit. Mox filum à bacillo revolutum, in glomerulum accommodato. Vel ut occultissimum sit, interluterum & sudariorum ora revolvimus, & amico absenti mittimus. Nil enim in filo curiosior Interceptor, nisi quædam Puncta disseminata conspiciet. Amicus eodem bacillo filum revolvendo, curando, quæ ut Puncta ex superiori parte veniant, & cohereant aptè, amici conceptum facile percipiet. Subtiliore verò Modo, res ita, Schvventero Lib. 5. p. 284. ren. Edit. docente, peragitur. Conficiatur Tabula lignea, vel chartacea, vel chartis seu folijs lisorijs. Superiorem & inferiorem parte Tabula, Alphabetum parallelum ponatur: ita ut è diametro Literæ similes, lineis viginti duabus perpendicularibus (quarum qualibet Literam significet: quo etiam sit, ut Alphabeti connotatio expressa, non ita necessaria sit) se excipiant: deinde ab utroque latere, ad illum modum Tabula vel charta, ad excipiendam florum glomerationem incidatur, quem exhibet sequens Tabula:

† † † †

Paratis ita duabus Tabulis, atque adhuc ad angulum superioris sinistræ illarum partis, penè sub Literâ A, exiguo foramine perforatis, Scripturæ assumptæ atque retentæ Tabulæ, remittit aggreditur: Scripturus hoc vel simile Secretum: Cave Latorem præsentium, quoniam tibi insidias struit: Subiectum Scriptionis, nempe Filum, ita Tabulæ applicat, ut illud per foramen trabat, atque obducto nodo, nè foramen egrediatur, firmet, mox per effectas illas incisuras, ordine filum illud circum Tabulam, volumine recto complicit, tantâ serie, quantam pro Scriptione esse satis conjiciet. Hoc factò, si jam Secreti Literæ, E. g. C. sit exprimenda, per artificiosam Punctis notandi rationem, in primâ Lineâ transversâ (que

† † † † uti

† † † †



uti vides, in Tabulâ, loco fili ducta) eâ parte, quâ à lineâ perpendiculari, Literam C denotante, tangitur, Punctum figes: Quod si sequens Secreti Litera, Literam Cin Schemate Alphabetico sequitur, in eodem filo adhuc statim ad secundum vel sequens fili ligamentum, transcendendum est. Atque ita facile, totum artificium scribendi capies. Id filum, Punctis ita inscriptis, revolutum ex Tabulâ, Amico commenti conscio transmittitur, qui assumptâ compari Tabulâ, eadem ratione indagabit occultam Scriptionem, quâ Alter in eâ conscribenda usus est, quemadmodum suprâ jam expositum est. Occultius erit, si Litera Tabula, non ad seriem Alphabeti, sed ex arbitrio & composito disponantur. Expeditius verò erit, si multa scribenda sunt, ut utrumque latus Tabulæ, ad suprâdictum modum sit paratum: vel etiam si prior pars Secreti atramento, deinde altera minio scribatur: vel insuper si filo uni, quo secretum integrum non potest absolvi, alterum aut plura super addantur: Ubi cautio erit, ut fila rectè involvas, nè amicus revolvere nequeat. Occuli etiam hæc fila possunt, in excavatâ nuce, atque sic transmitti: De quo tamen Cap. 7. infrâ plura dicemus. Sed nec hoc

præ-

prætereundum, filis, citrà Scriptionē, Literas porrò eodem modo posse præsentari: sed de eo, suo demum loco, Capite nimirum ultimo, tractabimus. Deinde alius Modus & ratio est, per Filorum interpolationē, occultē scribendi: Assumatur Regula illa, quam descripsimus Lib. 6. c. 9. atque ad illam mensuretur filum, usque dum Litera Secreti attingatur, ubi semper Punctum filio imprimendum venit. Res difficultate caret; Ideò nihil addimus: Videndus Schvventerus p. 238. ubi unam atque alteram variationem tradit; Et infra Cap. 9. hic. Adhuc alius & tertius huc pertinens Modus reperitur, ubi citrà usum Instrumenti seu Regule, amicus conscius, in Secreti notitiam pervenire potest. Quod fiet ita, si Scriptor, illius distantia, qua ipse beneficio Circini Alphabeti dimensorium, junctis quoque intervallis disposuit, duobus nodis, ad eandem distantiam, initio fili nexis, ex composito Amicum commonefacit. Eo enim facto, Lector, jam solius Circini usu adhibito, dispositionem Alphabeti mensuram habebit, ita ut ad mensuram filii interpolationem Alphabeti Secreti, se statim exhibeant. Schvventerus (vid. p. 291. in auct. Steganol.) ostendit, etiam citrà duos nodos, distantiam Literarum, ab altera indicantem, posse adinveniri hoc modo: Primò in Alphabeti ordine ponendo, convenient Scriptor & Lector, qui sit forsantis talis:

xzkrngnlpbtoqihmuevdfca.

Scriptor in mensa figit, beneficio Circini, viginti quinque Puncta, æquali spacio ab invicem distantia. Ad primum Punctum nihil addit; ad reliqua apponit viginti quatuor Literas: mox per mensurationem illam de qua in Modo secundo, Signa in filum imprimi: Lector verò qui de distantia, quæ Literas ad Lineam Scriptor posuit, certam Regulam; ut in proximè præcedenti Exemplo, non habet, primò necesse habet venari ejusmodi distantiam, quod ita fit: Figit primo Punctum in mensa, in quo Fili initium, quod nodi implicatione signatum quasi sit, sistit: Et inde ad Punctum seu Signum primum quod occurrit in filo, respicit, quo viso filum extendit, & ad signi inibi extantis indicem, aliud in mensa Punctum figit; mox à primo puncto, per alteram lineam ducit, quæ ad hoc inserviat, ut viginti quinque Puncta ibi figere, commodè possit. Deinde Lector, primum post nodum ita repertum filii signum, ad punctum primum sistit, circumspiciens, ubi loci secundum in filo existens signum, porrò Lineam attingat: Quo animadverso, iterum figit Punctum. Tertio Lector secundum illud Signum, ad primum Punctum sistit, & ulterius lineæ, iterum fixo Puncto, tertium Signum applicat, & ita deinceps pergit, donec duo vel plura Signa, ita appropinquata concurrant, quò justam illam distantiam, unius Literæ ab altera se invenisse opinari possit. Repertà ita distantia, jam nullo negotio, viginti quinque Puncta, adscripto Alphabeto, figere, & ad illa, Literas, mensuratione iterum facta, recolligere valet, quæ Scriptor antè Signa filio impresserat.

CAPUT

CAPUT IV.

De Occultâ Scriptione, per Atramenti, Aquæ, alteriusvè liquoris usum; sive de secundo Modo Generali.



Atria à quâ Litera ducuntur, est triplex: Primò ea, quæ Literas ponit ob oculos: Altera, quæ commento clandestino subducit: Tertia, quæ iterum restituit. Deinde hæc ita affecta esse potest, ut ponatur ob oculos, ad quamvis lucem, de noctu tantum, vel tantum interposito lumine Siderum aut Candele. Tertiò accidit, ut vel Pulverem, vel Ignem, vel Aquam exigat & desideret. Hinc triplex nobis, circà hunc alterum Generalem (vid. c. 2. initium hic) Occultandi Modum, futura quoque dispectio, ita ut primò ejusmodi Speciales Modos considerare necesse habeamus, ubi Literæ ita occultantur & invisibiles fiunt, ut tamen certâ re adhibita, lucem restituantur, quò interdum aquæ atque accenso lumine, legi possint: Deinde ille explanandus venit Particularis Modus, qui interdum & noctu invisibiles, si tamen interponas lumen Syderum aut Candele, visibiles exhibet Literas. Deniquè in specie referemus talem Modum, ubi ad omnem lucem, Literæ sunt invisibiles, noctu verò tantum legi possunt. De singulis ordine: Sed antè videatur etiam Porta Lib. 1. c. ult. ubi initio Cap. ostendit, quando in univèrsum hoc occultandi genere, potissimum uti debeamus. Primum deinde quod attinet Particularem Modum, is vicissim subdividitur. Est enim Simplex, Compositus, Mixtus.

Simplex Modus est, ubi tantum una Materia ex quâ adest, quæ primò ponit ob oculos Literas, pedetentim verò eas evanescere facit. Quà de re videatur Porta, Lib. 16. Mag. Natur. c. 9. & post illum Schvventerus, Lib. 7. p. 297. Nos nihil addimus: tum quia non ita ad institutum nostrum pertineat; tum quia abusu maxime obnoxius sit hic Modus. Quid enim si nebulo pestimus, Syngraphâ datâ, pecuniam mutuans, hac ratione utetur? Sic contra alium Modum tradit Porta, d. lib. 16. c. 9. ubi invisibiles Literæ, post aliquod tempus, visibiles fiant: Quod evenit, ait ille, si succo citriorum vel aranciorum descriperis suprà es cyprium vel commune, ac circitè viginti diebus reliqueris, suprà locum virides Literæ videbuntur. Idemque multis alijs Modis fieri poterit, scilicet Sale ammoniaco, si aquâ dissolveris & super as scriperis, citius locus argine vestietur.

Compositus Modus est vel Vetusior, vel Recentior. Vetusior ille est: Si atramento forti, secretum pictoria Tabula inscribatur, & scriptis

ptis ita Literis, albus color, citra Gummi aut Olei mixtionem inducatur: quòis sine difficultate reficari, & pristina Litera reficatur, apparere possint. Recentiorum ita describitur Porta, d. l. i. c. ult. p. 62. 63. Et in Lib. 16. de Mag. Natur. c. i. vers. Fatiscat vitriolum, &c. cum seq. Stillatio Chalcanthi liquore (vel affusà in illud ferventi aqua, dum illud solutum fatiscat) super papyrum, arcana Literarum lineamenta, designentur: cum arefacta sint, illico celantur. Ceterum ut inane scriptum deleatur, hac ratione fiet. Combusta palea, vel salicis carbones, super porphyreticum marmor triturentur: tum omphacite galla, in albo vino decoquatur, sicque humore in spongiam attracto, vernaculus color ater oblitteratus delitescet; Pristinus vero qui delituerat, refricatus apparebit. Fiet idem, si commune atramentum tantum aqua diluatur, quantum illa, occultandis Literarum lineamentis, satis sit: Eoque modo totum id, quod volumus latere, describatur: tum atramentum ex carbonis Salicis, vel paleae combustae polline paretur, eoque super albicans scriptum inania, quae velimus, describantur. Hujusmodi atramentum, parum aut nihil, à vero differt colore. Ceterum ut arcanum scriptum legi possit, vino in eadem galla decocto, spongia pagina detergitur: Sic quod prius apparebat scriptum delitescet, quod vero cerni non poterat, indicabitur. *Huc pertinet & sequens, ejusdem Portae Modus, p. 61, descriptus:* Epistola ab ejus rei, quae scribitur, suspicione prorsus aliena fumatur, tum omnis spacijs minimè necessarijs, Literae, Syllabae & Dictiones, oportune humenti succo citrij, vel medicamenti mali, vel capreae, vel omnium ferè acrium succo, iterum delineantur: Nam siccatum humore, inconspicuae fiunt: Et ex tantum, quas solum atramentum delineavit, apparebunt, ceterae delitescunt; ita, ut qui legat, tabellam inutiliter scriptam & vanam opinetur: At si pagina, igni admodum incaluerit, Literarum rursus lineamenta clarissime indicabit. Walchius verò, d. Dec. 9. Fab. hunc Modum, in genere admodum commendat, atque ejus rationem pluribus explicat, & verborum flosculis exornat atque Exemplis. Adhuc alius Modus est, quo nigra charta, albos characteres conspicuos reddit. Ratio ejus, apud Portam, pag. 63. 64. Et Cap. 3. in f. Lib. 16. Mag. Nat. hac est: Ovi luteum albumenque commilcentur, ut instar scriptorij atramenti liquefcat: Eo liquore Literarum figurae, in papyro protrahuntur & exsiccantur; tum super exsiccatam chartam, color ater inducitur, eaque iterum exsiccata mittitur. Verum ut Literae conspici possint, latro ferro, chartae superficiei eraditur. Sic enim fiet, ut sublato inde atramento, ubi Literae erant, earum albi coloris signa, conspiciantur. Sed hunc Modum, non tam ad Epistolicam rationem, quam ad alias artificiosas Tabulas & Scripturas accommodatum aestimat Schvventerus pag. 292.

Tertius

Tertius Modus sequitur, qui inde Mixtus dicitur, quod non ita conet duabus Materijs, tam eam quae ob oculos ponit, quam illa, quae commendando subducit Literas, ut superior: sed contenta sit posteriori illa Materia, quae Literas aspectu subducit; Sic tamen, ut aliud quid adhibeatur, quod apparere vicissim eas faciat. Qui Modus itidem triplex est, ratione illius, quod adhibere necesse est: Pulveris nimirum, vel Aquae vel ignis. Primus particularis Modus, qui Pulvere insperso, demum apparebit, fit, ubi vel in alba Charta, vel in corporis parte, puta brachio, dorso, aliove membro, Literas aceto, urinà, lacte, lacte herbae tibymalli (quam & Lactucam caprinam vocant) adipe, sepo, pinguedine, gummi, inscribitur. Statim enim Literae incipiunt delitescere, & arefactae protinus aspectum fugiunt: Vide Portam d. cap. ult. p. 59. & 60. Ubi etiam ex Pollieno refert, Attali astum insignem, Victimae inscriptione impressam quam ille prius in dextram manum, contrito Gummi inscripserat Exeritum hac ratione, ad Victoriam animantis. Idem Porta Lib. 16. Mag. Nat. c. 3. ejusdem generis alia addit, in hunc modum: Est & inopinabilis techna supra crystallum describere. Nam cum undique diaphonium sit, nullum afferet doli suspitionem, & Literae intus latentes esse possunt: Hoc ita peragitur: Dissolvatur Gummi Arabum in aqua, vel tragacanthae, ut clara sit, & ubi optime solutum fuerit, nequaquam Crystallum defecabit, supra illud describens, sive cyathum sive phialam; ubi Literae resiccescunt, inconspicuae fiunt. Nemo dolum suspicari poterit, si carceribus detento, cyathus imittatur, aut phiala vino plena; ubi Literas visibiles voluerit, commistam papyrum, vel paleam super illud adfricabit, & Literae illico apparebunt visibiles. Addemus (pergit Idem) aliud dignum profectione habendum Secretum, ut Literae in Charta solum terreno pulvere insperso legi possint. Solvatur adeps hircinus, cum pauculo erebinthinæ refinæ liquore cartam adfricet & servato: Cum amico nunciare vis aliquid, appositâ papyro, delinictâ adipe supra tabellam, quam amico mittendam destinaveris, ferreo stylo supra calcabis & imprimentur notæ adipis tabellae; mittito, quae intercepta, neque aqua visibiles fiunt, aut alio artificio, nisi tantum terreno pulvere insperso. Secundus particularis Modus, invisibilis Scriptio, est, ut visibilis, beneficio Aquae, aut alterius liquoris. Quò pertinet, quod Cedrenus, in Vita Constanti Imp. Leonis Filij, pag. 502. de Nicolao quodam his verbis refert: Is Nicolaus, in nigro linteo, literas, ad Thonam Logothetam scriptas, miserat, quae lynteo aqua eluto apparent, hanc continentes sententiam: Nolite vobismetuere, à rufâ ave Ducâ. Stultè enim

Mm

res

„ res novas molietur, & statim peribit.

„ *Rationem quâ id fieri & bodiè possit, hanc tradunt:* Alumen aquâ dissol-
 „ vitur (*inquit Porta, pag. 61. 62. quod & Idem repetit, Lib. 16. Mag.*
 „ *Natur. c. 1. Vers. Ut diximus; Et vers. Solvatur:*) eoquè dissoluto,
 „ Characteres describuntur, qui cum siccescunt, conspici desinunt.
 „ Ut verò legi possint, charta aquis immergitur, sic immerisa, chara-
 „ cteres conspicuos reddit. *Idem etiam aliter fit:* In vitreis Chymis-
 „ rum vasis, è calchanto humor distillatur, eoquè in Papyro Chara-
 „ cteres formantur, & sic fallent intuitum: Ut verò cerni possint, in-
 „ omphacitis gallæ aquam, Charta, vel in vinum, in quo ea inferbue-
 „ rit, mergitur. Ut verò alibi magis, quàm in chartâ scribi possint,
 „ hoc modo scriptum fiet, quod lactis candorem imitabitur: Lithar-
 „ gyry primò teritur, tritus in ficile, ubi sit aqua, aceto commixta,
 „ immittitur & decoquitur, & per colum trajicitur, mox servatur:
 „ tùm in Limonis citriferi succo, in lapide, vel aliquâ corporis parte,
 „ vel alibi exarantur Notæ: Illæ, siccato humore, minimè appare-
 „ bunt: sed ut legi possint, ex lithargyri aquâ madefactæ, conspicien-
 „ tur lactis candorem imitari. *Porta Lib. 16. Mag. Nat. Cap. 1. in-*
 „ *ejusmodi tradit rationem, quâ lapis in aceto mersus, Literas demonstret,*
 „ *hoc modo:* Hirci adipe suprà lapidem literas exarabis, resiccatæ in-
 „ conspicuæ prorsus. Si lapis aceto demergatur, prodeunt illicò, &
 „ foris quasi superexstantes eminebunt. Si autem absolutâ aquâ scri-
 „ bendo literas nigrescere jubes, ut navius expeditiusquè itineribus
 „ accingaris: Gallas & calcanthum subtilitèr pinfito, indè pulverem
 „ cartæ inspergito, panno fricato, rectèquè expolito. Ut sit charta
 „ concolor & pertinaciùs inhæreat, contundito juniperi gummi,
 „ quod Scriptoribus vernigo dicitur, addaturquè reliquis, cum tũ
 „ venerit, aquâ vel salivâ scribito & nigrescunt, ijsquè simillimæ eve-
 „ niunt technæ, quas perlongû esset narrare. *Videatur etiam Schvven-*
 „ *terus p. 290. & 291. Tertius particularis Modus invisibilis Scriptio-*
 „ *ni fit conspicuus, beneficio Ignis: Qui vel simpliciter adhibetur; vel ut com-*
 „ *burat quoquè ipsum subjectum Scriptiois; vel ut id torreat. Illius deli-*
 „ *neatio fit ita:* Est Salis genus (*inquit Porta, p. 61.*) quod ammoniacum
 „ vocant; hoc contusum & aquæ immixtum, Literas quidem scri-
 „ benti albas reddit, quæquè cum papyri colore vix internoscantur.
 „ Verùm si admoveantur igni, nigra apparebunt. Succus autem
 „ ceraforum, si calamo adhibeatur, viridi colore, si cyclamini, rufi-
 „ Literas designabit: Sic varij fructuum succi, varios quoquè igne
 „ colores indicabunt. *Aliabus generis persequitur idem Porta, lib. 16.*
 „ *Mag. Natur. c. 2. circa pr. Istius verò delineatio, ubi scilicet combusti-*
 „ *papyro, Litera internoscant, fit ad hunc modum:* Literæ Gummi, ve-

quov

quovis Salis genere, vel calce, in papyro producantur: quæ, cùm
 „ per ignem apparere nequeant, combusta denigrataquè statim pa-
 „ pyro, albicant: *Porta d. c. ult. p. 61. & d. Lib. 16. Mag. Nat. c. 2. Thylus*
 „ *verò ratio desiderat quoquè peregrinum subjectum. Peregrinum Sub-*
 „ *jectum dicimus, quod hic non Charta, sed Ovo inscribatur. Id verò ita ex-*
 „ *peditur, juxta Portam, pag. 64. Alumen & galla tunditur, pollis a-*
 „ *ceto immiscetur, donec atramenti instar liqueat: hoc modo pa-*
 „ *rato liquore, Characteres super ovi cortice designantur & exsiccan-*
 „ *tur: indè muræ vel acri aceto imponitur illud: ubi cùm quatri-*
 „ *dum permanferit, postmodum eximitur & exiccatur, ad amicum*
 „ *mittitur. Tunc enim Literæ ampliùs foris non apparent: Ut ve-*
 „ *rò is Scriptum legat, igni illud admovebit, & totum emen-*
 „ *dabit, sicutus Characterum Signa conspiciet.*

Plures Modos quere infra cap. 6.

hic.



M m 2

CAPUT

CAPUT V.

De Secundo & Tertio, invisibilibus Literis scribendi Modo.

Ult primus Modus, cum suis distinctionibus. Sequuntur nunc reliqui: ubi tantum Litera legi possunt, adlumen Candela, aut Siderum; vel tantum conspicua sunt Noctu. Ad lumen Candela vel siderum patent Litera, si hoc artificio scripta sunt:

» Cerussa, aliusve color, Gummi liquefacto immiscebitur: Ex ea
 » quæ immixtione, materia chartæ concolor parabitur, ut nihil ab ea
 » discernatur; tùm qui nuncium sit excepturus, charta oculis & lu-
 » mini interposita, subobscuras characterum formulas conspiciet.
 » Fit enim ratione Optices, ut ea materia parùm densa, dùm opposi-
 » ta externo lumini, impedit, quò minùs ulteriores radij, ad intui-
 » tum nostrum perveniant, conspicuam nobis lineamentorum um-
 » bram efficiat: *Hactenus Porta, p. 63. Quæ eadem etiam habet Lib. 16.*
Mag. Nat. c. 2. circ. finem. Nocte verò tantum legi possunt Litera, scri-
pta aqua distillatitia nitedularum, vel aqua salicis putrefacta. Harum
scribendarum ratio est hujusmodi, ut Porta pag. 59. eam describit: Nite-
 » dulæ capiantur, ex quibus humor stillatorijs vasis accuratius extra-
 » hatur, tùm ea ex aqua graphice supra chartam notæ exarentur. Quæ
 » in re si seduli fuerimus, nequaquam inter diu Characteres appare-
 » bunt: Noctu verò, igneo colore nitentes videbuntur. Alij verò
 » secus, salicis corruptum aqua lignum distillant, & extracto liquo-
 » re, characteres describunt: Licet hic scribendi Modus, à subtilitate
 » potius, quàm à facilitate & utilitate commendandus sit. Neque
 » enim sine fastidio sicces perfici potest, & facile fit, ut opus la-
 » bore frustretur. Nam si ab interceptante, igni
 » exponitur, statim scriptum
 » detegitur. &c.



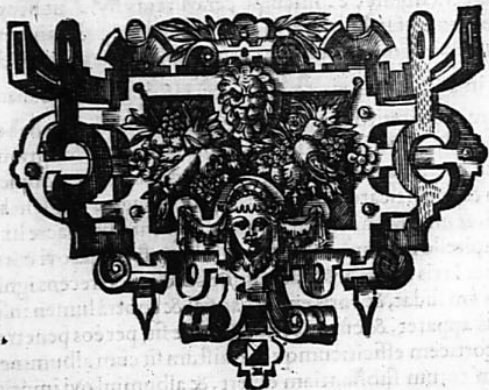
CAPUT

CAPUT VI.

De Descriptione occultâ, per peregrinum stylum: seu tertio Generali Modo.

Absoluti sunt Modi, qui tùm ad Subjectum, (vid. c. 2. & 3.) tùm ad Materiam à qua (cap. 4. & 5.) pertinere visi sunt: Reliquis est, is Occultandi Modus, qui à Stylo peregrino causatur. Calamus & Penna frequentata, nunc Scribendi Instrumenta sunt. Eorespectu peregrina sunt, si adhibemus stylum ferreum, vel etiam digito pingimus Literas. Sed scias, nec ab his instrumentis solis per se, clandestine scribi posse, nisi & alia concurrant, veluti nunc dicemus. Si enim stylus adhibendus ferreus, ut occulta sit Scriptura, tùm, juxta Portam pag. 64. ita proceditur: Primò cerâ ovum circumlinitur, in eaque stylus ferreo Literæ delineantur ad corticem, tùm humore ex aceto & gallis comparato, fatiscientes rimæ complentur & exiccantur: per diem subinde ovum in aceto servatur, mòx ablata cerâ, ad conscium mittitur. At ille, eo decocto & mundato, in pervio cortice & duro albumini impressos Characteres inveniet. Vide eundem in Mag. Nat. Lib. 16. c. 4. ubi addit: Idem eveniet si Limonum succo ovum pinxeris: Nam corticem emollit, ut ne fœdet corticem & ex voto fruatur. Si vis autem ut Litera supra albumen videantur croceæ & rectius, ubi ovum excoctum fuerit: Coque ovum donèc durifcat & cerâ obline, & insculpe cerâ literas stylo, ut litera dehiscant, imponatur in humore, id est, ex Gallis cum alumine tritis. Inde acri aceto impones, & ea fient penetrabiles, quas cortice detecto, videbis in albumine ovi; **Africanus** ita docet: Gallas & albumen cum aceto terito, donèc atramenti spissitudinem habeant, ex hoc quicquid libuerit, ovo inscribito, & postquam scriptum Sole desiccatum fuerit, ovum in muriam acrem demittito, & resiccatum coquito & decorticato, & reperies inscriptionem. Ego in aceto imposui, & nihil evenit, si per muriam non intelligat acrem livum, vulgò capitello dictum. Cujus causa hæc est: Quia ovi cortex porosus est & laxis meatibus hiat, argumento, quod recens igni appositum ovum sudat, & foris extillat aqua, & contra humen inspiciendo clarus apparet, & cum aceto remissum sit cum albumine & gallis, secum eorum substantiam desert, & albumini ovi imprimit, illudque in frigida aqua immergens, condensat & ad pristinum statum reducit. Sed animadvertendum non esse immorandum in a-

„ ceto: Nam totum corticem erodit, ovum nudum & solâ cuticulâ
 „ contextum reddit, & si tale aquâ immerferis, cortex non restitui-
 „ tur. *Huc, quamvis ad Cap.4. sup. propriè pertineant, referemus alios*
in ovo (quia semel de his hic incepimus agere) scribendi Modos, quorum
primus est, referente eodem Porta, d. Lib. 16. c.4. quando in ovo Literæ
 „ scriptæ, pulvere detegenda veniunt, quod hac ratione fiet: Suprà corti-
 „ cem, aceto, adipe, lacte ficus, tithymali vel gummi notas delinea-
 „ bis, quas ubi conspicuas velis, carbonis polline, aut combustæ pa-
 „ pyri aut palææ videbuntur nigræ. *Secundum autem Modum, ubi Li-*
 „ *teræ in ovo inscriptæ aquâ visibiles fiunt, his verbis docet Porta d. c.4. Sol-*
 „ *ve calchantum in aquam, & scribe suprà corticem & resiccescens,*
 „ nil conspicietur. Si vis legantur, gallas vino coque & in eo ovum
 „ submerge: Aut suprà ovum aquâ calcis scribe, & lixivio immerge,
 „ ubi maceratum erit brasiliū, sic Literæ halurgæ videbuntur. Aut
 „ scribe sepo, suprà corticem & vitrioli aquâ summerge, post exic-
 „ cationem abraade sepum & nil apparebit: ubi prædicto vino mōx
 „ immerferis, albæ literæ in nigro cortice candicabunt. *Quâ ratio-*
 „ *ne verò Literæ in ovo scriptæ, igne, (qui Modus tertius est) visibiles fiant,*
 „ *tradit d. loco Porta, inquit:* Citriorum succo suprà ovum exaren-
 „ tur notæ, caparum aut ficus lactæ; quod cū igni admoveris,
 „ croceas Literas videbis. Idquē in crudo ovo fie-
 „ ri poterit. Nam coquendo Literæ
 „ apparebunt.



De Ultimo Modo, à termino Scriptionis externo seu accessorio, Connexo nimi- rum pendente & contingente, sive de Clanculariâ Missione.



R ita quoquē explicatum est, de partibus Materialibus. Re-
 stat Terminus Scriptionis accessorius & externus, connexum
 seu ipsa Missio & Transmissio & inde Modus Occultandi de-
 pendens, nunc explanandus. Frustrâ enim Epistola scribitur,
 nisi transmittatur. Indè nunc de Clanculariâ Missione, à quâ etiam Scri-
 ptio occulta esse valet, dicendum. Hac verò contingit, tum ratione Inclu-
 sionis: tum Tabellarij occulti: tum Itineris infoliti.

Ratione Inclusionis ita: Si (1) Epistola intrâ siccas tabulas, ali-
 gantulum excavatas, & glutine denuò compactas, abscondatur. Aliâ ra-
 tione Demaratus usus est: Is enim Literas, tabellæ notæ inscripsit, & mōx
 ejus sulcis vacuam ceram induxit: Polixenus lib.2. Cui geminum stra-
 tagema, cujusdam alterius refert Gellius, lib. 17. c.9. Si (2) includatur
 ovo perforato & rursum occluso, ag glutinatione chartæ; glutine confecto
 ex albumine ovi, cerusâ & cerâ: Porta Lib. 2. cap. ult. Qui Lib. 16.
 Mag. Nat. c. 4. in f. subtiliori modo intrâ ovum schedulam includendi,
 tradit hanc rationem: Epistola quæ scribitur sit angusta & longa, ut
 medi j digiti latitudinem vix superet; brevibus verbis ac subtilibus
 characteribus, tuæ mentis conceptum expose: dein cultri acie in o-
 vo rimam excavato, ac internam pelliculam rumpito, & ex uno ca-
 pite schedulam immitte paulatim; nam facillè recipiet, etiam de-
 cem palmorum. Indè calce & gummi remittis, scissuram obtura,
 ne videatur, cerusâ & gummi tragacanthæ: Nam impossibile est,
 ut videatur. At si vis hoc subtilius eveniat. Ovum acri aceto ex-
 pone, ternis, quaternisve horis, & ubi reperis remolliri, cultri acie,
 corticem aperi, papyraceam schedulam impone; mox aquâ frigi-
 dâ merge, & macerari curato, & cortex pristinæ duritiei reddetur:
 Idem (3) in fracto marmore, partibus iterum junctis, prodesse poterit.
 Fiet & hoc (4) in pomo, ut schedula intus reponatur, facto parvo biatulo,
 qui mōx suapte sponte claudatur. Sic (5) Harpagus, ut est, apud Hero-
 dorum, Justinum & Polixenum lib. 7. Lepori exenterato inclusit E-
 pistolam, ad Regem Cyrum scriptam, quâ eum excitavit, ad oppugnandos
 Medos. Itâ (6) placentiæ plumbeam Epistolam inseruit Polixete, capta
 à Diogneto Erythreorum Duce, quam itâ ad fratres transmissit: Polix-

nus lib. 8. *Et refert Porta d. loco: Etc. 6. lib. 16. Mag. Nat. Sic pani (7) incoxit codicillos, arbitrarij notis scriptos, Laurentius Medices, Florentina Reip. Princeps; Et per Nobilem quendam, mendici habitum, misit ad Regem Ferdinandum Neapolitanum quibus cum de Filij salute, certum fecit: Brutus lib. 8. Hist. Florent. Herm. Hugo in Tr. de relier: c. 15. Ità (8) cerea candela inclusas literas, miserunt ad Buciacium, Camenecia Urbi prefectum, Tencinius & Drevitius Poloni, per puerulum, cum hoc mandato: ut quando Cameneciam puer venisset, juberet verbis suis Buciacium, ex eà candela accipere lumen. Buciacius, suspicatus quod erat, dissecta à Candela, Epistolam invenit, quæ magnam rebus ejus, lucem afferebat: Crom. lib. 20. Idem Hugo, d. loco. Ità Leo Basilij Filius, Imp. Constant. ad Andronicum transfugam, literas scriptas cereo (9) inclusit, licet dispari eventu, ob produtionem cubicularij Samona, de quo Cedren. in Vitâ d. Imp. p. 496. Pari Ratione & hodie literas lapidi (10) includere dicerunt; quod sequenti modo fieri, auctor est Porta, lib. 16. c. 6. » Mag. Natur. Silicei, inquit, lapides, æneis pilis, tenuissimè tunduntur & in cerniculo cribrantur, mox æneo lebe te liquefactæ, colophonix, scilicet singulis lapidis libris, binæ uncix colophonix, » pulvis addatur & remisceatur, Epistolas in plumbeis lamellis clausas, in medio misturæ condas, & offam in sacculo lineo inde, » & constringe, ut in pilam conglobetur; post in frigidam aquam immerge, & dure scat, & silex videbitur. Sic Henric. Rantzovius in Comment. Bellic. Lib. 2. c. 7. refert, Ericum XIV, Regem Suecia, Literas, quibus matrimonium Angliæ Regine sollicitabat, baculo (11) excavato recondidisse. Denique Elias Reusnerus, Lib. 2. Art. Stratag. c. 9. ex Nicephori Gregoræ Lib. 9. memorie prodidit, Andronicum Seniore Imp. curasse, literas, tenui (12) linteo & albo inscriptas, tabellariorum vestibus solenter insui. Sed non solum inanimatis illis & mortuis Epistola insertæ, sed & vivis (13) Animalibus concredita. Sunt enim, inquit Porta, d. cap. ult. hac tempestate, qui tabellas aliquo esculentum involutas, cani glutiendas præbent, ut ex ejus postmodum interfecti viceribus, nuncius exigatur. Ità sub pilis (14) capitis humani, Literas antè capiti inscriptas, de quo sup. c. 2. etiam diximus, absconditas voluit Histrix Milesius. Ità occultè sub veste teguntur verba, tergo (15) servilium scripta; uti supra quoque d. c. 2. ex Ovidio docuimus: Et Porta lib. 16. c. 8. Mag. Nat. ostendit, tutissimam occultationis viam esse, si soporifero, ipse nuncius in diuturno somno detineatur, dum scribantur & rescicentur, ipse literæ: Et ejusmodi liquore literæ scribantur, ut rescicantur & evanescant. Fieri enim ita, ut nullâ ratione à nuncio, de Literis quid extorqueri possit. Ità, quoniam de Homine nunc loquimur, vestimentis (16) & adjunctis alijs, Epistola includit: (Vid. Port. lib. 16. Mag. Nat. c. 6.) Ità soles calceorum, thoraci, balteo, vaginæ interioribus, baculis, bastis & id genus alijs, Literæ includit.*

Dein.

Deinde Occultatio Scripti contingit, ratione Tabellarij occultis, seu habitum Tabellarij mentientis. Ità Harpagus non contentus, Literas suas in leporem abdidisse, misit eas per domesticum; habitu Venatoris indutum. Ità Mendici habitu simulato, incidebat, quibus panem incoctas Literas, Ferdinando Regi perferebat. Sic Canum pellibus vestitos, canatimque reptantes per noctem, Josephus Galileus, à Vespasiano in Urbe Jotapatâ obsessus, tabellarios cum Literis misit, per vigiliam custodias, nequæ ea res, nisi serò observata: Idem Lib. 3. de bello Judaico, c. 8.

Denique Occultatio evenit à testâ ratione Itineris, eaque vel terrâ, vel mari, vel aëre. Terrâ per Canes. Catellam à Tingitano circe, in oppido Arzile relictam, Menesius ad prefectum Tingitanum, alligatis inter pilos Literis, misit hoc astu: In itinere catellam verberibus multis mulcavit, scitque ut ab se velocissimè diffugiens, postridiè antè crepusculum, faret cum literis, ad portas Tingitanas: atque ita terrestri itinere, tuto nuncium misit: Ofor. lib. 2. de reb. Emanuel: Mari, per Urinatores & Milites, utribus vestitos: Sic Lucullus, Frontino Auctore, ut Cyzicenis, à Mitbridate obsessis, suum adventum indicaret, impeditis hostium presidio faucibus, quæ modico ponte, continenti jungebantur, maritimum iter quæsit. Gregorius, siquidem miles ad id destinatus, inslatis duobus utribus insidens, ubi Literæ includebantur, duabus regulis inclusis, simulat à maris belua specie, per septem millia flumine trajecto, Ducis adventum nunciavit. Quod si sine utribus quis, idem perficere velit, ei curæ sit, nè scriptum aquis possit aboleri. Ità referente eodem Frontino, plumbeis lamellis inscriptis, ad brachia alligatis, milites Satellam amnem tranantes usi sunt. Aëre, per Sagittas, literis telo incisis, aut Epistolis telo alligatis; Ità Adelaide Regine, Nuncium, qui aditu arcis à Berengario triennium obfesse, prohibebatur, per Sagittam Literas Ottonis I. Imperatoris, pertulisse, refert Leo Marficani Ep. Hostiensis, in Chron. Casinens. Monaster. Lib. 1. c. 64. in f. per Aves, putâ Columbas, hirundines, cornices. De quibus sigillatim pluribus Porta, circa fin. cap. 21. lib. 2. Et lib. 16. de Mag. Natur. c. 7. Et ex eo Herm. Hugo d. cap. 15. agunt Columbarum usum, bello Belgico, nostro ævo Harlemum, deinde Leyda Hollandiæ Urbes obfesse, ostenderunt: Thuanus lib. 17. Histor. sui temp. Et veteres non tantum Columbarum, sed & Hirundinum & Coturnicum operâ, hac in re usi sunt: ut ostendit Porta, d. lib. 16. c. 7. Mag. Natur. Et Lipsius, c. 6. lib. 2. Saturnal. Sermon: Hujus verba hæc sunt: Columbaræ obfessis, arcanorum apud focios, Interpretes: Literarum fidæ administræ: rebus jam deploratis & tantum non funere conclamato, solæ indices auxilij salutaris. Et paulo post: In ludicra inque spectaculis Theatricis publicis, usus olim similis Columbarum. Nam Patres familias, qui in Theatrum aut Circum ibant, undè non pro arbitrio reditus, Columbas secum sinu ferebant, easque mittebant cum tabellis,

bellis, nuntias domum quid vellent. Varro de Re rustica:
 „ Columbas redire solere ad locū licet ani-
 „ madvertere, quod multi in theatro è si-
 „ nu missas faciunt, atq; ad locū redeunt:
 „ quæ nisi reverterentur, non emitterentur.
 „ Atque à Theatro credo illud Brutinæ militiæ Exemplum, obsidio-
 „ ne Mutinensi, de quo disertè Duza scripsit:

Quid vigil obsidio, quid arces,
 Aut valla profunt, per spatia invij
 Eunte cœli nuntio?

Plinius facitatum idem in Hirundinibus observat Libr. 10.

„ Cæcina, inquit, Volaterranus Equestris or-
 „ dinis, quadrigarum dominus, compre-
 „ hensas hirundines in urbem secum aufe-
 „ rens, victoriæ nuntias amicis mittebat, in
 „ eundē nidum remeantes, illito victoriæ

„ (Factionis scilicet ejus quæ vicerat, putà Venetæ, Prasinæ &c.)
 „ COLORE. Hactenus Liplius. Sic per tormenta bellica, Literas inclu-
 „ sas, unâ parte globorum, qui cadentes, ab alterâ parte, per pyrotechniam,
 „ fumum cœu tesseram Tabularij emittebant, in obsidione Stenovicen-
 „ sis transmissas fuisse, refert Emanuel Meteranus, Hist. belli Belg. lib. 10.
 „ p. 509. Vide etiam Portam d. lib. 16. Mag. Nat. c. 7. Ubi tradit etiam:

„ Si res nuncianda, paucis verbis continebitur, posse idem manua-
 „ lium tormentorum sclopis effici, ut Epistolæ ita emittantur; Scilli-
 „ cet complicatam papyrum in loculum immissam, ubi plumbeæ
 „ pilæ formantur, supra plumbum liquefactum, sed non adurens,
 „ mittimus & convolutam papyrum plumbo, pyrio pulvere, per æ-
 „ ram mittimus. Sed quia parvæ sunt die multas emitte poterimus,
 „ Modum solvendi pilam, vel paucio igne, vel in hydrargyrum
 „ immissa, paucio temporis curriculo solvetur, &
 „ papyrus intacta manet.

CAPUT

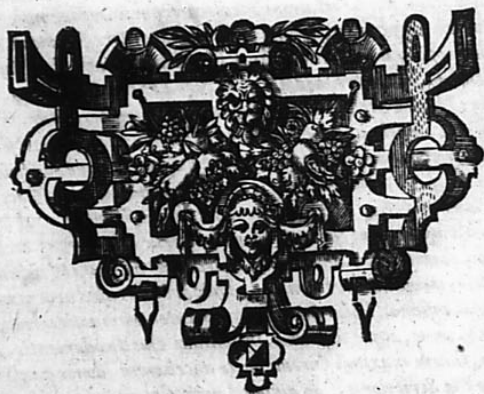
CAPUT VIII.

Introductionem in Semæographiam
 seu occultam Repræsentationem
 Literarum, conti-
 nens.



Longâ navigatione, ad Caput quoddam Bonæ Spei, jam sibi ap-
 pellere videtur nostra Navis. E Portu enim solvens, non so-
 lum locutionis ambages dudum præterijt, ac universam rem Li-
 terariam ambiijt: Sed etiam in reditu, tum promontoria ab-
 frusorum Sensuum & Vocum, tum scopulos latentium, ac ex parte invi-
 sibilium Literarum, tum Missionum anfractus prætervecta, jam de Por-
 tu cogitat, quem secundis ventis, æstu & refluxu maris mediante & juvan-
 te, proxime assequetur. Absolutis enim quæ ad Loquelæ ac Scriptionis am-
 plissimum Tractatum pertinere videbantur, restat Repræsentatio u-
 triusquæ, seu adumbratio per Signa. Quando enim nec tutum loqui, nec
 Scribendi occasio arridet, subsidij loco, alia adhuc Quasi Locutio, & Qua-
 si Scriptio adinventæ est, quam nunc pertractandam in manus sume-
 mus, atque simul ipsi Tractationi Mediorum, finem imponemus. Quia
 verò Pars ea Signorum, quæ Voces immediatè repræsentantur, quæquæ
 Locutioni proprius accedit, sup. Lib. 2. c. 1. explicata est: Jam saltem re-
 stat videndum, ubi Voces mediatè, per Signa realia Literarum, repræ-
 sentantur: Id quod Scriptioni, quæ posita Literarum perficitur, sicuti ini-
 tio dicebamus, magis simile est, quam Locutioni, quæ certè per se minùs
 indiget Literis, quam conceptus articulata voce: Ideoque in ultimum lo-
 cum, ejus tractatio, rejicienda fuit. Admodum sanè aptè & accommo-
 datè. Sic enim fiet, ut Methodus hæc, circulo quasi constet. A Locutio-
 ne, quæ alias arcanorum conceptuum propalatrix esse debebat, occultatio-
 nem auspicabamur, ac paulatim descendebamus ad mutâ & infinita illa
 Signa, Voces immediatè referentia: Huic divinùs illud inventum Scri-
 ptionis, quæ infinitos Vocis sonos, pauculis Literarum notis terminamus,
 mox necessebamus, atque à primis, intimisque ejus fundamentis, Literis
 nimirum, funem maximâ Circuli parte ducebamus, donè paulatim, ad
 Extrema illa Scriptionis, (de quibus Libris septem, usque hæc egimus)
 devenientes, peripheriam penè absolverimus. Restat ut à proximo Tra-
 ctationis segmento, ad initialem sectionem circulum continuemus, conne-
 ctamus, atque ita perficiamus, quod jam diximus, accommodatè fieri, hæc
 ipsa Repræsentationis Literarum materiâ. Etenim si respicimus Scriptio-
 nis & Epistolæ rationis terminos, adest primus Modus, qui eam proxi-
 mè refert: Sin verò ad extrema Locutionis advertamus, adest tertius hu-
 jusce

jussu materia Modus, qui finem cum principio, felicissimè conjungit. Quippe etsi is naturâ suâ, Descriptioni accedit; (Non enim aliter per se, quam Literarum representatione constat) reipsâ tamen nihil aliud est, quam Locutio. Fit namque inter presentes. Et ut vera Locutio confestim aure: Sic hac inter presentes, aut non longè distantes, aliquo semper Sensuum, ex sui conditione, & penitissimâ intentione hauritur & percipitur; quò essentialiter ipsa locutio seu collocutio fertur. Unde res in eum locum deducta est, ut nihil reliquum sit, quod Finis & Principij combinationem aus conpirationem prohibere queat. Atque inter hosce, primum & tertium Modum, Secundus & medius quidam, qui de utroque aliquid participat, intercedit: veluti porro videbimus. Ex quo nunc patefactum simul est, id omne, quod nunc tractandum restat, tribus absolvi Modis. Primus fit fili, aut alterius rei Literas representantis, ad rem certam applicatione: Secundus contingit mediante præcipue Speculorum artificiosa confectione, structura & dispositione. Tercius expeditur rebus alijs, Sensibus amici præsentis, variè obiectis.



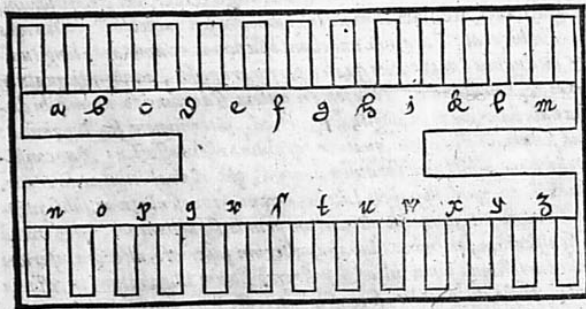
CAPUT

CAPUT IX.

De Occultâ Representatione Scriptionis Epistolicae, Directâ, Obliquâ & Compendiosâ.

Rimus itaque Modus, quem proximè ad Epistolicae rationem accedere, superiori Cap. diximus, contingit tripliciter: Modo nempe Directo, Obliquo & Compendiario. Directa ratio seu Modus est, ubi singulis diversis Signis, Literæ Alphabeti representantur: Ut hoc Signo, semper denotatur A: isto, B: illo, C: & sic deinceps. Fit hic Modus, fili multiplici tractione & retractione per foramina, huic fini destinata, vel sinè foraminum ambagibus, solâ fili circumglomeratione. Priorem particularem Modum possumus tripliciter itidem instituerè: Itâ ut vel ad morem Veterum Oblongo tereti; vel Recentiorum, Quadrato vel Circulari utamur Instrumento seu Subiecto. Vetustior & Modus hic erat: Paratum habebant osculum cavum, tantæ longitudinis & latitudinis, ut id vicies quater perforari posset, ad viginti quatuor Literas, representandas. Non temerè autem, sed ordine foramina ibi disposita habebant; itâ ut in longitudine, vel ad quaternionem sex: foramina: vel ad senariam stationem, quatuor foramina essent effecta. Quo constituto eligebant arbitrariè foramen aliquod, quò Alphabetum ordirentur. Nam electo eo, jam Alphabeti Literæ, ordine, representatione subsequenter foraminum, jungendo ultima cum primis, sequebantur. Sed & extrâ hac significantia foramina, duo alia, alterum superiori, alterum inferiori osculi parte, quò filum initio & postremo fixum illigabatur, necessaria erant. Hisce itâ paratis, si consilio interesset scire, pronunciatum illud Thomæ Mori, in Utopiâ: Omnes has, quæ hodie usquàm florent Republicæ, animo intuenti ac versanti mihi, nihil, sic me amet Deus, occurrit aliud, quàm quædam conspiratio Divitum, de suis commodis, Reip. nomine, tituloque tractantium. Turrem itâ aggredere, ut firmato in alterutro illo supervacuò foramine, filo, illud primò per illud foramen, quò Literam O representandam antè constitivisti, acús beneficio pertrahas, atque statim eò reducas ac retrahas filum foramine, quod literam M valere debebat, & sic pergas cum reliquis Literis; ultimo filo eodem, quo initio factum, firmato. Amicus verò sine resolvit filum, atque retrò eo ordine recolligit, unam post aliam Literam annotando, Secreti orationem. Quia verò operosior debito, vetus iste Processus reperitur, ac si præsertim osculum interius, non satis patulum sit, difficultate

non caret, hinc Isaac. Calaubonus expeditius esse censet, si instrumentum in resolutionis planum, è ligno efficiatur, in formam Tabule: aut paulò in altitudine, quam latitudine majoris; aut exactè quadrata, aut etiam circularis. Si Tabula quadrata est, fac in quolibet latere sint duodecim foramina, ad tot Literas exprimendas, & in medio adhuc unum, ad filum principio firmandum. Artificium Representationis hic idem est, nisi marvelis, retrò quasi hanc scriptionem institueret, quo Amicus in resolutione, ab initio Secretum percipere valeat. Si Circularis Tabula sit, circulariter in margine, viginti quatuor foramina fiant, vel si placet, cuilibet Litera, aut illis, quæ frequentiores occurrunt, bina foramina parata sint. Posterior Modus particularis paulò expeditior est; caret enim Fili per foramina trabendi & retrabendi molestia & circumvolutione contentus est. Res ita se habet: Conficiatur Tabula lignea, formata aut pecten (vide schvvent: p. 247.) quæ superius & inferius viginti sex ramusculos, ex æquo habeat; à latere utrinque aliquantum incisa, veluti vides in sequenti Schemate, factum.



Inter ramusculos illos singulos, significanda veniat Litera aliqua, quemadmodum itidem Tabula monstrat. Sed tu ex composito & compa-cto, aliter disponere Literas poteris. Quo constituto si jam representanda hæc Granatensis Monachi, sententia: Non est hominis prudentis, requirere, ut omnes res humanæ pendeant in æquilibrio, nec quicquam desit: Res ita aggredienda est: Filum apud ramusculum quodcunque occurrit, firmandum: Deinde illi interstitio, ubi Prima thematis Litera reperitur, idem filum applicandum: Ulterius ex alio interstitio, quo Secunda thematis Litera denotatur, vicissim reducendum, atque ita in reliquis pergendum. Hic verò Modis, hoc in primis commune, ut prò re magis occultanda, tum prò faciliore resolutione, à sine thematis, per Litera-

rum re-

rum retrocessionem, ordiendum sit, quod cuiusque linguimus arbitrio. Tantum de Directâ ratione seu Modo: Sequitur Obliqua; Quæ est, ubi uno eodemque Signo, modò hæc, modò illa Litera, per aliud exprimitur. Fit hic Modus, Nodi per certam mensuram in filo, inductione, & planè coincidit cum illo Modo, quem Cap. 3. attigimus: Nisi quod hæc sit differentia: Ibi, ubi ad mensuram venit Litera, puncto filum insigniebamus, ceterò quasi Scripturâ: Hic verò nodum, filo tantum inducimus, statim ac mensura Literam representandam indicat. Ceterum non tantum hic filis operari licet, quin idem quoque præstare possumus, alijs rebus; ut ecce chartis lusorijs, certâ ratione Literarum potestate donatis: Quam testè inferius Lib. 9. c. 5. Modo nostro 7. explicatam dedimus. Tuum erit operculo detecto, artificium istud ibi venari. Compendiosa verò ratio ea est, ubi non tam diversis Signis, nec uno eodemque, sed mediâ quadam viâ procedimus, ita ut Literarum & Signorum contractio, per certam dispositionem Literarum, quam sequens Typus exhibet, contingat. Quâ de re, infra c. 12. ubi de abecedariâ locutione agemus, plura addentur: hic paucula saltem, quæ ad Epistolicam rationem magis pertinent, & apparatus desiderant, anticipabimus. Typus verò hic est idem, uti videre licet, qui supra lib. 6. in pr. cap. 19. est traditus.

| Ordo Literarum. | | | | |
|-----------------|---|---|---|---|
| | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 1 | a | b | c | d |
| 2 | e | f | g | h |
| 3 | i | k | m | n |
| 4 | o | p | r | s |

| Vel Sic: | | | | | | | |
|----------|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | a | 2 | b | 3 | c | 4 | d |
| 2 | e | 3 | f | 4 | g | 5 | h |
| 3 | i | 4 | k | 5 | m | 6 | n |
| 4 | o | 5 | p | 6 | r | 7 | s |

Rationem Tabule explicabimus inferius, c. 14. Hic notes Numeros Perpendiculares designare ordines Literarum quatuor: Transversales verò ordinum Literas, pro certâ Literâ exprimendâ, exhibere Res varijs ad- datis Signis expeditur: Primò Papyri puræ impressis alterutrius phylæ Signis, Ordinem, in quo Litera exprimenda reperitur, ita representantes: Si charta sic ordinetur, ut posteriori phylurâ, Signum rectè se habeat, tum primus: Si in verso modo, tum secundus: Si priori phylurâ, rectum vel in- versum sit signum, tum tertius & quartus designetur ordo. Literam ordi- nis, ita exprimes: Tot chartas, quot numerus requirit, ita uti edoctus es, prò ratione ordines & colloques: Sic fiet, ut papyri puræ volumine integro, in viginti libros distincto, secretissime literas transmittere possis. Idem con- tingit, si assumes chartam bibulam, typis impuratam, rejiculam: Discrimen

Nu 2

verò



verò ordinis, à charta columnis 16, vel 8, vel 4, vel duabus distincta, destinata & reperta à complicatione & divisione. Idem experieris in folijs lusorijs, eorundemque quatuor diversis coloribus, sive (si ijs simul vis uti, ad exprimendum numerum) notis: vel etiam unica cartâ, putâ vario ejusdem positu, ut antea de purâ papyro dicebamus. Unico folio lusorio, Literam quoque indicare poteris, quando color istius, primum, positus ejus alterum numerum denotat. Denique duobus folijs lusorijs, tres Literas indicabis, si non cures, aliquot volumina eorum foliorum misceri: nec solum tibi cura sit, color & positus eorundem, sed etiam partiavis folia, sequenti modo: ut Unica Nota, Rex, Regina & Minister, unitatem: Bina, Terna, Quaternæ Nota, coloris cujusdam, binarium: Quina, Sena, Septena Nota, ternarium: Et denique Octo, Novem ac Decem Nota, quaternarium doceant numerum. De Granis & margaritis, filo si superducantur, idem judicium esto: De quorum usu, vide sequens Schema ex Vigenerio, p. 252. a. desumptum: Distinctionis quoque gratiâ, Corallium finita cuilibet dictioni, ita per signa expressa, intermisce:

| GRA
NA | Auzi | Ara
entj | Ebur
nea | Umo
nes |
|-------------|------|-------------|-------------|------------|
| Auzi | a | b | c | d |
| Ara
entj | e | f | g | h |
| Ebur
nea | i | k | l | m |
| Umo
nes | n | o | p | q |

Idem ornamentis ex Setâ confectis, quatuor colorum, perficies, quibus quintum colorem distinctionis causâ, adungere poteris, ad denotandum vel initium, vel intermiscendum, si idem color bis recurat. Loco quatuor colorum, duobus coloribus, quando quilibet propriâ constat distantia etiam uti poteris: vel etiam unico colore, si distinctionis gratiâ, vacuus intermiscatur locus. Numeros etiam illos, tabule superiori variata inclusos, repræsentare poteris, lineis Libri alicujus impressi, ita ut Linea notata, Numeros, ad Literam tali artificio exprimendam, aptos exhibeant, quod ita fiet: Numerabis semper à primâ Lineâ, qua tamen excluditur, ad illam Lineam, qua Numero, quem grimo loco Litera exigit, correspondet. Deinde à Lineâ, qua proximè notatam sequitur, incipies numerare, sic ut itidem excludatur, & pergas, ad eam usque Lineam, qua Numero isti convenit, quem Litera secundo loco desiderat. Loco Linearum, folijs etiam vel paginis, idem peragere possumus institutum. Huc quoque perinet subtilis Modus, Literas à quatuor partibus interpungendi, de quò sup. lib. 6. c. 31. actum Applicatio talis fit: Loco punctorum apponendorum, acu leviter chartam perforato, ita ut vix sentiri possit: aut foramina illa, ungue pollicis vicissim obturato: Quò factò si conscius chartam inter oculum, & Solis vel candela lumen ponat; nihilominus depræbendere poterit, ad quam partem Litera, foramina sint sparsa. Ad similem modum foraminibus, acu, sub dictionum significantium quavis factis; procedere poteris, si jam tenueris illum Modum, quem inter nostros Modos, sub titulo Corollarij, infra lib. ult. c. 5. tradidimus, & quandoque per Connotationem fieri innumus.

CAPUT

CAPUT X.

De Repræsentatione Sympathicâ seu Magicâ.

IN considerationem nunc venit, Secundus Principalis Modus, planè mirabilis. Fit enim & hic inter absentes & longè remotos, ubi nulla ratio sensus, per se intercedere potest: Et tamen citrà ullam Missionem, quæ Epistolici instituti necessarium consequens est, expeditur. Ex quo patet, hunc Modum, Medicæ esse quodammodo Naturæ, inter præcedentem & illum, qui proximè sequitur, sicut antè quoque dictum. Nam etsi sine Missionem sit, sapit tamen magis Epistolam, quam Orationem, quæ inter Præsentes intercedit: Ad quam tamen paulatim flebitur, cum ex mutuo quasi contactu pendeat, eoque perficiatur. Hujus generis, tres quoque Modos, recensere possumus. Primus sit ille, ut quis scribere possit in Angliâ, quod alius statim Constantinopoli, beneficio cujusdam Speculi, magicâ seu occultâ ratione, ad hoc preparati, ad lumen Lunæ noctu legere valeat. Quam Artem Fridericus Rissnerus in Opticis jactat, sed sine demonstratione Modi seu Artificij. Unde & nos eum missum faciamus, ut si in effectum dari nequeat, potiùs apud Authorem suum, inglorius evalescat. Secundum Modum exhibet nobis Schvventer. lib. 3. p. 97. quod fiat duarum nauticarum pyxidum, artificiosâ confessione, ac mutuâ sympathiâ. Quod artificium, in primâ editione, hermeticâ nebulâ obscuratum, in auctâ demùm Steganologiâ ipse aliquo modo detexit. Qui vult ipsum adeat, atque artificium ulterius perscrutetur. Tertius Modus sit, partis alicujus, duorum corporum, mutuâ vulneratione & instillatione aliquot guttarum sanguinis: Quò certâ tantum res, inter absentes notificari possunt. De eo etiam agit Schvventer, p. 111. ubi tradit & ostendit non leve incommodum simul incurrere, qui hoc institutum amplectuntur. Fieri enim, ubi conscius moriatur & putrescat, ut & eam Sympathie destinatam partem corporis, vivente altero, putredo inmadat. Unde virventi necesse est contingere, quod cuiusdam cum naso adscitio acciderat. Lepida est historia, quam ille loco fusius recenset. Sed nos jam properamus, ad ipsius Tractationis metam & finem; Indicato tantum eo, superesse hujus generis adhuc alium Modum, traditum à d. Schvvent. in Steganol. denuò auctius editâ; quem tum diffillato sanguine duorum Correspondentium, ad extrahendum oleum; tum ferro quo vene secantur, procedere & perfici, ibi loci latius differit, p. 147.

148.

Nn 3

CAPUT

CAPUT XI.

De Occultâ Repræsentatione Locutionis Abecedariæ Simplicis.

AD umbilicum res jam nobis perducta est, si tertius & ultimus Modus, quem jam aggredimur, nobis sit absolutus. Is, uti supra diximus, ad Locutionem accedit, & pro Locutione est. Et si vero Lib. 2. cap. 1. supra, etiam actum sit, de repræsentativâ Locutione, seu quæ sit per Signa; tamen differt hæc ab illâ, quod hic non per Signa, rem ipsam immediatè denotantia, sed per talia, quæ mediatè, Literarum potestate & vi acceptâ, rem significant, loquamur. Unde & supra, Signa in Moralia & Artificialia dispeſcimus. Moralia definiimus, quibus per se occultè rem demonstramus: Artificialia verò ea esse diximus, quibus per se vocem aut rem non significantius, sed mediatè, nempe rebus certis, potestatem & vim Literarum ex composito habentibus, conficio amico, Secretas voces, veluti Abecedarij præsentamus. Quæ Signa, hujus tantum sunt loci. Fit autem hæc Repræsentatio, vel Simpliciter, vel compendiosè, vel subsidiariè: In hac enim tria genera, totam hanc disquisitionem, non incommode conjiciemus: Sic tamen, ut explicatis ijs, quæ in propinquo significanda contingunt, deinceps peculiarem subnectamus applicationem, si è longinquo, interdiu aut noctu, quid significandum foret. Simplex autem Repræsentatio procedit, quando quot Literæ, tot diversæ res seu Signa addibentur: vel si paucioribus rebus utimur, earum vicem supplet Numerus, aut diversitas Motus: vel etiam Numerus & Motus simul. Primus Processus simplicissimus est: Quando nimirum singulæ res, singulis Literis denotandis inferviunt. Quod contingit, si huic membrum Corporis, aut particule rei alterius, nomen & potestatem, Literæ assignanda adscribas: illi B: isti C: & sic deinceps cuilibet membro, peculiarem Literam adsignes, & cum jam Signis loqui velis, eas partes moveas aut digito contingas. Exemplum erit, ut si A indicare statuimus, Aures contingamus: Similiter si B indicemus Barbam: si C, Crines, & sic reliqua: Dentes: Epar: Frontem: Guttur: Humeros: Illia: Linguam: Manum: Nasum: Oculos: Palatum: Quinque Digitos: Renes: Supercilia: Tempora & Ventrem ostendimus, pro ijs Literis demonstrandis, quæ inscribendis primæ requiruntur. Sic Caput, Occiput, Maxilla, Omentum, Gula, Collum, Brachium, Pollex, Digitorum aliqui, Pectus, Latus Dorsum, Nates, Lumbi, Genu, Crura, & Pes, Alphabetum referre possunt: Vel si maris, illas partes, quæ gemina sunt in Corpore, idem expriment: Ut, Aures, Oculi, Nares, Maxilla, Scapula, Brachia, Manus, Latera, Lumbi, Genua, Crura & Pedes. Sin placeant, le potissimum partes, quæ faciles demonstratu sunt, (sicuti fecisse

mus Schvnterum, Lib. 1. cap. 1.) nibilrefragamur. Si itaque jam exprimendum sit, sequens pronunciatum: Urbs expugnata est: Jam digito, ordine demonstranda erunt illæ Partes, quæ nomen & potestatem, illarum Literarum susceperunt. Res facilis est, inde properamus ad reliqua. Quando autem tot res, aut rei partes non addibentur, succedit secundus Processus, qui à Numero & Motus varietate, supplementum capit: Quod pertinet, si ad numerum pulsus, Literas alicui repræsentamus: quod ita fit, cum Numerus cuiquæ Literæ appositus est, ad hunc modum:

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16.

a. c. i. o. u. b. c. d. g. h. k. l. m. n. r. f.

Si itaque significandum foret; Mortuus est: Jam pro Literâ M exprimendâ, decies ter: pro O, quater: pro R, decies quinquies: pro T, (quæ hic Derit) octies, & sic deinceps pulsandum erit. Eodem etiam spectat Dactylogia subsequens species: ubi etsi decem tantum Digiti sunt, tamen Motus varietate accedente, viginti Literæ exprimentur. Res ita se habet: Cum utriusquæ Manus Digiti, tantum Decem sunt, hinc primò fac Alphabetum tuum, ut constet tantum viginti Literis: Deinde Alphabetum, ordine bipartito, Digitis ita imponas, ut Sinistræ Manus Digitus Minimus, A & M: Famofus, qui & Verpus dicitur, B & N: Medicus, qui & Annularis vocatur, C & O: Index, D & P: Pollex E & Q: Dextræ autem Manus Pollex, F & R: Index, G & S: Verpus, H & T: Annularis, I & V: Minimus, L & Z, vim & potestatem suscipiant. Quo constituto, si jam clam alijs, itineris socio significare velis, mentis tuæ conceptum, qui est: Imminet periculum: inter gesticulandum, quasi aliud agas, recurrendum erit, ad hoc artificium: Ita tamen, ut ex composito, amicus sciat & advertat discrimen, quomodo, quandocunque prior aut posterior Litera alicujus Digiti, denotanda veniat; Digitus illa casu porrigatur, hoc verò, levitèr adhuc incurvetur, aut mensæ attactu leviusculo admoveatur. E. g. Quia prima Secreti Litera, in priori ordine, Annularis Dextræ Manus Digiti reperitur, saltè mis porrigendo ostendendus est: At subsequens Litera M, cum in posteriori ordine Digiti Manus Sinistræ Minimi, deprehenditur, ejusmodi diversâ, uti dictum, applicatione, demonstranda erit. Sequitur tertius Processus, qui uti Secundo Primo: ita Hic Secundo magis compositus est: Utrumquæ & Numerum & diversitatem Motus includit. Quò accommodanda altera Dactylogie Species, quæ computatione, Digitorum, pro exprimendis Literis nititur, & eorundem porrectione, inflexione & incurvatione variâ perficitur. De quâ latè Porta, Lib. 1. c. 11. post Bedam, Macrobiū, Iræneū Theologum, Lucam Minoritanum, & Pierium in Hieroglyphicis; agit.

De Locutionis Abcedariæ Repræsentatione compendiosâ.



Uti Simplex & variâ nra facta Repræsentatio : Sequitur illa, quam Compendiosâ diximus. Compendiosâ ideo vocamus, quia hic Alphabetum ad pauciores & maximè necessarias, e. g. ad sedecim Literas, redigitur: (Vid. sup. Lib. 5. c. 10.) Deinde Numerus & Varietas Motus, ad certas putâ quatuor Classes Literarum, per quaternionem dispositarum, coarctatur. Quæ res usum magis commendat, & quod incommode alias fiebat, expeditum & planum reddit. Quocirca in eâ explicandâ, tanto erimus diligentiores, quanto magis ingeniosius, supra nobis laudati Comitibus Oetingensis, excogitatis, & hic uti frui, nobis volupe est. Res verò itâ procedit: Constitutus sedecim Literis, quaterniones Literarum, cum numeris transversalibus & perpendicularibus, itâ erunt constituendi, veluti typo, frivè Schemate, in pr. c. 19. lib. 6. exhibentur. Interveniunt autem Numeri Transversales Literarum ordini: Perpendicularares diversis Classibus seu Regionibus, in quas Literæ collocatæ sunt. Ad Classes verò seu Regionem denotandas, utimur, vel diversis quatuor rebus, vel unius rei diverso habitu, situ ac positu. Ut autem quænam in ordine cuiusque regionis Litera repræsentetur, depræbendi possit, motu, positu vel demonstratione unicâ, binâ, trinâ vel quaternâ est indicandum. Quod Exemplis evadet clariùs: Quæ cum infinita penè sint, ad quinque Sensuum cancellos revocabimus. Nam omnibus Sensibus, consij. Amici, itâ per Signa loqui possumus, ut is, vel Visu, vel Auditui, vel Tactu, Gustu & Olfactu, mentis nostræ conceptus, hac ratione intelligere queat.

Visui repræsentamus Sermonem, Signis varijs: putâ, Gestu alicujus partis corporis: Usurpatione rei alterius: vel denique Immixtione Radiorum. Gestu ita: Primo Oculorum Motu, flexendo eos, sursum, deorsum, ad levam, ad dextram: Deinde Numero Motus, prò regione primâ, vel secundâ, vel terciâ, vel quartâ exprimendâ. Quatuor Digitorum (2) offensione, utriusque Manus: Itâ ut Levæ Index primam: Medicus, secundam: Annularis tertiam: Minimus seu Auricularis quartam Regionem: Dextræ verò Digiti, cuiusque Regionis Literam vel primam, 2. 3. vel 4. referant. Vel unius Manus (3) Digitorum motu unico, bino, trino ac quaternario. Digitorum (4) attactu, ut Fronis, primam: Nasus, secundam: Os, tertiam: & Mentum, quartam regionem designet. Pedum (5) secundum diversas partes, nempe Dextri Pedis digitos, qui primam: Et Calcem, quæ secundam: Ac Sinistri digitos, qui tertiam: & Calcem, quæ quartam regionem denotant; motu singulari vel plurali. Usurpatione rerum aliarum, sic repræsentatur: Gestulatione (1) Digitorum cum cultello, Ejusdem apicis superiori, primam: inferiori vel versâ parte, secundam: dorso, tertiam: & acie quartam denotant.

tante Regionem. Cum orbiculo (2) aliquantum elevato, superiori ac inferiori parte, ac utroque latere, regiones referente, cum impositione alicujus digiti. Crucis (3) formæ usurpatione, in mensâ depictæ, ejusque quatuor partium contactu singulari aut plurali, prout Litera exprimenda requirit. Applicatione (4) factâ, ad Foramen Fenestræ quadratum: Baculo, modo superius & inferius: modo dextrum, modo levum attingendo latus. Rei (5) quadratæ, per fenestram offensione, & quatuor ejus partium attactu. Sequitur Immixtio Radiorum, quæ fit Speculo cœli Instrumento. Primò autem centrum radio Solis figendum est, quod notet is, cui indicare quid volumus: Deinde si ultra Centrum, radium projicit, denotatur Regio, satio seu ordo primus: Si citrà secundus: Si à levâ, tertius: Si à dextrâ, quartus ordo. Simili penè hinc est, si quis noctu, vel in tenebris, in medio penè fenestræ, Candelam itâ collocet, ut aliâ Candelâ, vel supra vel infra, vel ad utrumque latus luminis, quatuor, differentie gratiâ, partes, signare & habere possit.

Auditui porrò etiam variè repræsentamus Sermonem: Itâ ut pulsus Mallei, primam stationem: Screatus, secundam: Sibilationem, tertiam: & Palmarum conquassatio, quartam occupet: Atque Actus tot interveniant, quot Literarum superior numerus, requirit. Itâ Lyræ, Cymbalæ, & id genus alia, adhibere licet. Concinnum est, & ad jucunditatem compositum, si quis ante Conclavem, ubi Servi & Ministri apparent, quatuor tintinnabula, ordine numeris 1. 2. 3. & 4. insignita habeat, diversis ad differentiam coloribus tinctis funibus, quibus tintinnabula illa agitantur. Quod si jam Dominus, clam præsentibus, aliquid fieri velit, alicui Servorum, in conclave istud vocato & intromisso, eo artificio, quod bæcenus docuimus, negotia commendare potest.

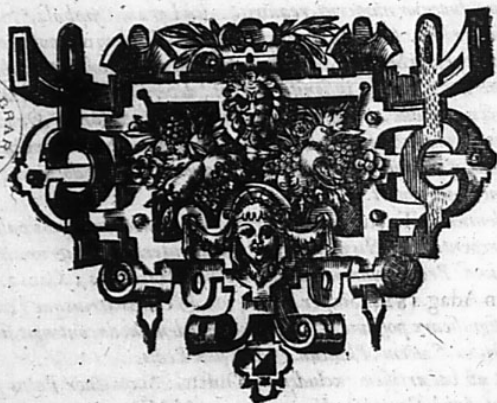
Eodem modo Tactu, in tenebris loqui licet, quatuor digitos palando: uti olim, repente porrectis digitis, certantium uterque, numerum divinare solebat: unde Proverbium natum, Micare in tenebris: Cic. 3. Offic. Erasmi in Adag. 1823. Sic per Digitorum, & Calcis utriusque Pedis contactum, significare possumus. Itaque quoque eodem modo contingit, si attingimus Digitos, Calcem, Plantam & Dorsum Pedis.

Nec ab hoc artificio excludendus Gustus: Si quatuor Potus genera diversa, ut Aquâ, Cerevisiâ, Vinum vulgare & Malvaticum, quis quasi ad prægustandum, præbere consilio velit toties, quoties Servorum requirit.

Pari modo, si Unguenta diversis odoris adhibentur, procedendum est, ut etiam Odoratus, in consortium hujus rei, omnino veniat. Possunt denique hi duo ultimi Modi, misceri, ut quedam Gustu, quedam Odoratu perficiantur, secundum quod conventum est. Huc insuper quedam ex ijs, quæ supra Cap. 9. hic attulimus, applicari & accommodari possunt, quod industria cuiuslibet relinquitur.

De Locutionis Abecedariæ Repræsentatione Subsidiariâ.

Subsidiaria nobis appellatur; quia non directò sed per aliud in subsidium Visus, qui alias eo pertingere nequit, contingit, ut impediti interstitio, nihilominus videre queamus, quid aliter inconclavi aut præcluso loco faciat. Fit illud beneficio Speculorum, tum recipientium Signa occulta Locutionis, tum reflectentium. Structuræ & Collocationis rationem, docet Cardanus, lib. 4. de Subtil. Et de Rer. Variet. Lib. 13. c. 63. pag. 874. Applicationem ad nostrum institutum, ostendit Schvvent. Lib. 3. n. 1. & 2. Quò, quia in omnium manibus est, avidum Indagatorem remittimus.



CAPUT

De Locutionis Abecedariæ repræsentatione, è longinquo.

Antum de illâ Repræsentatione seu Locutione, quæ inter non longè distos & remotos intercedit: Sequitur, ut breviter percurramus & illos Modos quasi loquendi, qui eminè contingunt. Ubi eadem procedendî ratio. Aut enim citrà compendium Simpliciter, aut per Compendium; aut per Subsidiarium Instrumentum, fit operatio. Ideo distinctionis gratiâ, genera illa & hic observabimus, & simul in quoque genere advertemus, ad circumstantias Temporis & Loci. Diversa enim applicatio fit, si interdum vel noctu, è latentibus Campis in Urbem, vel viceversa ex Urbe, in latentes campos, desideria nostra manifestare cupimus.

Citrâ compendium contingit, quando Numerus, quo Litera quæquæ insignita est, exprimitur tot bombardarum grandium ictibus, aut campanæ pulsibus, quot opus est. Verum cum partim immensis sumptibus, hic Processus constet, partim pluralitate pulsuum tediosus sit, vix est, ut extrâ supremam necessitatem, usu sustineatur. Eò pertinet Modus ille, noctu ex urbe, unicâ face quid significandi: Sic tamen ut quot Literæ, tot variationes in promovendâ & removendâ face adhibeantur. Quodcum satis prosecutus sit, qui in omnium manibus est, Schvventer. in auctâ Steganol. p. 83. idè avidum Lectorem è quoque remittimus: Ubi pag. 89. reperiet alium Modum, minùs dimidio motuum ambagibus intricatum: Sed ibi necesse est, duas adhibere faces. Quando verò intercapedo tanta est, ut discrimina motuum, cum facibus peragendorum, oculorum aciem fallant: Tum ex Turri ostendenda major fax aut Laterna, toties, quoties Literæ numerus, (sicut antea de ictibus Bombardæ, & pulsibus Campanæ dicebamus,) ostensionem requirit. Hinc non inconcinne quadrant sequentia, ex justis Lipsij Dialog. 9. Lib. 5. de Milit. Romanâ, desumpta: Sed de Turri, alio etiam fine Ignes in turribus aut speculis fuisse, probè scio: nempe ad indicandum aliquid, aut significandum. Cæsar: Ignibus significatione factâ, ex proximis Castellis eò concursus est. Tale hoc Genus, Græci dicunt *σφαιρίων*. Suidas inter alios: *Πρυγῆς*, faces quadam ligno factæ, quas super muros ferentes, significant vicinis aut socijs, cum vident hostes adventantes. Atque etiam cum socios vel auxilium evident: sed cum istos, gestant faces quietas; cum hostes, quatiunt & movent. Talia Scholiastes Thucididis: & res ab ipso Thucidide aliquoties memorata, & crebrò alibi in Græcorum actis. Convenit quod Polybius *πυρρὰν σημασίαν*, per faces significare dicit: & varium usum ejus rei explicat, & posse pro Literis etiam esse. Cûr hodiè ignorant

ignorant aut negligunt? Et alia usurpant magis molesta & minus certa. Inventum hoc Sinoni adtribuit Plinius: *Specularem significationem Trojanò bello Sinon invenit.* Et Q. Calaber: *Tunc Sino flagrantem faculam sublime levavit Ostendens Gracis Ignis decus.*

Sophocles verò, Alcidas & Gorgias, Palamedi adtribunt: quod ille invenerit faces, optimos & celerrimos nuntios, in malum Trojanorum. Romani etià usurparunt, ut Scipio apud Numantiam, quem Appianus scribit, *divisisse castra & per partes assignasse Tribuni, cum præcepto, ut simpeterentur ab hoste, de die pannorubro in hasta sublato significatione facta, ex proximis castellis eo concursum est.* Vegetius inter usitata refert: *Si divisa sint copiae, per noctem flammis, per diem fumo significari socijs.* Hæc, Lipsius.

Porro Johannes Barclajus, in Argenide suâ, lib. 1. hos Ignes elegantè sequentiè describit: Publicos Ignes nefas accendi, nisi regio iussu, & cum gerendis rebus celeritatem, Salus publica imponit: Nam temerè hi ignes non excitantur. Et paulo post: In cujusque collis jugo arbor videtur in longitudinem mali defixa, cujus apex in calix vix modum, ferro undique per radios præcingente laxatur. Hæ sunt publicæ arbores, ad idipsum constitutæ, ut ad Regis imperium impositis in vertice Facibus, negotij signum dent, quod illic oporteat per populum procurari. Et hos Ignes (in Regno Sicilia) Angaros vocant. Qui primi illos conspiciunt, statim & ipsi suorum montium juga, pari fulgore illustant, & ab his porro admonentur qui longius colunt, donè totam Insulam flamma mirabili celeritate percurrerit. Populus interim in armis stat, ad obsequium cui destinatur paratus. Ethaud mora à Rege nuncios pervadit in proximam Urbem, publice quid illi fieri velit, enunciat. Indè Cives recentibus equis deferuntur in proxima oppida, à quibus & in alias urbes, eadem celeritatis fides exigitur. Ità continuatis officijs Sicilia ad Principis nutum, penè momento erecta est. Nec huic insultuto utilitas abest, cum Hostium Classis furtim in Insulam timetur appulsura. Nam qui Portibus præsidet istâ flammâ admoniti, tum catenas suis claustris objeiciunt, tum in transtris remiges habent, si opus est, navigia in pugnam provecturos. Sed & populus sub suis Ducibus Tribunisque à signis non recedit, ut nec his refelle rit in littore hostis, in imparatam Insulam possit invadere. Est & alius publicorum Ignium usus, si quis Reus, quem publicè inter sit ulcisci, vel fugam extrâ Siciliam adornat, vel in ipsâ Regione amicorum aut montium fide contegitur. Nam his ignibus semel accensis, nefas est ullam ex Sicilia navem solvere, & quisquis suâ do-

mo com-

mo communicaverit Reum, hunc eodem crimine pœnaquæ leges censent. *Quæ hæcenus à Lipio & Barclajo tradita recensimus, licet non faciant propriè ad nostrum institutum, sed ad Cap. 1. Lib. 2. pertineant, non incommode tamen ibi omissa hic supplemus. Sed ad propostum.*

Per Compendium autem significamus, adhibita Tabulâ ejusmodi, qualem suprà c. 9. descripsimus. Nos misit ijs, quæ Cardanus Lib. 12. c. 61. de rer. variet. p. 811. ad 814. Porta Lib. 1. c. 10. & Schvvent: à pag. 56. ad 86. hæc de re tradunt, elegantissimos nostri Comitum Modos sequentes, tantum attexemus, utpotè qui tum facilitate, tum rectitudine alijs præstant. Primus Modus est, si interdiu quid significandum, sive in Urbe, sive extrâ Urbem. Si in Urbe, tum Vexillum aliquod prægrande, quod formam habeat Crucis, in modum Theatrici cujusdam Pontificalis Vexilli, cujus velum prominens propendeat in præaltâ Turri, erigatur immobile: Mox aliud assumatur, quod ad quatuor illas partes, pro numero Literæ, semel aut pluriès agendum. Si extrâ Urbem, tum in Campis, edito loco, idem fieri potest: Sic ut is, qui in Urbe est, & ejus gratiâ Turrim ascendit, commodè & discriminatim agitationes illas advertere & percipere possit. Sed commodius id fiet, per quatuor vexilla, juxta se posita. Sin (2) noctu, tum subdio habendus focus, seu ignitabulum aliquod immobile, & ad ejus quatuor angulos, faces pro numero Literæ agande: veletiam in medio ejusmodi ignitabulum ponendum itidem immobile, cui quatuor, (quæ pro designatione Literæ sursùm deorsumve moveri debent, in altum trahendo, vel ad imum demittendo) apponenda alia ignitabula, ad ordinem sequentis typi.



2 0 0 0 4

0

3

Sed & quatuor focus, juxta se positis, idem perfici posse, nemo est, qui non videt. Quibus & alijs inventis, jam facile addi, simile quid, Praxi & Usu, rerum Magistro Duce & Auspice adhibito, effingi potest, quod jam in medio relinquimus.

Videndum denique esset, De Subsidiariâ ratione, ubi Litera è longinquo representata, quam Visus discernere nequit, beneficio duorum Instrumentorum, (quæ hic sunt dimidiæ rotule seu orbiculi) rectè per dimensionem paratorum, & inter se, juxta ratione dispositorum, statim

Oo

exactè,

exactly, alicujus hntei, vel alterius rei conspicua ostensione, conjici potest. Verum quia, post Francisc. Kesslers, in Tract. der Ortsforschung, tradita, hujus rei exacta descriptio, tum quoad rotule structuram, tum collocationem, applicationem & usum, apud Schvvent: Lib. 2. p. 37. & multis seqq. habeatur: Ideo ejus descriptione, actum agere nolumus, sed hic, cum amplius nihil restet, Mediorum Tractationi, cum Bono Deo, finem imponimus.



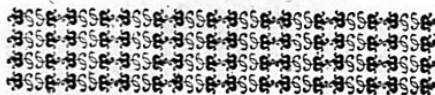
LIBER

LIBER NONUS ET ULTIMUS.
De
GYMNASIA, SEU EXERCITATIONE, NOSTRÆ CRYPTOMENYTICES.

TABULA Synopsin hujus Libri continens.

| | | |
|--|---|--|
| Subjectum,
c. 1. scilicet
Persona, vel | { Quæ occultè significat: Ejus proprietates sunt
Cui occultè significatur. | { Justitia,
Pudentia,
Solertia. |
| | | |
| Objectum, c. 3. quod ad Scripturam restrictum, distinguitur, ut Scriptura sit occulta, ratione | { Rei Tractatione:
Imitatione: Ubi in ejus gratiam,
c. 5. Septem adhuc Modi Steganographici traduntur, quorum | { Literarum,
Cifrarum,
Ultrarumque.
Tres priores Simples sunt:
Quatuor posteriores transpositionis ornatum incedunt. |
| | | |
| Actus ipse
Exercitationis, qui c. 4. consistit, in | { Resolutione Tractorum;
quæ spectat, vel | { Artem nostram: Et est Interpretatio; de qua agitur, in
Specie, c. 7.
Facta quædam occultata: Et nascitur Delectio eorum, c. 8.
Effectum, seu opus quoddam artificiosum, occultè ratione clausum: uti est, Serrata Buteonica, cujus tradenda erit Referatio. c. ult. |
| | | |

Cryptographiæ 3 pars,
Gymnasia (vid. Lit.
M. Tab. 1.) seu Usus; in
quoc. consideratur



Oo 2

CAPUT

CAPUT PRIMUM.

Generalia de hac re tradens.



COMMUNIS RATIO OMNIS, AD OCCULTAM Denunciationem pertinens, per Prolegomena, & ipsam Mediorum Tractationem, satis opinamur, illustrata & ad finem, Libris octo præcedentibus, bucusquæ est perducta. Nunc restat, ut Gymnasiam, quam tertiam partem Occultographiæ nostræ, ab initio constituebamus, adeamus: Cam-
 pum nimirum Exercitationis & Usus, qui magis circa Specialia versatur. Usus enim, monente Philosopho, est singularium, i. Metaphys. i. Si-
 ut Usus, mentem deducit ad applicationem eam, quæ est singularium. Cum
 vero hac applicatio, non levem circumspeditionem & prudentiam desideret:
 hinc operæ pretium duximus, ei quoque rei, Tractationem aliquam impen-
 dere, nè quid desiderari merito possit. Quam partem ut rectè explicem-
 mus, necesse est, ut ad tria hæc, Subjectum nimirum, Objectum, &
 ipsum Actum Exercitationis advertamus. Quæ ipsa, cum con-
 sideraverimus, nihil amplius, quam Comitorum illud
 PLAUDITE, Lector expectabis. De his
 ergo nunc ordine.



CAPUT II.

De Idoneo Subjecto Cryptomenitices,
ejusque conditionibus.

Personam, Rem & Actionem, necesse est, in re consicienda concurrere. Quod & Justinianum in Elementali Jurisprudentia secutum esse, depræbendumus. Ità hic nobis usu venit, in nostra Præceps hujusce delineatione, ut de ijs dicendum sit, uti jam sup. Cap. indicavimus. Videamus autem hoc Capite, de Persona. Nomen ab ipsa Arte mutuatur. & in Personam transferimus, ità ut Cryptomenitices seu Cryptomenitices vel etiam Cryptologus, nobis vocetur. De ratione Nominis in abstracto, sup. Lib. 1. c. 2. dictum est, ut hic, ubi de concreto agimus, nihil monere amplius necesse sit. Est verò Cryptomenitices Persona, circa animi conceptus, occultè alicui nunciandos seu significandos occupata, ut hac ratione tum sue, tum publicæ, tum proximi saluti, honestè & utiliter consulat. Proprietates seu virtutes ejus tres sunt, Justitia, Prudentia & Solertia. Solertia ejusmodi habitus est, qui inter Præcepta & Usus Artis, medius quasi intercedit, cum vi quadam applicativa Generalium ad Singularia. Quem non ineptè quis, Padiam appellare possit. Aristoteles Lib. 6. Ethic. vocat *εὐσυνία*, quæ sit Prudentia Comes quidam. Hac verò Solertia, nullis acquiritur præceptis ipsius Artis, sed tantum peculiari manu ductione eget, tum etiam frequenti mentis defensu ad singularia, seu ad ipsa Exempla. Quà de re infra Cap. 4. ad huc dicendi locus erit. Prudentia ipsa, magis Artis penetralia spectat. Quæ & hic locum sibi vendicat. Est enim & huic Arti, sua quedam Prudentia, quæ similitudinem habet, cum Prudentia Politicâ. Sicuti Aristoteles, simile quid, etiam de Rhetoricâ innuit, si quis rectè ad verba ejus, quæ extant, Lib. 2. Rhet. c. 2. advertat, dum inquit : Rhetorica est quidam agnatum doctrinæ de Moribus. Vide Keckermann : Lib. 1. Spec. Rhet. c. 2. Hac quia circumstantias Temporis, Loci & Personarum perspicit, mirifice novit se eis accommodare : Exactè conditionem Personarum, quibus clam scriptum esse vult, ponderat, atque ejusmodi artificia adhibet, quibus, etsi versutiores sint, eos tamen naso suspendere possit. Respicit quoque Personas, cui vel quibus significatum cupit, ut attemperet se ad captum illarum. Est ubi occultè loquendum vel scribendum vel significandum, alio atque alio tempore & loco dictat. Perspicit ubi non tam Scriptio quam clancularia Missione, & Epistola tectâ Absconsione, opus est. Quin & ipsos Modos, sale attemperat, aliterque sæpè ex composito applicat, ac Præcepta Artis jubent. Justitia denique, quam hic consideramus, finem Artis nostræ contingit, qui est, consulere tum nostræ, tum privati alterius, tum publicæ saluti. Consulere autem debet, non quavis ra-

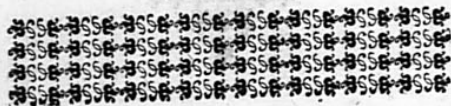
tione, sed honestâ. In honestis enim rebus sitam esse debere Exercitationem hujus Artis, volumus, non ut quis per eam scelera procuret, patriam prodatur, aut invidiâ celet, ob publicam utilitatem non celanda. Quod ipsum ne fiat, Justitia Universalis providet, quæ est, juxta Connan: in Comment: Jur. Civ. 6. n. 10. comes & adjutrix Naturæ, actionumque omnium nostrarum cultos & gubernatrix, ut quæcunque agimus aut dicimus (addamus & nos, aut scribimus) quæ ad alterum pertinent, hujus unius tutelæ subjiciantur. Ex quò, quâ ratione, Justitia universalis istius particula huc pertineat, obscurum nemini amplius esse confidimus. Sunt præterea etiam facultates & proprietates quædam, ut Ingenij acumen, Eruditio, & alia nonnulla, quæ huc videntur pertinere: De quibus tamen, ut potè magis communibus, non attinet hic multa congerere. Adjunctum necessarium Cryptomenitici, est alia Persona, cum quâ communicanda negocia: Quæ iisdem Virtutibus, Arte & Experientia instructa esse debet. Inde ejusmodi & non alia eligenda, nisi fructu laboris, frustrari velis. Cautio verò sit, ut, imminente ejusmodi necessitatis tempore, quò occultæ Scriptionis usus præcipue esse possit, de ejusmodi Persona nobis prospiciamus. Evenit quandoque, ut is, cui occultè quid, sua dente ità necessitate, communicandum est, de hisce, quibus superioribus Libris diximus, nihil prorsus intelligat. Quid faciendum? Non tam ad Scriptionis, quam ad occultè scriptum occultandi Modum aliquem recurrendum, & aditu omnino præcluso, sineque ullâ ratione occultationis illius præmoneri possit, Signo quopiam evidenti & in oculis incurrente manifestandum, occultè aliquid latere: Vid. sup. Cap. 7. Lib. 8. ubi de Modis Occultæ Missionis egimus: Quæ omnia necessitas, magistra multarum Artium, feliciter suppeditare solet, quam hic tradere potuerimus.



CAPUT III.

De Objecto seu Rebus, circa quas Exercitatio versari debet.

Rersonarum conditione explicata, de Rebus nunc videndum, quales sunt Loquela, Scriptura & Indicina Signorum occulta. Quarum Species eo ordine, quo Libris superioribus, Modos singulos excusimus, enumerare curvis in proclivi est; nos super sedemus. Sed alia hic ad usum magis accommodata distinctio, & quidem Occultarum Scripturarum (Nam loquela, sicut & Demonstrationis Signorum, tanta hic ratio non habetur) tenenda est, quae sit talis: Scriptura Occulta, aut est tantum Literarum, aut tantum Cifrarum, aut denique Literarum Notas simul appositae habentium. Scripturae Occulta primum Genus iterum est, vel Literarum hinc inde Dispersarum: Vel cum alijs Concurrentium: Vel denique cum veris Transpositarum: Quarum Scripturarum illa, quae constat Literis dispersis, in Lib. 2. Ista, in Lib. 3. & 4. Hac in Lib. 5. pertractata invenitur. Alterum verò Occultae Scripturae Genus, est Cifrarum, vel Directo vel Oblique vel Inversa ratione Literis respondentium: De quo, peculiari Lib. 6. actum, est. Tertium Genus Mixtum est: Habetque Notas aut Consignificantes, quarum Exempla Lib. 5. extant: aut seorsim Significantes: Vide Exempla Lib. 6. c. 29. aut subjectas Literas Transponentes: Vide Cap. 30. 31. & 32. d. Lib. 6. Qui recte haec Genera, & Singulorum jam enumeratas Species distinguere, deprehendere & dijudicare valet, is sciat, ad Exercitationem tanto feliciter consociendam, se magnum adiutamentum consecutum esse. Est adhuc alia distinctio tenenda, sed quae tantum ad Exercitationis partem, Interpretationem facit. Alia enim Scriptura est interpretatu difficilis: alia, adhuc operosior: alia, nulla ratione dissolvenda; Ut illa plerumque est, quae Clavi utitur separata & pro libitu variabili.



CAPUT

CAPUT IV.

De ipso Exercitationis Actu.

Equitur Actus Exercitationis, quem triplicem quoque facimus: Ut unus consistat in Rei Tractatione: Alter in Imitatione: Tertijs in Rei tractatae Recognitione, seu Resolutione. Exercitatio, quae in Rei Tractatione consistit, non indiget ulteriori explicatione. Satis enim de ea, actum dictumque est, in ipsa Mediorum Tractatione, ubi Praeceptis Exempla sunt subiecta, usum satis superque, in singulis Modis demonstrantia: Ubi & illum Usum observandum diximus, quo diversorum Modorum artificia conjunguntur: Quocirca nihil addendum hic erit, si hoc unum monuerimus, scilicet cum delectu, Exercitationem banc instituendam esse.

Accedamus modo ad Imitationem.



CAPUT

De Imitatione.



Equitur Exercitationis alter Actus, Imitatio, de qua rectissime dixit Flaccius Albinus: Fructus legendi is est, ut amuleris, quæ in alijs probas, & quæ maximè in aliorum dictis miraris, in usum tuum, opportunè derivatione convertas. Hæc Imitatio contingit, quando discipulis conformatio fit ad imaginem alicujus egregij Doctoris seu Artificis. Ità libuit nobis imitari, præcellentissimum in hac Arte Trithemium, conscriptione sequentium Exemplorum seu potius Modorum: Cum quodlibet Exemplum, Modum peculiarem constituat: Veluti ex Claviciuli Exemplo præmissa, liquere potest. Scopus est, ut calumniis eorum occurramus, qui inventum Trithemianum, quod habet in Steganographicis, pro nihilo venditant, quasi se nimium is dilataverit, quod uno vel altero verbo expedire potuisset. Hic enim Steganographica illa, adhuc majora & magis amplificata damus, ut sentiant boni illi Viri, & plura restare in Steganographicis, quæ excoli possunt, quam ab ipsis sciuntur. Nec etiam dubitauerint, attamen parum de his similibus Modis capere, nisi Clavis ministerio eorum rationem, vel beneficium nostrum, nanciscantur. In hunc verò locum, hosce Modos rejicere placuit, tum ut constaret de Imitatione, tum ut Enodatio Steganographiæ Trithemianæ, quam supra Lib. 3. dedimus sola & intacta ibi relinqueretur. Cui verò sola Steganographica hic ad Imitationem selegimus, cum ut patuit hactenus, abunde, plures essent Modi, de quorum omnium Imitatione hic agendum fuisset, ratio est, quod ex ipsis Exemplis reliquorum Modorum, superioribus Libris explicatorum, de Imitatione constare possit, quod hic fecimus. Esi enim in illis Trithemianis Exemplis, Imitatio quoque facile perspicitur: Quia tamen Trithemio placuit, magis fundamentum extruere, quam totum ædificium perficere: magis Simples Modos proponere, quam compositos tradere: Inde ansa arrepta, hanc partem præcipue hinc excolere nobis visum fuit, vel hac insuper causâ moti, quod hoc genus, minimè omnium suspitioni sit obnoxium. Ut verò etiam alios, superius traditos Modos, seu illi Diffeminatione, seu Transpositione, seu alio artificio consent, Imitatione & adinventione aliorum Modorum, adaugeat quis & locupletet, tantum abest, ut ei invidemus, potius hoc ipso, illum invitatum volumus & cupimus. Ceterum antequam sequentes nostros Modos aggrediamur, de tribus monendus es Lector, nimirum de Numero, Materiâ, & denique Formâ horum Modorum.

Numerum quod attinet, in universum tradentur Septem, vel cum Corollario, octo: Non quod plures non sint, aut esse nequeant, sed ut in his

Modis

Modis denique etiam modus reperitur: Cum, sicut Natura, ita quoque Ars, infinitum abhorreat. Quorum tres priores, citrà Transpositionis involucrium procedunt: Posteriores quatuor, Transpositione exornati inveniuntur. Id quod primo loco bene observetur.

Materia quam hic consideramus duplex est: Interna & Externa. Interna est, quæ intus veluti nucleus, in putamine latet: Vulgò indigitamus Secretum. Ubi elegimus res plerumque ejusmodi, quæ Institutum, Cryptographicum nostrum, magis illustrarent & adaugerent. Tradidimus enim & explicavimus, sub plerisque Exemplis, Modos adhuc nonnullos elegantes, quos studio supra omisimus, quia nolumus eos ita vulgariter detectos. At verò, cum horum Modorum Explicatio, contextum orationis, satis prolixum desideraret, & proinde Literarum steganographicè occultandarum cumulus excreceret, de Materiâ Externâ, quæ vestiendâ, & tegendâ erat Interna, eramus solliciti. Non placebat Trithemiana ratio, à Sacris Literis conferendi has lacunas, quæ positis Secreti Literis existunt, aut Precum integumento, res profanas obvelandi: Sed nec res Philosophicæ aut Politicæ severiores arridebant: Nec ob nimiam prolixitatem, quæ ratione dictæ Explicationis susceptæ, necessariò emergebat, Epistolicæ & vulgares quotidianæ res, huic instituto sufficiebant. Tandem, occurrerant illæ hebdomadariæ Relationes & Discursus, quibus horum, Temporum Actus & Facta, vel recensentur, vel judicantur. Quæ Relationes & Discursus commodi nobis visi sunt, ut lacunis istis complendis adhiberentur. Contextuimus itaque exinde Orationem, citrà ullum præjudicium veritatis aut cujusque juris. Nihil enim tum Temporis curabamus, verinè an falsi essent, sicuti postea falsos multos depræhendimus: Item rectenè an inique judicarent Discursuum Authores. Neque enim hoc, id est alienissimo loco, de istis arduis rebus, quicquam decidere, cordi nobis fuit: Sed uti diximus, materiam hanc elegimus ita pertrahendam, ut ad nos missa fuit; Eo scopo, ut ejus ministerio, secretas Literas, steganographicò vestimento, induere possemus. Quocirca te, quisquis eris, monitum volumus, ut præter voluntatem, mentem & scopum nostrum, hæc scripta dictare non accipias, nec aliò interpreteris. Et si ad palatum tuum non faciant, averte oculos & mentem à sensu Verborum, & hoc age, cujus gratia hæc acta & scripta sunt; Id est, Enuclea tantum Nucleum.

Tertium quod præmonendum duximus, spectat Formam. Formam, idem Interna vel Externa est. Interna est ipsa dispositionis ratio, quæ singuli Modi constituti sunt. Hujus Formæ explicatio, præmittitur singulis quoque Modis, sub titulo Legis seu Clavis, cujusque Modi. Sed ut hæc ipse leges & Claves intelligantur, cura adhibenda est. Eò autem nonnihil citere videntur illa, quæ de hoc Genere sicuti Sermonis, quò etiam hec laves perpetuò constant, supra Lib. 4. c. 7. in medium prolata sunt, & sim in Resolutione Clavium Trithemianarum, toto Lib. 3. occurrunt.

runt. Sed deprahendes hic maiorem difficultatem, quod studiosè & artificialiòse Literæ magis hic disseminate sint, uti facile tibi allucebit. Quocirca in genere, pro resolutione sequentium harum Clavium, Fundamenti loco, probe notabis & observabis, PRIMUM regulariter cuiusque Clavis, & uno casu, qui in Quarti Modi Lege seu Clave contingit, PENULTIMUM VERBUM: Veluti sunt, Geradiel, Soleviel, Pyrichiel, Menadiel, Bydiel & Macariel, Trithemio Spirituum nominibus donati termini. Hisce enim ceteris Indicibus insinatur Clavis tum Lætio directæ ac retrogradæ, tum Literarum & Dictionum certa dispositio: Ità ut ratione integrarum Dictionum, & cum Dictionibus fictis, pro naturâ Spiritus, Literæ disseminentur, & sortiantur in ipsis illis Dictionibus, ordinem relictum vel retrogradum: Sapienti satis. Externa Forma est, Orationis adhibita Stylus, quem satis inconditum, disruptum, inaequalem saepeque barbarum nē mireris, cum dispositionis Internæ conditio, alium respiciat: Quippè quæ vetat, liberè vagari, & ita præcisè eum adstringit, ut aliæ Dictiones alio ordine & synonymiâ usurpari nequeant, quàm quæ ab ejusmodi Literâ incipiant, qualis per dispositionem ibi collocata reperitur. Ergo nē inde quoque cavillandi studio abripiaris, velim caveas. Deinde hoc observabis: Cùm in ordine Literarum, per quas secretus sensus transpositus est, frequentius in subsequentibus Exemplis Literæ X & Z occurrant, à quibus rarissimè Dictiones Latine incipiunt: Inde factum, ut, in defectum dictionum Latinarum ab X incipientium, primò necessum fuerit, Græcum X. pro Latino X. quia figurâ similes, substituere, & Dictiones ab ejusmodi Literâ incipientes, quandoque usurpare; deinde Literam X ex solam, vel cum Literis Numeralibus, ad numerum designandum posita, instar alterius cujusdam Dictionis, quasi Litera X, eam incipiat habere. Id si occurrit Dictioni hoc modo scripta, 2^{da}, 21^{ma}, 22^{da}, 22^{tes}, 24^{ta}, &c. tum hujusmodi contractæ Dictionis, initialem Literam, caveas existimes aliam esse, quàm cifra illa 2, similitudine representat, nempe Literam Z. Idem processus judicium esto, si Cifras numerales, sine Literarum additamento positas, e.g. 2. 20. 200. 2000. &c. reperias. Denique & illud, nē negotium tuum faceat, præmonendum duximus, quod si Prenomina duo concurrant, non pro duabus, sed pro unâ tantum dictione sint accipiendæ; quò fit, ut etiam notula istâ (-) connectantur. E.g. Johan-Georgius &c. Quibus ita præmissis, nunc ordine Modos, ad Imitationem à nobis confictos & confictos, trademus.

Primus Modus G.S.

Lex & Clavis Sequentis Exempli.

Geradiel Macrol Hanlis Ramo Ednop Meot Sirpmalc Itriol Narv
Anu Manroë Paot Ratca Saor Leitel Neal Taru Sertila Ait Pirt Salvo

Atos Sorpam Olterg Tare Enied Onfert Oniatca Anut Lunaos Pert Dret
Saboc Eon Sirflan Sarle Otantis Arlo Uerit Lart Raonlied Neot Riilos A-
noit Soair Eaxle Uelocb Nottlep Oma Satch Onru Liamlu Itonfari Orler
Ton Naut Ritstorp Cnaluit Osle Ilvos Onrat Nyrr Lerda Jaboc Lior Omre
Almen Elarmoit Rapodnets Hoarmlin Telruota, Sertniola Crio Sotanovres.
Relaor Riofrit Nogai Ofstent Ontare Nabelmerusyn. h. e. In hoc Mo-
do, &c.

Sequitur Exemplum, in quo dispositio- nes quædam Literarum, Arithmetice investiganda, traduntur.

Tuæ literæ sunt nobis jam redditæ: Ex quibus belli progressum, casusque mirabiles avidè percepimus. Rumoribus scribis innotuisse, Condèx ex carcere relaxatum; Quod tempus nobis aperiet, veritatis index baud vanus. Sicut liquidius quoque manifesti abit, quidnam inter Status utrinque respectivè, tum Norimbergæ, tum Vircburgi est tractatum. Julius noster recitavit Principes nobis, qui adfuerunt coram, item quos submiserunt Legatos. Fortè enim supervenit utrobique non infelicitè, cum Convventus isti agerentur. Recitavit etiam nobilissimam Legationem illam, ad Illustrissimū Ducem Bavarie directam; Scriptamque nobis exhibuit Propositionem, Exceptionem, Replicam, ulterioremque duplicam; Libereque desuper nobis, sumis aliorumque, tam de Bavaris, quàm Evangelicorum Confœderatorum intentione summatim retulit sententias, sine omni omnino adfectu, sicuti ingenuum decet, eandem olim etiam expositurus tibi. Propediem enim rursus (iter Maximus id vertat feliciter) itineri se benè parat. Interea, nē ejus planè sis inficius rei, communico Acta Legationis, evolvenda. At verò mi intime amicorū quæso te, nē in vulgus Secreta abeant, si tu à nobis rebus novis unquam donari cupis. Ejusmodi enim & similia verticosa negocia, Reipublicæque secreta, non sunt temerè divulganda. In quo bodiè peccatur, sine judicio, exemploque vetustatis: Omnia quippè indifferenter (quod deplorandum) prostant lippis, tonforibusque. Observatione dignum & valde memorabile (sidanda fides sit fama) in Frisia Occidentali visum est cbsasma. Hic enim portentosi deprahensi sunt concurrere exercitus, & utrinque in regione æris supremâ, acriter pugnare, denuò occipere fugam exercitum, qui intuitibus Australis notabatur, altero, naviter hostem devictum persequente. Ejusmodi & id (ebèu) generis prodigia cotidie se, non eventuravano, observant. Ità prædictæ literæ tuæ insimul nobis affirmât, motus terræ, circâ Rheiconfinia & Hassiæ limites extitisse recurrentes, qui initium sumentes circâ Boppartum Nassaviensem districtum, & Hassiæ inde partem subito pertransientes, exitu Gießæ modò substitièrè. Nunciat ut etiam Viennæ circâ idem tempus, remissius incedentem notatum motum. Alia ejus generis aliorum remittimus, ubi ex professo eorum catalogus, varijque effectus traduntur.

duntur copiosius. Unde ad institutum revertendo, ista communicare lubet, qua significanda duximus. Marcum **Eittig**, Saltzburgensem Archiepiscopum, & oriundum ex Altempsorum nobilissimâ familiâ, (Barones enim illius Majores, Vetustas, Parentum deinde atas, Comites noverat renunciatos de **Hohen-Embs**) unde ortus Marcus Senior, quondam Episcopus Constantiensis, tûm Ecclesie Romana Cardinalis) afferunt, rebus exemtum humanis, Burcharidi die, Anni præcedentis. Eodem tempore Viennâ nobis nunciatum est, quod Primogenitus Liberorum Imperatoris Sacratissimi, nomine Johan-Carolus, Princeps Juventutis Germanicae, terrestribus cum luctu Parentis extremo, valedixerit. Literis item refertur, Electorem Johan-Sigismundum Brandenburgicum, Anno eodem XXIV Decembris satisfecisse naturâ, & morte tranquillâ decessisse. Electoratûm & Rempublicam maximus natu, Georg-Vilhelmus, ævum prævumquæ referens partim nomine isto & omine suscepit, qui compositis negocijs velocissimè discedens ex patriâ, excurrit non solum versus Regiomontum, ducalis Metropoli Borussie, sed & usque ad aulam Sigismundi tertij, Potentissimi Regis Poloniae, occurrere penetravit, ubi humanissimè tractatus quidem, minimè tamen susceptum negocium, (licet promissis amplissimis detineretur initio) in Generalia Comitia negotio mox utumquæ rejecto, expedire potuit: Rege forsân aliorum consensu tendente aliò, Regni verò Ordinibus aliò vertentibus dirigentibusquæ telâ. Caterum magnum militum numerum à Saxonia Electore, Johan-Georgio ferunt ocys conscribi tutelæ suorum bæctenus, non aliorum offensionis. Interea Bavarus totus dicitur esse, in suppari, inò reverâ longè notabiliori bellico apparatu, sicut omnes Catholicos videmus militem congregare. Contrâ significatur Posonijs, status Hungariae & Bohemiae, ijsquæ incorporatarum Regionum, Confæderationem, ritè adeoque unanimiter & ex suo voto inijsse, transactis hujusmodi Articulis, quos judicavi tibi communicandos esse. Liqueat ergò hinc, cæptam Tragœdiam non sic facilem, optatumquæ posse exitum sortiri, veluti initio negotij autumârunt quidam. Deus veniat intermedius, tûm subortas Extremitates reddecateò, ut restitui quoquo modo Pax salutifera possit. Veteranum Collonitizium, terriculamentum olim nominis Turcici, ex literis Viennensibus accepimus, carcere liberatum solumquæ XVI Kalend. Januar. vertenti Anni. Eodem quoquæ tempore, Cæsarea illa Legatio ad Electores urgenti cæpit. Lipsiæ ad XXX diem Januarij, etiam tûm indictus, tûm inceptus ab Electore, alijsquæ Saxonica appellatæ Superioris, Regulis & Rebus publicis conventus dicitur, ubi tunc quoquæ appulit Legatus Ernestus de Vveger, Rege missus Poloniae. Quo Bohemos similiter, suos emisisse Legatos tabellarius tuus retulit nobis. Eventus verò explicabit rei gestæ seriem, & pertius. Eodem accepimus tempore veterem, votis nuncupatis, confæderationem, quam iniere olim Henricus IV Rex Gallia famosissimus, tûm Angliæ

Angliæ Regina celeberrima Elisabetha, Franciæ atquæ Britannia Reges modernos, Parisiorum Lutetiæ cum summâ hilariquæ festivitate & solennitatibus inter se, sanctè renovasse, auræa perisclidæ, à Jacobo, Equestris dignitatis Britannicæ ergò, votivè Ludovico Regi transmissâ. Utpotè habent ejusmodi Reges in more, vinculo hujusmodi ligare se, archiori familiaritate. Tralaticium itâ, Reges Hispania, Velleris aurei equestris dignitatem solere prò more, vel Imperatori ipsi, vel alijs etiam, in notam militaris fraternitatis obferre. Effet animus, istis missis, referre, quæ nunc Bohemiam infestant. At dabunt Francofurtenses Nundinas noviora. Ea (nissæ excursiones Militum Nundinas impediunt) ultro expectare satagimus. Caterum nupèr nobis Opusculum venit in manus, de Occultographiâ, sermone vernaculo, id est, idiome Germanico, verbis sat vulgaribus perscriptum, intelligentiquæ pervium. Id quoniam doctrinæ Artis Steganographicæ, quam (ipse scis) enodandam suscepimus, enodavimusquæ nupèr, respondet aliquantùm, (Rectius enim Operi Polygraphico, eximij nostri, ingeniosissimiquæ Authoris de Literariâ Republicâ totâ, valde admodum, excellenterquæ meriti, reâius inquam posset subijungi, conjungiquæ) in usum publicum, huic Enodationi Steganographiæ adjunctum de ædimus. Quod opusculum nostri ingenio curâ dedolatum, tibi ecce obferimus; orantes ut accipias id munusculi, adeoque boni consulas: Effetquæ nobis gratum, si alacriter Generales excuteres Modos, diligentiquæ, inquæ rem tuam, nutrimentum, commodum & usum eximium converteres. Decadis VValcbij, geminam huic Tractatui, Fabulam item Nonam existimavimus inferendam, ducti bono zelo, ut Enodatio evaderet aliquid locupletior. Rivulum istum Lector accipiat, monitus si de fonte velit, adeat eundem. Hujus Tractatus verò Regulas, Piecturasquæ adjunctas, tabulis ligneis incisas, ruminet secum, intendatquæ ingenium diligentissimè, ut tandem mentem Authoris VValcbij eruditi, assequi valeat, eam revolvendo sepiusculè. Quæ porro ex Buteonis Numerorum Tractatu, non adeò inconvenientia, nostris itidem addidimus, tradunt Modum Normamquæ, inventu non difficilem (licet primo intuitu, ignorantia itâ appareat) reperiendi Literas, Numeraliæ puncta ejusmodi, quæ exquisitè annulatimquæ videntur, singulari industria, in ferreis argenteisquæ Seris, modò incisa, modò picta. Præterea Tractatum nostrum, ex Gallico egregio Authore, rararumquæ Inventionum Repertore, qui Polygraphiam Tritbemij, complusculis suis eruditus Inventis, eximiâ operâ nobilitavit, augere spondemus, si Deus occasionem & ocia (Ita enim adornavimus, nostriquæ Calculi Studijs rationem subduximus, ut seria & interdum ludicra, suo tempore tractaremus; aliquando etiam immoraremur bis remotioribus à Literis jucundioribus) interea temporis, suâ ingenti bonitate nobis clargitus fuerit, veluti optamus reverentèr devotequæ. Similiter Corollarij vice, aliquando lubebit nobis, Lectori quadam insigniora, ex præceptis Occultographici

Tractatus *Sevrenteri*, ordinem Alphabeti edentis, ostenditque rationem, quomodo rectè *Literarum* ejus *Transpositione*, aperire probè valeamus secretum sensum aliquem, nobis aliàs sinè *Arte* istà incognitum, exhibere, per similes aliquantum *Canones*, sive *methodicas* quasdam *Regulas*, quas *Author* memoratus etiam in *Tractatu* suo tradidit, licet nonnihil discrepantia inveniatur: Quippè in *Steganographiâ*, *Regule* ejus vitiantur, nec eò pertingunt, quò extendit metas suas, mirifica *Steganographia*. Obtingit enim aliquoties, ut tenorè sinè magnà curà investiget secretum, ingeniosus scrutator: Sed in *Steganographiâ* secus. Verū enim est, quòd admodum difficulter, gravique molestiâ, *Clavis* possit inveniri; Imò ab argutissimo vix unquam: NOSTRO Abbate multoties id testante, cui expertio istà in *Arte*, debemus credere. Beatus hic noster Abbas, uti verè autumamus, à suspitione *Nigromantia* totus jam penitusque apud rectè sentientes, rectèque institutum *Occultaria* *Artis* intuentes, liberabitur. Veritatis qui memoratur Pater, Tempus, produxit verè in apurum, hujus multis nominibus venerandi admirandique Senis, jam quietè dormientis innocentiam, osque *Borvillo* obturavit, qui olim Virum hunc, verbis honorè stimulantibus, maledictisque acriter infestabat, tantoperè, ut ei publicà excusatione, protectioneque fuerit opus, apud ignorantès veritatem, nè tandem suspitione eà, quasi ~~reus~~ impiè renunciato se vorisset damnabilibus institutis Magicis, inficeretur. Calumniandum namque audacter, manere aliquid tamen semper, antiquum Proverbium tenet. Noster *Tritbemius* plucula variaque bisce rebus *Steganographicis*, non invide attulisset, nisi Calumniator is, voluntatem promptam impedivisset. Id quod dolendum nobis, hujus *Momi* culpâ, variationes tantas, *Artis* pullis esse subtractas. Multa stupenda notatu, inveniuntur in *Libro* illo, de *Septem Secundis*. Ecquis verè explicationis *Clavem*, sufficienter dabit, genio destitutus nostri *Tritbemij*? Invidisset dum vitâ manebat, Vir ille minimè declarationem: Sed male colorum & diffamantium virulentia, multum retraxit. Publico bono omnino, vulgavit etiam ista Numerorum mysteria & rationes, quæ *Libro* ejus tertio *Steganographico*, inveniuntur tradita. Bonè Deus! Nisiste Vir, manibus elevandus, summeque suspiciendus, pereamus ætutum. Verum minimè omnium respicimus presentia, amissa prosequimur votis inaniter. Intelligenti satis. Manum de *Tabulâ* igitur, pluribus prætermisissis, removeamus tandem: Et pertexenda *Epistola* gratiâ, redeamus ad turbarum *Seculorum* protervissimæ *Historias* *Mercuriales*: Ubi enarrare subit admodum tragicum notabilemque casum. Memoratur litem de hereditate *Illustris* *Baronis* in *Bohemiâ* *Schmirsig*, inter coheredes subortam esse gravissimam, ubi arcem *Gitschin* / *VVartenbergæ* *Liber* *Baro* invasit, parte alterâ, nolente volente. Idcirco Rex *Commissarios* amandat, Occupatore in vinculis reservat, ut uxori illius, scæmina impotentis maximè animi, nodosque verborum laqueis, possessionem iterum extorquerent. Illi negotium suscipiunt.

Qui

Qui tametsi promiserint expressè, se ejus possessioni rebusque nullâ ratione nocituros: tamen sceminam admisisse fefellerunt, acerrimam mox reportaturi vindictam. Tum enim, vespere, eadem *XXII* *Januar.* milites præsidarios vino dato *VVartenbergicæ* animosè incitavit, mox eos lacunari mediano cuidam inclusit occulte, ad pulverem nitrosum pro defensione, si tempus ferat, necessaria paranda, recipiendum. Ecce *Vino* militi, accensus igne conflato funis, negligenter manu excidit, quo sublapso pulvis subditus ignem validè concipit, maximo fragore & impetu arcem penè radicis in momento inexpectatò subvertit, Omnibus intereuntibus, qui ibi aderant, septem tantum, scorsim in exteriori arcis limite degentibus, gratosè (divinâ inprimis misericordiâ, in ipso nunc periculorum vortice se exferente sapius) servatis incolumibus. Ipsum enim vicinum oppidum simul quoque benè concussum, ita ut ades admodum tremuerint, itus violentiâ, tegule & fenestræ deciderint, fornacesque mutilatæ corruerint. Boni itaque Litigantes, ambo vitâ privantur; Itemque *Commissarij* subito improvviso typicoque planè mortis genere. Etenim sic *Adventus* Domini raptim ipso momento quoque accidit atque ingruet inexpectatò. Sed & rariuscule illi subitanei casus, præagia solent esse subitæ mutationis & consequentium infortuniorum. Adhuc in recenti est memoria *Urbs* excisa *Pleurs* in *Helvetijs*; Tantum nemo subdaubitat portendere *Incolis*, non exiguam, sed sic satis gravem mutationem. Interea quoque in *Patriâ* *Civilis* causa vehementem excitat tumultum. Nam obtentâ victoriâ existimavit *Christianus* *Dux* *Lunaburgensis*, generosè & nervosè advocandam ab *Hamburgensibus* esse possessionem subitò. Nam *Decreti* urgentibus suspensionem *Hamburgensibus*, noluit committere, ut sinè executione paratâ, bona illa causa æternum protraheretur. Idcirco summo silentio rem cepit agere, & initio brevi spacio temporis militum tantum validorum, quantum ad istum bolum capeffendum putabat sufficere, illicet conquirebat. Obtento eo, repente de nocte ad tractum *Albis* eundem celeriter bonis avibus sifit, repenteque universo cum exercitu fluvium superat, trajectu concito: Ubi mox telonium vistant, quod *Albi* proximum neglecto penè munimine, appellant *den Zollen* *Spiker*: Inde stertentes agricolas excitant somno, eorumque mapalia, totaque etiam parochiam, indigatam *die Gamme*, diripiunt vastantque. Factum id *die XXII* *Febr.* veteris styli. Tempus verò aperiet, an abruptè vi militari *Hamburgenses* prædictam, uti interpretantur, vim relaturi sint. Fama etiam increbuit, esse nuper *Ernesti* *Mansfeldij* copias in *Austriâ*, à *Bucquoj*, nongentis caesis militibus, oppressas. Ità eodem tempore, nobis significatur, propè *Eggenburg* / *Hobenloicos* aliquot pedites, repente sexaginta, vi ingruente trucidatis, fuisse disiectos. Novellus interea Rex, alleceto comitatu adornat iter, tenditque in *Moraviam*, ubi *XXVI* *Jan.* solenniter exceptus, usitatum ab universis homagium in oppido *Brün* recepit. *Moraviâ* verò derelictâ,

Silesiam appetit, & Uratislavium sexta Non. Febr. à Ducibus omnibus Silesie, Baronum ac Nobilium coronà vallatis, admodum magnificè introductus subintrat, ac appropinquans fano, quod Elisabethæ memoria consecratum, vectario desiliens ilicet equo, alacris ingreditur, ceremoniis quæ ibi ritè peractis, egrediens vicisum templo, hospitalem domum petit. Ac regià arce postridie magnificè receptus, negotium bomagij solenniter conficit. Alterius verò visitans Lusatios, Bobemiam, à Bobemis, ingruente undiquaque bellicà vi, revocatus, subito repetijt: Niclasburgum antè Moravi expugnauerant. At damnum acceptum Kosagij, qui prodigiosè utique celeritate, vastà Podolià, aduentantes, subito in Austriam tendebat; Moravi nempè rependerunt. Cuncta enim, trucidatis etiam omnibus, quocumque appulerunt, incendijs miserè vastantes, maximis itineribus Austriam impune ingressi, ad mœnia denique Viennæ substituere. Infans Regis XXI Martij currentis, Praga tunc temporis ei natus, accepit baptismum, donarijsque munificentissimè donatus, à susceptoribus, Ruperti vocabatur nomine, ut isdè Augustum Rupertum bono omine, symbuloque referret. Augustæ Vindelicorū sibi montæ valorem, nimium excurrentem, accepimus, Durlaco die XV Martij Badenus Marcbio traduxisse exercitū versùs fines Alsatiæ nobis significatur; Et militem (itā memorant) Hispanicum, Sociorum nomine, armatā manu, viā, transituque meditato, prohiberet. Benè etiam idem & tempestivè in tutelam recepit Rempublicam Argentinensem, Portum optimum, Imperijque Clavem eximiam. Ita benè enim structa munitaque Urbs, ut molimina Gallorum, si quid adversùs Germaniæ Status, hostile movere velint, excipere, retardare, imò vim propulsare à communi patriā, tempestivè possit. Ergo erit insuperabilis, si defensione ei mutua, oportunoque subsidio, Germaniæ accurrant Proceres. Utinam verò motus huiusmodi, beneficio divino sopiri possint indiscriminatim omnes, ut arma rectius ad bonum publicum, totius Germaniæ, discordiā sublata, bibacitate alijsq vitijs abnegatis, reverterentur in acerrimos hostes, sceleratissimos Turcas Barbarosque reliquos Mundi cōmunes Vastatores: quā adversus nostrū similes, qui titulo nobiscum, omine confessioneque christianis participant. Cavendum nimirum est, nè Turca bisce se intermiscendo, abominandam desolationem machinetur. Interim verò crudelitatis accipe Exemplum: Ab Imperatore Mustaffa Bassa, miserè est interemptus, cui successit Archibatalissus Casarearum navium, Veziri ceu eminentissimi primi Bassæ titulo decoratus. Quāvis veneti Hollandique eum egerint nefandorum scelerum: Obtinuit verò apud Tyrannū, Veziri gradum nihilominus. Hæc tecum cōmunicare omnia, nuper ab alijs nobis relata, volumus, cupientes à te quoque, quid moliantur status Bobemici, tum ipsorum Rex, Victoris nē an Victi partes susineat, edoceri. Xristus medius adveniat, omniaque tandem, ad eum finem adducat, ut nominij gloria traducatur in immensum: Huius Regno verò Libertas sua, Ecclesiæque pax affatim restituatur, sublata penitus morā. Porro de Hollandicis inter-

rim

rim inducijs, exarantibus nobis festinante hac calamo, refertur, no diu istas permansur as illibatas; Heroemque Mauritiū incumbere navitè, quomodo arma capeffenda iterum, Hispanicæque Monarchiæ incrementis, modis omnibus sit obviandum. At Arminiorum virus penitus nondum sublatus, bonū istud utileque propositum, quod esset ab ipso viriliter peragendum, turbatum videtur aliquantulum, ni Xristus eos transverfos agat. Videtur autem viā non incedentes rectā, omnia tantum mundana querere, Regnū Dei attendere parum vel nihil. Tumultus à noxijs hominibus nequiter excitati, dictis statibus istarum Provinciarum, exhibuisse plus videntur negotijs, curarumque iniecisse, quā id initio putassent. Media quidem maxime, ut adfuerint, malum avertendi; ijs minimo tamen modo uti, illi bæcendū scriverunt. Tantum cunctando Mauritijs (uti in Epistola Sextā brevibus innuimus) dissipavit Catilinariam turbam, atque ratione eā, reverā plus obtinuit, quā illā, si uno impetu, bellicosque excitato tumultu, hos voluisset Turbatores aggredi, & Seditiosos apertā vi undiquaque disturbare insituisse. Quod si verò Barnefeldium Advocatum Hollandiæ, Obfirmatorem ingenem, Tutoremque Sectariorum, Doctrinæ obloquentium Xbristi, Ordinum ediçio, non vitā privandum curasset, hosce internos Motus, itā subitò Mauritijs non minuisse, composuissetq, atq, factū affatim. Recto tempore igitur Mauritijs usus, remedium admodum salutare, Statibus attulit, magisque unico ictu venæ malè bullientis profuit, quā si duo aliās millia, supplicio ultimo iussisset affici. Factū animosū providumque Mauritijs, iusti, Boni, Clementis. Jebova ipsius vitā porro custodiat, ad salutem exulantis Ecclesiæ suæ; detq, ipsi, de Inimicis ejus omnib⁹, Adversarijsque ipsius, cum laude nullo tempore intermoriturā, gloriosā Victoriā, Amen. Memineris hic, bilinguis verbis, animi sensa, unico stylo, mi vetus sodalis, cōmunicat a tibi, per scriptaq, Me ames & interim Altissimi illius Rectoris providentiā inumbra- tus, valeas tenerimè. 31. Martij, 1620. h.e. Secreti literas scribe, &c.

Secundus Modus G.S.

Quem, sicuti etiam ipsum Secretum, in

Exemplo subjecto inclusum, Samsonis Delila, fidei
tux itā committit.

Soleviel Danroëso Naim Otassel Hocarvos Labtarmi Erbaclin Turda Statpur Lotrel Niarko Ulnset Danoir Ginluarvœl Danlearn Fotibe Cliser Eturkerse Ridsa Lalserrinu Quatestro Et dircet Vevonlet Inulut Orsibe Bresfora Hocafte Clupar Moërla Agète Et azet ap Epietia Asral Ierlo Noë Monter Donlasdi Istenimdat Liomal Elnodarpo Rolsater Pertostio Preselis Stenurul Ergnebir Dolas Dodè Stelirup Treoni Auf Tresna Dortone Agito Darnoceb Gotur Heclerā Tosfor bec Lanean Sicelfa Nœrbla Stofobi Frutarnol Taimor Casufbos Rinlæ Lerblauñ Lesbraffos Ridsa Alnier Aboc Lunbles Mosfeo Divedan Tresno Darlomer Larvova Daniur Gaël Stenix Noël Daric Dabicral Norlas Sturno Eldine Detrel Zatrese Artosu Rienur Agalobe Amman Oldaor

Pp 4

Man-

Manles Heitosur Leamruf Miarti Oliersal Zunlerbol Lenfomrel Ratinsol
Cunloriet Dobaclaun, Enfelbrat Aclear Lido Toſebi Churblen Eſtirtio
Gunlution Joſelmobaes Donoir Roſcoſfir Loenis Mavedron Manler
Drabna Ermoduna Gritzota Neibel Veſfir Lbenir Noë Anrilep Roalcoa
Umuſtu Hocar Sund Latibo Aspries Ander Hocſit Braëltes Pimleax Exlo-
gam Pitnbello Te Oſterſee Hoclim Raroëtun Ligda Tranla Hocluams
Stordro Veſinto Oceion Emaraba Ermodon Coabac Vetanbom Aveitet
Radublor Liſroë Stanlip Lurdo Vetaſin Tonveli Anter Vamkoſter Stenie-
dar Vabrol Orratol Leotirlos Utunec Tupafro Valepo Haclam Monſen In-
ruon Tealgras Blartoſe Hecnurban Donpitia Torſer Lerti Ernodor Lion-
ſer Seſtio Conerga Tozato Ulnandis Cretan Eilenſel Stenin Hotri Aſſio
Deſoſſiu Lataſer Fafrulſan Leſdori Letuneſi Clinur Elutuat Merlio Loe-
turma Etlierip Tharles Drehe Dralnü Ermabo Urunal Theab Carſuc
Drear Barſali Apertola Sendin Meërſe Erpapa Oldejux Tunti Ebgin Ex-
oëris Dabicnul Liero Poſaten Arnoas Doeniru Jebſis Lua Rulmoër Lee-
nis Alreet Jebioc Dryaba Donyoam Sanleab Zaëtis Reolte Pitroa Tho-
chun Berſer Schaëma Mierli Duguneul Nedura Episdral Noërma Obe-
rym Dagonlu Mierli Epiture Struceo Daniar Alaonſo Maëtli Stioläin
Jorma Epirbo Caybroin Acaum Obecla Pomaëtſe Eciodla Intmaul Tren-
ro Proëagon Tetdibo Coënſan Litere Certum Dat Okacrelto Straënur Li-
ceo Haroël Fameruſyn. h. e. Verſet in Secretum, &c.

Exemplum hujus Modi.

Legati dubium turbulentumque tuum retulerunt nobis ſtatim. Uti-
nam tales attuliſſent conditiones, ut ad lubitum, zelo hoſtium induc-
tiſſent conditionibus memoratis, iterum valiſſemus ablegare eos, tuiſſe-
mamque ex omnium optatis viam demonſtrare, hincque eventum omni-
bus gratum, expeditè reſpondere. Rei verò gerendaratio, niſi aliter vo-
bis tractetur, nulli uſui deſtinata videtur. Vno nempe zitoque graves
galeatos trucesque vincere hoſtes inſtituitis, ſed eventu ſtulto. Nec eſt
vobis eſſe egregium Imperatorem, indicio venit, ſcrupuloſa tarditas ſeſceſſio-
nesque Exercitus crebra. Bellicis, bello Reſtore, regimineque opus eſt,
inſtitutis. Latiores ut contingant ſucceſſus vobis, vorvemus. Rumori-
bus memoratur Huganotas nunc Galliam undique vocatis ſocijs, rebellio-
nibus turbare, Libertatem Religionis adunitis animis, & inſeſtis utique
ſignis deſenſuros: Ducemque ipſis animoſiſſimum obtigiffe. Gallie veni-
nunc Regno ſtragem non exigam impendere exiſtimant Prudentiores,
verenturque rebus Katbolcorum non inaniter. 14. Martij. 8. 1620. h. e.
Auguſtus, &c.

Tertius

Tertius Modus G. S.

Ratio & Lex hujus Modi.

Pyrichiel Larcnie Roëlp Hoptal Retſſefir Rogro Dumre Inlarg Olre-
ti Reltas Supeil Naob Rotſaro Ornet Elprets Urei Telir Hoclaod Domruate
Meſliar Cleornim Neotſi Dimretlo Olona Eniaboc Elteztit Aſort Realun
Tſpar Reosrecir Netpogan Doſnu Rutnidar Naum Soleon Sealnier Serden
Irdſyr Lartifot Birſet Onlete Paëtſſes Sirdom Irdob Teal Acrio Seli Ledon
Oſſayr Leida Seogaro Navim Elpah Realte Ocriol Lior Itofir Nalcray Le-
terk Muriel Ocſert Poëts Eſorſe Teſird Luofſair Amſe Lertniolp Ilneſir
Irtpetroc Draon Retſas Reima Lerde Penafon. h. e. Des Secreti Lite-
ras, &c.

Exemplum ſequitur, quod contrario

modo ac ſcriptum eſt, iterum reſolvendum, remotis incipiente,
claudente ac intermedijs Vacantibus: Cui adjungenda

Tabula, Cap. Octavi h. Libri.

Litteras tuas, mi intime amicorum accepimus ipſis Kalend. Mart. E
quibus docetis, quæ interea dum ſcripſimus proximas ad te, obtigerunt.
Nunc ea, quæ inſecuta mox ſunt illa tempora, communicabimus tecum,
ſyncerè. Iſta enim hujus amicitia eſto lex, ſine invidia fideliter omnia
reſerre. Nos ſane antiquius (ita bene velint nobis ſuperi) nihil habemus,
quam debitam fidem tabellariam liberare, uti ſpem omnino concepimus
amodo, te geminâ fide banc eandem telam pertexere inſtituiſſe nunc ſedu-
lo. Ergo redeundo, undè exſpatiatî modò eramus, quæ ex varijs ſubindè
locis relata nobis ſunt, accipe: Expugnata navi interemptis quæ ibi depræ-
benſis Maſſilienſibus aliquot, Ecce nunciato eo, ſubito plebs armata duos
Zauſtboſ Turcicos, amplo cum famulitio trucidârunt. Zauſtbi hi ab Im-
peratore Turcico miſiſſi, tranſacto negotio, Lutetia Pariſorum muneribus à
Ludovico Rege exquisitiſſimis aucti, ſummâ læticia, votisquæ conceptis
diſceſſerunt. Horundem nunciata internecione, non levis exortus metus.
Breui tempore igitur Rex Exoratores, antequam innotefceret ac evulga-
retur ſacinus, emiſit, qui tum apud Turcam cadem Zauſtborum excuſa-
rent, inculcarentque Maſſilienſium rabioſum illud vulgus, cui nihil omnino
remiſſurum ſponderent Regem, ſed vindictâ graviſſimâ noxam commiſ-
ſam, rigido planè exemplo ulturum, exquisitâ inſiſtione ediffertarent,
ſummoque intenderent ſtudio præcavere, nè excitati temerè Janitzari
Conſtantinopoli ſimilem omnino tragædiam cum Francis agerent, ac cum
Zauſtbiſ factum eſſet. Hac contigiffe ibi dicuntur. Apud nos pax alta
propè; ſolâ cauſâ exceptâ, loci iſtius antè memorati, des Zollenſpitters.
Sed & paulatim hic capit deſervire bellicus Zelus. At curam novam,
alle-

alterato aliquantum Regis Dania percepto animo, Hamburgensibus subortam esse, fama edocuit. Quem ut mitigarent, inde ad eum Legatos mittunt, demonstraturos ritē, ipsos bono niti jure, super exercitio Faris dictationis, usurpata in districtu Albis; nequē rectē & titulo bono ipsis denegari consuetas negotiationes illas Islandicas. Verum Regi gratam non fuisse, nec curasse valde Legationem, nos certō percepimus. Sede ad eum tecum, istum novellum Regem instituerint, ut Basilicā donarentur ibi. Quod negatum esse meritō, ob Bohemia Regionumquē incorporatarum statum, exagimatur. Nihilominus eis concessum noscitur, in urbicā Caesaris Arce, suis exercitijs Religionis vacare; Quod significandum duximus, ut reliqua sapienter coniceres. Nunc Mulbussaca breviter tibi delineabimus quoque Acta: Electores nempe Convantum, augustum, consules Reipublice Kalend. Mart. edixerunt. E Katolicis Ecclesiastici Electores, Moguntinus, Colonienfisquē ipsimet, numeroso comitatu, honorificē advenierunt. At Treverensis nuncios tantum suos misit, uti etiā Dux Bavaria, Socijquē alij Religionis. Saxonia verō Elector, Johan Georgius, qui de Imperij Romani salute, at ejusdem defensione admodum sollicitus, semper se Imperatori Augustissimo fideliter addictum exhibuit, dictam Urbem nobilissimo comitatu stipatus, & cum turmā delictissimorum in super Equitum, intravit. Adfuit quoque Ludovicus Hassia Superioris Landtgravius, unice itidem Germanie sedande intentus. Hi ordiebantur pertexebantquē tractationem, adhibitis lectis paucissimis, ac maximē fidelissimis Consiliariis, tam utiquē secretē, ut merita negotij, abto silentio tecta manserint. Adhuc Literas adornarunt, quibus nimirum bonum illum Fridericum, gravissimē, ut Regnum Bohemia ejurare et, monuerunt. Alias, argumenti non dissimilis, ediderunt pro legitimo Rege recipiendo, Bohemia & Hungaria limitaneaque Austria transmissas Statibus. Ferē eadem iidem, ad Evangelicā Unionis Socios, Civitatesquē scripserunt. Atque bis peractis actutum domum repetiisse, dissoluto eo Convantu accepimus. Nunc ea omnia describenda sedulo curamus, ut debinc tibi impertiamus. Ulterius ex Austria narratur, Viennam, qui superius contigit terramotum, duos infectos alios, non leviores. Zelotem Deum, insolitis motibus hujusmodi, cetū ostentis, solere eximias mutationes, Ducum, Regum & Rerum publicarum, Ecclesiarumquē portendere, hactenus observatum annotatumquē est, sicuti etiā Exempla, in Historijs occurrentia, demonstrant clarissimē. Ecquis verō, lustrato Statu Romani Imperij bodierno, jam ejusmodi mutationes & Rerum publicarum eversiones

et gra-

& gravissimas ruinas non formidet, ex istis subterraneorum motuum casibus frequentissimis? Katolicum ferunt Regem, tentasse novum Castellum Antuerpiensibus imponere: Econtra verō, nē fieret, lapidem moverunt omnes Crues. Hinc rebus suis invigilantes, exstruktionem impedi-verunt: Existimantes satis à Castello uno, molestia hactenus sustulisse, sufficerequē id jugi servilis, deprestoni sue. Interea cura obvenit Venetis, ex cuiusdam efferati supplicio, bonorumquē & rerum ejus, subsecutā legitimā ereptione. Apud Turcam nuper ejus frater, dignitatem Veziratus recepit: Is dum vindicta studet, Constantinopoli econtra Interpretem Statutum Venetum suspendere jussit. Scelere tanto notescente, Veneti maximē offenduntur: Atrocissimas verō ejus minas, normā rectā dementientes, Candisquē formidantes direptionem, extemplo illuc submittunt militem. Eodem tempore ex Galliā delatum (Lubet enim & hūc quoque expiaciari) habemus, Hispanicum Ambassatorem & Legatum, itemquē Romanæ Sedis Apostolicum Nuncium, apud Ludovicum Regem, de auxilio Imperatori hant gravatim prestando humanē interpellasse, cuiusquē simul non levis bortatos fuisse ad id, uti devotum omnino deceret Ecclesie filium, expediendum. Rex verō se excusavit, nihilominus interpositione Legationis, devinxit se, tranquillitatem publicam brevi procuraturum. 2undo Aprilis, gravissimum damnum accepit Oenipontum, repente excitato in suburbio raptimquē delato fortē in Urbem incendio. Amplissima enim urbis aedificia, Archiducalia Palatia, Nosocomia, Monasteria, non negligenter, sed summo artificio exstructa, reparata vē, igne devastata ef-fecuntur. Eodem 2do Aprilis, totā nocte, tacitē, Comes de Bucquoi, notis itineribus, stativis derelictis, exercitum promovit; rubescentē aurorā, urbiculam Siebendorff expugnare jussit. E vestigio dictum, miles repentē Civibus mactatis, & igne adiculis dirutis exsequitur. Tumultum istum non levem, Tribunus militaris, stativa, propē Eggensburg quoque non exigua habens, senfit, subitoquē egressus, leviculā pugnā Excursorū aciem (Nam Bucquojus, gestiens hostem nimis ferocem excipere insidiis, latitare voluit, reliqua sui exercitus parte) non tam inclinavit, quam enecandum se exhibuit. Quippe statim, Cataphractorum turmis Equitum septus, undiquaque miserē caditur. Damnum, pugna hac, maximum extitit, quod non pauci Duces, Capitaneique strenui, sinē hostis detrimento notabili, amissi: E quibus erat, insignis totius Exercitus supremus Praefectus, sive Marefballus de Fels, cum Bernhemio, Magistrisquē Equitum, nominatim Haugwitz; de Loben & alijs sedecim Ordinum Ducioribus, & ultra, centum Nobilibus. Confernatio inde in Bohemiā orta, alios circumspēctiores effecit, ut obtusā nonnihil ferocia, temerarias linquerent excursiones. Refertur nobis ulterius ex Regno Polonico, Magnum Moscovitarum ac Russorum Ducem, nuper ē vitā exiisse, liberis nullis relictis, sicut praedecessoribus gentilitijs Ivano Sousky & deinde Ivano Kniaco evenit.

nit. Arcessere igitur tantantes extraneum, nuncupatis votis, successorem Magni Ducatus elegisse ac proclamasse Vladislauum Principem nobilissimum Poloniae Lituaniaeque, dicuntur. Eamne ille, Electionem nunc, veteri oblitteratâ & musitatâ repudiatione, amplexurus est? Id docebit nos eventus. Angliæ Regem sui Generi causam voto approbasse nunciant, & idu- nique agere, ut defensionis Palatinatus, numerosus exercitus deputetur. Id eò sumptuose nunc ineuntur preparationes omnium armorum, & contri- butiones subditis imponuntur. Refertur etiam simul, Hispanicum Lega- tum Regem debortari, demonstrando, exempli pessimi esse rejectionem Fer- dinandi Imperatoris, & trahere bonam consequentiam Reges, Duces & Principes ejiciendi, ac de solio illicet pro nutu subditorum turbandi: sed nibilefecisse. Duces Casarei Exercitus, interea exsuscitati dictâ obtenta victoria, eam admodum naviter persequuntur, deditione inuita occu- pando Raftenbergam Arcem. Sed Kosagi, Tampirio Duce, temerariâ audaciâ, victoriam hujusmodi suorum bonâ parte amisâ, corruperunt. Sic quoque, aliquando ludere amat Mars, hujusmodi permutatione victo- riarum. Viennæ de suburbio demoliendo cogitare, sparsis modo percepimus undique rumoribus; Certe nempè quò ostendamus id, nihil habemus. Equidem destructo suburbio isto, reputatur, coronatorum ducentis milli- bus, emergens damnum. Ad Casar, Bobemorum electione, Literis Paten- tibus totaliter annullatâ, literas monitoriales, etiam Palatino, novello Re- gi, bisce diebus, Regni abdicandi gratiâ, misit. Ejusdem penè & similis argumenti, ad Duces, ac liberas Imperij Civitates scriptas & promulgatas dedit literas. Retrò verò res cedere, gangrenaeque instar, ulterius serpe- re, tempora sequentia demonstrarunt. Etenim Palatinum nova accipisse firmamenta, detinendi occupata, Regnorum Bobemia & Hungaria, imi- tâ confederatione, existimant plerique. Dispositâ autem, solemnique pompâ, dictum negotium, discretè Rex & Thurso deputatus Legatus, tran- segerunt Pragæ, destinato, Arcis delubro, loco. Referebat autem primò, la- tino eloquio causas Emericus Thurso, Regni Ungarici nomine: Cui novellus Rex, eadem lingua mox respondebat. Inde Confederationis edebantur Articuli, mox, Populo eisdem Articulis evulgatis, invicè manuum porre- ctio sequebatur, atque statim in membranas, Confederationis exposita, capita, sigillis appositis, redigebantur. Regij baptismo Filij, Transylvaniæ Principis, ac Regni etiam Ungariae (Etenim missus etiam utriusque erat causa) nomine interfuit idem Thurso. Rupertus Infans vocabatur, me- moria Divi Ruperti, Augusti ex domo Palatinâ, votivo ominis ergo, con- servanda. Istis peractis abiit Legatus Ungaricus, admodum gratiose di- missus. Sed Bobemia & Regionum adherentium Status, exeuntibus prope Kal. Maij, actum alium executi sunt, scilicet designationem Principis, Henrich - Friderici, maximi natu, gratiosique filioi sexennis; Quibus omnibus expeditis, novellus Rex nuncupatus Status novissime, bisce soluti

Comi-

Comitijs, exinde dimisit. Hec ibi narrantur gesta. Rex Hispania verò, promissa auxilia minimè tardare cupiens, habere jussit delectum militum Bruxellis, alibique recensere, & exercitus cogere edixit publicità. Trans- missis insuper referunt Hispanorum selectorum militum, decem millia. Ardor idem, eademque cura, amplissimas copias militum cogendi ac con- scribendi, alijs, Romana illius Ecclesie statuta sequentibus esse noscitur. E contra verò Exercitus diversi, à Batavis ac Unionis Directoribus co- nunguntur, dispari sanè zelo, studioque. Nam qui respiciunt Unionem, ejus propositi esse asseruntur, ut quanquam implicari Bobemicis negocijs, adeo- que Casarem offendere nolint, tamen etiam sollicitè attendant, ne Fœdera- torum terræ, subitè invasione aliorum, præsidio vacuæ, pateant; Non mul- tum tamen abuisse, literæ transmissæ indicant, quin, expediti transitus ra- tione, quem Catholicos urgebant, inter eosdem, sanguinolentæ concertatio- nes orirentur. Marchio enim Badenus, Literis signatis 21^{mo} Maij, tran- situm, ordinatione Sociorum, videbatur negare. Quocirca, recensis Or- dinibus, nuperrimè ad fines Alsatiæ deduxit exercitum, & castra, stru- cturâ vallorum adornatâ, metatus est. Verùm subinde missis utrinque Com- missarijs, sic convenit extremò, ut liber transitus ruptis ordinibus esset concessus. Epistolâ sub 26 Maij asserente id pluribus. Itâ decertatio- na, sequitur aliam, non sinè turbatione Reipublicæ, talibus igniculis ex- crescentibus in incendium, quo nostra Germania deslagare (Eben) subitò et funditus videtur, Barbarissimus Turca, ultro, se ocys immiscebit, & simulatè forsan auxilia, non irvitus Novello Regi expeditè offeret. Ha- lenus enim, (itâ Deus amet nos) expetita magis atque aptior nunquam, est nata occasio, nascivè potuit, seu evidentiùs apparuit nulla, dum stete- runt dubiæ Germanicæ res, quam Bobemico motu, & Ungarico hoc tur- bulento statu, quæ dominatui ipsius, imperioque amplificando; Regnisque Bobemiæ, tum quoque Ungariæ occupandis, nostræve Germaniæ expun- genda se demùm exseruit. In nostrâ vicinîâ, sub tenui favilla detine- tur ignis. Res ut amicabiliter componantur, optandum magis est, quàm distracciónem animorum subindè magis adauctâ, sperandum. Resuscitan- dis, quàm extinguendis incendiis existimantur auctores tantò plures esse, quanto feracius seculum est, variarum discordiarum. Dolendum ete- nim, pacem omnibus locis, omninò penè exulare, contrâ, detestandam Bel- lonam, dominatu ubique suscepto, fataliter successisse. At Deus post istam Metamorphosin & labores exantlatos, clementissimè balconia conce- dere, ac iterùm tutos receptus, tranquillitatem publicam & privatam, ad sui nominis bonorem & gloriam, exterminatis malis, restituere, demum- que propagare velit & dignetur. Offeruntur nobis fortè, dùm Episto- lā hanc telam post longiusculas gestorum enarrationes jam vellemus ab- umpere, literæ responsoriæ ac resolutorie, ac Mulbustiacas istas literas debortatorias, tùm Regis, tùm ipsorum Statuum. Earum copias non

potuimus actum transsumere: Igitur summam breviter & fideliter referemus. Etenim se oculos resignasse literas, Rex agebat, licet essent sine delatione tituli Regij, (quo nominatim se efferri decebat) omnes per scripta. Ubi senotasse pergebat monitus, & debortationis argumentum tum eo hujusmodi monitus referendos, ubi applicatio locum esset habitura. Enimvero se intentionem aliam & dissentaneam ipsorum scopo, nequaquam habere, sicuti posteritas testari posset. Nihil difficultatis fuisse in refutatione urgenti Casare & Edictalis Cassationis, nisi, notum, agere judicem & partem neminem posse: Zelum (quem sua interpositione super hoc negotio dirimendo exseruissent, certe, non sine nova metus, rigiori incussione) diffundi latius, ad pluresque referri, quos liqueret aqua tam Casarem reverentia & timore submisit honorare, quam maximo contra, summoque etiam zelo, sed moderato, cause dextrè consulere, ac ipsos Utique non defuisse se tractationes, quin & nunc gestire causam recognoscisci, modo in possessione relinquatur quietà, donec Juris unaque equitata Zypostata, libramento ultimum momentum ferret, cui esset standum. A quod Regni legitime notorieque acquisiti abdicationem attinet; Regem velle ad necessarios de eà liberè referre; utpote quorum etiam interesse non leve concernat. Caterum luculenter petere se, ut teterrimam suspicionem de periculosis Turcarum auxilijs & succursibus machinandis, atque hostiliter bellis direxanda Patria dilectà tollant: Sperare se etiam, quia nullam vim ipse nemini generare velit, nihil contra se quoque, tentaturos esse. Responsum simile nominati Status tunc temporis adornatum, quoque remiserunt, quo etiam vim deprecabantur. Regis Literæ, scripta luculenter die 2 Maji, altera 7. ejusdem, post signata reperiebantur. Atque hæc ferre tibi volumus. Tu munus erit naviter secretissimam mentem Responsionis (Discursus enim facti hætenus serviunt, ceu dictum, & velum Gnomon, Secreto) detegere. Etenim morèis nihil eorum, quæ nos nova attulimus, & quandoque etiam instar Judicis, quasi res ita & aliter non haberet, dijudicare & voto nostro tantopere approbare studuimus. Alio digitum intendimus; Egimus aliud. Ergo Lector judicabis candidè 19. Apr. 8. 1620. h. e. *Rege das* & c.

Quartus Modus G.S.

Cujus Lex & Clavis sequentibus demonstratur.

Haldajahl Apbor Treas Amequul Sata Umave Ottrilen Xer Trant Smol Limu Fomar Pinf Naslo Lafrag Safrute Elna Bbeltru Amata Ezoblugla: h. e. Tertranscurre, Directu MENADIELIS ope: V. Post XXII & c.

Fanir

Fanirda Aporni Erclun Craltma Amris Nadris Ulotren Aulofran, Treare Rhamuras Bresto Trinam Lbentmar Jalnim Thearat Lotfen, Thenria Minia Ranmar Operuit Quuean Toisma Miatel Ratman Prelrat Satos Venba Nolti Lencrul Evoam Vame Nadramfo Abresla: h. e. Fac ut supra jam te docuimus: Vel, Primi Alfabeti & c.

Exemplum hujus Modi, quod in horis SAMAEELIS, ANAEELIS ac VEQUANIELIS scriptum, in iisdem etiam cum fructu explicandum venit.

Ich komme wegen Ditten von Xersburg (doch fast ganz ohne seine vermerkung) in klärlche erfahrung / thues auch glauben / Er hühle umb Dorotheen von Kayfersheimb: welche meines bedünkens fast und richtig erreicht XI. Jahre. Kompt er einmahl zum Bruder gehn Ebersbach / und etwa im Kloster wird gefunden / mag Xersburg mit obgedachter Jungfrauen / quael genueg finden. Was zu diesen unsern Zeiten / Klöistere / mit leichtfertigkeit auch eyteln groden lusten / beyen Pabstlern sithen / lobes und preysen erjaget haben / sanstu lesen beyen Platina, ganz lustig beschreiben. Xersburgen wollet zu guter ordnung / und zu rechter diät wol unterrichten. Hec temehr furcht derselbe / sturds umb ihn mechtig wol. Sonsten wirds recht gehen zu / mies Hansen von Xersburg etwa zuessen thate: Der der quael sich quitierte / ganz richtig beyen Pforten der Göttin Veneris. Führet jah behuctjamer seinen blind anlauf senden Schwager. Geben zu Delmenhorst den 21. Aprilis, 2 1620. h. e. Inventis, & c.

Quintus Modus, G. S.

Lex & Clavis sequentium.

In hoc Modo, Ars quædam nova, Secretum operiendi & aperiendi latet. Inventa autem est, ab eodem G. S. & scripta, duorum dierum spacio. Singulis autem diebus, in horis SAMAEELIS, ANAEELIS & VEQUANIELIS; Jove Retrogrado, auxilio MACARIELIS, 30. gr. 5. ingrediente, & per gradus singulos, hunc 6. II. 8 & V. transcurrente, & in 19. gr. 4. quiescente. Exorcismi denique ad prænominatos præcedentis Modi Spiritus, HALDAIAHLEM & FANIRDAM dicti, cum vero ac genuino, dierum & horarum, incesus quoque hujus Planeta, ordinisque Signorum intellectus, plurimum ad investigationem hujus, omni suspitione carentis plani novi Modi conducent: quem uti & reliquos, si aliquando depræbenderis, boni consulas, & nemini nisi intimo, cui quid arcani committere velis, manifestes.

Qq' 2

Exem-

Exemplum hujus Modi, cujus Secretum

remotis primùm Vacantibus, quæ incipiunt & terminant
Dictionum ordinem, quæren-
dum.

Quàm gravibus cladibus, hæcenus bellum geratur inter Hungaros
& Imperatorem utrinque quidem maximo zelo, neminem qui nesciat, pu-
tamus esse. Horremus tantas clades vel referendo: tanta libidinis militis,
licentiaque vastandi nunc est: Miremur nunc Turca amplius ferocissi-
morumque Populorum evastationes, si fœdere communi gratie divina de-
vincti, nobismet permittamus talia? Mabumetanis certe latissimus in-
de patefit aditus, grassandi postmodum sine modo fineque, in Kristiano-
rum interiora. Funestissima longè Kristianitati tempora hæc, usque
huc fuere. Utrinque certatum armis civilibus, zelo injusto, zelo impio.
Constat numerosissimum. Xerxis Exercitum, confectum brevi. Quid!
Minoremne tu multitudinem Kristianorum perisse existimas, tribus hisce
annis? Finis ille malorum tandem, ô Deus quis erit? Vellent Gracis Ka-
lendis futurum, Kristo invito, Martis mancipia. Katholicè at depereant,
ejusmodi Thrafores. Nobis zelo ingenti, modisque omnibus procuranda
aurea pax, fovendaque, quæ sine Templo omnino ruunt, Curiaque: Mo-
res boni retrocedunt: Cuncta barbarie Militum hostiliter complentur: In-
fantes borrendo furore, immaniter trucidantur. Violenter Zona
solvitur destorandis Virginibus: Planctu refertissima Xenodochia
personant. Hæc aliæque tristissima mala, attrahunt civilia bella. At
verò missis hisce, casum Zecchi nostri memorare subit. Dum ille omnis
studij humanioribus, Miles de repente satagit fieri, ecce Kosagorum in-
sidij trucidatur miserè in Polonia. Omen abiturienti tale contigit. Equi
confestim decutiebaturs adeo graviter, ut timeretur fregisse gulam. Omnes
sinistram rebantur. Xanthippe mater, fraterque Lechus, unâ cum Xi-
mifcis familia paterna necessarijs, nihil intermittebant, ut incepto eum-
jam galeatum dimoverent: Omnia frustra. Casum acerbius ligent, qui
liquet à Kosagis, non Turcis hostibus, dolo esse trucidatum. Si fata ju-
venem Generosum servassent, futurum decus Gentis putabatur totius.
Nunc Xanthippe contabescit, ejus desiderio revirescente indies. Bene fa-
ceres Lanfrance amicissime, Veterana si consanguinea tua mœstissima
pertires nonnihil consolationis ocyus, eamque obfirmare. Vale.

1. Maij, Anno 1620. h. e. Laß

em &c.

Sextus

Sextus Modus, G.S.

Lex & Clavis hujus Modi.

Quam si intellexeris, ad investigandum Exempli Secretum, te (ope
Tabulæ Cap. 12. Lib. 3.) viriliter accinge: Labor namque
utilitate forsàn compen-
bitur.

Bydiel Tozuen Traobni Behon Nirengol Onriat Linoagres Nimco
Hælo Norma Muernidri Baunco Hifotral Lerstenam Ritovauum Bo-
dreas Asnemcar Jarodny Onairno Nelthynu Lutim Flisnoil Trubmann
Radra Cumfa Etroelna Dresrit Elian Sermo Otarlam Nosapron Brensloa
Nadrel Stilni Loanperom Roneas Lifeas Redcipno Isfoarlo Bretlbo Adres
Flaobnel Troare Roxaxe Inarla Vamperto Lairt Frasblen Tbeanon Me-
arla Trovemayl Ralcoba Jaberles Noirla Laisfo Rionradeno Urnago. Jaf-
trel Mudran Gælhry Ormamo Somial Nonivabero Elne Ulna Eltoloyuco
Hæmarly Drulura Inodeia Fran Brel Ersoerla Biernozave Trapanum.
Sodlesnoax Maëlnodle Astopulu Axajogrel Borna Lisrado Dresrix Putca-
bo Elist Xairieblur Caboftral Nelmo Uralreyamal Bea Fuyfa Trinoan.
Meameur Drelnno Elrofe Lotrilfran Reilanme Trean Odeamba Ondlia.
Quulon Fruar Lardu Loirto Emroë Emraxexo Jeinratu After Carien
Afoðu Etmoal Trilion Reapri Nidbesra Naduabca Ofatron Leamol Fluf-
roa Idres Kidair Nearno Raxoxein Imilina Trunrai Aofsten Burst Dreln-
moda Quuær Notfi Rojfo Trelnno Muletrio Per Draoda Flutirai Xærm-
mo Pulno Glets Reatozu Adrisco Trinoanpir Eltirave Jaredmu Brulstan
Letres Anode Stoa Ranoal Trismo Fluaroiti Emragler Protstiril Tuinsam
Baroatul Caboël Rultha Omipor Tastonli Arnogbe Reacher Drelnotre.
Andurbano Dranfes Omi Unolcran Nelcoriel Tavi Loin Sosa Marvo Unel
Elquua Intlu Horaël Trunule Aofsten Cura Arodrel Nodri Entovam Lu-
netra Setamlo Fraob Ondrin Ruliga Leotra Lumural Intemo Alciarrui
Noxa Xoil Realodro Scabo Blanca Hofito Fruhrastfi Ocabe Albrečna Gren-
sten Chamerufyn. h. e. Ein jeglicher &c.

Exemplum sequitur, duos alios Occul-

tandi Modos continens.

Avemus equidem perquam maximè scire, tua & tuorum quanam
conditio sit. Commodam optamus. Libenter impertire etiam vellemus
quid geratur rerum, si propalare ea liceret, quæ secretissimè geruntur.
Quocirca alia breviter commemorabimus. XIX Maij offeruntur Casari
pergraves querela. Renunciata enim Kosagorum inauditâ barbarie, &
celebrata ultra Zonzominos immanitate, petunt flebiliter deprecabun-
Dent. 2. v. 20.
di Au- in f.

di Austria selecti Ordines & Status, Imperator ut finem malorum ac extremarum necessitudinum, quibus nunc obruti sunt, facere, gratiosèquè sub X. Aprilis novissimè oblati postulatis, & querimonijs Statum, mederi velit. Ex Podolia Ferentarij bi, 2000. circiter utiq; supererant, quantà parte, quoquoersum prius casà, quam reciperentur Austria; Xma verò occulto Nemesi judicio, ceu Katharmatis, miserè obruncatis reliquis Kosaggis pars, patrias vias revisit oras. Commemoravimus suprà, quid Mulbustaco nupero conventu finito, Principes XII. Martij graphiè Civitatibus etiam Liberis exposuerint: Quibus respondent Argentineses XXII. Aprilis; gessisse se, ut Matthia, tum Ferdinando Augustis, sub verticofarum turbarum initijs, suas actiones approbassent; Obfirmare se in proposito: Bellis Gallicis quondam banc bonam Civitatem, sustinuisse longè plures, quam XXXX millia hostium; Tum defensam quoquè bacenis solà tutelà civium fuisse. Ità proximo Anno XIX elapsò, cum in finibus bisse, ostijsquè Civitatis, numerosè omnis generis milites, undiquè confluxissent, procurasse banc limitaneam Civitatem viribus omnibus, ne ab Extraneis, Civitati, Germaniaquè detrimentum inferretur: Causà Bobemorum, ne pilum, lanceamvè delatam armamentario, obtestari se, ceterumquè petere à Principibus, hoc unicum tantum, ut maturent discordem Germaniam tranquillare, libertatem defendere, bancquè Civitatem, membrum Imperij fidele, favore novo prosequi. XIII. verò Kalend. Martij, Petrum Toletanum Hispanum, eo nomine, quod adbibitis socijs, hostici conjuratione, Hispaniarum Regi Pbilippo insidias voluerit frungere; negotio detecto, bannium perpetuò fuisse, accepimus. Xmo verò septimo Aprilis, literis edocemur (quas noster ille Julius, lepidum istud profectò caput, optimis facijs liberalissimus, hoc tantum negotio mœsus, percipissit) Kosaggorum aliquot turmas improvisò, Regiam, Ducalemquè Provinciam Bersiam, excursionem, instar latronum, uti omnino solent, factà, nullà conscientia, nullà zeli indignationisvè Regie, ratione habità, deprædatis occipit fuisse. Enarrat etiam Zachariam Volimirium XIX Aprilis Gedani presentis animo, in Xristo obdormivisse. Natus is Byzæe, Anno XCV ultri quingentos, mille porroquè annos, Parente nimirum Regio Satrapà Zepubiensi. Dolemus verò, juvenem hunc, admodum egregium, & varijs Italia & Gallie tyrocinij exercitatum, tantaquè passim gratià florentem obijisse, cum XXV annos, minimè complevisset. Placuit mentionem amicissimi hominis gratam injecisse, ad monendum, quam caduca præstantissimi sint etiam, ac brevi spacio labascant sapè. Relictis privatis, ad publica lubet iterum progressum facere: Hollandos sibi destinasse Indias liquet Orientales. Societate enim Indicorum Negotiantium constitutà, prohibere reliquas nationes Francos Anglosquè voluerunt. Sed reclamantibus bisce orta binc varia ibidem certamina noscuntur; Francis senè præcipue succumbentibus. Hunc sibi bolum eripi, libertatemquè incidi, Franci indignan-

dignantes, gravissimè conqueruntur apud Regem. Hic ergò Hollandicas & Zelandicas naves detinere jussit. Kalend. Majj Karpenzovium Capitanum, luxuriantem Garstij, Casareani iterum capiunt, reliquis trucidatis, & devastato oppidulo. Quod damnum securitas nimia traxit secum; Reportasse Casareani feruntur prædam quidem opulentam repositam ibi. Fortunam penè eandem Marcium Landavici dominij habuit. Quippe hoc parilevitare amissum, sicut Angarium, tractus ejusdem Vicus. Vini reperta ampborarum quatuor millia, frumentiquè medimni 2000: Quod Kosaggis & conjunctis Valonibus (qui Belgæ exotica linguæ) cecit. Circà Volinum Pomerania, Sinus Balticus egressit in Littus Cetus, tactum ita fulminis, indequè fortè mortuum: Is LX traditur pedum longus. At XXXX ejus erat latitudo. Grandiuscula verò quæquè Stetinum binc perlata ossa, ibidem loci aservantur. 2^{um} seu Tractatum Cramerus, qui Pastorem ibidem, Professoremq; item Padagogij, raræ eruditionis glorià, cum seria pietatis gratià diutius agit, admodum luculenter hoc de portento conscripsit, ubi generatim verba facit, de ejusmodi Balenis, sacundiaquè solerti, mox describit singularia, & inductione probat, sinè effectu laevo apparuisse raro. In Zelandià proximè præteritis annis quoguè capta fuit balena hujusmodi, astu fortè recedente, in arenà. Ex Ungarià quidam retulit, insignia Regni Kapban, de Pofonio, Betblemum Gaborem, transfulisse: sibi quæ Regnum despondisse. Quocircà XXVII Aprilis constituit Pofonij substituere suos Heiduccos, præsidario milite Germano fideli remoto, brevi alijs locis tentaturus eadem. Oppidum Zons Majj XVI lotricis supinà negligentia, gliscente ad universos incendio, asseritur esse exustum: Distat à Colonia, 2^{um} miliaribus. Quia deprædationes quotidie exercebantur apud Silesios, obtentà contrà Kosacos victorià, captos præcipuos Kasacorum, Nobiles penè omnes, decreto facto, jusserunt manu Carnificum strangulari. Cognito eo somachabundi dentibusquè frendentes Poloni, eam ignominiam brevi igni ferroquè ultrosos ferocitèr mimantur. XVII. Majj subito Casareani fortiter aggrediuntur, mannuquè expugnare nuntiant Pragodizium: gnariter verò defendentibus se Oppidanis, succursatum submisso, 200 amissis retrocedere coguntur. Apud oppidulum Gelsersdorf iterum non levi cade suorum Kosaggi, repressi ipsis nimirum Kalend. Junijs. Parem fortunam hoc tempore obijisse è Pratorià Bucquojanà cohorte quosdam, nuntiatur. Ità tum fortunà varià certatur. Exinde velim notes, civilia bella, quo Zelo, quanto partium studio Xenophonte teste, gerantur. Praterèa literis Pragensibus habemus relatum, quòd Rustici nuper se propè Thabor, bacchatim conjunxerint; Bobemi verò ad illorum furorem citius sedandum, pro nutu illorum transegerunt, temporarie, bacquè ratione seditionem ingentem amoverunt, cervicibus superiminentem. 2^o verò illud modo Bobemis maximè salutare tempestivumquè extitit. Tunc temporis fermè Bavarus repente expeditione factà edu-

xit Catholicorum Exercitum, ultra militum 20000, propequē Lauingam, demum habuit stativa. Nihilominus, hoc cognito, Marchio Onolzbachius XI Julianarum Kalend. egreditur in campos, hinc Dindel Spūel atque Ulmam contendit: Castris deinde propē Ztotzingam positus, opposuit exercitum suum, Bavarico bucusque, ut loco proximo subsistentes excubito- res, quoque invicem loqui possent. Quod supra memoravimus de violentia istā barbaricā cade Zaufborum, illud Vindicta postea gravissima, ulcisci gestijt. Nam Gallos Turce, gregatim Algiri vicissim ingenti Zelotypia ad- oriuntur, trucidantes sine ulla misericordia indistincte omnes, etiamsi ul- tra quantitatem florenorum 200000 pollicendo, Ζηνη: Ιζαρη, καὶ Ικασι gra- tiam à Barbaris sibi, maximè innocentibus cadis fieri, lamentabiliter Tur- cas lymphatos inclamarent. XVIII. verò Kalend. Junij, Ulmam Unitorum Buleute consultatum misi, quò Katholici, seu nomine Statuum Katholico- rum, Bavarus Oratores Legatosque postea miserunt. Gallus in Germa- niam Legatos etiam suos magnificos Ducem Angelomensen, aliosque No- biles amandaverat. Hi Ulmam itidem sedandorum Bobemicorum alio- rumque tumultuum causā contenderunt. Primo omnium dissidia Bobemi- ca, ab hac defensionis, Libertatisque Germanica, communi causā bene discernebatur. Katholici, maximo zelo, nec minori quoque zelo Uniti par- tes suas fideliter agebant. Verum convenit tandem, ut renunciaret offen- sionibus utraque pars, tūm militi, volenti utique quietē transire, sub cau- sione liber transitus hinc inde concederetur; Palatinatus non offenderetur, exclusis Bobemis manentibus; Gravamina Imperij commodiori loco pertractanda essent; Nec enim zelo isto belligerandi durante, consultationes pacificæ, bene possunt libereque iriri. 2^{am} hac breviter præmissa con- sultatione responderunt dictis Principibus, quos Mulbusij scripsisse ad Uni- tos Principes, fœderatosve alios, Bobemicorū tumultuum gratiā diximus. Missa Literæ XII, vel 22 Majj, 2^{am} nimirum Pontificis Gregorij (qui ope- rā felici & bonā, Julianum Kalendarium parte maximā, in melius corre- xit, rectiusque suum Kalendarium substituit) computationem illam Ka- lendaricam reformatam, scriptæ erant. Fuisse etiam Viennæ, Status to- tius Austriæ multijugos, ad bomagium præstandum, tūc congregatos, me- moratur. Sed quam frustra ostendit eventus. Quidam enim re infectā discesserunt statim: X Majj omnes abierunt. 2^{do} Junij hinc ad bomagium præstandum ultimo, sub liturā privilegiorum citati fuere. Refertur etiam dicto die 2^{do} Junij, Principem Auracum Mauricium, Neomagi universalem Conventum Statuum, seu Ordinum Belgij, luculentā pompā, latoque auspicio acceptum, feliciter consummasse. In Bobemiā non leviter publicè quidem moneta vilescēbat: Sed nonnullus ex Kadeno Crvis, valde adul- terinam monetam cudisse memoratur: Quem X Ejusdem, notorio in scelere depræbensum, simulque ibi reper tam suppellectilem, Pragam deducunt: Genuenses literæ beare militares gurgites videntur. Hispaniarum enim

pari-

pariterque Indiarum Rex, immensas opes, pro bello continuando, quod nunc Katholici dicuntur versare, liberaliter transmisit Genuam. Cete- rum Casariani milites insolentiores; cum primis autem scelesti illi Kosagij, latrocinij nefandissimis & rapinis Austriam funditus, crudelitate gliscen- te, exhauriunt. XIX Majj exundantissimam Viennæ tempestatem; sic- ut XI sequentis Mensis Augustæ; XVII verò Mensis ejusdem Junij Cas- fellis (Zelotis DE I vindictā & benignitate, sic ad pœnitentiam brevi a- gendam, consummatamque malitiam ac impietatem puniendam, homines lugendis ejusmodi signis, severe blandequē provocante) maximas etiam, tempestates contigisse, accepimus. Circā X. autem Kalend. Majj Kajetam Borgia letanter pervenit, tristis Duci Ossuna nunciavit. Ferebat namque, Ossuna Ducem, qui Neapoli admodum insolenter, bastenū commissi habe- nas regiminis exercuit, esse locò motum; hortabaturque, ut 2^{do} Junij con- festum Neapolitani, Regis jussu futurum se Proregem, Neapolim hinc, au- spice Xristo, deducerent, atque debitā cum obediētiā, ibidem exciperent. Tulisse illud liquet, Ossunium sanè gravissimè. Tentatis demum frustra omnibus, invitè licet, admittere Borgia tandem constituit. Memora- bile est Decretum, der Graubündner seu Rhetorum versùs Italiam, Apium tractum incolentium, quo decreverunt, nuncios Principum, qui semper quotidieque instar Exploratorum, fixo tabernaculo quasi, resident, nunquam amplius recipiendos. Hinc Regis Katholici itemque Gallie, Ducis Sabaudie, aliorumque omnium Legatos, bonā gratiā, quā venerant dimi- serunt actutum. Huganotæ autem dicuntur instare enixè ac vehementer apud Xristianissimum, ut subiecti nimio zelo, Jesuitæ, nunc ex universā Galliā, merito suo, rursus ejiciantur. Nūm quicquam proficiant, tempus ostendit. Praga, quidam refert, tempus teri velitationibus ludicris. Ito quippe Kalend. Junij ominosus Rex ipse, cū Optimatibus Bobemicis, aliisque Principibus Xysticas concertationes, ludumque, quo transfigunt an- nulum cursu, pompā maximā, regali, & planè magnificentissimā perage- bat. Ex adverso excrecebant, Valonijs, Zengijs, Croatis, Kofacis co- adunitis, oculis Casareanæ Legiones, pugnis velitationibusque serijs gene- rose intentæ. Adfertur novi, Hollandos & Zelandos apparare navium classem ingentem, quā penitus Indias, nempe Occidentales tentare & deji- cere possessione Katholicum Hispaniarum Regem decreverunt. Hoc tem- pore quoque Praga severissimum exijt Monitorium, quo Katholici omnes, pariterque Evangelici, modò in Bobemiā, extravē Patriam suam degen- tes Bobemi gravissimè monentur, Bobemicorum Statuum, Regni que totius causam, publicā obtestatione, spacio nuncupato, inter Xristi Ascensionem, posteaque sequentem 22^{am} Junij, Hornotini approbarent, haberentque ratam: Quod si detractarent aut recusarent comparere, debinc statim sisco esse adjudicanda bona, ipsosque pro reris Patrie communis hostibus esse habendos. Gallia Regem Zelo remisso conquisitare dolent Katholici;

Quo-

Quocirca conjungunt se Duci Lotharingia Francisco, qui Bavarica Militia nomen dederat: Ob id territi Huganota, numeroso milite decreverunt succurrere Fœderatis. Quò Decreta preces ac Litania fœderati Belgii, modo pertinent, rectaque collimant. Kopenhagenſes ſeu Haſnica Litera indicant, Caſarem miſſiſſe diebus biſſe ad Regem Dania, ac vicinorum locorum Principes & Republicas Liberas, ampliffimos Legatos, Julium-Henricum nempe, Inferioris Ducem Saxonia, maſtumque honoribus Hieronymum Elverum: Illi legationem obeuntes protinus Guſtrovium, marique trajecto, Koldingam Zelandia Danica (Fortè enim Legatos ibi præſolari voluit Rex) Goſtorpium, Hamburgum, Bremam, ocuſque hinc Lubecam, mox quoque Lavvenburgum, Zuerinum, Lunaburgum, Zellam, Guelpherbytam, noviſſimeque V Volnerſtediam concedunt, & ibidem negotia benè expediunt. Regis reſolutio Legatis quoque porrigebatur ſcripta, que data Koldingia nimirum erat 2. Kalend. Maij. Referrem ſummam paucis, niſi tranſcripiſſemus Copiam ejus, quam fideliter & libenter communicamus tecum. Betlehem Gabqr pompâ exquisitâ Nervvenſol X^m Junij ingreditur, cum 2000. Equitibus, Ungaricum Conventum dirigendi, uti ipſi met integrum, gratiâ: Quò Imperator Legatos itidem miſiſſi, qui Ungaros detinere contra Bethlemicos iſtos auſus & gryphos, in Zelo obedientia, Principi Regique ſuo debita. Moravi congregati Znaim; Bobemi quoque ſuos miſerunt, qui XIX Jun. Kalend. Sed XVI poſt Veneti, Auſtriaci, Luſatijque; deinde XV Polonici; noviſſime Turcici geſtientes adventarunt. Ungari ſe magnificentiâ ſplendoreve tanto exhibuerunt, ut omnes iſta inſolentia, ſuſpenſos tenuerit. Quos tamen Bethlemus Gabqr, baſilico ſeu regio faſtu repletus, longiſſime ſuperavit. Optatumnè habitura Comititia ſint exitum, barent multi. Koſacorum, ſuprà quos ſuſpenſos diximus, IX. Kalend. Jun. quamprimùm cadavera, deportata inſanſa furcâ, terra mandarunt propè Xenodochia Sileſij: eâ ratione (penè ad X millia) excurrentium, Sileſiaque propinquantium Polonorum concepto dolori ſatiſfacere volentes: Tamen minimè gentium delinita barbaries; niſi ipſe Rex; occaſionem novi tumultus inde reformidans, ſeriò avertiſſet à veſano inſtituto: Sileſios quippe benè paratos concluſiſſe, in limitibus tam excipere fortiter Koſacos prædantes, quam ipſam Poſoniâ invadere, notituros vicifiſim quocunque modo facere poſſent. Xenophilus noſter, dùm Briga fortè quondam commemorabamur, hoſtes belliffimos, literis perſcriptis retulit. Ubi hoc & pulchrè etiam diſcutit, utrumnè Decretum nuperum, quò ſancita Troppaviensis Principatus (quem obtinebat tunc Baro Liechtenſteinus, refragantibus dudùm reliquis Principibus Sileſia) ob cauſam abſentia ſuſpectâ conſciſcatio; receptaque Epiſcopatus Exarchi Caroli, memoratum Epiſcopatum deſerentis, ſequeſtratio fuit: prout nunc rerum facies exiſtit, ſalutare, an nè luſtuoſum Reipubl. Gentique futurum ſit, quandoque geminata talione? Quò, liberè Xenophilus ſe propendit

palam

palam quidem affirmat. Hoc tempore gyrata paulatim fortuna, Angarium, binquè Marccum iterum recipiunt Bobemi. Circa initium Juliarum Kalendarum facinus grande, ſi quis animum ſpectet, fidenter ag grediuntur. Nam undequaque invadunt derepente & ferociter Caſarea univerſa caſtra. Fortè autem olſacientibus Caſareanis, tumultu undique factò, ſe gerris caſtrorum, ſoſiſque defendunt; Xeromacharis verò & ſclopetis propinquantes abigunt hoſtes, qui mox retroceſſere. Hinc alij Bobemorum, circiter 2000, verſus Budovitzium excurrentes, Guldentrone Monachos, totidemque depræbenſos Katbolicos Capitaneos; expoliantque Monaſterij loculos, ſupelleſtilem, linteola, calicesque. Interea Gabqr Comitij longius protractis XXIII Junij, ordiens eadem, XII Articulos notabiles deliberatum proponit. Propè Genevam iterum Hiſpanorum circiter 2000 procedunt, quorum preſſa veſtigia, Itolorum X. millia conſeſtantur. Non liquet, quò tendant, an Katbolice Liga, vel ſe potiùs adjuſgent Spinole. Sabaudia Principi Thoma, luſtranti Italiam, ſub Legatione quapiam, maximi obſeruntur honores. Nam Veneti ei, Jun. Kalendis famoſiſſimum Navale, Arſenale, hinc Reip. gazam monſtrabant. Repræſentabatur etiâ una deſponſatio typica maris; & Matrone perſonate nobiliſſime luculenter exhibebant. Debinc ex Zelandiâ hteris, Xiericeæ à Gebbaro Deſſitio Tungrēſi, Junij Kalendis ſcriptis, & modò hac ſeptimanâ nobis traditis, indicatur, nupèr celocem, Londinum ſecundis ventis perveniſſe, Hollandos Britannosque invicem manus conſeruiſſe, viſtoſque Hollandos, Karacarum ſeu navium Hiſpanicarum X. intervenitu, vulgantem, Orientalisquè finibus India factam pugnam Zadelij Navarchæ Londinenſis auſpicijs. Exacerbati Hollandi tanto damno repulſaque, nibilominùs hoſtes ab Orientalibus Indijs manu fortiori porro ſtudent avertere; Idcirco majorem claſſem adornare dicuntur. Quotidie magis obdureſcentibus Bobemis, Caſar acriùs inſtat. Nam licet modò Caſar in Bobemiâ ex Koſacis, Italis, Valonibus, Burgundis, Hiſpanis, Germanis, atque etiam noviſſime Croatis, Zengijsve, ſub optimo Duce maximas copias haberet, ultrâ XX. millia; quibus Bavarica XXX. millia (uſque enim accepimus Exercitum grandefcere) exercitatiſſimorum militum, quos teſtè comparafſe videtur reſtituendi Imperatoris gratiâ tantum, accedunt: Hoc tamen non potuit Zelotypiam Caſaris pacare, quin cum veniâ Katbolici Regis Spinolam Marchionem, cum exercitu Regio ſibi merentem, juramento militari obſtringeret benequè devinciret. Tranſactis rebus, futurae molis qualitatem expendens, ſtatim ite quoddam ſolemne teſtamentum cõdidit, de omnibus generaliter poſt obitum obſervandis. Tempore igitur hoc, circa 27. Junij, jubetur à Katbolico Rege, ipſoque Imperatore, numero ingentem armatorum circa Kalend. Aug. duodecimum, exercitum

ocys

ocys expedire, castraque metiri. XXX. Junij hinc lustrationis terminus destinatur: Tormenta armamentaque reliqua suis locis educuntur. Quos tanta invadit turba Xerxa militum? Bobemosne? Quò, eheu tantus zelus? Nos portum tenentes gaudeamus aliorum speculari posse fortunas, eventusque. Zelo humillimo Xristum rogemus, balconia hæc nobis præstet, gentesque exteræ à laribus ac focis, regionibus nostris quoque terribilem obversantem ruinam Catholicam, hisce Zelomatibus; à Germaniâ avertat, jucundissima pacis, salutarisque religionis sartam teetam edicat ubique hospitalem & jugi culturam; Votum hoc Deus impleat Omnipotens. Mauritius, revertens Morsio, Gubernatorem Vesaliensem graphice occurrentem, lautè, navigio consensu, trahat: Hic prater navigantem XV. trivemibus, bonoris vicissim gratiâ sclopetorum Katapultarumque explosionibus, magnipendere voluit: Bredam postea tendens Mauritius, quia patrimoniale familiæ Nassovica fuit: Junij 2^{da}, à gratulabundâ Civitate, latè recepit Juramentum subjectionis fidelitatis, à fidelibus subditis. Pari ratione quoque Hagam-Comitis deVectus, ubi fidelitatis exactione Familiæ Nassovica competens buc usque suspensa pependit, bomagium urbicum ibidem omnis generis leticiâ populo exultante, exegit. Ibi pyrotechnica, arte nulli 2^{da}, aliisque ignes edebantur: Vix dicitur quanta fuerint, jubila, muscicque concentus, quibus laudatissimi Patris VVilhelmi heroica, regique facta decantabant. Cuncta luculenter peragebantur. Sed illis tum peractis Mauritius inductus zelo, expeditionem Spinoia famosissimam quomodocunque retardandi, XX. millium, facta conscriptione novarum & veteranarum Cohortium novâ completionem, utique exercitum validissimum colligere, ocys quoque perrexit. De Zoviednizio habetur, denunciassse Imperatorem Turcicum Polonis bellum apertum. Mandata itaque acerrimâ, additis buccinatoribus, Rex Krakovia publicavit, omnibusque subditis, beneficiariisque intimavit, quod protinus omnes, situto loco temporeque paratissimi adessent. Zugiensibus seu (concinnius sanè) Tugiensibus literis refertur, Sabaudum, regimen Reipubl. Victorio Seniori Filio suo uxorato, parte maximâ cessisse, otio, vel etiam aliâ gravi causâ occultâ permotum. Hamburgenses munimentis fossisque perficiendis desudant indefessè gnaviterque: quippe 2000. homines peribentur operi reliquo, quotidie traducendo labore, esse conducti; Novas cohortes insuper expectant, Regis Danie Xristiani Quarti in primis metu. Licentiosè iterum appropinquare ajunt Kosacos, Hungaria, Transylvaniæque limitibus; Bona pars, superatâ, itinere volocissimo Moravia, Kalend. Jul. nono, Austria pedem infert. Gratianum Principem Moldaviae Gabor, notis artibus traducit, reatum XII. criminum obtendens. Is ergo Gratianus, monotorio transmissio Konstantinopolin, Ottomannicam ad portam vocatur ad 22 Julij comparandum. Sed re perpensa, ille noluit capitis periculum cadere: Ideoque studiosè emanfit. Klossio Cardinali latam bujusmodi memorant

morant esse non ita tamen pridem, sententiam, quâ retinet Cardinalatum, suumque Episcopatum, nonnullis conditionibus alijs adjectis: Zachaum, nostri Niphilinum? Is Cardinalis nunc additus ministris: 2^{da} illum, gallici dignitati, 2 servuli, Presbyter itidem unus adhuc intelliguntur concessi. Nostris oris hinc fœdera, hinc bella armaque crepant: Quidam pacem rectius. Nam Korbejensem Abbatiam Brunsvicensis Dux, cum Hassia Landegravio Mauritio, tumultu subitaneo milite occupant, novello Abbate ejecto, qui Katbolica fortè Liga auxilium exploraturus, Paderbornam, tum deinde Coloniam, ulteriusque denique excurrit. Gallia Regina, Mater, aulam præstantissimam alit; Principes plerique, Sandomianam, odio Lüneburgi huc appellant. Habetur sub Kalend. Jul. Apologia, quâ publicatam, sub XXIX. Jan. Cassationem Casaream, habendam absurdam, modernus Bobemia Rex demonstrat; tum causâ justiciam docet; Moississe affirmans extremâ necessitate Religionis depresso ac Privilegiis imperiorum imminentium, uti etiam offensionibus bellicis obdurantibus, quibus extrême, expertes omnis auxilij, seque denegato communi jure Legationis, ad desperationem Bobemi penitus adacti fuisse; Quamobrem Regnum sicut acceptasset, Electione gentis totius, modo sibi oblatum, penèque obtrusum: Casarem judicem se gerere causâ; Legitimum esse, Regnicolas & se negare. Legitimum judicium se non defugere, modo Casar bella nolit. Ne Regni igitur tandem defensionis desit quis, refrageturque petit fervidissime. Anno XIX. præced. X^{to} die 24. Brandeburgicum perfunctum vitâ, hujusque filium XXVII. post ocys Borussiae Fines, Principatumque petisse diximus. Torunenibus literis indicatur, sub X. Junij, quod inter Electorem, Ordinesque Confessioni Augustanæ integrè adactos, his Religionis gratiâ motâ, voluntatque non leviter fuerit. Quâ re motus Elector sine morâ Krakoviam petiturus, XIII. Maji eo pervenit. Ibi à Rege, rem notis, antequam constitutis terminis linguere jubetur. Xristianus Anabaptinus Princeps ilico XI. Jun. Pragæ pervenit ex castris, firmandi res Bobemicas, contra Katbolica Liga occultas machinationes, gratiâ. Verum Kal. Julij 2^{da} illinc reversus dicitur. Sed exagati altius, nunc Xristo volente finem Epistolio ac Mercurialibus imponemus, pramoventes, Kalendaricos Propbetas futilissimos, licet zelum egregie ferant pietatis, falsos Doctores, 2^{da} Astrologia, Xristo adversantes, Xristique verba planissima, in alienum sensum contorquentes, esse suadendos: Ejusque generis Entusiasmos, ineptias & turbida somnia, qui stragem insandam, temporaque aurea ventura, Xristo invito, prægunt, longissime amandandos. Cateram Literarum (iterum commoneamus nunc) harum miram, bilinguis studiosè verbis contentam mentem, ut tecum rumines, memineris semper, 10.

Julij 1620. h. e. Schreibe

dei &c.

R. 1

Septi-

Lex & Clavis Sequentium.

Macariel Larfullap Noërmo Ruesmom Ontarel Esboltan Vazemo
Tirtul Nobacri Hoëstör Ultoëpri Sarbadan Serzon Nelingun Coëloftan.
Lumgan Hepdo Turiina Dofoftin Turno Tyfteo Orchenis Betlen Darfoar
Donfis Drelun Lionber Lesdibo Funterto Arlocam Zendre Clarnum.
Naumrões Lunza Nicular Lesbia Drol Näernie Tafffro Stas Noërb Sir-
da Lotfader Hocaut Loanras Noëmlar Linulus Breofasi Deurdon Tofo-
Dinarvoft Ohrages Serbic Clunbon Vonterloër Pinusat Olteru Terso Sofu-
nu Lochster Suanlea Stonrag Lartoftu Däelhoc Gresgor Lesfo Agoftin Tuf-
faonfoti Lasdolber Dunaër Umar Lojstutur Pomlet Hocrusas Loco Noëade
Xbeom Roblesga Riesdato Noifsa Serdo Unzter Stiulber Moultaën Stu-
tarno Styner Pomleax Roclet Elbras Uftro Tesmoër Saffan Tofohac Ef-
danoër Stelis Doloërpo Lupbon Gelporfa Donripas Mielxöëam Tesnoër
Tefstir Trelroca Tendasa Elgan Trenblas Ensomo Ugasno Turnodo Foltan
Unzirsen Horvontur Reolrue Sterffe Blau Denlapu Adibo Nisdo Antre-
Ruferto Claino Matrami. h. e. Dieses Alfabet &c.

Exemplum sequens, deservit Tabulæ

Cap. 6. Lib. 5. propositæ, nisi quoddam steganographico indumento li-
tectum. Cæterum latet & traditur alius inibi Modus, qui quodam
modo etiã huc pertinet, quem si operæ precium duces, in de eruat
Observes autem in hoc Exemplo, alternativè interjectas Vacantes
negligendas, utin præcedentibus, & à Significante incipien-
dum & in eam desinendum.

Maximo sanè zelo arma tractare utrinquè, qui tum mordicus Bohe-
mica defensionis, tumultusquè favent negocijs, tum cause Catholicorum
accedunt, novissimis literis, satis innumis. Conventu Ulmenforta contra-
tio fuit, de ineunda affecuratione, ut neutri laderentur. Convenit tandem
Jun. 20. ut Barvarica copia, sive potiùs Catholicorum, primò sinibus aboli-
cerentur. Finem Conventus X Kalend. actutum habuisse traditur, Vnde
nam Regis Gallie Legatis petentibus: Tantisper illi enim Ulma, favent
paci, subsisterant. Nunc significatur Genua, omnes peregrinos Mercato-
res in Sicilia, Regem Catholicum multasse fermè, quòd licentiùs in Zoni-
vestibusquè hinc pecuniam, valde occultè secum exportarint: ~~nam Zoni~~
utiquè, qua negotiantes emunxissè dicitur antea Anglia Rex. Interea Pre-
ceps Savelli, Imperatoris deputatus Legatus devenit Romam, & cum
XXXVI. milis, generosoquè multorum Nobilium comitatu, X. Junij la-
tissimèquè pompa sublimis ingreditur; Romanis Proceribus sumptuo-
sum 200 equis, summaquè cum festivitate, juvenutisquè flore cum
prodecentibus. Postero tum die, Cathedraliter Pontifice intronizzato, ipse

2^{dm} receptum morem, Legatus nomine Imperatoris exosculatur pedes, tum
Credentialibus reverentè porrectis, egregius Harrachius, egregiè admo-
dum oratione animosè Pontificem alloquitur. 2^{dm} h. e. c. solemniconvivio,
20000 Coronatis taxato, excipitur; hinc cum bonà gratià, bonaquè resolu-
tione XX. Jun. Legatus iterum dimittitur. Pragà refertur nobis, summum
Capitanèum quendam Hispanum fugessisse Gubernatori Budorvessensi,
quomodo 22. Junij efficaci produtione, egregiaquè, Pilsena (quum, captivi-
tate non stricè, palam munimentis obambulans, detineretur) noctu ad-
motis scalis, facillè capi posset. Literis verò interceptis, artissima, tantà
depremta libertate, custodiè mandatur. Pragam quoquè deportatur, XIV.
Jun. ex Anglià transmissa ingens summa auri, argentiquè; Interea Katho-
lici prædixit, tum Breslavia recentè intestatò mortui, hereditas, (nimi-
rum constans XXIV millibus thalerorum) Regi deferretur, & hinc Pragam
ilicò transportatur. Similiter refertur, Kosacos circa Kalend. Jul. oppidu-
lum Vütsham cepisse. Antè dictus Borgia, XIII. Julij, Zetearum operè
depræbendit monetæ levissimæ fabricatores, reperitquè paratam summam
pecuniæ 200000. Coronatorum, quibus militum XXX cohortes statim pro
Casare conscripsit, emuncturus insuper brevi adhuc 200000. Coronatis, di-
tissimos complices facinoris perpetrati. Stirumbæorum Equitum 200. Pra-
gæ nunc tandem, lustrationi rusticorum, merito suo exhibere coguntur. Hi
enim suprà modum rusticorum illorum miserum pèssimequè tractato-
rum, equos traduxerant; Quos restituere ad obtutum Dominorum, 2^{dm}
Regis Statuumquè Ordinationem compellebantur ilicò. Excitato propè
Eggenburg, quò tum castra quidem Bohemi transmovebant, incendio,
exire castris statim jubent militem Bohemici Duces, subveriti, Catholicorum
insidijs motam flammam, non vanè. Ordinibus enim subito explicatis,
non longè tendebant retia. Sed recedebant, ubi non succedebat res, festi-
nanter Casareani. Licentiùs contra Edicta Armenianis manus concionan-
dientantibus, in Zeelandià Concionatores 2, ac deinde unus Oldensielæ ca-
piuntur & Amstelrodami & Harlemi publicis ibi repertis domicilijs man-
cipiantur. Refertur similiter, die XXI. Junij, nundinationem Barnofeldia-
ne substantiæ, confiscationemquè veram bonorum totorum, ob huiusmodi
delicti gravitatem, antè Xcendum decretam. Traditur quoquè XVI. Jun.
exsulandus Sodomie nomine, Judeus, zelo pio Delphij, ultricibus flam-
mis. Amstelrodami torquetur Barrus, reus monetæ. 2^{dm} quædam tradu-
cantur criminis nuncupati, Consularis Vir; Sed 2^{dm} Leges publicè abfolvi-
tur. X. Julij die post Kilianum altero, Evangelici, Austriæ Status Trans-
thesiani, fidelit. it. salvà libertate præstande, Viennam advenerunt: E-
quibus ferè quinquaginta modo homagio se subiciebant; Statibus reliquis
Lithotypiæ fidei tam leviter quasi posthabita, summè exardescitibus, uti
Literæ non obscurè demonstrant, Johan- Ludovici Kuffsteineri Baronis.
procuratori alijs quoquè, intrà XX dies, scilicet ad Kalend. Aug. maturè gra-

tiam inire, & Bobemica Confœderationi universim renunciare. Venit interim 2^{da} Julij Turcicus Legatus, itemque Transylvanicus oppido pauculo famulatu Pragam. Fuisse autem quam honorificentissime Legatos ibi exceptos, secretoque tantum cum Rege, Cancellarioque Regni, remotis alijs, tractatum omnino negotium, ostendunt literæ. Expectatione futurorum extremorum malorum (dependentium eâ ratione, quod Marchio Ambrosius Spinola admodum funestum bellum occiperet in Germaniam trahere; Ex quo, tum proximis ditionibus Hennegavia, Artesia, Lucemburgique, supremum in Europæ periculum presentissime texebatur) Opifices exinde multi, Zelandiam, Hollandiam, determinatamque ipsis Frisiam, cum bonis, lamentantes rectâ petunt. Zausibus præfatus Turcicus Legatus compositis rebus XIV. Julij contendit retrò Kasceviu. Quo XXIV. ejusdem lubens Gaborem præstolatur, qui 200. equitibus XXVII. post eò advocat. Sanè Rex voluntate Transylvani & Statuum fidsimos etiam Legatos, ad Sultatum Turcicum, superioris Mensis 2^{da} die, hinc ablegarat. Res negotiumque geritur testisum, & propè nemini revelatur. Liberrimè VIII. Kalend. Jul. scriptas à Jacobo Britanno literas esse significatur. Quibus memorat sinistros de expeditione Katholici Regis, ipsiusque summi, nunc versantis omnia ministri, spargi rumores constant, ac si vellet Palatinatum Genero suo extorquere. Quare significat Alberto Burgundo, ut istud propositum studiosè summoque zelo impedire, tum Spinolam dvertere velit. Petique inde instant, nè causam temerè disidijs præbeat; Simminus, reputasse secum, se minimè defuturum Genero bonorum hereditiorum manu tutorem. Quin re ipsâ sollicitari ut Katholici Regis, Ducique, Burgundiæ occupandis ditionibus vim vi referat. Interea Britannum Legationem (secum eventus meditans) circa Kalend. Junij sermè ad diversos Reges, Respublicasque adnoverat, ut media sedandorum tumultuum expiscarentur, resque amicabiliter componi posset. Legati navè consensâ, Zelandiâ Ulissiam deveniunt, hinc Bataviam relietâ Zelandiâ petunt, tum curribus X. Hagam-Comitis subintrant vesperi, Kalend. Jul. 2^{da} Expectabant Generales Statuum, fieri expositionem frequenti auditorio; Sed Legatus Mauritium, serio orabat, uno alterove maxime fidei adhibito recipere vellet rationem & tenorem Commissionis expedienda. Legationis obito negotio, regia porriguntur xenia Legato: Hinc abeunt, similiter Groningæ, Zvriolæ, Neomagi, Daventriæ, Frisæ & Geldriæ locis alijs, Xenophilus argumenta summa exhibentur. X. Julij exinde Legatus ad Germaniam ulteriora. Bohemi rituale Festum, toto Regno, locis quæ omnibus, beati Hussi sui celebrabant. Gaudia hæc Klumnicensis rusticus (Traetus is spectabat tunc ad Venceslaum, Kinskium) concelebrante devote, invadit gratijs ingratijs subito Kinskijus. Rustici enim sua sacra defendentes, fortiter bellicoseque ipsi, manipuloque famulorum, resistunt, nec solum fugant Kinskium, sed hunc quoque obfesse Arcis obsinatâ custodiunt.

diâ obvallant, donec hinc usurpati zeli injustissimi damnaretur. Sinè longior morâ igitur Regi significant factum: Selectus Kinskio frenando Commisfarijs, XVII. Julij, se captivum cogitur dedere, & tandem Bobemicorû Statuum zelo, indignatione damnatur, ad perpetuos carceres. Liechtenfennij Conjunx, thesaurum Ducatorum 20000. in XII. cistis exiguis curavit gestari sibi in Arcem, 2^{da} g. post die adveniens, semet consistere putans eo loci tutam, uti inibi repositam non male pacem similiter estimabat quoque: Verum, ipsâ uti occasione depræbensa fuit: Ita quoque detectus thesaurus; igitur simul Pragâ fuisse abductam unâ cum facultatibus suis, hinc nuper significatum est nobis. Parisienses opiparo, in suo Prytaneo, 2^{da} Jun. nomine Ludovicum Decimum tertium Regem exceperunt convivio. Ibi Regem quidem promississe liberaliter, se translaturum minime crebrius Auxilium Parisijs in loca alia cõstituisse, uti olim factum. 2000. Hungari, Gaboris instinctu contendebant, deinde X. millia rectò sequebantur tramite in dissolutam Bobemiâ; Tantis viribus succursuque confirmati deinceps Bobemi excurrunt longissimè, Hungaricorumque, ferentiarum ope, hostium gravissimas incursiones tanto magis impedire potuerunt. Licet Armeniani maxime omnium premantur: Constat tamen, hætenus frustrari conatu deprimentes. Nam ocys uno relegato exterminatoque, sex alij consurgunt alacriores. Nûm Belgio unito iste zelus proderit? prodet tempus. XXIII. Jun. debacchantur iterum Kosaci in Silesia finibus. Latè enim Teschbiniensem Traetum, qui Silesiam terminat Hungariâ, fedè devastarunt. Tandem Silesijs, ferentarijsque Ungaris cincti undiqueque, protinus disjectis XII. turmis, Satrapisque præcipuis X. captis, maclantur simul omnes. Anglicanæ Nuptiæ, ante, tot annis tractatæ, retrorabi dicuntur: Quippè Britannicus Princeps tres annos deiberandi cœpit. Putant id fieri mera loco honestatis. Zittavienses Literæ perhibent, Lusatiæ de bellandè imminere debinc Saxonem, XV. millium manu instructû. Sicut Bavarus Cis-Anesianis, Bobemiæque: Mandatam Commissionem zelo uterque summo, & totis viribus tentandam ac conficiendam suscepisse dicuntur. Nuper quoque prò evitandis litibus, hinc datis 20000 Coronatis, XIX. Junij Ostendæ, illinc generalè renunciatione Caleti factâ, XX. ejusdem, pactum Mauritius, similiterque Condèus de bonis cunctis Aurengiæ Principis Caroli-V Vilhelmi, luculenter inierunt. Badenus Marchio, ortus Eduard-Fortunato, Hispanicis institutus moribus, imbutusque Katholicâ Religione nupèr Barcellona quadremi consensâ, 2^{da} ventis freto Tyrrhenò rapidè trajecto, Genuam appulit; deinceps iter in Germaniam subito perrecturus. Spargunt, ultra 2000. milites, Hispanum prò recuperando à Gentilibus occupato extortoque Marchionatu, nunc quotannis liberaliter promississe. Viennæ ortum de improvviso magnam incendium, gravissimum damnum, grassantè fortuito tinnu, ob uberm in solatium igne, latius igne, datum est. Veneti in Sinu Candico caperunt Uscobochorum in primis, omniumque Piratarum

famossimum illum, Ferdelitium nomine: quemadmodum Batavi lubricum Uyenbavvrium Mari Mediterraneo. Lividos illos Kosacos irrupisse subito, iterumque novissimè, superiorem partem Hungaria depopulatos fuisse, docent Urtatis laevienses literæ: Sed maximam partem superventu Vallochorum casam vicissim esse perhibent. Ducem Bavaria, ordinatis domirebus, Danubio terraque XIX. Kalend. Aug. totas Copias gregatim Passaviū obnunciatur abduxisse: tūc sequenti XVIII. per Epistolam Commissarios, quē obtulisse Austriacis, gratiam largissimam Casarea, si ex templo, perverfissimo perniciosissimoque Confœderationis Zeugmati resignarent: Sin minus debellaturum ipsos accessisse sē. XXIII. Maij, X^a vespertinā, obiit Leoverda, heroicus militaris Tribunus VVilhelm-Ludovicus Comes Nassavicus VVest-frisie & Groningie Gubernator fortissimus bellicosissimusque, Successorem in Regimine seu Gubernatione Status destinare voluisse Ernestum-Casimirum Fratrem; Sed ampliari Ordines novissimis literis didicimus. Interea circa Kalend. Aug. occupari Marchionem Spinslam Copijs novissimè omnibus lustrandis. Deinde nuncupatis votis ab Alberto Burgundo discesse. 25000. peditum, VI. millia verò Equitum fortissimorū, eductis hinc & conjunctis Italicis novissimis Copijs obvientibus, petere statim Germaniam, disertis verbis nunc certioramur. Quō, nūm Palatinatum, ad delinitā Unionē, hinc Bohemiam sit invasurus, latet. Est nostrū, sacris litatis, Eventum divinum præstolari. Gallis nunc oritur de repente (Habent enim leves motus) propagande ingens zelus Religionis Christianæ. Nam Christianissimo Benedictus Schottus, Vir raris Navigationibus omnium celeberrimus, Nobilisque Genuensis, omnibus persuadet, tramites esse detectos, quibus contendī versūs Orientem ab Aquilone seu Septentrione possit. Katholico consensu mōx, Regni Status Ordinesque calculum porrigunt, fiduntque: Nec mora. Designatur Gubernator negocij, qui proposuerat, zelo pariter tentandi, consiciendique. Katholici imō Religiosi, Navigationi sese obserunt turmatim. Ipse Christianissimus naves tres, illico fabricari jubet. Renunciaturque Schottus, Tuba & Director. uti modo dictum, negocij, super premusque Navium istarum Thalassarius. Si fortunā & eventus, Viro generoso & nobili favorebunt, Christianissimi Regis Ludovici immensis præmijs, meliori auspicio ac evenit Columbo, donabitur. Caterum vulgatur simul, quod illa Navigatio versūs Orientem, Septentrionis decursā via (Dei gratiā omnia mirabiliter gubernante) absolvi omnino possit, (hactenus illud inauditum) spacio ferè quadrantis anni. Eventus omnia docebit. Katholici paulisper faceant: Nunc libet, quo zelo Protestantes utantur, tibi revelare. Scripsimus proximè, in Hassia duos Battologos se ostendisse Prophetas. Horum scopus intentioque esse fertur, annunciare Pœnitentiam, excepto nemine hominum, toti Mundo. Zelo videntur optimo & Christiano, viriliter agere partes suas. At Theologi Academia Hassiæ Mauriciæ, Scholæque Pædagogiaribus Vietor nomine, quieti publicæ studentes, dūm moritis pro-

vatis Entbusfastis, perperam Spiritu de Xristi, gloriantes, sanare planè nequeunt, citandos duxerunt publicè, omnino examinandos. Fervorem verò rigida Examinationis, rationibus temperabunt, zelo pessimo Katholicorum, ferro deservientium, abjecto. Georgius Zimmermann Theologia Professores indigetavit Pseudo-Theologos, Religionem Ore tantum proficientes, Linguā ac Voce disertos, exulante Cordis sinibus, Fide sincerā: Idem Professores Juris, Jureconsultosque in abyssum condemnarunt omnes: Sacrosanctā tantum Biblia debere legi, testēque servari. Libros reliquos, gestā, diſtāve inquit Ethnicorum, nullo omnino modo amplius legendos, inspiciendosque, verū abjiciendos deinceps, nec linguendos juventuti: Quoniam in zelotis Dei zelotypiam indignationemve aliena Numina, abjecto quasi fascino, instillant. Zelus verò Christianus, ut Templis Idola Katholicorum, ita quoque memoriā Christianā, ejusmodi Deos fictitios radicatus & prorsus ejicit. Henricus Philippus, biliosus Entbusfastice opinionis assertor, Hanagius cognomine, Reorum alter, laudat quæ Zimmermann delirat. Christianā condolentiā quoque & zelo motus, bonus Landegravius, repente Consiliarios suos, Marpurghum proficisci, tentareque obnixē jubet, ut Hanagio, Zimmermannoque verbis blandis persuadeant, Xristi causā, zelum injustum, erroremque maturè agnoscere, ne Katholici, Schismate quodam absurdo inter nos iterum suborto, gaudere habeant. Sin verò medio isto, falsorum illorū Doctorum & Christiana juventutis pessimorum Seducitorum, durities præfracta teniri & verbis omnino curari nequeat, zelo tūc Christiano ulterius progrediantur & Zimmermannum, Hanagiumque sodales, cū factum postea est, compedibus (Tales enim Hospites, tali xenio digni) ornent: ne hismodi doctrinā vanā, ipsi totam seducant Academiam & gregem plebejum. Laus sit Xristo Domino benefico Redemptori nostro, qui Zizaniā ex radice inspidi zeli succrescentem, oportuno tempore, gloriose dedit labefactandam. Etiam Gedani Schisma prorupit hisce diebus, simili zelo inscito: Christianum quoddam Opus in omnium versatur spectaturque manibus, graphicè ostendens graviterque, quanam pura, vereque Katholica, paucis nota, hætenus, sit Christianitas, in quā beari & suavissimis consolationibus, regulisque vitæ. INTERNUS HOMO smet erudire & exercere gestit unice. Author est Johannes Arndt Generalis Superintendens, Inspectorque Ecclesiarum, totius Lunaburgensis Ducatus. Hoc Christianum Scriptum, omni laude dignissimum, utpotè Literis inprimis Sacris consentaneum, minimeque vulgare, gestijt ex Kakologia merā, arrodere nomine omineque Corvini, Xristi se gerens Ministrum: Quasi nimirum contineret istud Scriptum plurima noxia: non obscurè faveret Schvvenckfeldico Entbusfastismo, nec à tenebrionū fide lucifugarum, Roseæ Fratrum Crucis traditis, multum disideret. Sed non minore Spiritu, defendendum Christianum hoc thema, meliori omine, nec inauspicatori processu (Bona enim justāque causa, idoneo successu gaudet) suscepit fideliter Dillingerus nomine, itidem Lutheranus, uti superior, ad-

versus suum Collegam, quem nominavimus. Zetemat quippe luculenter instituto, quod Academiarum oravit declarationem Christianam, ubique bonos invenit, liberalesque ad stipulatores. Gravitèr in Possillà Ecclesiastica suā, Lutherus (Vir quantus! Catholicorum omnium maxime norunt) fideliterque penè per totum Scriptum, stylo dilucido & omnibus patente, Thema quoque idem pertractavit. Zelum laudemus hujus Defensoris, binque inficitum zelum caveamus rixosorum quorundam, qui ridiculi sunt, tam facta suā Kakologia in scitiāque, nescientes Interni, Externique Hominis actiones distinguere, Kalendisquē ultimis demum sapientes. Catholicæ Fidei assertorem Authorem Libri, cum toto Libro, Christianus ulterius tucatur. 12. Aug. 1620. h. e. Die &c.

In sequenti Corollario, tam Valentes Litteræ, quam Dictiones, juxta Artem sunt hinc inde seminatæ: Illas Directus, Has Retrogradus regit MACARIEL. Et in ordinem redactæ Dictiones, remotâ primâ & ultimâ, Litterarum facillè demonstrant seriem.

Lebdia Eram Irto Indos Uraël Clis Inla Heulor Tot Strara Chrom Nitaro Grus Laptu Nodra Cacoci Iren Ornio Caca Sturen Lesno Sunem Vemen Bolnor Tuondra Motre Grofi Leis Acadris Mogatu Erda Rangen Abanron Abar Nove Etsefi Atris Lavana Rara Clunes Pluers Blimur Ipsi Mita Atriam Quor Trol Krenxo Trule Rite Urfgna Carelut Pulno Eblatu Desse Nac Ainsf After Retse Chafe Sit Uboce Nomi Estnu Eal Sunis Riperat Oprira Asdron Apamre Luco Vidaulna Navaur Usttra Tot Atrox Quinice Iper Noquis Imque Omen Tara Ina Apana In Prome Tot Artes Et Otraminia Opus Crelmu Turba Lubzhida. h. e. Arte &c.

Si jam bonus Oedipus conjectaveris ex precedentibus artificium, certò scimus, te ex sequentibus sine difficultate legere posse sequentia verba: Morgen endet die Sach.

Ad eò admodum Johannes est perficte frontis, eum ipsemet nosti, ut penitus suadeat sibi, prohibitu suspendere se potuisse naso, tum ut versutus est, supplantare singulos: Sed miser is homuncio, omnibus nunc se hoc proponit ipso deridendum.

Idem Sensus latet sub his germanicis dictionibus.

Alhie berichten viele ganz beständiglich / sagend: Herrzog Christian habe ih Siepfert crigtien: Nücke nuhn darauf eyndes zum Münsterischen örtten: Sol sich erbißten dem Friederichn Psalgrafen / nicht schlechter ding bezjustich / besondern ganz und gar chelien ihme usfür
helfen.

CAPUT

De Interpretatione in Genere.



Antum de Translatione Rei & Imitatione: Sequitur Tertium, propositæ Exercitationis Membrium; Resolutio nimirum Tractatorum. Hæc vel spectat ad hanc Artem, vel resti. i. Facta, vel Effectum quoddam artificiosum: De eâ, quæ proprie huc pertinet, hoc & seq. Cap. dicemus, de alterâ, c. 8. & nono. De Resolutione propriâ, seu Interpretatione Occulti Scripti, hic ideo tantum tractandum, ut moneatur Cryptomenycticus cavere sibi ab illis Modis, quos supra diximus, Interpretationi subjacere. Sunt enim quædam Scripturæ. (de quibus cetero præcipuo Objecto, vid. sup. c. 3. hic agitur) quæ prorsus omnem omnino Interpretationem respuunt: quædam ita affectæ, ut non nisi summo indefessoque labore, nec curvis sed Oedipo conjectanti innotescant. Ut autem de illarum Interpretatione venandâ, labor prorsus frustratorius futurus est: Itâ sanè infiniti & desperati laboris foret, alijs Præceptis & Regulis, Resolutionem harum Scripturarum comprehendere, quam quibus illæ constitutæ sunt. Imò si possibile esset, rationem hujusce Resolutionis & Interpretationis invenire, necessario eveniret, ut paulatim Artem hanc, quam tanto cum apparatu construximus, ipsimet subverteremus. Quocirca totum hoc Interpretandi institutum, inseruiet tantum Simplicioribus quibusdam Modis, quales sunt Translationis ac Transpositionis, tum etiam Cifrarum Litteris surrogatarum, quidam Modi Simpliciores. Interim non negamus, si probe nos, in facilioribus hisce Modis explanandis, exercuerimus, inde subsidij nonnihil nobis accedere posse, ad implicationes Modos & Nodos tentandos & dissolvendos. Nè ergo quid desit, paucis de hoc quoque instituto videbimus, primò in Genere, deinde in Specie. In Genere tria consideranda veniunt: Subjectum, Objectum & Actus. Subjectum seu Interpres, debet illis qualitatibus instructus esse, quas nobis describit Porta Lib. 3. c. 2. Nimirum sit Scler. ac multarum Artium, Linguarum, Grammaticæ & hujus inprimis Artis peritus. Ejusmodi Interpres deinde, ad Objectum advertere debet, quod est tum Scriptor & eius Mores: tum Negocium, quod inter Scribentem. & Eum, cui Scribitur intercedit: tum ipsa Scriptura, juxta præscriptum sequentium Regularum. Primò, Interpres diligenter & ante omnia inquirat de Scriptoris, ejus Nomine & Moribus. Nam cognito Nomine, ex Subscriptionis institutâ ratione, quam tunc facile venari poterit, in reliqui Scripti notitiam aliquam penetrare potest. Deinde explicari conetur, Cuinam Literæ Occulte perferendæ sint: Atque eo cognito, tum ex Scribentis, tum Finis, ad quem Scribitur negocijs, vel utriusque commercio, conjiciet de Scripturæ Occultatæ contentis. Ratio est, quod cognita Materiâ, facile communial'er-
ba,

ba, quæ ad eam rem spectant, Interpres poterit conicere, ex characterum numero, similitudine & dissimilitudine, in suis locis observatâ. Fiet quæ inde interdum, ut unâ agnitâ Syllabâ, nè dicamus Verbo, de cæteris nullo negotio judicari possit. Name earum Literarum produtione, in alijs verbis dolus detegitur: Id quod porro Exemplo illustrat Porta, Lib. 3. c. 2. n. 4. Tertio, Interpres diligenter speciem Occultationis, in quam incidit oblata Scriptura, investigabit. Nisi enim eâ cognoscatur, frustra de cætero labor insumitur: Cum ignorato Occultationis artificio, nullo modo rei occulta velamentum possit auferri. Quò inservire potest, illa in primis Generum & Specierum distributio, quam suprà Cap. 3. Vers. Scriptura occulta &c. confecimus. Quarto, Interpres non facile ad Interpretationem, accedat, nisi autographum ipsi offeratur. Quare id; videatur Porta. cap. 2. n. 5. Quinto, Nec illam Interpres scripturam resolvendam suscipiat, quæ unâ Periodo vel Lineâ terminetur. Facile enim sit, ut frustra babeatur. Sexto, Interpres ad Interpretationem accedat, summâ curâ & attentione animi, quæ tamen quandoquæ remittenda, ex salutari Porta consilio, d. lib. 3. c. 1. n. 7. Atque tantum de Interpretatione in Genere.



CAPUT

De Interpretatione in Specie.

Proponamus nobis Exemplum Simplicis alicujus Modi Interpretandum: ut experiamur, si tunc tanta molis leviores aliquos Modos interpretari, quamquæ verum sit illud, quod de Modis paulò Abstrusioribus, præcedenti Cap. affirmatum fuit. Porta d. Lib. 3. Scripturam quæ simplici Cifrarum artificio constructa est, resolvendam sibi proponit. Sed nos malumus Transpositionis artificio aliquod retexere. Quâ in re Exemplum & Resolutio Schvventeri Lib. 6. p. 312, tradita, nobis inserviet. Is dicto loco, ejusmodi Scripturam proponit:

Hbg xhkk cfm Rafqskrzahubgfm fhm unmcfcqkbbg Sfgf hl-
mzu fmdcfbifm: Cfq afuf fshud fqqffsf fddkbbgf afuf kfzdf-
cru uhf lzmudahbgbq ubgqfhafm crqhmmfm Bgrqrbdfqfu eqz-
grfzm zmz udfbgbm xhf rzbg rmcqf Rafqkrzahubgf chmst-
lfgq, clhd chf ktzd tz zfqezgqfm zmz znm Sndd ratzxfmcfm.
Zmc fu udfgfd fflfshmhlkbbg crafvv: Xhkd cz unkbgu mhbgs-
skrzaqm, un oqnahqf fu rm fhmfg gfmfmfm ncfq rm fhmfm-
rmcqm dghfq. Mzm gnqf xru lhq af f fmd: Rku hbg rzec fhm-
fhd afvv fhmfg fggkbbgfm Sfufkkubgreed uruuf zmz na cfl-
cfd. Fhm rmcqfq grd rzec fhm orohfq fhm f hlk crezq izmudkfm: -
dqhmbifm ergqm kruufm zmz fhm xfhk crezq izmudkfm: -
Aqhmst fhmfg zla cfm rmcqm fhm ubgnmf mrdzqkbbgf-
izmud eqz. Crqrzee gra hbg rzuu cfq Nodhbr fhm ufkdtr f-
uhbgd gfezq ftaqrbd cru (xhf chf tzufgfg zqf fhm dfm) ffg-
cfd. Fhm rmcqfq grd rzec fhm orohfq fhm f Gdctm fflrgkd chf-
xmm lrm hqg fhm khfbgd ezqffgrkdfm (xhf chf tzufgfg f-
flhmd) fsubgqvfm &c. Zmdfq rmcqm irl fhmfg, mrl fhm Gzm-
kfddf cfuufkafm inoe rzec cfm dhubg ubgkz hgl fhm fhuufq-
czqbg chf ghqmubgrkfm, fta hgl fdxru xfhuufu hm cfm lzmc, -
crqrzee kzec cru Gzm xhefq crznm, ubgrefd hgl rzbg mhbgs-
rl kfam ncfq fuufm. Lhq ffehfk chf izmud xnk, fqanddf lhb-
hl fhm fhm izmud tz fmdcfbifm, fq unkd fhm fhm fhm fhm-
Cru fsubgrbg: Fq urdf; Hbg mhla fhm ikf hmi Orohfk fhm, -
zmmc ubgqfhaf crqrzee chf cqvfv Gfaqrhubgfm xnqd: Sreg-
Sragnk Shaanq: lrbg lhd cfl ehmfq fhm Bqzdt zafq hfcu, xh-
bifku tzurllfm zmmc fhau cfq Gfmfmfm, mrbg cfl hbg uhf f-
udabgfm, fhm. Cqrzee urdf hbg krbgmd: N Eqzmc cru hud-
fxfhuu fhm afdqz, ffgd fu rm lhd Bgrqrbdfqhazu, un irm fu-
fxfhuu rzbg ngmf Bgrqrbdfqfu fsubgfgm. Mrl cfqngrkafm-
rzbg fhm Gzm, ubgkz hgl rzbg fhm fhuufq czqbg Gham, -
dgdf bgl mza cru lrzk rzec, fta hgl fhm xfmhl aqned crqfhm, -
cruu

„ cruu fu kzeed grddf, crqrzee cru Gzm fkhbguerku crznm kzee,
 „ zmc ffuzmc xrqc. Hbg crbgdf cfl afdqzl xfhdfq mrbg, zmc
 „ xfhk hbg hm cfm Ogvvubhu fskufum, cru chf Gzmfq fhm,
 „ tfgdgfhkd Ghqm grafm, zmc hmf fhm udbhg hmu Ghqm,
 „ mhbqd kfhbgdkhbg ubgrcfm fmmf, urldf cfqgrkafm, cfq
 „ izmudkfq unkdf fhm Gzm, fhm xfmhf hm Arzbq ncfq Grku
 „ udfbgfm, zmc rkucrn ufqfm, na fq fu lhd ufhmzq izmud fq
 „ qfddm inmdf. Rafq cru Gzm xrqc fhm xfmhf hl arzbg ffdud,
 „ bgfm, fq fra hgl ufhmf izmud fhm, rafq fu akfha rzee cfl okrd.
 „ Cqrzee urld cfq izmudkfq: Mzm uhtgf hbg, cruu cfq dfzeek
 „ fhm Ubqfkl hud; hm chfuf Azbgkfhm cru hbg ghf tzlffm.
 „ gra, udfgd, hbg unkdf chfuf cqvfv xndq fmmfqlm, un inmdf
 „ hbg mhbqd akzdzudhf xfqcm, ncfq rafq cr hbg akzdzudhf
 „ xncqfm xfqf, inmdf hbg chf xzmf czqbg fhmfmglzmf chfuf
 „ xndqf gfhkm, zmc crld hbg hgl mzq fkrzafm ffaam lnbq,
 „ df; udfgd crafv: xhkdu mhbqd fkrzafm, un oqnahqu rm fh-
 „ mfl Gzm, zmc ubgkrf hgl fhm Lfuufq czqbg cfm inoe &c. Ml
 „ cfqgrkafm ufhm Azbgkfhm zmc xzqeeu hmu efxf. Rkun af-
 „ dqnf lhbq rzee fhmf cfhd fhm Unkrd, cfq ml fhm oefmmhml
 „ udfbid hgm rm fhm udqngfklkfhm lhd xrbgu rmlfikkaf, rzee
 „ fhm dhubg, fmu xruufq crqrm, un dqfgd uhbg cfq oefmmhml
 „ lhd xzmfq gfqzla, lhq fchfk chf izmud xnk, eqrldf xhf unkgu
 „ tzlffm: Urldf fq, fu xfqf fhm fxfvvgfdq oefmmhml, zmc
 „ mzfml Lfuufq xfqm crqzafq fskufum xncfm. Hbg rku cfq hbg
 „ hm lfhmfg hzlmc, kfhbgdkhbg izmdf rmlfzqgd xfqcm,
 „ fkrzad unkgu, fra hgl fhm drktq eqz cfm oefmmhml. Krmf
 „ crqmrq oqnahqd hbg lhd fhf rmcqfm zmlfxfvvgfdm oefm-
 „ mhml, xfkbgfq fkhbguerku gfqzla fkrzeefm, zmc unkgf
 „ rqd grd cru Grafudqn rm uhbg ffgd unmud lhd ifhmfl rm-
 „ cfqfm Uldqn rm.

Hec Scriptura, generalibus istis, superiore Capite traditis pramiffis, ita porro resolvenda venit.

Primo & ante omnia, investiganda veniunt quinque Vocales: Quas ita inveneris: Ex illa Scriptura annotabis & in chartam conjicies omnia monosyllaba, duabus Literis constantia, qualia hic concurrunt, tz. fu. cz. un. rm. na. hl. hm. rl. fq. cr. Deinde hifce Monosyllabis adpones, dictionis in fine Linee, ubi desinit, distracte, duas postremas Literas, notam solitam (-) appositam habentes. Alterutra enim semper Vocalem significat. Idem judicium sit, de ejusdem Dictionis Literis duabus posterioribus, in principio novae Lineae inventis. Haec Literae ibi ejusmodi reperiuntur: cf. qf. rz. af. kf. fg. or. oh. hu. rf. df. cr. zn. uf. gr. ku. gf. fh. mf. ff. ch. fvv. mr. rm. fq. His ita propofitis, seliges inde frequentius occurrentes Literas

quin-

quinque, quales hic reperiuntur, f. n. m. r. q. Quod si talia Monosyllaba, quae una tantum Litera absolvantur, occurrunt, jam multo certius potest statui, talem Literam esse Vocalem: Cum nulla Consonans per se constituat Monosyllabum. Sic si ejusmodi Litera, in hoc genere depravandatur, & Secretum Latine conceptum sit, jam necessario significabit, aut A. aut E. aut O. Cum praeter Interjectionem O, & Praepositiones A & E, non occurrant talia Monosyllaba. Sin Germanice, necessario Litera ita solitarie posita, denotabit interjectionem O, quae Germani exclamando utuntur. Cum igitur Litera N, hic solitarie invenitur posita, jam certus sis, ex illis quinque Literis, f. n. m. r. q., Literam Nitā repertam, significare Literam O: Atque ita venatus es, unam Vocalem.

Secundo jam pergas examinare istas quinque vel quatuor Literas, ad Dictiones Scripturae occultae: Anne in qualibet Dictione, ejusmodi Literarum una vel altera reperiatur? Si itaque contingit, jam satis fundamenti possum scias: Sin minus, E. g. quod nulla earum Literarum in prima dictione hic reperta, (quae est HBG) invenitur, facile vides, nondum veras Vocales te natum, cum necesse sit unam istarum Literarum, HBG, esse vocalem. Faciendum ergo iterum periculum in Monosyllabis, antea Num. 1. appofitis, & quaerendum, quanam harum Literarum frequentius occurrat: Ubi se facile Litera H, ostendet: Veleitia dispendium in ipso contextu Scripturae, quanam harum Literarum in initio & medio (in fine namque non attinet considerare, cum N. S. & R. in fine Dictionis frequentius penes occurrant, quam ipsae Vocales) Dictionum, frequentius reperiatur: Ubi iterum Litera H, se ostendet. Tollenda, itaque de quinque istis Literis, una quapiam Litera, repertu magis rarij, aut hic sit cum Litera Q. Et substituenda Litera H; Ut jam istae praefixae sint Literae: f. n. m. r. h. Jam iterum examinanda dicta illa Monosyllaba, aut Dictiones contextus, & dispendium, an dentur quaedam Dictiones, in quibus adhuc nulla earum Literarum invenitur: Exempli gratia, Monosyllabum TZ, reperitur, ubi nulla illarum Literarum apparet: Certum vero est, aut T, aut Z, vocalem referre debere, cuius facit Litera Z, frequentius reperta. Tollenda itaque ex illis Literis, non H, quia de ea jam ante sum certus: non N, quia itidem de ista constat, sed quae rarij occurrat M, ut jam reliquae sint, f. n. r. h. z. Quibus constitutis, adhuc percurrere omnes Dictiones, & indagandum, nullane alijs sit Dictionibus, quae istarum Literarum aliqua careat. Sin non, jam de Vocalibus constat.

Tertio internoscenda Vocales, quod ita continget: Notum est in Germanica Lingua, Vocalem E, omnium frequentissime occurrere: Quia itaque Litera F, in contextu, frequentissimam se exhibet; ideo conjicimus, eam notare Vocalem E. Certior autem ejus rei fieri, eo pacto quis potest, quod idem constet, Dictiones Germanicas, terminari ita plerumque, ut vel ultima vel antepenultima Litera Dictionis Vocalis E sit. Si itaque Litera F,

Sf

co lo-

eo loco se exhibeat frequentissima omnium, scias Literam E, eā denotari, iam ergo depingas integrum Alphabetum, & Litera E, superponas Literam F.

Quartò, adminiculo huius Literæ repertæ, indagari potest Vocalis I hoc modo: Monosyllabum trium Literarum quaratur, quod incipiat à Litera F, & in medio unam quatuor reliquarum Literarum, n. r. h. z. habeat: E. g. Occurrit in primâ Lineâ ejusmodi Monosyllabum, FHM: Et quia H, media Litera, ex quatuor illis reperitur, conjici potest, Literam H, denotare I: Et porro colligitur, Monosyllabum significare voculam Et, Et si autem idem significare quoque possit, voces Et. Et si tamen illa vox, hujus frequentius occurrit: Quod si pluries in contextu deprahendatur, ut hic contingit; jam persuadere tibi poteris, non solum Vocalem I, sed Consonantem N, quoque esse adinventam: Jam ergo quatuor Litera Alphabeti, ita stabunt:

f. h. m. n.
c. i. n. o.

Porrò Vocalis U, ejusmodi monosyllabo trium Literarum quoque investigatur. Nam si deprahenditur tale, in medio habens Literam earum n. r. z. quale reperitur, MZM, tunc conjicere possum Z, denotare Vocale U, & monosyllabum referre Dictionem Num, quia M significat Nex prioratione. Jam ergo habes quatuor Vocales & Literam N, hoc modo:

f. h. m. n. z.
c. i. n. o. u.

Quintò idem Monosyllabum, quod incipit à Litera Z, & in medio habet Literam M, in fine autem Literam nondum cognitam, E. g. ZMC, inserviet ad hoc, ut conjicere possumus, referre illud vocem und. Licet etiam uns / uns esse possit, quia tamen sapiusculè in contextu postea deprahenditur, hinc presumitur, pro voce und, quæ sapiusculè in Germanicâ Linguâ occurrit. Jam ergo Alphabetum, Litera C cognitâ, augebitur hoc modo:

c. f. h. m. n. z.
d. e. i. n. o. u.

Sextò advertendum ad monosyllaba duarum Literarum: E. g. RM. Jam quia Litera M denotat Literam N, & Litera R, è Vocalibus una nihil certiùs est, quam denotari dictionem an: Iterum ergo Alphabetum augebitur.

r. c. f. h. m. n. z.
a. d. e. i. n. o. u.

Septimò querendum Monosyllabum quatuor Literarum, quarum duæ priores sint R Z, posteriores incognitæ Consonantes. Jam conclusum denotari monosyllabo CZBG, dictionem auch: B ergo Literam C, G. Literam H referet, ut jam ita Alphabetum auctum sit:

r. b.

r. b. c. f. g. h. m. n. z.
a. c. d. e. h. i. n. o. u.

Octavò seligendum Monosyllabum trium Literarum ejusmodi, cujus priores Literæ sint CR, & ultima incognita adhuc: Quale est quod hic reperitur, CRU: hoc necessario exhibet vocem Das: Hinc Litera U, cognoscitur denotare S.

r. b. c. f. g. h. m. n. u. z.
a. c. d. e. h. i. n. o. f. u.

Nonò, Monosyllabum duarum Literarum, ab incipiente Litera F & desinente Litera incognita reperitur, E. g. FQ, necessario denotabit vocem Er. Habemus ergo & Litera Q cognitionem.

r. b. c. f. g. h. m. n. q. u. z.
a. c. d. e. h. i. n. o. r. f. u.

Decimò, trium Literarum Dictionio, cujus prior Litera est incognita, posteriores sunt HF, querenda: Indè certus sis, Literam incognitam denotare VV. E. g. XHF, quæ dictionio significat Vie: Adactum ergo magis habemus Alphabetum.

r. b. c. f. g. h. m. n. q. u. z. x.
a. c. d. e. h. i. n. o. r. f. u. vv.

Undecimò, Monosyllabum trium Literarum, incipiens ab HG, & desinens in incognitam Literam L, denotabit voculam Ihm: Et auctum fuerit Alphabetum.

r. b. c. f. g. h. l. m. n. q. u. z. x.
a. c. d. e. h. i. m. n. o. r. f. u. vv.

Duodecimò, si reperitur Monosyllabum plurium Literarum, incipiens à Literis XH, & habens posteriores Literas incognitas duas: E. g. XHKK, ut in primâ Lineâ: Jam conclude denotari illo, voculam Will, & auge Alphabetum cognitâ Litera K.

r. b. c. f. g. h. k. l. m. n. q. u. z. x.
a. c. d. e. h. i. l. m. n. o. r. f. u. vv.

Decimotertiò, si itidem quatuor Literarum Dictionio sit: E. g. RZEE, ut hic reperitur, tunc prioribus duabus, è cognitarum numero existentibus, Dictionio referet voculam auff: Et Litera E, deprahenditur denotare Literam F, ut jam quindecim Literas Alphabeti cognitâ habeas.

r. b. c. f. e. g. h. k. l. m. n. q. u. z. x.
a. c. d. e. f. h. i. l. m. n. o. r. f. u. vv.

Decimoquartò, jam redeundum ad ipsam contextum, & ipsa interpretatio suscipienda, Ubi jam sine difficultate, ex Literis sequentibus: Hbg xhkk cfm Rafqskrzahubgfm fhm unmcfqkhhbg fsgfhlmzu fmdcfblfm &c. ita, ut dictum, cognitis & transpositis hæc leges: Ich will den A. er. lau. ischen ein sonderlich. cheimnus en. dec. en. Quia vero Litera A. S. D. & I, adhuc incognitæ sunt, ideo puncta tantisper infero

renda, donèc è contextu colligi possit, quasnam Literas, & hæc incognita referant. Et facile quis colligere inde valet, Literam A, referre B: Literam S, denotare G: Literam D, denotare T: Literam I, referre K: quibus nunc iterum Alphabetum est augendum.

r. a. b. c. f. e. f. g. h. i. k. l. m. n. q. u. d. z. x.
a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. r. f. t. u. v. v.

Quod si pergas in contextu, nullo jam negotio deprehendes, in verbo TZ. Literam T, denotare Z. Et in verbo CR AFVV, Literam VV referre Literam T. Et porro in dictione O QNAHQF, Literam O denotare P: Et ita de reliquis: Atque hoc illud artificium interpretandi est, Aliud & forsan commodius, tradit Schvvent: in Exemplo, quod ibi pag. 328 subjecit. Sed cum parum utilitatis ex hac re sperandum, si paululum a nuda & simplici ratione Transponendi (de qua Lib. 5. c. 2.) recedimus; Ulti statim sit, Cap. 3. & seqq. Inde supervacuum duximus, plura hic addere, nisi quod adhuc unum monere breviter volumus, quod per Logisticam, nonnullos Modos Transpositorios detegi posse, dubitandum non sit, licet summa difficultatis id esse, non difficiamus.



CAPUT

CAPUT VIII.

De detectione Facti Occulti Logistica.



Ria proficiuntur ab Homine, Conceptus, Factum & Effectum Artificiale. Conceptus per Scripturam exserti Occultatio, tum Detectio quomodo contingat, jam superioribus, satis dedimus explicatum. Quod etsi nec Factum seu Actio, nec Effectum pertinet: Quia tamen hæc tria à conjunctis Principiis, Intellectu nimirum, Voluntate & Imaginatione pendent, & inter se conjunctionem & affinitatem habent: Ideo Corollarij loco, quedam de hisce in medium afferemus: (Affinia enim in Artibus, si non tractanda sint, solent tamen quandoque attingi) Non quidem ut hic velimus tractare, quomodo occulte & clandestine agamus aut efficiamus aliquid, sed si quid occulte factum & effectum sit, ut detegamus & referemus: Non iterum infinite, sed in re certa, ratione certa & quidem Logistica. Cum enim sub finem præcedentis Capituli, indigita verimus, occultas quasdam Scripturas, beneficio Logistices tandem resolvi & investigari posse, & in alijs quibusdam rebus, id similiter contingat ita, ut inde adjumenti nonnihil accedere possit, quod ad Logisticam rationem exsolvendi occultas Scripturas, paulatim pervenire quis queat; Inde non inutile erit, ea occasione hac attexere: Maxime quia hæcenus, in Scriptionis Occulte, continuò per tot Libros ducta Explicatione, cum tædio, uti sæpe suspicamur, detentum Lectorem, non sine ingenui alicujus Lusui recreatione & jucunda rerum variatione, dimittere nolumus. Illa enim Facti alicujus certi detectio, nil aliud, quam Lusum Ingenij habet: Et Sere artificialiter fabrefacta, Logistica Referatio, præterquam quod, cum superioribus multa communia habet, sicut jam innuimus, varietate quoque rei, Lectorem nostrum oblectare potest: ut is, sicut letis auspicijs, secundà aurâ & ventis, Pelago huic nostro se commisit, in eoquè infinitos Occultationis scopulos, prætervectus bucusquè est; Ita jam non tantum letus Portum aspicere, sed & plenè velis, (Sere hujus mirabilis, quâ ingressum ejus Heraclitus quispiam, cui nihil aperti aridet, clauserat, referenda artificio prius adhibito) in eundem invehi valeat. Verum nò harum rerum jam avidum, diutius suspendamus, nunc hoc Capite, de istâ quorundam Factorum Detectione agemus: In sequenti ultimo, de SERE Referatione, protinus visuri.

Facta quæ hic considerantur, non infinita sed certa sunt, utpotè ad Res, Personas & Circumstantias certas applicata: Qualia sunt, Electio certi Nummi, Chartæ: Exornatio Digiti certi: Digitorum ex parte Extensio & Contractio: Apprehensio duorum Nummorum: Victoria cujusdam. Proportio: Numeri certi Conceptio; Et si quæ hisce sunt similia.

| In Dextrâ. | In Sinistrâ. | In Dextrâ. | In Sinistrâ. |
|------------|--------------|------------|--------------|
| 3. | 2. | 2. | 3. |
| 3. | 2. | 3. | 2. |
| 9. | 4. | 6. | 6. |

13.

12.

Si quinto queratur, quam ratione Victoria promovenda sit, in casu, quando duo inter se conveniunt, ut is, qui primò Trigessimum Calculum ponit, vincat: Et in alternativâ collocatione, numerum senarium non transgrediantur? Tum qui incipit, collocans primùm duos, deinceps operam dabit, ut primus, Nonum, Decimum-Sextum & Vigessimum-Tertium ponat: Nulla namque ratione, tunc Alter victoriam reportare poterit.

Si denique sexto, Numerum in alterius mente conceptum, auxilio Logistica expiscari cupis, sequenti rem expedies methodo: Primò alter Numeros conceptos triplicet, qui proveniunt, dimidiet: Si nequit, unitatem addat, interim tu unum in mente retine: Deinde dimidiatos illos iterum triplicet, productos mediet: si iterum nequit, unitatem adjungat: Tu verò hac secundâ vice, duos in mente serva: Ab illis dimidiatis novem abjiciat, quoties potuerit: tuque toties quatuor retine in mente: vel si dividat per novem, productum istis quatuor multiplica: Illos, vel summam illam, reliquis quos adhuc in mente babes, adijunge, & verum Numerum deprehendes. Si verò Alter nihil numero triplicato dimidiando adjiciat, nec tu quid mente serva: Exemplo sint 7: Triplicati producant 21. Cum verò mediari absque adjec-tâ monade nequeant, unum in mente serva: His iterum triplicati, constituunt 33: Monade adjectâ, dimidium erit 17: Tu verò secundâ hac vice, duos retine: Cum verò 9 semel tantum in 17 contineantur, quatuor proijs numerâ, qui tribus in mente tuâ retentis, adjecti, septenarium reddunt.



3355 3355 3355 3355 3355 3355 3355 3355
3355 3355 3355 3355 3355 3355 3355 3355
3355 3355 3355 3355 3355 3355 3355 3355

CAPUT

CAPUT NONUM &
Ultimum.De Seræ Buteonica Referatione
Logistica.

Ertium Investigandi Modum, in SERÆ artificialiter ad hoc fabricata Logistica Referatione, supra Cap. præced. collocavimus. De qua præter alios Cardanus de Subtil. Lib. 17. p. 1074 agit, & eam in primis Johann. Buteo, in Logisticis, Lugd. 1560. impressis, Lib. 4. Quæst. 92. diligentius explicavit: Cujus verbis, hanc rem, quam promissimus, explicare, atque ita cum Deo, sinem Operi imponere placet. Is itaque dicto loco ita inquit:

Seras quasdam Opifices ære vel ferro, eâ subtilitate concinnant, ut & tutò claudant, & Clave nullâ sit opus ad referandum. sed artificij solùm noticiâ parvâ. Fiunt autem plurimùm formâ Cylindri, in medio ad Basin usque perforati. Quem æquales Annuli quatuor versatiles investiant, incisuram tenuem interius habentes linguli. Inter quas, ordine recto dispositas, Clavis inditur, foramini congruens, lato capite, cui prominet rostrum, geritque veluti dorso, denticulos quatuor, ita crassos & extantes, ut incisurarum ordinem, facile pertranscant: Qui, cum sit in occulto, Literis in superficie convexâ Circulorum incisus, & in Nomen aliquod ordinatus, agnoscitur. Quibus quantumlibet modicâ versatione turbatis, Clavis, denticulorum morsu conclusus, intrâ cylindrum cohibetur, nè possit extrahi. Nec pateat, quomodo egressus ad aperturam, nisi ad id, quod prius in ingressu, Nomen iterâ restituantur: Quas ferè semas, omnis Annulus habere solet. Literibus tamen aliquando: quàm quatuor Circulis connectuntur hujusmodi claustra, nec ad unam solummodò Vocem, artificis arbitrio constitutam, recluduntur, sed ad quamcunque libeat claudenti disponere. Finge nunc super organo, alterutrâ ex dictis ratione, constructo, aperire volenti, clausulâ telleram excidisse: Quæro quamam Arte possit investigari, nè cogamur infringere Seram?

Respondeo. Ad inveniendum hujusmodi locum aperturæ, necessarium est omnino Tabulam ordinare, in quâ Revolutionum omnes Modi, quicunque per quatuor Circulos inter se diversi, possunt evenire, contineantur, nullo prætermisso. Nam cum ad unum aliquem ex omnibus, facta sit conclusio, eodem reperto, fit reclusio. Sed est hoc adeo longum & impliciter, ut ad constructionem Tabulæ, artificio non vulgari sit opus: Quod hucusque retigit nemo. Procedit enim variatio ad Modos usque mille ducentos, nonaginta

„sex, sicut ex subjectis apparebit. Quare non est etiam, ut inventio-
 „nem fortuitam quis expectet. Nam (ut ait Cicero, de Divinatione)
 „ne) quatuor tali jactu, casu Venerium efficiunt. Num etiam centum
 „Venerios, si quadringentos Talos jeceris, casu futuros putes? Erit
 „igitur inquisitionis ista ratio, quò magis intelligatur, à suis incho-
 „anda principiis, h.e. ab unico Circulo: Post unum, ad duos venien-
 „dum: Deinde ad tres: Postremò ad quatuor. Et quamvis Litera-
 „rum figuræ, Annuli incidantur, attamen ut sit traditio commo-
 „dior, nunc intelligere volo, unumquemque ex Annulis istis, loco
 „sex Literarum, totidem numeros, à monade progredientes habere,
 „scilicet, 1.2.3.4.5.6. Nec est necesse, ut Progressionis ordo servetur,
 „Quomodo autem ad Literas respondeant, postea docebitur. Sed
 „Tabularum rationem jam ineamus. Erit itaque ad unicum Cir-
 „culum, Tabula prima, sex Notis, numerorum progressu naturali,
 „totidemque partibus constans, in hunc modum: 1.2.3.4.5.6. Mani-
 „festum est siquidem, in uno Circulo, nullam Revolutionis varie-
 „tatem, ultra sex suas Literas, progredi posse. Ad duos autem An-
 „nulos, Tabulam duorum Ordinum, Prima faciet, repetita sexies,
 „qui secundus erit ordo, sex suis partibus, secundum repetitiones
 „distinctus. Ordinem primum facient monades in primâ parte:
 „dyades in secundâ: triades in tertiâ: tetrades in quartâ: pentades
 „in quintâ: exades in ultimâ. Et sicutur versiculi triginta sex. Ter-
 „tia Tabula, pro tribus circulis Ordinum, totidem ex Secundâ pro-
 „cedet, reposita sexies ad singulos versusum, in primâ parte, mona-
 „dem præponendo, qui Primus erit Ordo: Quem continuabunt
 „dyades in parte secundâ: triades in tertiâ: Et item alia tres figu-
 „ræ, 4.5.6. eadem multitudine versusum singula. Qui fient in sum-
 „mâ ducenti sexdecim. Ad postremum Tabula quarta Ordinum
 „quatuor, pro totidem annulis, quam quærimus, ex Tertiâ forma-
 „bitur, aliarum more repetita sexies, singulis versusum ducentis sex-
 „decim monade præpositâ. Qui primus ex quatuor erit Ordo,
 „continué procedens per dyades in parte secundâ, atque per tria-
 „des in tertiâ, & per alias item figuras, 4.5.6. ad finem usque. Qui-
 „rè Tabulam quartam implebunt versiculi, mille ducenti nona-
 „ginta sex. Versiculorum autem multitudo, à Primâ Tabulâ, ad
 „quor liberit alias, senariâ multiplicatione colligitur in hunc
 „modum: Ducito sex Primæ Notas in se, hoc est 6 in 6, sunt versiculi
 „culi 36, pro Tabulâ Secundâ: quos iterum in 6 multiplicans, fa-
 „cies 216, pro Tertiâ: Rursùm multiplicando 216, in 6, produ-
 „cuntur versus 1296, pro nostrâ quam quærimus Tabulâ Quartâ.
 „Ad Quintam autem si videbitur, pro quinque Circulis, Ordinem
 „primum ex quinque, superiorum traditione, constitues ad versiculi

los 7776: Quod est productum ex multiplicatione 1296, in 6. Item
 „quoque deinceps multiplicando 7776, in 6, procedet ad Tabulam
 „Sextam, versusum numerus 46656, quorum omnium Notæ pro mo-
 „nadis habentur. Constat igitur hujusmodi ratio Tabularum ex
 „præmissis apertissimè.

Sequuntur nunc tres Tabule conjunctim: Ex quarum Tertiâ, Quar-
 „ta facillimè confici poterit: Repetendo nimirum eam sexies, & singulis vi-
 „cibus, omnibus ejus Revolutionibus, monadem præmittendo: ut primâ vi-
 „te, unitatem: secundâ binitatem: tertiâ, ternariam &c.

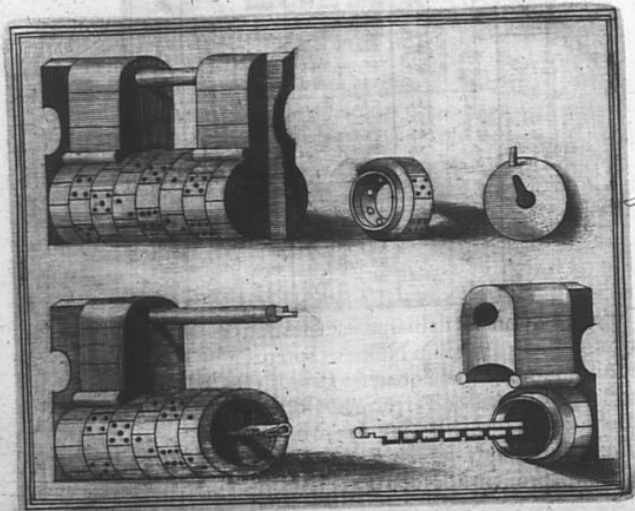
| Tabula 1. | | Tabula 3. | | | | | | | | | |
|-----------|----|-----------|----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 |
| 1 | 11 | 21 | 31 | 41 | 51 | 61 | 71 | 81 | 91 | 101 | 111 |
| 2 | 12 | 22 | 32 | 42 | 52 | 62 | 72 | 82 | 92 | 102 | 112 |
| 3 | 13 | 23 | 33 | 43 | 53 | 63 | 73 | 83 | 93 | 103 | 113 |
| 4 | 14 | 24 | 34 | 44 | 54 | 64 | 74 | 84 | 94 | 104 | 114 |
| 5 | 15 | 25 | 35 | 45 | 55 | 65 | 75 | 85 | 95 | 105 | 115 |
| 6 | 16 | 26 | 36 | 46 | 56 | 66 | 76 | 86 | 96 | 106 | 116 |
| 7 | 17 | 27 | 37 | 47 | 57 | 67 | 77 | 87 | 97 | 107 | 117 |
| 8 | 18 | 28 | 38 | 48 | 58 | 68 | 78 | 88 | 98 | 108 | 118 |
| 9 | 19 | 29 | 39 | 49 | 59 | 69 | 79 | 89 | 99 | 109 | 119 |
| 10 | 20 | 30 | 40 | 50 | 60 | 70 | 80 | 90 | 100 | 110 | 120 |
| 11 | 21 | 31 | 41 | 51 | 61 | 71 | 81 | 91 | 101 | 111 | 121 |
| 12 | 22 | 32 | 42 | 52 | 62 | 72 | 82 | 92 | 102 | 112 | 122 |
| 13 | 23 | 33 | 43 | 53 | 63 | 73 | 83 | 93 | 103 | 113 | 123 |
| 14 | 24 | 34 | 44 | 54 | 64 | 74 | 84 | 94 | 104 | 114 | 124 |
| 15 | 25 | 35 | 45 | 55 | 65 | 75 | 85 | 95 | 105 | 115 | 125 |
| 16 | 26 | 36 | 46 | 56 | 66 | 76 | 86 | 96 | 106 | 116 | 126 |
| 17 | 27 | 37 | 47 | 57 | 67 | 77 | 87 | 97 | 107 | 117 | 127 |
| 18 | 28 | 38 | 48 | 58 | 68 | 78 | 88 | 98 | 108 | 118 | 128 |
| 19 | 29 | 39 | 49 | 59 | 69 | 79 | 89 | 99 | 109 | 119 | 129 |
| 20 | 30 | 40 | 50 | 60 | 70 | 80 | 90 | 100 | 110 | 120 | 130 |
| 21 | 31 | 41 | 51 | 61 | 71 | 81 | 91 | 101 | 111 | 121 | 131 |
| 22 | 32 | 42 | 52 | 62 | 72 | 82 | 92 | 102 | 112 | 122 | 132 |
| 23 | 33 | 43 | 53 | 63 | 73 | 83 | 93 | 103 | 113 | 123 | 133 |
| 24 | 34 | 44 | 54 | 64 | 74 | 84 | 94 | 104 | 114 | 124 | 134 |
| 25 | 35 | 45 | 55 | 65 | 75 | 85 | 95 | 105 | 115 | 125 | 135 |
| 26 | 36 | 46 | 56 | 66 | 76 | 86 | 96 | 106 | 116 | 126 | 136 |
| 27 | 37 | 47 | 57 | 67 | 77 | 87 | 97 | 107 | 117 | 127 | 137 |
| 28 | 38 | 48 | 58 | 68 | 78 | 88 | 98 | 108 | 118 | 128 | 138 |
| 29 | 39 | 49 | 59 | 69 | 79 | 89 | 99 | 109 | 119 | 129 | 139 |
| 30 | 40 | 50 | 60 | 70 | 80 | 90 | 100 | 110 | 120 | 130 | 140 |
| 31 | 41 | 51 | 61 | 71 | 81 | 91 | 101 | 111 | 121 | 131 | 141 |
| 32 | 42 | 52 | 62 | 72 | 82 | 92 | 102 | 112 | 122 | 132 | 142 |
| 33 | 43 | 53 | 63 | 73 | 83 | 93 | 103 | 113 | 123 | 133 | 143 |
| 34 | 44 | 54 | 64 | 74 | 84 | 94 | 104 | 114 | 124 | 134 | 144 |
| 35 | 45 | 55 | 65 | 75 | 85 | 95 | 105 | 115 | 125 | 135 | 145 |
| 36 | 46 | 56 | 66 | 76 | 86 | 96 | 106 | 116 | 126 | 136 | 146 |
| 37 | 47 | 57 | 67 | 77 | 87 | 97 | 107 | 117 | 127 | 137 | 147 |
| 38 | 48 | 58 | 68 | 78 | 88 | 98 | 108 | 118 | 128 | 138 | 148 |
| 39 | 49 | 59 | 69 | 79 | 89 | 99 | 109 | 119 | 129 | 139 | 149 |
| 40 | 50 | 60 | 70 | 80 | 90 | 100 | 110 | 120 | 130 | 140 | 150 |
| 41 | 51 | 61 | 71 | 81 | 91 | 101 | 111 | 121 | 131 | 141 | 151 |
| 42 | 52 | 62 | 72 | 82 | 92 | 102 | 112 | 122 | 132 | 142 | 152 |
| 43 | 53 | 63 | 73 | 83 | 93 | 103 | 113 | 123 | 133 | 143 | 153 |
| 44 | 54 | 64 | 74 | 84 | 94 | 104 | 114 | 124 | 134 | 144 | 154 |
| 45 | 55 | 65 | 75 | 85 | 95 | 105 | 115 | 125 | 135 | 145 | 155 |
| 46 | 56 | 66 | 76 | 86 | 96 | 106 | 116 | 126 | 136 | 146 | 156 |
| 47 | 57 | 67 | 77 | 87 | 97 | 107 | 117 | 127 | 137 | 147 | 157 |
| 48 | 58 | 68 | 78 | 88 | 98 | 108 | 118 | 128 | 138 | 148 | 158 |
| 49 | 59 | 69 | 79 | 89 | 99 | 109 | 119 | 129 | 139 | 149 | 159 |
| 50 | 60 | 70 | 80 | 90 | 100 | 110 | 120 | 130 | 140 | 150 | 160 |
| 51 | 61 | 71 | 81 | 91 | 101 | 111 | 121 | 131 | 141 | 151 | 161 |
| 52 | 62 | 72 | 82 | 92 | 102 | 112 | 122 | 132 | 142 | 152 | 162 |
| 53 | 63 | 73 | 83 | 93 | 103 | 113 | 123 | 133 | 143 | 153 | 163 |
| 54 | 64 | 74 | 84 | 94 | 104 | 114 | 124 | 134 | 144 | 154 | 164 |
| 55 | 65 | 75 | 85 | 95 | 105 | 115 | 125 | 135 | 145 | 155 | 165 |
| 56 | 66 | 76 | 86 | 96 | 106 | 116 | 126 | 136 | 146 | 156 | 166 |
| 57 | 67 | 77 | 87 | 97 | 107 | 117 | 127 | 137 | 147 | 157 | 167 |
| 58 | 68 | 78 | 88 | 98 | 108 | 118 | 128 | 138 | 148 | 158 | 168 |
| 59 | 69 | 79 | 89 | 99 | 109 | 119 | 129 | 139 | 149 | 159 | 169 |
| 60 | 70 | 80 | 90 | 100 | 110 | 120 | 130 | 140 | 150 | 160 | 170 |
| 61 | 71 | 81 | 91 | 101 | 111 | 121 | 131 | 141 | 151 | 161 | 171 |
| 62 | 72 | 82 | 92 | 102 | 112 | 122 | 132 | 142 | 152 | 162 | 172 |
| 63 | 73 | 83 | 93 | 103 | 113 | 123 | 133 | 143 | 153 | 163 | 173 |
| 64 | 74 | 84 | 94 | 104 | 114 | 124 | 134 | 144 | 154 | 164 | 174 |
| 65 | 75 | 85 | 95 | 105 | 115 | 125 | 135 | 145 | 155 | 165 | 175 |
| 66 | 76 | 86 | 96 | 106 | 116 | 126 | 136 | 146 | 156 | 166 | 176 |

Cæterum, quoniam ut dictum est, in Annulis scalpuntur Litere,
 „videamus, quemadmodum Numeris aptentur, in Tabulâ Quartâ.
 „Pone; Annum primum signari sex Literis, OFC SDA. Secundum
 „alij totidem VIOAEM: Tertium IDLNVA: Quartum REIAST:
 „Et in quatuor exadibus istis, singulatim finge, unamquamque Lite-
 „rarum, esse Numerum aliquem Exadis, 1.2.3.4.5.6. eo quo tibi vide-
 „bitur ordine, prout in hoc loco Tabulam disposui.

| | | | | | |
|----|----|----|----|----|----|
| 1. | 3. | 2. | 6. | 5. | 4. |
| O. | F. | C. | S. | D. | A. |
| 3. | 4. | 5. | 2. | 1. | 6. |
| V. | I. | O. | A. | E. | M. |
| 6. | 1. | 2. | 4. | 5. | 3. |
| I. | D. | L. | N. | V. | A. |
| 4. | 1. | 5. | 3. | 6. | 2. |
| R. | E. | I. | A. | S. | T. |

In quâ sex Versuum Literas, à summis ad infimas ordine legendo, Dictiones videbis hujusmodi: O VIR. FIDE. COLI. SANA. DEUS. AMAT. Quibus respondent, superpositi Literis Numeri, hoc ordine: 1364. 3411. 2525. 6243. 5156. 4632. Qui sunt versiculi sex, in Tabulâ dispersi. Alia etiam verba facies, ex singulis Annulorum Literam capiens aliter, quam prius, utpotè: FIAT. SILE. DIVI. AV. LA. Quas referunt Numeri 3432. 6421. 5455. 4333. Volens igitur Seram aperire is, cui sit clausulæ nomen ignotum, à primo versu Tabulæ Quartæ faciens initium, singulos ordinatim Annulorum revolutione tentabit. Clavem semper trahendo, donè extrahi possit ad aperturam. De quâ nihil est dubitandum, cum sit impossibile, ut extrâ Tabulam cadat. Et ita Seram referendo Logistes, Artificis arcanum ingenio superabit. Quod erat propositum.

Atque hac quidem ex Buteone ita referre placuit. Nunc non absesse judicamus, exhibere ipsius Seræ figuram. Idcirco sequens Schema hic ultimo Loco apponendum curavimus.



Hoc, uti modò diximus, atque ipsemet vides, representatur SERA illa sex Annulorum: quæ singulari artificio, ita extructa est, ut eam ad omnes, quotquot per sex illius Annulos, contingere possunt, Revolutiones recludere & aperire valeas.

Atque ita tandem cum BONO DEO desinimus, & FINEM Operi imponimus.

F I N I S. 25. Februar. Matthiæ
Ap. 1624.

LAUS DEO TRI-UNI.





LUNÆBURGI,



Exscriptum typis & impensis JOHAN-
NIS & HENRICI fratrum, der *Sternen*/Biblio-
polarum Lunæburgensium.

A N N O

M. DC. XXIII.

